Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O ZAŠTITI DEPOZITA

Proglašavam Zakon o zaštiti depozita, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2116/2
Podgorica, 6. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O ZAŠTITI DEPOZITA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se sistem zaštite depozita položenih kod kreditnih institucija, status, nadležnosti i poslovanje Fonda za zaštitu depozita (u daljem tekstu: Fond) i druga pitanja od značaja za zaštitu depozita.

Ciljevi zaštite depozita

Član 2

Ciljevi zaštite depozita su:
1) zaštita deponenata od gubitka depozita u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja;
2) očuvanje povjerenja deponenata i
3) doprinos stabilnosti bankarskog i ukupnog finansijskog sistema.

Principi zaštite depozita

Član 3

Sistemom zaštite depozita obuhvataju se depoziti položeni kod kreditne institucije prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja, u eurima i/ili u valuti koja nije euro, a čija se isplata garantuje u skladu sa ovim zakonom.

Kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, kojoj je Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) dala dozvolu za rad, je dužna da učestvuje u sistemu zaštite depozita na način utvrđen ovim zakonom.

Filijala kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, koja posluje u državi članici, je dužna da učestvuje u sistemu zaštite depozita utvrđenom ovim zakonom, ako nije uključena u sistem zaštite depozita koji se primjenjuje u državi članici domaćinu.

Filijala kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, koja posluje u trećoj državi, je dužna da učestvuje u sistemu zaštite depozita utvrđenom ovim zakonom, ako nije uključena u sistem zaštite depozita u trećoj državi.

Značenje izraza

Član 4

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

1) **depozit** je potražni novčani saldo koji je rezultat sredstava na računu ili privremenih stanja, koja su nastala iz uobičajenih bankarskih transakcija, a koja je kreditna institucija dužna da isplati u skladu sa zakonom i ugovorenim uslovima, uključujući oročene depozite i štedne depozite, osim ako se:

a) **postojanje depozita** može dokazati samo instrumentom utvrđenim zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, odnosno ako se radi o štednom proizvodu koji se evidentira pomoću potvrde o depozitu koja je izdata na ime; ili

b) **glavnica depozita** ne može isplatiti po nominalnoj vrijednosti; ili

c) **glavnica depozita** može naplatiti samo po nominalnoj vrijednosti prema posebnom jemstvu ili ugovoru kreditne institucije ili treće strane;

2) **kreditna institucija** je privredno društvo čija je djelatnost primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun;

3) **filijala** je organizacioni dio kreditne institucije bez svojstva pravnog lica, koji obavlja sve ili samo dio poslova kreditne institucije;

4) **sistem zaštite depozita** je skup pravila i postupaka za zaštitu depozita, koji na svojoj teritoriji primjenjuje i priznaje određena država, a u Crnoj Gori to je sistem zaštite depozita uređen ovim zakonom;

5) **imenovani organ** je organ koji upravlja sistemom zaštite depozita u određenoj državi, a u Crnoj Gori je Fond;

6) **nadležni organ** je organ nadležan za superviziju kreditnih institucija u određenoj državi, a u Crnoj Gori je Centralna banka;

7) **nedostupan depozit** je depozit koji je dospio i za koji je zatražena isplata, ali koji kreditna institucija nije isplatila u skladu sa zakonskim ili ugovorenim uslovima, koji su primjenjivi u tom slučaju;

8) **zajednički račun** je račun koji je otvoren na ime dva ili više lica, ili preko kojeg dva ili više lica imaju prava koja se ostvaruju putem deponovanih potpisa jednog ili više tih lica;

9) **deponent** je fizičko ili pravno lice koje ima depozit kod kreditne institucije, ili u slučaju zajedničkog računa svaki od vlasnika depozita;

10) **država članica** je država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru;

11) **matična država članica** je država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru u kojoj je kreditna institucija dobila dozvolu za rad;

12) **država članica domaćin** je država članica koja nije država u kojoj je kreditna institucija dobila odobrenje za rad, a u kojoj kreditna institucija ima filijalu ili u kojoj pruža usluge;

13) **treća država** je, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, svaka strana država, a nakon pristupanja, država koja nije država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru.

14) **strateški plan** je dokument, koji uređuje osnovne smjernice dugoročnog razvoja, u skladu sa promjenama koje su se desile ili će se desiti u okruženju i moguće pravce djelovanja, radi dostizanja postavljenih ciljeva.

II. ZAŠTITA DEPOZITA

Nastanak zaštićenog slučaja

Član 5

Zaštićeni slučaj nastaje na dan donošenja rješenja Savjeta Centralne banke o:

1) nedostupnosti depozita, ili

2) otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom.

Savjet Centralne banke donosi rješenje o nedostupnosti depozita kada utvrdi da kreditna institucija ne može i neće biti u mogućnosti da isplati dospjeli depozit za koji je zatražena isplata usljed finansijske nemogućnosti.

Savjet Centralne banke može, kada utvrdi da su ispunjeni uslovi iz stava 2 ovog člana, da donese rješenje o nedostupnosti depozita i za depozite koji su položeni kod kreditne institucije nad kojom je otvoren postupak likvidacije, ako zakonom nije drugačije uređeno.

Rješenje o nedostupnosti depozita, Centralna banka je dužna da donese bez odlaganja, a najkasnije u roku od pet radnih dana od dana utvrđivanja da kreditna institucija nije isplatila dospjele depozite za koje je zatražena isplata.

Centralna banka bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od dana donošenja dostavlja Fondu rješenje o nedostupnosti depozita, odnosno rješenje o otvaranju stečajnog postupka za određenu kreditnu instituciju.

Isplatu garatovanog depozita vrši Fond, u skladu sa ovim zakonom.

Zaštićeni depozit

Član 6

Zaštićenim depozitima, smatraju se svi depoziti koje u kreditnoj instituciji imaju deponenti, osim depozita koji se u skladu sa stavom 2 ovog člana ne smatraju zaštićenim depozitima.

Zaštićenim depozitima ne smatraju se:

1) depoziti pravnih lica koja se bave poslovima osiguranja i reosiguranja u skladu sa zakonom kojim se regulišu poslovi osiguranja i reosiguranja;

2) depoziti državnih organa i organizacija i organa i organizacija opštine, odnosno drugog oblika organizovanja lokalne samouprave;

3) depoziti fondova za obavezno zdravstveno, penzijsko i socijalno osiguranje u skladu sa zakonima kojim se uređuje obavezno zdravstveno, penziono i socijalno osiguranje;

4) depoziti dobrovoljnih penzionih fondova i društava za upravljanje penzionim fondovima u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje dobrovoljnih penzionih fondova;

5) depoziti investicionih društava u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

6) depoziti investicionih fondova i društava za upravljanje investicionim fondovima u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

7) depoziti kreditnih institucija, bez obzira na njihovo sjedište, koji glase na njihovo ime i koji se vode za njihov račun;

8) depoziti finansijskih institucija u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

9) depoziti lica koja direktno ili indirektno učestvuju sa 10% ili više u kapitalu ili glasačkim pravima u toj kreditnoj instituciji;

10) depoziti lica koja su članovi organa upravljanja i/ili stalnih tijela organa upravljanja kreditne institucije, koji su te funkcije obavljali na dan nastupanja zaštićenog slučaja ili u periodu posljednjih 12 mjeseci prije nastupanja zaštićenog slučaja;

11) depoziti matičnih, povezanih i zavisnih društava sa kojima kreditna institucija, u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, čini grupu.

12) depoziti lica koja su vršila reviziju finansijskih izvještaja kreditne institucije u periodu 36 mjeseci prije dana nastupanja zaštićenog slučaja;

13) depoziti subjekata za zajednička ulaganja u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

14) depoziti koji proizlaze iz transakcija za koju je pravosnažnom sudskom odlukom utvrđeno da je povezana sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma;

15) depoziti lica za koja je, izvještajem o kontroli Centralne banke, utvrđeno da su doprinijeli pogoršanju finansijskog stanja kreditne institucije;

16) depoziti lica koji ne glase na ime, odnosno depoziti čiji vlasnik nije identifikovan do dana nastupanja zaštićenog slučaja (neimenovani depoziti);

17) obaveze iz dužničkih hartija od vrijednosti i drugih finansijskih instrumenata koje je izdala ili čiju isplatu garantuje kreditna institucija u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj;

18) potraživanja klijenata investicionog društva, klijenata kreditne institucije za koje kreditna institucija pruža investicione usluge i klijenata društva za upravljanje investicionim fondovima, kada društvo pruža investicione usluge, koje su uključene u sistem zaštite investitora u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

19) instrumenti deponenata kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, koji su uključeni u regulatorni kapital kreditne institucije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Garantovani depozit

Član 7

Garantovani depozit je dio zaštićenog depozita kod kreditne institucije koji ne prelazi nivo pokrića utvrđen ovim zakonom.

Garantovani depozit obračunava se pojedinačno za svakog deponenta, na način što se ukupna sredstva deponenta po svim depozitima na dan nastanka zaštićenog slučaja, uključujući i kamatu, umanjuju za iznos dospjelih obaveza tog deponenta prema kreditnoj instituciji nad kojom je nastupio zaštićeni slučaj.

Kamatom na depozite iz stava 2 ovog člana smatra se dospjela kamata i kamata na oročene depozite obračunata od zadnjeg redovnog obračuna do dana nastupanja zaštićenog slučaja primjenom ugovorene kamatne stope, a bez uslova dostizanja pune ugovorene ročnosti.

Fond obračunava i vrši isplatu garantovanog depozita do iznosa od 100.000 eura po deponentu, bez obzira na broj i visinu depozita koje deponent posjeduje kod kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj.

Izuzetno od stava 4 ovog člana, depoziti koji predstavljaju privremeni visoki saldo zaštićeni su u dodatnom iznosu do 30.000 eura, šest mjeseci nakon knjiženja ili od trenutka kada ti depoziti postanu pravno prenosivi.

Depozitima koji predstavljaju privremeni visoki saldo, u smislu stava 5 ovog člana smatraju se depoziti koji potiču od:

1) prodaje stambene nepokretnosti u kojoj je deponent imao prebivalište,

2) transakcija vezanih za: sklapanja braka, razvod, otpremnine za penzionisanje, otpuštanje, invaliditet ili smrt;

3) isplate naknade iz osiguranja ili odštete za žrtve krivičnih djela ili grešaka pravosudnih organa, državnih organa, organa državne uprave i organa lokalne samouprave.

Rješenje o ispunjavanju uslova za isplatu depozita koji predstavljaju privremeni visoki saldo donosi direktor Fonda.

Protiv rješenja iz stava 7 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Način dokazivanja ispunjenosti uslova iz stava 6 ovog člana propisuje Fond.

Pravo na isplatu garantovanog depozita

Član 8

Pravo na isplatu garantovanog depozita imaju deponenti čiji su depoziti, koji se smatraju zaštićenim depozitima u skladu sa članom 6 stav 1 ovog zakona, položeni prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja, kod kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, do visine pokrića iz člana 7 st. 4 i 5 ovog zakona.

Pravo na isplatu iz stava 1 ovog člana nemaju deponenti koji posjeduju depozite koji se ne smatraju zaštićenim depozitima u skladu sa članom 6 stav 2 ovog zakona.

Isplata garantovanog depozita vrši se u eurima, a depoziti u valuti koja nije euro preračunavaju se u euro po kursu te valute važećem na dan nastanka zaštićenog slučaja, sa kursne liste koju objavljuje Centralna banka.

Pravo na isplatu garantovanog depozita nema deponent kome je u toku postupka likvidacije kreditne institucije isplaćen iznos do visine garantovanog depozita, a nad kojom je, nakon te isplate, otvoren stečajni postupak.

Pravo na isplatu garantovanog depozita zastarijeva protekom tri godine od dana nastanka zaštićenog slučaja.

Pravo na isplatu garantovanog depozita u posebnim slučajevima

Član 9

Obračun garantovanog depozita vrši se srazmjerno udjelu vlasnika zajedničkog računa, po svim depozitima položenim prije ili na dan nastanka zaštićenog slučaja, kod kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj.

Udjeli svih deponenata u sredstvima na zajedničkom računu određuju se jednako između vlasnika računa, osim ako vlasnici računa dostave dokaz da njihovi udjeli nijesu jednaki.

Pri obračunavanju iznosa garantovanog depozita, depoziti fizičkih lica na računima otvorenim radi obavljanja samostalne djelatnosti, uključuju se u ukupni iznos obračuna tog fizičkog lica do visine pokrića iz člana 7 st. 4 i 5 ovog zakona.

Depozitom jednog deponenta, u smislu ovog zakona, smatraju se sredstva na svim računima društva bez svojstva pravnog lica, svim računima ostavioca ili svim računima suvlasničkih zajednica.

Ako je deponent nastupao kao zastupnik trećeg lica, pravo na isplatu garantovanog depozita utvrđuje se u odnosu na zastupano lice, prema ukupnim depozitima zastupanog lica kod kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, ako je kreditna institucija provjerila i utvrdila identitet zastupanog lica prije dana nastupanja zaštićenog slučaja.

Depozit na kojem je zasnovano založno pravo uključuje se u obračun garantovanog depozita deponenta, s tim što deponent ne može da raspolaže dijelom garantovanog depozita na kojem je zasnovano založno pravo sve dok ta sredstva tereti založno pravo.

Ako je na depozitu ili dijelu depozita uvedena mjera ograničenja raspolaganja koju je odredio nadležni organ, u garantovani depozit deponenta se uračunavaju i ta sredstva, s tim da deponent ne može da raspolaže sa tim dijelom garantovanog depozita, sve dok ta mjera traje.

Način vođenja evidencija stvarnih vlasnika depozita i iznosa sredstava iz st. 3 i 5 ovog člana propisuje Centralna banka.

Učešće kreditne institucije u sistemu zaštite depozita

Član 10

Za učešće u sistemu zaštite depozita kreditna institucija je dužna da plaća premiju za zaštitu depozita, u skladu sa ovim zakonom.

Depozite može da prima samo kreditna institucija koja je dio sistema zaštite depozita.

Kreditna institucija uključuje se u sistem zaštite depozita uplatom početne premije.

Učešće u sistemu zaštite depozita i obaveza plaćanja premije prestaju oduzimanjem dozvole za rad kreditne institucije.

Centralna banka je dužna da bez odlaganja, a najkasnije narednog radnog dana od izdavanja dozvole za rad kreditnoj instituciji obavijesti Fond.

Ako kreditna institucija ne uplati premiju za zaštitu depozita, Fond će o tome obavijestiti Centralnu banku.

Filijala kreditne institucije sa sjedištem u državi članici

Član 11

Depoziti položeni kod filijale, koju je u Crnoj Gori osnovala kreditna institucija sa sjedištem u državi članici, zaštićeni su u skladu sa propisima matične države članice.

Isplatu garantovanog depozita deponentima filijale iz stava 1 ovog člana u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja, vrši Fond u ime i za račun imenovanog organa matične države članice u kojem je ta kreditna institucija član.

Isplata garantovanog depozita iz stava 2 ovog člana vrši se u skladu sa sporazumom o saradnji koji je zaključio Fond sa imenovanim organom matične države članice.

Fond vrši isplatu garantovanog depozita iz stava 2 ovog člana, ako su mu uplaćena finansijska sredstva neophodna za isplatu deponenata filijale iz stava 1 ovog člana, u skladu sa uputstvom imenovanog organa matične države članice u kojem je ta kreditna institucija član.

Fond nije odgovaran za postupanje koje je u skladu sa uputstvom imenovanog organa matične države članice.

Fond vrši isplatu garantovanog depozita iz stava 2 ovog člana i u slučaju da nije zaključen sporazumom o saradnji sa imenovanim organom matične države članice.

Troškovi za postupanje iz stava 2 ovog člana padaju na teret imenovanog organa matične države članice.

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na filijalu iz stava 1 ovog člana, ukoliko je uključena u sistem zaštite depozita u Crnoj Gori.

Razmjena podataka

Član 12

Fond je dužan da sarađuje i razmjenjuje podatke i informacije, potrebne za isplatu garantovanog depozita deponentima filijale iz člana 11 stav 1 ovog zakona, sa imenovanim organom matične države članice u kojem je ta kreditna institucija član.

Razmjena podataka o deponentima vrši se u skladu sa propisima o zaštiti ličnih podataka.

Fond obavještava Evropsku agenciju za bankarstvo o svakom sporazumu o saradnji koji je zaključio sa imenovanim organom depozita matične države članice.

Ako Fond i imenovani organ matične države članice ne mogu da postignu dogovor ili ako postoji spor oko tumačenja sporazuma, svaka od strana u sporazumu može uputiti pitanje Evropskoj agenciji za bankarstvo.

Filijala kreditne institucije sa sjedištem u trećoj državi

Član 13

Filijala, koju je u Crnoj Gori osnovala kreditna institucija sa sjedištem u trećoj državi, je dužna da učestvuje u sistemu zaštite depozita u trećoj državi u kojoj je sjedište te kreditne institucije, ako sistem zaštite depozita u trećoj državi pruža zaštitu depozita najmanje u obimu i visini utvrđenom ovim zakonom.

Ako sistem zaštite depozita u trećoj državi u koji je uključena filijala iz stava 1 ovog člana prestane da pruža zaštitu depozita najmanje u obimu i/ili visini utvrđenom ovim zakonom, ta filijala je dužna da se uključi u sistem zaštite depozita u Crnoj Gori.

Filijala iz stava 1 ovog člana je dužna da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana, obavijesti Fond i Centralnu banku o svakoj promjeni nivoa i/ili obima zaštite depozita iz stava 2 ovog člana.

Isplatu garantovanog depozita deponentima filijale koju je u Crnoj Gori osnovala kreditna institucija sa sjedištem u trećoj državi, a koja je uključena u sistem zaštite depozita u trećoj državi, u slučaju nastupanja zaštićenog slučaja, može da izvrši Fond u ime i za račun imenovanog organa treće države u kojem je ta kreditna institucija član.

Isplata garantovanog depozita iz stava 4 ovog člana može se izvršiti samo ako je Fond sa imenovanim organom treće države zaključio sporazumom o saradnji.

Fond vrši isplatu garantovanog depozita iz stava 4 ovog člana, ako su mu uplaćena finansijska sredstva neophodna radi isplate deponenata filijale kreditne institucije sa sjedištem u trećoj državi, koja posluje u Crnoj Gori, u skladu sa uputstvom imenovanog organa treće države u kojem je ta kreditna istitucija član.

Fond nije odgovaran za postupanje koje je u skladu sa uputstvom imenovanog organa treće države.

Troškovi za postupanje iz stava 4 ovog člana padaju na teret imenovanog organa treće države.

Nadoknada premija

Član 14

Ako filijala kreditne institucije koja posluje u državi članici domaćinu prestane da bude član sistema zaštite depozita u Crnoj Gori i pridruži se drugom sistemu zaštite depozita u državi članici domaćinu, premije te filijale kreditne institucije plaćene tokom posljednjih 12 mjeseci prije pridruživanja drugom sistemu za zaštitu depozita, osim vanrednih premija iz člana 38 ovog zakona, prenose se na sistem zaštite depozita kojem je filijala pridružena, proporcionalno učešću te filijale u ukupnom iznosu garantovanih depozita.

Ako se spajanjem, podjelom ili odvajanjem kreditne institucije, njene aktivnosti prenesu na kreditnu instituciju sa sjedištem u države članice i postanu predmet drugog sistema zaštite depozita, premije koje je ta kreditna institucija platila sistemu zaštite depozita u Crnoj Gori tokom poslednjih 12 mjeseci prije prenosa, osim vanrednih premija iz člana 38 ovog zakona, prenose se na drugi sistem zaštite depozita proporcionalno iznosu prenesenih garantovanih depozita.

U slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana kreditna institucija je dužna da obavjesti Centralnu banku i Fond najmanje šest mjeseci prije dana planiranog za pridruživanje drugom sistemu zaštite depozita i da plaća premije Fondu u skladu sa čl. 35 i 38 ovog zakona do dana prestanka članstva u Fondu.

Obavještavanje o sistemu zaštite depozita

Član 15

Kreditna institucija je dužna da, deponentima i potencijalnim deponentima, stavi na raspolaganje informacije o sistemu zaštite čija je članica.

Informacije iz stava 1 ovog člana kreditna institucija je dužna da deponentu dostavi prije zaključenja ugovora o prijemu depozita na propisanom obrascu.

Deponent je dužan da potvrdi prijem informacija iz stava 2 ovog člana.

Kreditna institucija je dužna da najmanje jednom godišnje dostavi deponentu informacije o sistemu zaštite depozita iz stava 2 ovog člana, kao i da na izvodima sa računa deponenta označi zaštićene depozite.

Ako deponent koristi uslugu internet bankarstva, informacije o sistemu zaštite depozita iz stava 2 ovog člana mogu da se dostave i elektronskim putem, osim ako deponent zahtijeva da se informacije iz stava 2 ovog člana dostavljaju u pisanom obliku.

Kreditna institucija je dužna da jasne i razumljive informacije iz stava 1 ovog člana učini lako dostupnim na crnogorskom jeziku u filijalama i na svojoj internet stranici.

Kreditna institucija je dužna da u filijali, koja posluje u državi članici ili trećoj državi, obavještenje iz stava 1 ovog člana učini dostupnim i na službenom jeziku države u kojoj ta filijala posluje.

Kreditnoj instituciji je zabranjeno da obavještenje o pripadnosti sistemu zaštite depozita koristi prilikom reklamiranja.

Kreditna institucija pruža informacije iz st. 1 i 2 ovog člana bez naknade, a dužna je da na zahtjev deponenta ili potencijalnog deponenta, pruži i dodatne informacije o sistemu zaštite depozita, uslovima i postupku isplate garantovanog depozita.

Bliži način obavještavanja deponenata i potencijalnih deponenata o pripadnosti sistemu zaštite depozita i obrazac iz st. 1 i 2 ovog člana utvrđuje Fond.

Obavještenje o statusnim promjenama kreditne institucije

Član 16

U slučaju spajanja, podjele ili odvajanja, kreditna institucija je dužna da obavijesti deponente najmanje 30 dana prije pravnog dejstva promjene, osim ako Centralna banka, na zahtjev kreditne institucije, odobri kraći rok radi zaštite poslovne tajne ili finansijske stabilnosti.

Nakon obavještenja o spajanju podjeli ili odvajanju deponenti mogu u roku od tri mjeseca od dana prijema obavještenja da, bez obaveze plaćanja penala, povuku ili prenesu u drugu kreditnu instituciju svoje zaštićene depozite, uključujući sve obračunate kamate i naknade, iako oni u trenutku raskida ugovora premašuju visinu pokrića iz člana 7 stav 4 ovog zakona.

Obaveze iz člana 15 st. 1 do 9 ovog zakona i st. 1 i 2 ovog člana odnose se i na filijale kreditne institucije sa sjedištem u državi članici ili trećoj državi koje posluju u Crnoj Gori, s tim da su te filijale dužne da izričito navedu u koji sistem zaštite depozita su uključene i da deponente obavijeste o sistemu zaštite depozita kojem pripadaju.

III. FOND

Status Fonda

Član 17

Fond je nezavisno i neprofitno pravno lice sa pravima, obavezama i odgovornostima utvrđenim ovim zakonom i Statutom Fonda.

Sjedište Fonda je u Podgorici.

Fond se ne upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.

Nadležnost Fonda

Član 18

Fond je dužan da, u skladu sa ovim zakonom, deponentima kreditne institucije obezbijedi zaštitu od gubitka dijela ili cijelog depozita i da promoviše sistem zaštite depozita.

U ostvarivanju nadležnosti Fond:

1) utvrđuje visinu redovne premije;

2) utvrđuje visinu stope za obračun vanredne premije;

3) naplaćuje premije;

4) investira sredstva Fonda;

5) vrši obračun i isplatu garantovanih depozita;

6) donosi opšte akte za koje je ovlašćen ovim zakonom;

7) sprovodi testove otpornosti sistema zaštite depozita na stres i sposobnosti kreditnih institucija da dostave podatke i izvrše isplatu garantovanih depozita;

8) vrši druge poslove u skladu sa zakonom.

Poslovanje Fonda

Član 19

Fond posluje preko računa koji se vodi kod Centralne banke.

Reviziju finansijskih iskaza Fonda vrši društvo za reviziju (u daljem tekstu: revizor), na način utvrđen zakonima kojim se uređuje revizija.

Organi Fonda

Član 20

Organi Fonda su Upravni odbor Fonda (u daljem tekstu: Upravni odbor) i direktor Fonda.

Upravljanje Fondom

Član 21

Fondom upravlja Upravni odbor.

Upravni odbor ima pet članova.

Članove Upravnog odbora imenuje Predsjednik Crne Gore, s tim što jednog člana imenuje na predlog organa državne uprave nadležnog za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo), jednog na predlog Centralne banke, jednog na predlog Udruženja banaka Crne Gore, jednog na predlog Privredne komore Crne Gore i jednog na predlog Predsjednika Crne Gore.

Odlukom o imenovanju članova Upravnog odbora određuje se predsjednik Upravnog odbora.

Uslovi za imenovanje člana Upravnog odbora

Član 22

Za člana Upravnog odbora može biti imenovano lice, koje ima VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva u finansijskom sektoru.

Član Upravnog odbora ne može biti:

1) zaposleni u kreditnoj instituciji, član organa upravljanja i/ili stalnih tijela organa upravljanja kreditne institucije ili konsultant kreditne institucije;

2) lice koje posjeduje, direktno ili indirektno, 5% i više akcija kreditne institucije;

3) lice koje je bilo član organa upravljanja ili je radilo na rukovodećim poslovima u kreditnoj instituciji na dan otvaranja stečajnog postupka ili u periodu od 12 mjeseci koji su prethodili otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom;

4) lice osuđivano na bezuslovnu kaznu zatvora ili lice osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije člana Upravnog odbora;

5) lice koje je sa članom Upravnog odbora ili direktorom Fonda u braku ili u srodstvu u pravoj ili pobočnoj liniji zaključno sa drugim stepenom srodstva.

Način odlučivanja i odgovornost Upravnog odbora

Član 23

Upravni odbor odlučuje na sjednicama koje se održavaju najmanje jednom u tri mjeseca, a odluke donosi većinom glasova svih članova.

Predsjednik Upravnog odbora zakazuje i predsjedava sjednicama Upravnog odbora.

Sjednicama Upravnog odbora prisustvuje direktor Fonda, bez prava glasa.

Način rada i odlučivanja Upravnog odbora uređuje se poslovnikom o radu.

Upravni odbor je odgovoran za ostvarivanje funkcija Fonda.

Članovi Upravnog odbora za svoj rad imaju pravo na naknadu u skladu sa finansijskim planom Fonda.

Visina naknade iz stava 6 ovog člana ne može biti veća od iznosa jedne prosječne zarade zaposlenih u Fondu.

Sukob interesa

Član 24

Član Upravnog odbora je dužan da svoju dužnost u Fondu obavlja na način da njegovi privatni interesi ne utiču na nepristrasnost u obavljanju dužnosti.

Član Upravnog odbora koji ima privatni interes ili sa njim povezana lica ili je na drugi način direktno ili indirektno povezan sa predmetom odlučivanja, dužan je da na početku sjednice Upravnog odbora navede taj interes i ne smije, ako Upravni odbor ne odluči drugačije, da učestvuje u razmatranju i glasanju o pitanjima u vezi sa predmetom odlučivanja.

Član Upravnog odbora i direktor Fonda ne mogu, u periodu od jedne godine od dana prestanka mandata u Fondu, zasnovati radni odnos u kreditnoj instituciji.

Mandat člana Upravnog odbora

Član 25

Član Upravnog odbora imenuje se na period od četiri godine i može biti imenovan dva puta.

Članu Upravnog odbora prestaje funkcija prije isteka mandata:

1) na lični zahtjev;

2) ako trajno izgubi sposobnosti za obavljanje dužnosti;

3) ako prekrši etički kodeks;

4) ako neopravdano odsustvuje sa tri uzastopne sjednice Upravnog odbora;

5) ako prestane da ispunjava uslove iz člana 22 ovog zakona;

6) ako nesavjesno obavlja svoju dužnost ili učini ozbiljan propust u obavljanju funkcije.

Na predlog Upravnog odbora, Predsjednik Crne Gore utvrđuje postojanje okolnosti iz stava 2 ovog člana i odlučuje o razrješenju člana Upravnog odbora.

Istovremeno sa razrješenjem člana Upravnog odbora, Predsjednik Crne Gore imenuje novog člana Upravnog odbora.

Mandat člana Upravnog odbora iz stava 4 ovog člana, traje do isteka mandata člana koji je razriješen.

Ovlašćenja Upravnog odbora

Član 26

Upravni odbor:

1) imenuje direktora Fonda;

2) donosi Statut Fonda;

3) donosi opšte akte za koje je ovlašćen ovim zakonom;

4) donosi odluku o visini redovne premije;

5) donosi odluku o uvođenju vanredne premije i utvrđuje stopu za obračun vanredne premije;

6) donosi finansijski plan;

7) usvaja godišnje finansijske izvještaje i razmatra mišljenje i izvještaj revizora;

8) usvaja godišnji izvještaj o radu Fonda;

9) utvrđuje politiku i donosi odluke o investiranju sredstava;

10) donosi odluke o davanju zajma sistemu zaštite depozita države članice;

11) imenuje revizora;

12) donosi poslovnik o radu Upravnog odbora;

13) donosi Strateški plan Fonda;

14) razmatra i ocjenjuje ostvarivanje ciljeva Fonda, ciljanog nivoa i obima i nivoa pokrivenosti na redovnoj osnovi, najmanje jednom u tri godine;

15) vrši i druge poslove utvrđene ovim zakonom i Statutom Fonda.

Opšti akti Fonda objavljuju se u „Službenom listu Crne Gore".

Izvještavanje o radu Fonda

Član 27

Upravni odbor usvaja godišnji izvještaj o radu Fonda.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana dostavlja se Predsjedniku Crne Gore i Centralnoj banci radi upoznavanja, a Vladi Crne Gore i Skupštini Crne Gore na razmatranje, najkasnije do 31. maja tekuće godine za prethodnu godinu.

Direktor Fonda

Član 28

Direktor Fonda:

1) organizuje rad i poslovanje Fonda;

2) predstavlja i zastupa Fond i odgovoran je za zakonitost rada;

3) predlaže Statut Fonda i opšte akte Fonda;

4) predlaže visinu redovne premije;

5) predlaže odluku o uvođenju vanredne premije i visinu stope za obračun vanredne premije;

6) predlaže finansijski plan Fonda;

7) predlaže godišnje finansijske iskaze Fonda uz koje prilaže mišljenje i izvještaj revizora;

8) predlaže godišnji izvještaj o radu Fonda;

9) predlaže politiku investiranja sredstava;

10) sprovodi odluke Upravnog odbora;

11) odlučuje o investiranju sredstava Fonda do iznosa utvrđenog Statutom Fonda;

12) odlučuje po prigovorima na utvrđenu visinu garantovanog depozita;

13) donosi rješenja iz člana 49 ovog zakona;

14) odlučuje o pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u Fondu;

15) stara se o korišćenju sredstava za pokrivanje troškova rada Fonda;

16) vrši i druge poslove u skladu sa zakonom i Statutom Fonda.

Direktora Fonda, na osnovu konkursa, imenuje Upravni odbor na period od četiri godine i može biti ponovo imenovan.

Za direktora Fonda može biti imenovano lice koje je državljanin Crne Gore, koje posjeduje opštu radnu sposobnost, ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva stečenog u finansijskom sektoru.

Za direktora Fonda ne može biti imenovano:

1) lice koje je zaposleno u kreditnoj instituciji, član organa upravljanja i/ili stalnih tijela organa upravljanja kreditne institucije ili konsultant kreditne institucije;

2) lice koje posjeduje, direktno ili indirektno, 5% i više akcija kreditne instucije;

3) lice koje je bilo član organa upravljanja ili je radilo na rukovodećim poslovima u kreditnoj instituciji na dan otvaranja stečajnog postupka ili u periodu od 12 mjeseci koji su prethodili otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom;

4) lice osuđivano na bezuslovnu kaznu zatvora ili lice osuđivano za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje funkcije direktora Fonda;

5) lice koje je sa članom Upravnog odbora u braku ili u srodstvu u pravoj ili pobočnoj liniji zaključno sa drugim stepenom srodstva.

Za vrijeme trajanja mandata direktor Fonda ostvaruje prava iz radnog odnosa u Fondu, u skladu sa opštim propisima o radu.

Direktor Fonda ne može tokom mandata profesionalno vršiti drugu dužnost, niti obavljati drugu djelatnost, osim naučne i istraživačke.

Pravna zaštita

Član 29

Članovi Upravnog odbora, direktor Fonda, zaposleni u Fondu i lica angažovana da rade za i u ime Fonda, u sprovođenju zakonom utvrđenih ovlašćenja, ne mogu odgovarati za štetu koja bi mogla nastati prilikom obavljanja dužnosti u skladu sa zakonom i aktima donijetim na osnovu zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili namjerno ili grubom nepažnjom.

Troškove zaštite lica iz stava 1 ovog člana, u sudskim sporovima koji se odnose na obavljanje dužnosti u skladu sa zakonom i aktima donijetim na osnovu zakona, snosi Fond.

Statut Fonda

Član 30

Statutom Fonda bliže se uređuje upravljanje Fondom, ovlašćenja direktora Fonda, postupak donošenja akata iz nadležnosti Fonda, osnove unutrašnje organizacije, način poslovanja, javnost rada i druga pitanja u vezi sa radom Fonda.

Statut Fonda se objavljuje u „Službenom listu Crne Gore”.

Sredstva Fonda

Član 31

Sredstva Fonda se obezbjeđuju iz:

1) prihoda naplaćenih po osnovu početne premije;

2) prihoda naplaćenih po osnovu redovne premije;

3) prihoda od investiranja sredstava Fonda;

4) prihoda ostvarenih po osnovu obeštećenja Fonda u postupku stečaja i sanacije;

5) donacija;

6) drugih prihoda u skladu sa zakonom.

Ako sredstva iz stava 1 ovog člana nijesu dovoljna za pokriće obaveza po osnovu zaštite depozita, Upravni odbor može da odluči da se nedostajuća sredstva obezbijede:

1) naplatom vanredne premije;

2) uzimanjem kredita od kreditnih institucija i finansijskih institucija;

3) izdavanjem hartija od vrijednosti;

4) uzimanjem pozajmica iz sistema zaštite depozita država članica i

5) uzimanjem pozajmica iz budžeta Crne Gore;

Fond se može zaduživati kod drugih sistema zaštite depozita država članica samo u slučaju:

1) ako će pozajmljena sredstva koristiti za podmirenje obaveza u skladu sa članom 32 stav 1 ovog zakona;

2) ako ni prikupljanjem vanrednih premija u skladu sa članom 38 stav 1 ovog zakona nije u mogućnosti da ispuni svoje obaveze;

3) nedostatka raspoloživih sredstava za ispunjenje svojih obaveza u skladu sa članom 45 stav 2 ovog zakona;

4) ako nema obaveze otplate zajma drugim sistemima zaštite depozita;

5) ako pozajmljeni iznos ne prelazi 0,5% garantovanih depozita sistema zaštite depozita u Crnoj Gori;

6) ako je iz prihoda po osnovu redovnih i vanrednih premija u mogućnosti da otplati zajam i kamatu u roku od pet godina.

U slučaju pozajmice iz stava 3 ovog člana Fond će da obezbijedi prikupljanje premija u iznosima koji će da omoguće postizanje ciljanog nivoa iz člana 37 stav 1 ovog zakona u što kraćem roku.

Fond obavještava Evropsku agenciju za bankarstvo o traženom iznosu pozajmice i razlozima zbog kojih smatra da su ispunjeni uslovi za pozajmljivanje kod drugih sistema zaštite depozita u skladu sa stavom 3 tačka 3 ovog člana.

Fond je dužan da do 31. marta tekuće godine obavijesti Evropsku agenciju za bankarstvo o iznosu garantovanih depozita i iznosu raspoloživih finansijskih sredstava Fonda na 31. decembar prethodne godine.

Korišćenje sredstava Fonda

Član 32

Sredstva Fonda se koriste za isplatu garantovanih depozita i za:

1) plaćanje troškova koji nastanu u postupku isplate garantovanih depozita;

2) plaćanje troškova koji nastanu u vezi sa investiranjem sredstava;

3) otplatu glavnice i kamate na kredite i pozajmice koje Fond koristi za isplatu garantovanih depozita;

4) isplatu obaveza po osnovu izdatih hartija od vrijednosti;

5) finansiranje sanacije kreditne institucije u skladu sa članom 50 ovog zakona;

6) isplatu zarada i naknada zaposlenih;

7) finansiranje tekućih poslovnih i drugih rashoda, u skladu sa finansijskim planom Fonda.

Fond može da raspoloživa sredstva pozajmljuje sistemima zaštite depozita država članica kada za taj sistem nastupe okolnosti iz člana 31 stav 3 ovog zakona.

Upravni odbor Fonda može da donese odluku o davanju zajma sistemu zaštite depozita države članice, na osnovu zahtjeva imenovanog organa koji upravlja sistemom zaštite depozita države članice.

Odluka iz stava 3 ovog člana donosi se po hitnom postupku, uz prethodnu saglasnost Centralne banke.

Odluku o davanju zajma sistemu zaštite depozita države članice, sa podacima o početnoj kamatnoj stopi i dogovorenim rokom vraćanja, Fond dostavlja Evropskoj agenciji za bankarstvo.

Kamata na odobreni zajam ne smije da bude niža od kamatne stope koju Evropska centralna banka koristi za instrument „granične pozajmice“ u sprovođenju monetarne politike.

Kamata dospijeva u vrijeme otplate zajma, a zajam se može otplaćivati u godišnjim ratama.

Investiranje sredstava

Član 33

Sredstva Fonda se mogu investirati u:

1) hartije od vrijednosti koje je izdala Crna Gora, država članica ili njihove centralne banke ili za koje garantuje Crna Gora, ili država članica;

2) hartije od vrijednosti koje je izdala kreditna institucija, finansijska institucija i/ili država koja nije navedena u tački 1 ovog stava, a koje imaju visoki kreditni rejting utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;

3) depozite u centralnim bankama i stranim kreditnim institucijama sa visokim kreditnim rejtingom koji je utvrđen od strane međunarodno priznate agencije;

4) drugu imovinu u skladu sa politikom investiranja sredstava.

Radi očuvanja vrijednosti imovine i ograničenja rizika gubitka od ulaganja sredstva Fonda se ulažu u niskorizičnu imovinu na način da diverzifikuje taj rizik.

Bliži uslovi i način investiranja sredstava utvrđuju se Statutom Fonda i politikom investiranja sredstava.

Početna premija

Član 34

Kreditna institucija kojoj je izdata dozvola za rad dužna je da, prije početka obavljanja djelatnosti, na račun Fonda uplati početnu premiju u iznosu od 50.000 eura.

Redovna premija

Član 35

Kreditne institucije su dužne da plaćaju redovnu premiju u skladu sa ovim zakonom.

Redovna premija iz stava 1 ovog člana izračunava se kao proizvod premijske osnovice, premijske stope i stepena rizičnosti kreditne institucije.

Premijsku osnovicu iz stava 2 ovog člana za obračunavanje redovne premije čini prosječan iznos garantovanih depozita za prethodno tromjesečje, koji se izračunava kao prosjek zadnjeg dana svakog mjeseca u tromjesečju.

Premijska stopa iz stava 2 ovog člana iznosi 0,30% tromjesečno.

Za izračunavanje stepena rizičnosti pojedine kreditne institucije Centralna banka je dužna da Fondu dostavi podatke za izračunavanje profila rizičnosti pojedinih kreditnih institucija na bazi dostavljenih revidovanih izvještaja za prethodnu poslovnu godinu.

Podaci iz stava 5 ovog člana dostavljaju se najkasnije do 31. maja tekuće za prethodnu godinu.

Kreditne institucije su dužne da redovnu premiju plaćaju tromjesečno u roku od osam dana od dana prijema fakture.

Prilikom obračuna redovne premije Fond uzima u obzir i fazu poslovnog ciklusa kao i uticaj procikličkih premija na visinu opterećenja za članice sistema zaštite depozita.

Metodologija za obračun redovne premije

Član 36

Redovna premija iz člana 35 stav 1 ovog zakona obračunava se prema metodologiji za obračun premije na bazi rizika pojedine kreditne institucije, koju utvrđuje Upravni odbor, uz prethodno odobrenje Centralne banke.

Fond je dužan da metodologiju iz stava 1 ovog člana dostavi Evropskoj agenciji za bankarstvo.

Ciljani iznos

Član 37

Fond je dužan da obezbijedi da sredstva Fonda dostignu ciljani iznos od najmanje 10% ukupnih garantovanih depozita svih kreditnih institucija.

Ako sredstva iz člana 31 stav 1 tač. 1, 2, 3, 4 i 6 ovog zakona pređu minimalni ciljani iznos od 10% iznosa ukupnih garantovanih depozita svih kreditnih institucija, Upravni odbor dužan je da donese odluku o smanjenju redovne premije, odnosno o privremenom obustavljanju naplate redovne premije.

Ako se sredstva Fonda smanje na manje od 6% iznosa ukupnih garantovanih depozita svih kreditnih institucija, redovna premija će se odrediti na način da se minimalni ciljani nivo može dostići u roku od šest godina.

Ako Fond, u skladu sa članom 50 ovog zakona, učestvuje u postupku sanacije, ta sredstva se ne računaju kod izračuna ciljanog nivoa iz stava 1 ovog člana.

Fond obavještava Evropsku agenciju za bankarstvo do 31. marta tekuće godine o ukupnom iznosu garantovanih depozita u Crnoj Gori i iznosu sredstava Fonda na 31. decembar prethodne godine.

Vanredna premija

Član 38

Ako sredstva Fonda nijesu dovoljna za isplatu garantovanog depozita u trenutku nastupanja zaštićenog slučaja, Upravni odbor dužan je da donese odluku o uvođenju vanredne premije članicama sistema zaštite depozita, a koja ne može biti veća od 0,5% garantovanih depozita članova sistema zaštite depozita u tekućoj godini.

U slučajevima kada se u propisanom roku ne mogu obezbijediti nedostajuća sredstva za isplatu garantovanog depozita na način predviđen članom 31 stav 2 tač. 2 do 5, Upravni odbor može da zahtijeva i veću vanrednu premiju, uz saglasnost Centralne banke.

Centralna banka može djelimično ili u cijelini odložiti obavezu plaćanja vanredne premije kreditnoj instituciji, ako bi plaćanje te premije ugrozilo njenu likvidnost ili solventnost.

Odluka o odlaganju donosi se na zahtjev kreditne institucije i može se odobriti na rok od najduže šest mjeseci, a izuzetno se može ponovno odobriti na isti rok.

Obaveza plaćanja premije nastupa i prije isteka roka iz stava 3 ovog člana ako njegovim plaćanjem više nije ugrožena likvidnost ili solventnost kreditne institucije.

Kreditna institucija je dužna da vanrednu premiju plati u roku od osam dana od dana prijema fakture.

Nepovratnost uplaćenih premija

Član 39

Premija koju je kreditna institucija uplatila na ime zaštite depozita ne može da bude predmet povraćaja.

Dostavljanje podataka i informacija

Član 40

Kreditna institucija je dužna da Fondu dostavlja podatke i informacije potrebne za obavljanje poslova Fonda.

Fond može, radi sprovođenja testova otpornosti sistema zaštite depozita, da zahtijeva od kreditne institucije da ga obavijesti o broju deponenata, iznosu raspoloživih depozita svakog deponenta i iznosu njegovih dospjelih obaveza.

Kreditne institucije su dužne da u svojim evidencijama označe deponente, depozite i dospjele obaveze na način koji omogućava njihovu trenutnu identifikaciju.

Kreditna institucija je odgovorna za tačnost podataka i informacija koje dostavlja Fondu.

Vrstu podataka i informacija iz stava 1 ovog člana, rokove i način njihovog dostavljanja, način označavanja deponenata, depozita i dospjelih obaveza iz stava 3 ovog člana propisuje Fond.

Testiranje otpornosti sistema na stres

Član 41

Fond vrši testiranja otpornosti sistema zaštite depozita na stres i sposobnosti kreditnih institucija da dostave podatke o deponentima, depozitima i njihovim dospjelim obavezama i mogućnosti da, u slučaju potrebe, preuzmu ulogu banke isplatioca i izvrše isplatu garantovanih depozita.

Testiranje iz stava 1 ovog člana sprovodi se kod svake kreditne institucije najmanje jednom u tri godine.

Informacije i podatke za vršenje testova otpornosti sistema zašite depozita na stres Fond koristi samo za namjene za koje su prikupljeni i čuva ih do prestanka potrebe njihovog korišćenja.

Fond je dužan da dostavlja informacije o rezultatima sprovedenih testova otpornosti sistema zaštite depozita na stres Evropskoj agenciji za bankarstvo uz obezbjeđivanje povjerljivosti informacija koje predstavljaju poslovnu tajnu u skladu sa zakonom.

Kontrola podataka

Član 42

Fond može da zahtijeva da Centralna banka izvrši kontrolu dostavljenih podataka i informacija iz člana 40 st. 1, 2 i 3 ovog zakona.

Centralna banka je dužna da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana završetka kontrole obavijesti Fond o rezultatima kontrole iz stava 1 ovog člana.

Saradnja sa drugim organima i institucijama

Član 43

U izvršavanju ovlašćenja i obaveza utvrđenih ovim zakonom, Fond sarađuje sa Centralnom bankom, Ministarstvom, drugim državnim organima i organizacijama, drugim imenovanim i nadležnim oganima i međunarodnim organizacijama, u skladu sa zakonom i zaključenim sporazumima o saradnji.

Centralna banka je dužna da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana utvrđivanja problema u kreditnoj instituciji, koji bi mogli dovesti do nastupanja zaštićenog slučaja obavijesti Fond.

Razmjena informacija u ostvarivanju saradnje Fonda sa subjektima iz stava 1 ovog člana ne smatra se odavanjem poslovne tajne.

Poslovna tajna

Član 44

Član Upravnog odbora, direktor Fonda, zaposleni u Fondu, lice angažovano na obavljanju poslova Fonda, dužni su da sve podatke o poslovanju kreditnih institucija i/ili Fonda do kojih dođu u obavljanju poslova u skladu sa ovim zakonom čuvaju kao poslovnu tajnu.

Obaveza čuvanja poslovne tajne iz stava 1 ovog člana traje pet godina nakon prestanka mandata, radnog odnosa ili završetka poslova za koje je lice angažovano.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, podaci koji predstavljaju poslovnu tajnu, mogu se učiniti dostupnim nadležnim državnim organima u skladu sa zakonom.

IV. ISPLATA GARANTOVANOG DEPOZITA

Obaveze Fonda kod nastanka zaštićenog slučaja

Član 45

Fond je dužan da obavijesti deponente o nastanku zaštićenog slučaja i pripremi isplatu garantovanih depozita.

Fond je dužan da stavi deponentima na raspolaganje sredstva u visini obračunatog garantovanog depozita najkasnije u roku od sedam radnih dana, od dana nastanka zaštićenog slučaja.

Fond je dužan da bez odlaganja, a najkasnije u roku od dva radna dana od dana nastanka zaštićenog slučaja, u najmanje dva štampana medija koja se distribuiraju na teritoriji Crne Gore i na svojoj internet stranici, objavi informacije o nastanku zaštićenog slučaja, obavezi Fonda da izvrši isplatu garantovanih depozita i načinu obračuna i visini garantovanog depozita.

Fond je dužan da, najkasnije u roku od pet radnih dana od dana nastanka zaštićenog slučaja, donese odluku o izboru jedne ili više kreditnih institucija preko kojih će se vršiti isplata garantovanih depozita (u daljem tekstu: banka isplatilac).

Na postupak izbora banke isplatioca ne primenjuje se zakon kojim se uređuju javne nabavke.

Podatke o banci isplatiocu, mjestu i datumu početka isplate garantovanih depozita Fond objavljuje u najmanje dva štampana medija koja se distribuiraju na teritoriji Crne Gore i na svojoj internet stranici.

Pisana korespondencija između Fonda i deponenata obavlja se na crnogorskom jeziku, a u slučajevima kada se Fond saglasi, korespondencija se može obavljati i na engleskom jeziku.

Rok iz stava 2 ovog člana može da se produži najviše do 90 dana u slučaju iz člana 9 stav 5 ovog zakona.

Rok iz stava 2 ovog člana može da se produži i ako:

1) se ne može utvrditi da li određeno lice ima pravo na isplatu garantovanog depozita ili je depozit predmet sudskog spora;

2) postoji mjera ograničenja raspolaganja depozitom, koju je odredio nadležni državni organ ili međunarodno tijelo;

3) se iznos koji treba da se isplati smatra dijelom privremenog visokog salda iz člana 7 stav 5 ovog zakona;

4) se iznos garantovanog depozita isplaćuje putem imenovanog organa države članice domaćina;

5) se iznos garantovanog depozita isplaćuje putem sistema zaštite depozita treće države, u kojoj kreditna institucija ima filijalu.

Prigovor

Član 46

Na obračun garantovanog depozita, deponent može izjaviti prigovor direktoru Fonda u roku od osam dana od dana preuzimanja obračuna garantovanog depozita kod banke isplatioca.

O prigovorima iz stava 1 ovog člana odlučuje direktor Fonda najkasnije u roku od 15 dana, od dana prijema prigovora.

Deponenti čija potraživanja od kreditne institucije u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj prelaze iznos garantovanog depozita, razliku između potraživanja i tog iznosa namiruju u stečajnom postupku.

Obračun i isplata garantovanih depozita

Član 47

Kreditna institucija u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, dužna je da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana, od dana nastanka zaštićenog slučaja, u elektronskom i pisanom obliku dostavi Fondu podatke, kao i potrebnu dokumentaciju za obračun i isplatu garantovanih depozita u skladu sa ovim zakonom.

Na osnovu podataka i dokumentacije iz stava 1 ovog člana Fond vrši obračun garantovanog depozita, pojedinačno za svakog deponenta i takav obračun, stavlja na raspolaganje banci isplatiocu.

Banka isplatilac je dužna da na osnovu podataka iz stava 2 ovog člana izvrši isplatu garantovanih depozita pojedinačno za svakog deponenta.

Na dan početka isplate garantovanog depozita, deponent stiče pravo da raspolaže sredstvima po osnovu garantovanog depozita.

Bliže uslove o načinu i postupku isplate garantovanog depozita utvrđuje Upravni odbor.

Pravo Fonda na obeštećenje

Član 48

Na dan početka isplate garantovanih depozita, potraživanja deponenata prema kreditnoj instituciji, u kojoj je nastupio zaštićeni slučaj, prelaze na Fond u visini obračunatih garantovanih depozita.

Fond je dužan da, u stečajnom postupku koji je otvoren nad kreditnom institucijom, prijavi potraživanje u iznosu ukupne obaveze po osnovu garantovanih depozita stavljenih na raspolaganje deponentima, bez obzira da li su u trenutku prijave svi deponenti preuzeli sredstva koja su im stavljena na raspolaganje.

Fond ima pravo na namirenje potraživanja iz stečajne mase, u visini potraživanja prijavljenih u skladu sa stavom 2 ovog člana, zauzimajući mjesto u redosljedu prioriteta naplate u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj i likvidacija banaka.

Poseban postupak za isključenje deponenata

Član 49

Fond donosi pojedinačna rješenja deponentima iz člana 8 stav 2 ovog zakona.

Postupak iz stava 1 ovog člana sprovodi se po skraćenom postupku.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Podrška finansiranju sanacije kreditnih institucija

Član 50

Sredstva Fonda se mogu koristiti i za finansiranje sanacije kreditnih institucija u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija.

Centralna banka, kao organ za sanaciju, nakon konsultacije sa Fondom, određuje iznos koji će se koristiti za finansiranje sanacije kreditne institucije.

Maksimalni iznos sredstava Fonda, koji može da se koristi za finansiranje sanacije kreditne institucije, ne može biti veći od iznosa gubitka koji bi Fond pretrpio u slučaju da je umjesto sanacije, nad kreditnom institucijom otvoren stečajni postupak.

Odgovornost Fonda ne može da bude veća od iznosa koji je jednak iznosu od 50% ciljanog iznosa iz člana 37 stav 1 ovog zakona.

Ako je procjenom utvrđenom u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija utvrđeno da je doprinos Fonda bio veći od neto gubitaka koji bi nastali u stečajnom postupku, Fond ima pravo na obeštećenje razlike iz sanacionog fonda u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija.

Ako Fond u postuku sanacije kreditne institucije iz ovog člana izvrši isplate, onda ima pravo na namirenje sredstava od kreditne institucije do iznosa jednakog njegovim isplatama.

V. KAZNENE ODREDBE

Kazne za kreditnu instituciju i odgovorno lice

Član 51

Novčanom kaznom u iznosu od 2.500 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice – kreditna institucija, ako:

1) svojim deponentima, kao i potencijalnim deponentima ne pruži obavještenje o sistemu zaštite depozita (član 15 st. 1 i 2);

2) obavještenje o sistemu zaštite depozita koristi prilikom reklamiranja pojedinačnih bankarskih proizvoda (član 15 stav 8);

3) deponentima i potencijalnim deponentima naplati naknadu za davanje obavještenja o sistemu zaštite depozita (član 15 stav 9);

4) otpočne sa obavljanjem djelatnosti prije uplate početne premije (član 34);

5) redovnu premiju, koju plaća tromjesečno, ne plati u roku od osam dana od dana prijema fakture (član 35 stav 7);

6) vanrednu premiju ne plati u roku od osam dana od dana prijema fakture (član 38 stav 6);

7) ne dostavi podatke i informacije koje su potrebne za obavljanje poslova Fonda (član 40 stav 1);

8) po zahtjevu Fonda ne dostavi podatke iz člana 40 stav 2;

9) u svojim evidencijama ne označi deponente, depozite i dospjele obaveze na način koji omogućava njihovu trenutnu identifikaciju (član 40 stav 3);

10) bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana nastanka zaštićenog slučaja, u elektronskom i pisanom obliku ne dostavi Fondu podatke potrebne za obračun i isplatu garantovanih depozita (član 47 stav 1).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu – kreditnoj instituciji novčanom kaznom u iznosu od 550 eura do 2.000 eura.

Kazne za člana Upravnog odbora i direktora Fonda

Član 52

Novčanom kaznom u iznosu od 550 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj član Upravnog odbora i direktor Fonda, ako prije isteka dvanaest mjeseci od dana prestanka mandata u Fondu zasnuje radni odnos u kreditnoj instituciji (član 24 stav 3).

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za usklađivanje Statuta

Član 53

Statut Fonda uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 90 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Donošenje podzakonskih akata

Član 54

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja akata iz stava 1 ovog člana, primjenjivaće se akti donijeti na osnovu Zakona o zaštiti depozita („Službeni list CG“, br. 44/10, 40/11 i 47/15).

Visina garantovanog depozita u prelaznom periodu

Član 55

Izuzetno od člana 7 stav 4 ovog zakona, od dana stupanja na snagu ovog zakona Fond obračunava i vrši isplatu garantovanog depozita do iznosa od 50.000 eura po deponentu, bez obzira na broj i visinu depozita koje deponent posjeduje kod kreditne institucije, do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Redovna i vanredna premija

Član 56

Odredbe čl. 35 i 38 ovog zakona primjenjivaće se od 1. januara 2021. godine.

Početak isplate garantovanog depozita u prelaznom periodu

Član 57

Izuzetno od člana 45 stav 2 ovog zakona, Fond je dužan da stavi na raspolaganje deponentima iznos garantovanog depozita:

- od dana stupanja na snagu ovog zakona do 31. decembra 2020. godine najkasnije u roku od 15 radnih dana, od dana nastanka zaštićenog slučaja;
- u periodu od 1. januara 2021. do 31. decembra 2023. godine najkasnije u roku od deset radnih dana, od dana nastanka zaštićenog slučaja.

Nastavak rada Fonda

Član 58

Fond osnovan po Zakonu o zaštiti depozita („Službeni list RCG“, br. 40/03 i 65/05) nastavlja sa radom u skladu sa ovim zakonom.

Imenovanje organa Fonda

Član 59

Predsjednik Crne Gore će imenovati članove Upravnog odbora u skladu sa ovim zakonom, u roku od 30 dana, od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Upravni odbor će imenovati direktora Fonda, u roku od 60 dana, od dana imenovanja Upravnog odbora.

Rad organa Fonda do imenovanja

Član 60

Predsjednik i članovi Upravnog odbora imenovani u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Službeni list CG“, br. 44/10, 40/11 i 47/15) nastavljaju sa radom do imenovanja članova Upravnog odbora u skladu sa ovim zakonom.

Direktor Fonda, imenovan u skladu sa Zakonom o zaštiti depozita („Službeni list CG“, br. 44/10, 40/11 i 47/15) vršiće poslove direktora Fonda do imenovanja direktora Fonda u skladu sa ovim zakonom.

Odložena primjena

Član 61

Odredbe čl. 11, 12 i 14, člana 26 stav 1 tačka 10, člana 31 stav 2 tačka 4 i st. 3 do 6, člana 32 st. 2 do 7, člana 36 stav 2, člana 37 stav 5, člana 41 stav 4, člana 45 stav 9 tačka 4 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Obavještavanje Evropske agencije za bankarstvo o identitetu Fonda

Član 62

Danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, Centralna banka obavještava Evropsku agenciju za bankarstvo o identitetu Fonda.

Prestanak važenja

Član 63

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaju da važe:

- Zakon o zaštiti depozita („Službeni list CG“, br. 44/10 i 47/15), osim čl. 28 i 31 koji prestaju da važe 31. decembra 2020. godine i
- odredba člana 125 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojim su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG", broj 40/11).

Stupanje na snagu

Član 64

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

Broj: 09-1/19-2/4
EPA 817 XXVI
Podgorica, 2. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O KREDITNIM INSTITUCIJAMA

Proglašavam Zakon o kreditnim institucijama, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2118/2
Podgorica, 6. decembra 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O KREDITNIM INSTITUCIJAMA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se osnivanje, upravljanje, poslovanje i supervizija kreditnih institucija i druga pitanja od značaja za rad kreditnih institucija.

Kreditna institucija

Član 2

(1) Kreditna institucija je privredno društvo čija je djelatnost primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun.

(2) Kao kreditna institucija, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, može se osnovati banka sa sjedištem u Crnoj Gori ili filijala kreditne institucije sa sjedištem u državi članici Evropske unije ili trećoj zemlji koja obavlja poslove na teritoriji Crne Gore.

(3) Pojam ,,kreditna institucija” kada se u ovom zakonu koristi bez dodatka ,,iz države članice”, ,,iz treće zemlje” ili „u grupi“, odnosi se na banku sa sjedištem u Crnoj Gori.

Korišćenje riječi „kreditna institucija" i „banka"

Član 3

(1) Riječi „kreditna institucija“, „banka“ ili izvedenice iz tih riječi, može da koristi u svom nazivu ili u pravnom prometu samo:

1) pravno lice koje je od Centralne banke Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) dobilo dozvolu za rad kao banka;

2) kreditna institucija iz države članice koja neposredno pruža usluge u Crnoj Gori i filijala kreditne institucije iz države članice i treće zemlje koja pruža usluge u Crnoj Gori;

3) član grupe kreditnih institucija;

4) predstavništvo kreditne institucije iz druge države koje obavlja poslove na teritoriji Crne Gore, i

5) drugo pravno lice u skladu sa zakonom.

(2) Kreditna institucija ne smije u svom nazivu da koristi riječi ili izvedenice koje mogu da dovedu u zabludu klijente kreditnih institucija i druga lica o statusu i/ili konkurentskoj poziciji te kreditne institucije, ili se njima povrjeđuju prava drugih lica, a naročito riječi ili izvedenice koje mogu da dovedu u zabludu o:

1) predmetu poslovanja kreditne institucije;

2) identitetu kreditne institucije, odnosno njenih osnivača;

3) povezanosti kreditne institucije sa drugim pravnim licima;

4) konkurentskoj prednosti te kreditne institucije u odnosima prema klijentima.

(3) Kreditna institucija iz druge države koja posluje u Crnoj Gori može da koristi naziv koji koristi u toj državi, s tim što, ako u Crnoj Gori već posluje kreditna institucija sa istim ili sličnim nazivom, Centralna banka može da naloži da kreditna institucija izmijeni svoj naziv na način kojim se otklanjanja mogućnost dovođenja u zabludu.

Bankarske usluge

Član 4

(1) Bankarske usluge, u smislu ovog zakona, su primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita iz tih sredstava, za svoj račun.

(2) Primanjem depozita ili drugih povratnih sredstava od javnosti iz stava 1 ovog člana ne smatraju se sredstva koja primaju:

1) institucije za elektronski novac u vidu uplata koje se odmah zamjenjuju za elektronski novac;

2) država Crna Gora, jedinica lokalne samouprave;

3) mikrokreditne finansijske institucije u obliku pozajmica;

4) udruženja u vidu članarina, dobrovoljnih priloga i sličnih nepovratnih sredstava;

5) pravna lica koja nijesu kredita institucija od emitovanja dužničkih hartija od vrijednosti, a kojima finansiraju obavljanje svoje osnovne djelatnosti, pod uslovom da osnovna djelatnost tog lica nije odobravanje zajmova;

6) platne institucije od korisnika platnih usluga radi pružanja platnih usluga u skladu sa posebnim zakonom.

Osnovne i dodatne finansijske usluge

Član 5

(1) Osnovnim finansijskim uslugama, u smislu ovog zakona, smatraju se:

1) primanje depozita ili drugih povratnih sredstava;

2) odobravanje kredita, uključujući potrošačke kredite, hipotekarne kredite i zajmove za finansiranje komercijalnih poslova, otkup potraživanja sa ili bez regresa (faktoring), uključujući izvozno finansiranje na bazi otkupa sa diskontom i bez regresa dugoročnih nedospjelih potraživanja obezbjeđenih finansijskim instrumentima (forfeting);

3) finansijski lizing;

4) pružanje platnih usluga u skladu sa posebnim zakonom;

5) izdavanje garancija ili drugih jemstava;

6) trgovanje za svoj račun ili za račun klijenta:
- instrumentima tržišta novca (čekovima, mjenicama, certifikatima o depozitu),
- prenosivim hartijama od vrijednosti,
- stranim sredstvima plaćanja, uključujući mjenjačke poslove,
- finansijskim fjučersima i opcijama,
- valutnim i kamatnim instrumentima;

7) usluge neposredno povezane sa poslovima kreditiranja, kao što su: prikupljanje podataka, izrada analiza i davanje informacija o kreditnoj sposobnosti pravnih lica i preduzetnika;

8) izdavanje drugih instrumenata plaćanja i upravljanje tim instrumentima, ako se pružanje tih usluga ne smatra pružanjem usluga iz tačke 6 ovog stava, a u skladu sa zakonom;

9) iznajmljivanje sefova;

10) posredovanje pri zaključivanju poslova na novčanom tržištu;

11) učestvovanje u emitovanju finansijskih instrumenata i pružanje usluga vezanih za emitovanje finansijskih instrumenata, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;

12) upravljanje imovinom klijenata i savjetovanje u vezi sa upravljanjem tom imovinom;

13) kastodi usluge, u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;

14) savjetovanje pravnih lica u vezi sa strukturom kapitala, poslovnom strategijom i sličnim pitanjima i pružanje usluga koje se odnose na statusne promjene, sticanje akcija i udjela u drugim društvima;

15) izdavanje elektronskog novca, i

16) investicione i pomoćne usluge i aktivnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, a koje ne predstavljaju usluge iz tač.1 do 15 ovog stava.

(2) Dodatne finansijske usluge, u smislu ovog zakona, su:

1) poslovi zastupanja i posredovanja u osiguranju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje osiguranje;

2) pružanje usluga upravljanja platnim sistemima, u skladu sa zakonom kojim se uređuje platni promet;

3) druge usluge koje kreditna institucija može da pruža u skladu sa odredbama zakona;

4) trgovanje zlatom;

5) usluge dostavljanja podataka u skladu sa propisima kojima se uređuje tržište kapitala;

6) druge usluge ili poslovi utvrđeni statutom kreditne institucije, koji s obzirom na način pružanja i rizik kome je kreditna institucija izložena, imaju slične karakteristike kao i osnovne finansijske usluge iz stava 1 ovog člana.

Uzajamno priznate usluge

Član 6

Uzajamno priznate usluge, u smislu ovog zakona, su:

1) uzajamno priznate bankarske usluge, pod kojima se podrazumijevaju usluge iz člana 4 ovog zakona, i

2) uzajamno priznate finansijske usluge, pod kojima se podrazumijevaju usluge iz člana 5 stav 1 ovog zakona.

Oglašavanje

Član 7

Kreditna institucija iz druge države članice može da oglašava svoje usluge preko sredstava informisanja u Crnoj Gori po istim uslovima koji se primjenjuju na oglašavanje usluga koje vrše kreditne institucije iz Crne Gore.

Neposredno pružanje usluga

Član 8

(1) Smatra se da kreditna institucija iz države članice neposredno pruža uzajamno priznate usluge na teritoriji druge države članice, ako nije osnovala filijalu na teritoriji druge države članice, a:

1) zaključuje pravne poslove čiji je predmet jedna ili više uzajamno priznatih usluga, ili

2) ako fizičkom ili pravnom licu koje ima prebivalište ili boravište, odnosno sjedište na teritoriji druge države članice, ponudi tu uslugu preko svojih zastupnika, posrednika ili na drugi način.

(2) Neposrednim pružanjem usluga iz stava 1 ovog člana smatra se privremeno pružanje uzajamno priznatih usluga od strane kreditnih institucija, odnosno pružanje usluga koje se ne vrši na redovnoj, učestaloj ili kontinuiranoj osnovi.

Matično i zavisno društvo i kontrola

Član 9

(1) Matično društvo, u smislu ovog zakona, je privredno društvo koje u odnosu na drugo privredno društvo (zavisno društvo) ispunjava jedan od sljedećih uslova:

1) ima većinu glasačkih prava u zavisnom društvu;

2) akcionar je ili imalac udjela i ima pravo imenovanja ili opoziva većine članova upravnog odbora, nadzornog odbora ili drugih organa upravljanja ili nadzora;

3) ima pravo ostvarivanja dominantnog uticaja nad zavisnim društvom na osnovu ugovora ili sporazuma,

4) ima značajno učešće u zavisnom društvu i nad tim društvom ostvaruje dominantni uticaj;

5) akcionar je ili imalac udjela u zavisnom društvu na osnovu ugovora ili sporazuma sa drugim akcionarima ili imaocima udjela, na način da nadzire većinu glasačkih prava u tom društvu, ili

6) ima značajno učešće u zavisnom društvu i ima zaključen ugovor o vođenju poslova društva sa zavisnim društvom na osnovu kojeg vodi poslove zavisnog društva.

(2) Pravno lice koje je matično društvo drugog društva, smatra se matičnim društvom društava koja imaju položaj zavisnog društva u odnosu na to drugo društvo.

(3) Glasačkim pravima i pravima imenovanja, odnosno opoziva koja pripadaju matičnom društvu smatraju se i glasačka prava i prava imenovanja, odnosno opoziva koja pripadaju društvu koje je zavisno, odnosno koje djeluje za račun tog matičnog društva ili za račun zavisnih društava tog matičnog društva, osim ako:

1) drži akcije u svoje ime, a za račun lica koja nije ni matično ni zavisno društvo; ili

2) drži akcije kao obezbjeđenje i prava ostvaruje u skladu sa uputstvima drugih lica ili ih je steklo odobravanjem kredita kao dijela redovnih aktivnosti, a glasačka prava se ostvaruju u interesu lica koje je založilo akcije kao obezbjeđenje.

(4) Matično društvo je i društvo koje nad drugim društvom ostvaruje dominantni uticaj.

(5) Zavisno društvo, u smislu ovog zakona, je privredno društvo koje je na jedan od načina iz stava 1 ovog člana podređeno matičnom društvu.

(6) Zavisna društva zavisnih društava smatraju se i zavisnim društvima društva koje je njihovo izvorno matično društvo.

(7) Kontrola, u smislu ovog člana, je odnos iz stava 1 ovog člana između matičnog i zavisnog društva ili sličan odnos između bilo kojeg fizičkog ili pravnog lica i privrednog društva.

Grupa povezanih lica

Član 10

(1) Grupom povezanih lica, u smislu ovog zakona, smatraju se:

1) dva ili više fizičkih ili pravnih lica koja, ako se ne dokaže drugačije, predstavljaju jedinstveni rizik jer jedno od njih, direktno ili indirektno, ima kontrolu nad drugim licem ili drugim licima;

2) dva ili više fizičkih ili pravnih lica između kojih ne postoji odnos kontrole iz tačke 1 ovog stava, a za koje se smatra da predstavljaju jedinstveni rizik jer su tako međusobno povezana da, ako bi za jedno od tih lica nastali finansijski problemi, naročito poteškoće povezane sa finansiranjem ili otplatom, drugo lice ili sva ostala lica bi se vjerovatno i sama suočila sa poteškoćama povezanim sa finansiranjem ili otplatom.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako centralna vlada direktno ili indirektno kontroliše ili je direktno povezana sa više od jednog lica na način iz stava 1 tačka 2 ovog člana, kreditna institucija nije dužna da grupu koju čine centralna vlada i ta lica tretira kao grupu povezanih lica.

(3) Centralnom Vladom iz stava 2 ovog člana, u smislu ovog zakona, smatraju se organi državne uprave, državne agencije i drugi subjekti čija se ovlašćenja odnose na cijelu teritoriju države, a koji se u skladu sa Evropskim sistemom računa (ESA 2010) klasifikuju kao centralna vlada.

(4) U slučaju iz stava 2 ovog člana, postojanje grupe povezanih lica koju čine centralna vlada i druga lica, kreditna institucija može procjenjivati pojedinačno u odnosu na svako lice nad kojim centralna vlada ima direktnu kontrolu ili je s tim licem povezana na način iz stava 1 tačka 2 ovog člana i u odnosu na sva pravna i fizička lica koja lica iz stava 2 ovog člana kontrolišu na način iz stava 1 tačka 1 ovog člana, ili su sa njima povezana na način iz stava 2 tačka 2 ovog člana, uključujući centralnu vladu.

(5) Odredba stava 2 ovog člana primjenjuje se i na jedinice lokalne samouprave ako, pri ponderisanju izloženosti riziku iz člana 134 stav 9 ovog zakona, imaju tretman centralne vlade.

Društva povezana zajedničkim upravljanjem

Član 11

Društva povezana zajedničkim upravljanjem su dva ili više lica koja nijesu povezana odnosom kontrole, a između kojih postoji najmanje jedan od sljedećih oblika povezanosti:

1) društva su ravnopravna i povezana zajedničkim vođenjem u skladu sa zaključenim ugovorom ili odredbama statuta;

2) kontroliše ih isto treće lice, ili

3) većinu članova odbora direktora ili drugih odgovarajućih organa koji vrše upravljačku ili nadzornu funkciju u tim društvima čine ista lica.

Zajedničko djelovanje

Član 12

(1) Lica koja zajednički djeluju su fizička i/ili pravna lica koja međusobno sarađuju na osnovu sporazuma, izričitog ili prećutnog, usmenog ili pisanog, čiji je cilj sticanje akcija sa pravom glasa ili usklađeno ostvarivanje prava glasa ili drugih prava iz akcija kreditne institucije.

(2) Smatra se da zajednički djeluju:

1) pravna lica i fizička i/ili pravna lica kada jedno od tih lica direktno ili indirektno kontroliše drugo ili druga pravna lica;

2) fizička lica koja su u krvnom srodstvu u pravoj liniji, a u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom;

3) lica koja žive u bračnoj zajednici odnosno u vanbračnoj zajednici koja je po zakonu izjednačena sa bračnom zajednicom;

4) akcionari koji postignu sporazum o pitanjima korporativnog upravljanja kojima se korporativno upravljanje kreditnom institucijom uređuje na način koji odstupa od propisanog, ili sporazum o načinu ostvarivanja drugih prava iz akcija;

5) lica koja su članovi višeg rukovodstva, upravnog ili nadzornog odbora u kreditnoj instituciji za koju se utvrđuje postojanje kvalifikovanog učešća;

6) privredna društva koja su članovi iste grupe;

7) lica koja povezuju samo okolnosti u vezi sa sticanjem akcija, uključujući korišćenje istih izvora finansiranja, a koje upućuju na usklađenost u sticanju akcija ili u zajedničkoj namjeri tih lica za osvarivanje prava glasa ili drugih prava u kreditnoj instituciji;

8) lica koja su usklađeno ostvarivala pravo glasa u kreditnoj instituciji za koju se utvrđuje kvalifikovano učešće;

9) članovi organa upravljanja društava koja zajednički djeluju;

10) članovi organa upravljanja i društva u kojima su ta lica članovi organa upravljanja;

11) društvo za upravljanje i svi investicioni fondovi kojima to društvo upravlja;

12) lica za koja postoje okolnosti slične okolnostima iz tač. 1 do 10 ovog stava, ako te okolnosti upućuju na postojanje saradnje koja može da dovede do trajne i značajne promjene u poslovnoj strategiji kreditne institucije.

(3) Centralna banka rješenjem utvrđuje postojanje zajedničkog djelovanja ako utvrdi da postoje okolnosti iz stava 2 ovog člana.

Primjena zakona o upravnom postupku

Član 13

(1) U postupku odlučivanja Centralne banke primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje upravni postupak, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(2) U postupku odlučivanja Centralna banka odlučuje po skraćenom postupku.

(3) Protiv rješenja Centralne banke može se tužbom pokrenuti upravni spor.

(4) Tužba iz stava 3 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

(5) U upravnom sporu protiv rješenja Centralne banke nadležni sud ne može meritorno odlučivati o predmetu upravnog spora za čije rješavanje je ovim zakonom utvrđena nadležnost Centralne banke.

(6) Donošenjem rješenja o oduzimanju dozvola i odobrenja iz ovog zakona ne poništavaju se pravne posljedice koje je rješenje o izdavanju dozvole, odnosno odobrenja proizvelo, ali se onemogućava dalje proizvođenje pravnih posljedica tog rješenja.

Primjena zakona o privrednim društvima

Član 14

Na kreditne institucije se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje pravni položaj privrednih društava, ako ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 15

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 16

Izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) institucija je kreditna institucija ili investiciono društvo;

2) **kreditna institucija** iz države članice je kreditna institucija sa sjedištem u državi članici Evropske unije;

3) **kreditna institucija iz treće zemlje** je kreditna institucija sa sjedištem u državi koja nije članica Evropske unije, kao i kreditna institucija iz države članice EU do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;

4) **investiciono društvo** je pravno lice čija je redovna djelatnost ili poslovanje pružanje jedne ili više investicionih usluga drugim licima i/ili obavljanje investicionih aktivnosti na profesionalnoj osnovi;

5) **društvo za osiguranje** je društvo za direktno životno ili neživotno osiguranje koje je dobilo dozvolu regulatornog organa za obavljanje djelatnosti osiguranja u skladu sa propisima kojim se uređuje osiguranje;

6) **društvo za reosiguranje** je društvo koje je dobilo dozvolu regulatornog organa za obavljanje djelatnosti reosiguranja, u skladu sa propisima kojim se uređuje osiguranje;

7) **organ upravljanja** je organ, ili više organa kreditne institucije, koji su ovlašćeni da utvrđuju strategiju, ciljeve i opšte smjernice kreditne institucije, i koji vrše nadzor i prate odlučivanje u vezi sa upravljanjem i uključuje lica koja stvarno upravljaju poslovanjem kreditne institucije, a za kreditne institucije u Crnoj Gori su to nadzorni odbor i upravni odbor;

8) **više rukovodstvo** su lica koja obavljaju izvršne funkcije u kreditnoj instituciji, a koja su odgovorna za rukovođenje kreditnom institucijom na dnevnoj osnovi, i za to odgovaraju nadzornom i upravnom odboru;

9) **sistemski rizik** je rizik poremećaja u finansijskom sistemu koji bi mogao imati ozbiljne negativne posljedice za finansijski sistem i realnu ekonomiju;

10) **rizik modela** je rizik nastanka gubitka koji bi kreditna institucija mogla pretrpjeti zbog odluka koje se prvenstveno zasnivaju na rezultatima internih modela, i to zbog grešaka u kreiranju, primjeni ili korišćenju tih modela;

11) **ublažavanje kreditnog rizika** je tehnika koju koristi kreditna institucija za smanjivanje kreditnog rizika povezanog sa izloženošću ili izloženostima koje ta kreditna institucija još ima;

12) **filijala** je organizacioni dio kreditne instutucije, koje nema svojstvo pravnog lica i koji obavlja sve ili samo dio poslova iz djelatnosti kreditne institucije;

13) **predstavništvo kreditne institucije** je pravno zavisni dio kreditne institucije, koji obavlja samo poslove istraživanja tržišta, predstavljanja, reklamiranja i informisanja o kreditnoj instituciji koja ga je osnovala;

14) **društvo za pomoćne usluge** je privredno društvo čiju osnovnu djelatnost čini sticanje vlasništva ili upravljanje imovinom, upravljanje uslugama obrade podataka ili slična djelatnost koja je pomoćna u odnosu na osnovnu djelatnost jedne ili više kreditnih institucija;

15) **društvo za upravljanje imovinom** je društvo koje pribavlja kapital od različitih investitora sa ciljem investiranja u skladu sa definisanom politikom investiranja u korist tih investitora, uključujući i njegove djelove koji se bave investiranjem, ili menadžer alternativnog investicionog fonda iz države članice Evropske unije, uključujući, osim ako nije drugačije određeno, i subjekte iz država koje nijesu članice Evropske unije a koji obavljaju iste ili slične djelatnosti i na koje se primjenjuju supervizorski i regulatorni zahtjevi koji su ekvivalentni zahtjevima koji se primjenjuju u Evropskoj uniji;

16) **finansijski holding** je finansijska institucija, čija su zavisna društva isključivo ili pretežno institucije ili finansijske institucije, pri čemu je najmanje jedno od tih društava institucija, i koja nije mješoviti finansijski holding;

17) **mješoviti finansijski holding** je matično društvo u finansijskom konglomeratu koje nije kreditna institucija, društvo za osiguranje ili investiciono društvo, a koje zajedno sa svojim podređenim društvima, od kojih je najmanje jedno kreditna institucija, društvo za osiguranje ili investiciono društvo i sa drugim subjektima čini finansijski konglomerat;

18) **mješoviti holding** je matično društvo, koje nije finansijski holding, institucija ili mješoviti finansijski holding, ako je najmanje jedno njegovo zavisno društvo institucija;

19) finansijska institucija je pravno lice, koje nije institucija, a čija je isključiva ili pretežna djelatnost sticanje učešća u kapitalu ili obavljanje jedne ili više osnovnih finansijskih usluga utvrđenih ovim zakonom, uključujući finansijski holding, mješoviti finansijski holding, platnu instituciju, društvo za upravljanje imovinom, a isključujući osiguravajuće holdinge i mješovite osiguravajuće holdinge;

20) **matična kreditna institucija** je kreditna institucija sa sjedištem u određenoj državi koja ima kao zavisno društvo kreditnu instituciju ili finansijsku instituciju, odnosno koja ima značajno učešće u takvoj kreditnoj ili finansijskoj instituciji, a koja sama nije zavisno društvo druge kreditne institucije koja je dobila odobrenje za rad u istoj državi, odnosno finansijskom holdingu ili mješovitom finansijskom holdingu koji je osnovan u toj državi;

21) **matična kreditna institucija** iz EU je matična kreditna institucija u državi članici koja nije zavisno društvo druge kreditne institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici;

22) **matična kreditna institucija** iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori je matična kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori koja nije zavisno društvo druge kreditne institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici;

23) **matični finansijski holding** je finansijski holding sa sjedištem u određenoj državi koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u istoj državi ili finansijskom holdingu ili mješovitom finansijskom holdingu koji je osnovan u toj državi;

24) **matični finansijski holding iz EU** je matični finansijski holding u državi članici koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici, a ne uključuje matični finansijski holding u Crnoj Gori;

25) **matični finansijski holding iz EU** sa sjedištem u Crnoj Gori je matični finansijski holding sa sjedištem u Crnoj Gori koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici;

26) **matični mješoviti finansijski holding** je mješoviti finansijski holding sa sjedištem u određenoj državi koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u istoj državi ili finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u toj istoj državi;

27) **matični mješoviti finansijski holding iz EU** je matični mješoviti finansijski holding u državi članici koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici, a ne uključuje matični mješoviti finansijski holding u Crnoj Gori;

28) **matični mješoviti finansijski holding iz EU** sa sjedištem u Crnoj Gori je matični mješoviti finansijski holding sa sjedištem u Crnoj Gori koji nije zavisno društvo institucije

koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici;

29) **sistemski važna kreditna institucija** je matična kreditna institucija iz EU, matični finansijski holding iz EU, matični mješoviti finansijski holding iz EU ili kreditna institucija kod koje poremećaj u poslovanju ili prestanak poslovanja mogu dovesti do sistemskog rizika;

30) **centralna ugovorna strana** je pravno lice koje posreduje između ugovornih strana kod ugovora na osnovu kojih se trguje na jednom ili više finansijskih tržišta i postaje kupac svakom prodavcu i prodavac svakom kupcu;

31) **kvalifikovano učešće** je direktno ili indirektno ulaganje u privredno društvo koje predstavlja 10% ili više kapitala ili glasačkih prava, ili koje omogućava ostvarivanje značajnog uticaja na upravljanje tim društvom;

32) **značajno učešće** je učešće u kapitalu drugog privrednog društva od 20% i više, ili mogućnost efektivnog vršenja značajnog uticaja na upravljanje ili poslovnu politiku tog društva;

33) **bliska povezanost** je odnos u kome su dva ili više fizičkih ili pravnih lica povezana po osnovu:

- učešća u obliku vlasništva, direktnog ili putem kontrole, od 20% ili više glasačkih prava ili kapitala društva;
- odnosa kontrole;
- činjenice da su oba ili sva lica stalno povezana sa istim trećim licem odnosom kontrole;

34) **nadležni organ** je državni ili drugi organ koji je u skladu sa propisima određene države službeno priznat i ovlašćen za superviziju kreditnih institucija u okviru sistema supervizije koji je na snazi u toj državi, a u Crnoj Gori nadležni organ je Centralna banka;

35) **imenovani organ** je organ koji je ovlašćen za određivanje stope kontracikličnog bafera kapitala, stope bafera za strukturni sistemski rizik ili bafera za globalno sistemski važne kreditne institucije i ostale sistemski važne kreditne institucije, a u Crnoj Gori imenovani organ je Centralna banka;

36) **nadležni organ** za konsolidaciju je nadležni organ odgovoran za sprovođenje supervizije na konsolidovanoj osnovi matičnih kreditnih institucija i kreditnih institucija koje kontrolišu matični finansijski holdinzi ili matični mješoviti finansijski holdinzi;

37) **odobrenje za rad** je dozvola ili bilo koji drugi akt koji izdaju nadležni organi, a na osnovu kojih se stiče pravo na obavljanje djelatnosti;

38) **država članica** je država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskoj ekonomskoj zoni;

39) **treća zemlja** je strana država koja nije država članica i država članica do pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji;

40) matična država je država u kojoj je kreditna institucija dobila odobrenje za rad;

41) **država članica domaćin** je država članica koja nije država u kojoj je kreditna institucija dobila odobrenje za rad, a u kojoj kreditna institucija ima filijalu ili u kojoj pruža usluge;

42) **centralne banke ESCB-a** su centralne banke članice Evropskog sistema centralnih banaka (ESCB) i Evropska centralna banka (ECB);

43) **centralne banke** su centralne banke ESCB-a i centralne banke trećih zemalja;

44) **regulatorni kapital** je zbir osnovnog kapitala i dopunskog kapitala kreditne institucije;

45) **instrumenti regulatornog kapitala** su instrumenti kapitala koje emituje kreditna institucija i koji ispunjavaju uslove za instrumente redovnog osnovnog kapitala, instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili instrumente dopunskog kapitala;

46) **priznati kapital** je zbir iznosa osnovnog kapitala i dopunskog kapitala u iznosu od najviše jedne trećine osnovnog kapitala kreditne institucije;

47) **knjiga trgovanja** su sve pozicije u finansijskim instrumentima i robi koje kreditna institucija ima sa namjerom trgovanja, ili da bi se zaštitile pozicije koje ima sa namjerom trgovanja;

48) **regulisano tržište** je multilateralni sistem kojim upravlja organizator tržišta, koji obezbjeđuje uslove za spajanje višestrukih interesa trećih lica za zaključivanje ugovora o kupoprodaji finansijskih instrumenata uključenih u trgovanje po pravilima tog sistema i koji ima odobenje za rad i posluje kontinuirano u skladu sa propisima kojim se uređuje tržište kapitala;

49) **diskrecione penzijske pogodnosti** su dodatne penzijske pogodnosti koje kreditna institucija daje zaposlenom na diskrecionoj osnovi, kao dio paketa varijabilnih primanja tog zaposlenog, a koje ne uključuju obračunate doprinose koje kreditna institucija dodjeljuje zaposlenom u okviru penzijskog plana društva;

50) **indirektno sticanje** je ulaganje u kapital ili sticanje glasačkih prava pravnog lica posredstvom trećeg lica (direktnog sticaoca), tako da je indirektni sticalac lice:

- za čiji je račun drugo lice (direktni sticalac) steklo akcije, poslovne udjele ili druga prava u pravnom licu,
- koje je sa direktnim sticaocem povezano na način iz člana 22 ovog zakona, kao i članovi uže porodice tog lica, ili
- koje je član uže porodice direktnog sticaoca;

51) **grupa kreditnih institucija** je grupa koju čine kreditne institucije, investiciona društva i finansijske institucije, od kojih najmanje jedan član ima položaj:

- matične kreditne institucije,
- kreditne institucije koja je sa drugom kreditnom ili finansijskom institucijom (drugim pravnim licem iz grupe) povezana zajedničkim upravljanjem u skladu sa članom 11 stav 1 tač. 1 ili 3 ovog zakona,
- matičnog finansijskog holdinga kome je najmanje jedno zavisno društvo kreditna institucija, ili
- matičnog mješovitog finansijskog holdinga kome je najmanje jedno podređeno društvo kreditna institucija;

52) **bafer za očuvanje kapitala** je regulatorni kapital koji je kreditna institucija dužna da održava u skladu sa članom 138 ovog zakona;

53) **kontraciklični bafer kapitala specifičan za kreditnu instituciju** je regulatorni kapital koji je kreditna institucija dužna da održava u skladu sa članom 139 ovog zakona;

54) **bafer za strukturni sistemski rizik** je regulatorni kapital koji se zahtijeva ili se može zahtijevati da kreditne institucije održavaju u skladu sa članom 152 ovog zakona;

55) **bafer za GSV kreditnu instituciju** je regulatorni kapital koji je GSV kreditna institucija dužna da održava u skladu sa članom 160 stav 1 ovog zakona;

56) **bafer za OSV kreditnu instituciju** je regulatorni kapital koji je OSV kreditna institucija dužna da održava u skladu sa članom 163 ovog zakona;

57) **zahtjev za kombinovani bafer** je redovni osnovni kapital koji je potreban za ispunjavanje zahtjeva za bafer za očuvanje kapitala, uvećan za sljedeće bafere, zavisno od toga koji su primjenljivi:

- kontraciklični bafer kapitala,
- bafer za GSV kreditnu instituciju,
- bafer za OSV kreditnu instituciju,
- bafer za strukturni sistemski rizik;

58) **raspodjela** je isplata dividendi ili kamata u bilo kojem obliku.

II. OSNIVANJE KREDITNE INSTITUCIJE

1. Inicijalni kapital i akcije kreditne institucije

Osnivači kreditne institucije

Član 17

(1) Kreditna institucija se može osnovati kao akcionarsko društvo.

(2) Kreditnu instituciju mogu osnovati domaća i strana pravna i/ili fizička lica.

Inicijalni kapital

Član 18

(1) Inicijalni kapital kreditne institucije ne može biti manji od 7.500.000 EUR.

(2) Inicijalni kapital kreditne institucije iz stava 1 ovog člana čine:

1) instrumenti kapitala, za koje su ispunjeni uslovi iz propisa iz člana 134 stav 9 ovog zakona kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija;

2) računi emisionih premija koji se odnose na instrumente iz tačke 1 ovog stava;

3) zadržana dobit;

4) akumulirana ostala sveobuhvatna dobit;

5) ostale rezerve.

Akcije kreditne institucije

Član 19

(1) Za kreditnu instituciju koja se osniva, akcionarski kapital u visini inicijalnog kapitala iz člana 18 stav 1 ovog zakona mora biti u potpunosti uplaćen u novcu prije registracije u Centralni registar privrednih subjekata.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na kreditnu instituciju koja se osniva u postupku sprovođenja restrukturiranja koje se vrši spajanjem uz osnivanje nove kreditne institucije ili podjelom kreditne institucije.

(3) Akcionari kreditne institucije su dužni da prilikom ostvarivanja akcionarskih prava djeluju u interesu kreditne institucije.

(4) Ako se akcije kreditne institucije vode na kastodi računu, taj račun mora da glasi na ime.

Krediti i jemstva za sticanje akcija odnosno udjela i drugih instrumenata regulatornog kapitala

Član 20

(1) Kreditna institucija ne smije da, direktno ili indirektno, kreditira sticanje ili da izdaje garancije ili druga jemstva za sticanje akcija, ili akcija, odnosno udjela društva u kojem ima 20% ili više učešća u kapitalu, osim ako tim sticanjem akcija odnosno udjela prestaje kapitalna povezanost kreditne institucije sa tim društvom.

(2) Kreditiranjem iz stava 1 ovog člana smatra se i svaki drugi pravni posao koji se po svojoj ekonomskoj namjeni izjednačava sa kreditom.

(3) Kreditna institucija ne smije da, direktno ili indirektno, kreditira sticanje ili da izdaje garancije ili druga jemstva za sticanje drugih finansijskih instrumenata koje emituje, ili koje emituje društvo u kom ima učešće u kapitalu od 20% ili više, a koji se uključuju u izračun regulatornog kapitala te kreditne institucije.

Povlašćene akcije kreditne institucije

Član 21

Ukupan iznos akcionarskog kapitala koji se odnosi na povlašćene akcije ne smije preći jednu četvrtinu iznosa akcionarskog kapitala kreditne institucije.

Ograničenja uzajamnog učešća

Član 22

(1) Ako kreditna institucija ima kvalifikovano učešće u drugom pravnom licu, to pravno lice ne smije steći kvalifikovano učešće u toj kreditnoj instituciji.

(2) Ako pravno lice ima kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji, ta kreditna institucija ne smije steći kvalifikovano učešće u tom pravnom licu.

(3) Ograničenje iz stava 2 ovog člana ne odnosi se na sticanje kvalifikovanog učešća kreditne institucije u pravnom licu na ime namirenja potraživanja u postupku restrukturiranja duga ili izvršnom postupku.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, kreditna institucija je dužna da najkasnije u roku od šest mjeseci od sticanja kvalifikovanog učešća smanji to učešće do nivoa koji ne predstavlja kvalifikovano učešće.

2. Akcionari kreditne institucije

Sticanje kvalifikovanog učešća

Član 23

(1) Pravno ili fizičko lice ili lica koja zajednički djeluju, a koji namjeravaju, direktno ili indirektno, da steknu akcije kreditne institucije, na osnovu kojih pojedinačno ili zajednički, direktno ili indirektno, stiču kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji (u daljem tekstu: potencijalni sticalac), dužni su da Centralnoj banci podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja.

(2) Pravno ili fizičko lice i lica koja zajednički djeluju, koji su dobili odobrenje Centralne banke iz stava 1 ovog člana za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji, mogu steći učešće u visini utvrđenoj tim odobrenjem.

(3) Lice koje ima kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji ne smije bez prethodnog odobrenja Centralne banke da, direktno ili indirektno, poveća kvalifikovano učešće do nivoa koji je jednak ili veći od 20%, 33% odnosno 50% učešća u kapitalu, odnosno glasačkim pravima u toj kreditnoj instituciji.

(4) Izuzetno od st. 1 i 3 ovog člana, za lice koje nije potencijalni direktni sticalac kvalifikovanog učešća kao ni potencijalni krajnji sticalac kvalifikovanog učešća, zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji može da podnese krajnji sticalac kvalifikovanog učešća.

(5) Lice koje je dobilo odobrenje dužno je da u roku od 12 mjeseci od dana donošenja rješenja o izdavanju odobrenja stekne kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji i o tome obavijesti Centralnu banku.

(6) Ako lice koje je dobilo odobrenje nije steklo kvalifikovano učešće u roku iz stava 5 ovog člana, može najkasnije 15 dana prije isteka tog roka da podnese Centralnoj banci obrazloženi zahtjev za produženje tog roka.

(7) Rok iz stava 5 ovog člana može se produžiti za najduže šest mjeseci.

(8) Na utvrđivanje procenta kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje tržište kapitala.

(9) Prilikom utvrđivanja procenta kvalifikovanog učešća ne uračunavaju se glasačka prava ili akcije koje su institucije stekle pružanjem investicione usluge za realizaciju ponude odnosno prodaje finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa, pod uslovom da se ta prava ne koriste za ostvarivanje uticaja na upravljanje emitentom i ako se te akcije ne drže duže od godinu dana od dana sticanja.

Posebni slučajevi sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća

Član 24

(1) Akcionari kreditne institucije kod kojih nakon sticanja akcija kreditne institucije nastane zajedničko djelovanje, zbog kojeg postanu sticaoci 10%, 20%, 33%, odnosno 50% ili više učešća u kapitalu, odnosno glasačkim pravima u kreditnoj instituciji, dužni su da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u roku od 30 dana od sticanja.

(2) Ako lice pojedinačno ili neko od lica koja zajednički djeluju stekne ili poveća kvalifikovano učešće nasljeđivanjem, poklonom ili u slučaju da nije znalo, nije moralo znati ili nije moglo uticati na činjenicu da će steći ili povećati kvalifikovano učešće, dužno je da podnese zahtjev za to sticanje u roku od 30 dana od dana kada je saznalo ili moralo saznati za sticanje.

(3) Ako se učešće lica ili lica koja zajednički djeluju, zbog smanjenja osnovnog kapitala kreditne institucije ili drugih razloga na koje nijesu mogla uticati, poveća tako da postane jednako ili veće od 10%, 20%, 33% ili 50% učešća u kapitalu odnosno glasačkim pravima u kreditnoj instituciji, dužno je da podnese zahtjev za dalje sticanje akcija u kapitalu ili glasačkim pravima u roku od 30 dana od dana kad je saznalo ili moralo saznati da se njegovo učešće povećalo zbog djelovanja kreditne institucije.

(4) Na sticaoca kvalifikovanog učešća iz st. 1, 2 i 3 ovog člana primjenjuju se odredbe ovog zakona kojima se uređuje sticanje kvalifkovanog učešća.

(5) Izuzetno od člana 23 stav 2 ovog zakona i stava 1 ovog člana, lica za koja su se stekli uslovi iz člana 12 stav 2 ovog zakona, a koja smatraju da zajedničko djelovanje ne postoji, dužna su da Centralnoj banci podnesu zahtjev za utvrđivanje nepostojanja zajedničkog djelovanja.

(6) Ako Centralna banka na osnovu zahtjeva iz stava 5 ovog člana utvrdi da ne postoji zajedničko djelovanje lica iz člana 12 stav 2 ovog zakona, ta lica nijesu dužna da podnesu zahtjev za sticanje kvalifikovanog učešća.

(7) Ako Centralna banka, na osnovu zahtjeva iz stava 5 ovog člana, rješenjem utvrdi da postoji zajedničko djelovanje:

1) lica iz člana 23 stav 2 ovog zakona koja zajednički djeluju dužna su da prije sticanja kvalifikovanog učešća podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća;

2) lica iz stava 1 ovog člana koja zajednički djeluju dužna su da podnesu zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u roku od 30 dana, od dana dostavljanja rješenja o postojanju zajedničkog djelovanja.

(8) Na lica koja ne podnesu zahtjev iz st. 1, 2, 3 i 7 ovog člana u propisanom roku, primjenjuju se odredbe čl. 33 i 34 ovog zakona.

Dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 25

Uz zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje ili povećanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji prilaže se dokumentacija o ispunjavanju uslova za sticanje kvalifikovanog učešća iz člana 31 stav 5 ovog zakona.

Provjera podataka

Član 26

(1) Centralna banka može, radi pribavljanja informacija potrebnih za odlučivanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća, da izvrši provjeru podataka koje je dostavio podnosilac zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća.

(2) Centralna banka je ovlašćena da podatke o prekršajnoj i krivičnoj osuđivanosti potencijalnog sticaoca, kao i o krivičnim i prekršajnim postupcima koji se eventualno vode protiv tog lica, pribavi iz odgovarajuće evidencije na osnovu obrazloženog zahtjeva.

(3) Centralna banka može da pribavi podatke iz stava 2 ovog člana i od Evropskog sistema kaznenih evidencija.

(4) U postupku odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana, Centralna banka, kada je moguće, provjerava podatke o izrečenim sankcijama potencijalnom sticaocu u evidenciji Evropskog bankarskog regulatora.

Postupak odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 27

(1) Centralna banka, u roku od dva radna dana od dana prijema zahtjeva za izdavanje odobrenja za sticanje ili povećanje kvalifikovanog učešća, podnosiocu zahtjeva izdaje pisanu potvrdu o prijemu zahtjeva.

(2) U potvrdi iz stava 1 ovog člana konstatuje se da li je zahtjev za izdavanje odobrenja uredan.

(3) Centralna banka pri izdavanju potvrde o prijemu urednog zahtjeva obavještava podnosioca zahtjeva o danu isteka roka za odlučivanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja.

(4) Ako zahtjev iz stava 1 ovog člana nije uredan, Centralna banka će pozvati podnosioca zahtjeva da zahtjev dopuni u primjerenom roku.

(5) Centralna banka će u roku od dva radna dana od dana prijema dopunjenog zahtjeva izdati pisanu potvrdu kojom će utvrditi da je zahtjev uredan i obavijestiti podnosioca zahtjeva o danu isteka roka za odlučivanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja.

(6) Urednim zahtjevom iz stava 1 ovog člana smatra se zahtjev uz koji je priložena dokumentacija iz člana 31 stav 5 ovog zakona.

(7) Izuzetno, ako Centralna banka nakon izdavanja potvrde o prijemu urednog zahtjeva detaljnom analizom sadržaja priložene dokumentacije utvrdi nedostatke u dokumentaciji zbog kojih je zahtjev neuredan, može u roku iz stava 8 ovog člana da odbaci zahtjev iz stava 1 ovog člana.

(8) Centralna banka će u roku od 60 radnih dana od dana podnošenja urednog zahtjeva sprovesti postupak odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća (u daljem tekstu: postupak odlučivanja).

(9) Centralna banka će u roku od dva radna dana od dana donošenja rješenja po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje ili povećanje kvalifikovanog učešća, a u okviru roka iz stava 5 ovog člana, podnosiocu zahtjeva uputiti to rješenje.

(10) Centralna banka će na zahtjev podnosioca zahtjeva za izdavanje odobrenja za sticanje ili povećanje kvalifikovanog učešća, a čiji je zahtjev za sticanje ili povećanje kvalifikovanog učešća odbila, objaviti odgovarajuće saopštenje i navesti razloge odbijanja.

(11) Ako Centralna banka o zahtjevu iz stava 1 ovog člana ne odluči u roku iz stava 5 ovog člana, smatra se da je izdala odobrenje za sticanje, odnosno povećanje kvalifikovanog učešća.

(12) Ako je Centralna banka primila dva ili više zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća u istoj kreditnoj instituciji, prema svim potencijalnim sticaocima će se odnositi na nediskriminatorski način.

Dodatni zahtjevi u toku postupka odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 28

(1) Tokom sprovođenja postupka odlučivanja u roku od 50 radnih dana od dana podnošenja zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća, Centralna banka može da u pisanoj formi zahtijeva da podnosilac zahtjeva dostavi i dodatnu dokumentaciju koju Centralna banka ocijeni potrebnom za odlučivanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja, uključujući i informacije iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma.

(2) Podnosilac zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća dužan je da traženu dokumentaciju dostavi u roku koji odredi Centralna banka, a koji ne može biti duži od 20 radnih dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, s tim što u tom periodu ne teče rok iz člana 27 stav 8 ovog zakona.

(3) Centralna banka može da naknadno traži dopunu ili pojašnjenje dostavljene dokumentacije i informacija iz stava 1 ovog člana, s tim da taj zahtjev ne utiče na produženje roka iz člana 27 stav 8 ovog zakona.

(4) Centralna banka će izdati pisanu potvrdu o prijemu dokumentacije iz stava 1 ovog člana.

(5) Izuzetno od stava 2 ovog člana, Centralna banka može da odredi rok od 30 radnih dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana ako potencijalni sticalac kvalifikovanog učešća:

1) ima sjedište odnosno prebivalište u trećoj zemlji,

2) nije predmet supervizije u skladu sa odredbama ovog zakona, zakona kojim se uređuje tržište kapitala, zakona kojim se uređuje osiguranje i zakona kojim se uređuju otvoreni investicioni fondovi sa javnom ponudom, ili

3) nije predmet supervizije u skladu sa propisima države članice kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, tržište kapitala, osiguranje i otvoreni investicioni fondovi sa javnom ponudom.

Saradnja sa drugim nadležnim organima u Crnoj Gori

Član 29

(1) Kada je potencijalni sticalac kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji društvo za osiguranje ili reosiguranje, investiciono društvo, penzioni fond ili društvo za upravljanje subjektima za zajednička ulaganja u prenosive hartije od vrijednosti (u daljem tekstu: društvo za upravljanje UCITS-om) sa sjedištem u Crnoj Gori, Centralna banka će prije odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća podnijeti zahtjev organu koji je nadležan za nadzor nad potencijalnim sticaocem za davanje mišljenja u vezi sa potencijalnim sticanjem.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će u obrazloženju rješenja o izdavanju odobrenja navesti mišljenje organa za nadzor.

Saradnja sa nadležnim organima van Crne Gore

Član 30

(1) Centralna banka, prije odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji, pribavlja mišljenje nadležnog organa druge države članice ako je potencijalni sticalac:

1) kreditna institucija, društvo za osiguranje i reosiguranje, investiciono društvo ili društvo za upravljanje UCITS-om, koje je dobilo odobrenje za rad u drugoj državi članici ili je za podnosioca zahtjeva nadležan drugi nadzorni organ;

2) matično društvo kreditne institucije, društvo za osiguranje i reosiguranje, investiciono društvo ili društvo za upravljanje UCITS-om, koje je dobilo odobrenje za rad u drugoj državi članici ili je za podnosioca zahtjeva nadležan drugi nadzorni organ;

3) fizičko ili pravno lice koje kontroliše kreditnu instituciju, društvo za osiguranje i reosiguranje, investiciono društvo ili društvo za upravljanje UCITS-om, koje je dobilo odobrenje za rad u drugoj državi članici ili je za podnosioca zahtjeva nadležan drugi nadzorni ogan.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će u obrazloženju odluke o izdavanju odobrenja navesti mišljenja drugih nadležnih organa.

Odlučivanje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 31

(1) Prilikom odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća Centralna banka cijeni da li su ispunjeni uslovi podobnosti potencijalnog sticaoca i finansijske sigurnosti predloženog sticanja na osnovu:

1) ugleda podnosioca zahtjeva, pri čemu se cijeni i ugled svih njegovih akcionara i indirektnih sticalaca kvalifikovanog učešća, kao i njihov uticaj na podnosioca zahtjeva;

2) ugleda, stručnih znanja, sposobnosti i iskustva lica koja će biti predložena za članove nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije;

3) stručnih znanja, sposobnosti i iskustva potrebnih za obavljanje izvršnih funkcija, za svakog člana višeg rukovodstva koji će voditi poslove kreditne institucije;

4) finansijskog stanja potencijalnog sticaoca, pri čemu cijeni i finansijsko stanje njegovih akcionara, kao i indirektnih sticalaca kvalifikovanog učešća i njihov finansijski uticaj na potencijalnog sticaoca, naročito u odnosu na vrstu poslova koje obavlja kreditna institucija u kojoj se stiče kvalifikovano učešće;

5) mogućnosti kreditne institucije da nakon sticanja nastavi da posluje u skladu sa ovim zakonom i ostalim propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, propisima kojima se uređuje poslovanje finansijskih konglomerata i propisima kojima se uređuje poslovanje institucija za elektronski novac, kao i mogućnosti sprovođenja efektivne supervizije, efektivne razmjene informacija između nadležnih organa za nadzor i razgraničenja nadležnosti između nadležnih organa za nadzor u slučaju kada kreditna institucija postaje članica grupe; i

6) toga da li postoje opravdani razlozi za sumnju, u skladu sa propisima o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, da se u vezi sa predmetnim sticanjem sprovodi ili pokušava sprovesti pranje novca ili finansiranje terorizma ili da predmetno sticanje može povećati rizik od sprovođenja pranja novca ili finansiranja terorizma.

(2) Centralna banka neće zahtijevati prethodne uslove u vezi sa visinom učešća koje potencijalni sticalac namjerava da stekne niti će procjenjivati osnovanost zahtjeva za

izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća polazeći od ekonomskih potreba tržišta.

(3) Ako indirektni sticalac kvalifikovanog učešća podnese zahtjev za direktno sticanje kvalifikovanog učešća, Centralna banka može prilikom procjene podobnosti i finansijskog stanja tog lica procjenjivati samo promjene u odnosu na prethodnu procjenu koja je izvršena prilikom sticanja indirektnog učešća.

(4) Ako je za neko od lica koja zajednički djeluju ranije vršena procjena podobnosti i finansijskog stanja, Centralna banka može za to lice da procjenjuje samo promjene u odnosu na prethodnu procjenu podobnosti i finansijskog stanja koja je izvršena pri sticanju kvalifikovanog učešća.

(5) Bliže kriterijume za procjenu podobnosti i finansijskog stanja potencijalnog sticaoca, okolnosti na osnovu kojih se procjenjuje postojanje značajnog uticaja, način utvrđivanja visine učešća potencijalnog indirektnog sticaoca, način podnošenja zahtjeva za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća i dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća, propisuje Centralna banka.

Odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 32

Centralna banka će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća ako na osnovu kriterijuma iz člana 31 ovog zakona ocijeni da nijesu ispunjeni uslovi podobnosti predloženog sticaoca ili finansijske sigurnosti predloženog sticanja.

Pravne posljedice sticanja kvalifikovanog učešća bez odobrenja Centralne banke

Član 33

(1) Ako lice bez odobrenja Centralne banke, direktno stekne kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji, Centralna banka će rješenjem naložiti prodaju akcija koje su stečene bez odobrenja, sa obavezom dostavljanja dokaza o izvršenoj prodaji sa podacima o kupcu, ako su poznati.

(2) Ako lica koja zajednički djeluju direktno steknu kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji bez odobrenja Centralne banke, bez obzira na to u kojem procentu svaki od njih ima pojedinačno učešće u kreditnoj instituciji i da li je to pojedinačno učešće kvalifikovano učešće, Centralna banka će rješenjem naložiti prodaju akcija koje su stečene bez odobrenja do nivoa koji zajednički ne prelazi kvalifikovano učešće za koje imaju odgovarajuće odobrenje Centralne banke, uz obavezu dostavljanja dokaza o izvršenoj prodaji sa podacima o kupcu, ako su poznati.

(3) U postupku donošenja rješenja iz st. 1 i 2 ovog člana Centralna banka će tražiti izjašnjenje od svakog lica koje je steklo kvalifikovano učešće, kao i dostavljanje dokaza o izvršenoj prodaji sa podacima o kupcu, ako su poznati.

(4) Lica iz stava 2 ovog člana koja zajednički djeluju mogu predložiti pojedinačne iznose za prodaju akcija, koji ne moraju biti proporcionalni ukupnom broju njihovih akcija.

(5) Centralna banka će rješenjem iz stava 2 ovog člana naložiti prodaju akcija svakom licu koje je steklo kvalifikovano učešće pojedinačno, i to u iznosu proporcionalnom ukupnom broju akcija koje zajednički imaju.

(6) Izuzetno od stava 5 ovog člana, ako lica koja su stekla kvalifikovano učešće podnesu predlog iz stava 4 ovog člana, Centralna banka može naložiti prodaju akcija svakom licu koje je steklo kvalifikovano učešće pojedinačno, u iznosu koji ne mora biti proporcionalan ukupnom broju njihovih akcija.

(7) Centralna banka će rješenjem iz st. 1 i 2 ovog člana odrediti rok za prodaju, koji ne može biti kraći od tri mjeseca niti duži od devet mjeseci od dana donošenja rješenja.

(8) O rješenjima iz st. 1 i 2 ovog člana, Centralna banka sačinjava javno saopštenje koje objavljuje na svojoj internet stranici.

(9) Rješenje iz st. 1 i 2 ovog člana bez odlaganja se dostavlja licima iz st. 1 i 2 ovog člana, kreditnoj instituciji i Centralnom klirinško depozitarnom društvu.

Pravne posljedice donošenja rješenja o prodaji akcija

Član 34

(1) Od dana dostavljanja rješenja iz člana 33 st. 1 i 2 ovog člana, licu koje je steklo kvalifikovano učešće zabranjeno je da ostvaruje prava po osnovu akcija za koje je naložena prodaja, a kvorum za punovažno odlučivanje i potrebna većina za donošenje odluka skupštine akcionara računaju se u odnosu na akcijski kapital umanjen za iznos akcija po osnovu kojih lice koje je steklo kvalifikovano učešće ne može ostvariti pravo glasa.

(2) Kreditna institucija je dužna da:

1) obezbijedi da lice koje je steklo kvalifikovano učešće iz člana 33 st. 1 i 2 ovog zakona ne ostvaruje prava po osnovu akcija za koju je naložena prodaja;

2) od prijema rješenja iz člana 33 st. 1 i 2 ovog zakona do isteka naloženih rokova za prodaju akcija, mjesečno izvještava Centralnu banku o svim promjenama akcionara; i

3) u dispozitiv rješenja iz člana 33 st. 1 i 2 ovog zakona uključi i konstataciju da lice koje je steklo kvalifikovano učešće ne može ostvariti prava po osnovu akcija za koje je naložena prodaja i da će dispozitiv tog rješenja biti javno objavljen.

(3) Ako fizičko i pravno lice ili lica koja zajednički djeluju indirektno steknu kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji bez odobrenja Centralne banke, Centralna banka će rješenjem naložiti da se tako stečeno indirektno kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji smanji u roku iz člana 33 stav 7 ovog zakona.

(4) Ostvarivanje imovinskih prava iz akcija iz stava 1 ovog člana suspenduju se do njihovog zakonitog sticanja od strane drugog lica.

Lice ovlašćeno za glasanje

Član 35

(1) Izuzetno od člana 34 stav 1 ovog zakona, ako bi lice koje je steklo kvalifikovano učešće bez odobrenja Centralne banke nakon smanjenja kvoruma za punovažno odlučivanje imalo većinu potrebnu za donošenje odluke na skupštini akcionara, Centralna banka može rješenjem imenovati lice koje će do dana prodaje akcija za koje je naložena prodaja ostvarivati sva upravljačka prava iz tih akcija (u daljem tekstu: lice ovlašćeno za glasanje).

(2) Lice ovlašćeno za glasanje na skupštini akcionara glasa u skladu sa instrukcijama Centralne banke.

Oduzimanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 36

(1) Centralna banka će oduzeti izdato odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća ako:

1) je odobrenje izdato na osnovu neistinitih i netačnih podataka lica koje je steklo kvalifikovano učešće;

2) više nijesu ispunjeni uslovi podobnosti sticaoca kvalifikovanog učešća i finansijske sigurnosti predloženog sticanja iz člana 31 stav 1 ovog zakona;

3) lice koje je steklo kvalifikovano učešće koristi svoj uticaj na način koji je suprotan dobrom i principijelnom upravljanju kreditnom institucijom ili ne postupa savjesno i sa pažnjom dobrog privrednika, ili

4) lice koje je steklo kvalifikovano učešće ne ispunjava svoje obaveze iz ovog zakona koje se odnose na superviziju na konsolidovanoj osnovi, odnosno ako ne postupi u skladu sa rješenjem Centralne banke ili organa druge države članice nadležnog za superviziju na konsolidovanoj osnovi kojim se tom licu nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

(2) Na lice kome je u skladu sa stavom 1 ovog člana oduzeto odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća primjenjuju se odredbe člana 34 ovog zakona.

Privremena zabrana ostvarivanja prava glasa lica sa kvalifikovanim učešćem

Član 37

(1) Centralna banka može licu sa kvalifikovanim učešćem rješenjem privremeno da zabrani ostvarivanje prava glasa na skupštini akcionara ako postoji vjerovatnoća da će to lice koristiti svoj uticaj na način koji je suprotan dobrom i prudencijalnom upravljanju kreditnom institucijom ili da neće postupati sa pažnjom dobrog privrednika.

(2) Privremena zabrana iz stava 1 ovog člana ne može trajati duže od 12 mjeseci.

(3) Rješenje iz stava 1 ovog člana Centralna banka bez odlaganja dostavlja licu iz stava 1 ovog člana i kreditnoj instituciji.

(4) Saopštenje o privremenoj zabrani iz stava 1 ovog člana Centralna banka objavljuje na svojoj internet stranici.

(5) Od dana dostavljanja rješenja iz stava 1 ovog člana lice sa kvalifikovanim učešćem ne može ostvarivati pravo glasa po osnovu akcija koje prelaze nivo za koji nije potrebno odobrenje Centralne banke, a kvorum za punovažno odlučivanje i potrebna većina za donošenje odluka skupštine akcionara računa se u odnosu na akcijski kapital umanjen za iznos akcija na osnovu kojih lice sa kvalifikovanim učešćem ne može ostvariti pravo glasa.

(6) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi da lice sa kvalifikovanim učešćem iz stava 1 ovog člana ne ostvaruje pravo glasa po osnovu akcija za koju je privremeno zabranjeno ostvarivanje prava glasa.

(7) Ako bi nakon smanjenja kvoruma za punovažno odlučivanje lice sa kvalifikovanim učešćem, kojem je privremeno zabranjeno ostvarivanje prava glasa, imalo većinu potrebnu za donošenje odluke na skupštini akcionara, primjenjuje se član 35 ovog zakona.

Promjene u nivou kvalifikovanog učešća

Član 38

(1) Ako je lice koje je dobilo odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća donijelo odluku da proda ili na drugi način otuđi svoje akcije čime bi se njegovo učešće smanjilo ispod visine za koju je dobilo odobrenje, dužno je da o tome prethodno obavijesti Centralnu banku.

(2) Lice koje je dobilo odobrenje iz stava 1 ovog člana, a koje je prodalo ili na drugi način otuđilo svoje akcije čime je njegovo učešće smanjeno ispod nivoa za koji je dobilo odobrenje, dužno je da Centralnoj banci podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u slučaju kada namjerava da nakon isteka roka od 12 mjeseci od dana donošenja rješenja o izdavanju odobrenja ponovo stekne kvalifikovano učešće u visini za koju je dobilo odobrenje.

(3) Pravno lice koje ima kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji dužno je da Centralnu banku obavijesti o učešću u postupku pripajanja, spajanja ili podjele društva i o svakoj drugoj statusnoj promjeni, u roku od osam dana od dana nastupanja te promjene.

Prestanak važenja odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 39

(1) Ako lice kojem je izdato odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća u roku iz člana 23 st. 5 i 7 ovog zakona ne stekne akcije kreditne institucije na osnovu kojih dostiže najmanje 10% učešća u kapitalu odnosno glasačkim pravima kreditne institucije, ili ako ne ostvari značajan uticaj, odobrenje prestaje da važi u cjelosti.

(2) Ako lice koje je steklo kvalifikovano učešće u roku iz člana 23 st. 5 i 7 ovog zakona stekne najmanje 10% učešća u kapitalu odnosno glasačkim pravima u kreditnoj instituciji, a ne stekne u cjelosti učešće za koje je izdato odobrenje, odobrenje važi samo za dio do procenta iz člana 23 stav 3 ovog zakona koji je lice sa kvalifikovanim učešćem ostvarilo, a u preostalom dijelu odobrenje prestaje da važi.

(3) Ako je lice koje je steklo kvalifikovano učešće u roku iz člana 38 stav 2 ovog zakona smanjilo učešće ispod nivoa za koje je dobilo odobrenje, na snazi ostaje odobrenje u dijelu koji prelazi procenat iz člana 23 stav 3 ovog zakona koji lice koje je steklo kvalifikovano učešće ima na dan isteka tog roka.

(4) Ako je lice koje je steklo kvalifikovano učešće nakon isteka roka iz člana 23 st. 5 i 7 ovog zakona smanjilo učešće ispod nivoa za koji je dobilo odobrenje, na snazi ostaje odobrenje u dijelu koji prelazi procenat iz člana 23 stav 3 ovog zakona koji lice koje je steklo kvalifikovano učešće ima.

3. Upravljanje kreditnom institucijom

Organi kreditne institucije

Član 40

Organi kreditne institucije su:

1) skupština akcionara;

2) nadzorni odbor; i

3) upravni odbor.

Skupština akcionara

Član 41

Skupština akcionara kreditne institucije:

1) donosi i vrši izmjene i dopune statuta kreditne institucije;

2) usvaja godišnje finansijske iskaze i izvještaj o poslovanju društva i izvještaj nezavisnog spoljnog revizora;

3) bira i razrješava članove nadzornog odbora kreditne institucije;

4) usvaja i sprovodi adekvatnu politiku za izbor i procjenu ispunjenosti uslova koje članovi nadzornog odbora moraju da ispunjavaju pojedinačno i zajedno;

5) odlučuje o naknadama članovima nadzornog odbora i daje saglasnost na politike primanja u kreditnoj instituciji ako je tako uređeno statutom kreditne institucije;

6) donosi odluku o raspolaganju imovinom društva, u skladu sa statutom;

7) odlučuje o raspodjeli dobiti;

8) odlučuje o povećanju i smanjenju kapitala kreditne institucije, uključujući i odlučivanje o emitovanju konvertibilnih obveznica;

9) odlučuje o restrukturiranju i prestanku rada kreditne institucije;

10) odlučuje o drugim pitanjima utvrđenim statutom kreditne institucije, u skladu sa zakonom.

Organi upravljanja

Član 42

(1) Organi upravljanja kreditnom institucijom su nadzorni odbor, koji obavlja funkciju nadzora nad poslovanjem kreditne institucije i upravni odbor koji obavlja izvršnu funkciju i odgovoran je za upravljanje kreditnom institucijom na dnevnoj osnovi i njeno zastupanje.

(2) Članovi nadzornog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno nadziranje poslova kreditne institucije, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika kreditne institucije.

(3) Članovi upravnog odbora moraju zajedno imati stručna znanja, sposobnosti i iskustvo potrebno za nezavisno i samostalno vođenje poslova kreditne institucije, a naročito za razumijevanje poslova i značajnih rizika kreditne institucije.

(4) Kreditna institucija je dužna da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana, obavijesti Centralnu banku o prestanku mandata člana nadzornog ili upravnog odbora, kao i da navede razloge za prestanak mandata.

(5) Centralna banka prikuplja informacije koje kreditne institucije javno objavljuju u skladu sa propisom iz člana 237 stav 3 ovog zakona, a koje se odnose na politike raznovrsnosti pri izboru članova nadzornog i upravnog odbora, ciljeve uspostavljene tim politikama, kao i obim u kojem su ti ciljevi postignuti i koristi te podatke pri utvrđivanju referentnih trendova i praksi kreditnih institucija u vezi sa raznovrsnošću u sastavu nadzornog i upravnog odbora.

(6) Informacije iz stava 5 ovog člana Centralna banka dostavlja Evropskom bankarskom regulatoru.

Članovi nadzornog odbora

Član 43

(1) Član nadzornog odbora kreditne institucije može biti samo lice koje:

1) ima dobar ugled;

2) može u kreditnoj instituciji djelovati iskreno i pošteno i iskazivati nezavisno mišljenje, odnosno ima sposobnost da samostalno formira objektivne i nezavisne stavove pri odlučivanju i ispunjavanju drugih obaveza iz svoje nadležnosti, uključujući i preispitivanje odluka upravnog odbora, ako je potrebno;

3) ima odgovarajuća stručna znanja, vještine i iskustvo potrebno za vođenje poslova kreditne institucije, i koje zajedno sa ostalim članovima nadzornog odbora ispunjava uslove iz člana 42 stav 2 ovog zakona;

4) može da posveti dovoljno vremena ispunjavanju obaveza iz svoje nadležnosti, i

5) ispunjava uslove za člana nadzornog odbora iz zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava.

(2) Nadzorni odbor kreditne institucije koja je značajna zbog veličine, unutrašnje organizacije i vrste, obima i složenosti poslova koje obavlja, kao i nadzorni odbor kreditne institucije čije su hartije od vrijednosti uključene na uređeno tržište u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, mora imati dovoljan broj nezavisnih članova.

(3) Nadzorni odbor kreditne institucije koja nije značajna u smislu stava 2 ovog člana mora imati najmanje jednog nezavisnog člana, osim u slučaju kada je kreditna institucija zavisno društvo:

1) druge kreditne institucije iz Crne Gore, ili

2) kreditne institucije iz države članice.

(4) Zaposleni u kreditnoj instituciji ne mogu biti članovi nadzornog odbora te kreditne institucije.

(5) Članovi nadzornog odbora se imenuju na period utvrđen statutom, koji ne može biti duži od četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan.

(6) Propisom Centralne banke bliže se uređuju:

1) uslovi iz stava 1 ovog člana za članstvo u nadzornom odboru kreditne institucije;
2) kriterijumi za određivanje nezavisnosti članova nadzornog odbora;
3) sadržaj politike iz člana 41 tačka 5 ovog zakona;
4) dinamika procjene ispunjenosti uslova za članove nadzornog odbora kreditne institucije;
5) kriterijumi za utvrđivanje značajnosti kreditnih institucija u smislu stava 3 ovog člana; i
6) postupak za izdavanje odobrenja i dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje odobrenja za imenovanje člana nadzornog odbora.

Prethodno odobrenje za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora

Član 44

(1) Za člana nadzornog odbora kreditne institucije može biti izabrano samo lice za koje je Centralna banka izdala odobrenje za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora.
(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana podnosi kreditna institucija ili osnivači, za mandat koji ne može biti duži od četiri godine.
(3) Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana prilažu se dokazi o ispunjavanju uslova iz člana 43 stav 1 ovog zakona i predlog odluke, ili odluka sa odložnim dejstvom, o izboru kandidata za člana nadzornog odbora.
(4) U postupku odlučivanja o izdavanju odobrenja Centralna banka izdaje odobrenje iz stava 1 ovog člana za period predloženog trajanja mandata, a izuzetno i na kraći rok.
(5) Centralna banka odlučuje o izdavanju odobrenja iz stava 1 ovog člana na osnovu dokumentacije iz stava 3 ovog člana, kao i ostalih podataka i informacija kojima raspolaže ili ih pribavi u toku postupka odlučivanja.
(6) Centralna banka je ovlašćena da pribavi iz odgovarajuće evidencije podatke o prekršajnoj i krivičnoj osuđivanosti kandidata za člana nadzornog odbora, kao i o krivičnim i prekršajnim postupcima koji se eventualno vode protiv tog lica.
(7) U postupku odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana, Centralna banka:
1) može da pribavi podatke i od Evropskog sistema kaznenih evidencija;
2) provjerava podatke o sankcijama izrečenim kandidatu za člana nadzornog odbora u evidenciji Evropskog bankarskog regulatora, ako je primjenljivo.
(8) Centralna banka će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora kreditne institucije ako:
1) kandidat za člana nadzornog odbora ne ispunjava jedan ili više uslova iz člana 43 stav 1 ovog zakona;
2) bi imenovanje predloženog kandidata za člana nadzornog odbora dovelo do neusklađenosti sa zahtjevima iz člana 43 st. 2 i 3 ovog zakona;
3) postoji smetnja za imenovanje iz člana 43 stav 4 ovog zakona.
(9) Odobrenje iz stava 1 ovog člana važi samo za obavljanje funkcije u kreditnoj instituciji na koju se to odobrenje odnosi.
(10) Kreditna institucija je dužna da zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 2 ovog člana, podnese najmanje tri mjeseca prije isteka mandata određenog člana nadzornog odbora, a u slučaju prestanka funkcije određenog člana nadzornog odbora prije isteka mandata, najkasnije u roku od 30 dana, od isteka mandata.

Oduzimanje odobrenja za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora

Član 45

(1) Centralna banka će oduzeti odobrenje za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora kreditne institucije ako:

1) član nadzornog odbora više ne ispunjava propisane uslove za članstvo u nadzornom odboru kreditne institucije;

2) je odobrenje izdato na osnovu neistinite ili netačne dokumentacije, ili neistinito prezentovanih podataka koji su od značaja za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora;

3) član nadzornog odbora krši odredbe o dužnostima i odgovornostima nadzornog odbora iz člana 46 ovog zakona;

4) lice za koje je izdato odobrenje u roku od šest mjeseci od izdavanja odobrenja ne stupi na dužnost na koju se odobrenje odnosi;

5) ako članu nadzornog odbora prestane dužnost na koju se odobrenje odnosi, i to sa danom prestanka dužnosti.

(2) Centralna banka može oduzeti odobrenje za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora kreditne institucije ako nastupe uslovi za ranu intervenciju iz člana 288 ovog zakona.

(3) U slučaju sprovođenja postupka iz st. 1 i 2 ovog člana, član nadzornog odbora je dužan da pruži Centralnoj banci sve raspoložive podatke i informacije za provjeru činjenica i okolnosti iz st. 1 i 2 ovog člana.

(4) Ako Centralna banka oduzme odobrenje za obavljanje funkcije člana nadzornog odbora, skupština akcionara kreditne institucije dužna je da bez odlaganja donese odluku o razrješenju tog lica i Centralnoj banci podnese novi zahtjev za dobijanje odobrenja iz člana 44 ovog zakona.

Nadležnosti i odgovornosti nadzornog odbora

Član 46

(1) Nadzorni odbor:

1) daje saglasnost upravnom odboru na:

- ciljeve i opštu strategiju kreditne institucije,
- poslovnu politiku kreditne institucije,
- finansijski plan kreditne institucije,
- strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala kreditne institucije,
- politike i procedure za izbor i procjenu ispunjenosti uslova za članove upravnog odbora i druga lica odgovorna za vođenje poslova u okviru pojedinih područja poslovanja kreditne institucije,
- politiku primanja u kreditnoj instituciji, osim ako statutom nije uređeno da tu saglasnost daje skupština akcionara,
- akt o internoj reviziji i godišnji plan rada interne revizije;

2) nadzire:

- postupak sprovođenja i efikasnost i efektivnost sistema upravljanja kreditnom institucijom,
- sprovođenje poslovne politike kreditne institucije, strateških ciljeva i strategije i politike preuzimanja rizika,
- sprovođenje politike primanja u kreditnoj instituciji,
- proces objelodanjivanja i komunikacija,
- adekvatnost postupaka i efikasnosti interne revizije;

3) imenuje i razrješava spoljnog revizora;

4) usvaja godišnji plan interne revizije i izvještaje interne revizije;

5) donosi i periodično provjerava opšta načela politike primanja u kreditnoj instituciji;

6) saziva sjednice skupštine akcionara, utvrđuje predlog dnevnog reda i predloge odluka za skupštinu akcionara i kontroliše njihovo sprovođenje;

7) bira i razrješava predsjednika nadzornog odbora;

8) imenuje i razrješava članove upravnog odbora uključujući i predsjednika;

9) imenuje i razrješava članove revizorskog odbora;

10) razmatra godišnji izvještaj o radu revizorskog odbora;

11) imenuje i razrješava članove odbora za primanja, odbora za rizike, odbora za imenovanja i druge odbore osnovane u cilju pružanja stručne pomoći u vršenju nadzora poslovanja kreditne institucije;

12) razmatra i zauzima stavove o nalazima iz izvještaja Centralne banke i izvještaja drugih nadzornih organa o izvršenoj kontroli, u roku od 30 dana od dana dostavljanja izvještaja o kontroli;

13) obavlja i druge poslove utvrđene zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i statuta kreditne institucije.

(2) Sjednice odbora se održavaju po potrebi, a najmanje jednom u tri mjeseca.

(3) Član nadzornog odbora je dužan da odmah obavijesti Centralnu banku o:

1) njegovom izboru ili prestanku funkcije u organima upravljanja u drugom pravnom licu, i

2) pravnim poslovima na osnovu kojih je taj član nadzornog odbora ili neko od članova njegove uže porodice direktno ili indirektno stekao akcije u pravnom licu, na osnovu kojih je samostalno ili zajedno sa članovima svoje uže porodice stekao kvalifikovano učešće u tom drugom pravnom licu, ili na osnovu kojih je njihovo učešće smanjeno ispod granice kvalifikovanog učešća.

Radna tijela nadzornog odbora

Član 47

(1) Nadzorni odbor kreditne institucije koja je značajna zbog veličine, unutrašnje organizacije i vrste, obima i složenosti poslova koje obavlja, dužan je da obrazuje sljedeća stalna radna tijela:

1) odbor za imenovanja;

2) odbor za rizike, i

3) odbor za primanja.

(2) Članovi odbora iz stava 1 ovog člana imenuju se iz redova članova nadzornog odbora kreditne institucije.

(3) Odbori iz stava 1 ovog člana imaju po tri člana od kojih se jedan imenuje za predsjednika odbora.

(4) Za kreditnu instituciju koja nije značajna u smislu stava 1 ovog člana, a koja nema odbor za imenovanja i odbor za primanja, zadatke iz čl. 48 i 50 ovog zakona izvršava nadzorni odbor.

(5) Bliže zadatke i način organizacije nadzornog odbora, propisuje Centralna banka.

Odbor za imenovanja

Član 48

Odbor za imenovanja:

1) određuje i predlaže kandidate za izbor članova nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije, ocjenjuje ravnotežu između znanja, vještina, raznovrsnosti u sastavu i iskustva organa upravljanja, priprema opis ovlašćenja i potrebnih kvalifikacija za određenu funkciju i ocjenjuje očekivano potrebno vrijeme za obavljanje te funkcije;

2) utvrđuje ciljanu zastupljenost pola koji nije dovoljno zastupljen u nadzornom ili upravnom odboru i priprema politiku o načinu povećavanja broja manje zastupljenog pola u tim organima, kako bi se postigla ciljana zastupljenost;

3) redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje i po potrebi predlaže nadzornom i upravnom odboru kreditne institucije promjene u strukturi, veličini, sastavu i djelovanju tih organa;

4) redovno, a najmanje jednom godišnje, procjenjuje znanje, sposobnosti i iskustvo pojedinih članova nadzornog i upravnog odbora, kao i tih organa kao cjeline, i o toj procjeni obavještava organe i lica na koje se ta procjena odnosi;

5) redovno preispituje politike za izbor i imenovanje višeg rukovodstva i po potrebi daje preporuke upravnom odboru za unaprjeđenje tih politika;

6) kontinuirano, u mjeri u kojoj je to moguće, vodi računa o izbjegavanju postojanja dominantnog uticaja pojedinaca ili male grupe pojedinaca pri odlučivanju upravnog i nadzornog odbora, u cilju zaštite interesa kreditne institucije u cjelini, i

7) obavlja druge poslove određene propisima donesenim u skladu sa ovim zakonom.

(2) Kreditna institucija je dužna da ciljanu zastupljenost iz stava 1 tačka 2 ovog člana, kao i politiku iz stava 1 tačka 2 ovog člana i njeno sprovođenje, javno objavljuje na način iz člana 237 stav 3 ovog zakona.

(3) Odbor za imenovanja može da za ostvarivanje svojih dužnosti koristi sve resurse koje smatra adekvatnim, uključujući i korišćenje stručne pomoći lica van kreditne institucije na teret kreditne institucije.

Odbor za rizike

Član 49

(1) Odbor za rizike:

1) savjetuje nadzorni odbor o cjelokupnoj trenutnoj i budućoj sklonosti kreditne institucije ka preuzimanju rizika i strategiji i pomaže u nadzoru nad sprovođenjem strategije od strane višeg rukovodstva, pri tom ne dovodeći u pitanje odgovornost upravnog i nadzornog odbora u cjelokupnom upravljanju rizicima i nadziranju kreditne institucije;

2) preispituje da li su pri određivanju cijena potraživanja i obaveza prema klijentima uzimani u obzir model poslovanja kreditne institucije i strategija rizika i ako ta cijena ne odražava rizik preuzet u odnosu na model poslovanja i strategiju rizika, predlaže upravnom odboru plan za otklanjanje nedostataka;

3) nezavisno od poslova odbora za primanja, sa ciljem uspostavljanja i sprovođenja odgovarajućih politika primanja, preispituje da li su pri određivanju podsticaja predviđenih sistemom primanja uzeti u obzir rizik, kapital, likvidnost i vjerovatnoća i očekivani period ostvarivanja dobiti, i

4) obavlja druge poslove određene propisima donesenim u skladu sa ovim zakonom.

(2) Članovi odbora za rizike moraju imati odgovarajuće znanje, vještine i stručnost kako bi u potpunosti mogli da razumiju i prate realizaciju strategije rizika i sklonost kreditne institucije ka preuzimanju rizika.

(3) Kreditna institucija koja nije značajna s obzirom na veličinu, unutrašnju organizaciju, vrstu, obim i složenost poslova koje obavlja može da osnuje kombinovani odbor za rizike i reviziju.

(4) Članovi odbora za rizike i reviziju iz stava 3 ovog člana moraju imati odgovarajuće znanje, vještine i stručnost koji se zahtijevaju za članove oba odbora.

(5) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi da članovi odbora za rizike, ili odbora za rizike i reviziju, imaju odgovarajući pristup informacijama o rizičnom profilu kreditne institucije i, ako je to potrebno i primjereno, pristup funkciji upravljanja rizicima i savjetima eksternih stručnjaka.

(6) Odbor za rizike, ili odbor za rizike i reviziju, određuje vrstu, količinu, oblik i učestalost informacija o riziku koje će primati od organizacionih jedinica ili funkcija u okviru kreditne institucije.

Odbor za primanja

Član 50

(1) Kreditna institucija dužna je da uspostavi odbor za primanja na način koji omogućava donošenje stručne i nezavisne procjene politika primanja i praksi u vezi sa primanjima u kreditnoj instituciji i podsticajima za upravljanje rizicima, kapitalom i likvidnošću.

(2) Odbor za primanja:

1) priprema odluke nadzornog odbora u vezi sa primanjima zaposlenih, uključujući odluke koje imaju uticaj na izloženost kreditne institucije rizicima i na upravljanje rizicima, i

2) obavlja druge poslove utvrđene propisima.

(3) Odbor za primanja je dužan da pri obavljanju poslova iz svoje nadležnosti uzme u obzir dugoročne interese akcionara, investitora i ostalih zainteresovanih strana u kreditnoj instituciji, kao i javni interes.

Upravni odbor kreditne institucije

Član 51

(1) Upravni odbor kreditne institucije mora imati najmanje tri člana koji se imenuju na period utvrđen statutom, koji ne može biti duži od četiri godine, s tim da član kome istekne mandat može biti ponovo imenovan.

(2) Jedan od članova upravnog odbora mora biti imenovan za predsjednika upravnog odbora.

(3) Članovi upravnog odbora moraju biti u radnom odnosu u kreditnoj instituciji, sa punim radnim vremenom, i moraju voditi poslove kreditne institucije sa teritorije Crne Gore.

(4) Članovi upravnog odbora vode poslove i zastupaju kreditnu instituciju zajedno, ako statutom kreditne institucije nije drugačije određeno.

(5) Najmanje jedan član upravnog odbora mora poznavati službeni jezik u Crnoj Gori.

(6) Upravni odbor kreditne institucije može da ovlasti jednog ili više prokurista za zastupanje kreditne institucije, odnosno zaključivanje ugovora i preduzimanje pravnih radnji u ime i za račun kreditne institucije koje proizilaze iz usluga za koje je kreditna institucija dobila odobrenje Centralne banke, ali samo zajedno sa još najmanje jednim članom upravnog odbora kreditne institucije.

(7) Statutom kreditne institucije uređuju se uslovi koje treba da ispunjava lice kojem se daje prokura, vrsta i način davanja prokure, obim ovlašćenja iz prokure, uključujući i ograničenja u preduzimanju određenih radnji od strane prokuriste.

(8) Upravni odbor kreditne institucije dužan je da pri upisu prokurista u Centralni registar privrednih subjekata upiše i ograničenje prokure.

(9) Uslovi koje treba da ispunjava lice kojem se daje prokura, vrsta i način davanje prokure, obim ovlašćenja iz prokure, uključujući i ograničenja u preduzimanju određenih radnji od strane prokuriste, utvrđuju se statutom kreditne institucije.

Uslovi za članstvo u upravnom odboru kreditne institucije

Član 52

(1) Član upravnog odbora kreditne institucije može biti samo lice koje:

1) ima dobar ugled;

2) može u kreditnoj instituciji djelovati iskreno i pošteno i iskazivati nezavisno mišljenje, odnosno ima sposobnost da samostalno formira objektivne i nezavisne stavove pri odlučivanju i ispunjavanju drugih obaveza iz svoje nadležnosti, uključujući i reispitivanje odluka višeg rukovodstva, ako je potrebno;

3) ima odgovarajuća stručna znanja, vještine i iskustvo potrebno za vođenje poslova kreditne institucije, i koje zajedno sa ostalim članovima upravnog odbora ispunjava uslove iz člana 42 stav 3 ovog zakona;

4) može da posveti dovoljno vremena ispunjavanju obaveza iz svoje nadležnosti;

5) ispunjava uslove za člana upravnog odbora iz zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava.

(2) Upravni odbor kreditne institucije je dužan da, uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora, donese primjerenu politiku za izbor i procjenu uspunjenosti uslova za pojedinačne članove upravnog odbora kreditne institucije, kao i za članove upravnog odbora zajedno, koju je kreditna institucija dužna da sprovodi.

(3) Bliže uslove za izbor članova upravnog odbora kreditne institucije, dokumentacija koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje odobrenja za izbor predsjednika, odnosno člana upravnog odbora kreditne institucije, postupak za izdavanje odobrenja i sadržaj politike iz stava 2 ovog člana propisuje Centralna banka.

Odobrenje za obavljanje funkcije člana upravnog odbora kreditne institucije

Član 53

(1) Za člana upravnog odbora kreditne institucije može biti izabrano samo lice za koje je Centralna banka izdala odobrenje za obavljanje funkcije člana upravnog odbora.

(2) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana podnosi kreditna institucija za mandat koji ne može biti duži od četiri godine, i to najmanje tri mjeseca prije isteka mandata člana upravnog odbora kojem ističe mandat.

(3) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja prilažu se dokazi o ispunjavanju uslova iz člana 52 ovog zakona i program rada upravnog odbora sa projekcijom finansijskih iskaza za period mandata na koji se imenuje član upravnog odbora.

(4) U postupku odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja, Centralna banka može zahtijevati od kandidata za člana upravnog odbora prezentaciju o vođenju poslova kreditne institucije koja se odnosi na poslove iz njegove nadležnosti.

(5) Centralna banka odlučuje o izdavanju odobrenja iz stava 1 ovog člana na osnovu dokumentacije iz stava 3 ovog člana, prezentacije iz stava 4 ovog člana, i ostalih podataka i informacija kojima raspolaže ili ih pribavi u toku postupka odlučivanja.

(6) Centralna banka izdaje odobrenje iz stava 1 ovog člana za period predloženog trajanja mandata člana upravnog odbora, a izuzetno i na kraći rok.

(7) Centralna banka će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije člana upravnog odbora kreditne institucije ako kandidat za člana upravnog odbora ne ispunjava neki od uslova iz člana 52 stav 1 ovog zakona.

(8) Odobrenje iz stava 1 ovog člana važi samo za obavljanje funkcije člana upravnog odbora u kreditnoj instituciji na koju se to odobrenje odnosi i ne može se koristiti u slučaju ponovljenog mandata u toj kreditnoj instituciji.

(9) Kada upravni odbor, zbog prestanka funkcije člana upravnog odbora prije isteka mandata, ili drugih razloga ne može da ostvaruje svoju funkciju, nadzorni odbor kreditne institucije može bez prethodnog odobrenja Centralne banke iz reda svojih članova da imenuje zamjenika člana upravnog odbora, i to najviše na rok od tri mjeseca.

(10) Centralna banka je ovlašćena da podatke o prekršajnoj i krivičnoj osuđivanosti kandidata za člana upravnog odbora, kao i o krivičnim i prekršajnim postupcima koji se eventualno vode protiv tog lica, pribavi iz odgovarajuće evidencije na osnovu obrazloženog zahtjeva.

(11) U postupku odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana, Centralna banka:

1) može pribaviti podatke iz stava 3 ovog člana i od Evropskog sistema kaznenih evidencija;

2) provjerava podatke o sankcijama izrečenim kandidatu za člana upravnog odbora u evidenciji Evropskog bankarskog regulatora, ako je potrebno.

Odobrenje za obavljanje funkcije predsjednika upravnog odbora kreditne institucije

Član 54

(1) Za predsjednika upravnog odbora kreditne institucije može biti imenovano samo lice koje je dobilo odobrenje Centralne banke za obavljanje te funkcije.

(2) Na izdavanje odobrenja za obavljanje funkcije predsjednika upravnog odbora primjenjuju se odredba člana 53 ovog zakona.

(3) U postupku odlučivanja o izdavanju odobrenja iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može tražiti od kandidata za predsjednika upravnog odbora prezentaciju o vođenju poslova kreditne institucije u cjelosti.

(4) Ako u skladu sa zakonom kojim se uređuje organizacija privrednih društava, sud u vanparničnom postupku, na zahtjev akcionara ili drugog zainteresovanog lica, postavi privremenog zastupnika kreditne institucije sa svim pravima i obavezama predsjednika upravnog odbora, to lice mora da ispunjava uslove za članstvo u upravnom odboru kreditne institucije iz člana 52 ovog zakona.

Dužnosti i odgovornosti upravnog odbora

Član 55

(1) Upravni odbor vodi poslove kreditne institucije.

(2) Upravni odbor kreditne institucije dužan je da obezbijedi da kreditna institucija posluje u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditne institucije.

(3) Upravni odbor kreditne institucije dužan je da uspostavi i sprovodi pouzdan sistem upravljanja kreditnom institucijom u skladu sa ovim zakonom.

(4) U cilju uspostavljanja i sprovođenja efikasnog i pouzdanog sistema upravljanja, upravni odbor kreditne institucije:

1) utvrđuje ciljeve i opštu strategije kreditne institucije;

2) usvaja poslovnu politiku kreditne institucije;

3) redovno preispituje strateške ciljeve, strategije i politike upravljanja rizicima, uključujući i upravljanje rizicima koji proizlaze iz makroekonomskog okruženja u kojem kreditna institucija posluje, kao i stanje poslovnog ciklusa kreditne institucije;

4) uspostavlja osnove za funkcionisanje sistema interne kontrole, adekvatne veličini kreditne institucije, složenosti poslova i nivou preuzetog rizika;

5) usvaja politiku primanja u kreditnoj instituciji;

6) obezbijeđuje integritet računovodstvenog sistema i sistema finansijskog izvještavanja i finansijske i operativne kontrole;

7) obezbjeđuje nadzor višeg rukovodstva i uspostavlja tačno utvrđene, jasne i dosljedne interne odnose u vezi sa odgovornošću, koji obezbjeđuju jasno razgraničavanje ovlašćenja i odgovornosti i sprečavaju nastanak sukoba interesa;

8) utvrđuje unutrašnju organizaciju društva, uz saglasnost nadzornog odbora;

9) donosi opšte akte kreditne institucije, osim akata koje donose drugi organi kreditne instutucije;

10) bira i razrješava više rukovodstvo kreditne institucije i druga lica u skladu sa ovim zakonom i statutom kreditne institucije i određuje im zaradu;

11) donosi etičke standarde ponašanja zaposlenih u kreditnoj instutuciji;

12) odobrava uvođenje novih proizvoda i usluga u poslovanje kreditne institucije;

13) obavlja i druge poslove utvrđene ovim i drugim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i statutom kreditne institucije.

(5) Upravni odbor kreditne institucije dužan je da obezbijedi realizaciju supervizorskih mjera Centralne banke.

(6) Upravni odbor kreditne institucije dužan je da periodično, a najmanje jednom godišnje, preispituje efikasnost sistema upravljanja kreditnom institucijom, uključujući primjerenost postupaka i efikasnost kontrolnih funkcija, i da o zaključcima obavještava nadzorni odbor, kao i da preduzima adekvatne mjere za otklanjanje utvrđenih nedostataka.

Obavještavanje nadzornog odbora

Član 56

(1) Upravni odbor kreditne institucije dužan je da bez odlaganja, u pisanoj formi, obavijesti nadzorni odbor kreditne institucije ako:

1) je ugrožena likvidnost ili solventnost kreditne institucije;

2) su se stekli uslovi za oduzimanje dozvole za rad ili odobrenja za pružanje pojedine usluge;

3) se finansijsko stanje kreditne institucije promijeni tako da neki od pokazatelja adekvatnosti kapitala padne ispod nivoa iz člana 134 stav 2 ovog zakona;

4) kreditna institucija prekorači dozvoljenu izloženost prema jednom licu ili grupi povezanih lica iz člana 172 ovog zakona, uključujući prekoračenja zbog smanjenja regulatornog kapitala, ili drugih okolnosti na koje nije mogla uticati;

5) su donesene mjere Centralne banke ili drugih organa u postupku supervizije kreditne institucije ili nadzora.

(2) Član upravnog odbora kreditne institucije, dužan je da bez odlaganja, u pisanoj formi, obavijesti nadzorni odbor kreditne institucije o:

1) njegovom izboru ili opozivu u organe upravljanja u drugom pravnom licu, i

2) pravnim poslovima na osnovu kojih je taj član upravnog odbora ili neko od članova njegove uže porodice direktno ili indirektno stekao akcije u pravnom licu, na osnovu kojih je samostalno ili zajedno sa članovima svoje uže porodice stekao kvalifikovano učešće u tom drugom pravnom licu, ili na osnovu kojih je njihovo učešće smanjeno ispod granice kvalifikovanog učešća.

Opomena članu upravnog odbora

Član 57

(1) Centralna banka će izreći odgovorom licu iz upravnog odbora kreditne institucije pisanu opomenu, ako kreditna institucija:

1) ne postupi na način i u rokovima iz pisanog upozorenja ili sporazuma o otklanjanju nepravilnosti zaključenog u skladu sa ovim zakonom, ili

2) ne izvrši naložene supervizorske mjere na način i u rokovima utvrđenim rješenjem Centralne banke o izricanju mjera.

(2) Pisana opomena iz stava 1 ovog člana izriče se odgovornom licu bez obzira na to je li u trenutku izricanja opomene to lice i dalje član ili predsjednik upravnog odbora kreditne institucije.

Oduzimanje odobrenja za obavljanje funkcije predsjednika, odnosno člana upravnog odbora

Član 58

(1) Centralna banka će oduzeti odobrenje za obavljanje funkcije predsjednika odnosno člana upravnog odbora kreditne institucije, ako:

1) predsjednik, odnosno član upravnog odbora više ne ispunjava uslove za članstvo u upravnom odboru propisane ovim zakonom;

2) predsjednik odnosno član upravnog odbora krši odredbe o dužnostima upravnog odbora iz zakona kojim se uređuju privredna društva, čija je posljedica razrješenje člana upravnog odbora;

3) lice za koje je izdato odobrenje za obavljanje funkcije predsjednika odnosno člana upravnog odbora kreditne institucije u roku od šest mjeseci od izdavanja odobrenja ne bude imenovano ili ne stupi na dužnost na koju se odobrenje odnosi;

4) licu kojem je izdato odobrenje prestane dužnost na koje se odobrenje odnosi, i to danom prestanka dužnosti;

5) predsjedniku odnosno članu upravnog odbora istekne ugovor o radu u kreditnoj instituciji, i to danom isteka ugovora; ili

6) je predsjednik odnosno član upravnog odbora dobio odobrenje na osnovu dostavljene neistinite ili netačne dokumentacije, ili neistinito prezentovnih podataka koji su od značaja za obavljanje funkcije predsjednika ili člana upravnog odbora.

(2) Centralna banka može oduzeti odobrenje za obavljanje funkcije predsjednika, odnosno člana upravnog odbora ako:

1) nije obezbijedio sprovođenje ili nije sproveo supervizorske mjere koje je naložila Centralna banka;

2) je teže prekršio dužnosti člana upravnog odbora iz člana 55 ovog zakona;

3) je prekršio dužnosti člana upravnog odbora iz člana 56 ovog zakona;

4) mu je u periodu od četiri godine tri puta izrečena opomena iz člana 57 ovog zakona; ili

5) se kreditna institucija koja je dobila odobrenje za korišćenje internog pristupa za izračunavanje kapitalnih zahtjeva ne pridržava tog odobrenja;

6) nastupe uslovi za ranu intervenciju iz člana 288 ovog zakona.

(3) Smatraće se da je predsjednik, odnosno član upravnog odbora teže prekršio obaveze iz člana 55 ovog zakona ako je zbog tog kršenja bila ugrožena likvidnost ili solventnost kreditne institucije.

(4) U slučaju sprovođenja postupka iz st. 1 i 2 ovog člana, predsjednik, odnosno član upravnog odbora je dužan da pruži Centralnoj banci sve raspoložive podatke i informacije za provjeru činjenica i okolnosti od značaja za odlučivanje.

(5) Ako Centralna banka oduzme odobrenje za obavljanje funkcije predsjednika odnosno člana upravnog odbora, nadzorni odbor kreditne institucije dužan je da bez odlaganja donese odluku o razrješenju predsjednika, odnosno člana upravnog odbora.

Nosioci ključnih funkcija u kreditnoj instituciji

Član 59

(1) Kreditna institucija je dužna da identifikuje sve ključne funkcije u toj kreditnoj instituciji.

(2) Nosioci ključnih funkcija u kreditnoj instituciji su lica koja obavljaju funkcije u kreditnoj instituciji koje im omogućavaju značajan uticaj na upravljanje kreditnom institucijom, a koja nijesu članovi upravnog ili nadzornog odbora.

(3) Upravni odbor kreditne institucije dužan je da usvoji i sprovodi adekvatne politike za izbor i procjenu primjerenosti nosilaca ključnih funkcija u kreditnoj instituciji.

(4) Ako kreditna institucija procijeni da nosilac ključne funkcije u kreditnoj instituciji ne ispunjava uslov primjerenosti, dužna je da preduzme odgovarajuće mjere kojima se obezbjeđuje primjerenost nosilaca ključnih funkcija.

(5) Bliži sadržaj politike iz stava 2 ovog člana, uslovi koje kreditna institucija razmatra prilikom procjene primjerenosti nosilaca ključnih funkcija u kreditnoj instituciji i dinamiku procjene ispunjenosti uslova za nosioce ključnih funkcija u kreditnoj instituciji, propisuje Centralna banka.

Uslovi za članstvo u organima upravljanja finasijskog holdinga i mješovitog finansijskog holdinga u Crnoj Gori

Član 60

(1) Na članove upravnog i nadzornog odbora, odnosno drugog organa upravljanja finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga sa sjedištem u Crnoj Gori shodno se primjenjuju odredbe čl. 43 i 52 ovog zakona.

(2) U postupku odlučivanja o zahtjevu za izdavanje odobrenja licima iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može pribaviti podatke i od Evropskog sistema kaznenih evidencija.

(3) U postupku odlučivanja po zahtjevu za izdavanje odobrenja licima iz stava 1 ovog člana, Centralna banka, kada je primjenljivo, provjerava podatke o izrečenim sankcijama tim licima u evidenciji Evropskog bankarskog regulatora.

(4) Finansijski holding i mješoviti finansijski holding iz stava 1 ovog člana, dužni su da obavijeste Centralnu banku o svakoj promjeni članova organa upravljanja, i to u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

Revizorski odbor

Član 61

(1) Revizorski odbor se osniva i obavlja poslove u skladu se zakonom kojim se uređuje revizija.

(2) Ako je, u skladu sa članom 49 stav 3 ovog zakona kreditna institucija osnovala kombinovani odbor za rizike i reviziju, taj odbor izvršava i poslove iz nadležnosti revizorskog odbora.

(3) Jedan član kombinovanog odbora za rizike i reviziju mora imati znanje iz oblasti računovodstva i revizije i ne smije biti zaposleni, akcionar ili član organa upravljanja kreditne institucije.

III. PRUŽANJE BANKARSKIH I FINANSIJSKIH USLUGA

1. Pružanje bankarskih usluga

Pružaoci bankarskih usluga

Član 62

Bankarske usluge na teritoriji Crne Gori mogu da pružaju:

1) kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori na osnovu dozvole za rad izdate u skladu sa ovim zakonom;

2) kreditne institucije iz država članica koje u skladu sa ovim zakonom osnuju filijalu u Crnoj Gori ili neposredno pružaju usluge u Crnoj Gori iz člana 8 ovog zakona;

3) filijale kreditnih institucija iz trećih zemalja koje su, u skladu sa ovim zakonom, dobile odobrenje za pružanje bankarskih usluga u Crnoj Gori.

Zabrana obavljanja bankarskih poslova

Član 63

(1) Pravna i fizička lica koja nijesu lica iz člana 62 ovog zakona ne smiju u Crnoj Gori da u vidu djelatnosti ili zanimanja obavljaju poslove primanja depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na:

1) primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od strane Centralne banke, države Crne Gore i njenih lokalnih samouprava,

2) primanje depozita ili drugih povratnih sredstava od strane javnih međunarodnih tijela čiji su članovi jedna ili više država članica;

3) primanje pozajmica od strane mikrokreditnih finansijskih institucija u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje mikrokreditnih finansijskih institucija;

4) druge slučajeve predviđene propisima Grne Gore, ako te usluge podliježu regulisanju i kontroli čija je svrha zaštita deponenata i investitora, i

5) druge slučajeve predviđene propisima Evropske unije, ako te usluge podliježu regulisanju i kontroli čija je svrha zaštita deponenata i investitora.

(3) Pravno ili fizičko lice ne smije se, u vidu djelatnosti ili zanimanja, baviti poslovima odobravanja kredita, osim ako te poslove obavlja u skladu sa zakonom.

(4) Ako postoje indicije da se neko lice nedozvoljeno bavi poslovima iz st. 1 i 3 ovog člana, Centralna banka može, radi prikupljanja dodatnih informacija, izvršiti pregled poslovnih knjiga i druge dokumentacije tog lica.

(5) Lica iz stava 4 ovog člana dužna su da omoguće ovlašćenim kontrolorima Centralne banke nesmetani uvid u sve poslovne knjige i dokumentaciju.

Zabrana obavljanja drugih poslova i usluga

Član 64

Kreditna institucija ne smije da obavlja druge poslove, osim pružanja bankarskih i finansijskih usluga i usluga za koje je dobila odobrenje Centralne banke.

Registar Centralne banke

Član 65

(1) Centralna banka vodi registar kreditnih institucija, filijala kreditnih institucija iz drugih država i predstavništava kreditnih institucija iz drugih država kojima je izdala dozvolu, odnosno odobrenje za rad.

(2) Podaci iz stava 1 ovog člana se objavljuju na internet stranici Centralne banke.

(3) Sadržaj i način vođenja registra iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

2. Izdavanje dozvole za rad kreditne institucije i odobrenja

Zahtjev za izdavanje dozvole za rad kreditne institucije

Član 66

(1) Dozvolu za rad kreditne institucije izdaje Centralna banka.

(2) Osnivači kreditne institucije podnose Centralnoj banci zahtjev za izdavanje dozvole za rad uz koji se prilaže:

1) ovlašćenje za lice sa kojim će Centralna banka sarađivati u postupku razmatranja zahtjeva za izdavanje dozvole za rad;

2) dokumentacija utvrđena iz stava 7 ovog člana;

3) zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća za lica koja stiču kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji, sa dokumentacijom u skladu sa članom 25 ovog zakona, a ako akcionari ne stiču kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji dokumentaciju za 20 najvećih akcionara;

4) zahtjev za izdavanje odobrenja za predložene članove nadzornog odbora, sa dokumentacijom iz člana 43 stav 6 ovog zakona;

5) zahtjev za izdavanje odobrenja za predloženog predsjednika i članove upravnog odbora, sa dokumentacijom iz člana 43 stav 6 ovog zakona.

(3) Ako kreditna institucija namjerava da, pored bankarskih pruža i finansijske usluge, u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad navode se i vrste finansijskih usluga koje kreditna institucija namjerava da pruža.

(4) Ako kreditna institucija namjerava da pruža dodatne finansijske usluge iz člana 5 stav 2 tač. 2, 3 ili 5 ovog zakona, dužna je da dostavi Centralnoj banci dokumentaciju kojom dokazuje ispunjenost uslova za pružanje tih usluga utvrđenih zakonom.

(5) Centralna banka će se prije izdavanja dozvole za rad savjetovati i razmijeniti informacije sa nadležnim organom države članice, u skladu sa članom 30 ovog zakona, a naročito u odnosu na primjerenost sticalaca kvalifikovanog učešća i ugled, odgovarajuće sposobnosti i iskustvo članova organa upravljanja u okviru iste grupe.

(6) Centralna banka je ovlašćena da na osnovu obrazloženog zahtjeva pribavi od nadležnih tijela podatke iz evidencije tih tijela o eventualnoj osuđivanosti ili pokrenutim postupcima za utvrđivanje krivične ili prekršajne odgovornosti za pravna i fizička lica koja ocjenjuje pri odlučivanju o zahtjevima za izdavanje dozvole za rad kreditne institucije.

(7) Bližu dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjev za izdavanje dozvole za rad kreditne institucije propisuje Centralna banka.

Sastanak prije podnošenja zahtjeva

Član 67

(1) Prije podnošenja zahtjeva iz člana 66 ovog zakona, na zahtjev lica koja namjeravaju da osnuju kreditnu instituciju, organizuje se sastanak predstavnika Centralne banke sa predstavnicima potencijalnih osnivača kreditne institucije.

(2) Na sastanku iz stava 1 ovog člana potencijalni osnivači kreditne institucije informišu predstavnike Centralne banke o:

1) planiranim rokovima za osnivanje kreditne institucije i podnošenje zahtjeva za izdavanje dozvole za rad;

2) poslovnoj strategiji kreditne institucije;

3) svom finansijskom stanju i poslovanju, uključujući i podatke o povezanim interesima;

4) dinamici razvoja kreditne institucije sa aspekta uvećanja kapitala, depozitnog i kreditnog potencijala;

5) načinu upravljanja rizicima u poslovanju kreditne institucije.

(3) Na sastanku iz stava 1 ovog člana vodi se zabilješka, koju potpisuju po jedan predstavnik Centralne banke i potencijalnih osnivača.

Odlučivanje o zahtjevu

Član 68

Centralna banka je dužna da o zahtjevu iz člana 66 ovog zakona odluči u roku od 180 dana, od dana podnošenja zahtjeva, a ako je podneseni zahtjev neuredan najkasnije u roku od 180 dana, od dana podnošenja urednog zahtjeva.

Usvajanje zahtjeva

Član 69

(1) Centralna banka će usvojiti zahtjev i izdati dozvolu za rad kreditne institucije ako :

1) za lica koja stiču kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji, odnosno za 20 najvećih sticalaca - ako ni jedno lice ne stiče kvalifikovano učešće, ne postoje razlozi za odbijanje izdavanja odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća iz člana 31 ovog zakona;

2) lica predložena za članove nadzornog odbora kreditne institucije ispunjavaju uslove za izdavanje odobrenja iz člana 43 ovog zakona;

3) lica predložena za predsjednika i članove upravnog odbora kreditne institucije ispunjavaju uslove za izdavanje odobrenja iz člana 52 ovog zakona;

4) kreditna institucija ima inicijalni kapital u iznosu od najmanje 7.500.000 EUR;

5) kreditna institucija vodi poslovanje sa teritorije Crne Gore i ima sjedište u Crnoj Gori;

6) iz dokumentacije i drugih činjenica proizilazi da je kreditna institucija kadrovski, organizaciono i tehnički osposobljena za pružanje bankarske i/ili finansijske usluge na način i u obimu predviđenim poslovnim planom;

7) zbog bliske povezanosti kreditne institucije sa drugim pravnim i fizičkim licima, supervizija kreditne institucije u skladu sa ovim zakonom neće biti otežana ili onemogućena;

8) će zbog bliske povezanosti kreditne institucije sa pravnim i fizičkim licima iz trećih zemalja, supervizija kreditne institucije u skladu sa ovim zakonom biti otežana, jer propisi tih zemalja predstavljaju prepreku za vršenje supervizorske funkcije Centralne banke; i

9) iz zahtjeva i podnijete dokumentacije proizilazi da kreditna institucija ispunjava propisane uslove za pružanje bankarskih i/ili finansijskih usluga na koje se odnosi zahtjev za izdavanje dozvole za rad.

(2) Centralna banka u postupku odlučivanja o zahtjevu za izdavanje dozvole za rad kreditne institucije zahtjev neće cijeniti sa aspekta ekonomskih potreba tržišta.

(3) Centralna banka može pribaviti podatke iz stava 1 ovog člana i od Evropskog sistema kaznenih evidencija.

(4) U postupku odlučivanja po zahtjevu za izdavanje dozvole za rad iz člana 66 ovog zakona, Centralna banka, ako je potrebno, provjerava podatke o izrečenim kaznama osnivačima kreditne institucije koji podnose zahtjev u evidenciji Evropskog bankarskog regulatora.

(5) Ako Centralna banka izda dozvolu za rad kreditne institucije, smatra se da je licima koja stiču kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji izdala odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća iz člana 23 stav 1 ovog zakona, a za lica predložena sa članove nadzornog i upravnog odbora izdala odobrenje iz člana 44 stav 1, odnosno člana 53 stav 1 ovog zakona.

Poslovi kojima se može baviti kreditna institucija

Član 70

(1) Rješenjem o izdavanju dozvole za rad kreditne institucije određuju se poslovi koje kreditna institucija može da obavlja.

(2) Pored poslova utvrđenih rješenjem o izdavanju dozvole za rad, kreditna institucija može da obavlja i poslove iz člana 5 ovog zakona koji nijesu utvrđeni rješenjem o izdavanju dozvole za rad, samo uz prethodno odobrenje Centralne banke.

(3) Centralna banka će odbiti izdavanje odobrenja za obavljanje poslova iz stava 2 ovog člana ako:

1) iz dokumentacije i drugih poznatih činjenica proizilazi da kreditna institucija ne ispunjava tehničke, kadrovske, organizacione ili ostale uslove za pružanje finansijske usluge;

2) je Centralna banka izrekla kreditnoj instituciji supervizorske mjere, a uvođenje nove usluge moglo bi negativno uticati na realizaciju supervizorskih mjera;

3) pružanje finansijske usluge nije ekonomski opravdano, ili

4) kreditna institucija ne ispunjava posebne uslove koji su, u pogledu finansijskih usluga predviđeni njenim poslovnim planom ili druge propisane uslove.

(4) Izdata odobrenja iz stava 2 ovog člana smatraju se sastavnim dijelom dozvole za rad kreditne institucije.

Registracija

Član 71

(1) Prijava za registraciju kreditne institucije u Centralni registar privrednih subjekata podnosi se najkasnije u roku od 60 dana od dana dostavljanja rješenja o izdavanju dozvole za rad.

(2) Kreditna institucija je dužna da otpočne obavljanje djelatnosti najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana dobijanja dozvole za rad.

Odobrenja

Član 72

(1) Centralna banka je dužna da o zahtjevima za izdavanje odobrenja iz ovog zakona odluči u roku od 60 dana od dana uredno podnijetog zahtjeva za izdavanje odobrenja, ako ovim zakonom nije propisan drugi rok.

(2) Dokumentaciju koja se prilaže uz zahtjeve za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

3. Oduzimanje dozvole za rad kreditne institucije

Razlozi za oduzimanje dozvole za rad

Član 73

(1) Centralna banka će oduzeti dozvolu za rad kreditne institucije, ako:

1) prijava za registraciju kreditne institucije u Centralni registar privrednih subjekata nije podnesena u propisanom roku;

2) kreditna institucija nije počela sa obavljanjem poslova u roku od 12 mjeseci od dana, dobijanja dozvole za rad;

3) kreditna institucija u pisanoj formi obavijesti Centalnu banku da odbija da prihvati izdatu dozvolu za rad, ili da ne namjerava da otpočne sa obavljanjem poslova za koje je izdata dozvola za rad;

4) do isteka roka na koji je uvedena privremena uprava u kreditnoj institucijii nijesu otklonjeni razlozi zbog kojih je privremena uprava uvedena, a Centralna banka ocijeni da nijesu ispunjeni uslovi za pokretanje postupka sanacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija;

5) je, nakon pokretanja postupka sanacije kreditne institucije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija, Centralna banka utvrdila da se ne mogu ostvariti ciljevi sanacije;

6) je Centralna banka, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zaštita depozita, donijela rješenje o nedostupnosti depozita kreditne institucije;

7) kreditna institucija duže od šest mjeseci ne obavlja poslove primanja depozita ili odobravanja kredita, osim ako je to naložila Centralna banka; ili

8) je nadležni organ kreditne institucije donio odluku o prestanku rada kreditne institucije.

(2) Centralna banka može oduzeti dozvolu za rad kreditnoj instituciji, ako:

1) je dozvola za rad kreditne institucije izdata na osnovu neistinitih ili netačnih podataka koji su od značaja za poslovanje kreditne institucije;

2) kreditna institucija više ne ispunjava uslove na osnovu kojih joj je izdata dozvola za rad;

3) kreditna institucija:

- više ne ispunjava prudencijalne zahtjeve iz ovog zakona koji se odnose na kapitalne zahtjeve, izloženost prenesenom kreditnom riziku ili velike izloženosti;

- ne ispunjava zahtjeve u vezi sa visinom regulatornog kapitala koje je rješenjem naložila Centralna banka u skladu sa čl. 279 i 281 ovog zakona, ili

- posebne zahtjeve u vezi sa likvidnošću u skladu sa čl. 279 i 280 ovog zakona;

4) se, po procjeni Centralne banke, može očekivati da kreditna institucija neće moći da nastavi da ispunjava svoje obaveze prema povjeriocima, a naročito ako više ne postoji sigurnost za sredstva koja su joj povjerili deponenti;

5) kreditna institucija nije postupila u skladu sa članom 235 stav 1 tačka 5 ovog zakona;

6) kreditna institucija nema uspostavljene sisteme upravljanja na način uređen članom 104 ovog zakona;

7) kreditna institucija ne dostavlja, ili dostavlja nepotpune ili netačne izvještaje utvrđene propisom iz člana 233 ovog zakona, koji se odnose na:

- kapitalne zahtjeve iz člana 134 ovog zakona,

- velike izloženosti iz člana 172 ovog zakona,

- finansijski leveridž iz člana 115 ovog zakona;

8) kreditna institucija ne dostavlja, ili dostavlja nepotpune ili netačne izvještaje iz člana 114 ovog zakona;

9) kreditna institucija više puta ili kontinuirano ne ispunjava zahtjeve koji se odnose na likvidnu imovinu iz člana 114 ovog zakona;

10) kreditna institucija postupa suprotno ograničenju izloženosti iz člana 172 ovog zakona;

11) je kreditna institucija izložena kreditnom riziku po osnovu sekjuritizovanih pozicija, a ne ispunjava uslove pod kojim može biti izložena tom riziku utvrđene propisom iz člana 134 stav 9 ovog zakona;

12) kreditna institucija javno ne objavljuje, ili objavljuje nepotpune ili netačne, podatke koje je u skladu sa članom 237 ovog zakona kreditna institucija dužna da javno objavljuje, uključujući i podatke o koeficijentu finansijskog leveridža i upravljanju rizikom prekomjernog finansijskog leveridža;

13) kreditna institucija ne ispunjava obaveze koje se odnose na zaštitu depozita;

14) su aktivnosti kreditne institucije povezane sa pranjem novca i/ili finansiranjem terorizma, ili sa vršenjem drugih kažnjivih djela;

15) kreditna institucija isplaćuje sredstva imaocima instrumenata koji su uključeni u izračun regulatornog kapitala suprotno čl. 166 i 167 ovog zakona ili ako propisom iz člana 134 stav 9 ovog zakona nije dozvoljena takva isplata;

16) kreditna institucija ne sprovodi mjere koje je naložila Centralna banka;

17) je Centralna banka naložila kreditnoj instituciji da razriješi člana nadzornog ili upravnog odbora i zabranila tim licima obavljanje funkcije do okončanja postupka po nalogu za razrješenje, a kreditna institucija nije sprovela izrečenu mjeru u utvrđenom roku;

18) kreditna institucija više puta ne dostavi blagovremeno ili dostavi netačne izvještaje Centralnoj banci, ili

19) kreditna institucija onemogući Centralnoj banci vršenje kontrole.

(3) Prilikom ocjene ispunjenosti uslova za oduzimanje dozvole za rad kreditnoj instituciji iz stava 2 ovog člana, Centralna banka polazi od:

1) ocjene uticaja utvrđenih nepravilnosti na:

- trenutnu i buduću finansijsku poziciju kreditne institucije,
- izloženost kreditne institucije pojedinim vrstama rizika;

2) broja i težine utvrđenih nepravilnosti, kao i broja, učestalosti i trajanja nepravilnosti u ranijem poslovanju kreditne institucije;

3) ocjene spremnosti i sposobnosti organa upravljanja i višeg rukovodstva kreditne institucije da otklone utvrđene nepravilnosti, zasnovane na procjeni:

- sposobnosti organa upravljanja i višeg rukovodstva kreditne institucije da upravljaju rizicima u poslovanju kreditne institucije,
- efikasnosti sistema interne kontrole u kreditnoj instituciji,
- efikasnosti organa upravljanja i višeg rukovodstva kreditne institucije u otklanjanju ranije utvrđenih nepravilnosti u poslovanju,

4) ocjene stepena uticaja utvrđenih nepravilnosti na finansijsku disciplinu, sigurnost i stabilnost funkcionisanja bankarskog sistema.

(4) Danom dostavljanja rješenja za oduzimanje dozvole za rad kreditnoj instituciji prestaju da važe i odobrenja izdata za obavljanje drugih poslova.

(5) Ako Centralna banka oduzme dozvolu za rad kreditnoj instituciji, istovremeno donosi i rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom ili rješenje o likvidaciji kreditne institucije.

(6) Rješenje o otvaranju stečajnog postupka nad kreditnom institucijom Centralna banka donosi ako su obaveze kreditne institucije veće od njene imovine, a rješenje o likvidaciji kreditne institucije donosi ako nijesu ispunjeni uslovi za sprovođenje stečajnog postupka.

(7) Centralna banka objavljuje dispozitiv rješenja iz stava 5 ovog člana u "Službenom listu Crne Gore" i u najmanje dva dnevna štampana medija koja se distribuiraju na teritoriji Crne Gore i dostavlja Centralnom registru privrednih subjekata.

4. Pružanje uzajamno priznatih usluga u drugim državama

Pružanje usluga u drugoj državi članici

Član 74

(1) Kreditna institucija i finansijska institucija koja ispunjava uslove iz stava 2 ovog člana mogu pod uslovima iz ovog zakona, na teritoriji druge države članice, neposredno ili posredstvom filijale, da pružaju uzajamno priznate usluge koje su ovlašćene da pružaju na teritoriji Crne Gore.

(2) Finansijska institucija iz Crne Gore može u drugoj državi članici da pruža uzajamno priznate finansijske usluge iz člana 6 stav 1 tačka 2 ovog zakona, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) matično društvo te finansijske institucije je kreditna institucija ili više kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori;

2) finansijska institucija je osnovana da pruža priznate finansijske usluge u Crnoj Gori u skladu sa zakonom, statutom ili drugim aktom;

3) finansijska institucija stvarno pruža finansijske usluge u Crnoj Gori;

4) matična kreditna institucija ili matične kreditne institucije posjeduju 90% ili više glasačkih prava u toj finansijskoj instituciji;

5) matične kreditne institucije te finansijske institucije, po ocjeni Centralne banke, na adekvatan način upravljaju tom institucijom i uz odobrenje Centralne banke solidarno odgovaraju za sve obaveze finansijske institucije; i

6) finansijska institucija je stvarno uključena u superviziju na konsolidovanoj osnovi matične kreditne institucije, ili svake od matičnih kreditnih institucija, u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuje supervizija na konsolidovanoj osnovi i odredbama Regulative 575/2013 (EU) kojima se uređuju prudencijalni zahtjevi prema kreditnim institucijama na

konsolidovanoj osnovi, naročito za potrebe izračunavanja stopa kapitala i velikih izloženosti, kao i za svrhe ograničavanja ulaganja u kvalifikovana učešća van finansijskog sektora.

(3) Kreditna institucija može, pod uslovima iz ovog zakona, na teritoriji druge države članice, neposredno ili posredstvom filijale, da pruža i dodatne finansijske usluge ako je to u skladu sa propisima države članice domaćina i za vršenje tih usluga ima odobrenje Centralne banke.

Pružanje usluga u drugoj državi članici posredstvom filijale

Član 75

(1) Kreditna institucija koja namjerava da osnuje filijalu u drugoj državi članici dužna je da Centralnoj banci podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje filijale.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilažu se:

1) podatak o državi članici u kojoj kreditna institucija namjerava da osnuje filijalu;

2) poslovni plan za trogodišnji period, koji sadrži vrstu i obim usluga koje kreditna institucija namjerava da pruža posredstvom filijale i organizacionu strukturu filijale;

3) adresu u državi članici domaćinu na kojoj će Centralna banka moći da dobije dokumentaciju o filijali, i

4) podaci o licima koja će biti odgovorna za vođenje poslova filijale.

(3) Podaci i dokumentacija iz stava 2 ovog člana dostavljaju se sa sadržajem utvrđenim Delegiranom regulativom Komisije (EU) br. 1151/2014) i na način propisan Sprovedbenom regulativom Komisije (EU) br. 926/2014.

(4) Centralna banka može u roku od 30 dana od prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana da traži od podnosioca zahtjeva da dostavi dodatnu dokumentaciju i podatke.

(5) Centralna banka, najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema potpunih informacija iz st. 1 i 2 ovog člana donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevu kreditne institucije za osnivanje filijale (u daljem tekstu: odobrenje za osnivanje filijale u državi članici) i o tome obavještava podnosioca zahtjeva.

(6) Centralna banka je dužna da nakon izdavanja odobrenja iz stava 5 ovog člana, a u okviru roka od tri mjeseca od dana prijema potpunih informacija iz st. 1 i 2 ovog člana, dostavi nadležnom organu države članice domaćina obavještenje o izdavanju odobrenja, zajedno sa informacijama iz stava 2 ovog člana i podacima o iznosu i sastavu regulatornog kapitala i iznosu kapitalnih zahtjeva kreditne institucije, izračunatih u skladu sa članom 92 Regulative (EU) br. 575/2013.

(7) Centralna banka će odbiti zahtjev kreditne institucije iz stava 1 ovog člana ako na osnovu dostavljene dokumentacije i drugih podataka kojima raspolaže ocijeni da:

1) kreditna institucija nema adekvatnu organizacionu, tehničku i kadrovsku strukturu ili odgovarajuću finansijsku poziciju za pružanje planiranog obima usluga u državi članici posredstvom filijale;

2) kreditna institucija na taj način izbjegava strožije propise i pravila koji se primjenjuju u Crnoj Gori;

3) bi poslovanjem posredstvom filijale mogla biti ugrožena sigurnost i stabilnost poslovanja kreditne institucije.

(8) Postupak za izdavanje odobrenja iz stava 5 ovog člana propisuje Centralna banka.

Pružanje usluga finansijske institucije iz Crne Gore u drugoj državi članici

Član 76

(1) Ako finansijska institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, koja je zavisno društvo kreditne institucije i koja ispunjava uslove iz člana 74 stav 2 ovog zakona, namjerava da pruža uzajamno priznate finansijske usluge na teritoriji druge države članice posredstvom filijale, matična kreditna institucija u Crnoj Gori je dužna da o tome obavijesti Centralnu banku.

(2) Uz obavještenje iz stava 1 ovog člana matična kreditna institucija je dužna da dostavi:

1) podatke i dokumentaciju iz člana 75 stav 2, na način iz člana 75 stav 3 ovog zakona;

2) dokumentaciju o ispunjenosti uslova iz člana 74 stav 2 ovog zakona;

3) podatak o iznosu i strukturi regulatornog kapitala ili iznosu drugog oblika kapitala te finansijske institucije i ukupni iznos izloženosti riziku za matičnu kreditnu instituciju izračunat u skladu sa članom 92 st. 3 i 4 Regulative (EU) br. 575/2013, i

4) odobrenje nadzornog organa za osnivanje filijale finansijske institucije u drugoj državi članici, ako je odobrenje potrebno.

(3) Centralna banka može u roku od 30 dana, od prijema obavještenja iz člana 1 ovog člana da traži dostavljanje i dodatne dokumentacije.

(4) Centralna banka, najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema potpunih i tačnih informacija iz stava 1 ovog člana, provjerava da li finansijska institucija ispunjava uslove iz člana 74 stav 2 ovog zakona i ako ocijeni da su ti uslovi ispunjeni, posredstvom matične kreditne institucije u Crnoj Gori, dostavlja finansijskoj instituciji potvrdu o ispunjavanju tih uslova.

(5) Centralna banka će nadležnom organu države članice domaćina, bez odlaganja, u okviru roka od tri mjeseca od dana prijema potpunih i tačnih informacija, dostaviti obavještenje iz stava 1 ovog člana u skladu sa relevantnim propisom Evropske unije i potvrdu o ispunjenosti uslova i podatke o iznosu i sastavu regulatornog ili nekog drugog propisanog oblika kapitala te finansijske institucije, iznosu konsolidovanog regulatornog kapitala i iznosu kapitalnih zahtjeva za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori kojoj ta finansijska institucija pripada, kao i podatke o ukupnom iznosu izloženosti riziku grupe, izračunatom u skladu sa članom 92 st. 3 i 4 Regulative (EU) br. 575/2013.

(6) Centralna banka neće dostaviti potvrdu iz stava 4 i obavještenje iz stava 5 ovog člana, već će donijeti i dostaviti matičnoj kreditoj instituciji rješenje kojim odbija dostavljanje obavještenja, ako na osnovu podataka kojima raspolaže ocijeni da:

1) finansijska institucija nema odgovarajuću organizacionu, tehničku i kadrovsku strukturu ili odgovarajuću finansijsku poziciju za pružanje planiranog obima usluga u državi članici posredstvom filijale; ili

2) bi pružanjem uzajamno priznatih usluga mogla biti ugrožena sigurnost i stabilnost poslovanja kreditne ili finansijske institucije.

(7) Finansijske institucije koje su dobile odobrenje za rad od nadležnog organa u Crnoj Gori dužne su, prilikom pružanja usluga u državi članici, da postupaju u skladu zakonom.

(8) Ako Centralna banka utvrdi da je finansijska institucija prestala da ispunjava jedan ili više uslova iz člana 74 stav 2 ovog zakona, o tome će bez odlaganja obavijestiti nadležni organ države članice domaćina.

(9) Na zavisna društva finansijskih institucija koja ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje pružanje usluga finansijskih institucija.

(10) Na finansijske institucije iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe člana 7, čl. 257 do 266 i člana 352 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

Početak pružanja usluga posredstvom filijale

Član 77

(1) Kreditna institucija koja je od Centralne banke dobila odobrenje za osnivanje filijale u drugoj državi članici može da otpočne sa pružanjem usluga na teritoriji druge države članice posredstvom filijale kada od nadležnog organa države članice domaćina dobije obavještenje o uslovima koje, radi zaštite opšteg dobra, mora poštovati tokom pružanja usluga u toj državi članici, ili, ako obavještenje nije primila, po isteku roka od 60 dana, od dana kada je nadležni organ države članice domaćina primio obavještenje sa dokumentacijom iz člana 75 st. 1 i 2 ovog zakona.

(2) Ako kreditna institucija, koja je od Centralne banke dobila odobrenje za osnivanje filijale u drugoj državi članici, namjerava da u istoj državi članici osnuje drugu filijalu, dužna je da o namjeri osnivanja te filijale obavijesti Centralnu banku, bez podnošenja zahtjeva i dokumentacije iz člana 75 ovog zakona.

(3) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuju se i na finansijsku instituciju iz člana 76 ovog zakona.

Obavještavanje o promjenama podataka o poslovanju filijale

Član 78

Kreditna institucija koja je dobila odobrenje za osnivanje filijale u drugoj državi članici, ili matična kreditna institucija finansijske institucije iz člana 76 ovog zakona, koja namjerava da promijeni neki od elemenata na osnovu kojih je izdata dozvola za rad dužna je da najmanje 30 dana prije sprovođenja promjene o toj namjeri u pisanoj formi obavijesti Centralnu banku, i nadležni organ države članice domaćina.

Oduzimanje odobrenja za osnivanje filijale u drugoj državi članici

Član 79

(1) Centralna banka će oduzeti kreditnoj instituciji odobrenje za osnivanje filijale u drugoj državi članici ako:

1) je kreditna institucija dobila odobrenje za osnivanje filijale na osnovu neistinitih ili netačnih podataka koji su bili od značaja za dobijanje odobrenja za osnivanje filijale;

2) filijala ne počne sa poslovanjem u roku od šest mjeseci od dana dobijanja odobrenja;

3) je nadležni organ države članice domaćina zabranio kreditnoj instituciji da pruža usluge na njenoj teritoriji, ili

4) filijala više od šest mjeseci ne obavlja poslove obuhvaćene odobrenjem.

(2) Centralna banka može banci oduzeti odobrenje za osnivanje filijale u drugoj državi članici, ako:

1) utvrdi da kreditna institucija više nije organizaciono, tehnički i kadrovski osposobljena za usluge koje pruža;

2) kreditna institucija ne ispunjava obaveze po osnovu zaštite depozita deponenata filijale;

3) kreditna institucija u poslovanju filijale ne radi u skladu sa propisima države članice domaćina, ili

4) iz teritorijalne rasprostranjenosti pružanja usluga proizilazi da kreditna institucija osnivanjem filijale u drugoj državi članici izbjegava primjenu propisa koji se primjenjuju u Crnoj Gori, zbog toga što su strožiji od propisa druge države članice.

(3) Kreditna institucija koja pruža usluge u drugoj državi članici posredstvom filijale može podnijeti zahtjev za brisanje filijale iz registra koji se vodi u državi članici domaćinu, tek nakon izmirenja svih obaveza nastalih poslovanjem te filijale.

Neposredno pružanje usluga u drugoj državi članici

Član 80

(1) Kreditna institucija koja namjerava da neposredno pruža uzajamno priznate usluge na teritoriji druge države članice dužna je da o tome prethodno obavijesti Centralnu banku i da u obavještenju navede naziv države članice u kojoj namjerava da neposredno pruža usluge.

(2) Ako finansijska institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, koja je zavisno lice kreditne institucije i ispunjava uslove iz člana 74 stav 2 ovog zakona, namjerava da neposredno pruža uzajamno priznate usluge na teritoriji druge države članice, njena matična kreditna institucija je dužna da o tome prethodno obavijesti Centralnu banku i u obavještenju navede naziv države u kojoj ta finansijska institucija namjerava da neposredno pruža usluge.

(3) Uz obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana kreditna institucija je dužna da dostavi i informacije o uslugama koje namjerava da pruža u državi članici i poslovni plan za prve tri poslovne godine, sa sadržajem utvrđenim Delegiranom regulativom Komisije (EU) br. 1151/2014) i na način propisan Sprovedbenom regulativom Komisije (EU) br. 926/2014.

(4) Centralna banka, najkasnije u roku od mjesec dana od dana prijema obavještenja iz st. 1 i 2 ovog člana, to obavještenje dostavlja nadležnom organu države članice domaćina u skladu sa propisima iz stava 3 ovog člana i o tome obavještava kreditnu instituciju.

(5) Kreditna ili finansijska institucija može da otpočne sa neposrednim pružanjem uzajamno priznatih usluga iz obavještenja iz stava 3 ovog člana od dana prijema obavještenja Centralne banke da je nadležnom organu države članice dostavila obavještenje iz stava 4 ovog člana.

Pružanje bankarskih i finansijskih usluga u trećoj zemlji

Član 81

(1) Kreditna institucija može da pruža bankarske i/ili finansijske usluge u trećoj zemlji samo posredstvom filijale.

(2) Kreditna institucija može da osnuje filijalu u trećoj zemlji nakon pribavljanja odobrenja Centralne banke.

(3) U zahtjevu iz stava 2 ovog člana navode se:

1) naziv treće zemlje u kojoj kreditna institucija namjerava da otvori filijalu;

2) adresa u trećoj zemlji na kojoj će Centralna banka moći da dobije dokumentaciju o filijali, i

3) lični podaci i adresa lica koja će biti odgovorna za vođenje poslova filijale.

(4) Uz zahtjev iz stava 3 ovog člana prilaže se poslovni plan za trogodišnji period, koji sadrži vrstu i obim usluga koje kreditna institucija namjerava da pruža posredstvom filijale i organizacionu strukturu filijale;

(5) Centralna banka može u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana da traži da podnosilac zahtjeva dostavi dodatnu dokumentaciju i podatke.

(6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, dan prijema dodatne dokumentacije, odnosno podataka, smatra se danom prijema urednog zahtjeva.

(7) Centralna banka, najkasnije u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevu kreditne institucije za osnivanje filijale i o tome obavještava podnosioca zahtjeva.

(8) Centralna banka će odbiti zahtjev iz stava 3 ovog člana ako na osnovu dokumentacije i drugih podataka kojima raspolaže ocijeni da kreditna institucija koja namjerava da osnuje filijalu:

1) nema adekvatnu organizacionu, tehničku i kadrovsku strukturu ili odgovarajuću finansijsku poziciju za pružanje planiranog obima usluga u trećoj zemlji;

2) ako je, prema propisima ili praksi u trećoj zemlji vjerovatno da će obavljanje supervizije u skladu sa odredbama ovog zakona biti otežano ili onemogućeno, ili

3) ako se poslovanjem posredstvom filijale izbjegavaju primjena propisa koji se primjenjuju na poslovanje kreditnih institucija u Crnoj Gori, zbog toga što su strožiji od propisa treće zemlje.

(9) Na osnivanje nove filijale u trećoj zemlji u kojoj kreditna institucija već ima filijalu primjenjuju se odredbe st. od 1 do 7 ovog člana.

(10) Kreditna institucija koja je dobila odobrenje za osnivanje filijale u trećoj zemlji, a koja namjerava da promijeni neki od elemenata na osnovu kojih je dobila odobrenje iz stava 2 ovog člana, dužna je da najkasnije 30 dana, prije izvršenja promjene o namjeri promjene obavijesti Centralnu banku.

Oduzimanje odobrenja za osnivanje filijale u trećoj zemlji

Član 82

(1) Centralna banka će kreditnoj instituciji oduzeti odobrenje za osnivanje filijale u trećoj zemlji, ako:

1) je kreditna institucija dobila odobrenje za osnivanje filijale na osnovu neistinitih ili netačnih podataka koji su bili od značaja za dobijanje odobrenja za osnivanje filijale;

2) filijala ne počne sa poslovanjem u roku od šest mjeseci od dana dobijanja odobrenja;

3) je nadležni organ treće zemlje domaćina zabranio kreditnoj instituciji da pruža usluge na njenoj teritoriji;

4) filijala više od šest mjeseci ne obavlja poslove obuhvaćene odobrenjem; ili

5) filijala prestane da ispunjava uslove na osnovu kojih je izdato odobrenje.

(2) Centralna banka može da oduzme kreditnoj instituciji odobrenje za osnivanje filijale u trećoj zemlji, ako:

1) utvrdi da kreditna institucija više nije organizaciono, tehnički i kadrovski osposobljena za obavljanje usluga koje pruža;

2) kreditna institucija ne ispunjava obaveze po osnovu zaštite depozita deponenata filijale;

3) kreditna institucija u poslovanju filijale ne poštuje propise treće zemlje domaćina; ili

4) iz teritorijalne rasprostranjenosti pružanja usluga proizilazi da kreditna institucija na taj način izbjegava strožije propise i pravila koja se primjenjuju u Crnoj Gori.

(3) Kreditna institucija koja pruža usluge u trećoj zemlji posredstvom filijale može podnijeti zahtjev za brisanje filijale iz registra koji se vodi u trećoj zemlji tek nakon izmirenja svih obaveza nastalih poslovanjem te filijale.

Osnivanje predstavništva izvan Crne Gore

Član 83

Kreditna institucija koja namjerava da osnuje predstavništvo u inostranstvu dužna je da o tome u pisanoj formi obavijesti Centralnu banku, uz navođenje naziva države u kojoj namjerava da osnuje predstavništvo.

5. Pružanje uzajamno priznatih usluga stranih kreditnih institucija na teritoriji Crne Gore

Pružanje usluga od strane kreditne institucije iz druge države članice

Član 84

(1) Kreditna institucija iz druge države članice može, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom, da osnuje filijalu u Crnoj Gori i da preko te filijale pruža uzajamno priznate usluge koje je ovlašćena da pruža u matičnoj državi članici.

(2) Kreditna institucija iz države članice može da uzajamno priznate usluge, koje je ovlašćena da pruža u matičnoj državi članici, neposredno pruža i na teritoriji Crne Gore.

Pružanje uzajamno priznatih finansijskih usluga od strane finansijske institucije iz druge države članice

Član 85

(1) Finansijska institucija iz druge države članice može da pruža uzajamno priznate usluge iz člana 6 stav 1 tačka 2 ovog zakona, koje je ovlašćena da pruža u matičnoj državi članici, posredstvom filijale ili neposredno na teritoriji Crne Gore ako:

1) je matično društvo te finansijske institucije kreditna institucija ili više kreditnih institucija sa sjedištem u državi članici koje su od nadležnog organa dobile dozvolu za rad;

2) je finansijska institucija osnovana da pruža priznate finansijske usluge u matičnoj državi članici u skladu sa statutom ili drugim aktom;

3) finansijska institucija stvarno pruža finansijske usluge u toj državi članici;

4) matična kreditna institucija ili matične kreditne institucije posjeduju 90% ili više glasačkih prava u toj finansijskoj instituciji;

5) matične kreditne institucije te finansijske institucije, po ocjeni nadležnog organa matične države članice, na adekvatan način upravljaju tom institucijom i uz odobrenje nadležnih nadzornih organa solidarno odgovaraju za sve obaveze finansijske institucije, i

6) je finansijska institucija uključena u superviziju na konsolidovanoj osnovi matične kreditne institucije, ili svake od matičnih kreditnih institucija, u skladu sa glavom VII poglavljem 3 Direktive 2013/36/EU i dijelom prvim, glavom II, poglavljem 2 Regulative (EU) br. 575/2013, posebno u cilju ispunjavanja kapitalnih zahtjeva iz člana 92, kontrole velikih izloženosti iz dijela četvrtog i ograničavanja učešća iz čl. 89 i 90 te regulative.

(2) Na zavisna društva finansijskih institucija koja ispunjavaju uslove iz stava 1 ovog člana, shosno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na matičnu finansijsku instituciju.

(3) Na finansijske institucije iz stava 1 ovog člana shodno se primjenjuju odredbe člana 7, čl. 257 do 266 i člana 352 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

Pružanje usluga posredstvom filijale u Crnoj Gori

Član 86

(1) Kreditna institucija iz druge države članice ili finansijska institucija iz člana 85 ovog zakona koja namjerava da osnuje filijalu na teritoriji Crne Gore može da podnese zahtjev za upis filijale u Centralni registar privrednih subjekata i počne sa pružanjem usluga nakon isteka dva mjeseca od dana kada je Centralna banka od nadležnog organa primila obavještenje sa sadržajem utvrđenim Delegiranom regulativom Komisije (EU) br. 1151/2014 i na način propisan Sprovedbenom regulativom Komisije (EU) br. 926/2014.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, kreditna institucija iz druge države članice ili finansijska institucija iz člana 85 ovog zakona može da podnese zahtjev za upis filijale i prije

isteka roka iz stava 1 ovog člana ako je od Centralne banke dobila obavještenje o uslovima koje je dužna da poštuje tokom pružanja usluga na teritoriji Crne Gore radi zaštite opšteg dobra.

(3) Kada kreditna institucija iz stava 1 ovog člana osnuje više poslovnih jedinica na teritoriji Crne Gore, te poslovne jedinice smatraju se jedinom filijalom.

(4) Ako kreditna institucija ili finansijska institucija iz stava 1 ovog člana namjerava da naknadno promijeni neki od podataka iz člana 75 stav 2 ovog zakona koji su dostavljeni nadležnom organu matične države članice, dužna je da najkasnije mjesec dana prije izvršenja te promjene dostavi Centralnoj banci, u pisanoj formi, obavještenje sa sadržajem i na način utvrđen propisima iz stava 1 ovog člana.

(5) Ako nadležni organ matične države članice obavijesti Centralnu banku da finansijska institucija ne ispunjava neki od uslova iz člana 85 stav 1 ovog zakona, na poslovanje te finansijske institucije primjenjivaće se propisi koji regulišu poslovanje finansijskih institucija u Crnoj Gori.

Neposredno pružanje usluga u Crnoj Gori

Član 87

Kreditna institucija iz druge države članice, ili finansijska institucija iz člana 85 ovog zakona, može da počne da neposredno pruža uzajamno priznate usluge na tertoriji Crne Gore od dana kada Centralna banka od nadležnog organa države članice primi obavještenje o početku obavljanja djelatnosti, koje sadrži i popis usluga koje kreditna institucija, odnosno finansijska institucija, namjerava da pruža na teritoriji Crne Gore.

Shodna primjena zakona

Član 88

(1) Na kreditnu instituciju iz druge države članice koja neposredno pruža uzajamno priznate usluge na teritoriji Crne Gore shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na:

1) obavezu čuvanja bankarske tajne;
2) superviziju kreditne institucije;
3) zaštitu potrošača.

(2) Na filijalu kreditne instituciju iz druge države članice, koja pruža uzajamno priznate usluge na teritoriji Crne Gore shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na:

1) izvještavanje na zahtjev Centralne banke;
2) čuvanja bankarske tajne;
3) superviziju kreditne institucije;
4) zaštitu potrošača.

(3) Kreditna institucija iz stava 1 ovog člana i filijala kreditne institucije iz stava 2 ovog člana dužne su da se pridržavaju i drugih propisa koji se radi zaštite opšteg dobra primjenjuju na treritoriji Crne Gore.

Odobrenje za rad filijale kreditne institucije iz treće zemlje

Član 89

(1) Kreditna institucija iz treće zemlje može da posluje u Crnoj Gori posredstvom filijale samo uz prethodno odobrenje za rad filijale izdato od Centralne banke.

(2) Odobrenjem iz stava 1 ovog člana određuju se poslovi koje filijala kreditne institucije iz treće zemlje može da obavlja u Crnoj Gori, s tim da se odobrenje može dati za obavljanje svih ili dijela poslova za koje kreditna institucija ima odobrenje nadležnog organa treće zemlje.

(3) Ako kreditna institucija nakon dobijanja odobrenja iz stava 1 ovog člana namjerava da posredstvom filijale počne da u Crnoj Gori pruža usluge koje nijesu sadržane u odobrenju za osnivanje filijale kreditne institucije, dužna je da za obavljanje tih poslova dobije odobrenje Centralne banke.

(4) Za odobrenje iz stava 1 ovog člana kreditna institucija – osnivač filijale je dužna da dostavi dokumentaciju iz člana 90 stav 1 tač. 8 i 9 i stav 2 ovog zakona.

(5) Na odlučivanje o zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredba člana 91 ovog zakona.

Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad filijale iz treće zemlje

Član 90

(1) Zahtjev za izdavanje odobrenja za rad filijale kreditne institucije iz treće zemlje podnosi se Centralnoj banci.

(2) Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana prilažu se:

1) izvod iz registra države u kojoj je sjedište kreditne institucije iz treće zemlje-osnivača filijale (u daljem tekstu: kreditna institucija - osnivač filijale), koji ne može biti stariji od 60 dana, a koji sadrži podatke o pravnom obliku i vremenu upisa kreditne institucije - osnivača filijale u registar i podatke o licima ovlašćenim za zastupanje kao i obim njihovih ovlašćenja, ili vjerodostojne isprave o osnivanju koje su javno ovjerene prema propisima države u kojoj kreditna institucija ima registrovano sjedište, koje sadrže te podatke;

2) ovjereni akt o osnivanju kreditne institucije - osnivača filijale;

3) podaci o članovima organa upravljanja kreditne institucije - osnivača filijale;

4) podaci o licima koja će biti odgovorna za vođenje poslova filijale kreditne institucije iz treće zemlje;

5) revizorski izvještaj kreditne institucije – osnivača filijale za posljednje tri poslovne godine;

6) dokument koji vjerodostojno prikazuje imaoce i njihove udjele u upravljanju kreditnom institucijom iz treće zemlje;

7) dokaz iz registra države u kojoj je sjedište pravnih lica imalaca kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji - osnivaču filijale, uključujući podatke o fizičkim licima koji su krajnji vlasnici tih pravnih lica; odluku kreditne institucije- osnivača filijale o osnivanju filijale;

8) odobrenje, odnosno drugi odgovarajući akt za pružanje bankarskih i finansijskih usluga koji je kreditnoj instituciji izdao nadležni organ treće zemlje;

9) opis bankarskih i finansijskih usluga koje filijala kreditne institucije - osnivača filijale namjerava da pruža u Crnoj Gori i poslovni plan filijale za prve tri godine poslovanja;

10) popis lica povezanih sa kreditnom institucijom – osnivačem filijale na način iz člana 173 stav 2 ovog zakona;

11) odobrenje za osnivanje filijale, koji je kreditnoj instituciji – osnivaču filijale izdao nadležni organ, ili izjavu tog organa da takvo odobrenje nije potrebno prema propisima države u kojoj je sjedište te kreditne institucije, koje nije starije od šest mjeseci;

12) izjavu kreditne institucije – osnivača filijale da će filijala voditi i čuvati u sjedištu flijale dokumentaciju koja se odnosi na njeno poslovanje, na crnogorskom jeziku,, kao i da će sastavljati finansijske izvještaje u skladu sa ovim zakonom;

13) dokaz da je kreditna institucija osnivač filijale uključena u sistem zaštite depozita, podatke o nivou zaštićenog depozita, kao i dokaz da će filijala biti uključena u sistem zaštite depozita u zemlji u kojoj je sjedište kreditne institucije - osnivača filijale, najmanje u visini i obimu pokrića propisanom za kreditne institucije koje posluju u Crnoj Gori.

(3) Centralna banka može da, u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, od kreditne institucije - osnivača filijale traži da dostavi dodatne informacije i podatake.

(4) Ako je Centralna banka zatražila dodatne informacije ili podatke u skladu sa stavom 3 ovog člana, dan njihovog dostavljanja smatra se danom prijema urednog zahtjeva.

Odluka o zahtjevu za izdavanje odobrenja za osnivanje filijale kreditne institucije iz treće zemlje

Član 91

(1) Centralna banka će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje filijale kreditne institucije iz treće zemlje ako:

1) na osnovu podataka kojima raspolaže i dokumentacije priložene uz zahtjev za izdavanje odobrenja utvrdi da kreditna institucija – osnivač filijale nema zadovoljavajuće finansijsko stanje ili odgovarajuću organizacionu, tehničku i kadrovsku strukturu koje omogućava filijali koju namjerava da osnuje poslovanje u skladu sa zakonom;

2) je, uzimajući u obzir propise države sjedišta kreditne institucije - osnivača filijale, ili prakse vezane za sprovođenje tih propisa, vjerovatno da će obavljanje supervizije u skladu sa odredbama ovog zakona biti otežano ili onemogućeno;

3) ocijeni da lica odgovorna za vođenje poslova filijale kreditne institucije - osnivača filijale ne ispunjavaju uslove za članove nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije propisane ovim zakonom;

4) u trećoj zemlji u kojoj je sjedište kreditne institucije ne postoje propisi o sprečavanju pranja novca i/ili ako ti propisi ne omogućavaju efikasan nadzor nad sprečavanjem pranja novca, ili ako su kreditna institucija - osnivač filijale iz treće zemlje ili lica iz člana 90 stav 1 tačka 7 ovog zakona na bilo koji način povezana sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma ili postoje indicije za to;

5) Centralna banka nema zaključen sporazum o saradnji u oblasti supervizije sa nadležnim nadzornim organom iz treće zemlje u kojoj se nalazi sjedište kreditne institucije- osnivača filijale, ili

6) kreditnim institucijama sa sjedištem u Crnoj Gori nije omogućeno osnivanje filijale u državi u kojoj je sjedište kreditne institucije-osnivača filijale, najmanje pod istim uslovima pod kojima je to u Crnoj Gori omogućeno kreditnoj instituciji osnivaču filijale.

(2) Centralna banka će izdati odobrenje za osnivanje filijale ako su ispunjeni uslovi za izdavanje takvog odobrenja i ako kreditna institucija - osnivač filijale položi na račun kod neke kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori novčani iznos koji ne može biti manji od 7.500.000 eura, koji će na tom računu držati do upisa filijale u Centralni registar privrednih subjekata, nakon čega se prenose na račun filijale koji se vodi kod Centralne banke.

(3) Sredstva iz stava 2 ovog člana smatraće se regulatornim kapitalom filijale u smislu ovog zakona.

(4) Kreditna institucija - osnivač filijale može povećavati iznos regulatornog kapitala iz stava 3 ovog člana samo uplatom novčanih sredstava na račun filijale otvoren kod Centralne banke.

Registracija filijale kreditne institucije iz treće zemlje

Član 92

(1) Odobrenje za rad filijale kreditne institucije iz treće zemlje je uslov za registraciju filijale u Centralni registar privrednih subjekata.

(2) Filijala je dužna da se registruje u roku od 60 dana od dana prijema rješenja o izdavanju odobrenja za rad.

(3) Filijala je dužna da otpočne sa radom u roku od šest mjeseci od dana dobijanja odobrenja iz stava 1 ovog člana.

Prestanak filijale kreditne institucije iz treće zemlje

Član 93

(1) Odobrenje za osnivanje filijale kreditne institucije iz treće zemlje prestaje da važi ako:

1) je nadležni nadzorni organ oduzeo ili poništio kreditnoj instituciji - osnivaču filijale odobrenje za rad, i to danom oduzimanja ili poništenja odobrenja;

2) ako kreditna institucija - osnivač filijale prestane da postoji u državi u kojoj ima sjedište ili je po propisima te države izgubila poslovnu sposobnost, odnosno ako nadležni registarski sud ili drugo nadležno tijelo izbriše tu kreditnu instituciju iz odgovarajućeg registra, ili je izgubila pravo raspolaganja imovinom, i to danom nastupanja jednog od tih razloga;

3) ako kreditna institucija - osnivač filijale donese odluku o prestanku poslovanja filijale;

4) ako je nadležni sud, ili drugi organ donio odluku o otvaranju stečaja nad filijalom kreditne institucije iz treće zemlje.

(2) Centralna banka će kreditnoj instituciji iz treće zemlje oduzeti odobrenje za osnivanje filijale u Crnoj Gori ako:

1) je kreditna institucija dobila odobrenje na osnovu neistinitih ili netačnih podataka, a koji su bili od značaja za izdavanje odobrenja za osnivanje filijale;

2) nastupe uslovi za odbijanje zahtjeva za izdavanje odobrenja iz člana 91 stav 1 ovog zakona;

3) filijala ne ispunjava obaveze zaštite depozita u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita depozita;

4) filijala ne počne poslovanje u roku od šest mjeseci od dana izdavanja odobrenja;

5) filijala ne posluje duže od šest mjeseci;

6) filijala ne posluje u skladu sa važećim propisima u Crnoj Gori, ili

7) filijala ne ispunjava svoje finansijske obaveze u Crnoj Gori.

(3) Ako nadležni nadzorni organ kreditnoj instituciji - osnivaču filijale oduzme ili ukine odobrenje za pružanje određene finansijske usluge, ta kreditna institucija je dužna da o tome bez odlaganja obavijesti Centralnu banku.

(4) Centralna banka će na osnovu obavještenja iz stava 3 ovog člana oduzeti odobrenje za pružanje te usluge filijali kreditne institucije iz treće zemlje u Crnoj Gori.

(5) Centralna banka može da naloži filijali kreditne institucije iz treće zemlje, čija imovina i potencijalne obaveze iskazane u njenim revidiranim godišnjim finansijskim izvještajima prelaze 5% ukupne imovine i potencijalnih obaveza svih kreditnih institucija u Crnoj Gori, da svoje poslovanje u Crnoj Gori nastavi kao kreditna institucija.

(6) Kreditna institucija - osnivač filijale može da podnese zahtjev za brisanje filijale iz Centralnog registra privrednih subjekata tek nakon izmirenja svih obaveza nastalih poslovanjem te filijale.

Primjena drugih odredbi ovog zakona na filijalu kreditne institucije iz treće zemlje

Član 94

Na filijalu kreditne institucije iz treće zemlje shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona o:

1) upravnom odboru kreditne institucije;
2) poslovanju kreditne institucije;
3) zahtjevima za kapitalom;
4) baferima i mjerama za očuvanje kapitala;
5) ograničenjima i zabranama;
6) bankarskoj tajni;
7) zaštiti potrošača;
8) računovodstvu i reviziji;
9) izvještavanju Centralne banke;
10) javnom objavljivanju informacija;
11) superviziji kreditnih institucija;
12) supervizorskim mjerama;
13) mjerama reorganizacije, i
14) prudencijalnim zahtjevima za kreditne institucije.

Zaštita depozita filijale kreditne institucije iz treće zemlje

Član 95

(1) Kreditna institucija iz treće zemlje koja je osnovala filijalu u Crnoj Gori dužna je da depozite koje je primila u filijalama koje posluju na teritoriji Crne Gore osigura u toj trećoj zemlji.

(2) Nivo i obim zaštite depozita koje je primila filijala kreditne institucije iz treće zemlje mora biti najmanje u nivou zaštite utvrđenom zakonom kojim se uređuje zaštita depozita u Crnoj Gori.

(3) Ako u državi u kojoj je sjedište kreditne institucije - osnivača filijale ne postoji sistem osiguranja depozita, ili je nivo i/ili obim zaštite depozita manji nego u Crnoj Gori, filijala kreditne institucije iz treće zemlje je dužna da se uključi u sistem osiguranja depozita u Crnoj Gori.

Predstavništvo kreditne institucije iz treće zemlje

Član 96

(1) Za osnivanje predstavništva u Crnoj Gori kreditna institucija iz treće zemlje (u daljem tekstu: kreditna institucija - osnivač predstavništva) dužna je da prethodno dobije odobrenje od Centralne banke.

(2) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana prilažu se:

1) izvod iz odgovarajućeg registra države u kojoj se nalazi sjedište kreditne institucije - osnivača predstavništva, ne stariji od 60 dana, koji sadrži podatke o pravnom obliku i vremenu upisa kreditne institucije - osnivača predstavništva u registar i podatke o licima ovlašćenim za zastupanje i obim njihovih ovlašćenja, ili vjerodostojne isprave o osnivanju koje su javno ovjerene po propisima države u kojoj kreditna institucija ima registrovano sjedište, koje sadrže te podatke;

2) ovjereni akt o osnivanju kreditne institucije – osnivača predstavništva;

3) revizorski izvještaj, uključujući revidirane finansijske izvještaje kreditne institucije - osnivača predstavništva za posljednje tri poslovne godine;

4) odluku kreditne institucije – osnivača predstavništva o osnivanju predstavništva;

5) podatke o sjedištu, adresi i poslovnom prostoru predstavništva;

6) odobrenje nadležnog organa kreditne institucije - osnivača predstavništva za osnivanje predstavništva u Crnoj Gori, ili potvrdu da takvo odobrenje nije potrebno;

7) ovjerenu izjavu kreditne institucije – osnivača predstavništva da će izmiriti sve obaveze koje nastanu u Crnoj Gori u vezi sa radom predstavništva;

8) podaci o odgovornim licima za rad predstavništva.

(3) Centralna banka odlučuje o zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(4) Centralna banka će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za osnivanje predstavništva iz stava 1 ovog člana ako utvrdi da:

1) ne postoji mogućnost ostvarivanja saradnje između nadležnog organa kreditne institucije iz treće zemlje i Centralne banke, ili

2) postoji opravdana sumnja da je ta kreditna institucija iz treće zemlje na bilo koji način povezana sa pranjem novca ili finansiranjem terorizma.

(5) Odobrenje iz stava 1 ovog člana je preduslov za upis predstavništva kreditne institucije iz treće zemlje u Centralni registar privrednih subjekata.

(6) Centralna banka može da oduzme odobrenje za osnivanje predstavništva kreditne institucije iz treće zemlje, ako predstavništvo kreditne institucije iz treće zemlje postupa suprotno propisima Crne Gore.

6. Zavisna lica i statusne promjene

Osnivanje organizacionih djelova i zavisnih pravnih lica

Član 97

(1) Kreditna institucija može u Crnoj Gori i inostranstvu osnivati zavisna pravna lica u skladu sa ovim zakonom.

(2) Osnivanje zavisnih pravnih lica u inostranstvu vrši se uz prethodno odobrenje Centralne banke.

Statusne promjene

Član 98

Kreditne institucije mogu izvršiti sljedeće statusne promjene:

1) spajanje kreditnih institucija, koje se vrši:

- osnivanjem nove kreditne institucije,
- pripajanjem drugoj kreditnoj instituciji;

2) podjelu na dvije ili više kreditnih institucija;

3) odvajanje uz osnivanje jedne ili više kreditnih institucija.

Spajanje kreditnih institucija osnivanjem nove kreditne institucije

Član 99

(1) Kreditne institucije koje namjeravaju da izvrše spajanje koje se vrši osnivanjem nove kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, podnose Centralnoj banci zahtjev za izdavanje dozvole za rad kreditne institucije koja se osniva spajanjem, uz koji prilažu:

1) odluke skupština akcionara kreditnih institucija o spajanju;

2) akt o osnivanju kreditne institucije koja nastaje spajanjem kreditnih institucija;

3) predlog statuta kreditne institucije koja nastaje spajanjem;

4) podatke o imenima, kvalifikacijama i radnom iskustvu predloženih članova nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije koja nastaje spajanjem;

5) poslovni plan kreditne institucije koja nastaje spajanjem za naredne tri godine;

6) konsolidovane iskaze o finansijskoj poziciji (bilans stanja) i ukupnom rezultatu (bilans uspjeha) kreditnih institucija koje se spajaju, prema podacima iz mjeseca koji prethodi podnošenju zahtjeva za izdavanje dozvole za rad;

7) podatke o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti kreditne institucije koja se osniva spajanjem;

8) dokumenta o uslovima i razlozima spajanja.

(2) Ako je kreditna institucija sa sjedištem u drugoj državi učesnik u spajanju osnivanjem nove kreditne institucije, uz zahtjev i dokumentaciju iz stava 1 ovog člana dostavlja se i odgovarajuće odobrenje nadležnog organa države u kojoj je sjedište te kreditne institucije.

(3) Centralna banka može od učesnika u spajanju da zahtijeva dostavljanje dodatnih podataka i dokumenata.

(4) O zahtjevu iz stava 1 ovog člana Centralna banka odlučuje rješenjem u roku od 120 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(5) Na izdavanje dozvola za rad kreditne institucije koja se osniva spajanjem kreditnih institucija primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na izdavanje dozvole za rad kreditne institucije.

Pripajanje kreditne institucije

Član 100

(1) U slučaju spajanja koje se vrši pripajanjem jedne kreditne institucije drugoj, kreditna institucija kojoj se pripaja druga kreditna institucija (u daljem tekstu: kreditna institucija preuzimalac) podnosi Centralnoj banci zahtjev za davanje odobrenja za pripajanje, uz koji prilaže:

1) odluku skupštine akcionara kreditne institucije koja se pripaja, o pripajanju kreditnoj instituciji preuzimaocu;

2) odluku skupštine akcionara kreditne institucije preuzimaoca o prihvatanju pripajanja;

3) dokumenta o uslovima i razlozima pripajanja;

4) konsolidovane iskaze o finansijskoj poziciji i ukupnom rezultatu kreditne institucije koja se pripaja i kreditne institucije preuzimaoca, sačinjen na osnovu podataka iz mjeseca koji prethodi podnošenju zahtjeva za pripajanje;

5) odluku o emisiji akcija po osnovu pripajanja kreditne institucije.

(2) Centralna banka može da od kreditne institucije kojoj se pripaja druga kreditna institucija zahtijeva da dostavi i druge podatke i dokumente.

(3) Centralna banka će izdati odobrenje iz stava 1 ovog člana, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) pripajanje ne pogoršava finansijsko stanje kreditne institucije preuzimaoca;

2) kreditna institucija preuzimalac posjeduje sistem organizacije, upravljanja, odlučivanja i informacione tehnologije koji joj omogućava da kreditnu instituciju koja joj se pripaja potpuno integriše u svoj sistem, na način koji ne ugrožava njegovo funkcionisanje;

3) pripajanje je ekonomski opravdano, odnosno ne može imati negativne posljedice na finansijsko tržište.

(4) O zahtjevu iz stava 1 ovog člana Centralna banka odlučuje rješenjem u roku od 90 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

Podjela kreditne institucije

Član 101

(1) Kreditna institucija koja sprovodi postupak podjele podnosi Centralnoj banci zahtjev za izdavanje dozvola za rad kreditnih institucija koje se osnivaju podjelom, uz koji prilaže:

1) odluku skupštine akcionara kreditne institucije o podjeli kreditne institucije;

2) akt o osnivanju kreditnih institucija koje nastaju podjelom kreditne institucije;

3) predloge statuta kreditnih institucija koje nastaju podjelom;

4) podatke o imenima, kvalifikacijama i radnom iskustvu za predložene članove nadzornog i upravnog odbora kreditnih institucija koja nastaju podjelom;

5) poslovne planove kreditnih institucija koje nastaju podjelom kreditne institucije, za naredne tri godine;

6) dokumenta o uslovima i razlozima podjele kredite institucije;

7) podatke o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti kreditnih institucija koje nastaju podjelom.

(2) O zahtevu iz stava 1 ovog člana Centralna banka odlučuje rješenjem u roku od 90 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(3) Na izdavanje dozvola za rad kreditnih institucija koje nastaju podjelom kreditne institucije primjenjuju se odredbe ovog zakona koje se odnose na izdavanje dozvole za rad kreditne institucije.

Odvajanje uz osnivanje jedne ili više kreditnih institucija

Član 102

(1) Kreditna institucija koja sprovodi postupak odvajanja uz osnivanje jedne ili više kreditnih institucija istovremeno podnosi Centralnoj banci zahtjev za davanje odobrenja za odvajanje dijela svoje imovine i obaveza na jednu ili više kreditnih institucija koje se osnivaju (u daljem tekstu: nova kreditna institucija) i zahtjev za izdavanje dozvole za rad nove kreditne institucije, uz koje prilaže:

1) odluku skupštine akcionara kreditne institucije o odvajanju dijela svoje imovine i obaveza uz osnivanje nove kreditne instutucije;

2) iskaze o finansijskoj poziciji i ukupnom rezultatu kreditne institucije koja odvaja dio svoje imovine i obaveza uz osnivanje nove kreditne institucije, prema podacima iz mjeseca koji prethodi podnošenju zahtjeva iz ovog stava;

3) akt o osnivanju nove kreditne institucije;

4) predlog statuta nove kreditne institucije;

5) podatke o imenima, kvalifikacijama i radnom iskustvu za predložene članove nadzornog i upravnog odbora nove kreditne institucije;

6) poslovni plan nove kreditne institucije za naredne tri godine;

7) uslove i razloge odvajanja dijela imovine i obaveza kreditne institucije uz osnivanje nove kreditne institucije;

8) podatke o kadrovskoj i tehničkoj osposobljenosti nove kreditne institucije.

(2) O zahtjevima iz stava 1 ovog člana Centralna banka odlučuje rješenjem u roku od 90 dana od dana prijema urednog zahtjeva.

(3) Na izdavanje dozvole za rad nove kreditne institucije primjenjuju se odredbe ovog zakona kojima je uređeno izdavanje dozvole za rad kreditne institucije.

IV. POSLOVANJE KREDITNE INSTITUCIJE

1. Opšte odredbe

Načelo likvidnosti i načelo solventnosti

Član 103

Kreditna institucija je dužna da posluje na način da je u svakom trenutku sposobna da blagovremeno ispunjava dospjele novčane obaveze (načelo likvidnosti), kao i da je trajno sposobna da ispunjava sve svoje obaveze (načelo solventnosti).

Sistem upravljanja

Član 104

(1) Kreditna institucija je dužna da uspostavi i sprovodi efikasan i pouzdan sistem upravljanja koji obuhvata:

1) organizacionu strukturu koja ima precizno definisana, transparentna i dosljedna ovlašćenja i odgovornosti, koja je uspostavljena tako da se izbjegne sukob interesa;

2) efikasne procese za identifikovanje, procjenu, upravljanje, praćenje i izvještavanje o rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju;

3) odgovarajuće mehanizme internih kontrola, koji uključuju i odgovarajuće administrativne i računovodstvene procedure;

4) politike i prakse primanja koje su dosljedne i kojima se promoviše adekvatno i efikasno upravljanje rizicima;

5) plan oporavka kreditne institucije.

(2) Sistem upravljanja iz stava 1 ovog člana mora biti sveobuhvatan i proporcionalan vrsti, obimu i složenosti poslova koje kreditna institucija obavlja, kao i rizicima koji su svojstveni modelu poslovanja i aktivnostima kreditne institucije, uzimajući u obzir odredbe ovog zakona kojima se regulišu: upravljanje rizicima, interni pristupi za izračunavanje kapitalnih zahtjeva, supervizorsko vrjednovanje internih pristupa za izračunavanje regulatornih zahtjeva, sve vrste specifičnog rizika, javno objavljivanje povrata na imovinu, zahtjevi koji se odnose na organe upravljanja, zahtjeve za izvještavanje, interno upravljanje u kreditnoj instituciji i politiku primanja.

(3) Kreditna institucija je dužna da uspostavi adekvatnu i transparentnu organizacionu i operativnu strukturu u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana, tako da ta struktura:

1) omogućava efikasnu komunikaciju i saradnju na svim organizacionim nivoima, uključujući odgovarajući tok informacija u kreditnoj instituciji;

2) ograničava i sprečava sukob interesa, i

3) uspostavlja jasan i dokumentovan proces donošenja odluka.

(4) Kreditna institucija je dužna da blagovremeno utvrđuje područja poslovanja u kojima postoji mogući sukob interesa i da obezbijedi da se na odgovarajući način spriječi sukob interesa u bilo kojem obliku.

(5) Sistem upravljanja u kreditnoj instituciji koji se odnosi na organizacionu strukturu i mehanizme internih kontrola iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

2. Upravljanje rizicima

Obaveza upravljanja rizicima

Član 105

(1) Upravljanje rizicima, u smislu ovog zakona, je skup postupaka i metoda za utvrđivanje, mjerenje, odnosno procjenjivanje, praćenje i kontrolisanje rizika, uključujući i izvještavanje o rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(2) Kreditna institucija je dužna da upravljanjem rizicima iz stava 1 ovog člana obuhvati sve rizike kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju, uključujući i rizike povezane sa makroekonomskim okruženjem u kojem kreditna institucija posluje s obzirom na stanje poslovnog ciklusa, a naročito:

1) kreditni rizik;
2) rizik druge ugovorne strane;
3) rezidualni rizik;
4) rizik koncentracije;
5) rizike u vezi sa sekjuritizacijom;
6) tržišni rizik;
7) rizik kamatnih stopa koji proizilazi iz pozicija kojima se ne trguje;
8) operativni rizik;
9) rizik likvidnosti;
10) rizik prekomjernog finansijskog leveridža.

(3) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi adekvatne resurse za upravljanje svim značajnim rizicima, uključujući i odgovarajući broj zaposlenih sa potrebnim stručnim znanjem i iskustvom u upravljanju rizicima, kao i za poslove vrednovanja imovine, korišćenja eksternih kreditnih rejtinga i internih modela za te rizike.

(4) Kreditna institucija je dužna da, u cilju dosljedne primjene strategija i politika upravljanja rizicima, utvrdi i dosljedno primjenjuje odgovarajuće administrativne, računovodstvene i druge postupke za efikasan sistem unutrašnjih kontrola, a naročito za:

1) izračunavanje i preispitivanje iznosa kapitalnih zahtjeva za te rizike, i
2) utvrđivanje i praćenje velikih izloženosti, promjena u velikim izloženostima i provjeravanje usklađenosti velikih izloženosti sa politikama kreditne institucije u odnosu na tu vrstu izloženosti.

(5) Kreditna institucija je dužna da uspostavi odgovarajući sistem izvještavanja o rizicima prema upravnom i nadzornom odboru, koji obuhvata sve značajne rizike i politike upravljanja rizicima kao i njihove promjene.

Kreditni rizik i rizik druge ugovorne strane

Član 106

(1) Kreditni rizik, u smislu ovog zakona, je rizik ostvarivanja gubitaka u poslovanju kreditne institucije zbog dužnikovog neispunjavanja obaveza prema kreditnoj instituciji.

(2) Rizik druge ugovorne strane, u smislu ovog zakona, je rizik dolaska druge ugovorne strane u transakciji u status neispunjavanja obaveza prije konačnog namirenja novčanih tokova transakcije.

(3) Kreditna institucija je dužna da uspostavi dobre i jasne kriterijume za odobravanje kredita i jasno utvrdi procese odobravanja, izmjene, obnavljanja i refinansiranja kredita.

(4) Kreditna institucija je dužna da razvije interne metodologije za procjenu kreditnog rizika, izloženosti prema pojedinim dužnicima, hartijama od vrijednosti ili sekjuritizovanim pozicijama, kao i za procjenu kreditnog rizika na nivou portfolija.

(5) Sekjuritizovanom pozicijom iz stava 4 ovog člana smatra se izloženost po osnovu sekjuritizacije.

(6) Interne metodologije iz stava 4 ovog člana ne smiju da se isključivo ili mehanički oslanjaju na kreditne rejtinge eksternih institucija za procjenu kreditnog rizika, a u slučaju da se kapitalni zahtjevi kreditne institucije zasnivaju na rejtingu priznate eksterne institucije za procjenu kreditnog rizika ili na činjenici da za izloženost ne postoji rejting, kreditna institucija mora uzeti u obzir i ostale relevantne informacije pri raspodjeljivanju internog kapitala.

(7) Priznata eksterna institucija za procjenu kreditnog rizika iz stava 6 ovog člana je agencija za procjenu kreditnog rizika koja je registrovana ili sertifikovana u skladu sa propisima Evropske unije kojima se uređuju agencije za kreditni rejting, ili centralna banka koja ispunjava uslove iz tih propisa.

(8) Kreditna institucija je dužna da uspostavi efikasne sisteme za kontinuirano upravljanje i praćenje različitih portfolija osjetljivih na kreditni rizik i izloženosti koje kreditna institucija ima, uključujući identifikovanje i upravljanje problematičnim kreditima i utvrđivanje adekvatnih ispravki vrijednosti i rezervacija.

(9) Kreditna institucije mora da vodi računa o usklađenosti diversifikacije kreditnih portfolija sa ciljnim tržištem i opštom strategijom kreditne institucije.

Rezidualni rizik

Član 107

(1) Rezidualni rizik, u smislu ovog zakona, je rizik gubitka za kreditnu instituciju koji nastaje ako su rezultati primjene priznatih tehnika ublažavanja kreditnog rizika kojima se koristi kreditna institucija manje efektivni od očekivanih.

(2) Kreditna institucija dužna da usvoji i sprovodi adekvatne politike i procedure za upravljanje rezidualnim rizikom.

Rizik koncentracije

Član 108

(1) Rizik koncentracije, u smislu ovog zakona, je rizik nastanka negativnih posljedica za kreditnu instituciju zbog postojanja pojedinačne, direktne i indirektne, izloženosti prema jednom licu, grupi povezanih lica odnosno centralnoj ugovornoj strani ili postojanja skupa izloženosti povezanih zajedničkim faktorima rizika.

(2) Kreditna institucija je dužna da usvoji i sprovodi adekvatne politike i procedure za upravljanje rizikom koncentracije koji proizilazi iz izloženosti prema svakoj drugoj ugovornoj strani, uključujući centralne ugovorne strane, grupe povezanih drugih ugovornih strana i druge ugovorne strane iz istog ekonomskog sektora, istog geografskog regiona, iste djelatnosti ili povezane sa istom robom, kao i primjene tehnika ublažavanja kreditnog rizika, uključujući naročito rizike povezane sa velikim indirektnim kreditnim izloženostima kao što je indirektna izloženost prema jednom davaocu kolaterala.

Kamatni rizik iz pozicija kojima se ne trguje

Član 109

(1) Kamatni rizik iz pozicija kojima se ne trguje, u smislu ovog zakona, je rizik koji nastaje kao posljedica mogućih promjena u kamatnim stopama koje utiču na poslove kreditne institucije koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje.

(2) Kreditna institucija je dužna da sprovode sisteme za identifikovanje i vrednovanje rizika koji proizilazi iz mogućih promjena u kamatnim stopama, koje utiču na poslove kreditne institucije koji se vode u knjizi pozicija kojima se ne trguje i za upravljanje tim rizikom.

Rizici u vezi sa sekjuritizacijom

Član 110

(1) Rizik povezan sa sekjuritizacijom, u smislu ovog zakona, je rizik nastanka negativnih efekata za kreditnu instituciju zbog ekonomskog prenosa jedne izloženosti ili skupa izloženosti, odnosno kreditnog rizika tih izloženosti.

(2) Kreditna institucija je dužna da uspostavi ogovarajuće politike i procedure za procjenu i praćenje rizika koji proizilaze iz transakcija sekuritizacije u kojima je kreditna institucija investitor, inicijator ili sponzor, uključujući i reputacione rizike, koji nastaju u vezi sa složenim strukturama ili proizvodima, kako bi obezbijedila da je ekonomska suština transakcije u potpunosti odražena u procjeni rizika i u odlukama nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije.

(3) Sekjuritizacija iz stava 1 ovog člana je transakcija ili struktura u kojoj se kreditni rizik povezan sa izloženošću ili grupom izloženosti tranšira i ima sljedeće karakteristike:

1) plaćanja u transakciji ili strukturi zavise od naplate po odnosnoj izloženosti ili odnosnoj grupi izloženosti;

2) podređenost tranši određuje distribuciju gubitaka tokom trajanja transakcije ili strukture;

3) transakcija ili struktura ne stvara izloženosti prema privrednim društvima u formi specijalizovanog finansiranja, pod kojima se podrazumjevaju izloženosti koje imaju sljedeće karakteristike:

- u pitanju je izloženost prema subjektu koji je posebno osnovan radi finansiranja ili upravljanja materijalnom imovinom ili ekonomski uporediva izloženost;
- ugovorne odredbe obezbjeđuju zajmodavcu značajan stepen kontrole nad imovinom i prihodima koji se ostvaruju na osnovu te imovine;
- primarni izvor otplate obaveza je prihod koji se ostvaruje na osnovu imovine koja je predmet finansiranja, a ne nezavisni novčani tokovi koje taj subjekt ostvaruje u svom poslovanju.

(4) Inicijator iz stava 2 ovog člana je kreditna institucija:

1) koja je samostalno ili posredstvom povezanih lica, direktno ili indirektno, učestvovala u izvornom ugovoru na osnovu koga su nastale direktne ili potencijalne obaveze dužnika ili potencijalnog dužnika, zbog kojih nastaje izloženost koja je predmet sekjuritizacije, ili

2) koja kupuje izloženosti treće strane za svoj račun, a nakon toga ih sekjuritizuje.

(5) Sponzor iz stava 1 ovog člana je kreditna institucija koja nije inicijator, a koja uspostavlja i upravlja programom komercijalnih zapisa obezbijeđenih imovinom ili nekom drugom strukturom sekjuritizacije koja otkupljuje izloženosti od trećih lica i koja aktivno upravljanje portfoliom koji je uključen u tu sekjuritizaciju prenosi na subjekat koji je ovlašćen za obavljanje takvih aktivnosti.

(6) Kreditna institucija koja je inicijator revolving transakcije sekjuritizacije i koja uključuje odredbe o prijevremenoj isplati mora da utvrdi planove za likvidnost kojim se tretiraju planirane implikacije i prijevremene isplate.

(7) Kreditna institucija ne smije biti izložena kreditnom riziku sekjuritizovanih pozicija, ako ne ispunjava uslove pod kojima može biti izložena tom riziku, utvrđene propisom iz člana 134 stav 9 ovog zakona.

Tržišni rizici

Član 111

(1) Tržišni rizik, u smislu ovog zakona, je rizik ostvarivanja gubitaka po finansijskim instrumentima evidentiranim u bilansu i vanbilansu kreditne institucije, uzrokovanih negativnim kretanjima tržišnih cijena.

(2) Tržišni rizici obuhvataju:

1) pozicijski rizik, pod kojim se podrazumijeva rizik gubitka koji proizilazi iz promjene cijene finansijskog instrumenta ili, kod derivatnog finansijskog instrumenta, promjene cijene odnosne varijable;

2) devizni rizik, pod kojim se podrazumijeva rizik gubitka koji proizilazi iz promjene kursa valute i/ili promjene cijene zlata; i

3) robni rizik, pod kojim se podrazumijeva rizik gubitka koji proizlazi iz promjene cijene robe.

(3) Finansijskim instrumentima, u smislu ovog zakona, smatraju se:

1) ugovor iz kojeg proizilaze finansijska sredstva za jednu ugovornu stranu i finansijska obaveza ili vlasnički instrument za drugu ugovornu stranu;

2) bilo koji finansijski instrument utvrđen zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

3) derivatni finansijski instrument;

4) osnovni finansijski instrument, i

5) gotovinski instrument.

(4) Instrumenti iz stava 3 tač. 1, 2 i 3 ovog člana smatraju se finansijskim instrumentima samo ako je njihova vrijednost izvedena iz cijene referentnog finansijskog instrumenta ili neke druge referentne stavke, stope ili indeksa.

(5) Kreditna institucija je dužna da upravlja svim tržišnim rizicima kojima je izložena u svom poslovanju i da obezbijedi sprovođenje politika i procesa za utvrđivanje i mjerenje svih značajnih izvora i efekata tržišnih rizika i upravljanje tim rizicima.

(6) Kreditna institucija je dužna da:

1) preduzme mjere za zaštitu od rizika nedostatka likvidnosti kada kratka pozicija dospijeva prije duge pozicije;

2) obezbijedi adekvatan interni kapital za značajne tržišne rizike na koje se ne primjenjuju kapitalni zahtjevi;

3) ima odgovarajući interni kapital, ako ima suprotne pozicije u fjučersima na akcijski indeks koje nijesu identične, imajući u vidu njihovo dospijeće i/ili njihov sastav.

(7) Kreditna institucija koja je pri obračunu kapitalnih zahtjeva za pozicijski rizik netirala svoje pozicije u jednom ili više vlasničkih instrumenata koji čine akcijski indeks sa jednom ili više pozicija u fjučersu na akcijski indeks ili u nekom drugom proizvodu koji se zasniva na akcijskom indeksu, mora imati odgovarajući interni kapital za pokriće gubitka po baznom riziku, zbog toga što se vrijednost fjučersa ili drugog proizvoda ne kreće u potpunosti u skladu sa vrijednošću sastavnih vlasničkih instrumenata.

(8) Kada kreditna institucija sprovodi postupak ponude odnosno prodaje finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa, dužna je da obezbijedi dovoljno internog kapitala za rizik gubitka koji postoji u periodu od preuzimanja obaveze do sljedećeg radnog dana.

Upravljanje operativnim rizikom

Član 112

(1) Operativni rizik, u smislu ovog zakona, je rizik ostvarivanja gubitaka za kreditnu instituciju koji proizilazi iz neadekvatnih ili neuspjelih internih procesa, ljudi i sistema ili spoljnih događaja, uključujući pravni rizik.

(2) Kreditna institucija je dužna da sprovodi politike i procese za vrednovanje izloženosti operativnom riziku i upravljanje tom izloženošću, uključujući rizik modela, kao i za pokriće događaja male učestalosti sa velikim gubicima.

(3) Na osnovu politika i procesa iz stava 2 ovog člana, kreditna institucija utvrđuje izvore operativnog rizika za tu kreditnu instituciju.

(4) Kreditna institucija je dužna da izradi plan za postupanje u nepredviđenim okolnostima i plan kontinuiteta poslovanja, koji obezbjeđuju kontinuitet poslovanja i ograničavanje gubitaka u slučaju ozbiljnog poremećaja poslovanja.

Upravljanje rizikom likvidnosti

Član 113

(1) Rizik likvidnosti, u smislu ovog zakona je rizik da kreditna institucija neće moći da obezbijedi dovoljno novčanih sredstava za izmirenje obaveza u trenutku njihove dospjelosti, ili rizik da će kreditna institucija za izmirivanje dospjelih obaveza morati da pribavi novčana sredstva uz značajne troškove.

(2) Kreditna institucija je dužna da, u skladu sa svojom veličinom, složenosti, profilom rizičnosti, obimom poslovanja i tolerancijom rizika koju utvrđuje organ upravljanja kreditne institucije, uspostavi i sprovodi robusne strategije, politike, procese i sisteme za utvrđivanje, mjerenje i praćenje rizika likvidnosti, i upravlja tim rizikom u odgovarajućim periodima, uključujući intradnevno, i na taj način održava odgovarajući nivo bafera za likvidnost.

(3) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi da o utvrđenoj toleranciji rizika budu obaviještene sve relevantne linije poslovanja.

(4) Strategije, politike, procesi i sistemi iz stava 1 ovog člana moraju biti prilagođeni linijama poslovanja, valutama, filijalama i pravnim licima, uključujući odgovarajuće mehanizme raspodjeljivanja troškova likvidnosti, koristi i rizika, i moraju odražavati važnost kreditne institucije u svakoj državi u kojoj posluje.

(5) U okviru sprovođenja strategija, politika, procesa i sistema iz stava 1 ovog člana, kreditna institucija je dužna da:

1) razvije metodologije za utvrđivanje, mjerenje i praćenje pozicija izvora finansiranja i upravljanje tim pozicijama, tako da te metodologije uključuju tekuće i planirane značajne novčane tokove koji proizilaze iz imovine, obaveza, vanbilansnih stavki, uključujući potencijalne obaveze i mogući uticaj rizika reputacije;

2) pravi razliku između založene i neopterećene imovine koja je na raspolaganju u svakom trenutku, a naročito u vanrednim situacijama, kao i da uzima u obzir pravno lice kod kojeg se ta imovina nalazi, državu u kojoj se ta imovina nalazi, državu u kojoj je imovina upisana u odgovarajući registar ili se nalazi na računu i prihvatljivost te imovine, i da prati način na koji ta imovina može biti blagovremeno aktivirana za potrebe likvidnosti;

3) vodi računa o postojećim pravnim, regulatornim i operativnim ograničenjima za potencijalne prenose likvidnosti i neopterećene imovine između subjekata u okviru i van Crne Gore;

4) razmatra različite instrumente za ublažavanje rizika likvidnosti, uključujući sistem ograničenja i bafera za likvidnost kako bi mogla da izdrži velik broj različitih stresnih događaja i kako bi imala dovoljno diversifikovanu strukturu izvora finansiranja i pristup sredstvima izvora finansiranja, s tim da te sisteme mora redovno da preispituje;

5) razmotri alternativna scenarija za pozicije likvidnosti i instrumente za ublažavanje rizika, i da najmanje jednom godišnje preispituje pretpostavke na kojima se zasnivaju odluke o poziciji finansiranja, a naročito scenarije koji se odnose na vanbilansne stavke i ostale potencijalne obaveze, uključujući obaveze subjekata sekjuritizacije za posebne namjene i drugih subjekata za posebne namjene u odnosu na koje kreditna institucija djeluje kao sponzor ili im pruža značajnu likvidnosnu podršku;

6) razmotri potencijalni uticaj scenarija specifičnih za kreditnu instituciju, cijelo tržište i uticaj kombinovanih scenarija, uzimajući u obzir različite periode i različite stepene stresnih uslova;

7) prilagodi svoje strategije, interne politike i ograničenja rizika likvidnosti i pripremi efikasne akcione planove za postupanje u nepredviđenim okolnostima, uzimajući u obzir rezultate alternativnih scenarija iz tačke 5 ovog stava;

8) uspostavi plan oporavka likvidnosti u kojem su definisane odgovarajuće strategije i mjere za rješavanje mogućeg nedostatka likvidnosti, uključujući i nedostatak likvidnosti u filijalama sa sjedištem u drugoj državi.

(6) Subjekt sekjuritizacije za posebnu namjenu iz stava 5 tačka 5 ovog člana (u daljem tekstu: SSPN) je privredno društvo, trust ili neki drugi subjekt, osim inicijatora ili sponzora, osnovan radi sprovođenja jedne ili više sekjuritizacija, čija je djelatnost ograničena samo na one djelatnosti koje su pogodne za postizanje tog cilja, a čija struktura je namijenjena za izdvajanje obaveza SSPN–a od obaveza inicijatora.

(7) Kreditna institucija je dužna da plan iz stava 5 tačka 8 ovog člana testira minimalno na godišnjoj osnovi, da ga ažurira na bazi rezultata alternativnih scenarija iz stava 2 tačka 5 ovog člana i obezbijedi da se o tim planovima dostavljaju izvještaji višem rukovodstvu na odobrenje, kako bi se u skladu sa tim izvršilo prilagođavanje internih politika i procedura.

(8) Kreditna institucija je dužna da blagovremeno preduzima potrebne operativne mjere kojima se obezbjeđuje da se planovi oporavka likvidnosti mogu sprovesti odmah, a takve operativne mjere minimalno obuhvataju držanje kolaterala koji je odmah raspoloživ za obezbjeđenje kreditne podrške od Centralne banke, uključujući po potrebi i držanje kolaterala u valuti druge države prema kojoj kreditna institucija ima izloženosti ili držanje kolaterala u valuti druge države prema čijoj je valuti izložena.

(9) Kreditna institucija, uzimajući u obzir vrstu, obim i složenost svojih poslova, mora imati profil likvidnosnog rizika koji je usklađen, odnosno adekvatan profilu rizika koji je potreban za robustan sistem upravljanja tim rizikom koji dobro funkcioniše.

(10) Centralna banka prati kretanja u vezi sa profilom rizika likvidnosti kreditne institucije, a naročito u vezi sa oblikovanjem i obimom proizvoda, upravljanjem rizicima, politikama izvora finansiranja i koncentracijom izvora finansiranja i preduzima odgovarajuće mjere kada procijeni da ta kretanja mogu prouzrokovati nestabilnost kreditne institucije ili sistema.

(11) Minimalne standarde za upravljanje rizikom likvidnosti propisuje Centralna banka.

Zahjevi za likvidnom pokrivenošću i stabilnim izvorima finansiranja

Član 114

(1) Kreditna institucija je dužna da drži likvidnu imovinu čija ukupna vrijednosti pokriva likvidnosne odlive umanjene za likvidnosne prilive u stresnim uslovima, kako bi se obezbijedilo da kreditna institucija održava nivo bafera likvidnosti koji je primjeren za pokriće moguće neusklađenosti između likvidnosnih priliva i odliva u izuzetno stresnim uslovima tokom perioda od trideset dana.

(2) Tokom perioda stresa, kreditna institucija može da koristi svoju likvidnu imovinu iz stava 1 ovog člana za pokriće svojih neto likvidnosnih odliva u skladu sa procedurom iz stava 5 ovog člana.

(3) Kreditna institucija je dužna da održava koeficijent likvidne pokrivenosti (LCR) minimalno na nivou od 100%.

(4) Koeficijent likvidne pokrivenosti iz stava 3 ovog člana jednak je odnosu bafera likvidnosti kreditne institucije i njenih neto likvidnosnih odliva tokom perioda stresa u trajanju od 30 kalendarskih dana i iskazuje se u procentima u skladu sa sljedećom formulom:

$$LCR\ (\%) = \frac{\text{bafer likvidnosti}}{\text{(neto likvidnosni odlivi tokom perioda stresa u trajanju od 30 dana)}}$$

(5) Ako kreditna institucija ne ispunjava ili procjenjuje da neće ispuniti zahtjev iz stava 1 ili obavezu iz stava 9 ovog člana, uključujući i tokom perioda stresa, dužna je da o tome bez odlaganja obavijesti Centralnu banku i dostavi plan za blagovremeno uspostavljanje usklađenosti sa st. 1 ili 9 ovog člana.

(6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, kreditna institucija je dužna da izvještava Centralnu banku o likvidnosti i stabilnim izvorima finansiranja, i to do kraja radnog dana, sve dok ponovo ne uspostavi usklađenost na dnevnoj osnovi.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, Centralna banka može na zahtjev kreditne institucije, a polazeći od njenog položaja u sistemu i obima i složenosti poslovanja, da odobri manju učestalost izvještavanja i duži rok za dostavljanje izvještaja.

(8) Centralna banka vrši nadzor nad sprovođenjem plana iz stava 6 ovog člana i ako je potrebno može da zahtijeva njegovo brže sprovođenje.

(9) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi odgovarajuće ispunjavanje dugoročnih obaveza korišćenjem različitih instrumenata stabilnih izvora finansiranja u uobičajenim i stresnim uslovima.

(10) Propisom iz člana 113 stav 11 ovog zakona Centralna banka bliže uređuje i:

1) imovinu kreditne institucije koja se smatra likvidnom imovinom;

2) operativne zahtjeve za držanje likvidne imovine;

3) vrednovanje likvidne imovine;

4) likvidnosne odlive i prilive;

5) stavke koje zahtijevaju i stavke koje omogućavaju stabilne izvore finansiranja;

6) izračunavanje koeficijenta likvidne pokrivenosti iz stava 3 ovog člana;

7) ostale obaveze kreditnih institucija u vezi sa zahtjevima za likvidnom pokrivenošću i stabilnim izvorima finansiranja.

Upravljanje rizikom prekomjernog finansijskog leveridža

Član 115

(1) Rizik prekomjernog finansijskog leveridža, u smislu ovog zakona, je rizik koji proizilazi iz ranjivosti kreditne institucije zbog postojećeg ili potencijalnog finansijskog leveridža koji može da dovede do neželjenih izmjena poslovnog plana kreditne institucije, uključujući i prinudnu prodaju imovine koja može da dovede do gubitaka ili do prilagođavanja vrijednosti preostale imovine kreditne institucije.

(2) Finansijski laveridž iz stava 1 ovog člana predstavlja, u odnosu na regulatorni kapital kreditne institucije, relativnu veličinu aktive, vanbilansnih obaveza i potencijalnih obaveza kreditne institucije za plaćanje ili isporuku ili pružanje kolaterala, uključujući obaveze po osnovu primljenih izvora finansiranja, preuzete obaveze, derivate ili repo ugovore, a isključujući obaveze koje je moguće izvršiti samo tokom stečaja ili likvidacije kreditne institucije.

(3) Kreditna institucija je dužna da uspostavi politike i procese za identifikovanje i praćenje rizika prekomjernog finansijskog leveridža i upravljanje tim rizikom.

(4) Kao pokazatelje rizika prekomjernog finansijskog leveridža kreditna institucija koristi koeficijent finansijskog leveridža i neusklađenosti aktive i pasive kreditne institucije.

(5) Kreditna institucija je dužna da sa posebnom pažnjom tretira rizik prekomjernog finansijskog leveridža, vodeći računa o potencijalnim povećanjima rizika zbog smanjenja

regulatornog kapitala kreditne institucije zbog očekivanih ili realizovanih gubitaka, u skladu sa važećim računovodstvenim pravilima.

(6) Kreditna institucija, u cilju ispunjavanja zahtjeva iz stava 3 ovog člana mora biti u mogućnosti da podnese veći broj različitih stresnih događaja u vezi sa rizikom prekomjernog finansijskog leveridža.

(7) Način izračunavanja koeficijenta finansijskog leveridža iz stava 2 ovog člana propisuje Centralna banka.

Rizici povezani sa eksternalizacijom

Član 116

(1) Kreditna institucija je dužna da uspostavi adekvatan sistem upravljanja rizicima koji su povezani sa eksternalizacijom.

(2) Eksternalizacijom iz stava 1 ovog člana smatra se aranžman bilo koje vrste sa pružaocem usluge po kojem pružalac usluge obavlja proces, uslugu ili aktivnost za kreditnu instituciju koji bi, da eksternalizacija nije izvršena, kreditna institucija obavljala samostalno.

(3) Krediitna institucija ne smije da izvrši eksternalizaciju, ako bi ta eksternalizacija negativno uticala na:

1) neprekidno ispunjavanje uslova po kojima je kreditna institucija dobila dozvolu za rad i drugih zahtjeva iz ovog zakona i propisa donosenih na osnovu ovog zakona;

2) obavljanje redovnog poslovanja kreditne institucije;

3) efikasno upravljanje rizicima u kreditnoj instituciji;

4) sistem internih kontrola kreditne institucije, ili

5) ostvarivanje supervizorske funkcije Centralne banke.

(4) Kreditna institucija je dužna da bez odlaganja:

1) prije namjeravane eksternalizacije kritičnih ili značajnih poslova ili promjene pružaoca usluge kojem je povjereno obavljanje tih poslova o tome obavijesti Centralnu banku;

2) informiše Centralnu banku o eksternalizovanim procesima, uslugama ili aktivnostima koje su postale kritične ili značajne;

3) informiše Centralnu banku o bitnim promjenama i događajima u vezi sa eksternalizacijom koji mogu da imaju značajan uticaj na obavljanje redovnog poslovanja.

(5) Kreditna institucija je dužna da vodi evidenciju svih eksternalizacija.

(6) Upravljanje rizicima koji su povezani sa eksternalizacijom propisuje Centralna banka.

Propis o upravljanju rizicima

Član 117

Minimalne standarde za upravljanje rizicima iz čl. 106 do 112 ovog zakona, propisuje Centralna banka.

Klasifikacija aktive i obračunavanje rezervacija

Član 118

(1) Kreditna institucija je dužna da klasifikuje stavke bilansne aktive i vanbilansa po osnovu kojih je izložena kreditnom riziku i da obračunava rezervacije za potencijalne kreditne gubitke po tim stavkama.

(2) Kriterijume i način klasifikacije aktive i obračunavanje rezervacija za potencijalne kreditne gubitke, propisuje Centralna banka.

3. Sistem internih kontrola

Uspostavljanje sistema internih kontrola

Član 119

(1) Sistem internih kontrola predstavlja skup procesa i postupaka koji su uspostavljeni za adekvatnu kontrolu rizika, praćenje efikasnosti i efektivnosti poslovanja kreditne institucije, pouzdanosti njenih finansijskih i ostalih informacija, kao i usklađenosti sa propisima, internim aktima, standardima i kodeksima, u cilju obezbjeđivanja stabilnosti poslovanja kreditne institucije.

(2) Kreditna institucija je dužna da uspostavi, održava i unaprjeđuje efikasan sistem internih kontrola, koji odgovara veličini kreditne institucije i stepenu složenosti njenog poslovanja i koji, kao minimum, obuhvata:

1) odgovarajuću organizacionu strukturu;
2) organizacionu kulturu;
3) uspostavljanje kontrolnih funkcija;
4) adekvatne kontrolne aktivnosti i podjelu dužnosti;
5) adekvatne interne kontrole koje su integrisane u poslovne procese i aktivnosti kreditne institucije, i
6) adekvatne administrativne i računovodstvene postupke.

Kontrolne funkcije

Član 120

(1) Kreditna institucija je dužna da uspostavi sljedeće kontrolne funkcije:

1) funkciju kontrole rizika;
2) funkciju praćenja usklađenosti, i
3) funkciju interne revizije.

(2) Upravni odbor kreditne institucije je dužan da, uz prethodnu saglasnost nadzornog odbora, donese interni akt za svaku kontrolnu funkciju iz stava 1 ovog člana.

(3) Sadržaj internih akata za svaku kontrolnu funkciju, uslovi koje moraju ispunjavati lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija, sadržaj i dinamika izvještavanja kontrolnih funkcija, lica kojima se dostavljaju izvještaji kao i obim i način obavljanja poslova svake funkcije iz stava 1 ovog člana, uključujući i način preispitivanja primjerenosti i efikasnosti kontrolnih funkcija, propisuje Centralna banka.

Organizaciona struktura kontrolnih funkcija

Član 121

(1) Kreditna institucija je dužna da uspostavi trajne i efikasne kontrolne funkcije sa odgovarajućim ovlašćenjima koja su nezavisna od poslovnih procesa i aktivnosti u kojima rizik nastaje, odnosno koje kontrolne fukncije prate i nadziru, srazmjerno veličini, vrsti, obimu i složenosti poslova u skladu sa svojim rizičnim profilom i tako da se izbjegava sukob interesa.

(2) Pojedina kontrolna funkcija ne može biti organizovana u okviru druge kontrolne funkcije.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, kreditna institucija može da organizuje obavljanje poslova funkcije praćenja usklađenosti u okviru funkcije kontrole rizika ili neke funkcije podrške, ako to odgovara njenoj veličini i vrsti, obimu i složenosti poslova, s tim da se poslovi te funkcije ne mogu organizovati u okviru funkcije interne revizije.

(4) Kreditna institucija je dužna da organizuje kontrolne funkcije tako da pokrije sve značajne rizike kojima je ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(5) Kreditna institucija je dužna da organizuje funkciju interne revizije kao poseban dio, funkcionalno i organizaciono nezavisan od aktivnosti koje su predmet interne revizije i drugih organizacionih djelova kreditne institucije.

(6) Kreditna institucija ne smije da u potpunosti eksternalizuje kontrolne funkcije, ali pri tome može obavljanje dijela poslova kontrolnih funkcija povjeriti pružaocu usluga u skladu sa ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona.

Lica koja obavljaju poslove kontrolnih funkcija

Član 122

(1) Kreditna institucija je dužna da, srazmjerno veličini, vrsti, obimu i složenosti poslova, za obavljanje poslova svake kontrolne funkcije obezbijedi adekvatan broj lica sa odgovarajućim stručnim znanjem i iskustvom.

(2) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi redovno stručno usavršavanje lica koje obavljaju poslove kontrolnih funkcija.

(3) Ako je obavljanje poslova pojedine kontrolne funkcije povjereno većem broju lica, kreditna institucija mora da imenuje lice odgovorno za rad kontrolne funkcije kao cjeline.

(4) Upravni odbor, uz saglasnost nadzornog odbora, imenuje i razrješava lice koje je odgovorno za rad pojedine kontrolne funkcije, kao i njegovog zamjenika.

(5) Kreditna institucija je dužna da bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana, obavijesti Centralnu banku o imenovanju lica koja su odgovorna za rad svake kontrolne funkcije, a u slučaju smjene tih lica i o razlozima smjenjivanja.

(6) Lice odgovorno za rad pojedine kontrolne funkcije je dužno da direktno izvještava nadzorni i upravni odbor, odbor za reviziju i/ili drugi odgovarajući odbor koji je osnovan od strane nadzornog odbora, i mora mu biti omogućeno da najmanje jednom godišnje učestvuje u radu sjednica ovih organa i tijela kada se raspravlja o izvještaju tog lica.

Obavještavanje organa upravljanja kreditne institucije i

Centralne banke o kršenjima propisa

Član 123

(1) Lice odgovorno za rad pojedine kontrolne funkcije koje tokom obavljanja svojih poslova utvrdi nezakonitost u poslovanju ili kršenje pravila o upravljanju rizicima, odnosno razvoj rizika kojim se ugrožava likvidnost, solventnost ili sigurnost poslovanja kreditne institucije, dužno je da o tome bez odlaganja obavijesti upravni i nadzorni odbor i Centralnu banku.

(2) Kreditne institucije su obavezne da uspostave odgovarajuće interne procedure u skladu sa kojima njihovi zaposleni mogu preko posebnog, nezavisnog i autonomnog kanala interno prijaviti potencijalno ili stvarno kršenje odredbi ovog zakona.

(3) Kreditna institucija je dužna da:

1) obezbijedi odgovarajuću zaštitu za zaposlene u kreditnim institucijama koji prijave kršenje u slučaju eventualne osvete, diskriminacije ili drugih vrsta nepravednog postupanja;

2) obezbijedi zaštitu ličnih podataka koji se odnose na lica koja prijave kršenje i na lica koja su navodno odgovorna za kršenje, u skladu sa zakonom kojim se reguliše zaštita podataka;

3) utvrdi jasna pravila kojima se u svim slučajevima obezbjeđuje povjerljivost u odnosu na lice koje prijavljuje kršenja počinjena u kreditnoj instituciji, osim ako je objavljivanje neophodno u cilju sprovođenja daljih istraga ili naknadnih sudskih postupaka u skladu sa zakonom.

(4) Centralna banka, u cilju podsticanja obavještavanja Centralne banke od strane zaposlenih u kreditnim institucijama o potencijalnim ili stvarnim kršenjima odredbi ovog

zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, uspostavlja odgovarajuće mehanizme koji podrazumijevaju:

1) usvajanje posebne procedure za prijem obavještenja o kršenjima;

2) zaštitu zaposlenih koja odgovara zaštiti iz stava 3 ovog člana.

4. Politike primanja

Sadržaj politika primanja

Član 124

(1) Politike ukupnih, fiksnih i varijabilnih, primanja utvrđuju se na nivou pojedinačne kreditne institucije, na nivou grupe i na nivou matične kreditne institucije u Crnoj Gori i zavisnih društava, uključujući i društva koja su osnovana u područjima sa povoljnijim poreskim režimima.

(2) Politike primanja iz stava 1 ovog člana obuhvataju sva primanja, uključujući zarade i diskrecione penzijske pogodnosti, i primjenjuju se na one kategorije zaposlenih koji izvršavanjem radnih zadataka i aktivnosti u okviru svojih nadležnosti mogu značajano da utiču na rizični profil kreditne institucije, a naročito na:

1) nadzorni i upravni odbor kreditne institucije;

2) funkcije upravljanja u okviru sistema interne kontrole i drugih nezavisnih kontrolnih funkcija u kreditnoj instituciji;

3) zaposlene koji, u okviru svojih nadležnosti, mogu zaključivati poslove koji utiču na rizični profil kreditne institucije, i

4) ostale zaposlene čija su ukupna primanja jednaka ili veća od primanja članova nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije ili zaposlene koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije.

(3) Nadzorni odbor kreditne institucije je dužan da usvoji i redovno provjerava adekvatnost politika i praksi primanja i da najmanje jednom godišnje obezbijedi sveobuhvatnu i nezavisnu reviziju usklađenosti stvarnih primanja sa tom politikom i praksom.

(4) Kreditna institucija je dužna da dostavlja Centralnoj banci informacije i podatke o primanjima.

(5) Osnovne principe za definisanje politika primanja, pravila, postupaka i kriterijuma u vezi sa politikama primanja u kreditnim institucijama, uključujući i kriterijume za utvrđivanje kategorija zaposlenih koji imaju značajan uticaj na rizični profil banke i način izvještavanja Centralne banke propisuje Centralna banka.

(6) Centralna banka prikuplja kvantitativne informacije o naknadama u kreditnim institucijama, podijeljene prema oblasti poslovanja, kvantitativne informacije o naknadama podijeljene na više rukovodstvo i zaposlene koji imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije, i broju pojedinaca koji primaju najveće naknade u kreditnoj instituciji, koje kreditne institucije javno objavljuju u skladu sa propisom iz člana 237 stav 3 ovog zakona i koristi te podatke pri utvrđivanju referentnih trendova i praksi kreditnih institucija vezanih za primanja u kreditnoj instituciji.

(7) Podatke prikupljene u skladu sa stavom 1 ovog člana, koje se odnose na broj fizičkih lica čija primanja u finansijskoj godini iznose 1.000.000 EUR ili više, uključujući podatke o njihovoj poslovnoj odgovornosti, relevantnom poslovnom području i glavnim elementima zarade, bonusa i dugoročnih nagrada i doprinosa za penzijsko osiguranje, Centralna banka dostavlja Evropskom bankarskom regulatoru.

5. Plan oporavka kreditne institucije

Obaveza pripreme plana oporavka

Član 125

(1) Plan oporavka, u kojem su utvrđene mjere za poboljšanje finansijske pozicije u slučaju nastanka znatnog pogoršanja finansijskog stanja, dužni su da usvoje i dostave Centralnoj banci:

1) kreditna institucija koja nije dio grupe kreditnih institucija i kreditna institucija koja je zavisno društvo u grupi kreditnih institucija u trećoj zemlji - na pojedinačnoj osnovi;

2) matična kreditna institucija u Crnoj Gori, kreditna institucija iz člana 310 stav 2 ovog zakona i matična kreditna institucija u Crnoj Gori koja je zavisno društvo u grupi kreditnih institucija u trećoj zemlji, za svoju grupu - na konsolidovanoj osnovi;

3) matična kreditna institucija u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori, na konsolidovanoj osnovi;

4) kreditna institucija koja je član grupe kreditnih institucija u Evropskoj uniji, i to na pojedinačnoj ili potkonsolidovanoj osnovi, ako je tako odlučeno u skladu sa članom 132 ovog zakona i naloženo rješenjem Centralne banke, i

5) kreditna institucija koja je isključena iz grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori u skladu sa članom 313 ovog zakona - na pojedinačnoj osnovi.

(2) Plan oporavka naročito sadrži:

1) kratak pregled ključnih elemenata plana i kratak pregled ukupnog kapaciteta kreditne institucije za oporavak, pod kojim se podrazumijeva mogućnost kreditne institucije da povrati svoju finansijsku poziciju nakon značajnog pogoršanja;

2) kratak pregled značajnih promjena u kreditnoj instituciji od podnošenja posljednjeg plana oporavka;

3) plan komunikacije i objavljivanja, uz opis na koji način kreditna institucija ima namjeru da rješava moguće negativne reakcije tržišta;

4) obim mjera u vezi sa kapitalom i likvidnošću, potrebnih za održavanje ili obnavljanje održivosti i finansijske pozicije kreditne institucije;

5) procjenu vremenskog okvira za sprovođenje svakog važnog aspekta plana;

6) detaljan opis svih bitnih smetnji za efikasno i blagovremeno sprovođenje plana, pri čemu se uzima u obzir uticaj na ostatak grupe, potrošače i druge ugovorne strane;

7) identifikovanje ključnih funkcija;

8) detaljan opis postupaka za utvrđivanje vrijednosti i stavljanje na tržište osnovnih linija poslovanja, aktivnosti i imovine kreditne institucije;

9) detaljan opis kako je planiranje oporavka uključeno u korporativnu strukturu upravljanja kreditnom institucijom i politike i procedure kojima se utvrđuje način odobravanja plana oporavka i utvrđivanje lica koja su u kreditnoj instituciji odgovorna za pripremu i sprovođenje plana oporavka;

10) mehanizme i mjere za očuvanje ili obnovu kapitala kreditne institucije;

11) mehanizme i mjere kojim se obezbjeđuje da kreditna institucija ima odgovarajući pristup izvorima finansiranja za nepredviđene događaje, uključujući moguće izvore likvidnosti, procjenu raspoloživih kolaterala i procjenu mogućnosti prenosa likvidnosti između subjekata grupe i poslovanja, u cilju stvaranja uslova za nastavak poslovanja i ispunjavanje obaveze u trenutku njihovog dospijeća;

12) mehanizme i mjere za smanjenje rizika i leveridža;

13) mehanizme i mjere za restrukturiranje obaveza;

14) mehanizme i mjere za restrukturiranje linija poslovanja;

15) mehanizme i mjere potrebne za održavanje stalnog pristupa infrastrukturi finansijskih tržišta;

16) mehanizme i mjere potrebne za održavanje neprekidnog rada operativnih procesa banke, uključujući infrastrukturu i informacione usluge;

17) pripremne mehanizme za olakšavanje prodaje imovine ili linija poslovanja u vremenskom okviru primjerenom za obnavljanje finansijskog stanja;

18) druge mjere i strategije organa kreditne institucije za obnavljanje finansijskog stanja i očekivani finansijski uticaj tih mjera ili strategija;

19) pripremne mjere koje je kreditna institucija preduzela ili planove koje je potrebno da preduzme radi olakšanja sprovođenja plana oporavka, uključujući mjere koje su neophodne da bi se omogućila blagovremena dokapitalizacija kreditne institucije;

20) okvir indikatora koji predstavljaju osnovu za preduzimanje odgovarajuće mjere iz plana oporavka, koji mogu biti kvalitativni ili kvantitativni u zavisnosti od finansijske pozicije kreditne institucije i koji treba da budu jednostavni za praćenje.

(3) U plan oporavka ne mogu biti uključeni pristup ili primanje pomoći iz javnih sredstava.

(4) Plan oporavka po potrebi, obuhvata analizu načina i trenutka u kojima kreditna institucija može da se prijavi za korišćenje sredstava Centralne banke i da identifikuje imovinu koja bi mogla da se smatra kolateralom kao i mjere koje bi kreditna institucija mogla da preduzme ako su ispunjeni uslovi za ranu intervenciju iz člana 288 ovog zakona.

(5) Plan oporavka uključuje i odgovarajuće uslove i procedure za obezbjeđivanje blagovremenog sprovođenja mjera oporavka kao i veći broj opcija za oporavak.

(6) Plan oporavka sadrži i više scenarija mogućeg ozbiljnog makroekonomskog i finansijskog stresa od uticaja na finansijsko stanje kreditne institucije, uključujući i događaje na nivou cijelog sistema i poseban stres povezan sa pojedinim pravnim licima i grupama kojima pripadaju.

(7) Plan oporavka iz stava 1 ovog člana usvaja upravni odbor kreditne institucije.

(8) Kreditna institucija je dužna da primjenjuje usvojeni plan oporavka, s tim što može da preduzme mjere iz plana oporavka i ako relevantni indikator iz stava 2 tačka 20 ovog člana još nije postignut ali organ upravljanja institucije smatra da je to potrebno u datim okolnostima, ili da se suzdrži od preduzimanja takve mjere ako organ upravljanja institucije ne smatra da je to potrebno u datim okolnostima, i u slučaju takvog postupanja dužna je da o tome bez odlaganja obavijesti Centralnu banku.

(9) Način i obim primjene zahtjeva koji se odnose na izradu planova oporavka kreditne institucije, kao i sadržaj, način i rokove za dostavljanje tih planova, propisuje Centralna banka.

Ažuriranje plana oporavka

Član 126

(1) Kreditna institucija je dužna da plan oporavka ažurira najmanje jednom godišnje, a na zahtjev Centralne banke i više puta tokom godine, kao i nakon promjene u pravnoj ili organizacionoj strukturi kreditne institucije ili člana grupe kreditnih institucija za koju se plan oporavka izrađuje ili nakon promjene njihove poslovne ili finansijske situacije koja bi mogla bitno da utiče na plan oporavka ili stvori potrebu za njegovom izmjenom.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, propisom Centralne banke iz člana 125 stav 9 ovog zakona može se utvrditi manji obim plana oporavka i manja učestalost njegovog ažuriranja za kreditne institucije čija veličina, model poslovanja i povezanost sa drugim institucijama ili finansijskim sistemom u cjelini obezbjeđuje da njeno propadanje neće imati negativan uticaj na finansijsko tržište, druge kreditne institucije ili na uslove finansiranja.

(3) Centralna banka će se prije donošenja podzakonskog propisa iz stava 2 ovog člana konsultovati sa Savjetom za finansijsku stabilnost.

(4) Primjena manjeg obima plana oporavka i manje učestalosti njegovog ažuriranja u skladu sa stavom 2 ovog člana ne utiče na ovlašćenja Centralne banke da prema kreditnim institucijama iz stava 2 ovog člana preduzima mjere za sprečavanje krize ili mjere za upravljanje krizom.

(5) Mjere za sprečavanje krize, u smislu stava 4 ovog člana, su:

1) izvršavanje ovlašćenja za direktno otklanjanje nedostataka ili smetnji za oporavak u skladu sa članom 128 st. 4 do 7 ovog zakona;

2) primjena supervizorskih mjera u fazi rane intervencije iz člana 289 stav 1 ovog zakona, uključujući i mjeru uvođenja privremene uprave;

3) izvršavanje ovlašćenja za rješavanje ili otklanjanje prepreka mogućnosti sanacije i izvršavanje ovlašćenja smanjenja vrijednosti i konverzije relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija.

(6) Kreditna institucija je dužna da propiše, dokumentuje i redovno nadzire postupak izrade i ažuriranja plana oporavka.

(7) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi Centralnoj banci uvid u potpune i detaljne informacije o postupku izrade i ažuriranja plana oporavka.

(8) Centralna banka je dužna da obavijesti Evropskog bankarskog regulatora o donošenju propisa iz stava 2 ovog člana i načinu na koji je uređen manji obim i učestalost ažuriranja plana oporavka.

Procjena plana oporavka

Član 127

(1) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi da su u vezi sa planom oporavka ispunjeni sljedeći uslovi:

1) sprovođenje mjera predloženih u planu obezbjeđuje ponovno uspostavljanje održivosti redovnog poslovanja i stabilnost finansijske pozicije kreditne institucije, ili grupe kreditnih institucija za koju se plan izrađuje, u situacijama ozbiljnog finansijskog poremećaja, uzimajući u obzir pripremne mjere koje je kreditna institucija preduzela ili planira da preduzme, i

2) plan oporavka i mjere predviđene tim planom mogu biti, u situacijama ozbiljnog finansijskog poremećaja, brzo i efikasno sprovedeni i neće dovesti do značajnih štetnih posljedica u finansijskom sistemu, čak i u slučaju istovremenog sprovođenja plana oporavka u drugoj kreditnoj instituciji.

(2) Centralna banka je dužna da u roku od šest mjeseci od dostavljanja plana oporavka provjeri da li su ispunjeni zahtjevi iz čl. 125 i 126 ovog zakona i uslovi iz stava 1 ovog člana, i da o tome obavijesti kreditnu instituciju.

(3) Ako kreditna institucija ima značajnu filijalu u drugoj državi članici, Centralna banka će se u roku iz stava 2 ovog člana konsultovati i sa nadležnim organom države članice u kojoj je sjedište filijale, u mjeri u kojoj je to značajno za tu filijalu.

(4) Plan oporavka razmatra i Centralna banka u ostvarivanju funkcije organa za sanaciju kreditnih institucija, utvrđene zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija, i u primjerenom roku daje preporuke ukoliko smatra da mjere koje su predložene planom oporavka mogu negativno da utiču na mogućnost sanacije, i te preporuke se uzimaju u obzir pri nalaganju mjera prema kreditnoj instituciji.

(5) Pri procjeni iz stava 2 ovog člana Centralna banka će voditi računa o adekvatnosti strukture kapitala i izvora finansiranja kreditne institucije u zavisnosti od složenosti organizacione strukture i profila rizičnosti te kreditne institucije.

Otklanjanje nedostataka u planu oporavka

Član 128

(1) Ako Centralna banka u roku iz člana 127 stav 2 ovog zakona ocijeni da postoje značajni nedostaci u planu oporavka ili značajne prepreke za njegovo sprovođenje, naložiće kreditnoj instituciji da u roku od najviše dva mjeseca dostavi izmijenjeni plan oporavka kojim se utvrđeni nedostaci ili prepreke otklanjaju, s tim što će prije nalaganja kreditnoj instituciji da dostavi izmijenjeni plan oporavka Centralna banka kreditnoj instituciji dati mogućnost da iznese mišljenje o tom nalogu.

(2) Rok za dostavljanje izmijenjenog plana oporavka iz stava 1 ovog člana Centralna banka može, na obrazloženi zahtjev kreditne institucije, da produži najduže za mjesec dana.

(3) Ako ocijeni da ni izmijenjenim planom oporavka nijesu otklonjeni utvrđeni nedostaci ili prepreke, Centralna banka može naložiti kreditnoj instituciji da izvrši tačno određene promjene plana oporavka.

(4) Ako kreditna institucija ne dostavi izmijenjeni plan oporavka, ili ako Centralna banka ocijeni da izmijenjenim planom oporavka nijesu oklonjeni utvrđeni nedostaci ili prepreke, i ako ih nije moguće ukloniti nalaganjem tačno određenih promjena plana oporavka, Centralna banka će naložiti kreditnoj instituciji da utvrdi promjene u poslovanju koje je moguće sprovesti kako bi otklonila nedostatke ili prepreke u sprovođenju plana oporavka, kao i rokove za njihovo sprovođenje.

(5) Ako Centralna banka ocijeni da su promjene u poslovanju, koje je kreditna institucija utvrdila u skladu sa stavom 4 ovog člana, adekvatne za uklanjanje nedostataka ili prepreka u sprovođenju plana oporavka, naložiće kreditnoj instituciji da te promjene sprovede.

(6) Ako kreditna institucija ne utvrdi promjene u poslovanju u cilju otklanjanja nedostataka ili prepreka u sprovođenju plana oporavka, ili ako Centralna banka ocijeni da predložene promjene ili rokovi nisu adekvatni, Centralna banka može kreditnoj instituciji, pored drugih mjera utvrđenih ovim zakonom, naložiti bilo koju mjeru koju smatra potrebnom za otklanjanje nedostataka ili prepreka, a koja je srazmjerna ozbiljnosti nedostataka i prepreka i efektima mjera na poslovanje kreditne institucije, a naročito da:

1) poboljša rizični profil, uključujući i ublažavanje rizika likvidnosti;

2) stvori uslove za blagovremenu dokapitalizaciju;

3) preispita opštu strategiju poslovanja i organizacionu strukturu;

4) promijeni strategiju upravljanja rizikom likvidnosti, naročito u dijelu izvora finansiranja, sa ciljem da poveća otpornost osnovnih linija poslovanja i ključnih funkcija kreditne institucije, i

5) uvede promjene u sistem upravljanja kreditnom institucijom.

(7) Mjere iz stava 6 ovog člana mogu biti mjere koje se ispunjavaju na konsolidovanoj osnovi, mjere koje na pojedinačnoj osnovi ispunjava matična kreditna institucija u Crnoj Gori ili kreditna institucija iz člana 310 stav 2 ovog zakona, ili mjere koje na pojedinačnoj osnovi ispunjava pojedini član grupe kreditnih institucija.

Procjena planova oporavka za grupu kreditnih institucija sa članovima grupe iz Crne Gore i trećih zemalja

Član 129

(1) Plan oporavka koji matična kreditna institucija iz člana 125 stav 1 tačka 2 ovog zakona donosi za svoju grupu sadrži mjere koje na pojedinačnoj osnovi preduzima matična kreditna institucija i mjere koje na pojedinačnoj osnovi preduzima svako zavisno društvo.

(2) Cilj plana oporavka iz stava 1 ovog člana je postizanje stabilnosti grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori kao cjeline ili bilo kog člana te grupe u situacijama ozbiljnog finansijskog poremećaja, u cilju rješavanja ili otklanjanja uzroka poremećaja ili poboljšanja

finansijske pozicije te grupe ili članova grupe, pri čemu se vodi računa i o finansijskoj poziciji drugih društava u toj grupi.

(3) Centralna banka provjerava da li plan oporavka za grupu kreditnih institucija ispunjava zahtjeve i uslove iz propisa iz člana 125 stav 8 ovog zakona.

(4) Ako Centralna banka ocijeni da postoje značajni nedostaci u planu oporavka ili značajne prepreke mogućnosti njegovog sprovođenja, primijenjuje se postupak iz člana 128 ovog zakona.

Procjena planova oporavka za grupu sa članovima iz država članica za koju je Centralna banka nadležni organ za konsolidaciju

Član 130

(1) Plan oporavka koji matična kreditna institucija iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori donosi za svoju grupu sadrži mjere koje na pojedinačnoj osnovi ispunjava matična kreditna institucija i mjere koje na pojedinačnoj osnovi ispunjava svako zavisno društvo.

(2) Cilj plana oporavka iz stava 1 ovog člana je postizanje stabilnosti grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori kao cjeline, ili bilo kojeg člana te grupe, u situacijama ozbiljnog finansijskog poremećaja, radi rješavanja ili otklanjanja uzroka poremećaja ili poboljšanja finansijske pozicije te grupe ili članova grupe, pri čemu se vodi računa i o finansijskoj poziciji drugih društava u toj grupi.

(3) Centralna banka kao nadležni organ za konsolidaciju, u skladu sa zahtjevima za razmjenom povjerljivih informacija iz zakona kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija, dostavlja dobijene planove oporavka za grupu kreditnih institucija:

1) nadležnim organima država članica koji su uključeni u kolegijum supervizora;

2) nadležnim organima država članica u kojima se nalaze značajne filijale, ako je to važno za tu filijalu;

3) organu za sanaciju nadležnom za sanaciju grupe, i

4) organu za sanaciju nadležnom za sanaciju zavisnog društva.

(4) Nakon savjetovanja sa nadležnim organima iz stava 3 ovog člana, Centralna banka će kao nadležni organ za konsolidaciju zajedno sa nadležnim organima drugih država članica u kojima je sjedište drugih društava koja su uključena u grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori provjeriti da li plan oporavka za grupu kreditnih institucija ispunjava zahtjeve i uslove iz propisa iz člana 125 stav 8 ovog zakona i ovog člana.

(5) Pri vršenju provjere iz stava 4 ovog člana uzima se u obzir mogući uticaj mjera oporavka koje su predložene planom oporavka na finansijsku stabilnost u svim državama članicama u kojima grupa kreditnih institucija u Crnoj Gori posluje.

(6) Centralna banka će sarađivati sa nadležnim organima država članica u kojim je sjedište drugih zavisnih društava koja su uključena u tu grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori radi donošenja zajedničke odluke o:

1) provjeri i procjeni plana oporavka za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori;

2) zahtjevu za izradu pojedinačnog plana oporavka za pojedinu kreditnu instituciju koja je dio grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori;

3) primjeni mjera iz člana 128 ovog zakona na matičnu kreditnu instituciju u EU sa sjedištem u Crnoj Gori, ili na kreditnu instituciju iz člana 310 stav 2 ovog zakona, i

4) primjeni mjera iz člana 128 ovog zakona na zavisno društvo u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori.

(7) Centralna banka i nadežni organi iz stava 6 ovog člana donose zajedničku odluku u roku od četiri mjeseca od dana kad je Centralna banka nadležnim organima drugih država članica dostavila plan oporavka za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori.

(8) Odluka iz stava 7 ovog člana mora biti u pisanoj formi i obrazložena, a Centralna banka tu odluku dostavlja matičnoj kreditnoj instituciji za koju je nadležna.

(9) U postupku donošenja zajedničke odluke iz stava 7 ovog člana, Centralna banka može da traži pomoć od Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 31 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(10) Na osnovu odluke iz stava 7 ovog člana Centralna banka donosi rješenje koje dostavlja članu grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori za koju je ona nadležni organ.

Postupak u slučaju postojanja nedostataka u planu oporavka

Član 131

(1) Ako je zajedničkom odlukom iz člana 130 stav 7 ovog člana ocijenjeno da postoje značajni nedostaci u planu oporavka ili značajne prepreke za mogućnost njegovog sprovođenja, primjenjuje se postupak iz člana 128 ovog zakona.

(2) Ako zajednička odluka iz člana 130 stav 7 ovog zakona nije donijeta u roku od četiri mjeseca od dana kada je Centralna banka nadležnim organima država članica, u kojima je sjedište drugih društava koja su uključena u grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori, dostavila plan oporavka za grupu, Centralna banka će samostalno donijeti odluku iz člana 130 stav 6 tač. 1 i 3 ovog zakona za kreditne institucije za koje je nadležna, vodeći računa o stavovima i izdvojenim mišljenjima tih nadležnih organa, i o toj odluci će obavijestiti matičnu kreditnu instituciju za koju je nadležna, kao i te nadležne organe.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako u roku od četiri mjeseca od dana kada je Centralna banka nadležnim organima država članica, u kojima je sjedište drugih društava koja su uključena u grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori, dostavila plan oporavka za tu grupu, a prije donošenja zajedničke odluke Centralna banka ili bilo koji nadležni organ druge države članice u kojoj je sjedište drugih društava koja su uključena u grupu zatraže posredovanje Evropskog bankarskog regulatora pri donošenju zajedničke odluke o procjeni plana oporavka ili o nalaganju mjera iz člana 130 stav 6 tač. 1, 2 ili 4 ovog zakona i ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka će donijeti odluku u skladu sa tom odlukom, a rok od četiri mjeseca smatraće se rokom za mirenje u smislu smislu Regulative (EU) br. 1093/2010.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, ako Evropski bankarski regulator ne donese odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka će samostalno donijeti odluku iz člana 130 stav 6 tač. 1 i 3 ovog zakona za kreditne institucije za koje je nadležna, vodeći računa o stavovima i izdvojenim mišljenjima drugih nadležnih organa, i o toj odluci obavijestiti matičnu kreditnu instituciju za koju je nadležna, kao i nadležne organe država članica u kojima je sjedište drugih društava koja su uključena u tu grupu kreditnih institucija.

(5) Centralna banka i drugi nadležni organi koji se ne protive donošenju zajedničke odluke iz člana 130 stav 6 tač. 2 i 4 ovog zakona, mogu donijeti zajedničku odluku o planu oporavka za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori koji obuhvata članove grupe za koje su ti organi nadležni.

(6) Odluke iz člana 130 stav 6 ovog zakona i stava 5 ovog člana su obavezujuće za sve nadležne organe država članica u kojima je sjedište društava koja su uključena u grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori.

Procjena planova oporavka za grupu kada Centralna banka nije nadležni organ za konsolidaciju

Član 132

(1) Ako je nadležni organ druge države članice ujedno i nadležni organ za konsolidaciju, Centralna banka će na zahtjev tog organa učestvovati u postupku donošenja zajedničke odluke o:

1) provjeri i procjeni plana oporavka za grupu kreditnih institucija u EU u skladu sa članom 127 ovog zakona;

2) zahtjevu za izradu pojedinačnog plana oporavka za pojedinu kreditnu instituciju koja je dio grupe kreditnih institucija u EU;

3) primjeni mjera iz člana 128 ovog zakona na matičnu kreditnu instituciju u EU, i

4) primjeni mjera iz člana 128 na zavisno društvo u grupi kreditnih institucija u EU.

(2) Centralna banka može organu nadležnom za konsolidaciju podnijeti zahtjev da kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori koja je član grupe kreditnih institucija u EU izrađuje plan oporavka na pojedinačnoj ili potkonsolidovanoj osnovi.

(3) Centralna banka će učestvovati sa nadležnim organima drugih država članica, u kojima je sjedište drugih društava koja su uključena u grupu kreditnih institucija u EU, u provjeri, na način iz člana 127 ovog zakona, ispunjenost zahtjeva i uslova iz propisa iz člana 125 stav 8 ovog zakona.

(4) Pri provjeri iz stava 1 tačke 1 ovog člana uzima se u obzir mogući uticaj mjera oporavka, koje su predložene planom oporavka, na finansijsku stabilnost u svim državama članicama u kojima grupa kreditnih institucija u EU posluje.

(5) Zajednička odluka iz stava 1 ovog člana se donosi u roku od četiri mjeseca od dana kad je nadležni organ za konsolidaciju dostavio plan oporavka za grupu kreditnih institucija u EU drugim nadležnim organima i Centralnoj banci, koja će u skladu sa tom odlukom donijeti rješenje i dostaviti ga članu grupe kreditnih institucija u EU za koju je Centralna banka nadležni organ.

(6) Centralna banka može u postupku donošenja zajedničke odluke iz stava 1 ovog člana da traži pomoć Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 31 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Postupak u slučaju postojanja nedostataka u planu oporavka

Član 133

(1) Ako je zajedničkom odlukom iz člana 132 stav 1 ovog zakona ocijenjeno da postoje značajni nedostaci u planu oporavka ili značajne prepreke za njegovo sprovođenje, Centralna banka će učestvovati u postupku donošenja zajedničkih odluka za potrebe postupka iz člana 128 ovog zakona.

(2) Ako zajednička odluka iz stava 1 ovog člana nije donesena u roku od četiri mjeseca od dana kada je nadležni organ za konsolidaciju dostavio Centralnoj banci i drugim nadležnim organima plan oporavka za grupu kreditnih institucija u EU, Centralna banka će donijeti odluku o potrebi izrade plana oporavka i primjeni mjera iz člana 128 ovog zakona za svakog člana grupe, za kojeg ona nadležni organ, pojedinačno ili na potkonsolidovanoj osnovi.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja plana oporavka za grupu kreditnih institucija u EU, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili nadležni organ druge države članice u kojoj je sjedište društva koje je uključeno u grupu kreditnih institucija u EU zatraže posredovanje Evropskog bankarskog regulatora pri donošenju zajedničke odluke o procjeni plana oporavka ili o nalaganju mjera iz člana 130 stav 6 tač. 1, 2 ili 4 ovog zakona, i ako je Evropski bankarski regulator donio

odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka će donijeti odluku u skladu sa tom odlukom, a rok od četiri mjeseca smatraće se rokom za mirenje u smislu Regulative (EU) br.1093/2010.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, ako Evropski bankarski regulator ne donese odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka će donijeti odluku iz člana 132 stav 1 tač. 2 ili 4 ovog zakona na način iz stava 2 ovog člana.

(5) Centralna banka i drugi nadležni organi koji se ne protive donošenju zajedničke odluke iz stava 1 ovog člana mogu donijeti zajedničku odluku o planu oporavka za grupu kreditnih institucija u EU koji obuhvata članove grupe za koje su ti organi nadležni.

V. ZAHTJEVI ZA KAPITALOM

1. Regulatorni i interni kapital

Regulatorni kapital

Član 134

(1) Kreditna institucija mora da u svakom trenutku ima iznos kapitala koji je adekvatan vrsti, obimu i složenosti poslova koje obavlja i rizicima kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(2) Kreditna institucija je dužna da u svakom trenutku ispunjava sljedeće kapitalne zahtjeve:

1) koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala od 4,5%;

2) koeficijent adekvatnosti osnovnog kapitala od 6%;

3) koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala od 8%.

(3) Kreditna institucija izračunava stope kapitala na sljedeći način:

1) koeficijent adekvatnosti redovnog osnovnog kapitala kao odnos redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije i ukupnog iznosa izloženosti riziku, izražen u procentima;

2) koeficijent adekatnosti osnovnog kapitala kao odnos osnovnog kapitala kreditne institucije i ukupnog iznosa izloženosti riziku, izražen u procentima;

3) koeficijent adekvatnosti ukupnog kapitala kao odnos regulatornog kapitala kreditne institucije i ukupnog iznosa izloženosti riziku, izražen u procentima.

(4) Regulatorni kapital kreditne institucije predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala kreditne institucije.

(5) Osnovni kapital kreditne institucije predstavlja zbir stavki redovnog osnovnog kapitala i stavki dodatnog osnovnog kapitala, nakon izvršenih regulatornih usklađivanja i umanjenja za odbitne stavke, na način uređen propisom iz stava 9 ovog člana.

(6) Dopunski kapital kreditne institucije predstavlja zbir instrumenata kapitala i drugih stavki dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke, na način uređen propisom iz stava 8 ovog člana.

(7) Regulatorni kapital kreditne institucije ni u jednom trenutku ne smije da bude manji od iznosa minimalnog inicijalnog kapitala koji je zahtijevan u vrijeme izdavanja dozvole za rad kreditne institucije.

(8) Kreditna institucija ne smije da vrši isplate imaocima instrumenata redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala, koje nijesu dozvoljene propisom iz stava 9 ovog člana.

(9) Vrste i karakteristike finansijskih instrumenata i drugih elemenata koji se uključuju u regulatorni kapital, način izračunavanja regulatornog kapitala, izračunavanje ukupne izloženosti riziku, kapitalni zahtjevi za određene rizike (kreditni, tržišni, operativni i dr.), metode i pristupi za izračunavanje kapitalnih zahtjeva i način izračunavanja koeficijenata adekvatnosti kapitala za kreditne institucije, propisuje Centralna banka.

Odobrenja u vezi sa ispunjavanjem kapitalnih zahtjeva

Član 135

(1) Kreditna institucija ne može, bez prethodnog odobrenja Centralne banke, da:

1) prije donošenja formalne odluke kojom se potvrđuje konačna godišnja dobit ili gubitak kreditne institucije, uključuje dobit tekuće godine ostvarene tokom poslovne godine ili dobit tekuće godine ostvarene na kraju poslovne godine u redovni osnovni kapital;

2) raspoređuje instrumente kapitala u redovni osnovni kapital, dodatni osnovni kapital i dopunski kapital kreditne institucije;

3) raspoređuje u redovni osnovni kapital, dodatni osnovni kapital ili dopunski kapital instrumente kapitala u vezi sa kojim kreditna institucija ima diskreciono pravo donošenja odluke o raspodjeli u obliku koji nije gotovina ili u obliku instrumenta regulatornog kapitala;

4) prilikom izračunavanja regulatornog kapitala koristi konzervativnu procjenu osnovne izloženosti kreditne institucije prema instrumentima kapitala koji su uključeni u indekse;

5) smanjuje instrumente redovnog osnovnog, dopunskog ili dodatnog kapitala, i

6) koristi interne pristupe za izračunavanje kapitalnih zahtjeva.

(2) Interni pristupi iz stava 1 tačka 6 ovog člana su pristupi za izračunavanje kapitalnih zahtjeva, uređeni propisom iz člana 134 stav 9 ovog zakona, i to:

1) pristup zasnovan na internim rejting sistemima, za izračunavanje iznosa rizikom ponderisane izloženosti prilikom izračunavanja kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik;

2) pristup internih modela za standardizovane sporazume o netiranju, za obračun efekata ublažavanja kreditnog rizika;

3) pristup sopstvene procjene korektivnih faktora po složenom metodu finansijskog kolaterala, za obračun efekata ublažavanja kreditnog rizika;

4) napredni pristupi za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za operativni rizik;

5) metod internih modela za obračun vrijednosti izloženosti riziku druge ugovorne strane;

6) metod internih modela za obračun kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike;

7) pristup interne procjene prilikom izračunavanja iznosa rizikom ponderisanih izloženosti u skladu sa pristupom zasnovanom na internim rejting sistemima.

(3) O zahtjevu za izdavanje odobrenja iz stava 1 tačka 6 ovog člana, Centralna banka odlučuje u roku od 90 dana od dana uredno podnijetog zahtjeva za izdavanje odobrenja.

(4) Sadržaj zahtjeva i postupak za dobijanje odobrenja iz stava 1 ovog člana, propisuje Centralna banka.

Interni kapital

Član 136

(1) Kreditna institucija je dužna da utvrdi i sprovodi adekvatnu, efikasnu i sveobuhvatnu strategiju i postupke za kontinuiranu procjenu i održavanje iznosa, vrste i rasporeda internog kapitala.

(2) Internim kapitalom, u smislu ovog zakona, smatra se kapital koji je kreditna institucija ocijenila adekvatnim u odnosu na vrstu i nivo rizika kojima je izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(3) Kreditna institucija je dužna da redovno preispituje strategiju i postupke iz stava 2 ovog člana kako bi obezbijedila da su sveobuhvatni i srazmjerni vrsti, obimu i složenosti poslova koje obavlja.

(4) Postupak procjene, način i rokovi izještavanja Centralne banke o adekvatnosti internog kapitala kreditnih institucija i izračunavanje internog kapitala propisuje Centralna banka.

Interni pristup za izračunavanje kapitalnih zahtjeva

Član 137

(1) Kreditna institucija, koja je značajna zbog veličine, unutrašnje organizacije i vrste, obima i složenosti poslova koje obavlja, treba da, ne dovodeći u pitanje ispunjavanje kriterijuma utvrđenih propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona koji se odnose na odobravanje primjene pristupa zasnovanog na internim rejting sistemima za izračunavanje iznosa rizikom ponderisane izloženosti, prilikom izračunavanja kapitalnih zahtjeva za kreditni rizik preduzima adekvatne mjere za razvijanje interne procjene kreditnog rizika i korišćenje pristupa zasnovanog na internom rejting sistemu za izračunavanje kapitalnog zahtjeva za kreditni rizik, za izloženosti koje su značajne u apsolutnom iznosu i ako istovremeno ima velik broj značajnih drugih ugovornih strana.

(2) Kreditna institucija iz stava 1 ovog člana, ne dovodeći u pitanje ispunjavanje kriterijuma utvrđenih propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona koji se odnose na primjenu internih modela za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik, treba da preduzima adekvatne mjere za razvijanje interne procjene specifičnih rizika i za razvijanje i korišćenje internih modela za izračunavanje kapitalnog zahtjeva za specifični rizik dužničkih instrumenata u knjizi trgovanja, zajedno sa internim modelima za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za rizik nastanka statusa neispunjavanja obaveza i migracijski rizik za izloženosti koje su značajne u apsolutnom iznosu i ako imaju velik broj značajnih pozicija u dužničkim instrumentima različitih emitenata.

(3) Značajne kreditne institucije ne smiju procjenu kreditne sposobnosti klijenta ili finansijskog instrumenta isključivo da zasnivaju na eksternim kreditnim rejtinzima.

2. Baferi kapitala

Održavanje bafera za očuvanje kapitala

Član 138

(1) Kreditna institucija je dužna da održava bafer za očuvanje kapitala u obliku redovnog osnovnog kapitala, u iznosu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona.

(2) Kreditna institucija ne smije da redovni osnovni kapital, koji se održava u cilju ispunjavanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, koristi za ispunjavanje bilo kojeg od zahtjeva iz člana 134 stav 2 ovog zakona, kao ni za ispunjavanje bilo kog drugog zahtjeva Centralne banke iz člana 281 ovog zakona.

(3) Kreditna institucija koja ne ispunjava zahtjev iz stava 1 ovog člana dužna je da primjenjuje odredbe člana 158 ovog zakona i, ako je primjenljivo, člana 164 ovog zakona.

Održavanje kontracikličnog bafera kapitala

Član 139

(1) Kreditna institucija je dužna da u obliku redovnog osnovnog kapitala održava kontraciklični bafer kapitala (u daljem tekstu: kontraciklični bafer) koji je jednak njenom ukupnom iznosu izloženosti riziku pomnoženom sa specifičnom stopom kontracikličnog bafera iz člana 140 ovog zakona.

(2) Kreditna institucija ne smije da kapital koji održava radi ispunjavanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana koristi za ispunjavanje bilo kojeg zahtjeva iz člana 134 stav 2 i člana 138 stav 1 ovog zakona, kao ni za realizaciju mjera koje je Centralna banka naložila u skladu sa čl. 276, 279, 281 ili 324 ovog zakona.

(3) Kreditna institucija koja ne ispunjava zahtjev iz stava 1 ovog člana dužna je da primijenjuje odredbe čl. 166 i 170 ovog zakona i, ako je primjenljivo, člana 171 ovog zakona.

Stopa kontracikličnog bafera

Član 140

Stopa kontracikličnog bafera, u smislu ovog zakona, je stopa koju je kreditna institucija dužna da primjenjuje prilikom izračunavanja svog kontracikličnog bafera, a određuje se u skladu sa članom 141 ili članom 145 ovog zakona, ili je određuje relevantni organ iz treće zemlje, zavisno od slučaja.

Određivanje stope kontracikličnog bafera za Crnu Goru

Član 141

(1) Centralna banka je imenovani organ za određivanje stope kontracikličnog bafera za teritoriju Crne Gore i dužna je da kvartalno izračunava referentni pokazatelj na kom će zasnivati procjene za određivanje stope kontracikličnog bafera u skladu sa st. 2 i 3 ovog člana.

(2) Referentni pokazatelj iz stava 1 ovog člana je referentna stopa bafera kapitala koju Centralna banka izračunava korišćenjem smjernica Evropskog odbora za sistemske rizike u vezi sa određivanjem stope kontracikličnog bafera.

(3) Referentni pokazatelj iz stava 1 ovog člana treba, da:

1) na smislen način odražava kreditni ciklus i rizike koji proizilaze iz prekomjernog kreditnog rasta u Crnoj Gori;

2) uzima u obzir specifičnosti ekonomije Crne Gore, i

3) se zasniva na odstupanju odnosa kredita i bruto društvenog proizvoda od njegovog dugoročnog trenda, uzimajući u obzir, između ostalog, i:

- pokazatelj rasta nivoa kredita u Crnoj Gori, a naročito pokazatelj promjena u odnosu odobrenih kredita u Crnoj Gori i bruto društvenog proizvoda,

- relevantne smjernice Evropskog odbora za sistemske rizike u vezi sa mjerenjem i izračunom odstupanja odnosa kredita i bruto društvenog proizvoda od dugoročnih trendova i u vezi sa izračunom referentnih pokazatelja za kontraciklični bafer.

(4) Centralna banka je dužna da ocjenjuje i određuje odgovarajuću stopu kontracikličnog bafera za teritoriju Crne Gore kvartalno, pri čemu uzima u obzir:

1) referentni pokazatelj izračunat u skladu sa st. 1 i 3 ovog člana;

2) relevantne smjernice Evropskog odbora za sistemske rizike;

3) preporuke Evropskog odbora za sistemske rizike o određivanju stope bafera, i

4) ostale varijable koje Centralna banka smatra relevantnim za rješavanje pitanja cikličnog sistemskog rizika.

(5) Odluka iz stava 4 ovog člana sadrži stopu kontracikličnog bafera i datum početka primjene te stope.

Visina stope kontracikličnog bafera

Član 142

(1) Centralna banka određuje stopu kontracikličnog bafera u rasponu između 0% i 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, pri čemu je podešava u iznosima od 0,25 procentnih poena ili u odgovarajućim sadržaocima 0,25 procentnog poena.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može da odredi stopu kontracikličnog bafera koja je veća od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, ako je to opravdano na osnovu procjene iz člana 141 stav 4 ovog zakona.

(3) Stopa iz stava 2 ovog člana primjenjuje se za izračunavanje specifične stope kontracikličnog bafera u skladu sa članom 147 ovog zakona.

Primjena stope kontracikličnog bafera

Član 143

(1) Kada Centralna banka prvi put odredi stopu kontracikličnog bafera veću od 0% ili kada poveća važeću stopu kontracikličnog bafera, dužna je da odredi datum od kada kreditne institucije treba da počnu sa primjenom te stope za potrebe izračunavanja kontracikličnog bafera.

(2) Datum iz stava 1 ovog člana mora biti utvrđen u roku od 12 mjeseci od dana objavljivanja stope kontracikličnog bafera u skladu sa članom 144 ovog zakona.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, Centralna banka može odrediti datum početka primjene stope kontracikličnog bafera u roku koji je kraći od 12 mjeseci od dana njenog objavljivanja ako je to opravdano zbog postojanja vanrednih okolnosti.

(4) Kada smanji postojeću stopu kontracikličnog bafera, uključujući i smanjenje stope na 0%, Centralna banka će u obavještenju iz člana 144 ovog zakona odrediti i okvirni period za vrijeme kojeg se ne očekuje povećanje stope, s tim da taj period nije obavezujući za Centralnu banku.

Objavljivanje stope kontracikličnog bafera za Crnu Goru

Član 144

(1) Centralna banka je dužna da kvartalno objavljuje odluku iz člana 141 stav 4 ovog zakona u „Službenom listu Crne Gore“ i obavještenje na svojoj internet stranici.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana mora da sadrži najmanje sljedeće informacije:

1) stopu kontracikličnog bafera koja će se primjenjivati;

2) relevantni odnos kredita i bruto društvenog proizvoda, i njegovo odstupanje od dugoročnog trenda;

3) referentni pokazatelj iz člana 141 stav 2 ovog zakona;

4) obrazloženje za određivanje te stope kontracikličnog bafera;

5) ako je stopa kontracikljičnog bafera povećana, datum od kojeg su kreditne institucije dužne da počnu sa primjenom te povećane stope za potrebe izračunavanja kontracikličnog bafera kapitala specifičnog za kreditnu instituciju;

6) ako datum iz tačke 5 ovog stava nastupa prije isteka perioda od 12 mjeseci od dana objavljivanja obavještenja, pozivanje na vanredne okolnosti koje opravdavaju taj kraći rok za primjenu, i

7) ako je stopa kontracikličnog bafera smanjena, okvirni period u kojem se ne očekuje povećanje stope, zajedno sa objašnjenjem razloga za određivanje tog razdoblja.

(3) Centralna banka vodi računa da, ukoliko je to moguće, vrijeme objavljivanja iz stava 1 ovog člana uskladi sa vremenom objavljivanja imenovanih organa iz drugih država članica.

(4) Centralna banka je dužna da obavještava Evropski odbor za sistemske rizike o svakom kvartalnom određivanju stope kontracikličnog bafera i informacijama iz stava 2 ovog člana.

Priznavanje stope kontracikličnog bafera veće od 2,5%

Član 145

(1) Ako imenovani organ druge države odredi stopu kontracikličnog bafera veću od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, Centralna banka može da donese odluku o priznavanju te stope za izračunavanje kontracikličnog bafera.

(2) Ako Centralna banka prizna stopu kontracikličnog bafera u skladu sa stavom 1 ovog člana, dužna je da tu odluku objavi u „Službenom listu Crne Gore“ i na svojoj internet stranici, pri čemu obavještenje na internet stranici mora da sadrži najmanje sljedeće informacije:

1) stopu kontracikličnog bafera koja će se primjenjivati;

2) naziv države članice ili treće zemlje na koju se stopa iz stava 1 ovog člana primjenjuje;

3) ako je stopa povećana, datum od kojeg su kreditne institucije dužne da počnu sa primjenom te povećane stope radi izračunavanja kontracikličnog bafera, i

4) ako datum naveden u tački 3 ovog stava nastupa u roku koji je kraći od 12 mjeseci od datuma objavljivanja u skladu sa ovim stavom, informaciju o vanrednim okolnostim koje opravdavaju kraći rok za početak primjene povećane stope kontracikličnog bafera.

(3) Odluka iz stava 1 ovog člana sadrži stopu kontracikličnog bafera, naziv države na koju se primjenjuje ta stopa i datum početka primjene.

Odlučivanje o stopi kontracikličnog bafera za treće zemlje

Član 146

(1) Za namjene izračunavanja kontracikličnog bafera za kreditne institucije koje imaju izloženosti u trećim zemljama, Centralna banka može da donese odluku o:

1) stopi kontracikličnog bafera za teritoriju treće zemlje, ako releventni organ treće zemlje nije odredio i objavio stopu kontracikličnog bafera za tu zemlju, ili

2) stopi kontracikličnog bafera za teritoriju treće zemlje koja se razlikuje od stope koju je odredio i objavio relevantni organ treće zemlje, ako opravdano smatra da stopa koju je odredio relevantni organ treće zemlje nije primjerena za zaštitu kreditnih institucija iz Crne Gore od rizika koji proizlaze iz prekomjernog kreditnog rasta u toj zemlji.

(2) U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana Centralna banka ne može da odredi manju stopu kontracikličnog bafera od one koju je odredio relevantni organ treće zemlje, osim ako je ta stopa veća od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku.

(3) Ako Centralna banka odredi stopu kontracikličnog bafera za teritoriju treće zemlje u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana koja je veća od važeće stope kontracikličnog bafera, dužna je da odredi datum od kojeg će kreditne institucije iz Crne Gore početi sa primjenom te stope za izračunavanje kontracikličnog bafera.

(4) Datum iz stava 3 ovog člana mora biti utvrđen u roku od 12 mjeseci od dana objavljivanja povećane stope kontracikličnog bafera u skladu sa stavom 5 ovog člana, a ukoliko je to zbog vanrednih okolnosti opravdano, Centralna banka može odrediti i rok kraći od 12 mjeseci od dana objavljivanja iz stava 5 ovog člana.

(5) Centralna banka je dužna da obavještenje o stopi kontracikličnog bafera za teritoriju treće zemlje određenu u skladu sa st. 1 ili 2 ovog člana objavi u „Službenom listu Crne Gore“ i na svojoj internet stranici, pri čemu obavještenje na internet stranici naročito sadrži:

1) stopu kontracikličnog bafera i naziv treće zemlje na koju se primjenjuje;

2) obrazloženje visine stope;

3) datum od kojeg su kreditne institucije dužne da počnu sa primjenom stope prilikom izračunavanja kontracikličnog bafera, ako je stopa kontracikličnog bafera prvi put određena u visini iznad 0%, ili ako je postojeća stopa povećana, i

4) objašnjenje vanrednih okolnosti koje opravdavaju kraći rok početka primjene određene stope, ako je rok iz tačke 3 ovog stava kraći od 12 mjeseci od dana objavljivanja te stope.

(6) Odluka iz stava 5 ovog člana sadrži stopu kontracikličnog bafera i datum početka primjene te stope.

(7) Centralna banka će, pri priznavanju stope kontracikličnog bafera iz člana 145 ovog zakona, kao i pri odlučivanju o visini kontracikličnog bafera, uzeti u obzir preporuke Evropskog odbora za sistemske rizike.

Izračunavanje stopa specifičnog kontracikličnog bafera

Član 147

(1) Kreditna institucija je dužna da izračunava specifičnu stopu kontracikličnog bafera kao ponderisani prosjek stopa kontracikličnog bafera koje se primjenjuju u Crnoj Gori, drugim državama u kojim kreditna institucija ima relevantne kreditne izloženosti ili koje se primjenjuju u skladu sa članom 146 ovog zakona.

(2) Kreditna institucija je dužna da, za izračunavanje ponderisanog prosjeka iz stava 1 ovog člana, na svaku primjenljivu stopu kontracikličnog bafera primijeni svoje ukupne kapitalne zahtjeve za kreditni rizik za relevantne kreditne izloženosti na određenoj teritoriji, podijeljene sa ukupnim kapitalnim zahtjevima za kreditni rizik koji se odnosi na sve relevantne kreditne izloženosti kreditne institucije.

(3) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi odgovarajuću evidenciju primjenljivih stopa kontracikličnog bafera za zemlje u kojima ima relevantne kreditne izloženosti i uspostavi procedure u vezi sa blagovremenim ažuriranjem te evidencije.

(4) Način izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz stava 1 ovog člana, relevantne kreditne izloženosti i metode za identifikaciju geografske lokacije relevantnih kreditnih izloženosti, propisuje Centralna banka.

Primjena stope kontracikličnog bafera koja je veća od 2,5%

Član 148

(1) Ako Centralna banka u skladu sa članom 142 stav 2 ovog zakona odredi stopu kontracikličnog bafera koja je veća od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, kreditna institucija je dužna da, prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz člana 147 ovog zakona, za relevantne kreditne izloženosti u Crnoj Gori primjenjuje stopu kontracikličnog bafera koju je odredila Centralna banka.

(2) Ako imenovani organ druge države odredi stopu kontracikličnog bafera veću od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, kreditna institucija iz Crne Gore koja ima relevantne kreditne izloženosti u toj državi dužna je da prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz člana 147 ovog zakona za te izloženosti primjenjuje stopu koju je odredio imenovani organ te države ako je tu stopu priznala Centralna banka u skladu sa članom 145 ovog zakona, odnosno stopu od 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, ako Centralna banka nije na način utvrđen članom 145 ovog zakona priznala stopu veću od 2,5% koju je utvrdio imenovani organ te države.

(3) Kreditna institucija je dužna da stopu kontracikličnog bafera iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjuje prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz člana 147 ovog zakona za namjene izračunavanja dijela konsolidovanog kapitala koji se odnosi na tu kreditnu instituciju.

Početak primjene stope kontracikličnog bafera prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera

Član 149

(1) U slučaju povećanja stope kontracikličnog bafera za teritoriju Crne Gore, primjena te stope prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz člana 147 ovog zakona počinje od datuma navedenog u obavještenju iz člana 144 stav 2 tačka 5 ovog zakona.

(2) U slučaju povećanja stope kontracikličnog bafera za teritoriju države članice, primjena te stope prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz člana 140 ovog zakona počinje od datuma navedenog u obavještenju iz člana 145 stav 2 tačka 3 ovog zakona.

(3) U slučaju povećanja stope kontracikličnog bafera za teritoriju treće zemlje, primjena te stope se prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz člana 147 ovog

zakona počinje po isteku 12 mjeseci nakon što je nadležni organ treće zemlje objavio promjenu stope, bez obzira na to da taj organ zahtijeva od kreditnih institucija koje imaju sjedište u toj trećoj zemlji primjenu promijenjene stope u kraćem periodu.

(4) Datum objavljivanja promjene stope kontracikličnog bafera za teritoriju treće zemlje, u smislu stava 2 ovog člana, je dan kada je nadležni organ treće zemlje objavio promjenu stope u skladu sa propisima te zemlje.

(5) Izuzetno od stava 3 ovog člana, u slučaju povećanja stope kontracikličnog bafera, ako Centralna banka odredi stopu kontracikličnog bafera za treću zemlju u skladu sa članom 146 st. 1 i 2 ovog zakona ili ako prizna stopu kontracikličnog bafera za treću zemlju u skladu sa članom 145 ovog zakona, ta stopa se primjenjuje prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz člana 147 ovog zakona počev od datuma navedenog u obavještenju iz člana 145 stav 2 tačka 3 ili člana 146 stav 5 ovog zakona.

(6) U slučaju smanjenja stope kontracikličnog bafera, prilikom izračunavanja specifične stope kontracikličnog bafera iz člana 140 ovog zakona ta stopa se primjenjuje od dana objavljivanja odluke o smanjenju stope.

Bafer za strukturni sistemski rizik

Član 150

(1) Centralna banka određuje stopu i način održavanja bafera za strukturni sistemski rizik za sve kreditne institucije ili za jednu ili više podgrupa kreditnih institucija, sa ciljem sprečavanja ili ublažavanja strukturnih sistemskih rizika koji nijesu obuhvaćeni ovim zakonom, propisom iz člana 134 stav 9 ovog zakona i drugim propisima.

(2) Strukturni sistemski rizik, u smislu ovog zakona, je neciklični sistemski ili makroprudencijalni rizik dugoročnog karaktera, odnosno rizik koji proizilazi iz strukture i uređenja finansijskog sistema.

(3) Centralna banka može da odredi stopu bafera za strukturni sistemski rizik iz stava 1 ovog člana samo ako se sistemski rizici ne mogu riješiti primjenom drugih mjera na osnovu ovog zakona, propisa iz člana 134 stav 9 ovog zakona i drugih propisa kojim se uređuju prudencijalni zahtjevi prema kreditnim institucijama.

(4) Pri utvrđivanju postojanja uslova iz stava 3 ovog člana ne uzimaju se u obzir mjere koje se odnose na sistemski rizik utvrđen na nivou države i strožiji prudencijalni zahtjevi za izloženosti koji su potrebni da bi se reagovalo na promjene u intenzitetu mikroprudencijalnih i makroprudencijalnih rizika koji proizilaze iz tržišnih kretanja u Evropskoj uniji i utiču na sve države članice.

Način određivanja stope bafera za strukturni sistemski rizik

Član 151

(1) Centralna banka određuje stopu iz člana 150 stav 3 ovog zakona u visini od najmanje 1% izloženosti u Crnoj Gori ili drugoj državi na koju se primjenjuje bafer za strukturni sistemski rizik.

(2) Bafer iz stava 1 ovog člana primjenjuje se na kreditne institucije, ili na jednu ili više podgrupa tih institucija za koje je nadležna Centrana banka u skladu sa ovim zakonom i utvrđuje se postepenim ili ubrzanim stepenima prilagođavanja od 0,5 procentnih poena, s tim da ta stopa može biti različita za različite podgrupe kreditnih institucija.

(3) Ako na osnovu izloženosti iz država članica Centralna banka odluči da primijeni bafer za strukturni sistemski rizik u visini do 3%, ta stopa bafera mora biti ista za sve države članice.

(4) Centralna banka je dužna da pri određivanju potrebnog bafera za sistemski rizik vodi računa da održavanja bafera, stvaranjem prepreka za funkcionisanje unutrašnjeg tržišta, ne dovede do nesrazmjerno nepovoljnih efekata na cijeli finansijski sistem država članica ili na djelove tog sistema ili na sistem Evropske unije kao cjeline.

(5) Centralna banka je dužna da najmanje svake dvije godine preispituje obavezu održavanja bafera za strukturni sistemski rizik.

Zahtjev za održavanje bafera za strukturni sistemski rizik

Član 152

(1) Kreditna institucija je dužna da održava bafer za sistemski rizik u vidu redovnog kapitala u visini i na način koji odredi Centralna banka.

(2) Kreditna institucija ne smije da koristi redovni osnovni kapital koji održava radi ispunjavanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana za ispunjavanje bilo kojeg zahtjeva iz člana 134 stav 2 ovog zakona, zahtjeva za održavanje bafera za očuvanje kapitala iz člana 138 ovog zakona, zahtjeva za održavanje kontracikličnog bafera iz člana 141 ovog zakona, kao ni za realizaciju mjera koje je Centralna banka naložila u skladu sa čl. 276, 279, 281 ili 324 ovog zakona.

(3) Na kreditnu instituciju koja ne ispunjava zahtjev iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 166 i 170 ovog zakona, i, ako je primljenljivo, člana 171 ovog zakona, a ako primjena tih odredbi ne dovede do zadovoljavajućeg poboljšanja redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije za potrebe relevantnog strukturnog sistemskog rizika, Centralna banka može da naloži dodatne mjere u skladu sa ovim zakonom.

Obavještavanje o baferu za strukturni sistemski rizik

Član 153

(1) Ako Centralna banka odredi ili promijeni stopu bafera za strukturni sistemski rizik iz člana 152 stav 1 ovog zakona u visini do ili od 3%, dužna je da obavijesti Evropsku komisiju, Evropski odbor za sistemske rizike, Evropskog bankarskog regulatora, kao i nadležne i imenovane organe relevantnih država članica i trećih zemalja, najkasnije mjesec dana prije objavljivanja odluke u skladu sa članom 154 ovog zakona.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) informaciju o sistemskom ili makroprudencijalnom riziku u Crnoj Gori;

2) razloge zbog kojih veličina sistemskog ili makroprudencijalnog rizika ugrožava stabilnost finansijskog sistema u Crnoj Gori, kao opravdanje za stopu bafera za strukturni sistemski rizik;

3) obrazloženje razloga zbog kojih Centralna banka smatra da će bafer za strukturni sistemski rizik vjerovatno na efikasan i odgovarajući način uticati na ublažavanje rizika;

4) procjenu vjerovatnog pozitivnog ili negativnog uticaja bafera za strukturni sistemski rizik na unutrašnje tržište, zasnovanu na dostupnim informacijama;

5) obrazloženje razloga zbog kojih ni jedna od postojećih mjera iz ovog zakona ili Regulative (EU) br. 575/2013, isključujući mjere iz čl. 458 i 459 te regulative, pojedinačno ili zajedno, ne bi bile dovoljne za rješavanje pitanja utvrđenog makroprudencijalnog ili sistemskog rizika, uzimajući u obzir relativnu efikasnost tih mjera;

6) visinu bafera za strukturni sistemski rizik koju Centralna banka namjerava da propiše.

(3) Ako Centralna banka određuje ili mijenja stopu bafera za strukturni sistemski rizik za izloženosti u Crnoj Gori i trećim zemljama, veću od 3% ali ne i veću od 5%, postupiće u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana pod uslovom da je prethodno obavijestila Evropsku komisiju i od nje dobila pozitivno mišljenje.

(4) Ako je mišljenje Evropske komisije iz stava 3 ovog člana negativno, Centralna banka je dužna da donese odluku u skladu sa tim mišljenjem ili da navede razloge za neprihvatanje i nepostupanje po tom mišljenju.

Postupanje u slučaju neslaganja država članica sa predloženim baferom za strukturni sistemski rizik

Član 154

(1) Ako se primjena bafera za strukturni sistemski rizik iz člana 153 stav 3 ovog zakona odnosi na kreditnu instituciju iz Crne Gore koja je zavisno društvo i čije matično društvo ima sjedište u državi članici, Centralna banka je dužna da obavijesti nadležne organe te države članice, Evropsku komisiju i Evropski odbor za sistemske rizike.

(2) Ako u roku od mjesec dana od dana obavještavanja iz stava 1 ovog člana nadležni organi države članice iskažu neslaganje sa predloženim baferom za strukturni sistemski rizik i ako Evropska komisija i Evropski odbor za sistemske rizike u tom roku izdaju negativne preporuke o predloženoj mjeri, Centralna banka ne smije primijeniti predloženi bafer, ali može tražiti posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(3) Centralna banka će odložiti donošenje odluke o baferu za strukturni sistemski rizik do donošenja odluke Evropskog bankarskog regulatora u postupku posredovanja iz stava 2 ovog člana i u skladu sa tom odlukom donijeti odluku o baferu za strukturni sistemski rizik.

(4) Ako najmanje jedan od organa iz stava 1 ovog člana nije iskazao neslaganje ili dao negativnu preporuku, Centralna banka može da primijeni predloženi bafer za strukturni sistemski rizik.

(5) Centralna banka može da izrazi neslaganje kada je relevantni organ države članice obavijesti o primjeni bafera za strukturni sistemski rizik iz člana 153 stav 3 ovog zakona koji se odnosi na kreditnu instituciju koja je zavisno društvo iz te države članice čije matično društvo ima sjedište u Crnoj Gori.

(6) Ako Centralna banka namjerava da odredi ili promijeni stopu bafera za strukturni sistemski rizik za izloženosti u Crnoj Gori i trećim zemljama koja je veća od 5% ili stopu za izloženosti u državama članicama koja je veća od 3%, dužna je da prethodno obavijesti Evropsku komisiju, Evropski odbor za sistemske rizike, Evropskog bankarskog regulatora, kao i nadležne i imenovane organe relevantnih država članica, a ako se obaveza održavanja ovog bafera primjenjuje i na izloženosti iz trećih zemalja i nadležne organe tih trećih zemalja.

(7) Obavještenje iz stava 6 ovog člana mora da sadrži sve informacije iz člana 153 stav 2 ovog zakona.

(8) Centralna banka može da primijeni stopu iz stava 6 ovog člana nakon što Evropska komisija izvršnim aktom odobri primjenu te stope.

Obavještavanje organa trećih zemalja o baferu za strukturni sistemski rizik

Član 155

(1) Ako Centralna banka odredi ili promijeni stopu bafera za strukturni sistemski rizik iz člana 152 stav 1 ovog zakona dužna je da obavijesti nadležne i imenovane organe relevantnih trećih zemalja, najkasnije mjesec dana prije objavljivanja odluke.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) informaciju o sistemskom ili makroprudencijalnom riziku u Crnoj Gori;

2) razloge zbog kojih veličina sistemskog ili makroprudencijalnog rizika ugrožava stabilnost finansijskog sistema u Crnoj Gori, kao opravdanje za stopu bafera za strukturni sistemski rizik;

3) obrazloženje razloga zbog kojih Centralna banka smatra da će bafer za strukturni sistemski rizik vjerovatno na efikasan i odgovarajući način uticati na ublažavanje rizika;

4) procjenu vjerovatnog pozitivnog ili negativnog uticaja bafera za strukturni sistemski rizik na unutrašnje tržište, zasnovanu na dostupnim informacijama;

5) obrazloženje razloga zbog kojih ni jedna od postojećih mjera iz ovog zakona, propisa iz člana 134 stav 9 ovog zakona ili drugih propisa, pojedinačno ili zajedno, ne bi bile dovoljne za rješavanje pitanja utvrđenog makroprudencijalnog ili sistemskog rizika, uzimajući u obzir relativnu efikasnost tih mjera;

6) visinu bafera za strukturni sistemski rizik koju Centralna banka namjerava da propiše.

Objavljivanje bafera za strukturni sistemski rizik

Član 156

(1) Nakon ispunjenja uslova za primjenu bafera za strukturni sistemski rizik, Centralna banka će odluku o primjeni bafera za strukturni sistemski rizik objaviti u „Službenom listu Crne Gore“ i na svojoj internet stranici, s tim da obavještenje koje se objavljuje na internet stranici mora da sadrži naročito:

1) stopu bafera za strukturni sistemski rizik;

2) kreditne institucije na koje se bafer za strukturni sistemski rizik primjenjuje;

3) obrazloženje za određivanje bafera za strukturni sistemski rizik, osim u slučaju kada bi to obrazloženje moglo da naruši stabilnost finansijskog sistema Crne Gore;

4) datum od kojeg su kreditne institucije dužne da primijenjuju bafer za strukturni sistemski rizik, i

5) nazive država, ako se na izloženosti u tim državama primjenjuje bafer za strukturni sistemski rizik.

(2) Odluka iz stava 1 ovog člana sadrži stopu bafera za strukturni sistemski rizik, određenje kreditnih institucija na koje se bafer za strukturni sistemski rizik primjenjuje, datum početka primjene i nazive država na koje se bafer za sistemski rizik primjenjuje.

Priznavanje stope bafera za strukturni sistemski rizik

Član 157

(1) Centralna banka može da donese odluku kojom priznaje stopu bafera za strukturni sistemski rizik koju je odredio relevantni organ druge države članice, i u tom slučaju će propisati primjenu te stope bafera na kreditne institucije iz Crne Gore za izloženosti u toj državi članici, i objaviti tu odluku u „Službenom listu Crne Gore“ i na svojoj internat stranici.

(2) O priznavanju stope iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će obavijestiti Evropsku komisiju, Evropski odbor za sistemske rizike, Evropskog bankarskog regulatora, kao i relevantni organ države članice koji je odredio stopu bafera za strukturni sistemski rizik koji se priznaje.

(3) Centralna banka je dužna da pri donošenju odluke o priznavanju stope bafera za strukturni sistemski rizik iz stava 1 ovog člana uzme u obzir informacije u vezi sa određivanjem bafera za strukturni sistemski rizik koje je dostavila ta država članica.

(4) Ako odredi stopu bafera za strukturni sistemski rizik, Centralna banka može u skladu sa članom 16 Regulative (EU) br. 1092/2010 podnijeti zahtjev Evropskom odboru za sistemske rizike za izdavanje preporuke jednoj ili više država članica za priznavanje te stope bafera za izloženosti u Crnoj Gori.

Globalne sistemski važne kreditne institucije

Član 158

(1) Centralna banka je imenovani organ ovlašćen da na konsolidovanoj osnovi utvrđuje globalne sistemski važne kreditne institucije (u daljem tekstu: GSV kreditne institucije) kojima je izdala dozvolu za rad.

(2) GSV kreditna institucija može biti sistemski važno društvo kod kojeg poremećaj u poslovanju ili prestanak poslovanja mogu dovesti do sistemskog rizika sa globalnim efektima koje je:

1) matična kreditna institucija iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori;

2) matični finansijski holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori;

3) matični mješoviti finansijski holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, i

4) kreditna institucija koja nije zavisno društvo matične kreditne institucije iz EU, matičnog finansijskog holdinga iz EU ili matičnog mješovitog finansijskog holdinga iz EU.

Metodologija za utvrđivanje GSV kreditnih institucija

Član 159

(1) Metodologija za utvrđivanje GSV kreditnih institucija zasniva se na sljedećim kategorijama koje se sastoje od mjerljivih pokazatelja i kojima se dodjeljuje jednak ponder:

1) veličina grupe;

2) povezanost grupe sa finansijskim sistemom;

3) zamjenjivost usluga ili finansijske infrastrukture koju obezbjeđuje grupa;

4) složenost grupe;

5) prekogranična aktivnost grupe, uključujući prekograničnu aktivnost između Crne Gore i država članica, kao i između Crne Gore i trećih zemalja.

(2) Primjenom metodologije iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se ukupna ocjena za svaki subjekt iz člana 158 stav 2 ovog zakona koji se ocjenjuje, čime se omogućava utvrđivanje GSV kreditnih institucija i njihovo raspoređivanje u pet potkategorija u skladu sa st. 3 i 4 ovog člana.

(3) Centralna banka utvrđuje najnižu granicu i granice između svake pojedine potkategorije GSV kreditih institucija na osnovu ukupnih ocjena dobijenih primjenom metodologije iz stava 1 ovog člana.

(4) Granične ocjene između susjednih potkategorija moraju biti jasno definisane i moraju poštovati načelo stalnog linearnog povećanja sistemskog značaja između svake potkategorije, što dovodi do linearnog povećanja zahtjeva za dodatnim redovnim osnovnim kapitalom, sa izuzetkom najviše potkategorije.

(5) Sistemski značaj, u smislu stava 4 ovog člana, je očekivani efekat problema u poslovanju GSV kreditne institucije na globalno finansijsko tržište.

(6) Centralna banka jednom godišnje preispituje utvrđivanje GSV kreditnih institucija i njihovo razvrstavanje u potkategorije, i o tome obavještava GSV kreditne institucije, Evropsku komisiju, Evropski odbor za sistemske rizike i Evropskog bankarskog regulatora, a na svojoj internet stranici objavljuje ažurirani spisak utvrđenih GSV kreditnih institucija kao i potkategorija u koje su svrstane.

Održavanje bafera za GSV kreditne institucije

Član 160

(1) GSV kreditna institucija je dužna da na konsolidovanoj osnovi održava bafer za GSV kreditnu instituciju, koji se sastoji od redovnog osnovnog kapitala, a koji odgovara potkategoriji iz stava 3 ovog člana u koju je ta kreditna institucija raspoređena.

(2) GSV kreditna institucija ne smije da koristi redovni osnovni kapital koji održava radi ispunjavanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana za ispunjavanje bilo kojeg od zahtjeva iz člana 92 Regulative (EU) br. 575/2013, zahtjeva za održavanje bafera za očuvanje kapitala iz člana 138 ovog zakona, zahtjeva za održavanje kontracikličnog bafera iz člana 139 ovog zakona, kao ni za realizaciju mjera koje je Centralna banka naložila u skladu sa čl. 276, 279, 281 ili 324 ovog zakona.

(3) GSV kreditne institucije su dužne da održavaju bafer iz stava 1 ovog člana u visini od:

1) 1% ukupnog iznosa izloženosti riziku, za prvu potkategoriju, koja je najniža;

2) 1,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, za drugu potkategoriju;

3) 2% ukupnog iznosa izloženosti riziku, za treću potkategoriju;

4) 2,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, za četvrtu potkategoriju, i

5) 3,5% ukupnog iznosa izloženosti riziku, za petu potkategoriju, koja je najviša.

(4) Ne dovodeći u pitanje rezultate metodologije iz ovog člana, Centralna banka može na osnovu supervizorske procjene:

1) da prerasporedi GSV kreditnu instituciju iz niže potkategorije u višu potkategoriju;

2) da društvo iz člana 158 stav 2 ovog zakona, čija je ukupna ocjena niža od granične ocjene za najnižu potkategoriju svrsta u tu najnižu ili u višu potkategoriju i na taj način ga odrediti kao GSV kreditnu instituciju, o čemu je dužna da obavijesti Evropskog bankarskog regulatora uz navođenje razloga za donošenje takve odluke.

(5) Centralna banka je dužna da Evropskoj komisiji, Evropskom odboru za sistemske rizike i Evropskom bankarskom regulatoru dostavi nazive GSV kreditnih institucija i potkategorije u koje su one razvrstane, i te informacije javno objavi na svojoj internet stranici.

Ostale sistemski važne kreditne institucije

Član 161

(1) Centralna banka je imenovani organ ovlašćen da na pojedinačnoj, potkonsolidovanoj ili konsolidovanoj osnovi utvrđuje ostale sistemski važne kreditne institucije kojima je izdala dozvolu za rad (u daljem tekstu: OSV kreditne institucije).

(2) OSV kreditna institucija može biti sljedeće sistemski važno društvo, kod kojeg poremećaj u poslovanju ili prestanak poslovanja mogu dovesti do sistemskog rizika u Crnoj Gori:

1) kreditna institucija;

2) matična kreditna institucija iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori;

3) matični finansijski holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori;

4) matični mješoviti finansijski holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori.

(3) Sistemska važnost se za potrebe utvrđivanja OSV kreditnih institucija procjenjuje na osnovu namanje jednog od sljedećih kriterijuma:

1) veličina kreditne institucije;

2) značaj kreditne institucije za privredu Evropske unije ili Crne Gore;

3) značaj prekogranične aktivnosti kreditne institucije, i

4) povezanost kreditne institucije ili grupe sa finansijskim sistemom.

(4) Bliže uslove i način određivanja OSV kreditnih institucija propisuje Centralna banka.

Obavještavanje o OSV kreditnih institucijama

Član 162

(1) Centralna banka je dužna da nazive OSV kreditnih institucija dostavi Evropskoj komisiji, Evropskom odboru za sistemske rizike i Evropskom bankarskom regulatoru.

(2) Centralna banka je dužna da jednom godišnje preispituje utvrđivanje OSV kreditnih institucija.

(3) O rezultatima preispitivanja iz stava 2 ovog člana Centralna banka obavještava:

1) OSV kreditne institucije i

2) Evropsku komisiju, Evropski odbor za sistemske rizike i Evropskog bankarskog regulatora.

(4) Centralna banka je dužna da na svojoj internet stranici objavljuje:

1) spisak OSV kreditnih institucija i sve promjene tog spiska koje su rezultat preispitivanja iz stava 2 ovog člana, i

2) bitne elemente metodologije za utvrđivanje OSV kreditnih institucija.

Zahtjev za održavanje bafera za OSV kreditne institucije

Član 163

(1) Centralna banka može propisati obavezu održavanja stope bafera za OSV kreditne institucije na konsolidovanoj, potkonsolidovanoj ili pojedinačnoj osnovi, u visini do 2% ukupnog iznosa izloženosti riziku kreditne institucije izračunatog u skladu sa posebnim propisom Centralne banke, koji se sastoji od redovnog osnovnog kapitala.

(2) Prilikom određivanja zahtjeva za održavanje bafera za OSV kreditnu instituciju, Centralna banka mora da vodi računa da bafer za OSV kreditnu instituciju ne smije da stvori prepreke za funkcionisanje unutrašnjeg tržišta i na taj način dovede do nesrazmjerno nepovoljnih uticaja na ukupni finansijski sistem država članica ili na djelove tog sistema, ili na finansijski sistem Evropske unije kao cjeline.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana i člana 150 ovog zakona, kada je OSV kreditna institucija zavisno društvo GSV kreditne institucije ili OSV kreditne institucije koja je matična kreditna institucija iz EU i na koju se primjenjuje bafer za OSV kreditnu instituciju na konsolidovanoj osnovi, bafer koji se primjenjuje na pojedinačnom ili potkonsolidovanom nivou za OSV kreditnu instituciju ne smije da prelazi veću od sljedećih vrijednosti:

1) 1% ukupnog iznosa izloženosti riziku, i

2) stope bafera za GSV kreditnu instituciju ili stope bafera za OSV kreditnu instituciju koja se primjenjuje na grupu na konsolidovanom nivou.

(4) OSV kreditna institucija je dužna da održava bafer za OSV kreditnu instituciju u visini koju odredi Centralna banka uzimajući u obzir stav 3 ovog člana i član 165 ovog zakona.

(5) OSV kreditna institucija ne smije da koristi redovni osnovni kapital, koji održava radi ispunjavanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana, za ispunjavanje bilo kojeg od zahtjeva iz člana 134 stav 2 ovog zakona, zahtjeva za održavanje bafera za očuvanje kapitala iz člana 138 ovog zakona, zahtjeva za održavanje kontracikličnog bafera iz člana 139 ovog zakona, kao ni za realizaciju mjera koje je Centralna banka naložila u skladu sa čl. 276, 279, 281 ili 324 ovog zakona.

(6) Centralna banka je dužna da najmanje jednom godišnje preispituje zahtjev za održavanje bafera za OSV kreditnu instituciju, i o rezultatima preispitivanja obavještava OSV kreditne institucije.

Obavještavanje o baferu za OSV kreditne institucije

Član 164

(1) Centralna banka je dužna da obavijesti Evropsku komisiju, Evropski odbor za sistemske rizike, Evropskog bankarskog regulatora i nadležne i imenovane organe relevantnih država članica:

1) o svakom određivanju ili promjeni bafera iz člana 163 stav 1 ovog zakona, i to mjesec dana prije objavljivanja te odluke;

2) nazivima OSV kreditnih institucija;

3) o rezultatu preispitivanja iz člana 163 stav 6 ovog zakona.

(2) Obavještenje iz stava 1 tačka 1 ovog člana sadrži detaljno razrađene:

1) obrazloženje razloga zbog kojih Centralna banka smatra da će predloženi bafer za OSV kreditnu instituciju vjerovatno biti srazmjeran i efikasan za ublažavanje rizika;

2) procjenu vjerovatnog pozitivnog ili negativnog uticaja bafera za OSV kreditnu instituciju na unutrašnje tržište, zasnovanu na raspoloživim informacijama;

3) visinu stope bafera za OSV kreditnu instituciju koju Centralna banka namjerava da odredi.

(3) Centralna banka na svojoj internet stranici objavljuje stope bafera za OSI kreditne institucije.

Međuodnos bafera za strukturni sistemski rizik, GSV i OSV kreditne institucije i kombinovani bafer

Član 165

(1) Kada grupa na konsolidovanoj osnovi podliježe obavezi održavanja bafera za GSV kreditnu instituciju i bafera za OSV kreditnu instituciju, odnosno podliježe obavezi održavanja bafera za GSV kreditnu instituciju, bafera za OSV kreditnu instituciju i bafera za strukturni sistemski rizik, ta grupa na konsolidovanoj osnovi mora da održava bafer koji je veći.

(2) Kada kreditna institucija, na pojedinačnoj ili potkonsolidovanoj osnovi, podliježe zahtjevu za bafer za OSV kreditnu instituciju i zahtjevu za bafer za strukturni sistemski rizik, primjenjuje se bafer koji je veći.

(3) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, ako se bafer za strukturni sistemski rizik primjenjuje na sve izloženosti u Crnoj Gori radi rješavanja pitanja makroprudencijalnog rizika u Crnoj Gori, ali se ne primjenjuje na izloženosti van Crne Gore, taj bafer za strukturni sistemski rizik dodaje se baferu za OSV kreditnu instituciju odnosno baferu za GSV kreditnu instituciju koji se primjenjuje u skladu sa čl. 158 do 164 ovog zakona.

(4) Kada se primjenjuju st. 1 i 2 ovog člana i kada je kreditna institucija dio grupe ili podgrupe kojoj pripada GSV kreditna institucija ili OSV kreditna institucija, kreditna institucija je dužna da na pojedinačnoj osnovi ispunjava zahtjev za kombinovani bafer koji je najmanje jednak zbiru sljedećih bafera koji se mogu primijeniti na tu kreditnu instituciju na pojedinačnoj osnovi:

1) bafera za očuvanje kapitala;

2) kontracikličkog bafera, i

3) bafera za OSV kreditnu instituciju ili bafera za strukturni sistemski rizik, zavisno od toga koji je veći.

(5) Kada se primjenjuje stav 3 ovog člana i ako je kreditna institucija dio grupe ili podgrupe kojoj pripada GSV kreditna institucija ili OSV kreditna institucija, kreditna institucija je dužna da na pojedinačnoj osnovi ispunjava zahtjev za kombinovani bafer koji je najmanje jednak zbiru sljedećih bafera koji se mogu primijeniti na tu kreditnu instituciju na pojedinačnoj osnovi:

1) bafera za očuvanje kapitala;

2) kontracikličkog bafera;

3) bafera za OSV kreditne institucije, i

4) bafera za strukturni sistemski rizik.

(6) Kreditna institucija koja nije dio grupe ili podgrupe kojoj pripada GSV kreditna institucija ili OSV kreditna institucija i kreditna institucija koja je na pojedinačnoj osnovi utvrđena kao OSV kreditna institucija, dužna je da na pojedinačnoj osnovi ispunjava zahtjev za kombinovani bafer koji je najmanje jednak zbiru sljedećih bafera koji se mogu primijeniti na tu kreditnu instituciju na pojedinačnoj osnovi:

1) bafera za očuvanje kapitala;

2) kontracikličnog bafera, i

3) bafera za OSV kreditne institucije i bafera za strukturni sistemski rizik, zavisno od toga koji je veći.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako se bafer za strukturni sistemski rizik primjenjuje na sve izloženosti u Crnoj Gori radi rješavanja pitanja makroprudencijalnog rizika u Crnoj Gori, ali se ne primjenjuje na izloženosti van Crne Gore, kreditna institucija iz stava 6 ovog člana dužna je da na pojedinačnoj osnovi ispunjava zahtjev za kombinovani bafer koji je najmanje jednak zbiru sljedećih bafera koji se mogu primijeniti na tu kreditnu instituciju na pojedinačnoj osnovi:

1) bafera za očuvanje kapitala;

2) kontracikličnog bafera;

3) bafera za OSV kreditne institucije, i

4) bafera za strukturni sistemski rizik.

(8) Kreditna institucija ne smije da koristi isti redovni osnovni kapital za održavanje bafera za GSV kreditne institucije, bafera za OSV kreditne institucije i bafera za strukturni sistemski rizik.

Raspodjela u vezi sa redovnim osnovnim kapitalom

Član 166

(1) Kreditna institucija koja ispunjava zahtjev za kombinovani bafer ne smije da vrši raspodjelu dobiti u vezi sa redovnim osnovnim kapitalom ako bi ta raspodjela dovela do smanjenja redovnog osnovnog kapitala ispod nivoa potrebnog za ispunjavanje zahtjeva za kombinovani bafer.

(2) Raspodjelom u vezi sa redovnim osnovnim kapitalom, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se:

1) isplata dividendi u gotovini;

2) raspodjela potpuno ili djelimično plaćenih bonus akcija ili drugih instrumenata kapitala koji se uključuju u redovni osnovni kapital kreditne institucije;

3) otkup ili kupovina sopstvenih akcija ili drugih instrumenata kapitala kreditne institucije koji se uključuju u redovni osnovni kapital kreditne institucije

4) otplatu iznosa uplaćenih u vezi sa instrumentima kapitala koji se uključuju u redovni osnovni kapital kreditne institucije

5) raspodjelu na teret računa emisione premije, neraspoređene dobiti iz prethodnih godina, akumulirane ostale neraspoređene dobiti i ostalih rezervi.

Ograničenja raspodjele

Član 167

(1) Kreditna institucija koja ne ispunjava zahtjev za kombinovani bafer dužna je da izračuna maksimalni iznos za raspodjelu i o tome odmah obavijesti Centralnu banku.

(2) Kreditna institucija iz stava 1 ovog člana ne smije prije izračunavanja maksimalnog iznosa za raspodjelu da preduzima bilo koju od sljedećih aktivnosti:

1) raspodjelu u vezi sa redovnim osnovnim kapitalom iz člana 166 stav 2 ovog zakona;

2) stvaranje obaveze isplate varijabilnih primanja ili diskrecionih penzijskih pogodnosti ili isplatu varijabilnog primanja ako je obaveza plaćanja nastala u trenutku kada kreditna institucija nije ispunjavala zahtjev za kombinovani bafer, i

3) vršenje plaćanja po instrumentima dodatnog osnovnog kapitala.

(3) Kreditna institucija koja ne ispunjava utvrđeni zahtjev za kombinovani bafer ne može preduzimanjem aktivnosti iz stava 2 ovog člana vršiti raspodjele iznosa koje su veće od maksimalnog iznosa za raspodjelu izračunatog u skladu sa propisom iz stava 4 ovog člana.

(4) Način izračunavanja maksimalnog iznosa za raspodjelu i zahtjevi za obavještavanje iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

Plaćanja koja podliježu ograničenjima raspodjela

Član 168

Ograničenja propisana čl. 166 i 167 ovog zakona primjenjuju se samo na plaćanja koja dovode do smanjenja redovnog osnovnog kapitala ili smanjenja dobiti i ako privremeno obustavljanje ili neizvršavanje plaćanja ne dovode do nastanka statusa neispunjavanja obaveza ili sticanja uslova za pokretanje postupka u slučaju insolventnosti koji se sprovodi u skladu sa propisima kojima se uređuje stečaj kreditnih institucija.

Raspodjele u slučaju neispunjavanja zahtjeva za kombinovani bafer

Član 169

(1) Kreditna institucija koja ne ispunjava zahtjev za kombinovani bafer, a namjerava da izvrši raspodjelu neke od svojih raspoloživih dobiti ili da preduzme neku od aktivnosti iz člana 167 stav 2 ovog zakona, dužna je da o tome obavijesti Centralnu banku i dostavi sljedeće informacije:

1) iznos kapitala koji kreditna institucija održava, podijeljen na:

- redovni osnovni kapital,
- dodatni osnovni kapital, i
- dopunski kapital;

2) iznos dobiti za tekuću godinu ostvarene tokom i na kraju poslovne godine;

3) iznos maksimalnog iznosa za raspodjelu, izračunat u skladu sa članom 167 st. 1 i 4 ovog zakona;

4) iznos raspoložive dobiti koju namjerava da rasporedi na sljedeće stavke:

- isplatu dividendi,
- otkup akcija,
- plaćanja po instrumentima dodatnog osnovnog kapitala,
- isplatu varijabilnih primanja ili diskrecionih penzijskih pogodnosti, stvaranjem nove obaveze plaćanja ili plaćanjem u skladu sa obavezom koja je nastala u vrijeme kada kreditna institucija nije ispunjavala zahtjev za kombinovani bafer.

(2) Kreditna institucija je dužna da uspostavi i održava sisteme kojim se obezbjeđuje tačan izračun iznosa dobiti koji je raspoloživ za raspodjelu i maksimalnog iznosa za raspodjelu, kao i da na zahtjev Centralne banke dokaže tačnost tih izračuna.

Plan za očuvanje kapitala

Član 170

(1) Kreditna institucija koja ne ispunjava zahtjev za kombinovani bafer dužna je da izradi plan za očuvanje kapitala i dostavi ga Centralnoj banci najkasnije u roku od pet radnih dana od dana kada ustanovi da neće uspjeti da ispuni taj zahtjev.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, na osnovu procjene pojedinačne situacije u kreditnoj instituciji, a uzimajući u obzir obim i složenost poslova koje ta kreditna institucija obavlja, Centralna banka može da izda odobrenje za produženje roka iz stava 1 ovog člana do najduže deset dana.

(3) Plan za očuvanje kapitala mora da sadrži:

1) procjene prihoda i rashoda kao i projekciju iskaza o finansijskoj poziciji;

2) mjere za povećanje stopa kapitala kreditne institucije;

3) plan i vremenski okvir za povećanje regulatornog kapitala koji ima za cilj potpuno ispunjavanje zahtjeva za kombinovani bafer, i

4) druge podatke koje Centralna banka smatra potrebnim za sprovođenje procjene iz stava 4 ovog člana.

(4) Centralna banka razmatra plan kreditne institucije za očuvanje kapitala i odobrava ga samo ako ocijeni da je izvjesno da će se sprovođenjem plana očuvati ili prikupiti dovoljno dodatnog kapitala koji bi toj kreditnoj instituciji omogućio ispunjavanje zahtjeva za kombinovani bafer u roku koji Centralna banka smatra primjerenim.

(5) Ako ne odobri plan za očuvanje kapitala u skladu sa stavom 4 ovog člana, Centralna banka može da traži reviziju plana za očuvanje kapitala ili:

1) da zahtijeva od kreditne institucije da u određenom roku poveća regulatorni kapital do određenog nivoa i/ili

2) na osnovu ovlašćenja iz člana 276 ovog zakona, naloži strožija ograničenja raspodjele od onih koja se zahtijevaju čl. 166 do 169 ovog zakona.

(6) Kreditna institucija koja namjerava da preduzme druge mjere za povećanje stopa kapitala, odnosno promijeni vremenski okvir za povećanje regulatornog kapitala iz odobrenog plana za očuvanje kapitala, dužna je da o tome obavijesti Centralnu banku i dostavi izmijenjeni plan za očuvanje kapitala koji Centralna banka procjenjuje i odobrava u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Mjere za očuvanje kapitala ako zahtjev za kombinovani bafer nije ispunjen na konsolidovanoj osnovi

Član 171

(1) Matična kreditna institucija u Crnoj Gori i matična kreditna institucija u EU sa sjedištem u Crnoj Gori, koje na pojedinačnoj osnovi ispunjavaju zahtjev za kombinovani bafer a na konsolidovanoj osnovi ne ispunjavaju zahtjev za kombinovani bafer koji se odnosi na grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori na konsolidovanoj osnovi, dužne su da na odgovarajući način primijene:

1) na pojedinačnoj osnovi – čl. 166 do 169 ovog zakona, i

2) na konsolidovanoj osnovi za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori – član 169 ovog zakona.

(2) Matična kreditna institucija u Crnoj Gori i matična kreditna institucija u EU sa sjedištem u Crnoj Gori koje ne ispunjavaju zahtjev za kombinovani bafer koji se može primijeniti na njih na pojedinačnoj osnovi, kao ni takav zahtjev na konsolidovanoj osnovi koji se odnosi na grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori, dužne su da primjenjuju:

1) čl. 166 do 169 ovog zakona pri čemu se kao maksimalni iznos za raspodjelu uzima manji od sljedećih iznosa:

- iznos koji je izračunat u skladu sa članom 167 ovog zakona, ili
- iznos koji je izračunat u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana;

2) član 169 ovog zakona, na odgovarajući način, na konsolidovanoj osnovi za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori.

(3) Izuzetno od člana 169 ovog zakona, član grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori koja na pojedinačnoj osnovi ne ispunjava zahtjev za kombinovani bafer nije dužan da izradi plan za očuvanje kapitala u slučaju iz st. 1 i 2 ovog člana, već je matična kreditna institucija u Crnoj Gori i matična kreditna institucija u EU sa sjedištem u Crnoj Gori dužna da izradi plan za očuvanje kapitala iz stava 1 tačka 2 i stava 2 tačka 2 ovog člana, koji minimalno sadrži i planove za očuvanje kapitala društava članova grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori koji na pojedinačnoj osnovi ne ispunjavaju zahtjev za kombinovani bafer.

(4) Obaveze koje matična kreditna institucija u Crnoj Gori i matična kreditna institucija u EU sa sjedištem u Crnoj Gori moraju da ispunjavaju u skladu sa ovim članom, kao i zahtjevi iz čl. 166 do 170 ovog zakona propisuje Centralna banka.

VI. OGRANIČENJA I ZABRANE

Ograničenja izloženosti

Član 172

(1) Izloženost, u smislu ovog zakona, predstavlja svaku stavku aktive ili vanbilansnu stavku kreditne institucije koja se, u skladu sa propisom Centralne banke kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija, ponderišu odgovarajućim ponderom rizika pri primjeni standardizovanog pristupa za izračunavanje kapitalnog zahtjeva za kreditnim rizikom, bez primjene pondera rizika ili stepena rizika.

(2) Izloženost kreditne institucije prema jednom licu ili grupi povezanih lica smatra se velikom izloženošću ako je njena vrijednost jednaka ili prelazi 10% osnovnog kapitala kreditne institucije.

(3) Izloženost kreditne institucije prema jednom licu ili grupi povezanih lica, nakon primjene efekata tehnika ublažavanja kreditnog rizika izračunatih u skladu sa propisom Centralne banke iz stava 5 ovog člana, ne smije da prelazi 25% osnovnog kapitala kreditne institucije.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, najveći iznos izloženosti kreditne institucije prema drugim kreditnim institucijama utvrđuje se propisom iz stava 6 ovog člana.

(5) Kreditna institucija je dužna da uspostavi adekvatne administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajuće mehanizme interne kontrole za potrebe utvrđivanja, upravljanja, praćenja, izvještavanja i evidentiranja velikih izloženosti i njihovih naknadnih promjena u skladu sa propisom iz stava 6 ovog člana.

(6) Način izračunavanja velikih izloženosti kreditnih institucija, kriterijumi za utvrđivanje povezanosti, tehnike ublažavanja kreditnog rizika, najveći iznos izloženosti iz stava 3 ovog člana i izvještavanje o veliki izloženostima, propisuje Centralna banka.

Poslovanje sa licima povezanim sa kreditnom institucijom

Član 173

(1) Kada kreditna institucija pruža ili koristi usluge lica povezanih sa kreditnom institucijom, ne smije tim licima pružati usluge po uslovima koji su povoljniji od uslova po kojima te usluge pruža drugim licima, niti smije koristiti usluge lica povezanih sa kreditnom institucijom po uslovima koji su nepovoljniji od uslova po kojima bi druga lica pružala te usluge kreditnoj instituciji.

(2) Licima povezanim sa kreditnom institucijom, u smislu ovog zakona, smatraju se:

1) akcionari kreditne institucije koji imaju 5% ili više učešća u kapitalu ili akcijama kreditne institucije sa pravom glasa;

2) članovi nadzornog ili upravnog odbora i prokuristi kreditne institucije;

3) lica odgovorna za rad kontrolnih funkcija, ovlašćeno lice za sprječavanje pranja novca, lice odgovorno za poslovanje sa pravnim licima, lice odgovorno za rad sa stanovništvom:

4) druga lica koja sa kreditnom institucijom imaju ugovor o radu čije odredbe ukazuju na značajan uticaj tih lica na poslovanje kreditne institucije, odnosno sadrži odredbe kojim se određuje nagrada za rad tih lica po posebnim kriterijumima koji se razlikuju od uslova za lica koja imaju zaključene standardne ugovore o radu, a koja nijesu lica iz tačke 1, 2 i 3 ovog stava;

5) pravno lice u kojem kreditna institucija, član nadzornog ili upravnog odbora ili prokurista kreditne institucije imaju značajno učešće;

6) pravno lice čiji je član organa upravljanja istovremeno i član nadzornog ili upravnog odbora ili prokurista kreditne institucije;

7) pravno lice čiji član organa upravljanja ima 10% ili više akcija kreditne institucije sa pravom glasa;

8) član organa upravljanja društva koje je, direktno ili indirektno, matično ili zavisno društvo kreditne institucije;

9) lice koje djeluje za račun lica iz tač. 1 do 7 ovog stava u vezi sa poslovima iz kojih bi nastala ili bi se povećala izloženost kreditne institucije;

10) lice koje sa licem iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana predstavlja povezano lice;

11) član uže porodice fizičkih lica iz stava 1 tač. 1 do 8 ovog člana.

(3) Članom uže porodice jednog lica smatra se:

1) bračni drug ili lice sa kojim to lice živi u zajednici koja je po zakonu izjednačena sa bračnom zajednicom;

2) djeca i usvojena djeca tog lica i lica iz tačke 1 ovog stava;

3) lice koje nema punu poslovnu sposobnost i koje je je pod starateljstvom tog lica.

(4) Poslovanje sa licima povezanim sa kreditnom institucijom propisuje Centralna banka.

Odobrenje Centralne banke za pojedina ulaganja

Član 174

(1) Kreditna institucija ne smije bez odobrenja Centralne banke da osnuje pravno lice ili zaključi pravni posao na osnovu kojeg, odmah ili postepeno, direktno ili indirektno, stiče:

1) većinsko učešće u kapitalu ili većinsko pravo odlučivanja u drugom pravnom licu, ili

2) 20% i više učešća u kapitalu drugog pravnog lica, ako je to učešće veće od 10% priznatog kapitala kreditne institucije.

(2) Indirektnim učešćem iz stava 1 ovog člana smatra se učešće posredstvom zavisnog društva (direktnog sticaoca).

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, kreditna institucija nije dužna da pribavi odobrenje Centralne banke za zaključenje pravnog posla kojim stiče akcije ili udjele u drugim pravnim licima, ako namjerava da ih drži u knjizi trgovanja.

(4) Uz zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana prilažu se:

1) detaljan opis pravnog posla na koji se zahtjev odnosi;

2) opis radnji koje je podnosilac zahtjeva već preduzeo u vezi sa pravnim poslom na koji se zahtjev odnosi;

3) opis uticaja sticanja učešća u kapitalu ili glasačkim pravima na poslovanje podnosioca zahtjeva, i

4) poslovni plan sa projekcijama finansijskih izvještaja za naredne tri godine - za društvo koje se osniva, odnosno posljednje finansijske izvještaje - za društvo u kojem se stiče učešće na osnovu drugog pravnog posla.

(5) Kreditna institucija je dužna da obavijesti Centralnu banku o svakoj promjeni djelatnosti pravnog lica u kojem ima većinsko učešće u kapitalu ili glasačkim pravima prije upisa te djelatnosti u odgovarajući registar.

Ograničenje ulaganja u lica koja se bave nefinansijskom poslovnom aktivnošću

Član 175

(1) Kreditna institucija ne smije imati kvalifikovano ućešče u pravnom licu koje se bavi nefinansijskom poslovnom aktivnošću čiji je iznos veći od 15% priznatog kapitala kreditne institucije.

(2) Kreditna institucija ne smije imati ukupno kvalifikovano učešće u svim pravnim licima iz stava 1 ovog člana koje je veće od 60%.

(3) Licima iz stava 1 ovog člana smatraju se privredna društva koja nijesu subjekti finansijskog sektora, osim privrednih društava koja nijesu subjekti finansijskog sektora ali obavljaju poslove za koje Centralna banka ocijeni da predstavljaju:

1) direktni produžetak bankarskih usluga;

2) pomoćne usluge;

3) poslove lizinga, faktoringa, upravljanja investicionim fondovima, upravljanja uslugama obrade podataka i druge slične poslove.

(4) Subjekti finansijskog sektora iz stava 3 ovog člana su:

1) institucija;

2) finansijska institucija;

3) društvo za pomoćne usluge uključeno u konsolidovani finansijski položaj institucije;

4) društvo za osiguranje;

5) društvo za osiguranje iz treće zemlje;

6) društvo za reosiguranje;

7) društvo za reosiguranje iz treće zemlje;

8) holding osiguravača, pod kojim se podrazumijeva matično društvo koje nije mješoviti finansijski holding i čija je glavna djelatnost sticanje i učestvovanje u zavisnim društvima, koja su isključivo ili pretežno društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje, ili društva za osiguranje odnosno društva za reosiguranje iz treće zemlje, pri čemu je barem jedno od tih zavisnih društava društvo za osiguranje odnosno društvo za reosiguranje;

9) društvo za osiguranje na koje se, zbog njegove veličine, ne primjenjuju propisi kojima se uređuje poslovanje društava za osiguranje;

10) društvo iz treće zemlje čija je osnovna djelatnost uporediva sa djelatnošću nekog od subjekata iz al.1 do 9 ove tačke.

(5) U obračun iznosa učešća iz st. 1 i 2 ovog člana ne uključuju se akcije i udjeli:

1) koje kreditna institucija privremeno drži radi finansijske pomoći u cilju reorganizacije i spašavanja tog subjekta;

2) proizašle iz pružanja usluge sprovođenja ponude, odnosno prodaje, finansijskih instrumenata uz obavezu otkupa koja se drži najviše pet radnih dana;

3) akcije ili udjeli koji se drže u ime kreditne institucije, a za račun drugih lica;

4) akcije i udjeli koji ne predstavljaju trajnu finansijsku imovinu.

Ulaganja u nepokretnosti i osnovna sredstva

Član 176

(1) Ukupna ulaganja kreditne institucije u nepokretnosti i osnovna sredstva ne smiju prelaziti nivo kojim se obezbjeđuje potrebna tehnička osposobljenost kreditne institucije za obavljanje poslova.

(2) Minimalne standarde za ulaganja kreditnih institucija u nepokretnosti i osnovna sredstva propisuje Centralna banka.

Kupovina elemenata regulatornog kapitala kreditne institucije

Član 177

Kupovina akcija i drugih elemenata regulatornog kapitala kreditne institucije, sredstvima koja su direktno ili indirektno pribavljena iz kredita ili drugog pravnog posla zaključenog sa tom kreditnom institucijom, ništav je pravni posao.

Sticanje elemenata regulatornog kapitala kreditne institucije

Član 178

(1) Ukupni iznos sopstvenih akcija i drugih elemenata regulatornog kapitala kreditne institucije, stečenih od strane te kreditne institucije, ne smije da prelazi 5% regulatornog kapitala kreditne institucije.

(2) Kreditna institucija je dužna da stečene sopstvene akcije otuđi u roku od šest mjeseci od dana sticanja.

(3) Ukoliko u roku iz stava 2 ovog člana kreditna institucija ne otuđi stečene sopstvene akcije, dužna je da te akcije poništi.

Zabrana uzimanja u zalogu sopstvenih akcija

Član 179

Kreditna institucija ne smije uzimati u zalogu sopstvene akcije ni druge elemente regulatornog kapitala te kreditne institucije.

Zabrana isplate dobiti

Član 180

(1) Kreditna institucija ne smije da isplaćuje akontaciju dobiti ili dividende, dobit ili dividendu, ili da vrši isplate po osnovu učešća upravnog odbora, nadzornog odbora i zaposlenih u dobiti društva, ako:

1) je regulatorni kapital kreditne institucije manji od inicijalnog kapitala iz člana 18 ovog zakona;

2) kreditna institucija na vrijeme ne podmiruje svoje dospjele obaveze ili ako kreditna institucija zbog isplaćivanja dobiti ne bi mogla da izmiruje dospjele obaveze;

3) je Centralna banka naložila kreditnoj instituciji da otkloni slabosti i propuste vezane za iskazivanje aktivnih i pasivnih bilansnih i vanbilansnih stavki, a čije bi tačno iskazivanje uticalo na iskazani poslovni rezultat u iskazu o ukupnom rezultatu kreditne institucije;

4) Centralna banka rješenjem naloži takvu mjeru zbog propusta u upravljanju rizicima kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(2) Zabrane iz stava 1 ovog člana traju:

1) u slučaju iz stava 1 tačka 1 ovog člana, do dostizanja propisane visine kapitala;

2) u slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, do otklanjanja poremećaja u likvidnosti kreditne institucije;

3) u slučaju iz stava 1 tačka 3 ovog člana, do otklanjanja propusta u iskazivanju bilansnih i vanbilansnih stavki, osim ako nakon pravilnog iskazivanja nastupi razlog za zabranu iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, i

4) u slučaju iz stava 1 tačka 4 ovog člana, do isteka rokova za realizaciju mjera naloženih rješenjem Centralne banke.

Isplata varijabilnih primanja

Član 181

Kreditna institucija koja ugovori isplatu varijabilnih primanja suprotno odredbama ovog zakona ili odredbama propisa iz člana 124 stav 5 ovog zakona, ne smije da isplaćuje tako ugovorena varijabilna primanja, a na taj način ugovorene odredbe su ništave.

VII. SPORAZUMI O FINANSIJSKOJ PODRŠCI U OKVIRU GRUPE

1. Sporazumi članova grupe iz Evropske unije

Učesnici u sporazumu o finansijskoj podršci u okviru grupe

Član 182

(1) Matična kreditna institucija u Crnoj Gori, matična kreditna institucija iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, matični finansijski holding u Crnoj Gori, matični finansijski holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, matični mješoviti finansijski holding u Crnoj Gori, matični finansijski holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, matični mješoviti holding u Crnoj Gori, matični mješoviti holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori kao i njihovo zavisno društvo koje je kreditna institucija, investiciono društvo ili finansijska institucija u drugim državama članicama koje je uključeno u superviziju na konsolidovanoj osnovi koju vrši Centralna banka u skladu sa ovim zakonom, mogu zaključiti sporazum o finansijskoj podršci u okviru grupe u Crnoj Gori, na osnovu kojeg potpisnice obezbjeđuju finansijsku podršku bilo kojoj drugoj potpisnici ovog sporazuma koja ispunjava uslove za primjenu mjera rane intervencije iz člana 288 ovog zakona.

(2) Kreditna institucija može, u cilju obezbjeđivanja međusobne finansijske podrške kada jedna ili više potpisnica ispune uslove za ranu intervenciju iz člana 288 ovog zakona, da zaključi sporazum o finansijskoj podršci grupe kreditnih institucija iz EU sa sljedećim društvima:

1) matičnom kreditnom institucijom iz EU sa sjedištem van Crne Gore;

2) matičnim finansijskim holdingom iz EU sa sjedištem van Crne Gore;

3) matičnim mješovitim finansijskim holdingom iz EU sa sjedištem van Crne Gore;

4) matičnim mješovitim holdingom iz EU sa sjedištem van Crne Gore;

5) zavisnim društvom društava iz tač. 1 do 4 ovog stava sa sjedištem van Crne Gore, koje je kreditna institucija, investiciono društvo ili finansijska institucija.

(3) Društva iz st. 1 i 2 ovog člana mogu zaključiti sporazum o finansijskoj podršci grupe samo ako u vrijeme njegovog predlaganja ili zaključivanja prema potpisnicima sporazuma nijesu preduzete mjere rane intervencije.

(4) Odredbe ovog zakona kojim se uređuje finansijska podrška u okviru grupe ne odnose se na ostale ugovore o finansiranju u okviru grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori, ili grupe kreditnih institucija u EU, kod kojih ni jedna od njegovih potpisnica u trenutku zaključenja nije bila u fazi rane intervencije, a koji nijesu zaključeni sa ciljem obezbjeđivanja međusobne finansijske podrške kada jedna ili više potpisnica ispune uslove za ranu intervenciju iz člana 288 ovog zakona.

(5) Zaključivanje sporazuma iz st. 1 ili 2 ovog člana ne predstavlja uslov za kreditnu instituciju da pruža finansijsku podršku drugom članu grupe koji ima finansijske poteškoće, ako:

1) je o tome u pojedinačnom slučaju kreditna institucija sama donijela odluku;

2) je davanje takve finansijske podrške u skladu sa politikom grupe, i

3) to ne predstavlja rizik za cijelu grupu.

(6) Zaključivanje sporazuma iz st. 1 ili 2 ovog člana ne predstavlja uslov za kreditnu instituciju koja je član grupe iz Crne Gore ili grupe iz EU za poslovanje na teritoriji Crne Gore.

Predmet uređivanja sporazuma o finansijskoj podršci u okviru grupe

Član 183

(1) Sporazumom iz člana 182 st.1 ili 2 ovog zakona može se obezbijediti finansijska podrška:

1) matičnog društva zavisnom društvu;

2) zavisnog društva matičnom društvu;

3) zavisnog društva drugom zavisnom društvu iz iste grupe, ili

4) u okviru članova grupe, na bilo koji drugi način koji nije obuhvaćen tač. 1, 2 i 3 ovog stava.

(2) Pružalac finansijske podrške može kroz jednu ili više transakcija dati podršku u vidu kredita ili zajma, izdavanjem garancije ili davanjem jemstva, zasnivanjem založnog prava ili prenosom prava vlasništva nad imovinom radi obezbjeđenja, ili kombinacijom ovih instrumenata.

(3) Oblici finansijske podrške iz stava 2 ovog člana odnose se na pravne poslove između potpisnica sporazuma o finansijskoj podršci grupe kao i na pravne poslove sa trećim licima.

(4) Sporazumom o finansijskoj podršci grupe pružalac finansijske podrške može da zahtijeva od korisnika podrške da se obaveže na davanje finansijske podrške tom pružaocu podrške.

(5) U sporazumu o finansijskoj podršci grupe potpisnice sporazuma su dužne da ugovore način obračuna kamate i drugih naknada, za svaku transakciju izvršenu u skladu sa sporazumom, pri čemu se visina kamate i drugih naknada mora odrediti u vrijeme pružanja finansijske podrške.

(6) Pri zaključivanju sporazuma finansijskoj podršci grupe i definisanju obračuna kamata i drugih naknada potpisnice sporazuma su dužne da vode računa o sljedećem:

1) da je zaključeni sporazum izraz njihove slobodne volje;

2) da svaka potpisnica sporazuma djeluje u svom najboljem interesu, pri čemu se u obzir mogu uzeti sve neposredne ili posredne koristi koje potpisnica sporazuma može steći kao posljedicu davanja finansijske podrške;

3) da svaki korisnik finansijske podrške mora svakom davaocu finansijske podrške pružiti sve relevantne informacije prije određivanja kamata i drugih naknada za pružanje finansijske podrške i prije donošenja odluke o pružanju finansijske podrške;

4) da pri određivanju kamata i drugih naknada za pružanje finansijske podrške pružalac podrške može uzeti u obzir informacije kojima raspolaže zbog činjenice da je član iste grupe kao i korisnik finansijske podrške, a koje nijesu javno dostupne, i

5) da način obračuna kamata i drugih naknada za pružanje finansijske podrške ne mora da uzima u obzir očekivani privremeni učinak na cijene na tržištu, koji proizilazi iz događaja koji ne proizilaze iz poslovanja grupe.

(7) Obavezu iz sporazuma o finansijskoj podršci grupe može ispuniti samo potpisnik sporazuma, i to samo prema drugom potpisniku tog sporazuma.

Provjera predloženog sporazuma kada je Centralna banka nadležni organ za konsolidaciju

Član 184

(1) Matična kreditna institucija iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori i kreditna institucija iz člana 310 stav 2 ovog zakona je dužna da Centralnoj banci, kao organu nadležnom za konsolidaciju, podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za zaključivanje sporazuma o finansijskoj podršci grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori (u daljem tekstu: sporazum o podršci u Crnoj Gori) i uz zahtjev priloži predlog teksta sporazuma sa nazivima članova grupe koji namjeravaju da budu potpisnici sporazuma.

(2) Centralna banka bez odlaganja prosljeđuje zahtjev iz stava 1 ovog člana nadležnom organu druge države članice u kojoj je sjedište zavisnog društva koje namjerava da bude potpisnik sporazuma o podršci.

(3) Centralna banka i nadležni organi drugih država članica, u kojima je sjedište zavisnih društava koja namjeravaju da budu potpisnici sporazuma o podršci u Crnoj Gori, će sarađivati radi donošenja zajedničke odluke o ispunjenosti uslova za zaključivanje sporazuma o podršci iz člana 189 stav 1 ovog zakona, uzimajući u obzir mogući uticaj sprovođenja tog sporazuma u svakoj od država članica u kojima se nalazi sjedište bilo kojeg člana grupe iz Crne Gore, uključujući i njegove fiskalne efekte.

(4) Zajednička odluka iz stava 3 ovog člana mora biti donijeta u roku od četiri mjeseca od dana kada je Centralna banka primila zahtjev iz stava 1 ovog člana, mora biti sačinjena u pisanoj formi i obrazložena i dostavlja se podnosiocu zahtjeva.

(5) Centralna banka na osnovu zajedničke odluke iz stava 4 ovog člana, u kojoj se potvrđuje ispunjenost uslova iz člana 189 stav 1 ovog zakona, izdaje odobrenje za zaključivanje sporazuma o podršci u Crnoj Gori i dostavlja ga podnosiocu zahtjeva.

(6) Centralna banka će na osnovu zajedničke odluke iz stava 4 ovog člana, kojom se konstatuje da uslovi iz člana 189 stav 1 ovog zakona nijesu ispunjeni, odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja za zaključivanje sporazuma o podršci u Crnoj Gori i odluku o odbijanju zahtjeva dostaviti podnosiocu zahtjeva.

(7) Centralna banka može u postupku donošenja zajedničke odluke iz stava 4 ovog člana tražiti pomoć Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 31 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Samostalno odlučivanje Centralne banke o ispunjenosti uslova za zaključivanje sporazuma

Član 185

(1) Centralna banka će samostalno odlučiti o zahtjevu iz člana 184 stav 1 ovog zakona ako zajednička odluka iz člana 184 stav 4 ovog zakona nije donijeta u roku, pri čemu će voditi računa o stavovima i izdvojenim mišljenjima koje su iznijeli drugi nadležni organi i odluku dostaviti podnosiocu zahtjeva i nadležnim organima država članica u kojima je sjedište zavisnih društava koja namjeravaju da zaključe sporazum.

(2) Centralna banka može u roku od četiri mjeseca od dana kada je primila zahtjev iz stava 1 ovog člana tražiti posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako u roku od četiri mjeseca od dana kada je primila zahtjev iz stava 1 ovog člana, Centralna banka ili bilo koji nadležni organ drugih država članica zatraže posredovanje Evropskog bankarskog regulatora i ako je taj organ donio odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka će donijeti odluku u skladu sa tom odlukom, a rok od četiri mjeseca smatraće se rokom za mirenje u smislu Regulative (EU) br. 1093/2010.

(4) Kreditna institucija iz člana 184 stav 1 ovog zakona ne smije zaključiti sporazum o podršci u Crnoj Gori bez odobrenja Centralne banke.

Provjera predloženog sporazuma kada Centralna banka nije nadležni organ za konsolidaciju

Član 186

(1) Ako je nadležni organ druge države članice istovremeno i nadležni organ za konsolidaciju za grupu kreditnih institucija iz EU, Centralna banka će na zahtjev tog organa učestvovati u postupku donošenja zajedničke odluke o ispunjenosti uslova iz člana 189 stav 1 ovog zakona za zaključivanje sporazuma o finansijskoj podršci grupe kreditnih institucija iz

EU (u daljem tekstu: sporazum o podršci u EU), uzimajući u obzir mogući uticaj sprovođenja tog sporazuma u svakoj od država članica u kojima se nalazi sjedište bilo kojeg člana grupe kreditnih institucija u EU, uključujući i njegove fiskalne efekte.

(2) Kreditna institucija je dužna da obavijesti Centralnu banku o namjeri zaključivanja sporazuma o podršci u EU, i ne smije zaključiti takav sporazum ako nadležni organ za konsolidaciju nije njenoj matičnoj kreditnoj instituciji izdao odobrenje za zaključivanje sporazuma o podršci u EU.

(3) Centralna banka može u postupku donošenja zajedničke odluke iz stava 1 ovog člana tražiti pomoć Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 31 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(4) U postupku donošenja zajedničke odluke o ispunjenosti uslova za zaključivanje sporazuma o podršci, Centralna banka može, u roku od četiri mjeseca od dana kada je nadležni organ za konsolidaciju primio zahtjev za izdavanje odobrenja za zaključivanje sporazuma o podršci, tražiti posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Saglasnost skupštine akionara za zaključivanje sporazuma o podršci

Član 187

(1) Kada Centralna banka, ili drugi nadležni organ za konsolidaciju, izda odobrenje matičnoj kreditnoj instituciji za zaključivanje sporazuma o podršci, upravni odbor kreditne institucije koja namjerava da zaključi taj sporazum dužan je da za zaključivanje tog sporazuma dobije saglasnost ili ovlašćenje skupštine akcionara kreditne institucije.

(2) Sporazum iz stava 1 ovog člana proizvodi pravno dejstvo samo u odnosu na člana grupe kreditnih institucija čija je skupština ovlastila upravni odbor da samostalno odluči o tome da to društvo bude korisnik ili pružalac finansijske podrške u skladu sa uslovima iz sporazuma.

(3) Ako skupština ovlasti upravni odbor u skladu sa stavom 2 ovog člana, ne primjenjuju se odredbe statuta društva ili odluka nadzornog odbora kojom je utvrđeno da se određene vrste poslova mogu obavljati samo uz prethodnu saglasnost tog odbora, ako bi takve odredbe ili odluke ograničavale upravni odbor u donošenju odluke da kreditna institucija bude korisnik ili pružalac finansijske podrške.

(4) Skupština akcionara može da opozove ovlašćenje iz stava 2 ovog člana, i u tom slučaju sporazum o podršci ne proizvodi pravno dejstvo za to društvo.

(5) Kreditna institucija je dužna da odluku skupštine akcionara o davanju ovlašćenja upravnom odboru, i odluku o njegovom opozivu, bez odlaganja dostavi Centralnoj banci i svim potpisnicima tog sporazuma.

(6) Upravni odbor člana grupe kreditnih institucija koji je potpisnik sporazuma, dužan je da najmanje jednom godišnje izviještava skupštinu akcionara o sprovođenju sporazuma i svakoj odluci koja je donijeta u skladu sa tim sporazumom.

(7) Matična kreditna institucija iz Crne Gore, matična kreditna institucija iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, i kreditna institucija iz člana 310 stav 2 ovog zakona, su dužne da obezbijede da svi članovi grupe iz Crne Gore koji namjeravaju da zaključe sporazum, a nijesu kreditne institucije ili investiciona društva, postupaju u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuje zaključivanje sporazuma o finansijskoj podršci u okviru grupe.

Dostavljanje sporazuma o podršci

Član 188

(1) Kreditna institucija je dužna da bez odlaganja obavijesti Centralnu banku o zaključivanju sporazuma o podršci, i dostavi joj primjerak tog sporazuma za potrebe ostvarivanja funkcija supervizije i sanacije kreditnih institucija.

(2) Kada je Centralna banka nadležni organ za konsolidaciju, sporazum iz stava 1 ovog člana se dostavlja organima koji su nadležni za sanaciju u državama članicama u kojima je sjedište članova grupe kreditnih institucija iz Crne Gore koji su potpisnici sporazuma.

Uslovi za pružanje podrške

Član 189

(1) Kreditna institucija može pružiti podršku samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) ako će pruženom podrškom biti znatno smanjeni finansijski problemi korisnika podrške;

2) ako je cilj podrške očuvanje ili obnavljanje finansijske stabilnosti grupe u cjelini, ili bilo kog potpisnika sporazuma, i ako je to u interesu pružaoca podrške;

3) ako se podrška, uključujući kamate i druge naknade, daje u skladu sa uslovima iz člana 183 st. 5 i 6 ovog zakona;

4) ako je, na osnovu informacija dostupnih upravnom odboru pružaoca podrške u vrijeme kada je donijeta odluka o podršci, razumno očekivati da će korisnik podrške platiti kamatu i naknadu za podršku, i ako je podrška pružena u obliku zajma ili kredita vratiti zajam ili kredit, a ako je podrška pružena u obliku jemstva ili garancije ili u bilo kom drugom obliku, isti uslovi moraju biti primjenjeni na obavezu koja proizilazi za korisnika podrške ako je izvršeno plaćanje na osnovu jemstva, garancije ili sprovođenjem drugog oblika podrške;

5) ako pružanje podrške ne bi ugrozilo likvidnost ili solventnost pružaoca podrške;

6) ako pružanje podrške ne predstavlja prijetnju finansijskoj stabilnosti Crne Gore, ili finansijskoj stabilnosti druge države članice u kojoj je sjedište druge potpisnice sporazuma;

7) ako pružalac podrške, u vrijeme pružanja podrške, ispunjava sve propisane zahtjeve iz Uredbe (EU) br. 575/2013 u vezi sa kapitalom i likvidnošću, kao i sve mjere Centralne banke naložene u skladu sa ovlašćenjima iz ovog zakona i ako pružanje podrške ne uzrokuje kršenje tih zahtjeva;

8) ako pružalac podrške u vrijeme pružanja podrške ispunjava propisane zahtjeve koji se odnose na velike izloženosti, i ako pružanje podrške ne uzrokuje kršenje tih zahtjeva, i

9) ako pružanje pomoći ne bi ugrozilo mogućnost sanacije pružaoca pomoći.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, kreditna institucija može, dati pomoć u slučaju kada nije ispunjen uslov iz stava 1 tač. 7 ili 8 ovog člana, ako je dobila odobrenje Centralne banke iz člana 191 stav 8 ovog zakona.

(3) Uslovi iz stava 1 ovog člana i uslovi pod kojima Centralna banka može usvojiti, u potpunosti ili djelimično, zahtjev iz člana 191 stav 4 ovog zakona, propisuje Centralna banka.

Odluka o pružanju i primanju podrške

Član 190

(1) Upravni odbor pružaoca podrške donosi odluku o pružanju podrške, koja mora biti detaljno obrazložena i u odluci moraju biti navedeni ciljevi podrške i opis načina na koji su ispunjeni uslovi iz člana 189 stav 1 ovog zakona.

(2) Odluku o primanju podrške donosi upravni odbor korisnika podrške.

Odobrenje Centralne banke za pružanje podrške

Član 191

(1) Kreditna institucija može da pruži podršku u skladu sa potpisanim sporazumom o podršci ako je za davanje podrške dobila odobrenje Centralne banke.

(2) Matična kreditna institucija iz Crne Gore, matična kreditna institucija iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori ili kreditna institucija iz člana 310 stav 2 ovog zakona je dužna da obavijesti Centralnu banku ako njeno zavisno društvo namjerava da pruži podršku.

(3) Kreditna institucija koja namjerava da pruži podršku je dužna da o tome prethodno obavijesti nadležni organ za konsolidaciju, nadležni organ korisnika podrške i Evropskog bankarskog regulatora.

(4) Zahtjev za davanje odobrenja iz stava 1 ovog člana smatra se urednim ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) zahtjev sadrži sve pojedinosti predložene podrške i njihovo obrazloženje;

2) uz zahtjev je priložen primjerak odluke upravnog odbora o pružanju podrške iz člana 190 stav 1 ovog zakona, i

3) kreditna institucija je dostavila Centralnoj banci kopiju sporazuma o podršci u skladu sa članom 188 stav 1 ovog zakona.

(5) Centralna banka najkasnije u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja urednog zahtjeva iz stava 4 ovog člana donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevu, a ako u tom roku ne odluči o zahtjevu, smatra se da je izdala odobrenje za pružanje finansijske podrške.

(6) Centralna banka će izdati odobrenje kreditnoj instituciji za pružanje podrške ako su ispunjeni uslovi iz člana 189 stav 1 ovog zakona.

(7) Centralna banka će odbiti zahtjev iz stava 4 ovog člana ako procijeni da uslovi iz člana 189 stav 1 ovog zakona nijesu u potpunosti ispunjeni, a ako procijeni da su ti uslovi djelimično ispunjeni, Centralna banka može djelimično da usvoji zahtjev iz stava 4 ovog člana.

(8) Izuzetno od stava 7 ovog člana, ako uslovi iz člana 189 stav 1 tač. 7 ili 8 ovog zakona nijesu ispunjeni, Centralna banka može da usvoji ili djelimično usvoji zahtjev iz stava 4 ovog člana.

(9) U slučaju iz stava 8 ovog člana, Centralna banka je dužna da rješenjem odredi rok u kojem je kreditna institucija dužna da ponovo uskladi poslovanje sa zahtjevima iz člana 189 stav 1 tač. 7 ili 8 ovog zakona, i, ako kreditna institucija u ostavljenom roku ponovo uskladi poslovanje sa tim zahtjevima, smatraće se da kreditna institucija nije imala neusklađenost sa tim zahtjevima.

(10) Centralna banka je dužna da o odluci iz st. 6, 7 ili 8 ovog člana bez odlaganja obavijesti nadležni organ za konsolidaciju, nadležni organ korisnika podrške i Evropskog bankarskog regulatora.

(11) Odluku iz st. 6, 7 ili 8 ovog člana, Centralna banka koristi i za ostvarivanje funkcije organa nadležnog za sanaciju kreditnih institucija.

Postupak u slučaju odbijanja ili djelimičnog usvajanja zahtjeva za pružanje podrške

Član 192

(1) Ako je Centralna banka primila odluku organa nadležnog za konsolidaciju, ili drugog nadležnog organa, o odbijanju ili djelimičnom usvajanju zahtjeva za pružanje podrške, može, u roku od dva dana, taj predmet uputiti Evropskom bankarskom regulatoru i tražiti pomoć u skladu sa članom 31 Regulative (EU) br.1093/2010.

(2) Ako je zahtjev za pružanje podrške, na osnovu sporazuma o podršci koji je uključen u plan oporavka, odbijen ili djelimično usvojen od strane bilo kog nadležnog organa potpisnika sporazuma, Centralna banka će:

1) kao nadležni organ za konsolidaciju, samostalno ili na zahtjev drugog nadležnog organa potpisnika sporazuma, kojem je podrška odbijena ili djelimično usvojena, ponovo pokrenuti procjenu plana oporavka grupe u skladu sa članom 132 ovog zakona;

2) za pojedinog člana grupe koji je dužan da izradi plan oporavka na pojedinačnoj osnovi, za kojeg je Centralna banka nadležni organ, da naloži dostavljanje izmijenjenog plana oporavka.

(3) Ako Centralna banka nije nadležni organ za konsolidaciju, a zahtjev za podršku kreditnoj instituciji u Crnoj Gori je odbijen ili je djelimično usvojen, i plan oporavka grupe uključuje sporazum o podršci, Centralna banka može od organa nadležnog za konsolidaciju da traži novu procjenu plana oporavka grupe u skladu sa članom 132 ovog zakona.

(4) Ako Centralna banka donese odluku iz člana 191 st. 6, 7 ili 8 ovog zakona, ili ako kao nadležni organ za konsolidaciju primi od drugog nadležnog organa obavještenje o odobrenju, ograničenju ili zabrani pružanja finansijske podrške, dužna je da o tome bez odlaganja obavijesti ostale članove kolegijuma supervizora i ostale članove sanacionog kolegijuma.

Obavještavanje o donošenju odluke o pružanju finansijske podrške i objavljivanje informacija

Član 193

(1) Nakon dobijanja odobrenja Centralne banke iz člana 191 ovog zakona, kreditna institucija, odnosno društvo koje je član grupe, koja ima namjeru da obezbijedi finansijsku podršku u skladu sa sporazumom o finansijskoj podršci u okviru grupe, dužna je da dostavi obavještenje o toj odluci organu nadležnom za konsolidaciju, nadležnom organu korisnika podrške i Evropskom bankarskom regulatoru.

(2) Centralna banka će, kada je nadležni organ za konsolidaciju, nakon prijema odluke iz stava 1 ovog člana, o tome bez odlaganja obavijestiti ostale članove kolegijuma supervizora i članove sanacionog kolegijuma.

(3) Kreditna institucija je dužna da javno objavi, i najmanje jednom godišnje ažurira, informacije o:

1) zaključivanju sporazuma o podršci;

2) opštim uslovima zaključenog sporazuma o podršci, i

3) nazivima drugih potpisnica sporazuma.

(4) Matična kreditna institucija iz Crne Gore, matična kreditna institucija iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori i kreditna institucija iz člana 310 stav 2 ovog zakona, je dužna da za svakog člana grupe iz Crne Gore koji nije kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori javno objavi i najmanje jednom godišnje ažurira informacije iz stava 3 ovog člana.

(5) Javno objavljivanje obavještenja iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa čl. 431 do 434 Regulative (EU) br. 575/2013.

Primjena odredaba ovog zakona na sporazum o finansijskoj podršci i na izmjene sporazuma

Član 194

(1) Na sporazum o finansijskoj podršci grupe ne primjenjuju se odredbe ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuje poslovanje sa licima povezanim sa kreditnom institucijom.

(2) Odredbe ovog zakona kojima se uređuje finansijska podrška grupe primjenjuju se i na svaku izmjenu sporazuma o finansijskoj podršci.

2. Sporazumi o finansijskoj podršci grupe iz trećih zemalja

Učesnici u sporazumu o finansijskoj podršci

Član 195

(1) Kreditna institucija koja je matično društvo može da sa zavisnim društvom koje je kreditna institucija, investiciono društvo ili finansijska institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ili trećoj zemlji, a koje je uključeno u superviziju na konsolidovanoj osnovi koju vrši Centralna banka u skladu sa ovim zakonom, zaključi sporazum o finansijskoj podršci u okviru grupe na osnovu kojeg potpisnice obezbjeđuju finansijsku podršku bilo kojoj drugoj potpisnici ovog sporazuma kada ispuni uslove za primjenu mjera rane intervencije iz člana 288 ovog zakona.

(2) Kreditna institucija koja je zavisno društvo druge kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori ili trećoj zemlji, može da sa matičnom kreditnom institucijom i drugim članovima grupe zaključi sporazum o finansijskoj podršci u okviru grupe na osnovu kojeg potpisnice obezbjeđuju finansijsku podršku bilo kojoj drugoj potpisnici ovog sporazuma.

(3) Kreditne institucije iz st. 1 i 2 ovog člana mogu da zaključe sporazum o finansijskoj podršci grupe:

1) ako Centralna banka ima zaključen sporazum o saradnji iz člana 336 ovog zakona sa nadležnim organom države u kojoj je sjedište člana grupe koji namjerava da zaključi sporazum, i

2) u vrijeme predlaganja ili zaključivanja sporazuma prema potpisnicima sporazuma nijesu preduzete mjere rane intervencije.

(4) Odredbe ovog zakona kojima se uređuje finansijska podrška u okviru grupe ne odnose se na ostale ugovore o finansiranju, u okviru kojih ni jedna od njegovih potpisnica u trenutku zaključenja nije bila u fazi rane intervencije, a koji nijesu zaključeni sa ciljem obezbjeđivanja međusobne finansijske podrške kada jedna ili više potpisnica ispune uslove za ranu intervenciju iz člana 288 ovog zakona.

(5) Zaključivanje sporazuma iz st. 1 ili 2 ovog člana ne predstavlja uslov za kreditnu instituciju da pruža finansijsku podršku drugom članu grupe koji ima finansijske poteškoće, ako:

1) je o tome u pojedinačnom slučaju kreditna institucija sama donijela odluku;

2) je davanje finansijske podrške u skladu sa politikom grupe, i

3) to ne predstavlja rizik za cijelu grupu.

(6) Na sporazum o finansijskoj podršci iz st. 1 ili 2 ovog člana ne primjenjuju se odredbe ovog zakona i drugih propisa kojim se uređuje poslovanje sa licima povezanim sa kreditnom institucijom.

(7) Odredbe ovog zakona kojim se uređuje finansijska podrška članova grupe primjenjuju se i na svaku izmjenu sporazuma o finansijskoj podršci.

Predmet uređivanja sporazuma o finansijskoj podršci u okviru grupe

Član 196

(1) Sporazumom o finansijskoj podršci iz člana 195 st.1 ili 2 ovog zakona može se obezbijediti finansijska podrška:

1) matičnog društva zavisnom društvu;

2) zavisnog društva matičnom društvu;

3) zavisnog društva drugom zavisnom društvu iz iste grupe, ili

4) u okviru članova grupe, na bilo koji drugi način koji nije obuhvaćen tač. 1, 2 i 3 ovog stava.

(2) Pružalac finansijske podrške može kroz jednu ili više transakcija dati podršku u vidu kredita ili zajma, izdavanjem garancije ili davanjem jemstva, zasnivanjem založnog prava ili

prenosom prava vlasništva nad imovinom radi obezbjeđenja, ili kombinacijom ovih instrumenata.

(3) Oblici finansijske podrške iz stava 2 ovog člana odnose se na pravne poslove između potpisnica sporazuma o finansijskoj podršci grupe kao i na pravne poslove sa trećim licima.

(4) Sporazumom o finansijskoj podršci grupe pružalac finansijske podrške može zahtijevati od korisnika podrške da se obaveže na davanje finansijske podrške tom pružaocu podrške.

(5) U sporazumu o finansijskoj podršci grupe potpisnice sporazuma su dužne da ugovore način obračuna kamate i drugih naknada, za svaku transakciju izvršenu u skladu sa sporazumom, pri čemu se visina kamate i drugih naknada mora odrediti u vrijeme pružanja finansijske podrške.

(6) Pri zaključivanju sporazuma o finansijskoj podršci grupe i definisanju obračuna kamata i drugih naknada potpisnice sporazuma su dužne da uzmu u obzir sljedeće principe:

1) zaključeni sporazum je izraz slobodne volje strana u sporazumu;

2) svaki potpisnik sporazuma djeluje u svom najboljem interesu, pri čemu se u obzir mogu uzeti sve neposredne ili posredne koristi koje potpisnica sporazuma može steći kao rezultat davanja finansijske podrške;

3) svaki korisnik finansijske podrške mora svakom davaocu finansijske podrške pružiti sve relevantne informacije prije određivanja kamata i drugih naknada za pružanje finansijske podrške i prije donošenja odluke o pružanju finansijske podrške;

4) prilikom određivanja kamata i drugih naknada za pružanje finansijske podrške pružalac podrške može uzeti u obzir informacije kojima raspolaže, zbog činjenice da je član iste grupe kao i korisnik finansijske podrške, a koje nijesu javno dostupne, i

5) kod načina obračuna kamata i drugih naknada za pružanje finansijske podrške ne mora se uzeti u obzir očekivani privremeni efekat na cijene na tržištu, koji proizilaze iz događaja koji se ne odnose na poslovanja te grupe.

(7) Obavezu iz sporazuma o finansijskoj podršci grupe može ispuniti samo potpisnik sporazuma, i to samo prema drugom potpisniku tog sporazuma.

Provjera predloženog sporazuma

Član 197

(1) Kreditna institucija iz člana 195 st. 1 i 2 ovog zakona dužna je da Centralnoj banci, podnese zahtjev za izdavanje odobrenja za zaključivanje sporazuma o finansijskoj podršci grupe i uz zahtjev priloži predlog teksta sporazuma sa nazivima članova grupe koji namjeravaju da budu potpisnici sporazuma.

(2) Centralna banka, kada je ispunjen uslov iz člana 195 stav 3 tačka 1 ovog zakona, bez odlaganja prosljeđuje zahtjev iz stava 1 ovog člana nadležnom organu treće zemlje u kojoj je sjedište zavisnog društva koje namjerava da bude potpisnik sporazuma o podršci.

(3) Centralna banka će sarađivati sa nadležnim organima trećih zemalja u kojima je sjedište društava koja namjeravaju da budu potpisnici sporazuma o podršci, u skladu sa sporazumom iz člana 336 ovog zakona.

Saglasnost skupštine akionara za zaključivanje sporazuma o podršci

Član 198

(1) Kada Centralna banka izda odobrenje matičnoj kreditnoj instituciji u Crnoj Gori za zaključivanje sporazuma o podršci, upravni odbor kreditne institucije koja namjerava da zaključi sporazum je dužan da za zaključivanje tog sporazuma dobije saglasnost ili ovlašćenje skupštine akcionara kreditne institucije.

(2) Ako skupština ovlasti upravni odbor društva u skladu sa stavom 1 ovog člana, ne primjenjuju se odredbe statuta kreditne institucije ili odluka nadzornog odbora kojom je utvrđeno da se određene vrste poslova mogu obavljati samo uz saglasnost tog odbora, ako bi takve odredbe ili odluke ograničavale upravni odbor u donošenju odluke da kreditna institucija bude korisnik ili pružalac finansijske podrške.

(3) Skupština akcionara može da opozove saglasnost, odnosno ovlašćenje iz stava 1 ovog člana, i u tom slučaju sporazum o podršci ne proizvodi pravno dejstvo za tu kreditnu instituciju.

(4) Kreditna institucija je dužna da odluku skupštine akcionara o davanju ovlašćenja upravnom odboru i odluku o njegovom opozivu bez odlaganja dostavi Centralnoj banci i svim potpisnicima tog sporazuma.

(5) Upravni odbor člana grupe kreditnih institucija koji je potpisnik sporazuma je dužan da najmanje jednom godišnje izvijesti skupštinu o sprovođenju sporazuma i svake odluke koja je donesena u skladu sa tim sporazumom.

(6) Matična kreditna institucija iz Crne Gore je dužna da obezbijedi da svi članovi grupe koji namjeravaju da zaključe sporazum, a nijesu kreditne institucije ili investiciona društva, postupaju u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuje zaključivanje sporazuma o finansijskoj podršci u okviru grupe.

Dostavljanje sporazuma o podršci

Član 199

Kreditna institucija je dužna da bez odlaganja obavijesti Centralnu banku o zaključivanju sporazuma o podršci, i dostavi joj primjerak tog sporazuma za potrebe ostvarivanja funkcija supervizije i sanacije kreditnih institucija.

Uslovi za pružanje podrške

Član 200

(1) Kreditna institucija može da pruži podršku samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) ako će pruženom podrškom biti znatno smanjeni finansijski problemi korisnika podrške;

2) ako je cilj podrške očuvanje ili obnavljanje finansijske stabilnosti grupe u cjelini ili bilo kojeg potpisnika sporazuma i ako je to u interesu pružaoca podrške;

3) ako se podrška, uključujući kamate i druge naknade, daje u skladu sa uslovima iz člana 196 st. 5 i 6 ovog zakona;

4) ako je, na osnovu informacija dostupnih upravnom odboru pružaoca podrške u vrijeme kada je donijeta odluka o podršci, razumno očekivati da će korisnik podrške platiti kamatu i naknadu za podršku, i ako je podrška pružena u obliku zajma ili kredita vratiti zajam ili kredit, a ako je podrška pružena u obliku jemstva ili garancije ili u bilo kojem drugom obliku, isti uslovi moraju biti primjenjeni na obavezu koja proizilazi za korisnika podrške ako je izvršeno plaćanje na osnovu jemstva, garancije ili sprovođenjem drugog oblika podrške;

5) ako pružanje podrške ne bi ugrozilo likvidnost ili solventnost pružaoca podrške;

6) ako pružanje podrške ne predstavlja opasnost za finansijsku stabilnosti Crne Gore ili treće zemlje u kojoj je sjedište druge potpisnice sporazuma;

7) ako pružalac podrške, u vrijeme pružanja podrške, ispunjava sve propisane zahtjeve u vezi sa kapitalom i likvidnošću, kao i sve mjere Centralne banke naložene u skladu sa ovlašćenjima iz ovog zakona i ako pružanje podrške ne uzrokuje kršenje tih zahtjeva;

8) ako pružalac podrške u vrijeme pružanja podrške ispunjava propisane zahtjeve koji se odnose na velike izloženosti i ako pružanje podrške ne uzrokuje kršenje tih zahtjeva, i

9) ako pružanje pomoći ne bi ugrozilo mogućnost sanacije pružaoca pomoći.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, kreditna institucija može, uz odobrenje Centralne banke, dati pomoć u slučaju kada nije ispunjen uslov iz stava 1 tač. 7 ili 8 ovog člana, ako je dobila odobrenje Centralne banke iz člana 202 stav 7 ovog zakona.

Odluka o pružanju i primanju podrške

Član 201

(1) Upravni odbor kreditne institucije pružaoca podrške donosi odluku o pružanju podrške, koja mora biti detaljno obrazložena i u odluci moraju biti navedeni ciljevi podrške i opis načina na koji su ispunjeni uslovi iz člana 200 stav 1 ovog zakona.

(2) Odluku o primanju podrške donosi upravni odbor korisnika podrške.

Odobrenje Centralne banke za pružanje podrške

Član 202

(1) Kreditna institucija može da pruži podršku u skladu sa potpisanim sporazumom o podršci ako je za davanje podrške dobila odobrenje Centralne banke.

(2) Kreditna institucija iz stava 1 ovog člana je dužna da obavijesti Centralnu banku ako njeno zavisno društvo namjerava da pruži podršku.

(3) Zahtjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana smatra se urednim ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) zahtjev sadrži sve pojedinosti predložene podrške i njihovo obrazloženje;

2) uz zahtjev je priložen primjerak odluke upravnog odbora o pružanju podrške iz člana 201 stav 1 ovog zakona, i

3) kreditna institucija je dostavila Centralnoj banci kopiju sporazuma o podršci, koji će Centralna banka koristiti i za potrebe ostvarivanja funkcije sanacije kreditnih institucija.

(4) Centralna banka najkasnije u roku od pet radnih dana od dana dostavljanja urednog zahtjeva iz stava 3 ovog člana donosi rješenje kojim odlučuje o zahtjevu, a ako u tom roku ne odluči o zahtjevu, smatra se da je izdala odobrenje za pružanje finansijske podrške.

(5) Centralna banka će izdati odobrenje kreditnoj instituciji za pružanje podrške ako su ispunjeni uslovi iz člana 200 stav 1 ovog zakona.

(6) Centralna banka će odbiti zahtjev iz stava 3 ovog člana ako procijeni da uslovi iz člana 200 stav 1 ovog zakona nijesu u potpunosti ispunjeni, a ako procijeni da su ti uslovi djelimično ispunjeni, Centralna banka može da djelimično usvoji zahtjev iz stava 3 ovog člana.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako uslovi iz člana 200 stav 1 tač. 7 ili 8 ovog zakona nijesu ispunjeni, Centralna banka može da usvoji ili djelimično usvoji zahtjev iz stava 3 ovog člana.

(8) U slučaju iz stava 7 ovog člana Centralna banka je dužna da rješenjem odredi rok u kojem je kreditna institucija dužna da ponovo uskladi poslovanje sa zahtjevima iz člana 200 stav 1 tač. 7 ili 8 ovog zakona, i ako kreditna institucija u ostavljenom roku ponovo uskladi poslovanje sa tim zahtjevima, smatraće se da kreditna institucija nije imala neusklađenost sa tim zahtjevima.

VIII. BANKARSKA TAJNA

Pojam bankarske tajne

Član 203

(1) Bankarskom tajnom smatraju se:

1) podaci o pojedinačnom stanju depozita klijenata kreditne institucije;

2) podaci o stanju i prometu na pojedinačnim računima klijenata otvorenih u kreditnoj instituciji;

3) podaci o korisnicima kredita i stanju njihovih kredita, i

4) drugi podaci i informacije o klijentu do kojih je kreditna institucija došla na osnovu pružanja usluga klijentu i u obavljanju poslova sa klijentom, ukoliko drugim zakonom nije drugačije uređeno.

(2) Klijentom kreditne institucije, u smislu ovog zakona, smatra se svako lice koje je zatražilo ili primilo bankarsku i/ili finansijsku uslugu od kreditne institucije.

(3) Bankarska tajna predstavlja poslovnu tajnu.

Obaveza čuvanja bankarske tajne

Član 204

(1) Članovi organa kreditne institucije, akcionari kreditne institucije, zaposleni u kreditnoj instituciji, spoljni revizori i druga lica koja zbog prirode poslova koje obavljaju sa kreditnom institucijom ili za kreditnu instituciju imaju pristup povjerljivim podacima, dužni su da čuvaju podatke i informacije koji predstavljaju bankarsku tajnu i ne smiju ih učiniti dostupnim trećim licima, iskoristiti protiv interesa kreditne institucije i njenih klijenata, ili omogućiti trećim licima da ih iskoriste.

(2) Obaveza čuvanja bankarske tajne postoji za lica iz stava 1 ovog člana i nakon prestanka njihovog rada u kreditnoj instituciji, odnosno nakon prestanka svojstva akcionara ili članstva u organima kreditne institucije, kao i nakon prestanka ugovornog odnosa o obavljanju poslova za kreditnu instituciju.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana:

1) svi podaci i informacije koji predstavljaju bankarsku tajnu mogu se učiniti dostupnim:

- Centralnoj banci;
- nadležnom sudu;
- drugim licima, a na osnovu izričite pisane saglasnosti klijenta;

2) nadležnom državnom tužiocu i organu uprave nadležnom za poslove policije mogu se učini dostupnim podaci za potrebe gonjenja učinilaca krivičnih djela;

3) organu nadležnom za sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma mogu se učiniti dostupnim podaci u skladu sa zakonom kojim se reguliše sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma;

4) notarima se mogu učini dostupni podaci za potrebe vođenja ostavinskog postupka;

5) javnim izvršiteljima, stečajnom upravniku i likvidatoru mogu se učini dostupnim podaci potrebni za izvršavanje ovlašćenja u skladu sa zakonom;

6) Fondu za zaštitu depozita mogu se učiniti dostupni podaci u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;

7) poreskom organu mogu se učiniti dostupnim podaci za potrebe postupka utvrđivanja, naplate i kontrole poreza, kao i za razmjenu informacija sa drugim državama u skladu sa međunarodnim ugovorima i propisima Evropske unije;

8) podatak o broju računa pravnog lica i fizičkog lica koje obavlja registrovanu djelatnost može se učiniti dostupnim povjeriocu klijenta kreditne institucije koji kreditnoj instituciji prezentira izvršnu sudsku odluku ili drugu izvršnu ispravu utvrđenu zakonom;

9) podaci o bonitetu i kreditnom zaduženju klijenta kod te kreditne institucije mogu se učiniti dostupnim drugoj kreditnoj instituciji ili članu grupe kreditnih institucija za svrhe upravljanja rizicima;

10) centrima za socijalni rad mogu se učiniti dostupnim podaci za potrebe preduzimanja mjera iz njihove nadležnosti radi zaštite prava maloljetne djece i lica pod starateljstvom;

11) podaci o kreditnom zaduženju klijenta kod te kreditne institucije i urednosti u vraćanju odobrenog kredita mogu se učiniti dostupnim licima koja po osnovu tog kreditnog zaduženja imaju potencijalnu obavezu prema kreditnoj instituciji, kao sudužnici, žiranti, garanti i slično;

12) kreditnoj instituciji preko koje se obavljaju međunarodne platne transakcije (korespondentskoj banci) mogu se učiniti dostupnim podaci o klijentu potrebni za izvršavanje obaveze identifikacije i provjere klijenta u skladu sa zakonom kojim se uređuje spjrečavanje pranja novca i finansiranja terorizma;

13) licima koja obavljaju poslove faktoringa illi otkupa potraživanja mogu se učiniti dostupnim podaci o potraživanju kreditne institucije koja su predmet prodaje;

14) društvima za osiguranje mogu se učiniti dostupnim podaci koji su neophodni u postupku osiguranja potraživanja kreditne institucije;

15) licu koje namjerava da stekne kvalifikovano učešće u toj kreditnoj instituciji, licu kojoj se pripaja ili sa kojom se spaja kreditna institucija, pravnom licu koje namjerava preuzeti kreditnu instituciju, kao i revizorima i drugim stručnim, pravnim ili fizičkim licima ovlašćenim od potencijalnog sticaoca kvalifikovanog učešća mogu se, uz saglasnost upravnog odbora kreditne institucije, učiniti dostupnim podaci potrebni za sprovođenje procjene kreditne institucije;

16) pružaocima usluge eksternalizacije mogu se učiniti dostupnim podaci potrebni za izvršavanje usluge eksternalizacije;

17) licu koje je pogrešno uplatilo novčana sredstva na račun klijenta kreditne institucije, mogu se učiniti dostupnim podaci koji su potrebni za pokretanje sudskog postupka radi povraćaja pogrešno uplaćenih novčanih sredstava;

18) drugim licima mogu se učiniti dostupni podaci u skladu sa zakonom.

(4) Odavanjem bankarske tajne ne smatra se odavanje podataka u agregatnoj formi iz kojih nije moguće utvrditi lične ili poslovne podatke o klijentu, kao i davanje podataka iz javnih registara.

(5) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi da pisana saglasnost klijenta iz stava 3 tačka 1 alineja 3 ovog člana bude data kao poseban dokument.

(6) Kada se razmjena podataka koji predstavljaju bankarsku tajnu vrši na osnovu pisane saglasnosti klijenta iz stava 3 tačka 1 alineja 3 ovog člana, kreditna institucija je dužna da:

1) obezbijedi da su podaci koji se dostavljaju tačni, potpuni i ažurni;

2) klijentu omogući uvid u njegove podatke koje kreditna institucija dostavlja, i

3) obezbijedi da se na taj način ne razmjenjuju podaci u obimu većem od potrebnog za namjene za koje se podaci razmjenjuju.

Korišćenje i zaštita povjerljivih podataka

Član 205

(1) Lica iz člana 204 stav 3 ovog zakona koja su došla u posjed podataka koji predstavljaju bankarsku tajnu dužna su da te podatke koriste samo za namjene za koje su pribavljene i ne smiju ih učiniti dostupnim trećim licima, osim nadležnom pravosudnom organu i drugim licima u skladu sa zakonom.

(2) Odredba stava 1 ovog člana odnosi se i na sva fizička lica koja u svojstvu zaposlenih ili u drugom svojstvu rade ili su radila kod lica iz člana 204 stav 3 ovog zakona.

IX. ZAŠTITA POTROŠAČA I DRUGIH KLIJENATA

Objavljivanje opštih uslova poslovanja

Član 206

(1) Kreditna institucija je dužna da na vidnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama istakne opšte uslove poslovanja, kao i njihove izmjene i dopune, najmanje osam dana prije njihovog stupanja na snagu.

(2) Opštim uslovima poslovanja, u smislu ovog zakona, smatra se svaki dokument koji sadrži standardne uslove poslovanja koji se mogu primijeniti na sve klijente kreditne institucije, opšte uslove koji se odnose na uspostavljanje odnosa između klijenata i kreditne institucije, postupak komunikacije između klijenata i kreditne institucije, kao i opšte uslove obavljanja transakcija između klijenata i kreditne institucije.

(3) Pored obaveznog informisanja klijenata iz stava 1 ovog člana, kreditna institucija može informacije o uslovima poslovanja i na drugi način učiniti dostupnim potencijalnim klijentima.

(4) Klijent može od kreditne institucije da traži dodatna objašnjenja i instrukcije koja se odnose na primjenu opštih uslova poslovanja.

Obaveza informisanja potrošača

Član 207

(1) Kreditna institucija je dužna da na ugovoreni način, a najmanje jednom godišnje bez naknade, informiše potrošača o stanju kredita ili depozita, a u odnosu na odobrene kredite naročito o dospjelim nepodmirenim dugovanjima prema kreditnoj instituciji, i o rokovima za slanje opomena o dugu i upozorenja o otkazu ugovora o kreditu, kao i da mu obezbijedi pristup drugim podacima koji mogu biti dostupni potrošaču u skladu sa ovim zakonom.

(2) Potrošač, u smislu ovog zakona, je svako fizičko lice koje je klijent kreditne institucije, a koje djeluje izvan područja svoje privredne djelatnosti ili slobodnog zanimanja.

(3) Kreditna institucija je dužna da informaciju o stanju kredita iz stava 1 ovog člana dostavlja sve do trenutka pokretanja sudskog postupka za naplatu kredita.

(4) Kreditna institucija je dužna da, najmanje 15 dana prije namjeravanog pokretanja postupka prinudne naplate kredita koja će se vršiti na teret sudužnika, založnog dužnika i žiranta/jemca, uključujući i namjeravani jednostrani raskid ugovora o kreditu, obavijesti ta lica o namjeri pokretanja postupka prinudne naplate, odnosno jednostranog raskida ugovora i uslovima pod kojima taj postupak neće biti pokrenut.

(5) Kreditna institucija je dužna da odmah po otkazu ugovora o kreditu, bez naknade, obavijesti korisnika kredita, sudužnika i žiranta/jemca o:

1) ukupnom iznosu i strukturi duga po osnovu glavnice, kamata, naknada i drugih troškova, i

2) osnovanosti zahtjeva za naplatu pojedinačnih stavki, uz naznaku stavki koje su podložne uvećanju i pripadajućoj kamatnoj stopi za te stavke.

(6) Odredba stava 4 ovog člana ne isključuje pravo kreditne institucije da, u skladu sa ugovorom, pokrene postupak prinudne naplate od dužnika.

Promjenljiva kamatna stopa

Član 208

(1) U slučaju kada je ugovorena promjenljiva kamatna stopa, kreditna institucija je dužna da, najmanje 15 dana prije primjene nove kamate, obavijesti klijenta o promjeni kamatne stope, sa objašnjenjem parametara zbog kojih je došlo do promjene kamatne stope, a kod ugovora o kreditu dužna je da klijentu dostavi i izmijenjeni plan otplate.

(2) Ako kreditna institucija ne obavijesti potrošača o promjeni kamatne stope na odobreni kredit najmanje 15 dana prije njene primjene, dužna je da odloži primjenu nove kamatne stope do narednog obračunskog perioda, osim u slučaju kada je došlo do smanjenja kamatne stope.

(3) Ako kreditna institucija ne obavijesti potrošača o promjeni kamatne stope na položeni depozit najmanje 15 dana prije njene primjene, dužna je da odloži primjenu nove kamatne stope do narednog obračunskog perioda, osim u slučaju kada je došlo do povećanja kamatne stope.

(4) Ako potrošač, korisnik kredita, nakon prijema obavještenja o povećanju kamatne stope nije saglasan sa navedenom promjenom, ima pravo u roku tri mjeseca od prijema obavještenja da izvrši prijevremenu otplatu kredita bez obaveze plaćanja bilo kakve naknade kreditnoj instituciji, uključujući i ugovorenu naknadu za prijevremenu otplatu kredita, a kreditna institucija nema pravo na naknadu štete zbog prijevremene otplate.

Ključne informacije o uslugama

Član 209

Kreditna institucija je dužna da za svaku uslugu koja je u ponudi za klijente-fizička lica izradi obrazac koji sadrži ključne informacije o usluzi i učini ga dostupnim na pogodnom mjestu u poslovnim prostorijama u kojima se pružaju usluge klijentima.

Informisanje drugih učesnika u kreditnom odnosu

Član 210

(1) Kod ugovora o kreditu, kreditna institucija je dužna da:

1) prije zaključivanja ugovora informiše i druge učesnike u kreditnom odnosu (sudužnike, založne dužnike i žirante/jemce) o svim bitnim uslovima iz ugovora koji se odnose na njihova prava i obaveze;

2) upozori druge učesnike u kreditnom odnosu (sudužnike, založne dužnike i žirante/jemce) na pravnu prirodu sudužništva odnosno žiriranja/jemstva, kao i na pravo kreditne institucije da naplatu svojih potraživanja može vršiti od svih učesnika u kreditnom odnosu;

3) o izvršenju obaveza iz tač. 1 i 2 ovog člana obezbijedi odgovarajući dokaz.

(2) Kreditna institucija je dužna da u slučaju zaključivanja ugovora o kreditu, osim dužniku po kreditu, dostavi po jedan primjerak ugovora i drugim učesnicima u kreditnom poslu.

Obračun i iskazivanje efektivne kamatne stope

Član 211

Kreditna institucija je dužna da obračunava i iskazuje aktivne efektivne kamatne stope na date kredite i efektivne pasivne kamatne stope na primljene depozite, i da informiše klijente i javnost o visini efektivnih kamatih stopa, u skladu sa propisom Centralne banke.

Ugovaranje promjenljivih kamatnih stopa

Član 212

(1) Ako kreditna institucija nudi ugovaranje promjenljive kamatne stope, ili kredite za koje iznos otplate zavisi od kretanja kursa valute koja nije euro, dužna je da na jasan i nedvosmislen način upozori potrošača na sve rizike koji proizilaze iz promjenjivosti kamatne stope, odnosno kretanja valutnih kurseva.

(2) Promotivne kamatne stope koje se nude pri prodaji usluga na tačno određeni rok, čijim istekom se visina te kamatne stope koriguje na visinu tržišne kamatne stope, mogu biti ugovorene samo na kratkoročne usluge.

Uslovljavanje klijenata

Član 213

Kreditna institucija ne smije davanje kredita uslovljavati korišćenjem drugih usluga ili usluga drugih lica povezanih sa kreditnom institucijom, koje nijesu u vezi sa osnovnim poslom.

Zaštita klijenata pri prodaji dugovanja klijenata

Član 214

(1) Kreditna institucija je dužna da obezbijedi da klijenti prema kojima je imala potraživanja po osnovu kredita ili po drugom osnovu, a koja je prodajom ili na drugi način prenijela drugom licu, ne dođu u nepovoljniji položaj u odnosu na položaj koji su kao dužnici imali prema toj kreditnoj instituciji.

(2) Kreditna institucija, lice na koje je potraživanje iz stava 1 ovog člana prenijeto, i treće lice na koje je potraživanje dalje prenijeto, solidarno su odgovorni za štetu nastalu zbog dovođenja dužnika u pravno ili stvarno nepovoljniji položaj u odnosu na položaj koji je imao kao dužnik prema kreditnoj instituciji.

(3) Odredba stava 1 ovog člana ne odnosi se na ugovore koji se zaključuju u okviru mjera koje je za kreditne institucije u finansijskim teškoćama naložila Centralna banka ili preduzela privremena ili sanaciona uprava kreditne institucije.

(4) Kada izvrši prenos dugova klijenta drugom licu, kreditna institucija je dužna da, pored obaveze obavještavanja klijenta o prenosu u skladu sa zakonom, klijentu dostavi i izvještaj o ukupnom stanju potraživanja sa stanjem na dan prenosa potraživanja i strukturu potraživanja prema stavkama u kojima su jasno naznačene glavnica, kamata, naknade i drugi troškovi.

Zaštita klijenata pri smanjenju kapitala

Član 215

(1) Ako kreditna institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, donese odluku o smanjenju kapitala kojom se smanjuje njena neto imovina, dužna je da na zahtjev deponenta, koji je podnesen u skladu sa tim zakonom, isplati depozit i prije njegove dospjelosti i kamate koje su obračunate do dana isplate, bez naplate naknada i troškova, i to u roku od 60 dana od dana podnošenja zahtjeva deponenta.

(2) Pojam „depozit“ iz stava 1 ovog člana ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuju obligacioni odnosi.

Odlaganje sprovođenja isplate depozita

Član 216

(1) Kreditna institucija nije dužna da ispuni zahtjeve iz člana 215 ovog zakona ako odluči da sprovede smanjenje kapitala nakon isteka roka od dvije godine od dana donošenja odluke o smanjenju stavki redovnog osnovnog kapitala.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana kreditna institucija je dužna da odluku o smanjenju stavki kapitala i odluku o roku isplate bez odlaganja objavi na svojoj internet stranici.

Tretman smanjenja stavki redovnog osnovnog kapitala

Član 217

Kreditna institucija je dužna da iznos, za koji je donošenjem odluke o smanjenju kapitala kojom se smanjuje njena neto imovina umanjila stavke redovnog osnovnog kapitala, tretira kao stavke koje kreditnoj instituciji više nijesu dostupne za neograničeno i trenutno korišćenje za pokriće rizika ili gubitaka, pa se taj iznos ne smije iskazivati kao dio redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije.

Postupak kreditne institucije po prigovoru klijenta

Član 218

(1) Klijent koji smatra da se kreditna institucija ne pridržava obaveza iz zaključenog ugovora može da podnese prigovor nadležnoj organizacionoj jedinici ili organu kreditne institucije nadležnom za odlučivanje po prigovorima klijenata.

(2) Kreditna institucija je dužna da podnosiocu prigovora iz stava 1 ovog člana odgovori u razumnom roku, a najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema prigovora, ukoliko zakonom za određene usluge nije utvrđen drugi rok.

(3) Kreditna institucija je dužna da poslove rješavanja prigovora klijenata povjeri najmanje jednom licu koje je u radnom odnosu u kreditnoj instituciji.

(4) Zaštita prava potrošača, u smislu zakona kojim se uređuju potrošački krediti, vrši se u skladu sa odredbama tog zakona.

Vansudsko rješavanje sporova

Član 219

(1) Klijent kreditne institucije koji nije zadovoljan aktom, radnjom ili nepostupanjem kreditne institucije, može podnijeti prigovor Centralnoj banci.

(2) Klijent kreditne institucije se može obratiti Centralnoj banci samo ako je prethodno iskoristio sve pravne mogućnosti zaštite svojih prava u postupku kod kreditne institucije.

(3) U cilju zaštite klijenata iz stava 1 ovog člana, Centralna banka razmatra prigovore klijenata i može da:

1) daje preporuke kreditnim institucijama za poboljšanje odnosa prema klijentima;

2) daje savjete klijentima u vezi sa drugim načinima rješavanja spora;

3) obavlja i druge radnje koji doprinose ostvarivanju zaštite prava klijenata.

(4) Centralna banka ne rješava pojedinačne prigovore klijenata kreditne institucije.

(5) Centralna banka prati broj i vrste prigovora klijenata po pojedinoj kreditnoj instituciji i njihove promjene.

(6) Kreditne institucije su dužne da podatke o prigovorima klijenata dostavljaju Centralnoj banci na način i u rokovima koje odredi Centralna banka.

(7) Klijent kreditne institucije iz stava 1 ovog člana može da pokrene vansudsko rješavanje spora i podnošenjem predloga za pokretanje postupka posredovanja, odnosno postupka arbitraže, u skladu sa zakonom.

(8) Vansudsko rješavanje sporova, na način utvrđen st. 1 do 7 ovog člana, primjenjuje se i na sporove između korisnika finansijskih usluga i pružalaca finansijskih usluga, utvrđenih zakonom kojim se uređuje finansijski lizing, faktoring, otkup potraživanja, mikrokreditiranje i kreditno-garantni poslovi.

(9) Centralna banka može propisom bliže urediti postupak zaštite prava klijenata kreditnih institucija iz ovog člana.

X. RAČUNOVODSTVO, REVIZIJA I IZVJEŠTAVANJE

1. Računovodstvo

Vođenje poslovnih knjiga

Član 220

(1) Kreditna institucija je dužna da vodi poslovne knjige, sastavlja knjigovodstvene isprave, vrednuje imovinu i obaveze i sastavlja i objavljuje finansijske iskaze u skladu sa ovim zakonom, propisima donijetim na osnovu ovog zakona i Međunarodnim

računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja (u daljem tekstu: MRS/MSFI).

(2) Kreditna institucija je dužna da primjenjuje Međunarodne računovodstvene standarde i Međunarodne standarde finansijskog izvještavanja od datuma koji je Odbor za međunarodne računovodstvene standarde (IASB) odredio kao dan početka njihove primjene, ukoliko Centralna banka za određeni MRS/MSFI ne odredi drugi datum kao dan početka njegove primjene.

(3) Kreditna institucija je dužna da poslovne knjige i ostalu poslovnu dokumentaciju i evidencije vodi na način koji omogućava, u bilo koje vrijeme, provjeru da li kreditna institucija posluje u skladu sa važećim propisima i standardima struke.

Kontni okvir

Član 221

(1) Kreditna institucija je dužna da vodi poslovne knjige po kontnom okviru za kreditne institucije.

(2) Kontni okvir iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

2. Spoljna revizija

Obaveza vršenja spoljne revizije

Član 222

(1) Obavezi spoljne revizije podliježu godišnji finansijski iskazi kreditne institucije, godišnji konsolidovani finansijski iskazi grupe kreditnih institucija iz Crne Gore i konsolidovani godišnji finansijski iskazi grupe ako su članovi grupe i nefinansijske institucije.

(2) Revizija godišnjih finansijskih iskaza iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, ako ovim zakonom i propisima donijetim na osnovu ovog zakona nije drugačije određeno.

(3) Revizija, u smislu ovog zakona, obuhvata:

1) zakonsku reviziju godišnjih finansijskih iskaza kreditne institucije; i

2) reviziju za potrebe Centralne banke.

(4) Reviziju finansijskih iskaza i reviziju za potrebe Centralne banke mora izvršiti isti spoljni revizor odnosno društvo za reviziju, osim u slučaju iz člana 231 stav 4 tačka 2 ovog zakona.

Izbor društva za reviziju

Član 223

(1)Skupština akcionara kreditne institucije je dužna da, uz odobrenje Centralne banke, za reviziju finansijskih iskaza za određenu poslovnu godinu, najkasnije do 30. septembra te poslovne godine, izabere društvo za reviziju (u daljem tekstu: spoljni revizor).

(2) Nadzorni odbor kreditne institucije je dužan da dostavi odluku o imenovanju spoljnog revizora Centralnoj banci u roku od osam dana od dana donošenja odluke.

(3) Ugovor o vršenju revizije finansijskih iskaza mora biti zaključen u pisanoj formi.

(4) Spoljni revizor je dužan da za svaku kreditnu instituciju koja mu je povjerila vršenje revizije, najkasnije do 31. oktobra tekuće godine, dostavi Centralnoj banci plan vršenja revizije za tu poslovnu godinu, koji sadrži područja poslovanja koja će biti predmet revizije, opis sadržaja planirane revizije po pojedinim područjima i planirano trajanje revizije.

Razlozi za odbijanje izdavanja odobrenja

Član 224

(1) Centralna banka će odbiti zahtjev za izdavanje odobrenja iz člana 223 stav 1 ovog zakona, ako:

1) za reviziju kreditne institucije neće biti angažovana najmanje tri lica koja su ovlašćeni revizori sa namanje tri godine iskustva na poslovima revizije kreditnih institucija iz Crne Gore ili drugih država;

2) je spoljni revizor, odnosno lice koje angažuje spoljni revizor, povezano sa kreditnom institucijom ili članom grupe kojoj pripada ta kreditna institucija;

3) je spoljni revizor ili društvo povezano sa spoljnim revizorom, odnosno lice koje angažuje spoljni revizor, pružao kreditnoj institucije nerevizorske usluge iz člana 225 ovog zakona čije obavljanje predstavljaju smetnju za vršenje revizije finansijskih iskaza kreditne institucije;

4) je društvo za reviziju, odnosno lice koje angažuje spoljni revizor, prethodne četiri godine uzastopno vršilo reviziju finansijskih iskaza te kreditne institucije;

5) iz podataka kojima raspolaže Centralna banka proizilazi da spoljni revizor nije na zadovoljavajući način vršio reviziju finansijskih iskaza kreditnih institucija.

(2) Dokumentaciju koja se prilaže uz zatjev za izdavanje odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

Smetnje za vršenje revizije

Član 225

(1) Reviziju finansijskih iskaza kreditne institucije ne može da vrši spoljni revizor koji je direktno ili indirektno, kreditnoj instituciji koja je predmet revizije, njenom matičnom društvu ili njenim zavisnim društvima pružao nerevizorske usluge iz stava 2 ovog člana, i to:

1) jednu ili više nerevizorskih usluga iz stava 2 ovog člana u periodu od početka godine koja je predmet revizije i izdavanja revizorskog izvještaja, i

2) nerevizorsku uslugu iz stava 2 tačka 5 ovog člana u finansijskoj godini koja prethodi periodu iz tačke 1 ovog stava.

(2) Nerevizorskim uslugama iz stava 1 ovog člana smatraju se:

1) poreske usluge povezane sa pripremom poreskih obrazaca, porezom na zarade i carinom;

2) usluge koje uključuju bilo kakvu ulogu revizora u upravljanju ili donošenju odluka u kreditnoj instituciji koja je predmet revizije;

3) knjigovodstvene usluge i sačinjavanje računovodstvenih evidencija i finansijskih izvještaja;

4) usluge obračuna zarada;

5) usluge osmišljavanja i sprovođenje postupaka interne kontrole ili upravljanja rizikom povezanih sa pripremom i/ili nadzorom finansijskih informacija ili osmišljavanja i sprovođenja tehnoloških sistema za finansijske informacije;

6) pravne usluge povezane sa opštim savjetovanjem, pregovaranjem u ime kreditne institucije koja je predmet revizije i pravnim zastupanjem u rješavanju sudskih sporova;

7) usluge u vezi sa funkcijom interne revizije kreditne institucije;

8) usluge povezane sa finansiranjem, strukturom i dodjelom kapitala i investicionom strategijom kreditne institucije, osim pružanja usluga u vezi sa finansijskim izvještajima, kao što je davanje pisama podrške u vezi sa prospektima koje je izdala kreditna institucija;

9) trgovanje akcijama ili preuzimanje emisije akcija kreditne institucije i reklamne aktivnosti u vezi sa tim;

10) usluge koje se odnose na:

- pronalaženje kandidata za člana upravnog odbora koji može značajno da utiče na sačinjavanje računovodstvenih evidencija ili finansijskih izvještaja koji su predmet zakonske revizije, ili provjeru njegovih referenci;
- restrukturiranje modela organizovanja kreditne institucije, i
- kontrolu troškova.

Obavještavanje u slučaju raskida ugovora o reviziji

Član 226

U slučaju sporazumnog raskida ugovora o reviziji kreditna institucija odnosno matično društvo u grupi i spoljni revizor dužni su da, u primjerenom roku, u pisanoj formi dostave Centralnoj banci obrazloženje razloga za sporazumni raskid ugovora, a u slučaju jednostranog raskida ugovora ugovorna strana koja je raskinula ugovor dužna je da obrazloži razloge raskida, a druga ugovorna strana da se izjasni o razlozima za raskid ugovora navedenih u dostavljenom obrazloženju.

Revizija u slučaju restrukturiranja kreditne institucije

Član 227

(1) U slučaju restrukturiranja, kreditna institucija koja je osnovana spajanjem, kreditna institucija kojoj se pripojila druga kreditna institucija, odnosno kreditne institucije koje su nastale podjelom ili odvajanjem, dužne su da angažuju spoljnog revizora radi obavljanja revizije svojih finansijskih iskaza sa stanjem na dan spajanja, podjele ili odvajanja.

(2) Kreditne institucije iz stava 1 ovog člana dužne su da, u roku od 60 dana od dana registracije u Centralnom registru privrednih subjekata, dostave Centralnoj banci izvještaj spoljnog revizora o istinitosti i objektivnosti svog početnog iskaza o finansijskoj poziciji na dan spajanja, pripajanja, podjele ili odvajanja.

Saradnja revizora sa Centralnom bankom

Član 228

(1) Spoljni revizor je dužan da, odmah po saznanju, u pisanoj formi obavijesti Centralnu banku o:

1) utvrđenim nezakonitostima ili dugim činjenicama i okolnostima koje mogu na bilo koji način da ugroze dalje poslovanje kreditne institucije,

2) činjenicama koje predstavljaju razlog za oduzimanje dozvole za rad kreditne institucije;

3) materijalno značajnoj razlici u procjeni rizika prisutnih u poslovanju kreditne institucije i vrednovanju bilansnih i vanbilansnih stavki i stavki računa dobiti i gubitka,

4) težem kršenju internih akata kreditne institucije,

5) značajnim slabostima u strukturi sistema internih kontrola ili propustima u primjeni sistema internih kontrola, i

6) činjenicama koje bi mogle dovesti do davanja mišljenja sa rezervom, negativnog mišljenja, ili suzdržavanja od izražavanja mišljenja na finansijske iskaze kreditne institucije.

(2) Spoljni revizor je dužan da u pisanoj formi obavijesti Centralnu banku o svakoj činjenici ili okolnosti iz stava 1 ovog člana za koju sazna u toku postupka revizije finansijskih iskaza društva, koje je sa kreditnom institucijom za koju se vrši revizija povezano odnosom kontrole.

(3) Dostavljanje podataka Centralnoj banci iz st.1 i 2 ovog člana ne predstavlja kršenje obaveze čuvanja povjerljivih informacija koja proizilazi iz zakona kojim se uređuje revizija ili iz ugovora zaključenog sa kreditnom institucijom.

(4) Ako spoljni revizor obavijesti Centralnu banku o činjenicama i okolnostima iz stava 1 i 2 ovog člana, dužan je da o tome istovremeno obavijesti i upravni i nadzorni odbor kreditne

institucije, osim ako ocijeni da postoje opravdani razlozi zbog kojih ne treba obavještavati te organe.

Revizorski izvještaj

Član 229

(1) Nakon izvršene revizije iz člana 222 stav 3 tačka 1 ovog zakona spoljni revizor sačinjava izveštaj i daje mišljenje o usklađenosti godišnjih finansijskih iskaza kreditne institucije sa ovim zakonom, Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja, zakonom kojim se uređuje revizija i drugim propisima, i o tome da li godišnji finansijski iskazi istinito i objektivno prikazuju finansijsku poziciju kreditne institucije, rezultate poslovanja i novčane tokove za tu poslovnu godinu po svim materijalno značajnim pitanjima.

(2) Centralna banka može da traži od spoljnog revizora dodatne informacije u vezi sa izvršenom revizijom.

Neprihvatanje godišnjih finansijskih izvještaja

Član 230

(1) Ako Centralna banka utvrdi da su godišnji finansijski iskazi i godišnji konsolidovani finansijski iskazi sačinjeni suprotno propisima, ili da ne pružaju istinit i fer prikaz finansijske pozicije i uspješnosti poslovanja kreditne institucije, odnosno grupe, a za te izvještaje je u revizorskom izvještaju dato pozitivno ili mišljenje sa rezervom, neće prihvatiti te godišnje finansijske izvještaje, odnosno godišnje konsolidovane finansijske izvještaje, i o tome će obavijestiti kreditnu instituciju.

(2) U slučaju iz st. 1 i 6 ovog člana kreditna institucija je dužna da ponovo izradi godišnje finansijske iskaze, odnosno godišnje konsolidovane finansijske iskaze, angažuje drugog spoljnog revizora u skladu sa odredbama ovog zakona, i, u roku koji odredi Centralna banka, dostavi Centralnoj banci novi revizorski izvještaj, uključujući i relevantne finansijske iskaze.

(3) Neprihvatanje finansijskih iskaza ima za posljedicu i neprihvatanje ocjene iz člana 231 stav 1 ovog zakona.

(4) O neprihvatanju finansijskih iskaza, Centralna banka bez odlaganja obavještava organ nadležan za nadzor lica ovlašćenih za vršenje revizorskih usluga u skladu sa zakonom kojim se uređuje revizija, uz obrazloženje razloga za neprihvatanje finansijskih iskaza kreditne institucije.

(5) Kreditna institucija ne smije javno da objavi godišnje finansijske iskaze odnosno godišnje konsolidovane finansijske iskaze koje nije prihvatila Centralna banka.

(6) Ako su godišnji finansijski iskazi koje nije prihvatila Centralna banka već dostavljeni drugim organima radi javnog objavljivanja, kreditna institucija je dužna da odmah po prijemu obavještenja iz stava 1 ovog člana o tome obavijesti te organe.

Revizija za potrebe Centralne banke

Član 231

(1) Na osnovu izvršene revizije za potrebe Centralne banke iz člana 222 stav 3 tačka 2 ovog zakona spoljni revizor daje ocjenu o:

1) poštovanju propisa o upravljanju rizicima u kreditnoj instituciji;

2) adekvatnosti obavljanja poslova funkcije kontrole rizika, funkcije praćenja usklađenosti i funkcije interne revizije;

3) stanja informacionog sistema i adekvatnosti upravljanja informacionim sistemom, i

4) pravilnosti, tačnosti i potpunosti izvještaja koji se dostavljaju Centralnoj banci.

(2) Centralna banka može od revizora da traži dodatne informacije u vezi sa izvršenom revizijom.

(3) Ocjena iz stava 1 ovog člana je opisna i kreće se u rasponu od potpuno zadovoljavajuće do potpuno nezadovoljavajuće (potpuno zadovoljavajuće, zadovoljavajuće, nezadovoljavajuće, u potpunosti nezadovoljavajuće).

(4) Ako Centralna banka utvrdi da ocjena iz stava 1 ovog člana nije data u skladu sa ovim zakonom, zakonom kojim se uređuje revizija i pravilima revizorske struke, ili ako na osnovu izvršene kontrole poslovanja kreditne institucije ili na drugi način utvrdi da ocjena nije zasnovana na istinitim i objektivnim činjenicama, može da:

1) zahtijeva od spoljnog revizora da svoju ocjenu ispravi, odnosno dopuni, ili

2) zahtijeva od kreditne institucije da angažuje drugog spoljnog revizora da izvrši reviziju iz stava 1 ovog člana na trošak kreditne institucije.

(5) Neprihvatanje ocjene iz stava 1 ovog člana nema za posljedicu odbijanje revizorskog izvještaja o obavljenoj reviziji finansijskih iskaza kreditne institucije za tu godinu ako je revizorski izvještaj o obavljenoj reviziji prihvatljiv za Centralnu banku.

Dostavljanje izvještaja o reviziji

Član 232

(1) Kreditna institucija je dužna da godišnje finansijske iskaze, sa izvještajem i mišljenjem spoljnog revizora, dostavi Centralnoj banci u roku od 120 dana od dana isteka poslovne godine na koju se izvještaj odnosi.

(2) Matično društvo u grupi je dužno da dostavi Centralnoj banci godišnje konsolidovane finansijske iskaze grupe kreditnih institucija, sa izvještajem i mišljenjem spoljneg revizora, u roku od 150 dana od isteka poslovne godine na koju se izvještaj odnosi.

3. Izvještavanje i javno objavljivanje podataka

Izvještavanje Centralne banke

Član 233

(1) Kreditne institucije i filijale kreditnih institucija iz drugih država koje pružaju bankarske i/ili finansijske usluge na teritoriji Crne Gore, dužne su da pripremaju, i da u rokovima i na način utvrđenim propisom iz stava 2 ovog člana, dostavljaju Centralnoj banci tačne i potpune izvještaje i druge podatke:

1) koji se odnose na ispunjavanje kapitalnih zahtjeva iz člana 134 ovog zakona;

2) o likvidnoj pokrivenosti i stabilnim izvorima finansiranja iz člana 114 ovog zakona;

3) o velikim izloženostima iz člana 172 ovog zakona;

4) o koeficijentu finansijskog leveridža iz člana 115 ovog zakona;

5) o klasifikaciji aktive iz člana 118 ovog zakona;

6) i druge izvještaje i podatke potrebne za ostvarivanje supervizorske funkcije Centralne banke.

(2) Vrste izvještaja, formu i sadržaj izvještaja i podataka iz stava 1 ovog člana i rokove za njihovo dostavljanje Centralnoj banci, propisuje Centralna banka.

Izvještavanje na zahtjev Centralne banke

Član 234

Kreditna institucija je dužna da na zahtjev i u roku koji utvrdi Centralna banka dostavi izvještaje, informacije i podatke o svim pitanjima koja su od značaja za sprovođenje supervizije ili za izvršavanje ostalih zadataka iz nadležnosti Centralne banke.

Obavještavanje Centralne banke

Član 235

(1) Kreditna institucija je dužna da u roku od tri radna dana obavijesti Centralnu banku o:

1) svakom izvršenom upisu promjene podataka u Centralni registar privrednih subjekata;

2) sazivanju i datumu održavanja skupštine akcionara i svim odlukama koje su donijete na toj skupštini;

3) svakoj planiranoj promjeni osnovnog kapitala kreditne institucije u iznosu od 10% ili više;

4) prestanku pružanja pojedinih usluga koje je kreditna institucija pružala na osnovu dozvole za rad ili posebnog odobrenja;

5) saznanju da je fizičko ili pravno lice steklo ili povećalo kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji iznad nivoa za koje ima odobrenje Centralne banke, odnosno o saznanju da je lice sa kvalifikovanim učešćem prodalo ili na drugi način otuđilo akcije, čime je smanjilo ušešće u kapitalu kreditne institucije ispod nivoa za koji ima odobrenje Centralne banke;

6) nastalim bliskim povezanostima kreditne institucije i drugih fizičkih i pravnih lica, i

7) promjenama u sastavu grupa povezanih lica prema kojima je kreditna institucija izložena.

(2) Kreditna institucija čije su akcije uključene za trgovanje na regulisanom tržištu dužna je da najmanje jednom godišnje obavijesti Centralnu banku o akcionarima sa kvalifikovanim učešćem u kreditnoj instituciji i o visini učešća, u skladu sa članom 233 stav 2 ovog zakona.

(3) Upravni odbor kreditne institucije je dužan da odmah obavijesti Centralnu banku o:

1) ugroženoj likvidnosti ili solventnosti kreditne institucije;

2) nastanku razloga za oduzimanje dozvole za rad kreditne institucije i za oduzimanje odobrenja iz ovog zakona;

3) promjeni finansijskog stanja kreditne institucije koja je rezultirala smanjenjem regulatornog kapitala i/ili pokazatelja poslovanja kreditne institucije ispod propisanog nivoa;

4) razrješenju ili ostavci člana nadzornog ili upravnog odbora, člana revizorskog odbora, izvršnog direktora ili internog revizora, i razlozima za razrješenje ili ostavku tih lica.

Dostavljanje podataka o prekograničnim aktivnostima

Član 236

(1) Kreditna institucija koja pruža usluge u drugim državama je dužna da Centralnoj banci jednom godišnje dostavlja podatke koji se odnose na proteklu finansijsku godinu, po zemljama u kojima pruža usluge, i to o:

1) bankarskim i finansijskim uslugama koje pruža, prirodi aktivnosti i geografskom području tih usluga;

2) iznosu ukupnih prihoda (promet);

3) broju zaposlenih na osnovu ekvivalenta punog radnog vremena;

4) iznosu dobiti ili gubitka prije oporezivanja;

5) iznosu poreza na dobit (ili gubitak), i

6) iznosu primljenih javnih subvencija.

(2) Podaci iz stava 1 ovog člana moraju biti revidirani i objavljeni kao prilog godišnjim finansijskim iskazima i, kada je primjenjivo, konsolidovanim godišnjim finansijskim iskazima.

Javno objavljivanje podataka o kreditnoj instituciji

Član 237

(1) Kreditna institucija je dužna da, u rokovima i na način utvrđen propisom iz stava 3 ovog člana, javno objavi tačne i potpune kvantitativne i kvalitativne podatke, koji su od značaja za informisanje javnosti o njenom finansijskom stanju, poslovanju i rizičnom profilu.

(2) Kreditna institucija je dužna da svojim aktima, zavisno od veličine, obima i složenosti poslovnih aktivnosti, nivoa preuzetog rizika i finansijskog stanja kreditne institucije, utvrdi:

1) vrste podataka koji se javno objavljuju;

2) rokove i način javnog objavljivanja podataka.

(3) Minimum podataka iz stava 1 ovog člana koji se javno objavljuju, način objavljivanja i rokove za javno objavljivanje podataka iz stava 1 ovog člana, propisuje Centralna banka.

Objavljivanje informacija o upravljanju

Član 238

(1) Kreditna institucija je dužna da javno objavi način na koji je usklađena sa odredbama ovog zakona kojima se uređuju:

1) organizaciona struktura kreditne institucije;

2) sastav, dužnosti i odgovornosti nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije i odgovornosti odbora za imenovanja;

3) obaveza nadzornog odbora da obrazuje odbor za primanja, odbor za imenovanja i odbor za rizike;

4) politike primanja, uključujući varijabilne djelove primanja i odgovornosti odbora za primanja;

5) informacije iz člana 236 stav 1 ovog zakona.

(2) Kreditna institucija je dužna da informacije iz ovog člana objavi i redovno ažurira na svojoj internet stranici.

Objavljivanje informacija o organizaciji i pokazateljima poslovanja

Član 239

(1) Kreditna institucija koja je matično društvo u grupi kreditnih institucija, i kreditna institucija iz člana 310 stav 2 ovog zakona, dužna je da javno objavi opis pravnih odnosa u svojoj grupi i opis sistema upravljanja i organizacione strukture grupe, direktno ili upućivanjem na internet stranice koje sadrže objavljene ekvivalentne informacije.

(2) Kreditna institucija je dužna da u svojim godišnjim izvještajima u okviru glavnih pokazatelja objavi pokazatelj povrata na aktivu (neto dobit podijeljena sa ukupnom aktivom, iskazan u procentu).

(3) Kreditna institucija je dužna da objavljuje informacije iz ovog člana najmanje jednom godišnje na svojoj interet stranici i da ih redovno ažurira.

XI. SUPERVIZIJA KREDITNIH INSTITUCIJA

1. Osnovne odredbe

Supervizija kreditnih institucija

Član 240

Centralna banka je ovlašćena da u cilju održavanja zdravog bankarskog sistema u Crnoj Gori i podsticanja i očuvanja njegove sigurnosti i stabilnosti vrši superviziju kreditnih institucija, pod kojom se podrazumijeva:

1) posredna kontrola koja se vrši prikupljanjem i analizom izvještaja, informacija i drugih podataka koje kreditne institucije dostavljaju u skladu sa zakonom i propisima Centralne banke, informacija i podataka koje kreditne institucije dostavljaju na zahtjev Centralne banke i drugih podataka o poslovanju kreditnih institucija kojima Centralna banka raspolaže, i kontinuiranim praćenjem poslovanja kreditnih institucija;

2) neposredna kontrola koja se vrši pregledom poslovnih knjiga, knjigovodstvene i druge dokumentacije u kreditnim institucijama i kod drugog učesnika u poslu koji je predmet kontrole;

3) preduzimanje supervizorskih mjera prema kreditnoj instituciji, uključujući i supervizorske mjere u fazi rane intervencije;

4) davanje dozvola, odobrenja, saglasnosti i mišljenja, kao i procjenjivanje poslovanja kreditne institucije u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

5) komunikacija sa kreditnim institucijama u skladu sa članom 243 ovog zakona.

Pravna zaštita

Član 241

(1) Članovi Savjeta Centralne banke, lica ovlašćena za kontrolu i drugi zaposleni u Centralnoj banci, kao i zastupnici, privremeni članovi upravnog odbora kreditne institucije, ovalšćena lica i pomoćnici ovlašćenih lica, administratori i pomoćnici administratora, članovi privremene uprave i asistenti privremene uprave, spoljni revizori i druga lica koja angažuje Centralna banka u vezi sa izvršavanjem funkcija u skladu sa ovim zakonom, ne mogu odgovarati za štetu koja bi mogla da nastane prilikom obavljanja dužnosti u skladu sa zakonom i propisima donijetim na osnovu zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili namjerno ili grubom nepažnjom.

(2) Troškove zaštite lica iz stava 1 ovog člana, u sudskim sporovima koji se odnose na obavljanje dužnosti iz stava 1 ovog člana, snosi Centralna banka.

Subjekti supervizije

Član 242

(1) Centralna banka vrši superviziju:

1) kreditnih institucija i njihovih filijala van Crne Gore;

2) kreditnih institucija iz drugih država članica u dijelu poslovanja koje se obavlja neposrednim pružanjem usluga na teritoriji Crne Gore;

3) filijala kreditnih institucija sa sjedištem u drugoj državi članici koje posluju u Crnoj Gori;

4) filijala kreditnih institucija sa sjedištem u trećoj zemlji koje posluju u Crnoj Gori.

(2) Ovlašćena lica Centralne banke iz člana 250 ovog zakona mogu, u cilju ostvarivanja ciljeva supervizije kreditnih institucija, vršiti pregled i dijela poslovanja lica povezanih sa kreditnom institucijom, ili lica na koje je kreditna institucija prenijela dio svojih poslovnih aktivnosti.

(3) Kada nadzor nad poslovanjem lica iz stava 2 ovog člana vrše drugi nadzorni organi ili institucije u skladu sa ovlašćenjima utvrđenim zakonom, Centralna banka može da učestvuje u nadzoru poslovanja lica sa tim nadzornim organom, ili od nadzornog organa tražiti da joj pribavi potrebne podatke i informacije u svrhu supervizije kreditne institucije.

(4) Odredbe stava 1 ovog člana ne isključuju vršenje supervizije na konsolidovanoj osnovi u skladu sa ovim zakonom.

Komunikacija sa kreditnim institucijama

Član 243

Centralna banka, kao dio stalnog procesa supervizije, održava komunikaciju sa kreditnim institucijama, koja se naročito ogleda u:

1) održavanju, po potrebi, konsultativnih sastanaka sa članovima upravnog odbora kreditne institucije prije početka neposredne kontrole kreditne institucije;

2) održavanju sastanka sa upravnim odborom kreditne institucije nakon sačinjavanja izvještaja o izvršenoj kontroli;

3) davanju preventivnih upozorenja u cilju obezbjeđivanja poslovanja kreditne institucije u skladu sa propisima;

4) prisustvovanju ovlašćenih predstavnika Centralne banke sjednicama nadzornog ili upravnog odbora kreditne institucije;

5) korespondenciji vezanoj za praćenje izrečenih mjera kreditnoj instituciji;

6) održavanju sastanaka i korespondenciji koji se odnose na pitanja regulatorne prirode, dobre prakse upravljanja rizicima u poslovanju kreditnih institucija i druga pitanja iz oblasti funkcionisanja bankarskog sektora.

Pribavljanje informacija od drugih lica

Član 244

(1) Lica koja imaju kvalifikovano učešće i lica povezana sa kreditnom institucijom, kao i lica na koje je kreditna institucija prenijela dio svojih poslovnih aktivnosti, dužni su da na zahtjev Centralne banke, a radi postizanja ciljeva supervizije kreditne institucije, dostave Centralnoj banci odgovarajuću dokumentaciju i informacije.

(2) Za potrebe izvršavanja svojih ovlašćenja, Centralna banka može da zahtijeva dostavljanje potrebnih informacija, uključujući dostavljanje informacija za potrebe supervizije i sa njima povezane statističke potrebe periodično i u utvrđenoj formi, od sljedećih subjekata:

1) kreditne institucije;

2) finansijskog holdinga sa sjedištem u Crnoj Gori;

3) mješovitog finansijskog holdinga sa sjedištem u Crnoj Gori;

4) mješovitog holdinga sa sjedištem u Crnoj Gori;

5) pružaoca usluge eksternalizacije nekom od lica iz tač. 1 do 4 ovog stava.

(3) U cilju utvrđivanja činjenica i okolnosti o licima iz stava 2 ovog člana, neophodnih za izvršavanje svojih ovlašćenja, uključujući utvrđivanje postojanja uslova za pokretanje prekršajnog postupka, Centralna banka može da:

1) od bilo kog pravnog ili fizičkog lica, za koje ocijeni da posjeduje relevantnu dokumentaciju, zahijeva da dostavi tu dokumentaciju;

2) izvrši pregled poslovnih knjiga i dokumentacije lica iz stava 1 ovog člana uključujući pribavljanje kopija te dokumentacije;

3) zahtijeva pisana i usmena objašnjenja od lica iz stava 1 ovog člana, kao i od njihovih zaposlenih;

4) obavi razgovore za potrebe prikupljanja informacija sa bilo kojim licem za koje ocijeni da ima relevantna saznanja, uz uslov izričitog pristanka tog lica.

(4) Centralna banka može da izvršiti neposrednu kontrolu poslovanja lica iz stava 2 ovog člana, uz prethodno obavještavanje relevantnog nadležnog organa i, ukoliko su ispunjeni potrebni uslovi, svih drugih društava uključenih u superviziju na konsolidovanoj osnovi, i to u sjedištu i na drugim mjestima gdje ta društva posluju.

2. Supervizija kreditnih institucija

Obuhvat supervizije

Član 245

(1) Pri vršenju supervizije Centralna banka, polazeći od tehničkih kriterijuma iz člana 246 ovog zakona, kontroliše zakonitost poslovanja kreditne institucije, uključujući organizaciju, strategije, politike, procese i mehanizme koje kreditna institucija sprovodi u cilju usklađivanja svog poslovanja sa ovim zakonom i procjenjuje:

1) rizike kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u toku poslovanja;

2) rizike koje kreditna institucija predstavlja za finansijski sistem, uzimajući u obzir kriterijume za identifikaciju i mjerenje sistemskog rizika;

3) rizike koji se identifikuju testiranjem otpornosti na stres, uzimajući u obzir vrstu, obim i složenost poslova kreditne institucije.

(2) Na osnovu kontrole iz stava 1 ovog člana Centralna banka utvrđuje da li organizacija, strategije, procesi i mehanizmi koje kreditna institucija sprovodi, kao i regulatorni kapital i likvidnost kreditne institucije, obezbjeđuju primjeren sistem upravljanja i pokrivanje svih rizika.

(3) Centralna banka određuje učestalost i intezitet vršenja kontrole iz stava 1 ovog člana, polazeći od veličine i značaja kreditne institucije za bankarski sistem Crne Gore, vrste, obima i složenosti poslova koje kreditna institucija obavlja, kao i principa proporcionalnosti.

(4) Kontrolu iz stava 1 ovog člana Centralna banka vrši najmanje jednom godišnje za svaku kreditnu instituciju obuhvaćenu planom kontrola iz člana 249 ovog zakona.

(5) Centralna banka po potrebi, a najmanje jednom godišnje, sprovodi odgovarajuća testiranja otpornosti kreditnih institucija na stres.

Tehnički kriterijumi za superviziju

Član 246

(1) Supervizija kreditnih institucija, pored procjene izloženosti kreditnom, tržišnom i operativnom riziku i upravljanja tim rizicima, obuhvata kao minimum:

1) rezultate testiranja otpornosti na stres koje sprovodi kreditna institucija koja primjenjuje pristup zasnovan na internim rejting sistemima;

2) izloženost riziku koncentracije i upravljanje tim rizikom od strane kreditne institucije, uključujući usklađenost kreditne institucije sa propisanim zahtjevima;

3) robusnost, adekvatnost i način primjene politika i procedura koje kreditna institucija sprovodi za upravljanje rezidualnim rizikom povezanim sa korišćenjem priznatih tehnika ublažavanja kreditnog rizika;

4) obim u kojem je regulatorni kapital kreditne institucije adekvatan sa aspekta imovine koju je kreditna institucija sekjuritizovala, uzimajući u obzir ekonomski sadržaj transakcije kao i stepen ostvarenog transfera rizika;

5) izloženost, mjerenje i upravljanje rizikom likvidnosti od strane kreditne institucije, uključujući izradu analiza različitih scenarija, upravljanje instrumentima za ublažavanje rizika (naročito nivoom, sastavom i kvalitetom bafera za likvidnost), kao i efikasne planove za postupanje u nepredviđenim okolnostima;

6) uticaj efekata diversifikacije i način na koji su ti efekti uključeni u sistem mjerenja rizika;

7) rezultate testiranja otpornosti na stres koje sprovodi kreditna institucija koja koristi interni model za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za tržišni rizik;

8) geografski položaj izloženosti kreditne institucije;

9) model poslovanja kreditne institucije, i

10) procjenu sistemskog rizika, u skladu sa kriterijumima iz člana 245 ovog zakona.

(2) Pri procjeni rizika likvidnosti kojem je kreditna institucija izložena, Centralna banka redovno i sveobuhvatno sprovodi ocjenu ukupnog upravljanja rizikom likvidnosti od strane kreditne institucije i podstiče razvoj internih metodologija, uzimajući u obzir značaj i ulogu te kreditne institucije na finansijskom tržištu, i sa dužnom pažnjom razmatra mogući efekat svojih odluka na stabilnost finansijskog sistema u drugim relevantnim državama članicama.

(3) Ako Centralna banka pri vršenju kontrole utvrdi da je kreditna institucija više puta pružila implicitnu podršku sekuritizaciji, a ukoliko je vjerovatno da će kreditna institucija nastaviti da pruža podršku sekjuritizaciji što će onemogućiti transfer značajnog dijela povezanog rizika, Centralna banka će kreditnoj instituciji naložiti odgovarajuće supervizorske mjere.

(4) Pri vršenju kontrole Centralna banka razmatra da li vrednosna usklađivanja za pozicije ili portfolia u knjizi trgovanja omogućavaju kreditnoj instituciji da u kratkom vremenskom periodu proda svoje pozicije ili ih zaštiti od rizika bez ostvarivanja značajnih gubitaka u uobičajenim tržišnim uslovima.

(5) Centralna banka je dužna da pri vršenju kontrole obuhvati i:

1) izloženost kreditne institucije kamatnom riziku iz pozicija kojima se ne trguje, a ako utvrdi smanjenje ekonomske vrijednosti kreditne institucije veće od 20% regulatornog kapitala kreditne institucije koje je posljedica iznenadne i neočekivane promjene kamatnih stopa od 200 baznih bodova ili promjene definisane propisom Centralne banke kojim se uređuje upravljanje tim rizikom, Centralna banka će naložiti kreditnoj instituciji odgovarajuće supervizorske mjere, uključujući i mjeru obezbjeđivanja dodatnog kapitala ako utvrdi da je negativan uticaj na neto kamatni prihod ili dobit značajan u odnosu na regulatorni kapital kreditne institucije;

2) izloženost kreditne institucije riziku prekomjernog finansijskog leveridža, koji se odražava u pokazateljima prekomjernog finansijskog leveridža, pri čemu Centralna banka uzima u obzir model poslovanja kreditne institucije, kao i ocjenu adekvatnosti organizacije, strategije, politike, postupaka i procedura koje je usvojila kreditna institucija za namjene upravljanja rizikom prekomjernog finansijskog leveridža;

3) sisteme upravljanja kreditnom institucijom, korporativnu kulturu i vrijednosti, kao i sposobnost članova nadzornog i upravnog odbora da izvršavaju svoje obaveze, s tim što pri sprovođenju te provjere i ocjene Centralna banka, kao minimum, ostvaruje uvid u dokumentaciju koja sadrži dnevni red i materijale sa sjednica nadzornog i upravnog odbora, kao i sastanaka odbora i drugih radnih tijela ovih organa upravljanja.

Redovna provjera odobrenja za korišćenje internih pristupa

Član 247

(1) Centralna banka redovno, a najmanje na trogodišnjoj osnovi, provjerava usklađenost kreditne institucije sa zahtjevima koji se odnose na interne pristupe za izračunavanje kapitalnih zahtjeva u skladu sa propisom Centralne banke kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija, a za čiju primjenu je dobila odobrenje od Centralne banke, naročito uzimajući u obzir promjene u poslovanju kreditne institucije kao i primjenu tih pristupa na nove proizvode.

(2) Centralna banka naročito provjerava i ocjenjuje da li kreditna institucija primjenjuje dobro razvijene i ažurirane tehnike i prakse za interne pristupe.

(3) Ako utvrdi značajne nedostatke u obuhvatu izloženosti riziku internih pristupa kreditne institucije, Centralna banka će kreditnoj instituciji naložiti odgovarajuće supervizorske mjere za njihovo otklanjanje ili ublažavanje njihovih posljedica, što može uključiti i nalaganje viših multiplikacionih faktora ili dodatnih kapitalnih zahtjeva, odnosno preduzimanje drugih odgovarajućih i efikasnih mjera.

(4) Ako utvrdi da interni model koji kreditna institucija primjenjuje za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za tržišne rizike nije ili više nije dovoljno tačan zbog brojnih prekoračenja koja su rezultat primjene retroaktivnog testiranja hipotetičkih promjena vrijednosti portfelja u skladu sa propisom Centralne banke kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija, Centralna banka će oduzeti odobrenje za korišćenje internog modela ili naložiti odgovarajuće supervizorske mjere kako bi se obezbijedilo poboljšanje modela u što kraćem roku.

(5) Ako utvrdi da kreditna institucija više ne ispunjava propisane zahtjeve za primjenu internog pristupa prilikom izračunavanja kapitalnih zahtjeva, Centralna banka će od kreditne institucije zahtijevati da:

1) dokaže da je uticaj takve neusklađenosti beznačajan, ili

2) prezentuje Centralnoj banci plan za blagovremeno ponovno uspostavljanje usklađenosti sa zahtjevima i odredi rok za njegovo sprovođenje, pri čemu Centralna banka može zahtijevati poboljšanje tog plana ako ocijeni da nije vjerovatno da će prezentovani plan dovesti do potpune usklađenosti, ili je rok za njegovo sprovođenje neodgovarajući.

(6) Na bazi postupka provjere iz stava 1 ovog člana Centralna banka će oduzeti kreditnoj instituciji odobrenje za korišćenje internog pristupa, ili će ga ograničiti na ona područja u kojima je usklađenost moguće postići u odgovarajućem roku, ako:

1) nije vjerovatno da će kreditna institucija biti u mogućnosti da ponovo uspostavi usklađenost u odgovarajućem roku, ili

2) kreditna institucija ne uspije da na zadovoljavajući način dokaže da je uticaj neusklađenosti beznačajan, kada je to primjenjivo.

Ocjena internih pristupa za izračunavanje kapitalnih zahtjeva za izloženosti ili pozicije koje su uključene u referentne portfolie

Član 248

(1) Kreditna institucija koja, u skladu sa Regulativom (EU) br. 575/2013, ima odobrenje za interni pristup za izračunavanje iznosa izloženosti ponderisanih rizikom ili kapitalnih zahtjeva, osim za operativni rizik, dužna je da Centralnoj banci i Evropskom bankarskom regulatoru najmanje jednom godišnje dostavlja izvještaj o rezultatima izračuna svojih internih pristupa za izloženosti ili pozicije koje su uključene u referentne portfolie, koji sadrži prikaz rezultata dobijenih izračunavanjem sa obrazloženjem metodologija korišćenih prilikom izračunavanja.

(2) Kao referentni portfolio iz stava 1 ovog člana primjenjuje se portfolio koji tehničkim standardom propisuje Evropska komisija.

(3) Centralna banka može donijeti propis kojim se bliže uređuje sadržaj, način i rokovi za dostavljanje izvještaja iz stava 1 ovog člana i može utvrditi specifične portfolie za koje je potrebno izračunati kapitalne zahtjeve.

(4) Centralna banka će se prije utvrđivanja specifičnog portfolia iz stava 3 ovog člana konsultovati sa Evropskim bankarskim regulatorom.

(5) Centralna banka, na osnovu informacija koje su joj kreditne institucije dostavile u skladu sa stavom 1 ovog člana, po potrebi, prati i analizira raspon iznosa izloženosti

ponderisanih rizikom ili kapitalnih zahtjeva, osim za operativni rizik, za izloženosti ili transakcije u referentnom portfoliu, a koji proizilaze iz internih pristupa koje primjenjuju te kreditne institucije.

(6) Centralna banka, minimalno na godišnjoj osnovi, provjerava kvalitet pristupa iz stava 1 ovog člana, pri čemu posebnu pažnjom posvećuje pristupima:

1) koji pokazuju značajne razlike u kapitalnim zahtjevima za istu izloženost;

2) kod kojih postoji naročito velika ili mala razlika, i

3) kod kojih postoji značajno i sistemsko potcjenjivanje kapitalnih zahtjeva.

(7) Ako se rezultati izračuna pojedinih kreditnih institucija značajno razlikuju od rezultata većine uporedivih kreditnih institucija, ili ako pristupi pružaju veći broj različitih rezultata, Centralna banka će ispitati razloge tih razlika.

(8) Kada utvrdi da interni modeli koje primjenjuje kreditna institucija potcjenjuju kapitalne zahtjeve, a to ne proizilazi iz razlika u odnosnim rizicima izloženosti ili pozicija, Centralna banka će preduzeti korektivne mjere.

(9) Korektivne mjere iz stava 8 ovog člana moraju biti u skladu sa ciljevima primjene internih pristupa i u tom smislu ne smiju da:

1) dovode do standardizacije internih pristupa ili korišćenja preferiranih metoda;

2) stvaraju pogrešne podsticaje, ili

3) prouzrokuju da sve kreditne institucije neosnovano preduzimaju iste aktivnosti.

Plan kontrole

Član 249

(1) Centralna banka, uzimajući u obzir obim supervizije iz člana 245 ovog zakona, najmanje jednom godišnje donosi plan kontrole kreditnih institucija, kojim obuhvata:

1) kreditne institucije za koje rezultati testiranja otpornosti na stres, ili rezultati supervizije iz člana 245 ovog zakona, ukazuju na postojanje značajnih rizika za njihovo postojeće finansijsko stanje ili upućuju na kršenje odredbi ovog zakona ili propisa donesenih na osnovu ovog zakona;

2) kreditne institucije koje predstavljaju sistemski rizik za finansijski sistem, i

3) druge kreditne institucije za koje Centralna banka ocijeni da je potreban pojačan nadzor zbog drugih okolnosti.

(2) Planom kontrole iz stava 1 ovog člana Centralna banka definiše:

1) aktivnosti koje namjerava da preduzme prema određenoj kreditnoj instituciji i uslove za obavljanje tih aktivnosti;

2) kreditne institucije za koje će biti sprovedene pojačane supervizorske aktivnosti i mjere koje će biti preduzete u skladu sa stavom 3 ovog člana, i

3) plan neposredne kontrole, uključujući i filijale i zavisna društva kreditne institucije osnovane u drugim državama članicama u skladu sa ovim zakonom.

(3) Kada Centralna banka ocijeni da je za pojedinu kreditnu instituciju potrebno sprovođenje pojačane supervizije, plan kontrole iz stava 1 ovog člana obuhvata sljedeće aktivnosti i/ili mjere:

1) povećanje broja i učestalosti neposrednih kontrola kreditne institucije;

2) imenovanje ovlašćenog lica za praćenje stanja u kreditnoj instituciji, u skladu sa članom 282 ovog zakona;

3) dodatno ili učestalije izvještavanje kreditne institucije;

4) dodatne ili učestalije provjere operativnih, strateških ili poslovnih planova kreditne institucije, ili

5) vršenje kontrole pojedinog dijela poslovanja kreditne institucije i praćenja rizika za koji je vjerovatno da će se ostvariti.

(4) Centralna banka može da, u skladu sa odredbama ovog zakona, izvrši neposrednu kontrolu poslovanja filijale kreditne institucije iz druge države članice koja pruža usluge u Crnoj Gori posredstvom filijale, nezavisno od plana supervizije nadležnog organa matične države članice.

Lica ovlašćena za kontrolu

Član 250

(1) Neposrednu kontrolu vrše zaposleni u Centralnoj banci, koje Centralna banka ovlasti za vršenje tih poslova (u daljem tekstu: ovlašćeni kontrolori).

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, za obavljanje pojedinih zadataka u vezi sa neposrednom kontrolom poslovanja kreditne institucije Centralna banka može da ovlasti i lica koja nijesu zaposlena u Centralnoj banci.

(3) Lica iz stava 2 ovog člana imaju ista ovlašćenja i odgovornosti kao i ovlašćeni kontrolori iz stava 1 ovog člana pri obavljanju poslova u vezi sa neposrednom kontrolom poslovanja kreditne institucije za koje su ovlašćeni.

(4) Posrednu kontrolu vrše zaposleni kojima su ti poslovi povjereni u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji Centralne banke.

Obavještavanje kreditne institucije o neposrednoj kontroli

Član 251

(1) Centralna banka, po pravilu deset radnih dana prije početka kontrole, obavještava kreditnu instituciju o planiranoj neposrednoj kontroli.

(2) Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži predmet kontrole, podatke o planiranom početku i trajanju kontrole, kao i informacije o dokumentaciji koju kreditna institucija treba da pripremi za potrebe vršenja neposredne kontrole.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ukoliko iz izvještaja i informacija koje posjeduje Centralna banka proizilazi da postoje nepravilnosti koje mogu biti od značaja za sigurnost i stabilnost poslovanja kreditne institucije, neposredna kontrola može otpočeti i bez prethodne najave.

Obezbjeđivanje uslova za rad ovlašćenih kontrolora

Član 252

(1) Kreditna institucija je dužna da ovlašćenim kontrolorima Centralne banke omogući nesmetani uvid u poslovne knjige, drugu poslovnu dokumentaciju i evidencije, uvid u funkcionisanje informacione tehnologije i u kompjutersku bazu podataka i da na zahtjev ovlašćenih kontrolora obezbijedi kopije poslovnih knjiga, drugu poslovnu dokumentaciju i evidencije, u papirnoj i/ili elektronskoj formi.

(2) Kreditna institucija je dužna da ovlašćenim kontrolorima, na njihov zahtjev, omogući vršenje neposredne kontrole u sjedištu kreditne institucije i na ostalim mjestima na kojima kreditna institucija, odnosno drugo lice na osnovu ovlašćenja dobijenih od kreditne institucije, obavlja djelatnosti i poslove u vezi sa kojima Centralna banka sprovodi kontrolu.

(3) Kreditna institucija je dužna da ovlašćenim kontrolorima tokom radnog vremena, a ukoliko je to zbog obima ili prirode kontrole potrebno i nakon isteka radnog vremena, obezbijedi odgovarajuće prostorije u kojima mogu nesmetano i bez prisustva drugih lica vršiti kontrolu.

(4) Kreditna institucija je dužna da omogući da u toku neposredne kontrole u prostorijama iz stava 3 ovog člana po potrebi budu prisutna i ovlašćena lica kreditne institucije, koja na zahtjev ovlašćenih kontrolora mogu dati odgovarajuća pojašnjenja u vezi sa poslovnim

knjigama, poslovnom dokumentacijom, poslovnim događajima i administrativnim odnosno poslovnim evidencijama koje su predmet kontrole.

Izvještaj o kontroli

Član 253

(1) Nakon izvršene kontrole poslovanja kreditne institucije sačinjava se izvještaj o kontroli.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju posredne kontrole, ako u postupku kontrole nijesu utvrđene nepravilnosti u poslovanju kreditne institucije, ne sačinjava se izvještaj o kontroli.

(3) Izvještaj o izvršenoj kontroli ima povjerljiv karakter i ne može se objavljivati djelimično ili u cjelosti bez saglasnosti Centralne banke.

Postupak po primjedbama na izvještaj

Član 254

(1) Kreditna institucija može dostaviti Centralnoj banci primjedbe na izvještaj o izvršenoj kontroli u roku od osam radnih dana od dana njegovog prijema.

(2) Centralna banka može neposredno provjeriti navode kreditne institucije sadržane u primjedbama na izvještaj o izvršenoj kontroli, i u tom slučaju sačinjava dopunu izvještaja na koju kreditna institucija u roku od tri radna dana od dana prijema dopune može dostaviti primjedbe.

(3) Centralna banka u roku od osam dana od dana prijema primjedbi na izvještaj, odnosno primjedbi na dopunu izvještaja o izvršenoj kontroli, razmatra prispjele primjedbe i u pisanoj formi obavještava kreditnu instituciju o prihvatanju, odnosno neprihvatanju tih primjedbi.

3. Supervizija kreditnih institucija koje pružaju usluge u drugim državama članicama

Saradnja u superviziji

Član 255

(1) Centralna banka sarađuje sa nadležnim organom države članice domaćina u superviziji kreditne institucije koja posredstvom filijale pruža usluge na teritoriji te države članice.

(2) Centralna banka je dužna da nadležnom organu države članice domaćina dostavlja informacije od značaja za superviziju, a naročito informacije:

1) u vezi sa upravljanjem i vlasničkom strukturom kreditnih institucija, koje mogu olakšati vršenje supervizije i ispitivanje ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja za rad iz njihove nadležnosti;

2) koje bi mogle olakšati praćenje kreditnih institucija iz njihove nadležnosti u vezi sa likvidnošću, solventnošću, osiguranjem depozita, ograničavanjem velikih izloženosti;

3) o ostalim činjenicama koje mogu uticati na sistemski rizik koji te kreditne institucija predstavljaju, kao i o administrativnim i računovodstvenim procedurama i mehanizmima interne kontrole.

(3) Centralna banka odmah obavještava nadležna organe svih država članica domaćina ako nastanu, ili se osnovano može očekivati da će nastati, problemi sa likvidnosću kreditne institucije, sa informacijom o pojedinostima o planiranju i sprovođenju plana oporavka kao i o svim mjerama prudencijalne supervizije koje su preduzete u tom kontekstu.

(4) Centralna banka je dužna da bez odlaganja obavijesti nadležni organ države članice domaćina o svim informacijama i nalazima koji se odnose na superviziju likvidnosti poslovanja kreditne institucije posredstvom filijale, i to u skladu sa dijelom šestim Regulative

575/2013 (EU) i odredbama ovog zakona kojima se uređuje supervizija na konsolidovanoj osnovi, ako su te informacije i nalazi od značaja za zaštitu deponenata ili investitora iz države članice domaćina.

(5) Centralna banka je dužna da bez odlaganja obavijesti nadležne organe svih država članica domaćina o problemima sa likvidnošću u kreditnoj instituciji koji su nastupili ili se realno može očekivati da će nastupiti, a to obavještenje treba da sadrži podatke o planiranju i primjeni plana oporavka i podatke o svim preduzetim supervizorskim mjerama Centralne banke po tom osnovu.

(6) Centralna banka je dužna da na zahtjev nadležnog organa države članice domaćina obrazloži na koji je način informacije i nalaze koje joj je dostavio taj nadležni organ uzela u obzir pri svom postupanju prema kreditnoj instituciji, a ako nadležni organ države članice domaćina smatra da Centralna banka nije preduzela odgovarajuće mjere, može, nakon obavještavanja Centralne banke i Evropskog bankarskog regulatora, preduzeti odgovarajuće mjere kako bi spriječio dalja kršenja, u cilju zaštite opšteg interesa deponenata, investitora i drugih lica kojima se pružaju bankarske i finansijske usluge ili u cilju zaštite stabilnosti finansijskog sistema države članice domaćina.

(7) Centralna banka kao nadležni organ matične države članice može, u slučaju neslaganja sa mjerama iz stava 5 ovog člana koje je preduzeo nadležni organ države članice domaćina, odnosno sa mjerama koje nadležni organ države članice domaćina namjerava da preduzme, da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(8) Centralna banka može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010 i u slučaju kada nadležni organ iz druge države članice odbije njen zahtjev za saradnju, a naročito zahtjev za razmjenu informacija, ili ako nije postupio po tom zahtjevu u primjerenom roku.

Neposredna kontrola poslovanja filijale u državi članici domaćinu

Član 256

(1) Centralna banka, odnosno lica koja je Centralna banka ovlastila za obavljanje pojedinih poslova kontrole, može da izvrši neposrednu kontrolu poslovanja, uključujući provjeru informacija iz člana 255 ovog zakona, u filijali kreditne institucije koja posluje na teritoriji druge države članice posredstvom filijale, uz prethodno obaviještavanje nadležnog organa države članice domaćina.

(2) Centralna banka može da traži od nadležnog organa države članice domaćina, u kojoj kreditna institucija pruža usluge, da taj organ ili druge stručno osposobljeno lice koje taj organ ovlasti izvrši neposrednu kontrolu filijale.

(3) Centralna banka može da učestvuje u neposrednoj kontroli filijale kreditne institucije u državi članici nezavisno od toga ko vrši neposrednu kontrolu.

(4) Ako je nadležni organ države članice domaćina, u cilju očuvanja stabilnosti finansijskog sistema te države članice, izvršio neposrednu kontrolu poslovanja filijale kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori i dostavio Centralnoj banci pribavljene informacije i nalaze koji su relevantni za procjenu rizika kreditne institucije ili stabilnost finansijskog sistema države članice domaćina, Centralna banka je dužna da, pri utvrđivanju plana kontrole iz člana 249 ovog zakona, uzme u obzir te informacije kao i stabilnost finansijskog sistema države članice domaćina.

Mjere prema filijali u državi članici domaćinu vezano za pružanje usluga na teritoriji te države članice

Član 257

(1) Ako nadležni organ države članice domaćina u kojoj kreditna institucija pruža usluge posredstvom filijale, na osnovu informacija koje je dostavila Centralna banka u skladu sa članom 255 ovog zakona, obavijesti Centralnu banku da ta kreditna institucija, vezano uz pružanje usluga na području te države članice, krši propise te države u koje je prenijeta Direktiva 2013/36/EU ili odredbe Regulative (EU) br. 575/2013, ili postoji značajan rizik da se kreditna institucija neće uskladiti sa tim propisima, Centralna banka će, ako u Crnoj Gori nije donijeta odluka o mjerama reorganizacije, bez odlaganja naložiti kreditnoj instituciji supervizorske mjere za otklanjanje neusklađenosti i o tome bez odlaganja obavijestiti nadležni organ države članice domaćina.

(2) Ako je nadležni organ države članice domaćina u kojoj kreditna institucija pruža usluge posredstvom filijale preduzeo preventivne mjere vezane za kršenja iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može, ako se ne slaže sa preduzetim mjerama, da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Obavještavanje nadležnih organa države članice domaćina

Član 258

Ako Centralna banka oduzme kreditnoj instituciji odobrenje za pružanje bankarskih i/ili finansijskih usluga, odnosno izrekne supervizorsku mjeru zabrane pružanja pojedinih finansijskih usluga, dužna je da o tome bez odlaganja obavijesti nadležni organ države članice domaćina.

Supervizija kreditne institucije koja neposredno pruža usluge u drugoj državi članici i finansijske institucije koja pruža usluge u drugoj državi članici

Član 259

(1) Na superviziju kreditne institucije koja neposredno pruža usluge u drugoj državi članici primjenjuju se odredbe čl. 255 do 258 ovog zakona.

(2) Na superviziju finansijskih institucija, koje u skladu sa članom 74 ovog zakona pružaju uzajamno priznate usluge na teritoriji druge države članice, primjenjuju se odredbe ovog zakona kojim se uređuje supervizija kreditnih institucija koje pružaju usluge u drugim državama članicama.

4. Supervizija kreditnih institucija iz drugih država članica koje pružaju usluge u Crnoj Gori

Ovlašćenje za vršenje supervizije

Član 260

(1) Pored supervizije poslovanja filijale kreditne institucije sa sjedištem u drugoj državi članici koja na teritoriji Crne Gore pruža uzajamno priznate finansijske usluge, koju vrši nadležni organ matične države članice, superviziju te filijale vrši i Centralna banka u skladu sa čl. 261 do 267 ovog zakona.

Ovlašćenja za prikupljanje informacija i vršenje neposredne kontrole filijale

Član 261

(1) Filijala kreditne institucije sa sjedištem u drugoj državi članici koja na teritoriji Crne Gore pruža uzajamno priznate usluge dužna je da Centralnoj banci dostavi informacije o svim uslugama koje ta filijala pruža na teritoriji Crne Gore na način i u rokovima utvrđenim propisom iz člana 233 stav 2 ovog zakona, kao i druge informacije u skladu sa članom 234 ovog zakona.

(2) Centralna banka može da koristi informacije pribavljene u skladu sa stavom 1 ovog člana za:

1) informativne ili statističke svrhe;

2) utvrđivanje značajnosti filijale u skladu sa odredbama ovog zakona, i

3) vršenje supervizije filijale u skladu sa ovim zakonom.

(3) Podatke pribavljene u skladu sa stavom 1 ovog člana Centralna banka dužna je da čuva kao povjerljive u skladu sa ovim zakonom.

(4) Ako filijala kreditne institucije sa sjedištem u drugoj državi članici posluje na teritoriji Crne Gore, nadležni organ matične države članice može:

1) uz prethodno obavještavanje Centralne banke, samostalno ili posredstvom lica koje je ovlastio, izvršiti neposrednu kontrolu te filijale uključujući i provjeru informacija iz člana 248 ovog zakona, ili

2) tražiti od Centralne banke da ovlašćeni kontrolori ili druga lica koja ovlasti Centralna banka izvrše neposrednu kontrolu poslovanja te filijale.

(5) U slučaju iz stava 4 tačka 2 ovog člana, nadležni organ matične države članice može da učestvuje u neposrednoj kontroli filijale koju vrše ovlašćeni kontrolori ili druga lica koja je ovlastila Centralna banka.

(6) Centralna banka može da izvrši neposrednu kontrolu poslovanja filijale kreditne institucije iz druge države članice i da zahtijeva da joj se dostave informacije o poslovanju filijale, kao i informacije za potrebe supervizije poslovanja te filijale, ako je to potrebno radi očuvanja stabilnosti finansijskog sistema Crne Gore, s tim što je Centralna banka dužna da se prije početka kontrole savjetuje sa nadležnim organom matične države članice.

(7) Nakon izvršene kontrole iz stava 6 ovog člana Centralna banka će dostaviti nadležnom organu matične države članice prikupljene informacije i nalaze koji su relevantni za procjenu rizika kreditne institucije ili stabilnosti finansijskog sistema Crne Gore.

(8) Neposredna kontrola filijale kreditne institucije iz druge države članice vrši se u skladu sa propisima Crne Gore.

(9) Pri izricanju mjera filijali kreditne institucije iz druge države članice Centralna banka neće preduzimati mjere koje imaju diskriminatorni ili ograničavajući karakter zbog toga što je kreditna institucija dobila odobrenje u drugoj državi članici.

Saradnja u superviziji kreditnih institucija sa sjedištem u drugoj državi članici koje pružaju usluge na teritoriji Crne Gore

Član 262

(1) Centralna banka sarađuje sa nadležnim organom matične države članice u superviziji kreditne institucije sa sjedištem u toj državi članici koja posredstvom filijale pruža usluge na teritoriji Crne Gore.

(2) Centralna banka i nadležni organ matične države članice, pored ostalih obaveza obavještavanja utvrđenih ovim zakonom, međusobno razmjenjuju informacije od značaja za superviziju, a naročito informacije:

1) u vezi sa upravljanjem i vlasničkom strukturom kreditnih institucija, koje mogu olakšati vršenje supervizije i ispitivanje ispunjenosti uslova za izdavanje odobrenja za rad iz njihove nadležnosti;

2) koje bi mogle olakšati praćenje kreditnih institucija iz njihove nadležnosti u vezi sa likvidnošću, solventnošću, osiguranjem depozita, ograničavanjem velikih izloženosti;

3) o ostalim činjenicama koje mogu uticati na sistemski rizik koji te kreditne institucija predstavljaju, kao i o administrativnim i računovodstvenim procedurama i mehanizmima interne kontrole.

(3) Centralna banka može da traži od nadležnog organa matične države članice obrazloženje na koji je način informacije i nalaze koje mu je dostavila u vezi sa poslovanjem kreditne institucije iz stava 1 ovog člana uzeo u obzir u svom postupanju prema toj kreditnoj instituciji.

(4) Ako ocijeni da nadležni organ matične države članice nakon dobijanja informacija i nalaza iz stava 3 ovog člana nije preduzeo adekvatne mjere, Centralna banka može, nakon obavještavanja nadležnog organa matične države članice i Evropskog bankarskog regulatora, preduzeti odgovarajuće mjere kako bi spriječila dalja kršenja u cilju zaštite opšteg interesa deponenata, investitora i drugih lica kojima se pružaju bankarske ili finansijske usluge ili u cilju zaštite stabilnosti finansijskog sistema u Crnoj Gori.

(5) Centralna banka može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010, ako je nadležni organ iz druge države članice odbio njen zahtjev za saradnju, a naročito za razmjenu informacija, ili nije postupio po zahtjevu u primjerenom roku.

Supervizorske mjere nadležnog organa matične države članice u vezi s uslugama koje se pružaju u Crnoj Gori

Član 263

(1) Ako Centralna banka na osnovu informacija koje pribavi u skladu sa čl. 217, 247 i 248 ovog zakona utvrdi da kreditna institucija iz druge države članice koja pruža usluge u Crnoj Gori krši propise te države članice kojima se prenose Direktiva 2013/36/EU ili Regulativu (EU) br. 575/2013, i ako postoji značajan rizik da se neće uskladiti sa tim propisima u odnosu na usluge koje kreditna institucija pruža u Crnoj Gori, Centralna banka će o tome obavijestiti nadležni organ matične države članice.

(2) Ako Centralna banka ocijeni da nadležni organ matične države članice nije preduzeo, ili da neće preduzeti mjere za otklanjanje neusklađenosti ili mjere za sprečavanje rizika neusklađenosti, može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Preventivne mjere

Član 264

(1) Prije pokretanja postupka iz člana 263 ovog zakona, a prije donošenja mjera od strane nadležnog organa matične države članice ili mjera reorganizacije iz člana 356 ovog zakona, Centralna banka će u vanrednoj situaciji naložiti preventivne mjere kada ocijeni da je to potrebno radi sprečavanja finansijske nestabilnosti koja može ozbiljno ugroziti zajedničke interese deponenata, investitora i drugih lica korisnika usluga te kreditne institucije na teritoriji Crne Gore i o preduzetim preventivnim mjerama će bez odlaganja obavijestiti nadležni organ matične države članice, Evropskog bankarskog regulatora i Evropsku komisiju.

(2) Preventivne mjere iz stava 1 ovog člana moraju biti srazmjerne njihovoj svrsi, a to je preventivna zaštita od finansijske nestabilnosti koja može ozbiljno da ugrozi zajedničke

interese deponenata, investitora i drugih lica korisnika usluga te kreditne institucije na teritoriji Crne Gore, i one mogu da uključuju privremenu zabranu plaćanja.

(3) Centralna banka je dužna da, pri izricanju preventivnih mjera iz stava 1 ovog člana, vodi računa o tome da povjerioce u Crnoj Gori ne dovede u povoljniji položaj u odnosu na povjerioce te kreditne institucije iz drugih država članica.

(4) Preventivne mjere iz stava 1 ovog člana prestaju kada nadležni upravni organ, organ sa javnim ovlašćenjima ili sud matične države članice, donese odluku o mjerama reorganizacije u skladu sa članom 356 ovog zakona i ta mjera postane izvršna.

(5) Centralna banka će obustaviti sprovođenje preventivnih mjera iz stava 1 ovog člana ako ocijeni da te mjere više nijesu potrebne jer je nadležni organ matične države članice postupio u skladu sa obavještenjem iz člana 263 stav 1 ovog zakona, ili su mjere prestale u skladu sa stavom 4 ovog člana.

Radnje za sprečavanje ili kažnjavanje kršenja i za zaštitu opšteg dobra

Član 265

(1) Izuzetno od odredbi čl. 263 i 264 ovog zakona, Centralna banka može, na osnovu ovlašćenja iz ovog zakona, da preduzme radnje za sprečavanje ili kažnjavanje za kršenje odredbi ovog zakona i drugih propisa u koje je prenijeta Direktiva 2013/36/EU ili propisa koji su donijeti radi zaštite opšteg dobra u Crnoj Gori, za čiju superviziju je ovlašćena tim propisima.

(2) Radnje iz stava 1 ovog člana mogu da uključuju i zabranu filijali kreditne institucije iz druge države članice da na teritoriji Crne Gore zaključuje nove pravne poslove.

Mjere nakon oduzimanja odobrenja za rad matične kreditne institucije

Član 266

Centralna banka je dužna je preduzme odgovarajuće mjere za sprečavanje filijale kreditne institucije iz druge države članice koja pruža usluge u Crnoj Gori da zaključuje nove pravne poslove na teritoriji Crne Gore, ako je nadležni organ države članice ukinuo odobrenje za rad matične kreditne institucije.

Supervizija kreditne institucije iz druge države članice koja neposredno pruža usluge u Crnoj Gori i finansijske institucije koja pruža usluge u Crnoj Gori

Član 267

(1) Na superviziju kreditne institucije iz druge države članice koja neposredno pruža usluge u Crnoj Gori primjenjuju se odredbe čl. 260 do 266 ovog zakona.

(2) Na superviziju finansijske institucije iz druge države članice koja u skladu sa članom 85 ovog zakona pruža uzajamno priznate usluge na teritoriji Crne Gore, primjenjuju se odredbe ovog zakona kojim se uređuje supervizija kreditnih institucija iz drugih država članica koje pružaju usluge u Crnoj Gori.

5. Supervizija filijala kreditnih institucija iz trećih zemalja u Crnoj Gori

Način i obim supervizije filijala kreditnih institucija iz trećih zemalja

Član 268

Centralna banka vrši superviziju filijala kreditnih institucija iz trećih zemalja koje pružaju usluge u Crnoj Gori na način i u obimu u kojem vrši superviziju kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori.

6. Naknada za superviziju

Vrste naknada

Član 269

(1) Za vršenje supervizije iz člana 240 ovog zakona plaća se naknada Centralnoj banci.

(2) Naknadu iz stava 1 ovog člana čine naknade za:

1) izdavanje dozvola za rad kreditnih institucija;

2) izdavanje odobrenja, saglasnosti i mišljenja iz ovog zakona;

3) kontrolu kreditnih institucija i filijala kreditnih institucija iz trećih zemalja.

Iznos naknada

Član 270

(1) Ukupan godišnji iznos naknada iz člana 269 stav 1 ovog zakona ne može biti veći od 0,25% ukupnog iznosa aktive kreditnih institucija i filijala stranih kreditnih institucija u Crnoj Gori na kraju godine koja prethodi godini za koji se obračunava naknada.

(2) Visinu, osnovicu, način obračuna i način plaćanja ukupne godišnje naknade iz stava 1 ovog člana i iznose pojedinačnih naknada, propisuje Centralna banka.

XII. SUPERVIZORSKE MJERE

1. Opšte odredbe

Izricanje mjera prema kreditnoj instituciji

Član 271

(1) Ako kreditna institucija, u rokovima propisanim ovim zakonom, ne dostavi primjedbe na izvještaj o izvršenoj kontroli ili dostavljenim primjedbama osnovano ne ospori nalaze iz izvještaja, odnosno dopune izvještaja, u kojima su konstatovane nepravilnosti u poslovanju kreditne institucije, Centralna banka će kreditnoj instituciji izreći mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

(2) Nepravilnostima u poslovanju kreditne institucije, u smislu ovog zakona, smatraju se:

1) neadekvatno upravljanje rizicima kojima je kreditna institucija izložena u svom poslovanju;

2) postupanje kreditne institucije (činjenjem, odnosno nečinjenjem) koje nije u skladu sa ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona;

3) primjena nesigurnih ili nesolidnih praksi u poslovanju kreditne institucije.

(3) Nesigurnim ili nesolidnim praksama u poslovanju kreditne institucije iz stava 2 tačka 3 ovog člana smatra se svaka radnja ili odsustvo radnje koja je u suprotnosti sa opšteprihvaćenim standardima opreznog poslovanja i čije su moguće posljedice, u slučaju da rizik potraje, gubitak ili šteta za kreditnu instituciju.

Cilj i način utvrđivanja mjera

Član 272

(1) Cilj supervizorskih mjera Centralne banke je blagovremano preduzimanje aktivnosti za poboljšanje sigurnosti i stabilnosti poslovanja kreditne institucije, kao i otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

(2) Supervizorske mjere za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u poslovanju kreditne institucije utvrđuju se:

1) pisanim upozorenjem;
2) sporazumom o otklanjanju nepravilnosti;
3) rješenjem o nalaganju mjera za otklanjanje nepravilnosti.
(3) Supervizorske mjere Centralne banke moraju biti efikasne, srazmjerne i usmjerene na postizanje cilja opšte i specijalne prevencije.

Pisano upozorenje

Član 273

(1) Pisano upozorenje upućuje se kreditnoj instituciji u čijem su poslovanju utvrđene nepravilnosti koje nijesu direktno uticale na njeno finansijsko stanje, ali bi mogle imati takav uticaj ukoliko ne bi bile otklonjene.
(2) Pisano upozorenje sadrži i rokove za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti.

Sporazum o otklanjanju nepravilnosti

Član 274

(1) Centralna banka može da sa kreditnom institucijom zaključi sporazum o otklanjanju utvrđenih nepravilnosti, u čijem su poslovanju utvrđene nepravilnosti koje nijesu od značajnog uticaja na finansijsko stanje kreditne institucije.
(2) Centralna banka može da predloži kreditnoj instituciji zaključivanje sporazuma o otklanjanju nepravilnosti ako:
1) je kreditna institucija započela oklanjanje nepravilnosti tokom ili neposredno nakon izvršene kontrole;
2) je kreditna institucija spremna da se obaveže na otklanjanje nepravilnosti u predloženim rokovima i na predloženi način;
3) se iz dosadašnjeg odnosa kreditne institucije prema mjerama, primjedbama i uputstvima Centralne banke može zaključiti da će uredno ispuniti obaveze koje će preuzeti sporazumom;
4) se iz dosadašnjeg poslovanja kreditne institucije i učestalosti nepravilnosti u poslovanju može zaključiti da će kreditna institucija u svom budućem poslovanju obezbijediti zakonitost, sigurnost i stabilnost poslovanja.
(3) Sporazumom iz stava 1 ovog člana definišu se rokovi i način postupanja kreditne institucije u cilju otklanjanja nepravilnosti u poslovanju i rok, odnosno dinamika izvještavanja Centralne banke o izvršavanju obaveza kreditne institucije preuzetih sporazumom.

Posljedice neispunjavanja obaveza iz pisanog upozorenja ili sporazuma o otklanjanju nepravilnosti

Član 275

Ako kreditna institucija ne ispuni obaveze iz pisanog upozorenja iz člana 273 ovog zakona ili sporazuma iz člana 274 ovog zakona, Centralna banka će rješenjem izreći mjere prema kreditnoj instituciji, kao i opomenu iz člana 57 ovog zakona odgovornom licu iz upravnog odbora kreditne institucije.

Rješenje o izricanju mjera

Član 276

(1) Centralna banka će rješenjem naložiti kreditnoj instituciji mjere iz člana 279 ovog zakona i druge mjere utvrđene ovim zakonom, ako u okviru svojih ovlašćenja utvrdi da:
1) je kreditna institucija svojim radnjama ili propuštanjem određenih radnji postupila suprotno ovom zakonu ili drugim propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

2) se prema podacima kojima raspolaže Centralna banka opravdano može očekivati da će u narednih 12 mjeseci doći do kršenja odredbi ovog zakona ili drugih propisa kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, ili

3) postoje slabosti ili nedostaci u poslovanju kreditne institucije koji ne predstavljaju kršenja propisa, ali je potrebno da kreditna institucija preduzme radnje i postupke za poboljšanje poslovanja.

(2) Rješenjem iz stava 1 ovog člana obavezno se:

1) utvrđuju rokovi i način postupanja kreditne institucije u cilju otklanjanja utvrđenih nepravilnosti u poslovanju ili sprečavanja nastanka nepravilnosti u poslovanju;

2) utvrđuju rokovi u kojima je kreditna institucija dužna da obavještava Centralnu banku o preduzetim mjerama za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti;

3) ako je primjenljivo, nalaže odgovornom licu ili kreditnoj instituciji da prekine i da više ne ponavlja postupanje koje je ovim zakonom utvrđeno kao prekršaj, i

4) utvrđuje iznos sredstava koji je kreditna institucija dužna da uplati Centralnoj banci, s tim što taj iznos može biti utvrđen u visini do 0,5% regulatornog kapitala kreditne institucije.

(3) Kreditna institucija je dužna da sprovede mjere na način i u rokovima kako je naloženo rješenjem Centralne banke.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, Centralna banka može na obrazloženi zahtjev kreditne institucije produžiti rok za ispunjenje jedne ili više obaveza iz rješenja, ukoliko zahtjev ocijeni opravdanim, o čemu će obavijestiti kreditnu instituciju.

Rješenje tokom neposredne kontrole

Član 277

Izuzetno od člana 271 ovog zakona, Centralna banka može da, na predlog lica koje rukovodi kontrolom, donese privremeno rješenje i tokom neposredne kontrole naloži kreditnoj instituciji mjere koje je dužna da sprovede bez odlaganja, ako:

1) ovlašćeni kontrolori pri vršenju neposredne kontrole utvrde da kreditna institucija nije organizovala poslovanje ili ne vodi poslovne knjige, poslovnu dokumentaciju i ostalu poslovnu evidenciju na način koji u svakom trenutku omogućava provjeru poslovanja kreditne institucije u skladu sa propisima i pravilima o upravljanju rizicima;

2) kreditna institucija obavlja poslove na način koji može pogoršati ili ugroziti njenu likvidnost ili solventnost;

3) kreditna institucija obavlja poslove na način da se osnovano može očekivati da će do sastavljanja izvještaja o sprovedenoj neposrednoj kontroli ili neposredno nakon sastavljanja izvještaja doći do kršenja odredbi ovog zakona ili drugih propisa kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, ili

4) nije moguće nastaviti neposrednu kontrolu u kreditnoj instituciji.

Postupak nakon izricanja mjera

Član 278

(1) Kreditna institucija je dužna da po otklanjanju utvrđenih nepravilnosti, a najkasnije odmah po isteku posljednjeg roka za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, podnese Centralnoj banci izvještaj o otklanjanju nepravilnosti, sa odgovarajućim dokazima.

(2) Centralna banka donosi zaključak kojim utvrđuje da je kreditna institucija otklonila nepravilnosti u poslovanju, kada na osnovu izvještaja iz stava 1 ovog člana ili neposrednom kontrolom, utvrdi da je kreditna institucija otklonila utvrđene nepravilnosti u poslovanju.

(3) Ako je kreditna institucija podnijela Centralnoj banci izvještaj iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će, u roku od 30 dana od dana prijema tog izvještaja, donijeti zaključak o

otklanjanju nepravilnosti ako na osnovu tog izvještaja utvrdi da je kreditna institucija otklonila utvrđene nepravilnosti.

(4) Ako ocijeni da se na osnovu izvještaja iz stava 1 ovog člana ne može pouzdano utvrditi da je kreditna institucija otklonila utvrđene nepravilnosti, Centralna banka će izvršiti neposrednu ciljnu kontrolu kreditne institucije radi utvrđivanja da li je kreditna institucija otklonila te nepravilnosti.

(5) Ako utvrdi da kreditna institucija nije izvršila naložene mjere ili nije otklonila utvrđene nepravilnosti u rokovima za njihovo otklanjanje, Centralna banka će prema kreditnoj instituciji preduzeti nove mjere u skladu sa ovim zakonom, zavisno od značaja nepravilnosti koje nijesu, ili nijesu u cjelosti, otklonjene.

Vrste mjera

Član 279

(1) Centralna banka može, pored ostalih mjera propisanih ovim zakonom, naložiti kreditnoj instituciji da:

1) poveća iznos regulatornog kapitala iznad minimalno propisanog nivoa, ukoliko su ispunjeni uslovi iz člana 281 ovog zakona;

2) poboljša sistem upravljanja u skladu sa članom 104 ovog zakona, kao i da poboljša strategije i postupke procjene adekvatnosti internog kapitala;

3) dostavi Centralnoj banci plan za ponovno uspostavljanje usklađenosti sa regulatornim zahtjevima iz ovog zakona i propisa donijetih za sprovođenje ovog zakona i odredi kreditnoj instituciji rokove za njegovo sprovođenje, uključujući poboljšanje tog plana po pitanju obima i rokova za njegovo sprovođenje;

4) primjeni posebne politike rezervisanja ili tretmana aktive u odnosu na izračunavanje kapitalnih zahtjeva;

5) ograniči poslovanje ili širenje poslovne mreže poslovnica kreditne institucije ili da prestane sa obavljanjem djelatnosti koja predstavlja pretjeran rizik za stabilnost kreditne institucije;

6) smanji rizike koji proizilaze iz djelatnosti, proizvoda i sistema kreditne institucije;

7) ograniči varijabilna primanja na procenat neto prihoda kada ta primanja nijesu u skladu sa održavanjem dobre kapitalne osnove;

8) neto dobit iskoristi za jačanje regulatornog kapitala;

9) privremeno prestane ili ograniči isplatu dividende ili bilo kojeg drugog oblika isplate dobiti akcionarima, kao i obračun i raspodjelu imaocima instrumenata dodatnog osnovnog kapitala, ako zabrana ili ograničenje ne predstavlja nastanak statusa neispunjavanja obaveze kreditne institucije;

10) dodatno ili učestalije izvještava Centralnu banku, uključujući izvještavanje o pozicijama kapitala i likvidnosti;

11) ispuni posebne zahtjeve za likvidnost, uključujući i ograničenja ročnih neusklađenosti između imovine i obaveza;

12) javno objavi dodatne informacije;

13) privremeno prestane da daje kredite i pruža ostale usluge licima sa neodgovarajućom kreditnom sposobnošću;

14) privremeno prestane ili ograniči poslovanje sa licima povezanim sa tom kreditnom institucijom;

15) privremeno prestane da stiče udjele u investicionim fondovima i vrši ulaganja u druga pravna lica;

16) privremeno prestane da prima depozite i druga povratna sredstva ili uvodi nove proizvode;

17) ne povećava ili da ograniči rast imovine i rizičnih vanbilansnih stavki kreditne institucije;

18) smanji troškove poslovanja;

19) utvrdi posebne uslove poslovanja, koji mogu da sadrže najniže odnosno najviše kamatne stope, rokove dospijeća potraživanja i obaveza kao i druge uslove;

20) proda materijalnu i drugu imovinu;

21) proda akcije ili poslovne udjele ili da pokrene postupak likvidacije zavisnog društva kreditne institucije;

22) razriješi člana nadzornog ili upravnog odbora i zabrani tim licima obavljanje funkcije do okončanja postupka po nalogu za razrješenje;

23) promijeni područja poslovanja, odnosno strukturu usluga koje pruža;

24) usvoji i sprovede mjere za poboljšanje postupaka naplate dospjelih potraživanja, poboljša računovodstveni i informacioni sistem i/ili poboljša sistem internih kontrola i internu reviziju;

25) poboljša ili ograniči primjenu pojedinog internog pristupa ili modela iz člana 135 stav 2 ovog zakona;

26) smanji, odnosno ograniči izloženosti kreditne institucije;

27) preduzme druge mjere koje Centralna banka smatra primjerenim i proporcionalnim, kako bi kreditna institucija uskladila svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona i drugim propisima kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(2) Pri izricanju supervizorske mjere Centralna banka će, kada je primjenjivo, naložiti kreditnoj instituciji da prekine sa protivpravnim postupanjem i da više ne ponavlja postupanje.

(3) Pored mjera iz stava 1 ovog člana izrečenih kredinoj instituciji, Centralna banka može posebnim rješenjem, privremeno a ne duže od šest mjeseci, suspendovati pravo glasa licu koje ima kvalifikvano učešće u kreditnoj instituciji, ako postoji vjerojatnoća da će to lice koristiti svoj uticaj suprotno pravilima dobrog i razumnog upravljanja kreditnom institucijom, ili da neće postupati sa pažnjom dobrog privrednika.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana, lice kome je suspendovano pravo glasa ne može ostvarivati pravo glasa iz akcija za koje mu je potrebno odobrenje Centralne banke, a kvorum za odlučivanje i potrebna većina za donošenje odluka skupštine akcionara računaju se u odnosu na ukupan broj akcija sa pravom glasa, umanjen za iznos akcija po osnovu kojih to lice ne može ostvarivati pravo glasa.

(5) Ako Centralna banka pri sprovođenju supervizije utvrdi da su kreditne institucije sličnih rizičnih profila (npr. slični modeli poslovanja ili geografski položaj izloženosti) izložene ili bi mogle biti izložene sličnim rizicima ili predstavljaju slične rizike za finansijski sistem, može prema tim kreditnim institucijama primijeniti jednak način vršenja supervizije i naložiti slične ili jednake supervizorske mjere.

(6) Centralna banka banka može pri identifikovanju kreditnih institucija iz stava 5 ovog člana, naročito koristiti kriterijume iz člana 246 stav 1 tačka 10 ovog zakona.

(7) U slučaju iz stava 5 ovog člana Centralna banka banka će i podzakonskim propisom propisati dodatne prudencijalne zahtjeve i druga ograničenja kojima se određuju posebni uslovi poslovanja kreditnih institucija.

(8) Centralna banka o postupanjima iz stava 5 ovog člana obavještava Evropskog bankarskog regulatora.

Posebni zahtjevi za likvidnost

Član 280

(1) Za namjene određivanja odgovarajućeg nivoa zahtjeva za likvidnost na osnovu izvršene kontrole, Centralna banka će procijeniti potrebu nalaganja posebnih zahtjeva za

likvidnost radi obuhvatanja rizika likvidnosti kojima je kreditna institucija izložena ili bi mogla biti izložena u svom poslovanju.

(2) Pri odlučivanju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će voditi računa o:

1) modelu poslovanja kreditne institucije;

2) sistemima, procesima i mehanizmima kreditne institucije koji su propisani ovim zakonom, a naročito zahtjevima za likvidnost iz člana 114 ovog zakona;

3) nalazu iz izvještaja o izvršenoj kontroli kreditne institucije iz člana 253 ovog zakona;

4) sistemskom riziku likvidnosti koji prijeti stabilnosti finansijskom sistemu Crne Gore.

Kapital iznad minimalno propisanog

Član 281

(1) Centralna banka će naložiti kreditnoj instituciji mjeru iz člana 279 stav 1 tačka 1 ovog zakona u sljedećim slučajevima:

1) ako kreditna institucija nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi adekvatni sistem upravljanja u skladu sa članom 104 ovog zakona i propisima o upravljanju rizicima;

2) ako kreditna institucija nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi adekvatne administrativne i računovodstvene postupke i odgovarajući sistem unutrašnjih kontrola za utvrđivanje, upravljanje, praćenje i izvještavanje o velikim izloženostima u skladu sa članom 172 ovog zakona;

3) ako kreditna institucija nije uspostavila ili ako dosljedno ne sprovodi adekvatne strategije i postupke procjene adekvatnosti internog kapitala u skladu sa odredbama člana 136 ovog zakona i propisima o upravljanju rizicima;

4) ako rizici ili elementi rizika nijesu obuhvaćeni kapitalnim zahtjevima na način propisan odredbama ovog zakona kojim se uređuju baferi kapitala ili propisom Centralne banke kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija;

5) ako postoji vjerovatnoća da će rizici kreditne institucije biti potcijenjeni, iako postoji usklađenosti sa odredbama ovog zakona;

6) ako je kontrolom u skladu sa članom 246 ovog zakona ili članom 247 st. 5 i 6 ovog zakona utvrđeno da će neusklađenost sa zahtjevima za primjenu internih pristupa vjerovatno dovesti do neadekvatnih iznosa kapitalnih zahtjeva;

7) ako nije vjerovatno da će se samo primjenom drugih mjera postići dovoljno poboljšanje organizacije, strategija, politika, postupaka i procedura u odgovarajućem roku, ili

8) ako rezultati testiranja otpornosti na stres koji je izvršila kreditna institucija koja primjenjuje interni model za obračun kapitalnog zahtjeva za korelacijski portfolio namijenjen trgovanju značajno prelaze njene kapitalne zahtjeve za portfolio namijenjen trgovanju korelacijama.

(2) Odluka iz stava 1 ovog člana zasniva se na:

1) ocjeni kvalitativnih i kvantitativnih aspekata procesa i postupka procjene adekvatnosti internog kapitala u skladu sa članom 136 ovog zakona;

2) ocjeni sistema, procesa i mehanizama kreditne institucije iz člana 104 ovog zakona;

3) izvještaju o izvršenoj kontroli iz člana 253 ovog zakona, i

4) ocjeni sistemskog rizika.

2. Imenovanje ovlašćenog lica

Uslovi za imenovanje ovlašćenog lica

Član 282

(1) Kada Centralna banka preduzme prema kreditnoj instituciji mjere iz člana 279 ovog zakona ili kada ocijeni da su potrebne pojačane kontrolne aktivnosti za praćenje finansijskog

stanja i poslovanja kreditne institucije, može rješenjem imenovati lice za praćenje sprovođenja izrečenih mjera prema kreditnoj instituciji ili lice za praćenje stanja u kreditnoj instituciji (u daljem tekstu: ovlašćeno lice).

(2) Rješenjem o imenovanju ovlašćenog lica Centralna banka može imenovati jednog ili više njegovih pomoćnika, od kojih će jednog od njih odrediti za zamjenika ovlašćenog lica.

(3) Rješenjem iz stava 2 ovog člana određuje se i vremenski period u kojem će ta lica biti angažovana na izvršenju obaveza iz člana 283 ovog zakona, koji ne može biti duži od 12 mjeseci.

(4) Za ovlašćeno lice može se imenovati zaposleni u Centralnoj banci ili drugo lice.

(5) Ovlašćeno lice i pomoćnici ovlašćenog lica imaju pravo na naknadu za svoj rad, čiji iznos utvrđuje i isplaćuje Centralna banka.

(6) Centralna banka rješenjem o imenovanju ovlašćenog lica određuje sadržaj izvještaja o finansijskom stanju iz člana 284 ovog zakona, koje je ovlašćeno lice dužno da pripremi.

(7) Centralna banka može da opozove ovlašćeno lice tokom njegovog mandata i imenuje drugo ovlašćeno lice.

Prava i obaveze ovlašćenog lica

Član 283

(1) Ovlašćeno lice dužno je da prati sve aktivnosti koje kreditna institucija preduzima po izrečenim mjerama ili da prati stanje u kreditnoj instituciji i da o tome izvještava Centralnu banku.

(2) Kreditna institucija je dužna da na sjednicu skupštine akcionara, nadzornog i upravnog odbora, odbora za reviziju i tijela nadzornog odbora pozove ovlašćeno lice i da mu blagovremeno dostavi dnevni red sa potrebnom dokumentacijom, a ovlašćeno lice ima pravo da prisustvuje tim sjednicama i učestvuje u radu bez prava glasa.

(3) Ovlašćeno lice ima pravo da traži sazivanje skupštine akcionara, sjednice nadzornog i upravnog odbora i odbora za reviziju, da predlaže dnevni red i daje predloge odluka, a članovi tih organa i tijela dužni su da se odazovu pozivu.

(4) Kreditna institucija je dužna da ovlašćenom licu i njegovim pomoćnicima omogući ostvarivanje prava iz st. 2 i 3 ovog člana, nesmetani uvid u poslovne knjige, drugu poslovnu dokumentaciju i evidencije, kao i uvid u funkcionisanje informacione tehnologije i kompjutersku bazu podataka.

(5) Ovlašćeno lice i pomoćnik ovlašćenog lica ne mogu prenijeti svoja ovlašćenja na druga lica i za svoj rad su odgovorna Centralnoj banci.

Izvještaj ovlašćenog lica o finansijskom stanju kreditne institucije

Član 284

(1) Ovlašćeno lice je dužno da u roku od 30 dana od dana imenovanja podnese izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja kreditne institucije sa procjenom njene finansijske stabilnosti i mogućnostima za njeno dalje poslovanje (u daljem tekstu: izvještaj o finansijskom stanju) i dostavi ga Centralnoj banci.

(2) Centralna banka će dostaviti izvještaj iz stava 1 ovog člana kreditnoj instituciji na uvid, o čemu će se kreditna institucija izjasniti u roku od pet radnih dana od dana prijema izvještaja.

Obaveza ovlašćenog lica u vezi sa dodatnim izvještavanjem

Član 285

(1) Ovlašćeno lice je dužno da bez odlaganja obavijesti Centralnu banku o svim okolnostima koje po njegovoj ocjeni mogu uticati na neizvršavanje naloženih mjera i o svim

okolnostima koje po njegovoj ocjeni mogu uticati na pogoršanje finansijskog stanja kreditne institucije ili mogu uticati na ispunjenje uslova za ranu intervenciju iz člana 288 ovog zakona.

(2) Ako ovlašćeno lice utvrdi postojanje okolnosti iz stava 1 ovog člana, dužno je da o tome sastavi poseban izvještaj i podnese ga Centralnoj banci.

Postupanje Centralne banke na osnovu izvještaja ovlašćenog lica

Član 286

(1) Centralna banka može na osnovu izvještaja o finansijskom stanju kreditne institucije da naloži kreditnoj instituciji mjere propisane čl. 279, 280 i 281 ovog zakona.

(2) Ako Centralna banka na osnovu izvještaja o finansijskom stanju ocijeni da su ispunjeni uslovi iz člana 288 ovog zakona, izreći će mjere u skladu sa članom 289 ovog zakona.

Prestanak angažovanja ovlašćenog lica

Član 287

(1) Angažovanje ovlašćenog lica, odnosno njegovog pomoćnika, prestaje:

1) istekom vremenskog perioda utvrđenog odlukom o imenovanju;

2) opozivom njegovog imenovanja;

3) uvođenjem privremene uprave u kreditnoj instituciji;

4) oduzimanjem dozvole za rad kreditne institucije;

5) uvođenjem sanacione uprave u kreditnoj instituciji.

(2) U slučaju opoziva ili prestanka angažovanja ovlašćenog lica iz drugih razloga i imenovanja drugog ovlašćenog lica, angažovanje tog drugog lica traje najduže do isteka roka utvrđenog za prethodno ovlašćeno lice rješenjem iz člana 282 stav 3 ovog zakona.

XIII. POSTUPAK I MJERE RANE INTERVENCIJE

1. Rana intervencija

Uslovi za ranu intervenciju

Član 288

Centralna banka rješenjem nalaže mjere rane intervencije, ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

1) ako je kreditna institucija radnjama ili propuštanjem određenih radnji postupila suprotno ovom zakonu, propisu kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija ili propisom kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija, u mjeri koja ugrožava ili bi mogla da ugrozi njenu likvidnost, solventnost ili održivost poslovanja, ili

2) prema podacima kojima raspolaže Centralna banka, osnovano se može očekivati da će kreditna institucija u neposrednoj budućnosti prekršiti odredbe ovog zakona, propisa kojim se uređuje adekvatnost kapitala kreditnih institucija ili drugog propisa kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, u mjeri koja bi mogla da ugrozi njenu likvidnost, solventnost ili održivost poslovanja, a naročito zbog naglog pogoršanja finansijskog stanja kreditne institucije, uključujući pogoršanje likvidnosti, pokazatelja adekvatnosti kapitala i drugih pokazatelja poslovanja, porast nivoa nekvalitetnih kredita, povećanje koncentracije izloženosti, narušenu održivost poslovnog modela ili narušenu efikasnost i pouzdanost sistema upravljanja i internih kontrola.

Mjere rane intervencije

Član 289

(1) Rješenjem iz člana 288 ovog zakona, pored drugih mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti utvrđenih ovim zakonom, Centralna banka može da:

1) naloži kreditnoj instituciji da sprovede jednu ili više mjera iz plana oporavka ili da izmijeni plan oporavka, ako se okolnosti koje su dovele do rane intervencije razlikuju od pretpostavki iz plana oporavka i da sprovede jednu ili više mjera iz izmijenjenog plana, u određenom roku;

2) naloži kreditnoj instituciji da razmotri postojeće stanje u kreditnoj instituciji, utvrdi mjere za rješavanje mogućih utvrđenih problema i izradi program aktivnosti za rješavanje tih problema, sa rokovima za njegovo sprovođenje;

3) naloži kreditnoj instituciji i da sazove skupštinu akcionara sa dnevnim redom koji odredi Centralna banka i zahtjevom da akcionari razmotre donošenje određenih odluka;

4) naloži kreditnoj instituciji da sačini plan pregovora o restrukturiranju dugova sa pojedinim ili svim povjeriocima kreditne institucije u skladu sa planom oporavka;

5) naloži kreditnoj instituciji da izvrši promjene u poslovnoj strategiji;

6) naloži kreditnoj instituciji da izvrši izmjene organizacione strukture kreditne institucije;

7) naloži kreditnoj instituciji da dostavi potrebne informacije u cilju ažuriranja plana sanacije i pripreme kreditne institucije za moguću sanaciju i vrednovanje imovine i obaveza kreditne institucije u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija;

8) naloži kreditnoj instituciji da razriješi jednog ili više članova višeg rukovodstva, ako utvrdi da nemaju dovoljno dobar ugled ili odgovarajuća stručna znanja, sposobnost, spremnost ili iskustvo za izvršavanje funkcija i imenuje druga lica u skladu sa ovim zakonom;

9) naloži kreditnoj instituciji da razriješi jednog ili više članova nadzornog ili upravnog odbora ili oduzme odobrenje za izbor jednog ili više članova nadzornog ili upravnog odbora u skladu sa članom 291 ovog zakona;

10) imenuje administratora u skladu sa članom 292 ovog zakona, i/ili

11) uvede privremenu upravu u kreditnoj instituciji u skladu sa članom 295 ovog zakona.

(2) Za izvršenje pojedinih naloženih mjera iz stava 1 ovog člana, Centralna banka određuje odgovarajući rok.

(3) Rješenja iz stava 1 tač. 10 i 11 ovog člana donosi Savjet Centralne banke

(4) Na postupak preduzimanja mjera iz ovog člana ne primjenjuju se odredbe člana 254 ovog zakona.

(5) Rješenje iz stava 1 ovog člana, Centralna banka koristi i za ostvarivanje funkcije organa nadležnog za sanaciju kreditnih institucija, u okviru kojih može zahtijevati od kreditne institucije da kontaktira potencijalne kupce u cilju pripreme za potencijalnu primjenu instrumenata sanacije u skladu sa odredbama zakona kojim se reguliše sanacija kreditnih institucija, a uzimajući u obzir odredbe tog zakona koje se odnose na zahtjeve za čuvanje profesionalne tajne.

Sazivanje skupštine akcionara

Član 290

(1) Ako kreditna institucija ne postupi po nalogu iz člana 289 stav 1 tačka 3 ovog zakona na način i u rokovima naloženim rješenjem, Centralna banka može, najmanje 15 dana prije dana utvrđenog za održavanje skupštine akcionara, da sazove skupštinu akcionara i utvrdi dnevni red sa predlozima odluka koje treba da se donesu na skupštini.

(2) Centralna banka, na osnovu izvršene kontrole, sačinjava i dostavlja akcionarima izvještaj o poslovanju kreditne institucije radi razmatranja na skupštini iz stava 1 ovog člana.

(3) Na dnevni red koji predloži Centralna banka akcionari ne mogu davati prigovor ni predlagati izmjene ili dopune predloženog dnevnog reda.

2. Razrješenje organa upravljanja i višeg rukovodstva

Uslovi za razrješenje

Član 291

(1) Ako je finansijsko stanje kreditne institucije značajno pogoršano ili je došlo do ozbiljnog kršenja ovog zakona i drugih propisa i drugih nepravilnosti, a mjere iz člana 289 stav 1 tač. 1 do 7 ovog zakona ne bi bile dovoljne za poboljšanje stanja u kreditnoj instituciji, Centralna banka može da naloži kreditnoj instituciji da razrješi jednog ili više članova upravnog odbora, nadzornog odbora i višeg rukovodstva kreditne institucije i/ili da oduzme odobrenje za imenovanje jednog ili više članova upravnog i nadzornog odbora.

(2) U slučaju razrješenja jednog ili više članova upravnog odbora, Centralna banka može da imenuje potreban broj lica koja će privremeno obavljati funkciju člana upravnog odbora (u daljem tekstu: privremeni član upravnog odbora), sa pravima i obavezama člana upravnog odbora utvrđenim ovim zakonom.

(3) Za privremenog člana upravnog odbora može biti imenovan zaposleni u Centralnoj banci ili drugo lice koje ima najmanje VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja, odgovarajuća stručna znanja i sposobnosti za obavljanje svojih dužnosti, koje nije povezano sa kreditnom institucijom i ako ne postoje razlozi za mogući sukob interesa u slučaju imenovanja tog lica za privremenog člana upravnog odbora.

(4) Privremeni član upravnog odbora ima pravo na naknadu za rad, koju utvrđuje Centralna banka, a isplaćuje se na teret kreditne institucije.

(5) Rješenjem o imenovanju privremenog člana upravnog odbora kreditne institucije određuje se trajanje njegovog mandata, ovlašćenja i dužnosti i rokovi za izvještavanje Centralne banke, kao i prestanak ovlašćenja.

(6) Centralna banka može rješenjem iz stava 5 ovog člana da odredi da upravni odbor kreditne institucije ne može donijeti određenu odluku ako za nju ne glasa privremeni član upravnog odbora.

3. Imenovanje administratora

Uslovi za imenovanje administratora

Član 292

(1) Ako mjera iz člana 291 ovog zakona nije dovoljna za poboljšanje stanja u kreditnoj instituciji, Centralna banka može da rješenjem imenuje administratora i jednog ili više pomoćnika administratora (u daljem tekstu: pomoćnik).

(2) Administrator i pomoćnici mogu biti lica koja su zaposlena u Centralnoj banci ili druga lica koja ispunjavaju uslove iz stava 3 ovog člana.

(3) Za administratora ili pomoćnika se može imenovati lice koje ima najmanje VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja, odgovarajuća stručna znanja i sposobnosti za obavljanje svojih poslova i zadataka, koje nije povezano sa kreditnom institucijom i ako ne postoje razlozi za mogući sukob interesa u slučaju imenovanja tog lica za administratora.

(4) Administrator i pomoćnici se imenuju na period do 12 mjeseci.

(5) Ako ocijeni da i dalje postoji uslov iz člana 288 ovog zakona Centralna banka može da produži mandat administratora i pomoćnika najduže za još 12 mjeseci, u kom slučaju dostavlja kreditnoj instituciji i obrazloženje odluke o produženju mandata.

(6) Administrator i pomoćnici imaju pravo na zaradu i/ili naknadu za rad, čiji iznos utvrđuje Centralna banka, koji se isplaćuje iz sredstava kreditne institucije.

(7) Po tužbi podnijetoj protiv rješenja iz stava 1 ovog člana, nadležni sud odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

Ovlašćenja i obaveze administratora i pomoćnika

Član 293

(1) Rješenjem o imenovanju administratora i pomoćnika utvrđuju se njihova ovlašćenja i obaveze, trajanje mandata, rokovi za izvještavanje, a mogu se odrediti i poslovi koje administrator može da obavlja samo uz prethodnu saglasnost Centralne banke.

(2) Rješenjem o imenovanju, pored ovlašćenja i obaveza koje ima ovlašćeno lice u skladu sa čl. 283 i 285 ovog zakona, administrator može biti ovlašćen i za:

1) davanje prethodne saglasnosti na određene odluke nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije, i/ili

2) pružanje stručnog mišljenja nadzornom i upravnom odboru kreditne institucije prije donošenja odluka.

(3) Centralna banka može da naloži administratoru da sačini izvještaj o finansijskom stanju kreditne institucije i radnjama izvršenim tokom njegovog mandata, u periodima koje odredi Centralna banka, i na kraju mandata.

(4) U slučaju iz stava 2 tačka 1 ovog člana, članovi nadzornog i upravnog odbora ne mogu samostalno da donose odluke, a odluke koje su donijete bez prethodne saglasnosti administratora su ništave.

(5) U slučaju iz stava 2 tačka 2 ovog člana nadzorni i upravni odbor su dužni da pri donošenju odluka razmotre mišljenje administratora.

(6) Ako je Centralna banka rješenjem o imenovanju administratora odredila da pojedine radnje ili odluke u kreditnoj instituciji mogu da se preduzimajui ili donose samo uz prethodnu saglasnost administratora, to ograničenje se upisuje u Centralni registar privrednih subjekata kao ograničenje ovlašćenja za lica koja su ovlašćena za zastupanje kreditne institucije.

(7) Prijavu za upis ograničenja iz stava 6 ovog člana u Centralni registar privrednih subjekata podnosi Centralna banka.

Prestanak ovlašćenja administratora i pomoćnika

Član 294

(1) Ovlašćenja administratora, odnosno pomoćnika, prestaju istekom mandata, ili prije isteka mandata ako:

1) prestane potreba za njihovim angažovanjem;

2) se uvede privremena uprava u kreditnoj instituciji u skladu sa ovim zakonom;

3) se pokrene postupak sanacije kreditne institucije u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditne institucije;

4) se oduzme dozvola za rad kreditne institucije;

5) budu razriješeni iz razloga utvrđenih u stavu 2 ovog člana ili podnesu ostavku, ili

6) nastupe drugi razlozi zbog kojih nijesu u mogućnosti da obavljaju povjerene poslove.

(2) Centralna banka može da razriješi administratora i pomoćnika u toku njegovog mandata i imenuje drugog administratora, odnosno pomoćnika, ako ne obavljaju svoju dužnost na zadovoljavajući način.

4. Uvođenje privremene uprave u kreditnoj instituciji

Uslovi za uvođenje privremene uprave

Član 295

(1) Centralna banka donosi rješenje o uvođenju privremene uprave u kreditnoj instituciji ako:

1) kreditna institucija značajno krši odredbe ovog zakona i drugih propisa kojima se uređuje poslovanje kreditih institucija ili postoje značajni nedostaci u poslovanju kreditne institucije, ili

2) se finansijsko stanje kreditne institucije, i pored naloženih mjera, nije poboljšalo ili je ocijenila da mjere iz člana 292 ovog zakona nijesu dovoljne za poboljšanje stanja u kreditnoj instituciji.

(2) Centralna banka rješenjem iz stava 1 ovog člana imenuje članove privremene uprave, a može imenovati i jedno ili više lica za obavljanje pomoćnih, administrativnih i tehničkih poslova po nalogu privremene uprave (u daljem tekstu: asistenti privremene uprave) koja nijesu članovi privremene uprave.

(3) Rješenjem o uvođenju privremene uprave se:

1) utvrđuje da je uvedena privremena uprava u kreditnoj instituciji;

2) imenuju predsjednik i članovi privremene uprave;

3) imenuju asistenti privremene uprave;

4) određuje mandat privremene uprave;

5) određuje uloga i funkcije privremene uprave, koje mogu obuhvatati utvrđivanje finansijske pozicije kreditne institucije, upravljanje poslovanjem ili dijelom poslovanja kreditne institucije sa ciljem očuvanja ili obnavljanja finansijske pozicije kreditne institucije i preduzimanje mjera radi obnove zdravog i stabilnog poslovanja kreditne institucije;

6) određuje sadržaj i rokovi za dostavljanje izvještaja iz člana 301 ovog zakona.

(4) Rješenjem iz stava 3 ovog člana mogu da se odrede i:

1) vrste poslova kojima rukovodi pojedini član privremene uprave;

2) radnje koje privremena uprava može da preduzme samo uz prethodnu saglasnost Centralne banke.

(5) Centralna banka imenuje privremenu upravu na period koji ne može biti duži od 12 mjeseci.

(6) Mandat iz stava 5 ovog člana može se produžiti za još 12 mjeseci ako Centralna banka ocijeni da i dalje postoje uslovi iz stava 1 ovog člana, u kojem slučaju Centralna banka dostavlja kreditnoj instituciji i obrazloženje te odluke.

(7) Po tužbi podnijetoj protiv rješenja Centralne banke o uvođenju privremene uprave nadležni sud odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema tužbe.

Članovi i asistenti privremene uprave

Član 296

(1) Privremena uprava kreditne institucije ima najmanje dva člana, od kojih se jedan imenuje za predsjednika privremene uprave.

(2) Za člana privremene uprave kreditne institucije može biti imenovano lice koje ima najmanje VII-1 nivo kvalifikacije obrazovanja i stručna znanja i sposobnosti za obavljanje svojih dužnosti, nije povezano sa kreditnom institucijom i ne postoje druge činjenice koje ukazuju na mogući konflikt interesa u slučaju imenovanja tog lica za člana privremene uprave.

(3) Članovi i asistenti privremene uprave mogu biti lica zaposlena u Centralnoj banci ili druga lica koja ispunjavaju uslove iz ovog zakona.

(4) Članovi i asistenti imaju pravo na zaradu i/ili naknadu za svoj rad, čiji iznos utvrđuje Centralna banka, koja se isplaćuje iz sredstava kreditne institucije.

(5) Centralna banka može tokom trajanja privremene uprave, ako ocijeni da na zadovoljavajući način ne obavlja svoju dužnost, da razriješi člana ili asistenta privremene uprave i imenuje drugog člana, odnosno asistenta privremene uprave, čiji mandat može da traje najduže do isteka mandata privremene uprave.

(6) Članovi privremene uprave zajedno vode poslove kreditne institucije, a zastupaju kreditnu instituciju pojedinačno.

(7) Privremena uprava donosi odluke većinom glasova svojih članova, a ako su glasovi pri odlučivanju izjednačeni, odlučujući je glas predsjednika privremene uprave.

(8) Mandat člana privremene uprave prestaje istekom perioda koji je određen rješenjem o uvođenju privremene uprave, ili prije isteka tog perioda u slučaju:

1) razrješenja ili podnošenja ostavke;

2) skraćenja perioda trajanja privremene uprave;

3) oduzimanja dozvole za rad kreditne institucije;

4) pokretanja postupka sanacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija, ili

5) postojanja drugih razloga zbog kojih član privremene uprave nije u mogućnosti da obavlja povjerene poslove.

(9) Danom prestanka privremene uprave prestaje i mandat asistenata privremene uprave.

Objavljivanje odluke o uvođenju privremene uprave

Član 297

(1) Centralna banka bez odlaganja dostavlja rješenje o uvođenju privremene uprave kreditnoj instituciji.

(2) Rješenje o uvođenju privremene uprave Centralna banka dostavlja „Službenom listu Crne Gore” radi objavljivanja i Centralnom registru privrednih subjekata radi upisa promjena podataka.

Pravne posljedice odluke o uvođenju privremene uprave

Član 298

Danom dostavljanja rješenja o uvođenju privremene uprave kreditnoj instituciji:

1) sva ovlašćenja nadzornog i upravnog odbora i zastupnika kreditne institucije prenose se na privremenu upravu;

2) članovima nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije prestaje funkcija na koju su imenovani, i

3) prestaju da važe odobrenja za obavljanje funkcije predsjednika odnosno člana upravnog odbora i člana nadzornog odbora kreditne institucije.

Dužnost saradnje sa privremenom upravom

Član 299

(1) Dosadašnji članovi nadzornog i upravnog odbora i više rukovodstvo u kreditnoj instituciji su dužni da privremenoj upravi i asistentima privremene uprave bez odlaganja omoguće pristup cjelokupnoj poslovnoj i drugoj dokumentaciji kreditne institucije i da pripreme izvještaj o primopredaji poslova.

(2) Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da privremenoj upravi ili članu privremene uprave pruže sve informacije ili dodatne izvještaje o poslovanju kreditne institucije.

(3) Svi zaposleni u kreditnoj instituciji su dužni da sarađuju sa privremenom upravom i asistentima privremene uprave.

Poslovi privremene uprave

Član 300

(1) Privremena uprava vodi poslovanje kreditne institucije.

(2) Centralna banka je ovlašćena da daje privremenoj upravi pisane naloge i uputstva.

(3) Pri vođenju poslova kreditne institucije privremena uprava je dužna da se pridržava ograničenja koja su utvrđena rješenjem Centralne banke o njenom imenovanju.

(4) Ako u toku mandata privremene uprave kreditna institucija prenosi ugovore o depozitu ili ugovore o kreditu na drugu kreditnu instituciju, taj prenos se može izvršiti bez prethodne saglasnosti druge ugovorne strane.

Dužnosti privremene uprave

Član 301

(1) Privremena uprava je dužna da nakon imenovanja, u roku koji odredi Centralna banka, pripremi i dostavi Centralnoj banci izvještaj o finansijskom stanju i uslovima poslovanja kreditne institucije, zajedno sa procjenom finansijske stabilnosti i mogućnosti za nastavljanje poslovanja kreditne institucije.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, privremena uprava nije dužna da pripremi i dostavi izvještaj iz stava 1 ovog člana ako je, neposredno prije imenovanja privremene uprave, administrator pripremio izvještaj iz člana 293 stav 3 ovog zakona.

(3) Privremena uprava je dužna da, na zahtjev Centralne banke, dostavi dodatne izvještaje i informacije o svim pitanjima koja su od značaja za sprovođenje kontrole i procjene finansijskog stanja i mogućnosti daljeg poslovanja kreditne institucije.

(4) Privremena uprava je dužna da, bez odlaganja, obavijesti Centralnu banku o svim činjenicama i okolnostima koje mogu da utiču na pogoršanje finansijskog stanja kreditne institucije.

(5) Privremena uprava je dužna da postupa po nalozima i uputstvima Centralne banke i da je redovno izvještava o izvršenju tih naloga i uputstava.

(6) Centralna banka može da naloži privremenoj upravi da sazove skupštinu akcionara kreditne institucije sa utvrđenim dnevnim redom i predlogom odluka.

(7) U toku trajanja mandata privremene uprave skupština akcionara kreditne institucije se može sazvati samo po nalogu ili uz prethodnu saglasnost Centralne banke, i to najkasnije u roku od osam dana od dana prijema naloga Centralne banke iz stava 6 ovog člana.

(8) Privremena uprava može da sazove skupštinu akcionara kreditne institucije iz stava 6 ovog člana najmanje 15 dana prije dana utvrđenog za održavanje skupštine akcionara.

(9) Akcionari ne mogu davati prigovore niti predloge izmjena ili dopuna predloženog dnevnog reda.

5. Nalaganje mjera u fazi rane intervencije za grupu kreditnih institucija

Nalaganje mjera kada je Centralna banka nadležni organ za konsolidaciju

Član 302

(1) Ako su ispunjeni uslovi za sprovođenje mjera rane intervencije ili za imenovanje administratora ili privremene uprave u matičnoj kreditnoj instituciji iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, Centralna banka kao nadležni organ za konsolidaciju dužna je da o tome

obavijesti Evropskog bankarskog regulatora i da se savjetuje sa drugim nadležnim organima koji su uključeni u kolegijum supervizora o ispunjenosti tih uslova i o namjeri preduzimanja mjera iz člana 289 stav 1 ovog zakona prema toj kreditnoj instituciji.

(2) Centralna banka može da naloži kreditnoj instituciji iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori neku od mjera iz člana 289 stav 1 ovog zakona nakon dobijanja mišljenja drugih nadležnih organa uključenih u kolegijum supervizora ili nakon isteka roka za dostavljanje mišljenja koji utvrđuje Centralna banka, a koji ne može biti duži od pet dana.

(3) Prilikom odlučivanja o preduzimanju mjera iz stava 2 ovog člana Centralna banka je dužna da uzme u obzir sve efekte koje donošenje tih mjera može imati na članove grupe u drugim državama članicama.

(4) Centralna banka o donošenju mjera iz stava 2 ovog člana obavještava druge nadležne organe uključene u kolegijum supervizora i Evropskog bankarskog regulatora.

(5) Ako nadležni organ druge države članice, u kojoj je sjedište zavisnog društva matične kreditne institucije iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, namjerava da donese neku od mjera koje su predviđene posebnim propisom, a koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz čl. 27 i 29 Direktive 2014/59/EU, za to zavisno društvo i o tome obavijesti Centralnu banku kao organa nadležnog za konsolidaciju, Centralna banka može dati mišljenje o planiranom donošenju mjera i procijeniti efekte tih mjera na matičnu kreditnu instituciju iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, na grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori i na druge članove te grupe i o tome obavijestiti taj nadležni organ najkasnije u roku od tri dana od dana prijema tog obavještenja.

(6) Ako Centralna banka kao nadležni organ za konsolidaciju namjerava da naloži mjeru iz člana 289 stav 1 ovog zakona matičnoj kreditnoj instituciji iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori i ako je dobila obavještenje jednog ili više nadležnih organa drugih država članica iz stava 5 ovog člana, dostaviće tim nadležnim organima obavještenje o svim mjerama i sarađivaće sa tim nadležnim organima u donošenju zajedničke odluke o mogućnosti usklađivanja primjene mjera koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz čl. 27 i 29 Direktive 2014/59/EU, u dvije ili više kreditnih institucija ili investicionih društava iz iste grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori, sa ciljem lakšeg sprovođenja mjera za poboljšanje finansijske pozicije te kreditne institucije ili investicionog društva.

(7) Zajednička odluka iz stava 6 ovog člana se donosi u roku od pet dana od dana kada je Centralna banka dostavila obavještenje o svim planiranim mjerama, mora biti u pisanoj formi i obrazložena, a Centralna banka tu odluku dostavlja matičnoj kreditnoj instituciji iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori.

(8) Centralna banka na osnovu zajedničke odluke iz stava 6 ovog člana donosi rješenje i dostavlja ga članu grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori za koga je Centralna banka nadležni organ.

(9) Ako je Centralna banka primila obavještenje iz stava 5 ovog člana od više nadležnih organa drugih država članica, ona će dostaviti tim nadležnim organima obavještenje o svim planiranim mjerama i sarađivaće sa tim organima u donošenju zajedničke odluke o mogućnosti usklađivanja primjene mjera predviđenih posebnim propisom koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz članova 27 i 29 Direktive 2014/59/EU, u dvije ili više kreditnih institucija ili investicionih društava iste grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori, sa ciljem lakšeg sprovođenja mjera za poboljšanje finansijske pozicije te kreditne institucije ili investicionog društva.

(10) Zajednička odluka iz stava 8 ovog člana donosi se u roku od pet dana od dana kada je Centralna banka dostavila obavještenje o svim mjerama koje namjerava da preduzme, mora biti u pisanoj formi i obrazložena, a Centralna banka dostavlja tu odluku matičnoj kreditnoj instituciji iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori.

(11) U postupku donošenja zajedničke odluke iz st. 6 ili 8 ovog člana Centralna banka može da traži pomoć Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 31 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Postupak u slučaju različitih mišljenja nadležnih organa o mjerama

Član 303

(1) Ako postoje različita mišljenja u vezi sa donošenjem odluke iz člana 302 stav 6 ovog zakona, a nadležni organ druge države članice u kojoj je sjedište zavisnog društva matične kreditne institucije iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori namjerava da preduzme mjere predviđene posebnim propisom koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz člana 27 stav 1 tačka a) koje se odnose na tač. 4, 10, 11 i 19 iz odjeljka A Aneksa, tačka e) ili tačka g) Direktive 2014/59/EU, Centralna banka može u roku za savjetovanje iz stava 5 ovog člana da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(2) Ako zajednička odluka iz stava 302 stav 6 ovog zakona nije donijeta u predviđenom roku, Centralna banka će samostalno odlučiti o donošenju mjere za matičnu kreditnu instituciju iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, vodeći računa o stavovima i izdvojenim mišljenjima koje su iznijeli drugi nadležni organi kao i o potencijalnom uticaju tih mjera na stabilnost finansijskog sistema relevantnih država članica.

(3) Centralna banka odluku iz stava 2 ovog člana dostavlja matičnoj kreditnoj instituciji iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori.

(4) Izuzetno od člana 302 stav 2 ovog zakona, ako u roku od pet dana od dana kada je Centralna banka dostavila obavještenje o planiranim mjerama iz stava 1 ovog člana bilo koji nadležni organ druge države članice zatraži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010 i ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od tri dana, Centralna banka će donijeti mjeru za matičnu kreditnu instituciju iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori u skladu sa tom odlukom.

(5) Izuzetno od člana 302 stav 9 ovog zakona i stava 1 ovog člana, ako u roku od pet dana od dana kada je Centralna banka dostavila obavještenje o svim mjerama iz člana 302 stav 9 ovog zakona koje namjerava da preduzme, nadležni organ bilo koje druge države članice ili Centralna banka zatraži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010 i ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od tri dana, Centralna banka će donijeti mjeru za matičnu kreditnu instituciju iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori u skladu sa tom odlukom.

(6) Rok od pet dana iz st. 4 i 5 ovog člana smatra se rokom za mirenje u smislu Regulative (EU) br. 1093/2010.

Nalaganje mjera u fazi rane intervencije kada Centralna banka nije nadležni organ za konsolidaciju

Član 304

(1) Ako je nadležni organ druge države članice istovremeno i nadležni organ za konsolidaciju, Centralna banka može na zahtjev tog organa dati svoje mišljenje u postupku donošenja odluke o nalaganju mjera predviđenih posebnim propisom koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz čl. 27 i 29 Direktive 2014/59/EU za matičnu kreditnu instituciju iz EU.

(2) Ako Centralna banka namjerava da naloži mjeru iz člana 289 stav 1 ovog zakona kreditnoj instituciji sa sjedištem u Crnoj Gori, koja je zavisno društvo matične kreditne institucije iz EU, dužna je da o tome obavijesti nadležni organ za konsolidaciju i Evropskog bankarskog regulatora.

(3) Centralna banka će, nakon savjetovanja sa organom nadležnim za konsolidaciju koje ne može trajati duže od tri dana, i vodeći računa o mišljenju organa nadležnog za konsolidaciju, samostalno donijeti odluku iz stava 2 ovog člana i o tome obavijestiti nadležni organ za konsolidaciju, ostale nadležne organe uključene u kolegijum supervizora i Evropskog bankarskog regulatora.

(4) Ako više nadležnih organa namjerava da naloži mjere predviđene posebnim propisima koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz čl. 27 ili 29 Direktive 2014/59/EU za dvije ili više kreditnih institucija ili investicionih društava iz grupe kreditnih institucija iz EU, Centralna banka će na zahtjev organa nadležnog za konsolidaciju učestvovati u donošenju zajedničke odluke o mogućnosti usklađivanja primjene mjera koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz čl. 27 i 29 Direktive 2014/59/EU u više kreditnih institucija ili investicionih društava te grupe, uključujući i imenovanje zajedničkog privremenog upravnika.

(5) Zajednička odluka iz stava 4 ovog člana donosi se u roku od pet dana od prijema obavještenja organa nadležnog za konsolidaciju o namjeri nalaganja neke od tih mjera za više članova grupe, a Centralna banka će na osnovu zajedničke odluke donijeti rješenje i dostaviti ga članu grupe kreditnih institucija iz EU za kojeg je Centralna banka nadležni organ.

(6) Centralna banka može u postupku donošenja zajedničke odluke iz stava 4 ovog člana da traži pomoć Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 31 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Postupak u slučaju različitih mišljenja nadležnih organa o mjerama

Član 305

(1) Ako postoje različita mišljenja u vezi sa donošenjem odluke iz člana 304 stav 3 ovog zakona, koja se odnosi na mjere iz člana 289 ovog zakona koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz člana 27 stav 1 tačka a) koje se odnose na tač. 4, 10, 11 i 19 iz odjeljka A Aneksa, tačka e) ili tačka g) Direktive 2014/59/EU i ako je nadležni organ za konsolidaciju tražio posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010, a taj regulator donio odluku u roku od tri dana od prijema zahtjeva za posredovanje, Centralna banka će donijeti odluku u skladu sa tom odlukom.

(2) Ako Evropski bankarski regulator ne donese odluku u roku od tri dana od prijema zahtjeva za posredovanje, Centralna banka će samostalno odlučiti o nalaganju tih mjera kreditnoj instituciji za koju je Centralna banka nadležni organ.

(3) Ako zajednička odluka iz stava 4 ovog člana nije donijeta u roku, Centralna banka će samostalno odlučiti o donošenju mjere za kreditnu instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno društvo matične kreditne institucije u EU.

(4) Centralna banka može, po prijemu obavještenja organa nadležnog za konsolidaciju o namjeri nalaganja mjera predviđenih posebnim propisom koje svojim sadržajem odgovaraju mjerama iz člana 27 stav 1 tačka a) koje se odnose na tač. 4, 10, 11 i 19 iz odjeljka A Aneksa, tačka e) ili tačka g) Direktive 2014/59/EU matičnoj kreditnoj instituciji iz EU, da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010, ako se ne slaže sa predlogom organa nadležnog za konsolidaciju.

(5) Centralna banka može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 stav 3 Regulative (EU) br. 1093/2010 u roku od pet dana od dana prijema obavještenja organa nadležnog za konsolidaciju, ako postoje različita mišljenja u vezi sa donošenjem zajedničke odluke iz stava 4 ovog člana.

(6) Rok od pet dana iz stava 5 ovog člana smatra se rokom za mirenje u smislu Regulative (EU) br. 1093/2010.

(7) Ako Evropski bankarski regulator donese odluku u roku od tri dana od prijema zahtjeva za posredovanje, Centralna banka će donijeti odluku u skladu sa tom odlukom, a ako odluka Evropskog bankarskog regulatora nije donijeta u tom roku Centralna banka će

samostalno donijeti odluku o nalaganju mjera kreditnoj instituciji za koju je ona nadležni organ.

Uvođenje privremenog rukovodstva u filijali kreditne institucije iz treće zemlje

Član 306

(1) Centralna banka će donijeti rješenje o uvođenju privremenog rukovodstva u filijali kreditne institucije iz treće zemlje u Crnoj Gori, ako:

1) je filijali kreditne institucije iz treće zemlje naloženo sprovođenje supervizorskih mjera, a filijala ih nije počela sprovoditi ili ih nije sprovela u roku određenom za njihovo sprovođenje, zbog čega bi mogla biti ugrožena njena likvidnost, odnosno solventnost, radi zaštite interesa njenih povjerilaca;

2) filijala kreditne institucije iz treće zemlje i pored naloženih supervizorskih mjera nije dostigla zahtijevani pokazatelj adekvatnosti kapitala iz člana 134 stav 2 ovog zakona; ili

3) je zbog nepravilnosti u poslovanju ugrožena, ili bi mogla biti ugrožena njena likvidnost ili solventnost, radi zaštite interesa njenih povjerilaca.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako Centralna banka utvrdi postojanje činjenica koje sa velikom vjerovatnoćom ukazuju na poboljšanje stanja u filijali, Centralna banka može odložiti donošenje odluke o privremenom rukovodstvu.

(3) Rješenjem iz stava 1 ovog člana imenuju se članovi privremenog rukovodstva filijale i utvrđuje obim poslova koje obavlja i/ili kojima upravlja pojedini član privremenog rukovodstva i period na koji se imenuje privremeno rukovodstvo, a koje ne može biti duži od jedne godine računajući od dana donošenja rješenja.

(4) Centralna banka je ovlašćena da privremenom rukovodstvu daje naloge za vođenje poslovanja te filijale.

(5) Po tužbi podnijetoj protiv rješenja Centralne banke iz stava 1 ovog člana nadležni sud odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 30 dana od prijema tužbe.

Pravne posljedice rješenja o privremenom rukovodstvu

Član 307

Danom dostavljanja filijali kreditne institucije iz treće zemlje rješenja o privremenom rukovodstvu prestaju sva ovlašćenja lica odgovornih za vođenje poslova te filijale.

Primjena odredbi ovog zakona na privremeno rukovodstvo

Član 308

Na privremeno rukovodstvo filijale kreditne institucije iz treće zemlje shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje privremena uprava u kreditnim institucijama.

XIV. SUPERVIZIJA NA KONSOLIDOVANOJ OSNOVI

1. Obim zahtjeva na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi

Zahtjevi na pojedinačnoj osnovi

Član 309

(1) Kreditna institucija je dužna da na pojedinačnoj osnovi ispunjava zahtjeve iz ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, koji se odnose na:

1) sistem upravljanja iz člana 104 ovog zakona;

2) strategije i postupke procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala iz člana 136 ovog zakona;

3) bafer za očuvanje kapitala iz člana 138 ovog zakona;

4) kontraciklični bafer iz člana 139 ovog zakona;

5) bafer za strukturni sistemski rizik iz člana 150 ovog zakona, a na način utvrđen članom 165 ovog zakona;

6) bafer za OSV kreditne institucije iz člana 161 ovog zakona, a na način utvrđen članom 165 ovog zakona;

7) ulaganje u nepokretnosti i osnovna sredstva iz člana 176 ovog zakona;

8) sačinjavanje i dostavljanje finansijskih i drugih izvještaja za potrebe Centralne banke;

9) kapitalne zahtjeve iz člana 134 stav 2 ovog zakona;

10) velike izloženosti;

11) izloženost prenesenom kreditnom riziku;

12) likvidnost;

13) finansijski leveridž uređen propisom iz člana 115 stav 7 ovog zakona;

14) objelodanjivanje podataka;

15) kvalifikovana učešća u licima koja se bave nefinansijskim poslovnim aktivnostima.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana:

1) kreditna institucija koja je uključena u grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori, ako u Crnoj Gori ima položaj matične kreditne institucije ili zavisnog društva matične kreditne institucije u Crnoj Gori, matičnog finansijskog holdinga u Crnoj Gori ili matičnog mješovitog finansijskog holdinga u Crnoj Gori, nije dužna da na pojedinačnoj osnovi ispunjava zahtjeve iz stava 1 tačka 2 ovog člana;

2) kreditna institucija koja je matično ili zavisno društvo u grupi iz Crne Gore i kreditna institucija koja je uključena u konsolidaciju, nije dužna da na pojedinačnoj osnovi ispunjava obavezu iz stava 1 tačka 15 ovog člana;

3) kreditna institucija koja je matično ili zavisno društvo i svaka institucija koja je uključena u konsolidaciju nije dužna da na pojedinačnoj osnovi ispunjava obaveze iz stava 1 tačka 10 ovog člana.

(3) Obaveza iz stava 1 tačka 2 ovog člana odnosi se i na kreditnu instituciju koja je u skladu sa članom 313 ovog zakona isključena iz grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori.

(4) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može:

1) osloboditi obaveze ispunjavanja, na pojedinačnoj osnovi, zahtjeva iz stava 1 tač. 5, 6, 7 i 10 ovog člana, kreditnu instituciju koja je zavisno društvo druge kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori i koja je uključena u superviziju matične kreditne institucije na konsolidovanoj osnovi, ako su u cilju obezbjeđenja adekvatnog raspodjeljivanja regulatornog kapitala između matične i zavisne kreditne institucije, ispunjeni sljedeći uslovi:

- ne postoje tekuće ili predvidljive značajne praktične ili pravne prepreke za brzi prenos regulatornog kapitala, ili za otplatu obaveza od strane matične kreditne institucije;

- matična kreditna institucija ispunjava zahtjeve Centralne banke u vezi sa prudencijalnim upravljanjem zavisnom kreditnom institucijom;

- matična kreditna institucija je, uz odobrenje Centralne banke, dala izjavu da garantuje za obaveze zavisne kreditne institucije ili su rizici zavisne kreditne institucije zanemarljivi;

- procedurama procjene, mjerenja i kontrole rizika matične kreditne institucije obuhvaćena je i zavisna kreditna institucija;

- matična kreditna institucija ima više od 50% glasačkih prava povezanih sa učešćem u kapitalu zavisne kreditne institucije, ili ima pravo da imenuje ili razrješava većinu članova nadzornog ili upravnog odbora.

2) u cjelosti ili djelimično, osloboditi obaveze ispunjavanja, na pojedinačnoj osnovi, zahtjeva iz stava 1 tačka 12 ovog člana, matičnu kreditnu instituciju i sve ili pojedine kreditne

institucije sa sjedištem u Grnoj Gori koje su zavisna društva te kreditne institucije, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- matična kreditna institucija na konsolidovanoj osnovi, odnosno zavisna kreditna institucija na potkonsolidovanoj osnovi, ispunjava obaveze propisane stavom 1 tačka 12 ovog člana;
- matična kreditna institucija na konsolidovanoj osnovi ili zavisna institucija na potkonsolidovanoj osnovi prate i u svakom trenutku imaju uvid u likvidnosne pozicije svih kreditnih institucija u okviru grupe ili podgrupe na koje se odnosi izuzetak iz ove tačke i obezbjeđuje zadovoljavajući nivo likvidnosti za sve te kreditne institucije;
- kreditne institucije su, u skladu sa zahtjevima Centralne banke, zaključile ugovore koji omogućavaju slobodno kretanje sredstava između tih kreditnih institucija, u cilju izmirivanja pojedinačnih i zajedničkih obaveza po njihovom dospijeću, i
- ne postoje tekuće ili predvidive značajne praktične ili pravne prepreke za ispunjavanje obaveza iz ugovora iz alineje 3 ove tačke.

Zahtjevi na konsolidovanoj i potkonsolidovanoj osnovi

Član 310

(1) Matična kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori koja je matično društvo u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori dužna je da za tu grupu ispunjava na konsolidovanoj osnovi zahtjeve koji se odnose na:

1) sistem upravljanja iz člana 104 ovog zakona;
2) strategije i procedure procjenjivanja adekvatnosti internog kapitala iz člana 136 ovog zakona;
3) bafer za očuvanje kapitala iz člana 138 ovog zakona;
4) kontraciklični bafer iz člana 139 ovog zakona;
5) bafer za strukturni sistemski rizik iz člana 150 ovog zakona, a na način iz člana 165 ovog zakona;
6) bafer za GSV kreditne institucije iz člana 160 ovog zakona, a na način iz člana 165 ovog zakona;
7) bafer za OSV kreditne institucije iz člana 161 ovog zakona, a na način iz člana 165 ovog zakona;
8) ulaganje u nepokretnosti i osnovna sredstva iz člana 176 ovog zakona;
9) sačinjavanje i dostavljanje finansijskih i drugih izvještaja za potrebe Centralne banke;
10) regulatorni kapital;
11) kapitalne zahtjeve;
12) velike izloženosti;
13) izloženost prenijetom kreditnom riziku;
14) likvidnost;
15) finansijski leveridž;
16) objelodanjivanje podataka;
17) kvalifikovana učešća van finansijskog sektora.

(2) Ispunjavanjem zahtjeva na konsolidovanoj osnovi iz stava 1 ovog člana smatra se ispunjavanje zahtjeva na osnovu konsolidovanog položaja kreditne institucije, pod kojim se podrazumijeva položaj koji nastaje kao rezultat primjene zahtjeva iz ovog zakona koje se odnose na superviziju na konsolidovanoj osnovi, a koji se odnose na jednu kreditnu instituciju kao da ta institucija sa jednim ili više drugih subjekata čini jedinstvenu instituciju.

(3) Obaveza iz stava 1 ovog člana odnosi se i na matičnu kreditnu instituciju iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori.

(4) Kreditna institucija koja je zavisno društvo finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga na način iz člana 312 ovog zakona, dužna je da na konsolidovanoj

osnovi ispunjava zahtjeve iz stava 1 ovog člana za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori kojoj pripada, a ako je više kreditnih institucija u Crnoj Gori zavisno društvo istog matičnog finansijskog holdinga ili istog matičnog mješovitog finansijskog holdinga, obavezu ispunjavanja zahtjeva iz stava 1 ovog člana ima kreditna institucija koja ima najveću bilansnu sumu.

(5) Matična kreditna institucija dužna je da za svoju grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori na potkonsolidovanoj osnovi ispunjava zahtjeve koje se odnose na:

1) sistem upravljanja iz člana 104 ovog zakona;

2) bafer za strukturni sistemski rizik iz člana 150 ovog zakona, a na način iz člana 165 ovog zakona, ako je tako propisano u skladu sa članom 150 ili članom 163 stav 1 ovog zakona, i

3) bafer za OSV kreditne institucije iz člana 161 ovog zakona, a na način iz člana 165 ovog zakona, ako je tako uređeno propisom donijetim na osnovu člana 163 stav 1 ovog zakona ili člana 150 stav 4 ovog zakona.

(6) Ispunjavanjem zahtjeva na potkonsolidovanoj osnovi iz stava 5 ovog člana smatra se ispunjavanje zahtjeva na osnovu potkonsolidovanog položaja, pod kojim se podrazumijeva konsolidovani položaj matične kreditne institucije, finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga, isključujući podgrupu subjekata, ili konsolidovani položaj matične kreditne institucije, finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji nije konačna matična institucija, finansijski holding ili mješoviti finansijski holding.

(7) Ako je kreditna institucija zavisno društvo finansijskog ili mješovitog finansijskog holdinga u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori, a ta kreditna institucija, ili matični finansijski ili mješoviti finansijski holding, imaju položaj matičnog društva ili imaju značajno učešće u drugoj kreditnoj instituciji, finansijskoj instituciji ili društvu za upravljanje UCITS-om, ta kreditna institucija je dužna da na potkonsolidovanoj osnovi, ispunjava zahtjeve iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

(8) Matična kreditna institucija u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori i matični finansijski holding i matični mješoviti finansijski holding iz člana 312 ovog zakona, kao i njihova zavisna društva u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori dužni su da uspostave organizacionu strukturu i mehanizme internih kontrola koji obezbjeđuju adekvatnu obradu i razmjenu podataka potrebnih za superviziju, a naročito da obezbijede da zavisna društva na koja se ne primjenjuje ovaj zakon primjenjuju sisteme, procese i mehanizme koji obezbjeđuju odgovarajuću superviziju.

(9) Matična kreditna institucija u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori i matični finansijski holding i matični mješoviti finansijski holding iz člana 312 ovog zakona, kao i njihova zavisna društva u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori, dužni su da:

1) na konsolidovanoj ili potkonsolidovanoj osnovi ispunjavaju obaveze o sistemu upravljanja iz člana 104 ovog zakona, kao i obaveze iz propisa iz člana 134 stav 9 ovog zakona (adekvatnost kapitala koja se odnosi na izloženosti prenijetom kreditnom riziku na nivou grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori), sa ciljem da se obezbijedi da organizaciona struktura, procedure i sistemi u okviru grupe kreditnih institucija budu usklađeni i primijenjeni i da omogućavaju nesmetano prikupljanje svih podataka i informacija za potrebe supervizije;

2) obezbijede da organizaciona struktura, procedure i sistemi iz tačke 1 ovog stava budu uspostavljeni u njihovim zavisnim društvima u trećim zemljama, i to na način da ta zavisna društva mogu nesmetano prikupljati sve podatke i informacije za potrebe supervizije.

(10) Izuzetno od stava 9 ovog člana, matična kreditna institucija u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori i matični finansijski holding i matični mješoviti finansijski holding iz člana 312 ovog zakona, kao i njihova zavisna društva u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori nijesu dužni da ispunjavaju obaveze iz člana 104 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na

zavisna društva u trećim zemljama, ako mogu da dokažu Centralnoj banci da bi ispunjavanje tih zahtjeva bilo u suprotnosti sa propisima treće zemlje u kojoj je zavisno društvo osnovano.

2. Sprovođenje supervizije na konsolidovanoj osnovi

Nadležnost Centralne banke za superviziju na konsolidovanoj osnovi

Član 311

(1) Centralna banka je pored supervizije kreditnih institucija na pojedinačnoj osnovi nadležna i odgovorna za superviziju grupa kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori na konsolidovanoj osnovi.

(2) Na vršenje supervizije na konsolidovanoj osnovi shodno se primjenjuju odredbe ovog zakona kojima se uređuje supervizija kreditnih institucija na pojedinačnoj osnovi.

Subjekti supervizije

Član 312

(1) Predmet supervizije na konsolidovanoj osnovi je grupa kreditnih institucija u Crnoj Gori, koju čine kreditne institucije, investiciona društva i finansijske institucije sa sjedištem u Crnoj Gori ili u drugoj državi, u okviru koje najmanje jedna institucija ima položaj:

1) kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, koja je matično društvo članovima grupe iz Crne Gore i/ili trećih zemalja;

2) matične kreditne institucije u EU sa sjedištem u Crnoj Gori;

3) matičnog finansijskog holdinga u Crnoj Gori koji ima kao zavisno društvo najmanje jednu kreditnu instituciju kojoj je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a ostali članovi grupe imaju sjedište u Crnoj Gori i/ili trećoj zemlji;

4) matičnog finansijskog holdinga u EU sa sjedištem u Crnoj Gori koji ima kao zavisno društvo najmanje jednu kreditnu instituciju kojoj je Centralna banka izdala dozvolu za rad;

5) matičnog mješovitog finansijskog holdinga u Crnoj Gori koji ima kao zavisno društvo najmanje jednu kreditnu instituciju kojoj je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a ostali članovi grupe imaju sjedište u Crnoj Gori i/ili trećoj zemlji;

6) matičnog mješovitog finansijskog holdinga u EU sa sjedištem u Crnoj Gori koji ima kao zavisno društvo najmanje jednu kreditnu instituciju kojoj je Centralna banka izdala dozvolu za rad;

7) kreditne institucije koja je dobila dozvolu za rad od Centralne banke, a koja je sa drugom kreditnom institucijom, investicionim društvom ili finansijskom institucijom povezana zajedničkim upravljanjem na način iz člana 11 stav 1 tač. 1 i 3 ovog zakona.

(2) Centralna banka može da rješenjem odredi da u pojedinim slučajevima grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori čine i kreditne institucije, investiciona društva i finansijske institucije povezane na način iz člana 9 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(3) Grupa kreditnih institucija u Crnoj Gori postoji i ako su:

1) istom matičnom finansijskom holdingu u Crnoj Gori ili matičnom mješovitom finansijskom holdingu u Crnoj Gori, pored kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, zavisna društva i kreditne institucije iz trećih zemalja;

2) istom matičnom finansijskom holdingu matičnom finansijskom holdingu u EU sa sjedištem u Crnoj Gori ili matičnom finansijskom holdingu u EU sa sjedištem u Crnoj Gori, pored kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, zavisna društva i kreditne institucije iz trećih zemalja.

(4) Grupa kreditnih institucija u Crnoj Gori postoji i ako je kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori zavisno društvo u odnosu na više finansijskih holdinga ili više mješovitih

finansijskih holdinga koji imaju sjedišta i u Crnoj Gori i drugim državama članicama i ako je svakom od tih holdinga zavisna kreditna institucija u svakoj od tih država članica i ako kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima najveću bilansnu sumu u odnosu na kreditne institucije u drugim državama članicama.

(5) Grupa kreditnih institucija u Crnoj Gori postoji i ako su istom matičnom finansijskom holdingu u EU ili istom matičnom mješovitom finansijskom holdingu u EU sa sjedištem u drugoj državi članici zavisne jedna ili više kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, odnosno ako su istom matičnom finansijskom holdingu u EU ili istom matičnom mješovitom finansijskom holdingu u EU sa sjedištem u drugoj državi članici, osim kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, zavisne i kreditne institucije iz drugih država članica, pod uslovom da ni jedna od zavisnih kreditnih institucija nije dobila odobrenje za rad u državi članici u kojoj je sjedište tog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga i da kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima najveći bilansnu sumu u odnosu na kreditne institucije u drugim državama članicama.

Isključivanje iz konsolidacije

Član 313

(1) Centralna banka može da, na zahtjev matične kreditne institucije u Crnoj Gori, za potrebe supervizije na konsolidovanoj osnovi, iz grupe kreditnih institucija isključi instituciju, finansijsku instituciju ili društvo za pomoćne usluge koje je zavisno društvo ili društvo u kojem ta kreditna institucija ima značajno učešće ako je ispunjen najmanje jedan od sljedećih uslova:

1) bilansna suma tog člana grupe je manja od 1% bilansne sume matičnog člana grupe, ali ne veća od 10.000.000 eura;

2) uključivanje tog člana u konsolidaciju je od zanemarljivog uticaja, uzimajući u obzir ciljeve supervizije na konsolidovanoj osnovi;

3) uključivanje tog člana u konsolidaciju ne bi bilo prikladno ili bi navodilo na pogrešne zaključke, uzimajući u obzir ciljeve supervizije kreditnih institucija, ili

4) član grupe kreditnih institucija ima sjedište u trećoj zemlji u kojoj postoje pravne smetnje za dostavljanje potrebnih podataka i informacija matičnoj kreditnoj instituciji.

(2) Ako više zavisnih društava matične kreditne institucije ispunjava uslov iz stava 1 tač. 1 ili 2 ovog člana, Centralna banka može da naloži uključivanje tih članova grupe kreditnih institucija u konsolidovane finansijske izvještaje ako zajedno imaju uticaj na ostvarivanje ciljeva supervizije na konsolidovanoj osnovi.

Konsolidacija u drugim slučajevima

Član 314

(1) Centralna banka može da naloži kreditnoj instituciji koja je matično društvo pravnim licima koja nijesu institucija ili finansijska institucija, odnosno kreditnoj instituciji koja je sa tim licima povezana na način iz člana 11 ovog zakona, da u grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori uključi i ta lica i da u skladu sa ovim zakonom sprovede konsolidaciju svih članova grupe, nezavisno od njihove djelatnosti, ukoliko je to potrebno radi potpunog i objektivnog prikazivanja finansijskog stanja i rezultata poslovanja kreditne institucije.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će rješenjem odrediti način sprovođenja konsolidacije.

(3) Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da blagovremeno dostavljaju kreditnoj instituciji sve podatke potrebne za izradu konsolidovanih finansijskih izvještaja.

Obveznik izrade konsolidovanih izvještaja

Član 315

(1) Konsolidovane finansijske izvještaje za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori sa matičnom kreditnom institucijom sačinjava matična kreditna institucija.

(2) Konsolidovane finansijske izvještaje za grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori sa matičnim finansijskim ili mješovitim holdingom sačinjava kreditna institucija koja je pod kontrolom tog holdinga, a koja ima sjedište u Crnoj Gori.

(3) Članovi grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori dužni su da obvezniku izvještavanja na konsolidovanoj osnovi dostavljaju sve podatke neophodne za sprovođenje konsolidacije.

Preuzimanje i prenos nadležnosti za superviziju na konsolidovanoj osnovi

Član 316

(1) Centralna banka može da, u slučajevima iz člana 312 st. 3, 4 i 5 ovog zakona, uzimajući u obzir relativnu važnost aktivnosti pojedinih članova grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori i drugim državama članicama, a u dogovoru sa nadležnim organima tih država članica:

1) preuzme nadležnost za superviziju na konsolidovanoj osnovi od nadležnog organa druge države članice u kojoj je sjedište druge kreditne institucije koja je član grupe, ili

2) prenese nadležnost za superviziju na konsolidovanoj osnovi na nadležni organ države članice u kojoj je sjedište druge kreditne institucije koja je član grupe.

(2) Prije donošenja odluke o prenosu nadležnosti iz stava 1 tačka 2 ovog člana Centralna banka će matičnoj kreditnoj institucijii iz EU, matičnom finansijskom holdingu iz EU, matičnom mješovitom finansijskom holdingu iz EU ili kreditnoj instituciji sa najvećom bilansnom sumom, obezbijediti mogućnost da daju mišljenje o toj odluci.

Uključivanje holdinga u superviziju na konsolidovanoj osnovi

Član 317

(1) Zavisni članovi grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori, kao i matični mješoviti finansijski holdinzi i matični finansijski holdinzi iz člana 312 ovog zakona dužni su da matičnoj kreditnoj instituciji u Crnoj Gori, odnosno kreditnoj instituciji iz člana 310 stav 2 ovog zakona:

1) dostavljaju podatke potrebne za konsolidaciju;

2) obezbijede odgovarajuće postupke internih kontrola za provjeru ispravnosti tih podataka i informacija, i

3) dostavljaju podatke koji su od značaja za utvrđivanje obima konsolidacije.

(2) Matična kreditna institucija u Crnoj Gori ili kreditna institucija iz člana 310 stav 2 ovog zakona dužna je da obezbijedi da joj zavisna društva koja su članovi grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori, matični mješoviti finansijski holding i matični finansijski holding, dostavljaju podatke potrebne za konsolidaciju.

(3) Ako matični mješoviti finansijski holding ili matični finansijski holding iz stava 2 ovog člana ne dostave podatke potrebne za konsolidaciju, kreditna institucija je dužna da o tome odmah obavijesti Centralnu banku.

(4) Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da Centralnoj banci, kao nadležnom organu za superviziju na konsolidovanoj osnovi, omoguće vršenje kontrole poslovanja, radi provjere informacija iz st. 1 i 2 ovog člana.

(5) Matično društvo kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koja je isključena iz supervizije na konsolidovanoj osnovi matičnog društva dužno je da na zahtjev Centralne banke dostavi informacije potrebne za superviziju te kreditne institucije.

(6) Investiciono društvo, finansijska institucija ili društvo za pomoćne usluge, koje je zavisno društvo matične kreditne institucije u Crnoj Gori ili mješovitog finansijskog holdinga ili finansijskog holdinga iz člana 312 ovog zakona, a koje nije uključeno u superviziju na konsolidovanoj osnovi, dužno je da na zahtjev Centralne banke dostavi informacije potrebne za superviziju pojedinačnih kreditnih institucija u grupi kreditnih institucija u Crnoj Gori i omogući vršenje neposredne kontrole poslovanja radi provjere dostavljenih informacija.

(7) Ako lice iz stava 6 ovog člana ima sjedište u državi članici EU, kontrola poslovanja tog lica vrši se u skladu sa članom 333 ovog zakona.

Dodatni poslovi supervizije na konsolidovanoj osnovi

Član 318

(1) Pored obaveza utvrđenih ovim zakonom, Centralna banka kao nadležni organ za superviziju na konsolidovanoj osnovi:

1) koordinira, prikuplja i obezbjeđuje razmjenu relevantnih i značajnih informacija između nadležnih organa iz drugih država koji su uključeni u superviziju na konsolidovanoj osnovi, u okviru redovnog poslovanja i u vanrednim situacijama;

2) planira i koordinira supervizorske aktivnosti u okviru redovnih aktivnosti, a u saradnji sa drugim nadležnim organima iz drugih država, naročito u vezi sa aktivnostima supervizije na konsolidovanoj osnovi;

3) u saradnji sa nadležnim organima iz drugih država i, ako je to potrebno, u saradnji sa centralnim bankama ESCB-a, planira i koordinira vršenje supervizije tokom pripreme za vanredne situacije i tokom vanrednih situacija, uključujući nepovoljna kretanja u kreditnim institucijama u državama članicama ili na finansijskim tržištima, primjenjujući, ako je moguće, uspostavljene sisteme komunikacije za upravljanje krizom.

(2) Planiranje i koordinacija supervizije iz stava 1 tačka 3 ovog člana uključuje značajnije mjere iz člana 327 stav 6 tačka 4 ovog zakona, pripremanje zajedničkih ocjena stanja, sprovođenje planova za vanredne situacije i komunikaciju sa javnošću.

(3) Kada je Centralna banka nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi, a nadležni organi koji su uključeni u superviziju na konsolidovanoj osnovi ne sarađuju sa Centralnom bankom na način kojim se obezbjeđuje ispunjavanje obaveza iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(4) Kada Centralna banka nije nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi, a organ koji je nadležan ne ispunjava obaveze ekvivalentne obavezama iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Metode konsolidacije

Član 319

(1) Kredine instutucije koje su dužne da ispunjavaju zahtjeve iz člana 310 stav 1 ovog zakona na osnovu svog konsolidovanog položaja, dužne su da primjenom odgovarajućih metoda konsolidacije sprovode konsolidaciju svih kreditnih i finansijskih institucija koje su njihova zavisna društva ili, ako je potrebno, zavisnih društava istog matičnog finansijskog holdinga ili matičnog mješovitog finansijskog holdinga.

(2) Metode konsolidacije koje se primjenjuju pri konsolidaciji zavisnih društava iz stava 1 ovog člana i izvještaje koji se dostavljaju Centralnoj banci za potrebe supervizije na konsolidovanoj osnovi, propisuje Centralna banka.

Kolegijum supervizora

Član 320

(1) Ako neki član grupe kreditnih istitucija u Crnoj Gori ima sjedište u drugoj državi članici, Centralna banka će, kao nadležni organ za superviziju na konsolidovanoj osnovi, osnovati kolegijum supervizora za izvršavanje obaveza iz čl. 318, 322 i 325 ovog zakona.

(2) Kolegijum supervizora obezbjeđuje okvir u kojem Centralna banka zajedno sa Evropskim bankarskim regulatorom i drugim nadležnim organima:

1) međusobno razmjenjuju informacije, pri čemu se razmjena informacija sa Evropskim bankarskim regulatorom vrši u skladu sa članom 21 Regulative (EU) br. 1093/2010;

2) dogovaraju podjelu radnih zadataka i dobrovoljni prenos odgovornosti, gdje je to potrebno;

3) utvrđuju planove supervizije na osnovu procjene rizika poslovanja grupe kreditnih institucija;

4) rade na jačanju efikasnosti supervizije otklanjanjem mogućih višestrukih identičnih supervizorskih zahtjeva, naročito u vezi sa pribavljanjem informacija iz člana 325 ovog zakona i člana 327 stav 6 ovog zakona;

5) dosljedno primjenjuju prudencijalne zahtjeve u skladu sa posebnim propisima kojima se prenosi Direktiva 2013/36 EU i Regulativa (EU) br. 575/2013, na sve članove grupe kreditnih institucija, vodeći računa o nacionalnim propisima drugih država članica u dijelu iskorišćenih opcija i nacionalnih diskrecija u skladu sa propisima Evropske unije kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija iz država članica, i

6) obavljaju poslove iz člana 318 stav 1 tačka 3 ovog zakona, vodeći računa o aktivnostima radnih tijela osnovanih za tu oblast.

(3) Centralna banka blisko sarađuje sa ostalim nadležnim organima, članovima kolegijuma supervizora i Evropskim bankarskim regulatorom, uzimajući u obzir ovlašćenja tih organa.

(4) Osnivanje i rad kolegijuma supervizora ne utiču na ovlašćenja Centralne banke propisana ovim zakonom.

(5) Kada u trećoj zemlji postoji član grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori ili član te grupe ima filijalu u trećoj zemlji, Centralna banka može da, uzimajući u obzir odredbe člana 215 ovog zakona i uporedivost zakonodavstava, obezbijedi saradnju i koordinira aktivnosti sa nadležnim organima treće zemlje.

(6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, Centralna banka može da osnuje kolegijum supervizora.

Rad kolegijuma supervizora

Član 321

(1) Kada je nadležna za konsolidaciju, Centralna banka može da u rad kolegijuma uključi:

1) nadležne organe iz Crne Gore ili država članica Evropske unije u kojima je sjedište članova grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori;

2) nadležne organe iz država članica Evropske unije u kojima kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima značajne filjale;

3) centralne banke iz drugih država članica, ako je potrebno, i

4) nadležne organe iz trećih zemalja, kada je svrsishodno i ako je prema mišljenju svih nadležnih organa koji su članovi kolegijuma, obezbijeđeno ispunjavanje obaveze čuvanja povjerljivih informacija koje je identično obavezi čuvanja povjerljivih informacija iz člana 347 ovog zakona.

(2) Centralna banka, kada je nadležni organ za konsolidaciju, predsjedava sastancima kolegijuma, odlučuje koji nadležni organi učestvuju u radu na sastancima i/ili u pojedinim

aktivnostima kolegijuma i stara se da svi članovi kolegijuma budu potpuno i na vrijeme obaviješteni o:

1) mjestu i vremenu održavanja sastanaka, kao i o osnovnim pitanjima koja će biti predmet rasprave na tim sastancima i aktivnostima koje će se razmatrati, i

2) aktivnostima koje su preduzete na tim sastancima ili o sprovedenim mjerama.

(3) Centralna banka, kada je nadležni organ za konsolidaciju, pri odlučivanju vodi računa o značaju planiranih supervizorskih aktivnosti za članove kolegijuma, a naročito o potencijalnom uticaju tih aktivnosti na stabilnost njihovog finansijskog sistema, kao i o obavezama iz člana 342 st. 5 i 6 ovog zakona.

(4) Centralna banka će, kada je nadležni organ za konsolidaciju, u skladu sa odredbama ovog zakona koje se odnose na povjerljivost informacija, izvještavati Evropskog bankarskog regulatora o radu kolegijuma supervizora u redovnim i vanrednim situacijama i dostavljaće tom organu sve informacije koje su posebno značajne za usklađivanje supervizorskih postupaka.

(5) U slučaju neslaganja između nadležnih organa o funkcionisanju kolegijuma supervizora, Centralna banka može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

Zajedničke odluke o specifičnim zahtjevima kada je Centralna banka nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi

Član 322

(1) Centralna banka, kada je nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi, sarađuje sa nadležnim organima drugih država članica u kojima se nalazi sjedište drugih društava koja su uključena u grupu kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, radi donošenja zajedničkih odluka:

1) iz oblasti supervizije i procjene adekvatnosti uspostavljenog postupka procjene i održavanja internog kapitala, u cilju utvrđivanja adekvatnog nivoa konsolidovanog regulatornog kapitala grupe kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, koji odgovara njenom finansijskom stanju i rizičnom profilu i o mjeri nalaganja dodatnog iznosa regulatornog kapitala koja odgovara mjeri iz člana 104 stav 1 tačka (a) Direktive 2013/36 (EU) svakom pojedinačnom članu grupe i na konsolidovanoj osnovi, i

2) o nalaganju mjera za rješavanje svih značajnih pitanja i nalaza vezanih za superviziju likvidnosti, adekvatnost organizacije i upravljanje rizikom likvidnosti, kao i u vezi sa potrebom za posebnim zahtjevima za likvidnost pojedinom članu grupe, koji odgovaraju zahtjevima iz člana 105 Direktive 2013/36 (EU).

(2) Centralna banka, na osnovu sprovedene kontrole i procjene adekvatnosti uspostavljenog postupka procjene i održavanja internog kapitala grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori podnosi nadležnim organima drugih država članica u kojima je sjedište drugih društava koja su uključena u grupu kreditnih institucija u Crnoj Gori, izvještaj o procjeni rizičnosti poslovanja grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori.

(3) Centralna banka na osnovu sprovedene kontrole i izvršene procjene podnosi organima iz stava 2 ovog člana izvještaj koji sadrži procjenu profila rizika likvidnosti grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori.

(4) Zajednička odluka iz stava 1 tačka 1 ovog člana se donosi u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja izvještaja iz stava 2 ovog člana, pri čemu se u obzir uzima i procjena relevantnih nadležnih organa drugih država članica o rizičnosti poslovanja članova grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori koji su u njihovoj nadležnosti.

(5) Zajednička odluka iz stava 1 tačka 2 ovog člana se donosi u roku od mjesec dana od dana podnošenja izvještaja iz stava 3 ovog člana, pri čemu se u obzir uzima i procjena

relevantnih nadležnih organa drugih država članica o rizičnosti poslovanja članova grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori koji su u njihovoj nadležnosti.

(6) Odluke iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana moraju biti u pisanoj formi i obrazložene, a Centralna banka ove odluke dostavlja matičnoj kreditnoj instituciji u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori.

Postupak u slučaju različitih mišljenja članova kolegijuma supervizora u vezi sa donošenjem zajedničke odluke iz člana 322 ovog zakona

Član 323

(1) Ako postoje različita mišljenja u vezi sa donošenjem zajedničke odluke iz člana 322 stav 1 ovog zakona, Centralna banka je dužna da na zahtjev nadležnog organa druge države članice traži savjet Evropskog bankarskog regulatora, a takav savjet može tražiti i samoinicijativno.

(2) Ako u rokovima iz člana 322 st. 4 i 5 ovog zakona zajednička odluka nije donesena, Centralna banka će, uzimajući u obzir procjene rizičnosti poslovanja pojedinih članova grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori koje su izvršili relevantni nadležni organi, samostalno donijeti pojedinačne odluke, ili odluku na potkonsolidovanoj osnovi, za članove grupe za koje je Centralna banka nadležni organ.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako u roku od četiri mjeseca od dana podnošenja izvještaja iz člana 322 stav 2 ovog zakona, odnosno mjesec dana od dana podnošenja izvještaja iz člana 322 stav 3 ovog zakona, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili nadležni organ druge države članice traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka će odložiti donošenje te odluke, a ako Evropski bankarski regulator donese odluku u roku od mjesec dana od prijema zahtjeva za posredovanje, Centralna banka će donijeti odluku u skladu sa tom odlukom.

(4) Rokovi iz stava 3 ovog člana smatraju se rokovima za mirenje u smislu Regulative (EU) br. 1093/2010.

(5) U slučaju iz stava 2 ovog člana odluke svih nadležnih organa za pojedine članove grupe se objedinjuju u jedinstveni dokument koji sadrži obrazloženje svake odluke pojedinačno, a u vezi sa procjenom rizičnosti poslovanja svakog pojedinačnog člana grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori, kao i stavove i izdvojena mišljenja data tokom trajanja rokova iz st. 4 i 5 ovog člana i taj dokument Centralna banka dostavlja svim nadležnim organima iz stava 1 ovog člana i matičnoj kreditnoj instituciji u EU sa sjedištem u Crnoj Gori.

(6) U slučaju iz stava 3 ovog člana pojedini nadležni organi uzimaju u obzir savjet Evropskog bankarskog regulatora i obrazlažu svako značajno odstupanje od tog savjeta.

(7) Centralna banka na osnovu odluka iz člana 322 st. 4 i 5 ovog zakona, ili odluka iz st. 2 ili 3 ovog člana donosi rješenje i dostavlja ga članu grupe kreditnih institucija u Crnoj Gori za koga je Centralna banka nadležni organ.

(8) Centralna banka preispituje odluke iz stava 7 ovog člana najmanje jednom godišnje.

(9) Izuzetno od stava 8 ovog člana, preispitivanje odluka iz člana 322 stav 1 ovog zakona se sprovodi na bilateralnoj osnovi ako je nadležni organ druge države članice podnio Centralnoj banci, u pisanoj formi, zahtjev za ažuriranje te odluke, sa obrazloženjem.

Zajedničke odluke u slučaju kada Centralna banka nije nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi

Član 324

(1) Ako je nadležni organ druge države članice istovremeno i nadležni organ za superviziju na konsolidovanoj osnovi, Centralna banka će na zahtjev tog organa učestvovati u postupku donošenja zajedničke odluke:

1) iz oblasti supervizije i procjene adekvatnosti uspostavljenog postupka procjene i održavanja internog kapitala, u cilju utvrđivanja adekvatnog nivoa konsolidovanog regulatornog kapitala grupe kreditnih institucija sa sjedištem u Crnoj Gori, koji odgovara njenom finansijskom stanju i rizičnom profilu i o mjeri nalaganja dodatnog iznosa regulatornog kapitala koja odgovara mjeri iz člana 104 stav 1 tačka (a) Direktive 2013/36 (EU) svakom pojedinačnom članu grupe i na konsolidovanoj osnovi, i

2) o nalaganju mjera za rješavanje svih značajnih pitanja i nalaza vezanih za superviziju likvidnosti, adekvatnost organizacije i upravljanja rizikom likvidnosti i u vezi sa potrebom za posebnim zahtjevima za likvidnost pojedinom članu grupe, koji odgovaraju zahtjevima iz člana 105 Direktive 2013/36 (EU).

(2) Centralna banka, na osnovu sprovedene kontrole i procjene adekvatnosti uspostavljenog postupka procjene i održavanja internog kapitala člana relevantne grupe kreditnih institucija za koga je Centralna banka nadležni organ, sačinjava izvještaj o procjeni rizičnosti njenog poslovanja i izvještaj koji sadrži procjenu profila rizika likvidnosti i dostavlja ga organu nadležnom za superviziju na konsolidovanoj osnovi.

(3) Ako je zajednička odluka iz stava 1 ovog člana donijeta, Centralna banka će na osnovu te odluke donijeti rješenje i dostaviti ga članu grupe kreditnih institucija za koju je Centralna banka nadležni organ.

(4) Ako postoje različita mišljenja u vezi sa donošenjem zajedničke odluke iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može podnijeti zahtjev organu nadležnom za superviziju na konsolidovanoj osnovi da traži savjet od Evropskog bankarskog regulatora.

(5) Kada Evropski bankarski regulator, na zahtjev organa nadležnog za superviziju na konsolidovanoj osnovi, dâ savjet u vezi sa donošenjem odluke iz stava 1 ovog člana, Centralna banka je dužna da taj savjet uzme u obzir pri donošenju odluke iz stava 6 ovog člana, kao i da obrazloži svako značajno odstupanje od tog savjeta pri donošenju odluke.

(6) Ako zajednička odluka iz stava 1 tačka 1 ovog člana nije donijeta u roku od četiri mjeseca od dana kada je nadležni organ za superviziju na konsolidovanoj osnovi podnio izvještaj o procjeni rizičnosti poslovanja relevantne grupe kreditnih institucija, odnosno ako zajednička odluka iz stava 1 tačka 2 ovog člana nije donijeta u roku od mjesec dana od dana kada je nadležni organ za superviziju na konsolidovanoj osnovi podnio izvještaj koji sadrži procjenu profila rizika likvidnosti, Centralna banka će donijeti pojedinačnu odluku iz stava 1 ovog člana za svakog člana grupe za koga je nadležni organ, ili na potkonsolidovanoj osnovi za grupu za koju je nadležni organ, uzimajući u obzir stavove i izdvojeno mišljenje organa nadležnog za superviziju na konsolidovanoj osnovi.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako su Centralna banka ili nadležni organ druge države članice u roku od četiri mjeseca od dana kada je nadležni organ za superviziju na konsolidovanoj osnovi podnio izvještaj o procjeni rizičnosti poslovanja relevantne grupe kreditnih institucija, odnosno ako zajednička odluka iz stava 1 tačka 2 ovog člana nije donijeta u roku od mjesec dana od dana kada je nadležni organ za superviziju na konsolidovanoj osnovi podnio izvještaj koji sadrži procjenu profila rizika likvidnosti, a prije donošenja zajedničke odluke, tražili posredovanje Evropskog bankarskog regulatora i ako je Evropski bankarski regulator u postupku posredovanja donio odluku, Centralna banka će donijeti odluku u skladu sa tom odlukom.

(8) Rokovi iz stava 7 ovog člana smatraju se rokovima za mirenje u smislu Regulative (EU) br. 1093/2010.

(9) Centralna banka može da organu nadležnom za superviziju na konsolidovanoj osnovi podnese, u pisanoj formi, zahtjev za preispitivanje odluke iz stava 1 ovog člana, sa obrazloženjem.

(10) Centralna banka je dužna da odluke iz st. 6 ili 7 ovog člana preispituje najmanje jednom godišnje.

Obavještavanje u slučaju vanredne situacije

Član 325

(1) Ako nastupi vanredna situacija, uključujući situaciju iz člana 18 Regulative (EU) br. 1093/2010, ili nastanu nepovoljna tržišna kretanja, koja bi mogla ugroziti likvidnost tržišta i stabilnost finansijskog sistema u bilo kojoj državi članici u kojoj su članovi grupe kreditnih institucija dobili odobrenje za rad ili u kojoj posluje značajna filijala kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, Centralna banka će, ako je nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi, bez odlaganja i u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje razmjena povjerljivih informacija o tome obavijestiti Evropskog bankarskog regulatora, organe iz člana 346 stav 1 tačka 6 ovog zakona i člana 349 stav 1 tačka 1 ovog zakona, kao i Evropski odbor za sistemske rizike i proslijediti im informacije koje su od značaja za njihov rad, koristeći uspostavljeni sistem komunikacije.

(2) Kada Centralna banka nije nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi, a u okviru svojih zakonskih ovlašćenja procijeni da bi mogla nastupiti vanredna situacija iz stava 1 ovog člana, o tome će obavijestiti organ u drugoj državi članici koji je nadležan za superviziju na konsolidovanoj osnovi, koristeći uspostavljeni sistem komunikacije.

(3) Ako su Centralnoj banci u vezi sa supervizijom na konsolidovanoj osnovi za koju je nadležna, potrebne informacije o grupi kreditnih institucija, a te informacije su već dostavljene drugom nadležnom organu, Centralna banka će, ako je moguće, te informacije tražiti od tog nadležnog organa, kako bi se izbjeglo dvostruko izvještavanje za različite nadležne organe koji su uključeni u superviziju.

Sporazumi o usklađivanju i saradnji

Član 326

(1) Centralna banka, u cilju uspostavljanja efektivne supervizije na konsolidovanoj osnovi zaključuje sa drugim nadležnim organima država članica koje su uključene u tu superviziju pisane sporazume o koordinaciji i saradnji.

(2) Sporazumima iz stava 1 ovog člana mogu se organu nadležnom za superviziju na konsolidovanoj osnovi povjeriti dodatni poslovi i detaljno definisati procedure u postupku donošenja odluka i za saradnju sa drugim nadležnim organima.

(3) Centralna banka može bilateralnim sporazumom u skladu sa članom 28 Regulative (EU) br. 1093/2010 prenijeti nadležnost za superviziju kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno društvo matične kreditne institucije iz druge države članice, nadležnom organu te države članice koji vrši nadzor nad tom matičnom kreditnom institucijom.

(4) Centralna banka može, na osnovu bilateralnog sporazuma zaključenog sa nadležnim organom druge države članice, preuzeti od tog organa nadležnost za superviziju kreditne institucije iz te države članice koja je zavisno društvo kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori.

Razmjena informacija sa nadležnim organima država članica

Član 327

(1) Centralna banka sarađuje sa nadležnim organima drugih država članica i dostavlja im informacije koje su od značaja ili su relevantne za vršenje supervizije u skladu sa ovim zakonom i Regulativom (EU) br. 575/2013 i u tom cilju, Centralna banka može da drugom nadležnom organu:

1) na njegov zahtjev, dostavi sve informacije koje su relevantne ili se odnose na superviziju koju vrši taj nadležni organ; ili

2) samoinicijativno dostavi sve informacije koje bi mogle da značajno utiču na procjenu finansijskog stanja kreditne ili finansijske institucije u drugoj državi članici.

(2) Centralna banka, u skladu sa Regulativom (EU) br. 1093/2010, sarađuje sa Evropskim bankarskim regulatorom u cilju primjene ovog zakona i Regulative (EU) br. 575/2013 i dostavlja tom regulatoru sve informacije neophodne za ostvarivanje njegovih zadataka, a na način uređen članom 35 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(3) Centralna banka može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, ako joj drugi nadležni organ nije dostavio značajne informacije iz stava 1 tačka 1 ovog člana, ili ako je odbio ili nije u razumnom roku udovoljio zahtjevu Centralne banke za saradnju, a naročito za razmjenu relevantnih informacija.

(4) Ako je Centralna banka nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi matične kreditne institucije iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, kreditna institucija koju kontroliše matični finansijski holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori ili kreditne institucije koju kontroliše matični mješoviti finansijski holding iz EU sa sjedištem u Crnoj Gori, dužna je da nadležnim organima iz drugih država članica koji vrše nadzor zavisnih društava tih matičnih društava dostavi sve relevantne informacije.

(5) Pri određivanju obima relevantnih informacija koje se dostavljaju u skladu sa stavom 4 ovog člana uzima se u obzir važnost tih zavisnih društava za finansijski sistem u državama članicama u kojima je sjedište tih zavisnih društava.

(6) Značajnim informacijama, u smislu ovog člana, smatraju se materijalno značajne informacije za procjenu finansijske stabilnosti pojedinog člana grupe u državi članici, a naročito:

1) značajni podaci o pravnim odnosima u grupi, o upravljačkoj i organizacionoj strukturi grupe, uključujući sve regulisane i neregulisane subjekte, neregulisana zavisna društva i značajne filijale koji pripadaju grupi, kao i matična društva, u skladu sa članom 69 stav 1 tač. 7 i 8, članom 310 stav 6 i članom 104 ovog zakona, kao i značajni podaci o organima koji su nadležni za nadzor regulisanih subjekata u grupi;

2) procedure za prikupljanje podataka od kreditnih institucija u grupi i za kontrolu tih podataka;

3) nepovoljna kretanja u kreditnoj instituciji u grupi ili kod drugog člana grupe koja bi mogla da ozbiljno utiču na druge kreditne institucije u grupi, i

4) značajni prekršaji i važnije mjere koje je nadležni organ izrekao kreditnoj instituciji u grupi, uključujući nalaganje dodatnih kapitalnih zahtjeva na osnovu čl. 279 i 281 ovog zakona i nalaganje bilo kojih ograničenja za primjenu naprednog pristupa za izračunavanje kapitalnih zahtjeva u skladu sa članom 312 stav 2 Regulative br. 575/2013.

(7) Ako vrši superviziju kreditne institucije koju kontroliše matična kreditna institucija iz EU i ako su joj potrebne informacije koje se odnose na sprovođenje pristupa i metodologija iz ovog zakona i Regulative (EU) br. 575/2013, Centralna banka će, kada je to moguće, od organa nadležnog za kontrolu na konsolidovanoj osnovi tražiti informacije koje su dostupne tom organu.

Saradnja sa nadležnim organima država članica koji su uključeni u kontrolu na konsolidovanoj osnovi

Član 328

(1) Prije donošenja odluke koja je značajna nadležnim organima drugih država članica za vršenje supervizije u okviru njihovih nadležnosti, Centralna banka će se savjetovati sa tim nadležnim organima o:

1) promjenama u akcionarskoj, organizacionoj ili upravljačkoj strukturi kreditne institucije u grupi za koje je potrebno odobrenje nadležnog organa, i

2) važnijim mjerama koje namjerava da naloži kreditnoj instituciji u skladu sa ovim zakonom, uključujući nalaganje dodatnog iznosa regulatornog kapitala i uspostavljanje bilo kojeg ograničenja za primjenu naprednog pristupa za izračunavanje kapitalnih zahtjeva u skladu sa članom 312 stav 2 Regulative (EU) br. 575/2013.

(2) U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, Centralna banka će se konsultovati sa organom nadležnim za konsolidaciju.

(3) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, Centralna banka nije dužna da se konsultuje sa drugim nadležnim organima u hitnim slučajevima ili kada bi takve konsultacije mogle da ugroze efektivnost odluke koju namjerava da donese, već će bez odlaganja obavijestiti druge nadležne organe o donijetoj odluci.

Obaveze mješovitog holdinga i njegovih zavisnih društava u vezi sa supervizijom na konsolidovanoj osnovi

Član 329

(1) U slučaju kada je mješoviti holding iz Crne Gore matično društvo u odnosu na jednu ili više kreditnih institucija, taj mješoviti holding i njegova zavisna društva su dužni da na zahtjev Centralne banke, upućen direktno ili posredstvom kreditnih institucija koje su zavisna društva tog holdinga, dostave sve informacije potrebne za superviziju kreditnih istitucija koje su zavisna društva tog holdinga.

(2) Ovlašćeni kontrolori Centralne banke, ili drugo lice na osnovu ovlašćenja Centralne banke, mogu da izvrše neposrednu kontrolu radi provjere informacija dobijenih od mješovitog holdinga i njegovih zavisnih društava.

(3) U slučaju kada je mješoviti holding ili neko od njegovih zavisnih društava društvo za osiguranje, može se primijeniti postupak kontrole iz člana 332 ovog zakona.

(4) U slučaju kada mješoviti holding ili jedno od njegovih zavisnih društava nema sjedište u istoj državi članici kao i zavisna kreditna institucija, postupak neposredne kontrole radi provjere dobijenih informacija se sprovodi u skladu sa članom 333 ovog zakona.

Kontrola transakcija u okviru grupe

Član 330

(1) Pored zahtjeva iz ovog zakona koji se odnose na velike izloženosti, u slučaju kada je mješoviti holding matično društvo jedne ili više kreditnih institucija, Centralna banka će, u okviru svojih ovlašćenja za superviziju kreditnih institucija, vršiti kontrolu transakcija između tih kreditnih institucija i mješovitog holdinga i njegovih zavisnih društava.

(2) Kreditne institucije iz stava 1 ovog člana dužne su da:

1) uspostave adekvatne procedure upravljanja rizicima i mehanizme internih kontrola, uključujući sistem izvještavanja i računovodstvene procedure radi adekvatnog utvrđivanja, mjerenja, praćenja i kontrole transakcija u okviru grupe sa matičnim mješovitim holdingom i njegovim zavisnim društvima, i

2) obavještavaju Centralnu banku o svakoj značajnoj transakciji u okviru grupe sa matičnim mješovitim holdingom i njegovim zavisnim društvima, osim o transakcijama koje predstavljaju velike izloženosti o kojima se izvještava Centralna banka u skladu sa propisom iz člana 172 stav 5 ovog zakona.

(3) Procedure i značajne transakcije u okviru grupe iz stava 2 ovog člana su predmet kontrole Centralne banke.

Razmjena informacija za potrebe supervizije na konsolidovanoj osnovi

Član 331

(1) Kada matično društvo i bilo koja kreditna institucija koja je zavisno društvo tog matičnog društva nemaju sjedište u istoj državi članici, ali neko od tih društava ima sjedište u

Crnoj Gori, Centralna banka će sa nadležnim organima država članica razmjenjivati sve potrebne informacije potrebne za vršenje ili olakšavanje vršenja supervizije na konsolidovanoj osnovi.

(2) Kada Centralna banka ne vrši superviziju na konsolidovanoj osnovi nad matičnim društvom koje ima sjedište u Crnoj Gori, može na zahtjev nadležnog organa druge države članice koje je odgovorno za sprovođenje supervizije tražiti od matičnog društva da dostavi sve informacije koje su potrebne za sprovođenje supervizije na konsolidovanoj osnovi i proslijediti te podatke nadležnim organima drugih država članica.

(3) Centralna banka, na osnovu ovog zakona, nije nadležna za superviziju na pojedinačnoj osnovi finansijskog holdinga, mješovitog finansijskog holdinga, druge finansijske institucije, društva za pomoćne usluge, mješovitog holdinga i njegovih zavisnih društava koja nijesu kreditne institucije, kao i društava koja nijesu uključena u superviziju na konsolidovanoj osnovi, a za koje se pribavljaju ili posjeduju informacije iz stava 2 ovog člana.

Saradnja nadzornih organa u slučaju kada je jedno od zavisnih društava društvo za osiguranje ili društvo ovlašćeno za pružanje investicionih usluga

Član 332

(1) Kada kreditna institucija, finansijski holding, mješoviti finansijski holding ili mješoviti holding kontroliše jedno ili više zavisnih društava za osiguranje ili investicionih društava, koji obavljaju djelatnost na osnovu izdatog odobrenja za rad, Centralna banka će sarađivati sa organima odgovornim za nadzor tih društava, na način što će sa tim organima razmjenjivati informacije koje bi mogle olakšati obavljanje njihovih zadataka i omogućiti nadzor nad aktivnostima i opštom finansijskom pozicijom tih društava.

(2) Za informacije koje su primljene u okviru supervizije na konsolidovanoj osnovi u skladu sa stavom 1 ovog člana, a naročito za svaku razmjenu informacija između nadzornih organa koja je predviđena ovim zakonom, važi obaveza čuvanja povjerljivih informacija.

Ovlašćenja u vršenju neposredne kontrole

Član 333

(1) Nadležni organ druge države članice koji, u posebnim slučajevima, namjerava da provjeri informacije koje se odnose na kreditnu instituciju, mješoviti finansijski holding, finansijski holding, drugu finansijsku instituciju, društvo za pomoćne usluge, mješoviti holding, zavisna društva iz člana 332 stav 1 ovog zakona ili zavisna društva kreditne institucije, mješovitog finansijskog holdinga ili finansijskog holdinga koja nijesu uključena u superviziju na konsolidovanoj osnovi, a ta društva imaju sjedište u Crnoj Gori, može da Centralnoj banci uputi zahtjev za odobravanje obavljanja neposredne kontrole.

(2) Na osnovu zahtjeva nadležnog organa druge države članice iz stava 1 ovog člana, a u okviru nadležnosti propisanih ovim zakonom, Centralna banka može:

1) samostalno izvršiti neposrednu kontrolu poslovanja subjekata iz stava 1 ovog člana,

2) u skladu sa sporazumom, dati nadležnom organu druge države članice koji je podnio zahtjev da izvrši neposrednu kontrolu poslovanja subjekata iz stava 1 ovog člana, saglasnost da izvrši kontrolu; ili

3) ovlastiti revizora ili drugo stručno osposobljeno lice da izvrši neposrednu kontrolu poslovanja subjekata iz stava 1 ovog člana.

(3) U slučaju kada ne vrši neposrednu kontrolu iz stava 1 ovog člana, nadležni organ druge države članice može da učestvuje u neposrednoj kontroli koju vrše ovlašćeni kontrolori Centralne banke ili lica iz stava 2 tačka 3 ovog člana.

(4) Ako Centralna banka namjerava da, u posebnim slučajevima, izvrši provjeru informacija koje se odnose na kreditnu instituciju, mješoviti finansijski holding, finansijski

holding, drugu finansijsku instituciju, društvo za pomoćne usluge, mješoviti holding, zavisna društva iz člana 332 stav 1 ovog zakona ili zavisna društva kreditne institucije, mješovitog finansijskog holdinga ili finansijskog holdinga koja nijesu uključena u kontrolu na konsolidovanoj osnovi, a koja imaju sjedište u drugoj državi članici, uputiće zahtjev nadležnom organu te države članice za odobravanje vršenja neposredne kontrole tih subjekata.

Nalaganje supervizorskih mjera finansijskom holdingu, mješovitom finansijskom holdingu i mješovitom holdingu

Član 334

Ako finansijski holding, mješoviti finansijski holding, mješoviti holding ili odgovorna lica u tim društvima krše propise kojima se uređuje vršenje supervizije na konsolidovanoj osnovi, Centralna banka može tim društvima izreći supervizorske mjere.

Primjena propisa na mješoviti finansijski holding

Član 335

(1) Ako se na mješoviti finansijski holding primjenjuju odredbe ovog zakona koje su identične odredbama zakona kojim se uređuje dodatna supervizija finansijskih konglomerata, naročito u dijelu supervizije poslovanja, Centralna banka, u slučaju kada je nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi i nakon obavljenih konsultacija sa ostalim organima nadležnim za kontrolu zavisnih društava, može donijeti odluku da se na mješoviti finansijski holding primjenjuju samo relevantne odredbe zakona kojim se uređuje dodatna supervizija finansijskih konglomerata.

(2) Ako se na mješoviti finansijski holding odnose odredbe ovog zakona koje su identične odredbama zakona kojim se uređuje osiguranje, naročito u dijelu supervizije poslovanja, Centralna banka, ako je nadležna za superviziju na konsolidovanoj osnovi i uz saglasnost organa nadležnog za superviziju društava za osiguranje, može donijeti odluku da se na taj mješoviti finansijski holding primjenjuju samo relevantne odredbe ovog zakona koje se odnose na najznačajniji finansijski sektor, utvrđen u skladu sa zakonom kojim se uređuje dodatna kontrola finansijskih konglomerata.

(3) Centralna banka će obavijestiti Evropskog bankarskog regulatora i Evropski organ za superviziju osiguranja i dobrovoljnih penzijskih fondova o odlukama koje je donijela u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana.

Saradnja sa nadležnim organima trećih država u vezi sa vršenjem supervizije na konsolidovanoj osnovi

Član 336

(1) Centralna banka može da zaključi sporazum sa jednim ili više nadležnih organa trećih zemalja radi vršenja supervizije na konsolidovanoj osnovi nad:

1) kreditnom institucijom čije matično društvo ima sjedište u trećoj zemlji, ili

2) kreditnom institucijom u trećoj zemlji koja je zavisno društvo kreditne institucije, finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga sa sjedištem u Crnoj Gori.

(2) Sporazumom iz stava 1 ovog člana obezbjeđuje se osnova za razmjenu informacija potrebnih za superviziju kreditnih institucija na konsolidovanoj osnovi između učesnika u sporazumu.

(3) Centralna banka može da predloži Evropskoj komisiji zaključivanje sporazuma sa jednom ili više trećih zemalja za potrebe sprovođenja supervizije na konsolidovanoj osnovi.

Procjena ekvivalentnosti supervizije na konsolidovanoj osnovi trećih zemalja

Član 337

(1) Ako je kreditna istitucija sa sjedištem u Crnoj Gori zavisno društvo druge kreditne institucije, finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga, koji imaju sjedište u trećoj zemlji i ne podliježu superviziji na konsolidovanoj osnovi za koju je nadležna Centralna banka ili nadležni organ druge države članice, Centralna banka će, ako je nadležna, provjeriti da li ta zavisna kreditna institucija podliježe superviziji na konsolidovanoj osnovi nadležnog organa iz treće zemlje čija su pravila identična pravilima utvrđenim ovim zakonom i zahtjevima iz dijela prvog, glave II, poglavlja 2. Regulative (EU) br. 575/2013.

(2) Centralna banka je nadležna za provjeru iz stava 1 ovog člana, ako bi bila odgovorna za superviziju na konsolidovanoj osnovi koja se sprovodi u skladu sa stavom 6 ovog člana.

(3) Provjeru iz stava 1 ovog člana Centralna banka vrši na zahtjev matičnog društva kreditne institucije, drugog subjekta koje podliježe superviziji u drugoj državi članici ili samoinicijativno, pri čemu će se savjetovati sa ostalim nadležnim organima uključenim u superviziju.

(4) Centralna banka pri provjeri iz stava 1 ovog člana uzima u obzir moguće opšte smjernice Evropskog odbora za bankarstvo o usklađenosti pravila supervizije na konsolidovanoj osnovi koju sprovode nadležni organi trećih zemalja nad kreditnim institucijama čija matična društva imaju sjedište u trećim zemljama sa principima utvrđenim ovim zakonom i Regulativom (EU) br. 575/2013 i prije odlučivanja se savjetuje sa Evropskim bankarskim regulatorom i ostalim nadležnim organima uključenim u superviziju.

(5) Kada utvrdi da u trećoj zemlji ne postoji supervizija na konsolidovanoj osnovi čija su pravila identična pravilima utvrđenim ovim zakonom i Regulativom (EU) br. 575/2013, Centralna banka će, ako je nadležna, na kreditnu instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori shodno primijeniti odredbe ovog zakona i Regulative (EU) br. 575/2013 ili druge odgovarajuće supervizorske postupke kojima se postižu ciljevi supervizije kreditnih institucija na konsolidovanoj osnovi.

(6) Supervizorski postupci iz stava 4 ovog člana, nakon usaglašavanja sa ostalim nadležnim organima uključenim u superviziju, moraju biti odobreni od strane Centrale banke ako je nadležna u smislu stava 2 ovog člana.

(7) Centralna banka može, u izuzetnim slučajevima, zahtijevati osnivanje finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga sa sjedištem u jednoj od država članica i da se sprovede konsolidacija u skladu sa ovim zakonom.

Isključivanje nadležnosti za superviziju na pojedinačnoj osnovi

Član 338

Ovlašćenja Centralne banke iz ovog zakona kojim se uređuje supervizija na konsolidovanoj osnovi u odnosu na finansijske holdinge, mješovite finansijske holdinge, finansijske institucije, društva za pomoćne usluge ili druga društva koja nijesu kreditne institucije, ne predstavljaju ovlašćenja Centralne banke da vrši superviziju tih društava na pojedinačnoj osnovi.

XV. SARADNJA SA NADLEŽNIM ORGANIMA I RAZMJENA INFORMACIJA

Saradnja između organa iz Crne Gore

Član 339

(1) Centralna banka, Agencija za nadzor osiguranja i Komisija za tržište kapitala će, na zahtjev pojedinog od tih nadležnih organa, dostaviti tom organu sve informacije o subjektu nad čijim poslovanjem vrši superviziju ili nadzor, koje su mu potrebne u postupku vezanom

za izdavanje odobrenja i saglasnosti ili pri odlučivanju o drugim pojedinačnim zahtjevima iz svoje nadležnosti.

(2) Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da se međusobno obavještavaju o ukidanju odobrenja, nezakonitostima i nepravilnostima koje utvrde tokom vršenja supervizije, odnosno nadzora i o izrečenim mjerama za njihovo otklanjanje, ako su ti nalazi i izrečene mjere od strane jednog organa od značaja za rad drugog organa.

Saradnja u okviru Evropskog sistema finansijskih supervizora

Član 340

(1) U izvršavanju svojih ovlašćenja Centralna banka je dužna da vodi računa o ujednačavanju supervizorskih alata i procedura pri primjeni ovog ovog zakona, Uredbe (EU) br. 575/2013 i drugih propisa, i u tom cilju:

1) sticanjem statusa članice Evropskog sistema finansijskih supervizora sa povjerenjem i potpunim međusobnim uvažavanjem sarađuje sa ostalim članicama tog organa, posebno pri obezbjeđivanju protoka blagovremenih i pouzdanih informacija sa drugim članicama u skladu sa načelom otvorene saradnje iz člana 4 stav 3 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije;

2) učestvuje u aktivnostima Evropskog bankarskog regulatora i, kada je to primjereno, kolegijuma supervizora;

3) preduzima sve aktivnosti u svrhu usklađivanja sa smjernicama i preporukama koje je izdao Evropski bankarski regulator u skladu sa članom 16 Regulative (EU) br. 1093/2010 i odgovara na upozorenja i preporuke koje je izdao Evropski odbor za sistemske rizike u skladu sa članom 16 Regulative (EU) br. 1092/2010, i

4) blisko sarađuje sa Evropskim odborom za sistemske rizike.

(2) Centralna banka u izvršavanju svojih ovlašćenja, a naročito u vanrednim situacijama, na osnovu raspoloživih informacija uzima u obzir moguće posljedice svojih odluka i postupaka na stabilnost finansijskog sistema u relevantnim državama članicama.

Odlučivanje o statusu značajne filijale kada Centralna banka nije nadležni organ za konsolidaciju

Član 341

(1) Centralna banka može da organu nadležnom za konsolidaciju uputi zahtjev da filijala kreditne institucije iz te države članice koja pruža usluge na teritoriji Crne Gore dobije status značajne filijale.

(2) Ako kreditna institucija iz države članice nije član grupe kreditnih institucija u EU, zahtjev iz stava 1 ovog člana se upućuje nadležnom organu matične države članice.

(3) U zahtjevu iz st. 1 ili 2 ovog člana Centralna banka će navesti razloge zbog kojih tu filijalu smatra značajnom, a naročito:

1) da li učeše depozita filijale u ukupnom iznosu depozita položenih kod kreditnih institucija u Crnoj Gori iznosi više od 2%;

2) da li privremeni ili trajni prestanak pružanja usluga filijale može uticati na sistemsku likvidnost tržišta, na platni sistem i sistem za kliring i saldiranje finansijskih instrumenata u Crnoj Gori, i

3) veličinu i značaj filijale, u smislu broja klijenata, za bankarski ili finansijski sistem Crne Gore.

(4) Centralna banka u postupku donošenja zajedničke odluke o značajnoj filijali, sarađuje sa nadležnim organom matične države članice, odnosno organom nadležnim za konsolidaciju.

(5) Ako zajednička odluka iz stava 4 ovog člana nije donijeta u roku od dva mjeseca od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će u roku od naredna dva

mjeseca donijeti samostalnu odluku, pri čemu će uzeti u obzir stavove organa nadležnog za konsolidaciju, odnosno nadležnog organa matične države članice.

(6) Odluke iz st. 3 i 4 ovog člana moraju biti u pisanoj formi i obrazložene, obavezujuće su i dostavljaju se relevantnim nadležnim organima, a njihovo donošenje ne utiče na ovlašćenja drugog nadležnog organa iz ovog zakona.

(7) Ako se nadležni organ matične države članice nije savjetovao sa Centralnom bankom ili ako je nakon savjetovanja Centralna banka ocijenila da operativni postupci propisani za planove oporavka likvidnosti koje je preduzeo nadležni organ matične države članice nijesu adekvatni, Centralna banka može da traži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa članom 19 Regulative (EU) br. 1093/2010.

(8) Centralna banka će sarađivati sa nadležnim organima matične države članice u kojoj kreditna institucija iz države članice ima značajnu filjalu u Crnoj Gori pri planiranju i koordinaciji aktivnosti iz člana 318 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

(9) Centralna banka će učestvovati u radu kolegijuma supervizora za značajnu filijalu kreditne institucije iz države članice koja pruža usluge na teritoriji Crne Gore, a koji je osnovao nadležni organ matične države članice, radi ostvarivanja saradnje uređene čl. 261 i 318 stav 1 tačka 3 ovog zakona i radi razmjene informacija iz člana 327 stav 6 tač. 3 i 4 ovog zakona, ako je nadležni organ matične države članice uključio Centralnu banku u rad kolegijuma supervizora.

Odlučivanje o statusu značajne filijale kada je Centralna banka nadležna za konsolidaciju

Član 342

(1) Ako Centralna banka, kao nadležni organ za konsolidaciju, primi zahtjev nadležnog organa druge države članice da filijala koja pruža usluge na teritoriji te države članice dobije status značajne filijale, Centralna banka će sarađivati sa nadležnim organom te države članice pri donošenju zajedničke odluke o statusu značajne filijale.

(2) Odluka iz stava 1 ovog člana mora biti u pisanoj formi i obrazložena, a dostavlja se relevantnim nadležnim organima.

(3) Ako zajednička odluka o značajnosti filijale nije donijeta u roku od dva mjeseca od dana prijema zahtjeva iz stava 1 ovog člana, a nadležni organ države članice u roku od naredna dva mjeseca donese odluku da se filijali iz stava 1 ovog člana dodjeljuje status značajne filijale, ta je odluka obavezujuća i za Centralnu banku.

(4) Centralna banka će nadležnim organima države članice u kojoj kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima značajnu filijalu proslijediti informacije iz člana 327 stav 6 tač. 3 i 4 ovog zakona i u saradnji sa tim nadležnim organima planirati i koordinirati aktivnosti iz člana 318 stav 1 tačka 3 ovog zakona.

(5) Ako u kreditnoj instituciji iz stava 1 ovog člana nastupi vanredna situacija koja može ugroziti finansijsku stabilnost Crne Gore ili druge države članice, Centralna banka o tome bez odlaganja obavještava lica iz čl. 349 stav 1 tačka 1 i 350 stav 1 ovog zakona i Evropski odbor za sistemske rizike.

(6) Centralna banka će nadležnim organima države članice u kojoj kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima značajnu filijalu proslijediti sljedeće informacije:

1) procjenu rizika kreditne institucije koja ima značajnu filijalu, na pojedinačnoj ili konsolidovanoj osnovi u skladu sa čl. 245 stav 1 i 246 stav 1 ovog zakona i, ako je primjenjivo, procjenu rizika iz člana 322 st. 2 i 3 ovog zakona;

2) odluke o izrečenim supervizorskim mjerama iz čl. 279 i 280 ovog zakona, ako su relevantne za tu filijalu, i

3) odluke u vezi sa validacijom internih modela koje su relevantne za tu filijalu.

(7) Centralna banka će se savjetovati sa nadležnim organom države članice u kojoj kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima značajnu filijalu o operativnim postupcima propisanim za planove oporavka likvidnosti, ako je to relevantno za rizik likvidnosti u valuti države članice domaćina.

Osnivanje kolegijuma supervizora za značajne filijale

Član 343

(1) Ako kolegijum supervizora iz člana 320 ovog zakona nije osnovan, a kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima status značajne filijale u drugim državama članicama, Centralna banka će osnovati kolegijum supervizora, kojim će predsjedavati, kako bi se omogućila saradnja iz čl. 255 i 318 stav 1 tačka 3 ovog zakona i razmjena informacija iz člana 327 stav 6 tač. 3 i 4 ovog zakona.

(2) Centralna banka će, nakon konsultacija sa relevantnim nadležnim organima, opštim aktom urediti osnivanje i rad kolegijuma iz stava 1 ovog člana.

(3) Centralna banka određuje koji od relevantnih nadležnih organa mogu prisustvovati sastancima ili na drugi način učestvovati u radu kolegijuma, vodeći računa o mogućem uticaju planiranih supervizorskih aktivnosti, naročito u odnosu na stabilnost finansijskog sistema u njihovim državama, kao i obavezama iz člana 328 ovog zakona.

(4) Centralna banka će, u potpunosti i blagovremeno, obavještavati članove kolegijuma supervizora o planiranim sastancima, pitanjima o kojima će se raspravljati i aktivnostima koje će se razmatrati na tim sastancima, kao i o zauzetim stavovima ili preduzetim mjerama.

(5) Ako kolegijum supervizora iz člana 320 ovog zakona nije osnovan, a kreditnoj instituciji je dodijeljen status značajne filijale u Crnoj Gori, Centralna banka će učestvovati u kolegijumu supervizora kojim predsjedava nadležni organ države članice u kojoj ta kreditna institucija ima sjedište.

Obaveza čuvanja povjerljivih informacija

Član 344

(1) Centralna banka, zaposleni u Centralnoj banci, spoljni revizori i druga stručna lica koja rade ili su radila po ovlašćenju Centralne banke dužna su da čuvaju kao povjerljive sve informacije o superviziji kreditne institucije do kojih su došli tokom rada za Centralnu banku.

(2) Lica iz stava 1 ovog člana mogu da koriste informacije koje se smatraju povjerljivim samo tokom i u svrhu obavljanja svojih dužnosti i ne smiju te informacije učiniti dostupnim drugim licima ili organima osim u obliku sažetih ili zbirnih podataka iz kojih nije moguće prepoznati pojedinačnu kreditnu instituciju ili lice na koje se odnose.

(3) Obaveza čuvanja povjerljivih informacija iz stava 1 ovog člana ne odnosi se na:

1) povjerljive informacije koje se saopštavaju na pisani zahtjev nadležnog pravosudnog organa za potrebe sprovođenja krivičnog postupka;

2) dostavljanje povjerljivih informacija u slučaju kad je nad kreditnom institucijom pokrenut postupak stečaja ili postupak likvidacije ili je u vezi sa tim postupcima pokrenut sudski postupak, osim informacija koje se odnose na pravna i fizička lica koja preduzimaju radnje i postupke u cilju reorganizacije kreditne institucije;

3) javno objavljivanje informacija iz člana 237 ovog zakona;

4) objavljivanje rezultata testiranja otpornosti na stres sprovedenih u skladu sa članom 245 stav 5 ovog zakona.

5) povjerljive informacije koje se saopštavaju na zahtjev ovlašćenog organa druge države članice za potrebe sprovođenja krivičnog postupka; i

6) dostavljanje rezultata testiranja otpornosti na stres Evropskom bankarskom regulatoru za namjene objavljivanja rezultata testiranja otpornosti na stres na nivou Evropske unije.

(4) Izuzetno od st. 1, 2, i 3 ovog člana, Centralna banka može da razmjenjuje povjerljive informacije sa nadležnim organima iz drugih država članica ili da ih prosljeđuje Evropskom bankarskom regulatoru, Evropskom odboru za sistemske rizike ili Evropskom organu za hartije od vrijednosti i tržišta kapitala na način uređen ovim zakonom i drugim propisima, uz obavezu čuvanja povjerljivih informacija dobijenih razmjenom.

Korišćenje povjerljivih informacija

Član 345

Centralna banka može da koristiti povjerljive informacijama koje je saznala tokom vršenja supervizije ili obavljanja drugih poslova iz svoje nadležnosti samo:

1) pri provjeri uslova za izdavanje dozvola, odobrenja i saglasnosti o kojima odlučuje na osnovu ovog zakona;

2) pri vršenju supervizije kreditne institucije, na pojedinačnoj i/ili konsolidovanoj osnovi, naročito u odnosu na likvidnost, solventnost, velike izloženosti i njihove administrativne i računovodstvene procedure, sistem internih kontrola i izricanje supervizorskih mjera i mjera rane intervencije;

3) pri izvršavanju ovlašćenja u vezi sa sanacijom kreditnih institucija;

4) u prekršajnim postupcima;

5) u postupku koji se vodi protiv upravnih akata Centralne banke;

6) u sudskim postupcima koji se odnose na kreditne institucije;

7) u sudskim postupcima koji su pokrenuti u skladu sa odredbama posebnih propisa Evropske unije koji se odnose na kreditne institucije iz država članica, ili

8) pri ispunjavanju zahtjeva Evropskog parlamenta zasnovanih na ovlašćenju za provjeru iz člana 226 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

Razmjena informacija sa subjektima iz Crne Gore

Član 346

(1) Centralna banka može da razmjenjuje povjerljive informacije sa sljedećim subjektima u Crnoj Gori, za namjene vršenja nadzora i obavljanja drugih poslova za koje su ti subjekti ovlašćeni:

1) Agencijom za nadzor osiguranja;

2) Komisijom za tržište kapitala;

3) Savjetom za finansijsku stabilnost;

4) revizorima koji vrše reviziju finansijskih iskaza kreditnih i finansijskih institucija u obavljanju njihovih zakonom utvrđenih zadataka;

5) Fondom za zaštitu depozita;

6) ministarstvom nadležnom za poslove finansija, za izvršavanje ovlašćenja za pripremu zakona iz oblasti supervizije i sanacije kreditnih institucija.

(2) Na lica kojima je Centralna banka dostavila povjerljive informacije u skladu sa stavom 1 ovog člana primjenjuje se obaveza čuvanja povjerljivih informacija iz člana 344 ovog zakona.

Razmjena informacija sa subjektima iz drugih država članica

Član 347

(1) Centralna banka može da proslijedi povjerljive informacije sljedećim subjektima u državama članicama za namjene sprovođenja supervizije, odnosno nadzora za koje su ti subjekti ovlašćeni:

1) organima koji su nadležni za nadzor kreditnih institucija u tim državama članicama i drugim organima nadležnim za nadzor finansijskih institucija, društava za osiguranje, društava za reosiguranje i finansijskih tržišta;

2) organima nadležnim za upravljanje finansijskom stabilnošću primjenom makroprudencijalnih pravila;

3) organima koji sprovode postupke reorganizacije ili organima čiji je cilj očuvanje finansijske stabilnosti;

4) ugovornim ili institucionalnim sistemima zaštite iz člana 113 stav 7 Regulative (EU) 575/2013;

5) organima uključenim u stečaj i likvidaciju institucija ili slične postupke;

6) revizorima koji vrše reviziju finansijskih iskaza kreditnih i finansijskih institucija u obavljanju njihovih zakonom utvrđenih zadataka;

7) organima nadležnim za sanaciju kreditnih institucija, i

8) relevantnim ministarstvima nadležnim za finansije, odnosno državnim organima ovlašćenim za predlaganje zakona iz oblasti supervizije institucija, finansijskih institucija i društava za osiguranje, za potrebe sprovođenja nadzora iz njihove nadležnosti i za sprovođenje preventivnih i sanacionih mjera za kreditne institucije iz država članica koje posluju sa teškoćama, ako nastupi vanredna situacija iz člana 325 ovog zakona.

(2) Na lica kojima je Centralna banka dostavila povjerljive informacije u skladu sa stavom 1 ovog člana primjenjuje se obaveza čuvanja povjerljivih informacija iz člana 344 ovog zakona.

Razmjena informacija sa organima za nadzor

Član 348

(1) Centralna banka može da razmjenjuje povjerljive informacije sa organima u Crnoj Gori ovlašćenim za sprovođenje nadzora nad:

1) organima koji obavljaju poslove u vezi sa postupkom likvidacije, odnosno stečaja kreditne institucije ili u nekom drugom sličnom postupku;

2) sistemom zaštite depozita;

3) revizorima koji vrše reviziju finansijskih iskaza kreditnih institucija, društava za osiguranje i finansijskih institucija.

(2) Centralna banka razmjenjuje povjerljive informacije sa organima iz stava 1 ovog člana ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) informacije se daju samo za svrhu izvršavanja ovlašćenja u vezi sa nadzorom koji vrše ti organi;

2) organi čuvaju primljene informacije kao povjerljive u skladu sa zahtjevima iz člana 344 ovog zakona ili primjenjuju zahtjeve koji su, kao minimum, ekvivalentni tim zahtjevima, i

3) informacije koje potiču iz druge države ne smiju se dostaviti bez izričite saglasnosti nadležnog organa države od koje je informaciju primila i, ako je primjenjivo, samo za svrhu za koju je data saglasnost nadležnog organa druge države.

(3) Centralna banka može da, radi jačanja stabilnosti i očuvanja cjelovitosti finansijskog sistema, razmjenjuje informacije i sa drugim organima u Crnoj Gori koji u skladu sa zakonom sprovode postupke otkrivanja i istraživanja kršenja prava privrednih društava ako to u pisanoj formi zatraži ili naloži nadležni sud.

(4) Centralna banka će organima iz stava 3 ovog člana saopštiti povjerljive informacije ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) informacije se daju samo za svrhe istrage u slučajevima kršenja prava privrednih društava;

2) organi čuvaju primljene informacije kao povjerljive u skladu sa članom 344 ovog zakona, i

3) informacije koje potiču od nadležnog organa iz druge države ne smiju se dostavljati bez izričite saglasnosti tog nadležnog organa i, ako je primjenjivo, samo za svrhe za koje je saglasnost data.

(5) Ako se organi iz stava 3 ovog člana u obavljanju svojih zadataka koriste uslugama lica koja nijesu zaposlena u javnom sektoru, Centralna banka može i sa tim licima razmjenjivati informacije iz stava 3 ovog člana, ako su ispunjeni uslovi iz stava 4 ovog člana.

(6) Organi iz stava 3 ovog člana dostavljaju Centralnoj banci identifikacione podatke i detaljne podatke o odgovornostima lica kojima se dostavljaju podaci u skladu sa stavom 5 ovog člana.

(7) Centralna banka može da razmjenjuje povjerljive informacije sa organima iz druge države članice, koja ima status organa iz st.1 i 3 ovog člana, na način i pod uslovima iz ovog člana.

(8) Centralna banka dostavlja Evropskom bankarskom regulatoru podatke o nazivima organa u Crnoj Gori koji mogu dobijati informacije u skladu sa ovim članom.

Razmjena informacija koje se odnose na monetarnu politiku, zaštitu depozita, sistemski rizik i nadzor nad platnim prometom

Član 349

(1) Centralna banka, za potrebe vršenja njihovih ovlašćenja, dostavlja povjerljive informacije sljedećim organima u drugim državama članicama:

1) centralnim bankama ESCB-a i drugim organima sa ovlašćenjima i odgovornostima za sprovođenje monetarne politike, kada je ta povjerljiva informacija relevantna za ostvarivanje njihovih ciljeva vezanih za sprovođenje monetarne politike i održavanje likvidnosti, nadzor nad platnim sistemima, sistemima za kliring i saldiranje finansijskih instrumenata i očuvanje stabilnosti finansijskog sistema, a posebno u vanrednim situacijama iz člana 325 ovog zakona, kada je takve informacije potrebno dostaviti bez odlaganja;

2) ugovornim ili obaveznim sistemima zaštite depozita;

3) prema potrebi, drugim organima nadležnim za nadzor platnih sistema, i

4) Evropskom odboru za sistemske rizike, Evropskom organu za osiguranje i strukovno penzijsko osiguranje, Evropskom organu za hartije od vrijednosti i tržišta kapitala, ako su te informacije relevantne za ispunjavanje njihovih zadataka.

(2) Centralna banka može da od organa iz stava 1 ovog člana traži informacije u slučaju kada su te informacije neophodne za vršenje supervizije ili drugih poslova iz nadležnosti Centralne banke u skladu sa članom 345 ovog zakona.

(3) Na lica iz stava 1 ovog člana primjenjuje se obaveza čuvanja povjerljivih informacija iz člana 344 ovog zakona.

Saradnja sa nadležnim organima i drugim organima trećih zemalja

Član 350

(1) Centralna banka može da zaključi sporazum o saradnji sa:

1) jednim ili više nadležnih organa trećih zemalja;

2) organima trećih zemalja nadležnim za nadzor finansijskih institucija, društava za osiguranje, društava za reosiguranje i finansijskih tržišta;

3) organima trećih zemalja nadležnim za upravljanje finansijskom stabilnošću primjenom makroprudencijalnih pravila;

4) organima trećih zemalja koji sprovode postupke reorganizacije ili organima čiji je cilj očuvanje finansijske stabilnosti;

5) ugovornim ili institucionalnim sistemima zaštite iz trećih zemalja;

6) organima uključenim u stečaj i likvidaciju institucija ili slične postupke;

7) revizorima koji vrše reviziju kreditnih i finansijskih institucija iz treće zemlje u izvršavanju njihovih zakonom utvrđenih zadataka;

8) organima nadležnim za sanaciju kreditnih institucija;

9) organima iz trećih zemalja koje imaju isti status kao organi iz člana 348 ovog zakona.

(2) Centralna banka može da dostavi povjerljive informacije organima i licima iz stava 1 ovog člana ako su ispunjeni svi sljedeći uslovi:

1) sporazumom iz stava 1 ovog člana je dogovorena međusobna razmjena podataka;

2) po propisima treće zemlje za organe i lica iz stava 1 ovog člana postoji obaveza čuvanja povjerljivih informacija koja je ekvivalentna zahtjevu iz člana 330 ovog zakona;

3) informacije koje su predmet dostavljanja organima i licima iz stava 1 ovog člana će se koristiti samo za svrhu vršenja supervizije, nadzora ili drugih poslova za koje je taj organ ovlašćen, i

4) obezbjeđeno je da će primljene informacije biti saopštene trećim licima samo uz izričitu saglasnost pružaoca informacija.

Obrada ličnih podataka

Član 351

Na prikupljanje, obradu i korišćenje ličnih podataka primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

Obavještavanje organa Evropske unije

Član 352

(1) Centralna banka će obavijestiti Evropsku komisiju o:

1) odbijanju zahtjeva kreditne institucije za osnivanje filijale u drugoj državi članici, propustima u proslјeđivanju informacija i o preventivnim mjerama iz člana 264 ovog zakona i

2) preuzimanju i prenosu nadležnosti iz člana 316 stav 1 ovog zakona.

(2) Centralna banka je dužna da obavijesti Evropsku komisiju, Evropskog bankarskog regulatora i Evropski odbor za bankarstvo o svakom odobrenju za rad filijale izdatom kreditnoj instituciji sa sjedištem u trećoj zemlji.

(3) Centralna banka je dužna da sačinjava spisak matičnih finansijskih holdinga u Crnoj Gori i matičnih mješovitih finansijskih holdinga u Crnoj Gori iz člana 310 stav 2 ovog zakona i dostavlja ga relevantnim nadležnim organima drugih država članica, Evropskom bankarskom regulatoru i Evropskoj komisiji.

(4) Centralna banka je dužna da o postupcima iz člana 337 stav 3 ovog zakona obavijesti ostale nadležne organe uključene u superviziju na konsolidovanoj osnovi, Evropskog bankarskog regulatora i Evropsku komisiju.

(5) Centralna banka će obavijestiti Evropskog bankarskog regulatora o:

1) uslovima za dobijanje odobrenja za rad kreditne institucije;

2) izdavanju i ukidanju odobrenja za rad kreditnih institucija, razlozima za ukidanje odobrenja za rad, kao i o sistemu zaštite depozita u koji je kreditna institucija uključena;

3) odbijanju zahtjeva kreditnih institucija za osnivanje filijale u drugoj državi članici, propustu u proslijeđivanju informacija i preventivnim mjerama iz člana 264 ovog zakona;

4) podacima koje je kreditna institucija objavila u vezi sa informacijama o ukupnim primanjima i brojem pojedinaca sa primanjima iznad predviđenog iznosa;

5) podacima o zaposlenima čiji ukupni godišnji prihodi prelaze iznos utvrđen u skladu sa propisom iz člana 124 stav 5 ovog zakona;

6) preuzimanju i prenosu nadležnosti iz člana 316 stav 1 ovog zakona;

7) organima sa kojima će, u skladu sa članom 348 ovog zakona, razmjenjivati povjerljive informacije;

8) svim odlukama u prekršajnom postupku, o pravnim ljekovima i toku postupka;

9) postojanju i sadržaju bilateralnih sporazuma iz člana 326 st. 3 i 4 ovog zakona;

10) nalazima supervizije, ako se utvrdi da kreditna institucija može predstavljati sistemski rizik;

11) funkcionisanju postupka supervizije kreditnih institucija iz člana 245 ovog zakona;

12) metodologiji na kojoj se zasnivaju odluke iz čl. 245 stav 5, 246, 247, 276 stav 1, 279 i 280 ovog zakona;

13) svim mjerama preduzetim u skladu sa članom 280 ovog zakona;

14) sastancima koji se odnose na pripremu i usklađivanje aktivnosti vezanih za planove oporavka i sanacije, a posebno o datumu i mjestu održavanja, glavnim pitanjima o kojima će se raspravljati i o aktivnostima koje se razmatraju, i

15) nastanku vanredne situacije ili nepovoljnog tržišnog kretanja, koje bi moglo ugroziti likvidnost tržišta ili stabilnost finansijskog sistema u bilo kojoj državi članici.

(6) Ako je Centralna banka nadležna za konsolidaciju, ona će drugim relevantnim nadležnim organima i Evropskom bankarskom regulatoru dostaviti sve informacije o grupi iz člana 69 stav 1 tač. 7 i 8, člana 310 st. 5, 6 i 7 i člana 104 ovog zakona, a naročito informacije o pravnim odnosima u grupi kreditnih institucija i o upravljačkoj i organizacionoj strukturi grupe.

(7) Centralna banka može da Evropskom bankarskom regulatoru dostavi informacije dobijene od nadležnog organa treće zemlje, na osnovu saradnje iz člana 350 ovog zakona.

Javno objavljivanje podataka o regulativi i statističkih podataka

Član 353

(1) Centralna banka je dužna da javno objavi:

1) tekstove zakona, odluka, uputstava i opštih smjernica iz oblasti prudencijalne regulative koji su donijeti u Crnoj Gori;

2) način korišćenja opcija i diskrecionih prava koji su sadržani u propisima Evropske unije kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija u državama članicama;

3) opšte kriterijume i metodologije koje se primjenjuju u postupku supervizije kreditnih institucija iz člana 246 ovog zakona;

4) agregatne statističke podatke o ključnim aspektima sprovođenja prudencijalnog okvira koje je Centralna banka prikupila na osnovu ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona, uključujući broj i vrstu naloženih supervizorskih mjera i izrečene kazne za prekršaje propisane ovim zakonom.

(2) Informacije iz stava 1 ovog člana moraju se redovno ažurirati i moraju biti dostupne na internet stranici Centralne banke.

(3) Informacije iz stava 1 ovog člana moraju biti objavljene na način koji omogućava poređenje pristupa koje primjenjuju nadležni organi u drugim državama članicama.

(4) Centralna banka može, pored informacija iz stava 1 ovog člana, da objavljuje i druge informacije iz svoje nadležnosti.

Javno objavljivanje podataka o prekršajima kreditnih institucija i odgovornih lica u kreditnim institucijama

Član 354

(1) Centralna banka na svojoj internet stranici, bez odlaganja, objavljuje podatke o pravosnažnim kaznama izrečenim kreditnoj instituciji i odgovornim licima u kreditnoj instituciji, u prekršajnom postupku zbog kršenja odredbi ovog zakona ili propisa donesenih na osnovu ovog zakona, pokrenutim na zahtjev Centralne banke i prekršaje za koje je Centralna banka izdala prekršajni nalog u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, odluke o prekršajnim kaznama izrečenim kreditnim institucijama i odgovornim licima u kreditnim institucijama Centralna banka će objaviti na način kojim se ne odaju podaci o kreditnoj instituciji i odgovornim licima, ako:

1) je kazna izrečena odgovornim licima kreditne institucije, a Centralna banka je procijenila da objavljivanje ličnog podatka nije srazmjerno utvrđenom prekršaju;

2) bi objavljivanje ugrozilo stabilnost finansijskog tržišta ili su u toku istražne radnje u krivičnom postupku;

3) bi objavljivanje prouzrokovalo nesrazmjernu štetu za kreditnu institucije ili odgovorna lica, koju je moguće utvrditi.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako ocjeni da će se u razumnom periodu steći uslovi za objavljivanje odluke na način iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može odložiti objavljivanje odluke o prekršajnim kaznama izrečenim kreditnim institucijama i odgovornim licima u kreditnim institucijama do sticanja tih uslova.

(4) Podaci iz st. 1 i 3 ovog člana ostaju na internet stranici Centralne banke do isteka roka od pet godina od dana objavljivanja.

(5) Podaci koji se u skladu sa ovim zakonom smatraju povjerljivim ne objavljuju se na način iz st. 1 i 2 ovog člana.

Posebni zahtjevi za javno objavljivanje informacija Centralne banke

Član 355

(1) Centralna banka je dužna da u vezi sa izloženošću kreditnih institucija prenijetom kreditnom riziku javno objavi:

1) opšte kriterijume i metodologije donijete radi kontrole primjene čl. 405 do 409 Regulative (EU) br. 575/2013, i

2) jednom godišnje, sažeti opis nalaza kontrole i preduzetih mjera u slučajevima nepoštovanja odredbi čl. 405 do 409 Regulative (EU) br. 575/2013.

(2) Ako Centralna banka koristi diskreciono pravo iz člana 7 stav 3 Regulative (EU) br. 575/2013, dužna je da objavi sljedeće podatke:

1) kriterijume koje primjenjuje za utvrđivanje postojanja tekućih ili predviđenih značajnih praktičnih ili pravnih smetnji za brzi prenos regulatornog kapitala ili za otplatu obaveza;

2) broj matičnih kreditnih institucija koje ostvaruju korist od diskrecionog prava iz člana 7 stav 3 Regulative (EU) br. 575/2013 i broj tih kreditnih institucija koje imaju zavisna društva u trećim zemljama;

3) na agregatnoj osnovi, za Crnu Goru:

- ukupan iznos regulatornog kapitala, na konsolidovanoj osnovi, matičnih kreditnih institucija u Crnoj Gori koje koriste diskreciono pravo iz člana 7 stav 3 Regulative (EU) br. 575/2013 koje drže u zavisnim društvima u trećoj zemlji;

- procenat ukupnog regulatornog kapitala, na konsolidovanoj osnovi, matičnih kreditnih institucija u Crnoj Gori koje koriste diskreciono pravo iz člana 7 stav 3 Regulative (EU) br. 575/2013, u obliku regulatornog kapitala koji se drži u zavisnim društvima u trećoj zemlji, i

- procenat ukupnog regulatornog kapitala koji se zahtijeva u skladu sa članom 92 Regulative (EU) br. 575/2013, na konsolidovanoj osnovi, matičnih kreditnih institucija u Crnoj Gori koje koriste diskreciono pravo iz člana 7 stav 3 Regulative (EU) br. 575/2013, u obliku regulatornog kapitala koji se drži u zavisnim društvima u trećim zemljama.

(3) Ako Centralna banka koristi diskreciono pravo iz člana 9 stav 1 Regulative (EU) br. 575/2013, dužna je da objavi:

1) kriterijume koje primjenjuje za utvrđivanje postojanja tekućih ili predvidivih značajnih praktičnih ili pravnih smetnji za brzi prenos regulatornog kapitala ili za otplatu obaveza;

2) broj matičnih kreditnih institucija koje koriste diskreciono pravo iz člana 9 stav 1 Regulative (EU) br. 575/2013 i broj tih kreditnih institucija koje imaju zavisna društva u trećoj zemlji, i

3) na agregatnoj osnovi, za Crnu Goru:

- ukupan iznos regulatornog kapitala matičnih kreditnih institucija koje koriste diskreciono pravo iz člana 9 stav 1 Regulative (EU) br. 575/2013, koji se drži u zavisnim društvima u trećoj zemlji;
- procenat ukupnog regulatornog kapitala matičnih kreditnih institucija koje koriste diskreciono pravo iz člana 9 stav 1 Regulative (EU) br. 575/2013, koji se drži u zavisnim društvima u trećoj zemlji;
- procenat ukupnog regulatornog kapitala, koji se zahtijeva članom 92 Regulative (EU) br. 575/2013, matičnih kreditnih institucija koje koriste diskreciono pravo iz člana 9 stav 1 Regulative (EU) br. 575/2013, u obliku regulatornog kapitala koji se drži u zavisnim društvima u trećoj zemlji.

XVI. MJERE REORGANIZACIJE

Značenje pojma

Član 356

Mjere reorganizacije, u smislu ovog zakona, su mjere koje imaju za cilj očuvanje ili obnavljanje finansijske stabilnosti kreditne institucije, koje bi mogle uticati na ranije stečena prava trećih lica, uključujući i mjere koje obuhvataju mogućnost privremenog obustavljanja plaćanja, privremeno obustavljanje mjera izvršenja ili smanjenje potraživanja.

Pravne posljedice odluke o mjerama reorganizacije

Član 357

(1) Mjere reorganizacije koje su upravni ili pravosudni organi preduzeli prema kreditnoj instituciji iz druge države članice koja ima filijalu u Crnoj Gori sprovode se po propisima matične države članice, proizvode bez ograničenja pravne posljedice na teritoriji Crne Gore prema trećim licima i nastupaju istovremeno sa nastupanjem pravnih posljedica u matičnoj državi članici.

(2) Upravnim i pravosudnim organima iz stava 1 ovog člana, u smislu ovog zakona, smatraju se državni organi, agencije i drugi organi sa javnim ovlašćenjima ili sudovi, u čijoj nadležnosti su mjere restrukturiranja prema kreditnim institucijama.

Obavještavanje nadležnih organa država članica domaćina

Član 358

(1) Ako se u Crnoj Gori kao matičnoj državi članici donosi odluka o uvođenju mjere reorganizacije nad kreditnom institucijom koja ima filijalu u drugoj državi članici, Centralna banka dužna je da o toj odluci, kao i o njenim konkretnim pravnim posljedicama bez odlaganja obavijesti nadležni organ države članice domaćina te filijale i to prije uvođenja te mjere, a ako to nije moguće, neposredno nakon njenog uvođenja.

(2) Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju primjene sanacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija.

Obavještavanje nadležnog organa matične države članice

Član 359

Ako se u Crnoj Gori kao državi članici domaćinu donosi odluka o sprovođenju mjera reorganizacije nad filijalom kreditne institucije iz druge države članice, Centralna banka je dužna da o toj odluci obavijesti nadležni organ matične države članice.

Javno obavještavanje

Član 360

(1) Ako bi sprovođenje mjera reorganizacije u Crnoj Gori, kao matičnoj državi članici, nad kreditnom institucijom koja ima filijalu u drugoj državi članici moglo uticati na prava trećih lica u državi članici domaćinu i ako je protiv odluke o uvođenju mjera reorganizacije dozvoljena žalba ili drugi pravni lijek, Centralna banka će objaviti odluku o uvođenju mjere reorganizacije u „Službenom listu Evropske unije“ i u dva dnevna lista koji se distribuiraju u svakoj državi članici domaćina, kako bi se olakšalo korišćenje prava na žalbu ili drugog pravnog lijeka.

(2) Obavještenje o odluci o uvođenju mjere reorganizacije iz stava 1 ovog člana Centralna banka u najkraćem roku dostavlja i Kancelariji za publikacije Evropske unije.

(3) Obavještenje iz stava 1 ovog člana objavljuje se na službenom jeziku, odnosno službenim jezicima relevantne države članice, pri čemu se u obavještenju navodi cilj i pravni osnov za donošenje mjere reorganizacije, rokovi za podnošenje žalbe ili drugog pravnog lijeka, datum kada ti rokovi ističu i puna adresa organa ili suda nadležnog za odlučivanje o žalbi ili drugom pravnom lijeku.

(4) Mjera iz stava 1 ovog člana izvršna je bez obzira na aktivnosti iz st. 1, 2 i 3 ovog člana i ima pravno dejstvo u odnosu na povjerioce, ako zakonom nije drugačije propisano.

Pravno dejstvo na određene ugovore i prava

Član 361

Pri sprovođenju mjera reorganizacije, za:

1) ugovore o radu i radne odnose isključivo je mjerodavno pravo države članice koje je mjerodavno za ugovor o radu;

2) ugovore koji ovlašćuju na korišćenje ili sticanje neke nepokretnosti i za određivanje da li neka imovina predstavlja nepokretnost ili pokretnu stvar isključivo je mjerodavno pravo države članice na čijem se području ta imovina nalazi;

3) prava na nekoj nepokretnosti, brodu ili avionu, a koja se upisuju u javne knjige, isključivo je mjerodavno pravo države članice pod čijim se nadzorom ta javna knjiga vodi.

Stvarna prava trećih lica

Član 362

(1) Uvođenje mjera reorganizacije ne utiče na stvarna i druga prava povjerilaca ili trećih lica na materijalnoj ili nematerijalnoj, pokretnoj ili nepokretnoj, imovini kreditne institucije iz Crne Gore ili druge države članice i na tačno određenim predmetima, i na određenoj grupi neodređenih predmeta čiji se sastav mijenja, koji se u trenutku uvođenja mjere reorganizacije nalaze na teritoriji neke druge države članice.

(2) Pravima iz stava 1 ovog člana smatraju se naročito sljedeća prava na imovini iz stava 1 ovog člana:

1) pravo unovčavanja ili davanje na unovčavanje imovine i namirenje potraživanja unovčavanjem ili korišćenjem te imovine;

2) pravo naplate potraživanja, posebno na osnovu založnog prava ili hipoteke;

3) isključivo pravo na namirenje potraživanja, posebno u slučaju postojanja založnog prava na potraživanju ili ustupanja potraživanja radi obezbjeđenja;

4) stvarno pravo plodouživanja.

(3) Pravo koje je upisano u javnu knjigu i ima dejstvo prema trećim stranama, a na osnovu kojeg je moguće steći stvarno pravo u smislu stava 1 ovog člana, smatra se stvarnim pravom.

(4) Odredba stava 1 ovog člana ne sprečava isticanje zahtjeva za proglašavanje ništavom, ili pobijanje neke pravne radnje ako je to dozvoljeno propisima matične države članice.

Pravo zadržavanja

Član 363

(1) Uvođenje mjere reorganizacije u odnosu na kreditnu instituciju iz Crne Gore ili druge države članice koja kupuje neku stvar ne utiče na pravo zadržavanja, pod uslovom da se stvar u trenutku uvođenja mjere reorganizacije nalazila na teritoriji neke druge države članice, a ne države u kojoj je uvedena mjera reorganizacije.

(2) Uvođenje mjere reorganizacije u odnosu na kreditnu instituciju iz Crne Gore ili druge države članice koja prodaje neku stvar ne predstavlja osnov, pod uslovom da je dostavljanje stvari izvršeno, za raskid ili prestanak kupoprodajnog ugovora i ne sprečava sticanje svojine kupca, ako se ta stvar u trenutku uvođenja mjere reorganizacije nalazila na teritoriji druge države članice koja nije država u kojoj je uvedena mjera reorganizacije.

(3) Odredba stava 1 ovog člana ne sprečava pokretanje postupka za proglašavanje ništavom, ili pobijanje neke pravne radnje ako je to dozvoljeno propisima matične države članice.

Prebijanje potraživanja

Član 364

(1) Uvođenje mjere reorganizacije ne utiče na ovlašćenje povjerica da prebije svoje potraživanje sa potraživanjem kreditne institucije iz Crne Gore ili druge države članice, ako je to prebijanje dozvoljeno po propisima koji su mjerodavni za potraživanje kreditne institucije.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne sprečava pokretanje postupka za proglašavanje ništavom, ili pobijanje neke pravne radnje ako je to dozvoljeno propisima matične države članice.

Mjerodavno pravo za svojinsko pravne odnose ili druga prava na instrumentima

Član 365

(1) Tokom sprovođenja mjere reorganizacije nad kreditnom institucijom iz Crne Gore ili druge države članice za izvršavanje svojinskih prava ili drugih prava na instrumentima čije postojanje ili prenos pretpostavlja upis u neku javnu knjigu, račun ili centralni depozitarni sistem koji vodi neka država članica ili koji se nalazi u nekoj državi članici mjerodavno je pravo države u kojoj se nalazi javna knjiga, račun ili centralni depozitarni sistem u koji su ta prava upisana.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, tokom sprovođenja mjere reorganizacije nad kreditnom institucijom iz Crne Gore ili druge države članice za repo ugovore mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na takve ugovore.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, tokom sprovođenja mjere reorganizacije nad kreditnom institucijom iz Crne Gore ili druge države članice na poslove koji se zaključuju na regulisanom tržištu mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na takve poslove.

Ugovor o prebijanju i ugovor o netiranju

Član 366

Tokom sprovođenja mjere reorganizacije nad kreditnom institucijom iz Crne Gore ili druge države članice za ugovore o prebijanju i ugovore o netiranju mjerodavno je pravo koje se primjenjuje na takve ugovore.

Upravnik kreditne institucije u reorganizaciji

Član 367

(1) Ako je u drugoj državi članici imenovan upravnik za kreditnu instituciju iz te države, upravnik svoje imenovanje dokazuje u Crnoj Gori ovjerenim prepisom izvornika strane odluke kojom je imenovan ili potvrdom koju je izdao državni organ, organ sa javnim ovlašenjima ili sud države članice.

(2) Upravnikom kreditne institucije iz stava 1 ovog člana smatra se svako lice ili organ imenovan od strane upravnog ili pravosudnog organa, čiji je zadatak da upravlja mjerama restrukturiranja u kreditnoj instituciji.

(3) Upravnik, imenovan u drugoj državi članici, na teritoriji Crne Gore ima sva ovlašćenja koja mu pripadaju po propisima države članice i može imenovati lica za sprovođenje postupka i zastupanje.

(4) Lica iz st. 2 i 3 ovog člana pri izvršavanju svojih ovlašćenja dužna su da poštuju zakonske i druge propise Crne Gore, a naročito u dijelu kojim se uređuje način unovčavanja imovine i obavještavanje zaposlenih.

(5) Ovlašćenja upravnika ne uključuju ovlašćenje za primjenu sredstava prinude niti ovlašćenje za odlučivanje u sudskim ili drugim sporovima.

Upis u javne knjige

Član 368

(1) Uvođenje mjere reorganizacije upisaće se u Crnoj Gori na zahtjev državnog organa, organa sa javnim ovlašćenjima ili suda države članice u Centralni registar privrednih subjekata, u katastar nepokretnosti ili druge relevantne registre.

(2) Troškovi upisa iz stava 1 ovog člana smatraju se troškovima postupka reorganizacije.

Pravilo „lex rei sitae“

Član 369

(1) Kada kreditna institucija iz Crne Gore ili druge države članice nakon uvođenja mjere reorganizacije namiruje potraživanja prodajom nepokretnosti, tada se pravne posljedice te pravne radnje utvrđuju po propisima države članice na čijoj se teritoriji nepokretnost nalazi.

(2) Kada se kreditna institucija iz Crne Gore nakon uvođenja mjere reorganizacije namiruje prodajom broda, vazduhoplova i instrumenata ili prava na instrumentima čije postojanje i prenos pretpostavlja upis u javni registar, na račun ili u centralni depozitarni sistem, tada se pravne posljedice te pravne radnje utvrđuju prema pravu države članice u kojoj se vodi taj javni registar, račun ili centralni depozitarni sistem.

Postupci u toku

Član 370

Za pravne posljedice mjera reorganizacije na sudske postupke koji su u toku, a koji se odnose na imovinska prava kreditne institucije, mjerodavno je pravo države članice u kojoj se postupak vodi.

Obaveza čuvanja povjerljivih informacija

Član 371

(1) Odredbe ovog zakona o razmjeni i čuvanju povjerljivih informacija odnose se na sva lica koja u vezi sa mjerama reorganizacije dostavljaju ili razmjenjuju povjerljive podatke.

(2) Stav 1 ovog člana ne primjenjuje se u slučaju obaveze čuvanja povjerljivih informacija iz zakona kojim se uređuje sanacija kreditnih institucija.

XVII. NADZOR NAD PRIMJENOM DRUGIH ZAKONA

Predmet nadzora

Član 372

(1) Centralna banka pored supervizije kreditnih institucija vrši i nadzor kreditnih institucija u vezi sa primjenom zakona kojim se uređuje Centralna banka Crne Gore i propisa donesenih na osnovu tog zakona, zakona i drugih propisa kojim se uređuje sprječavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i drugih zakona na osnovu ovlašćenja iz tih zakona.

(2) Nadzor kreditnih institucija iz stava 1 ovog člana Centralna banka vrši shodnom primjenom odredbi člana 240 ovog zakona, ukoliko drugim zakonom nije drugačije uređeno.

XVIII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji kreditnih institucija

Član 373

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1% do 10% povrijeđene zaštićene vrijednosti kazniće se za prekršaj kreditna institucija ako:

1) je dobila odobrenje za rad na osnovu netačnih ili lažnih izjava i informacija ili na neki drugi nedozvoljen način;

2) nema uspostavljen efikasan i pouzdan sistem upravljanja na način propisan u članu 104 stav 1 ovog zakona;

3) je izložena kreditnom riziku sekjuritizovanih pozicija, a ne ispunjava uslove pod kojima može biti izložena tom riziku, utvrđene propisom iz člana 134 stav 9 ovog zakona (član 110 stav 7);

4) više puta ili kontinuirano ne ispunjava zahtjev za održavanjem koeficijenta likvidne pokrivenosti minimalno na nivou od 100% (član 114 stav 3);

5) ne usvoji i ne dostavi Centralnoj banci plan oporavka u kome su utvrđene mjere za poboljšanje finansijske pozicije kreditne institucije u slučaju nastanka značajnog pogoršanja njenog finansijskog stanja (član 125 stav 1);

6) plan oporavka ne ažurira najmanje jednom ili na zahtjev Centralne banke više puta u toku godine (član 126 stav 1);

7) izvrši isplatu imaocima instrumenata redovnog osnovnog kapitala dodatnog osnovnog kapitala, ili dopunskog kapitala, koja nije dozvoljena propisom iz člana 134 stav 9 ovog zakona (član 134 stav 8);

8) ispunjava zahtjev za kombinovani bafer, a vrši raspodjelu dobiti u vezi sa redovnim osnovnim kapitalom, a ta raspodjela dovodi do smanjenja redovnog osnovnog kapitala ispod nivoa potrebnog za ispunjavanje zahtjeva za kombinovani bafer (član 166 stav 1);

9) prije izračunavanja maksimalnog iznosa za raspodjelu, izvrši raspodjelu u vezi sa redovnim osnovnim kapitalom iz člana 166 stav 2 ovog zakona (član 167 stav 2 tačka 1);

10) prije izračunavanja maksimalnog iznosa za raspodjelu, stvori obavezu isplate varijabilnih primanja ili obavezu isplate diskrecionih penzijskih pogodnosti, a obaveza

plaćanja je nastala u trenutku kada nije ispunjavala zahtjev za kombinovani bafer (član 167 stav 2 tačka 2);

11) prije izračunavanja maksimalnog iznosa za raspodjelu vrši plaćanja po instrumentima dodatnog osnovnog kapitala (član 167 stav 2 tačka 3);

12) prekorači ograničenja izloženosti prema jednom licu, odnosno grupi povezanih lica (član 172);

13) pruži finansijsku podršku, a nije dobila odobrenje Centralne banke za pružanje finansijske podrške (član 191 stav 1);

14) u rokovima i na način utvrđen propisom iz člana 233 stav 2 ovog zakona, ne dostavi Centralnoj banci tačne i potpune izvještaje koji se odnose na ispunjavanje kapitalnih zahtjeva iz člana 134 ovog zakona (član 233 stav 1 tačka 1);

15) u rokovima i na način utvrđen propisom iz člana 233 stav 2 ovog zakona, ne dostavi Centralnoj banci tačne i potpune izvještaje o likvidnoj pokrivenosti i stabilnim izvorima finansiranja iz člana 114 ovog zakona (član 233 stav 1 tačka 2);

16) u rokovima i na način utvrđen propisom iz člana 233 stav 2 ovog zakona, ne dostavi Centralnoj banci tačne i potpune izvještaje o velikim izloženostima iz člana 172 ovog zakona (član 233 stav 1 tačka 3);

17) u rokovima i na način utvrđen propisom iz člana 233 stav 2 ovog zakona, ne dostavi Centralnoj banci tačne i potpune izvještaje o koeficijentu fnansijskog leveridža iz člana 115 ovog zakona (član 233 stav 1 tačka 4);

18) u roku od tri radna dana od saznanja da je fizičko ili pravno lice steklo ili povećalo kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji iznad nivoa za koje ima odobrenje Centralne banke, odnosno od saznanja da je lice sa kvalifikovanim učešćem prodalo ili na drugi način otuđilo akcije čime je smanjilo ušešće u kapitalu kreditne institucije ispod nivoa za koji ima odobrenje Centralne banke, ne obavijesti Centralnu banku (član 235 stav 1 tačka 5);

19) najmanje jednom godišnje ne obavijesti Centralnu banku o akcionarima sa kvalifikovanim učešćem u kreditnoj instituciji i o visini učešća, u skladu sa članom 233 stav 2 ovog zakona (član 235 stav 2);

20) u rokovima i na način utvrđen propisom iz člana 237 stav 3 ovog zakona, javno ne objavi tačne i potpune kvantitativne i kvalitativne podatke, koji su od značaja za informisanje javnosti o njenom finansijskom stanju, poslovanju i rizičnom profilu (član 237 stav 1);

21) je Centralna banka naložila kreditnoj instituciji da razriješi člana nadzornog ili upravnog odbora i zabranila tim licima obavljanje funkcije do okončanja postupka po nalogu za razrješenje, a kreditna institucija nije sprovela izrečenu mjeru u roku utvrđenom rješenjem (član 279 stav 1 tačka 22).

(2) Povrijeđenom zaštićenom vrijednošću, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se očuvanje stabilnosti bankarskog sistema i zaštita sredstava klijenata koja se, za potrebe prekršajnog postupka, izražava kao neto prihod ostvaren u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj učinjen i koji je objavljen u godišnjem finansijskom izvještaju te kreditne institucije.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako je prekršaj počinila kreditna institucija koja je zavisno društvo matičnom društvu u Crnoj Gori, relevantni neto prihod po kamatama i naknadama utvrđuje se iz konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja krajnjeg matičnog društva u Crnoj Gori.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i član nadzornog odbora, član upravnog odbora ili drugo odgovorno lice u kreditnoj instituciji novčanom kaznom u iznosu od 5.000 EUR do 20.000 EUR.

(5) Za prekršaje iz koristoljublja kojima je ostvarena imovinska korist kazniće se kreditna institucija i odgovorno lice u kreditnoj instituciji novčanom kaznom u dvostrukom iznosu novčane kazne propisane za taj prekršaj.

Član 374

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 EUR do 40.000 EUR kazniće se za prekršaj kreditna institucija ako:

1) direktno ili indirektno, kreditira sticanje ili izdaje garancije ili druga jemstva za sticanje akcija te kreditne institucije, ili akcija odnosno poslovnih udjela društva u kojem ima 20% ili više učešća u kapitalu, a takvim sticanjem akcija odnosno poslovnih udjela ne prestaje svaka kapitalna povezanost kreditne institucije sa odnosnim društvom (član 20);

2) ukupan iznos njenog akcionarskog kapitala koji se odnosi na povlašćene akcije prelazi jednu četvrtinu iznosa akcionarskog kapitala kreditne institucije (član 21);

3) stekne kvalifikovano učešće u pravnom licu koje ima kvalifikovano učešće u toj kreditnoj instituciji (član 22);

4) ne obavijesti Centralnu banku o prestanku mandata člana nadzornog ili upravnog odbora i ne navede razloge za prestanak mandata, bez odlaganja, a najkasnije u roku od tri radna dana od dana prestanka mandata (član 42 stav 4);

5) u potpunosti eksternalizuje kontrolne funkcije (član 116);

6) nema utvrđenu strategiju i postupke za kontinuiranu procjenu i održavanje iznosa, vrste i rasporeda internog kapitala (član 136);

7) ne ispunjava zahtjev za kombinovani bafer, a ne izradi i dostavi Centralnoj banci plan za očuvanje kapitala najkasnije u roku od pet radnih dana od dana kada ustanovi da neće uspjeti da ispuni taj zahtjev (član 170 stav 1);

8) pri pružanju ili korišćenju usluge lica povezanih sa kreditnom institucijom, pruža usluge po uslovima koji su povoljniji od uslova po kojima te usluge pruža drugim licima i/ili koristi usluge lica povezanih sa kreditnom institucijom po uslovima koji su nepovoljniji od uslova po kojima bi druga lica pružala te usluge kreditnoj instituciji (član 173 stav 1);

9) bez prethodnog odobrenja Centralne banke osnuje pravno lice ili zaključi pravni posao na osnovu kojeg direktno ili indirektno, stiče većinsko učešće u kapitalu ili većinsko pravo odlučivanja u drugom pravnom licu ili 20% i više učešća u kapitalu drugog pravnog lica, ako je to učešće veće od 10% priznatog kapitala kreditne institucije (član 174 stav 1);

10) stekne kvalifikovano ućešče u pravnom licu koje se bavi nefinansijskom poslovnom aktivnošću čiji je iznos veći od 15% priznatog kapitala kreditne institucije (član 175 stav 1);

11) stekne sopstvene akcije ili druge elemente regulatornog kapitala čiji iznos prelazi 5% regulatornog kapitala kreditne institucije (član 178 stav 1);

12) stečene sopstvene akcije ne otuđi u roku od šest mjeseci od dana sticanja (član 178 stav 2);

13) uzme u zalogu sopstvene akcije ili druge elemente regulatornog kapitala (član 179);

14) isplati akontaciju dobiti ili dividende, dobit ili dividendu i izvrši isplatu po osnovu učešća upravnog odbora, nadzornog odbora i zaposlenih u dobiti društva u slučajevima iz člana 180 stav 1 ovog zakona;

15) pruži podršku u skladu sa potpisanim sporazumom o podršci bez odobrenja Centralne banke (član 202 stav 1);

16) na vidnom mjestu u svojim poslovnim prostorijama ne istakne opšte uslove poslovanja, kao i njihove izmjene i dopune, najmanje osam dana prije njihovog stupanja na snagu (član 206);

17) ako na ugovoren način, a najmanje jednom godišnje bez naknade, ne informiše potrošača o stanju kredita ili depozitnog računa klijenta, a u odnosu na odobrene kredite naročito o dospjelim nepodmirenim dugovanjima prema kreditnoj instituciji i o rokovima za slanje opomena o dugu i upozorenja o otkazu kredita ili ne obezbijedi pristup drugim podacima koji mogu biti dostupni klijentu u skladu sa ovim zakonom (član 207 stav 1);

18) prije zaključivanja ugovora o kreditu ne informiše i druge učesnike u kreditnom odnosu (sudužnike, založne dužnike i žirante/jemce) o svim bitnim uslovima iz ugovora koji

se odnose na njihova prava i obaveze i ne upozori ih na pravnu prirodu sudužništva odnosno žiriranja/jemstva, kao i na pravo kreditne institucije da naplatu svojih potraživanja može vršiti od svih učesnika kreditnog odnosa (član 210 stav 1);

19) pri ponudi kredita sa promjenljivom kamatnom stopom ili kredita za koje iznos otplate zavisi od kretanja kursa valute koja nije euro, nije na jasan i nedvosmislen način upozorila potrošača na sve rizike koji proizilaze iz promjenjivosti kamatne stope, odnosno kretanja valutnih kurseva (član 212 stav 1);

20) ne vodi poslovne knjige po kontnom okviru koji propisuje Centralna banka (član 221);

21) skupština akcionara kreditne institucije ne izabere društvo za reviziju (spoljnog revizora), za reviziju finansijskih iskaza za određenu poslovnu godinu, najkasnije do 30. septembra te poslovne godine (član 223 stav 1);

22) javno objavi godišnji finansijski iskaz i/ili godišnje konsolidovane finansijske iskaze koje nije prihvatila Centralna banka (član 230 stav 5);

23) godišnje finansijske iskaze, sa izvještajem i mišljenjem spoljnog revizora, ne dostavi Centralnoj banci u roku od 120 dana od dana isteka poslovne godine na koju se izvještaj odnosi (član 232 stav 1);

24) kao matično društvo u grupi, godišnje konsolidovane finansijske iskaze grupe kreditnih institucija, sa izvještajem i mišljenjem spoljnog revizora, ne dostavi Centralnoj banci u roku od 150 dana od dana isteka poslovne godine na koju se izvještaj odnosi (član 232 stav 2);

25) ne dostavi Centralnoj banci, u rokovima i na način utvrđenim propisom iz člana 233 stav 2 ovog zakona, tačne i potpune izvještaje iz člana 233 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona;

26) ovlašćenim kontrolorima Centralne banke ne omogući nesmetani uvid u poslovne knjige, drugu poslovnu dokumentaciju i evidencije, uvid u funkcionisanje informacione tehnologije i u kompjutersku bazu podataka, kao i na zahtjev ovlašćenih kontrolora ne obezbijedi kopije poslovnih knjiga, drugu poslovnu dokumentaciju i evidencije u papirnoj i/ili elektronskoj formi (član 252 stav 1);

27) na sjednicu skupštine akcionara, nadzornog i upravnog odbora, odbora za reviziju i tijela nadzornog odbora ne pozove ovlašćeno lice i blagovremeno mu ne dostavi dnevni red sa potrebnom dokumentacijom (član 283 stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u kreditnoj instituciji novčanom kaznom u iznosu od 1.000 EUR do 4.000 EUR.

Član 375

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1% do 10% povrijeđene zaštićene vrijednosti kazniće se za prekršaj pravno lice ako:

1) nije lice iz člana 3 stav 1 tač. 1 do 5 ovog zakona, a u svom nazivu ili pravnom prometu koristi riječi „kreditna institucija“, „banka“ ili izvedenice iz tih riječi (član 1);

2) stekne kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji koja ima kvalifikovano učešće u tom pravnom licu (član 22 stav 1);

3) bez odobrenja Centralne banke stekne kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji (član 23 stav 1);

4) ima kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji, a direktno ili indirektno, bez odobrenja Centralne banke, poveća kvalifikovano učešće do nivoa koji je jednak ili veći od 20%, 33%, odnosno 50% učešća u kapitalu odnosno glasačkim pravima u toj kreditnoj instituciji (član 23 stav 3);

5) ima odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji i odlučilo je da proda ili na drugi način otuđi svoje akcije čime se njegovo učešće smanjuje ispod visine za koju je dobilo odobrenje, a prije prodaje ili otuđivanja akcija na drugi način o tome ne obavijesti Centralnu banku (član 38 stav 1);

6) nije lice iz člana 62 ovog zakona, a u vidu djelatnosti obavlja poslove primanja depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti (član 63 stav 1);

7) u vidu djelatnosti obavlja poslove odobravanja kredita (član 63 stav 3).

(2) Povrijeđenom zaštićenom vrijednošću, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se očuvanje stabilnosti bankarskog sistema i zaštita sredstava klijenata, koja se, za potrebe prekršajnog postupka, izražava kao neto prihod pravnog lica u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj učinjen i koji je objavljen u godišnjem finansijskom izvještaju tog pravnog lica.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako je prekršaj počinilo pravno lice koje je zavisno društvo matičnog društva sa sjedištem u Crnoj Gori, relevantni neto prihod utvrđuje se iz konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja krajnjeg matičnog društva u Crnoj Gori.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od od 1.000 EUR do 10.000 EUR.

(5) Za prekršaj iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 1.500 EUR do 30.000 EUR.

(6) Za prekršaj iz stava 1 tač. 2 do 7 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 1.000 EUR do 10.000 EUR.

(7) Za prekršaje iz stava 1 ovog člana koji su počinjeni iz koristoljublja kojima je ostvarena imovinska korist kazniće se pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u dvostrukom iznosu novčane kazne propisane za taj prekršaj.

Član 376

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000 EUR do 40.000 EUR kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) radi postizanja ciljeva supervizije kreditne institucije, na zahtjev ne dostavi Centralnoj banci odgovarajuću dokumentaciju i informacije (član 244 stav 1);

2) obvezniku izvještavanja na konsolidovanoj osnovi ne dostavi sve podatke neophodne za sprovođenje konsolidacije (član 315 stav 3);

3) kao mješoviti holding iz Crne Gore, a koje je matično društvo u odnosu na jednu ili više kreditnih institucija u Crnoj Gori i njegova zavisna društva, na zahtjev upućen direktno ili posredstvom kreditnih institucija koje su zavisna društva tog holdinga, Centralnoj banci, ne dostavi sve informacije potrebne za superviziju kreditnih institucija koje su zavisna društva tog holdinga (član 329 stav 1).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 EUR do 4.000 EUR.

IXX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje propisa

Član 377

(1) Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, propis iz člana 233 ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Do početka primjene propisa iz st. 1 i 2 ovog člana, primjenjivaće se propisi donijeti na osnovu Zakona o bankama („Službeni list CG“ br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17).

Dozvole za rad i odobrenja

Član 378

(1) Kreditne institucije koje na dan početka primjene ovog zakona imaju dozvolu za rad izdatu od strane Centralne banke nastavljaju da posluju kao kreditne institucije u skladu sa ovim zakonom, na osnovu postojeće dozvole za rad.

(2) Odobrenja Centralne banke izdata u skladu sa propisima koji se primjenjuju do početka primjene ovog zakona ostaju na snazi, osim odobrenja za članove odbora direktora i izvršne direktore koja prestaju da važe stupanjem na dužnost članova upravnog i nadzornog odbora kreditne institucije izabranih u skladu sa ovim zakonom.

(3) Kreditne institucije su dužne da u periodu od dana stupanja na snagu propisa iz člana 43 stav 5 i člana 52 stav 3 ovog zakona do 30. novembra 2020. godine podnesu Centralnoj banci zahtjeve za izdavanje odobrenja za izbor članova nadzornog i upravnog odbora u skladu sa ovim zakonom.

Započeti postupci

Član 379

(1) Postupci za izdavanje dozvole za rad kreditnih institucija i postupci za izdavanje odobrenja pokrenuti u skladu sa propisima koji se primjenju do početka primjene ovog zakona okončaće se u skladu sa tim propisima.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, kreditne institucije za koje je zahtjev za izdavanje dozvole za rad podnijet nakon stupanja na snagu ovog zakona moraju imati inicijalni kapital namanje u visini minimalnog inicijalnog kapitala iz člana 18 ovog zakona.

(3) Na kreditne institucije iz st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 377 st. 2 i 3 ovog zakona.

Organizacija i planovi oporavka

Član 380

(1) Kreditne institucije iz člana 378 ovog zakona dužne su da do početka primjene ovog zakona usklade akta i poslovanje sa odredbama ovog zakona.

(2) Prve planove oporavka pripremljene u skladu sa ovim zakonom kreditne institucije su dužne da dostave Centralnoj banci najkasnije u roku od šest mjeseci od početka primjene ovog zakona.

(3) Prema kreditnim institucijama koje ne postupe u skladu sa stavom 1 ovog člana Centralna banka će preduzeti mjere u skladu sa ovim zakonom.

Status kreditnih institucija iz države članice do dana prijema Crne Gore u Evropsku uniju

Član 381

Do dana prijema Crne Gore u Evropsku uniju na kreditnu instituciju iz države članice primjenjivaće se odredbe ovog zakona koje se odnose na kreditnu instituciju iz treće zemlje.

Prelazni period za kapitalne zahtjeve

Član 382

Izuzetno od člana 134 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona, u periodu od početka primjene propisa iz člana 134 stav 9 ovog zakona do 30. juna 2021. godine kreditna institucija je dužna da održava:

1) koeficijent redovnog osnovnog kapitala minimalno na nivou od 4%;

2) koeficijent osnovnog kapitala minimalno na nivou od 5,5%.

Prelazni period za priznati kapital

Član 383

Izuzetno od člana 16 tačka 46 ovog zakona, kreditna institucija može, prilikom izračunavanja iznosa priznatog kapitala, umjesto u visini jedne trećine osnovnog kapitala kreditne institucije, u priznati kapital uključivati dopunski kapital u sljedećim procentima:

1) 100% - do kraja 2021. godine;
2) 75% - u 2022. godini;
3) 50% - u 2023. godini.

Prelazni period za zahtjeve za likvidnošću

Član 384

Izuzetno od člana 114 stav 3 ovog zakona, kreditna institucija je dužna da u periodu od početka primjene propisa iz člana 114 stav 10 ovog zakona do 2024. godine održava koeficijent likvidne pokrivenosti minimalno na nivou od:

1) 60% - od početka primjene propisa iz člana 114 stav 10 ovog zakona do kraja 2021. godine;
2) 70% - u 2022. godini;
3) 80% - u 2023. godini.

Prelazni period za velike izloženosti

Član 385

(1) Prekoračenje ograničenja izloženosti iz člana 172 stav 3 ovog zakona zbog primjene odredbi ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, neće se smatrati kršenjem odredbi ovog zakona, ako je izloženost nastala prije početka primjene ovog zakona, a u trenutku početka primjene propisa iz člana 172 stav 6 ovog zakona iznos izloženosti ne prelazi ograničenja utvrđena propisima koji su bili na snazi u vrijeme odobravanja izloženosti.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, svođenje izloženosti u zakonom propisane okvire može se izvršiti kroz otplatu duga u skladu sa ugovorenim uslovima, s tim što kreditna institucija ne smije mijenjati ugovorene uslove ili zaključivati nove pravne poslove kojima se povećava postojeća izloženost, do svođenja izloženosti u zakonom propisane okvire.

Prelazni period za bafer za očuvanje kapitala

Član 386

Izuzetno od člana 138 ovog zakona, u periodu do kraja 2023. godine kreditne institucije su dužne da održavaju bafer za očuvanje kapitala u obliku redovnog osnovnog kapitala, u iznosu od:

1) 0,625% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - u 2021. godini;
2) 1,25% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - u 2022. godini;
3) 1,875% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - u 2023 godini.

Prelazni period za kontracklični bafer

Član 387

Izuzetno od člana 139 ovog zakona, za period do kraja 2023. godine kontraciklični bafer specifičan za kreditnu instituciju u obliku redovnog osnovnog kapitala, može iznositi najviše:

1) 0,625% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - za 2021. godinu;

2) 1,25% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - za 2022. godinu;

3) 1,875% ukupnog iznosa izloženosti riziku, izračunatog u skladu sa propisom Centralne banke iz člana 134 stav 9 ovog zakona - za 2023. godinu.

Plan za očuvanje kapitala i ograničenje raspodjele

Član 388

U periodu do kraja 2023. godine kreditna institucija je dužna da ispunjava obaveze koje se odnose na plan za očuvanje kapitala iz člana 170 ovog zakona i obaveze ograničenja raspodjele iz čl.167, 168 i 169 ovog zakona, ako ne ispunjava zahtjev za kombinovani bafer, pri čemu se primjenjuje zahtjev za održavanjem bafera za očuvanje kapitala iz člana 386 ovog zakona i zahtjev za održavanjem kontracikličnog bafera iz člana 387 ovog zakona.

Početak primjene odredbi o zaštiti klijenata pred Centralnom bankom

Član 389

Odredbe člana 219 ovog zakona primjenjivaće se od dana isteka mandata lica koje, na dan početka primjene ovog zakona, obavlja funkciju bankarskog ombudsmana po Zakonu o bankama („Službeni list CG“ br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17).

Primjena odredbi ovog zakona na investiciona društva

Član 390

(1) Do donošenja zakona kojim će se urediti plan oporavka, sporazumi o finansijskoj podršci u okviru grupe i postupak i mjere rane intervencije investicionih društava, odredbe čl. 125 do 133, čl. 182 do 202, čl. 288 do 308 ovog zakona shodno će se primjenjivati na investiciona društva.

(2) Pri primjeni odredbi iz stava 1 ovog člana, ovlašćenja i odgovornosti Centralne banke kao nadležnog organa smatraće se ovlašćenjima i odgovornostima Komisije za tržište kapitala.

Odložena primjena

Član 391

Odredbe čl. 6, 7 i 8, člana 26 st. 3 i 4, člana 28 stav 5 tačka 3, člana 30, član 42 stav 6, člana 43 stav 3 tačka 2, člana 44 stav 7, člana 53 stav 11, člana 60 st. 2 i 3, člana 62 tačka 2, člana 63 stav 2 tač. 2 i 5, člana 66 stav 5, člana 69 st. 3 i 4, čl. 74 do 80, čl. 84 do 88, člana 124 stav 7, člana 125 stav 1 tač. 3 i 4, člana 126 stav 8, člana 127 stav 3, čl. 130 do 133, člana 144 st. 3 i 4, člana 149 stav 2, člana 150 stav 4, člana 151 st. 3 i 4, čl.153 i 154, čl. 157 do 160, člana 161 stav 2 tač. 2, 3 i 4, člana 162 stav 1 i stav 3 tačka 2, člana 163 stav 2, člana 164 st. 1 i 2, čl. 182 do 193, člana 242 stav 1 tač. 2 i 3, člana 246 stav 2, člana 248, člana 249 stav 4, čl. 255 do 267, člana 279 stav 8, čl. 302 do 305, člana 310 st. 2, 4 i 5, člana 312 stav 1 tač. 2, 4 i 6, stav 3 tačka 2 i st. 4 i 5, člana 316, člana 317 stav 7, člana 318 stav 1 tačka 3 i st. 2, 3 i 4, člana 320 st. 1 do 4, čl. 321 do 328, člana 329 stav 4, čl. 331, 333 i 335, člana 336 stav 3, člana 337, čl. 340 do 343, člana 344 stav 3 tač. 5 i 6 i stav 4, člana 345 tač. 7 i 8, člana 347, člana 348 st. 7 i 8, čl. 349 i 352, člana 353 stav 3 i čl. 355 do 371 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Prestanak važenja propisa

Član 392

(1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o bankama („Službeni list CG“ br. 17/08, 44/10, 40/11 i 73/17) i član 177 Zakona o izmjenama i dopunama Zakona kojima su propisane novčane kazne za prekršaje („Službeni list CG”, br. 40/11 i 55/18).

(2) Danom početka primjene odredbi člana 219 ovog zakona prestaje da važi član 30 stav 2 Zakona o potrošačkim kreditima („Službeni list CG“; br. 35/13 i 73/17) i Odluka o bankarskom ombudsmanu („Službeni list CG” br. 15/09 i 02/12).

Stupanje na snagu

Član 393

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2021. godine.

Broj: 09-1/19-3/5
EPA 818 XXVI
Podgorica, 2. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O ELEKTRONSKOJ UPRAVI

Proglašavam Zakon o elektronskoj upravi, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2211/2
Podgorka, 23. decembra 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O ELEKTRONSKOJ UPRAVI

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Državni organi, organi državne uprave, državne agencije, državni fondovi i drugi nosioci javnih ovlašćenja (u daljem tekstu: organi) u vršenju poslova iz svoje nadležnosti, prilikom prijema, razmjene, obrade, dostavljanja i objavljivanja podataka, podnesaka, akata i drugih dokumenata i drugih vidova komunikacije sa građanima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima, kao i u međusobnoj komunikaciji koriste informaciono-komunikacione tehnologije u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: elektronska uprava).

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se i na organe lokalne samouprave, organe lokalne uprave, posebne i javne službe u smislu zakona kojim se uređuje lokalna samouprava, nezavisna i regulatorna tijela koja nijesu obuhvaćena članom 1 ovog zakona, pravna i fizička lica koja vrše javna ovlašćenja (u daljem tekstu: drugi subjekti) kad u vršenju poslova iz svoje nadležnosti koriste informaciono-komunikacione tehnologije.

Način funkcionisanja elektronske uprave

Član 3

Elektronska uprava funkcioniše preko jedinstvenog informacionog sistema organa (u daljem tekstu: jedinstveni informacioni sistem), informaciono-komunikacione mreže organa

(u daljem tekstu: informaciono komunikaciona mreža) i sistema za elektronsku razmjenu podataka, kao i preko informacionih sistema koje uspostavljaju organi i drugi subjekti.

Izuzeće od primjene

Član 4

Ovaj zakon ne odnosi se na prijem, razmjenu, obradu i objavljivanje podataka i dokumenata označenih stepenom tajnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, na informacione sisteme za potrebe izdavanja javnih isprava na osnovu kojih se može utvrditi identitet lica, prikupljanja i obrade podataka u postupku međunarodne i privremene zaštite stranaca, zaštite od prirodnih nepogoda i drugih nesreća, vršenja policijskih, obavještajno-bezbjednosnih i vanjskih poslova, poslova odbrane, prevencije i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma i predmete međunarodne pravne pomoći.

Zabrana diskriminacije

Član 5

Svako ima pravo da koristi uslugu elektronske uprave, na jednak način i pod jednakim uslovima, u skladu sa ovim zakonom.

Usluga elektronske uprave pruža se na način koji obezbjeđuje pristup i korišćenje te usluge licima sa invaliditetom, bez tehničkih, audio-vizuelnih, semantičkih i jezičkih ograničenja.

Primjena drugih propisa

Član 6

Na elektronsku upravu primjenjuju se propisi kojima se uređuju elektronska identifikacija i elektronski potpis, elektronski dokument, elektronska trgovina, informaciona bezbjednost i zaštita podataka o ličnosti.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 7

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 8

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **usluga elektronske uprave** je postupanje organa i drugih subjekata prema korisniku, drugom organu ili drugom subjektu, prilikom prijema, razmjene, obrade, dostavljanja ili objavljivanja podataka, podnesaka, akata i drugih dokumenata ili drugih vidova komunikacije iz okvira svoje nadležnosti, korišćenjem informaciono-komunikacionih tehnologija;

2) **korisnik** je građanin, privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik, kao i organ odnosno drugi subjekat koji koristi uslugu elektronske uprave;

3) **informacioni sistem** je integrisani skup informaciono-komunikacionih tehnologija, neophodnih za sakupljanje, snimanje, čuvanje, obradu i prenošenje podataka i dokumenata u elektronskom obliku;

4) **internet stranica** je službena internet stranica organa i drugog subjekta na kojoj se objavljuju informacije o radu tog organa, odnosno subjekta;

5) **portabilnost** je mogućnost korišćenja informacionog sistema na različitim informacionim platformama;

6) responzivnost je funkcionalnost informacionog sistema da se automatski prilagodi uređaju korisnika putem koga mu se pristupa;

7) **otvoreni format** je format dokumenta koji je nezavisan od korišćene informacione platforme i dostupan javnosti bez ograničenja koje bi spriječilo ponovnu upotrebu podataka;

8) **nacionalni domen** je najviši domen u hijerarhiji sistema globalnih domena po dvoslovnom kodu sadržanom u ISO 3166-1 standardu za Crnu Goru, pod nazivom „.me“, u skladu sa odlukom međunarodne organizacije za dodjeljivanje imena i brojeva (ICNN) od 11. septembra 2007. godine;

9) **aktivni direktorijum organa državne uprave** je skup informaciono-komunikacionih tehnologija koji čuva podatke o korisničkim nalozima, prihvata i razrješava sve zahtjeve za autentifikacijom na mreži, sprovodi sigurnosne polise i kontroliše pristup svim resursima;

10) **podnesak u elektronskom obliku** je zahtjev, predlog, prijava, molba, žalba, predstavka, prigovor i drugi podnesak kojim se stranka obraća organu ili drugom subjektu u elektronskom obliku;

11) **akt u elektronskom obliku** je svako pismeno kojim se pokreće, dopunjava, mijenja, prekida ili završava neka službena radnja organa ili drugog subjekta u elektronskom obliku;

12) **elektronska identifikacija** je postupak korišćenja ličnih identifikacionih podataka (skup podataka u elektronskom obliku koji omogućavaju da se utvrdi identitet korisnika) u elektronskom obliku koji na jedinstven način predstavljaju korisnika;

13) **autentifikacija** je elektronski postupak koji omogućava potvrđivanje elektronske identifikacije ili porijekla i integriteta podataka u elektronskom obliku.

II. INFRASTRUKTURA ELEKTRONSKE UPRAVE

Jedinstveni informacioni sistem

Član 9

Radi pružanja usluga elektronske uprave preko jedinstvenog informacionog sistema, organ je dužan da obezbijedi tehničke i druge uslove za korišćenje tog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti.

Drugi subjekat može da pruža usluge elektronske uprave preko jedinstvenog informacionog sistema ako ispunjava tehničke i druge uslove za korišćenje tog sistema.

Tehničke i druge uslove za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti propisuje organ državne uprave nadležan za razvoj informacionog društva i elektronske uprave (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Sastavni djelovi jedinstvenog informacionog sistema

Član 10

Jedinstveni informacioni sistem čine:

- objekat, odnosno prostor koji ispunjava uslove za smještaj i funkcionisanje računarske i komunikacione opreme, u skladu sa međunarodnim standardima (data centar);
- objekat, odnosno prostor u kojem se postavljaju rezervni računarski sistemi i prateća oprema u cilju obezbjeđenja kontinuiteta rada i eliminisanja mogućnosti gubitka podataka u slučaju incidentnih situacija, koji ispunjava uslove za smještaj i funkcionisanje računarske i komunikacione opreme, u skladu sa međunarodnim standardima (disaster recovery centar);
- informaciono-komunikaciona infrastruktura koju čini skup informaciono-komunikacionih tehnologija potrebnih za rad jedinstvenog informacionog sistema;

- dijeljeni infrastrukturni sistemi koji se sastoje od sistemski implementiranih računarskih programa;
- dijeljeni aplikativni sistemi koji se sastoje od namjenski razvijenih računarskih programa za poslovne funkcije;
- dijeljeni internet sistemi koji se sastoje od namjenski razvijenih računarskih programa za pružanje usluga na internetu.

Sastavni djelovi jedinstvenog informacionog sistema iz stava 1 ovog člana funkcionalno su povezani i čine jedinstvenu cjelinu.

Uslove koje moraju da ispunjavaju objekti, odnosno prostori iz stava 1 al. 1 i 2 ovog člana, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje jedinstvenog informacionog sistema propisuje Ministarstvo.

Upravljanje jedinstvenim informacionim sistemom

Član 11

Jedinstveni informacioni sistem uspostavlja i njime upravlja Ministarstvo.

Ministarstvo jedinstvenim informacionim sistemom upravlja u skladu sa međunarodnim standardima iz oblasti upravljanja projektima, procesima, informacionom bezbjednošću, operativnim rizicima, kontinuitetom poslovanja i drugim vidovima upravljanja.

Ministarstvo razvija i unapređuje jedinstveni informacioni sistem u skladu sa međunarodnim standardima oblasti razvoja i unapređenja informacionih sistema.

Način upravljanja jedinstvenim informacionim sistemom, razvoja i unapređenja jedinstvenog informacionog sistema propisuje Ministarstvo.

Elektronska identifikacija i autentifikacija korisnika

Član 12

Elektronska identifikacija i autentifikacija korisnika vrši se preko jedinstvenog informacionog sistema, u skladu sa zakonom kojim se uređuje elektronska identifikacija i elektronski potpis.

Radi identifikacije i autentifikacije korisnika, Ministarstvo koristi podatke o ličnosti pristupom elektronskim registrima iz člana 19 ovog zakona.

Način korišćenja jedinstvenog informacionog sistema

Član 13

Radi korišćenja jedinstvenog informacionog sistema organ, odnosno drugi subjekat podnosi Ministarstvu zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova iz člana 9 ovog zakona, na propisanom obrascu.

Kad utvrdi da su ispunjeni uslovi iz člana 9 ovog zakona, Ministarstvo organu, odnosno drugom subjektu daje saglasnost za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema.

Organ, odnosno drugi subjekat koji ispunjava uslove iz člana 9 ovog zakona Ministarstvu podnosi prijavu za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema za zaposlenog, na propisanom obrascu.

U slučaju da zaposlenom iz stava 3 ovog člana prestane radni odnos organ, odnosno drugi subjekat o tome obavještava Ministarstvo, odmah po prestanku radnog odnosa, podnošenjem odjave na propisanom obrascu.

Izgled i sadržaj obrasca iz stava 1 ovog člana, način utvrđivanja ispunjenosti uslova iz člana 9 ovog zakona, kao i izgled i sadržaj obrazaca iz st. 3 i 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Pružanje usluga elektronske uprave preko informacionog sistema organa

Član 14

Ako je to neophodno zbog prirode poslova iz nadležnosti organa, razloga bezbjednosti ili drugih opravdanih razloga, usluge elektronske uprave organ može pružati preko informacionog sistema koji sam uspostavlja, uz saglasnost Ministarstva.

Zahtjev za davanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana podnosi se Ministarstvu, prije uspostavljanja, odnosno unapređenja informacionog sistema, na propisanom obrascu.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana Ministarstvo daje u roku od 20 dana od dana dostavljanja zahtjeva iz stava 2 ovog člana.

Izgled i sadržaj obrasca iz stava 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Standardi pristupačnosti

Član 15

Kad se usluge elektronske uprave pružaju preko jedinstvenog informacionog sistema, Ministarstvo obezbjeđuje da taj sistem ispunjava standarde pristupačnosti, a naročito licima sa invaliditetom.

Ako organ i drugi subjekat usluge elektronske uprave pruža preko informacionog sistema koji sam uspostavlja dužan je, da obezbijedi da taj informacioni sistem ispuni standarde iz stava 1 ovog člana.

Standarde pristupačnosti iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Portabilnost i responzivnost

Član 16

Organ koji pruža usluge elektronske uprave preko informacionog sistema iz člana 14 stav 1 ovog zakona, kao i drugi subjekat koji usluge elektronske uprave pruža preko informacionog sistema koji sam uspostavlja obezbjeđuje da taj informacioni sistem ispunjava uslove portabilnosti i responzivnosti u skladu sa članom 11 stav 3 ovog zakona.

Uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Informaciono-komunikaciona mreža organa

Član 17

Organ ostvaruje pristup jedinstvenom informacionom sistemu korišćenjem informaciono-komunikacione mreže.

Drugi subjekat može da koristi informaciono-komunikacionu mrežu uz saglasnost Ministarstva, ako ispunjava tehničke i druge uslove za njeno korišćenje.

Drugi subjekat koji ne može da obezbijedi tehničke i druge uslove za korišćenje informaciono-komunikacione mreže, pristup jedinstvenom informacionom sistemu može da ostvari putem interneta.

Informaciono-komunikacionom mrežom upravlja Ministarstvo.

Radi korišćenja informaciono-komunikacione mreže organ podnosi Ministarstvu zahtjev, na propisanom obrascu.

Radi davanja saglasnosti iz stava 2 ovog člana drugi subjekat podnosi Ministarstvu zahtjev, na propisanom obrascu.

Saglasnost iz stava 2 ovog člana Ministarstvo daje u roku od 20 dana od dana dostavljanja zahtjeva iz stava 6 ovog člana.

Organu koji podnese zahtjev iz stava 5 ovog člana, odnosno drugom subjektu koji dobije saglasnost iz stava 2 ovog člana Ministarstvo omogućava korišćenje informaciono–komunikacione mreže.

Tehničke i druge uslove iz stava 2 ovog člana, način upravljanja informaciono-komunikacionom mrežom, izgled i sadržaj obrazaca iz st. 5 i 6 ovog člana, kao i druga pitanja od značaja za funkcionisanje informaciono-komunikacione mreže propisuje Vlada.

Domen organa

Član 18

Organ, odnosno drugi subjekat otvara svoj domen ispod nacionalnog domena.

Domen organa, odnosno drugog subjekta je domen koji identifikuje organ, odnosno drugi subjekat kao jedinstvenu administrativno-tehničku cjelinu.

Domen organa državne uprave je "gov.me".

Organ državne uprave dužan je da Ministarstvu podnese zahtjev za dodjeljivanje poddomena ispod domena organa državne uprave, u čijem nazivu je određen naziv tog organa državne uprave, na propisanom obrascu.

Ministarstvo, u roku od tri dana od dana dostavljanja zahtjeva iz stava 4 ovog člana, dodjeljuje poddomen ispod domena „gov.me" i otvara nalog na aktivnom direktorijumu organa državne uprave.

Ministarstvo upravlja domenom „gov.me" i vodi evidenciju dodijeljenih poddomena.

U slučaju promjene organizacije i nadležnosti organa državne uprave, Ministarstvo može suspendovati ili ukinuti nalog na aktivnom direktorijumu organa državne uprave.

Način otvaranja, suspendovanja i ukidanja naloga na aktivnom direktorijumu organa državne uprave propisuje Ministarstvo.

Jedinstveni sistem za elektronsku razmjenu podataka

Član 19

Organi koji registre i evidencije iz okvira svoje nadležnosti vode u elektronskoj formi (u daljem tekstu: elektronski registar) i upravljaju svojim informacionim sistemima dužni su da podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema razmjenjuju preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka.

Radi razmjene podataka, u smislu stava 1 ovog člana, organi su dužni da obezbijede tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka.

Drugi subjekti koji vode elektronske registre i upravljaju svojim informacionim sistemima mogu razmjenjivati podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka ako ispunjavaju tehničke uslove i sigurnosne standarde iz stava 2 ovog člana.

Organ, odnosno drugi subjekat Ministarstvu podnosi zahtjev za utvrđivanje ispunjenosti uslova i standarda iz st. 2 i 3 ovog člana, na propisanom obrascu.

Kad utvrdi da su ispunjeni uslovi i standardi iz st. 2 i 3 ovog člana, Ministarstvo organu, odnosno drugom subjektu odobrava rješenjem pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka.

O rješenjima iz stava 5 ovog člana, Ministarstvo vodi evidenciju.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, organi podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema mogu razmjenjivati, uz saglasnost Ministarstva, i na drugi način elektronskim putem, ako to priroda poslova zbog kojih se ti podaci obrađuju i razmjenjuju zahtijeva.

Saglasnost iz stava 7 ovog člana Ministarstvo daje na zahtjev organa iz stava 1 ovog člana.

Tehničke uslove i sigurnosne standarde iz st. 2 i 3 ovog člana, kao i izgled i sadržaj obrasca zahtjeva iz stava 4 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Jedinstveni identifikator

Član 20

Podaci iz člana 19 ovog zakona razmjenjuju se preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka, na osnovu jedinstvenog identifikatora građanina, privrednog društva, drugog pravnog lica i preduzetnika, kao i organa, odnosno drugog subjekta čiji se podaci obrađuju u elektronskim registrima i informacionim sistemima.

Jedinstveni identifikatori su podaci na osnovu kojih se mogu uporediti podaci o subjektima iz stava 1 ovog člana koji se vode u elektronskim registrima i informacionim sistemima koje organi, odnosno drugi subjekti vode.

Podaci u jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka vode se na način da se u svakom trenutku, sa sigurnošću, može utvrditi ko je pristupio sistemu, kad je pristupio sistemu, u koju svrhu, pravni osnov za pristup podacima, datum i vrijeme prijave i odjave sa sistema.

Pristup zaposlenog jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka

Član 21

Organ, odnosno drugi subjekat kojem je odobren pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka i korišćenje jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka, podnosi Ministarstvu prijavu za pristup zaposlenog tom sistemu, na propisanom obrascu.

U slučaju da zaposlenom iz stava 1 ovog člana prestane radni odnos, organ, odnosno drugi subjekat Ministarstvu odmah, a najkasnije u roku od tri dana po prestanku radnog odnosa, podnosi zahtjev za ukidanje pristupa jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka, za zaposlenog, na propisanom obrascu.

Izgled i sadržaj obrazaca iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Upravljanje jedinstvenim sistemom za elektronsku razmjenu podataka

Član 22

Jedinstvenim sistemom za elektronsku razmjenu podataka upravlja Ministarstvo preko glavnog administratora tog sistema, koga određuje ministar.

Upravljanje jedinstvenim sistemom za elektronsku razmjenu podataka obuhvata organizovanje i kontrolu funkcionisanja tog sistema, kako bi se obezbijedilo njegovo nesmetano funkcionisanje.

U vršenju poslova upravljanja jedinstvenim sistemom za elektronsku razmjenu podataka glavni administrator tog sistema:

- prati i vrši provjeru rada jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka i stara se o nesmetanoj razmjeni podataka iz elektronskih registara i informacionim sistemima i vođenju podataka o tim registrima i sistemima;
- kontinuirano prati ispunjenost tehničkih uslova i sigurnosnih standarda iz člana 19 st. 2 ovog zakona i o utvrđenim nepravilnostima upozorava organe i druge subjekte.

Način upravljanja i druga pitanja od značaja za funkcionisanje jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka propisuje Vlada.

Metaregistar

Član 23

Radi stvaranja uslova za elektronsku razmjenu podataka, organi i drugi subjekti dužni su da evidencije i registre iz okvira svoje nadležnosti vode u elektronskoj formi, kao i da podatke o elektronskim registrima koje vode i informacionim sistemima kojima upravljaju dostave

Ministarstvu, na propisanom obrascu, u roku od 30 dana od dana uspostavljanja tog registra, odnosno sistema.

Evidenciju o elektronskim registrima i informacionim sistemima iz stava 1 ovog člana vodi Ministarstvo u elektronskom obliku (u daljem tekstu: metaregistar).

Organi, odnosno drugi subjekti dužni su da u slučaju promjena (izmjene, brisanja ili dodavanja) podataka o elektronskom registru, odnosno informacionom sistemu Ministarstvu dostave podatke o izvršenoj promjeni, na propisanom obrascu, u roku od deset dana od dana nastale promjene.

Metaregistar se objavljuje na internet stranici Ministarstva, u otvorenom formatu.

Izgled i sadržaj obrasca iz st. 1 i 3 ovog člana, kao i sadržaj i način vođenja metaregistra propisuje Ministarstvo.

Elektronska komunikacija organa i drugih subjekata

Član 24

Organ, odnosno drugi subjekat dužan je da u elektronskoj komunikaciji sa korisnicima koristi jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju tog organa, odnosno drugog subjekta.

Zaposleni u organu, odnosno drugom subjektu dužan je da u službenoj elektronskoj komunikaciji koristi jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju tog zaposlenog.

Zahtjev za otvaranje, izmjenu ili ukidanje jedinstvene službene adrese za elektronsku komunikaciju organa državne uprave i zaposlenog u tom organu organ državne uprave podnosi Ministarstvu, na propisanom obrascu.

Ministarstvo dodjeljuje jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju organu državne uprave i zaposlenom u tom organu, ako je tom organu dodijeljen domen i ima otvoren nalog na aktivnom direktorijumu organa državne uprave.

Organi, osim organa državne uprave i drugi subjekti, kao i zaposleni u tim organima i drugim subjektima koriste službenu adresu za elektronsku komunikaciju otvorenu na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi u Crnoj Gori.

Organ, odnosno drugi subjekat dužan je da na svojoj internet stranici objavi jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju tog organa, odnosno subjekta.

Način otvaranja, izmjene i ukidanja jedinstvene službene adrese za elektronsku komunikaciju organa državne uprave i za zaposlene u tim organima kao i izgled i sadržaj obrasca iz stava 3 ovog člana, propisuje Ministarstvo.

Eksternalizacija

Član 25

Elektronski registri organa i drugih subjekata ne mogu biti skladišteni na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi van Crne Gore, ako posebnim zakonom ili potvrđenim međunarodnim ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Službene adrese za elektronsku komunikaciju iz člana 24 ovog zakona, ne mogu se nalaziti na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi van Crne Gore i moraju biti kreirane ispod nacionalnog domena ako posebnim zakonom ili potvrđenim međunarodnim ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Jedinstvene licence

Član 26

Radi pružanja usluga elektronske uprave organi državne uprave koriste jedinstvene licence za računarske programe koje koriste, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita intelektualne svojine, koje dodjeljuje Ministarstvo.

Pravo na korišćenje i nadogradnju jedinstvenih licenci za računarske programe za organe državne uprave obezbeđuje Ministarstvo.

Ako priroda poslova iz nadležnosti organa državne uprave to zahtijeva, taj organ može koristiti druge licence za računarske programe koje sam obezbijedi.

Način dodjeljivanja i korišćenja licenci iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Katalog usluga elektronske uprave

Član 27

Organ, odnosno drugi subjekat dužan je da pripremi i na svojoj internet stranici ažurno objavljuje evidenciju usluga elektronske uprave koje pruža, a koja sadrži uslove pružanja usluge elektronske uprave, način predaje podnesaka i dostavljanja akata u elektronskom obliku, kao i način plaćanja administrativnih taksi iz člana 28 ovog zakona (u daljem tekstu: katalog usluga elektronske uprave) i istovremeno je dostavi Ministarstvu u elektronskom obliku.

Na osnovu kataloga usluga elektronske uprave iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo sačinjava zbirni katalog usluga elektronske uprave, koji se objavljuje na internet stranici Vlade.

O promjenama podataka u katalogu usluga elektronske uprave iz stava 1 ovog člana organ, odnosno drugi subjekat obaviještava Ministarstvo u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Naplata administrativnih taksi elektronskim putem

Član 28

Organi i drugi subjekti dužni su da korisniku omoguće plaćanje administrativnih taksi preko sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi koji je sastavni dio jedinstvenog informacionog sistema.

Plaćanje administrativnih taksi preko sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi, korisnici mogu vršiti i neposredno kod organa, odnosno drugog subjekta.

Sistem za elektronsku naplatu administrativnih taksi iz stava 1 ovog člana sadrži podatke o administrativnim taksama koje su uplaćene preko tog sistema, korisnicima koji su izvršili plaćanje, organima i drugim subjektima i druge podatke u vezi sa izvršenim plaćanjem.

Upravljanje informacionim sistemima

Član 29

Organ, odnosno drugi subjekat upravlja informacionim sistemom koji sam uspostavlja u skladu sa članom 11 stav 2 ovog zakona.

Način upravljanja informacionim sistemom iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Razvoj i unapređenje informacionih sistema

Član 30

Organ, odnosno drugi subjekat dužan je da razvija i unapređuje informacioni sistem koji sam uspostavlja u skladu sa članom 11 stav 3 ovog zakona.

Način razvoja i unapređenja informacionog sistema iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Revizija

Član 31

Reviziju informacionih sistema iz člana 14 ovog zakona kojima upravljaju organi državne uprave vrši Ministarstvo.

Revizija iz stava 1 ovog člana podrazumijeva:

- provjeru funkcionalnosti svih djelova informacionih sistema;
- provjeru pouzdanosti informacionih sistema;
- provjeru bezbjednosti informacionih sistema;
- provjeru efikasnosti i efektivnosti upotrebe informacionih sistema;
- provjeru usklađenosti upotrebe informacionih sistema sa važećom propisima, međunarodnim standardima.

Revizija iz stava 1 ovog člana vrši se najmanje jednom u dvije godine.

Način vršenja revizije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Saglasnost

Član 32

Organ državne uprave je dužan da prije uspostavljanja, odnosno unapređenja informacionog sistema kojim upravlja pribavi saglasnost Ministarstva na idejno rješenje, kao i na projektnu dokumentaciju za taj informacioni sistem.

Zahtjev za dobijanje saglasnosti iz stava 1 ovog člana organ državne uprave podnosi Ministarstvu, na propisanom obrascu.

Uz zahtjev iz stava 2 ovog člana organ državne podnosi dokumentacija u vezi idejnog rješenja, odnosno projektnu dokumentaciju za taj informacioni sistem.

Saglasnost iz stava 1 ovog člana, Ministarstvo daje u roku od 30 dana od dana dostavljanja zahtjeva sa dokumentacijom iz stava 3 ovog člana.

Ako se uspostavljanje, odnosno unapređenje informacionog sistema finansira iz budžeta Crne Gore, organ državne uprave je dužan da saglasnost iz stava 1 ovog člana dostavi organu državne uprave nadležnom za poslove finansija, u roku od 30 dana od dana dobijanja saglasnosti Ministarstva.

Organ državne uprave nadležan za poslove finansija neće odobriti finansiranje uspostavljanja, odnosno unapređenja informacionog sistema iz sredstava budžeta Crne Gore bez saglasnosti Ministarstva iz stava 1 ovog člana.

Sadržaj i izgled obrasca iz stava 2 ovog člana, kao i bliži sadržaj i način dostavljanja dokumentacije iz stava 3 ovog člana propisuje Ministarstvo.

III. KOORDINACIJA

Savjet za elektronsku upravu

Član 33

Radi praćenja razvoja elektronske uprave, predlaganja mjera za unapređenje elektronske uprave, razmatranja stručnih pitanja u oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija i koordinacije aktivnostima koje se odnose na razvoj elektronske uprave, Vlada obrazuje Savjet za elektronsku upravu (u daljem tekstu: Savjet).

Savjet čine predstavnici organa i tijela čije su nadležnosti od značaja za razvoj elektronske uprave i istaknuti stručnjaci iz oblasti informaciono-komunikacionih tehnologija.

Savjet ima predsjednika i osam članova.

Savjet se obrazuje na vrijeme od četiri godine.

Stručne i administrativno tehničke poslove za potrebe Savjeta obavlja Ministarstvo.

Aktom o obrazovanju Savjeta utvrđuju se zadaci, način rada i druga pitanja od značaja za rad Savjeta.

IV. NADZOR

Nadzor

Član 34

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donijetih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor nad pružanjem usluga elektronske uprave vrši inspekcija za usluge informacionog društva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i ovim zakonom.

V. KAZNENE ODREDBE

Član 35

Novčanom kaznom od 500 eura do 2000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu, ako:

1) organ u komunikaciji sa građanima, privrednim društvima, drugim pravnim licima i preduzetnicima, u međusobnoj komunikaciji i prilikom prijema, razmjene, obrade, dostavljanja i objavljivanja podataka, podnesaka, akata i drugih dokumenata poslove iz svoje nadležnosti ne vrše upotrebom informaciono-komunikacionih tehnologija. (član 1);

2) za pružanje usluga elektronske uprave organ državne uprave ne obezbijedi tehničke i druge uslove za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti (član 9 stav 1);

3) Ministarstvu na propisanom obrascu ne podnese prijavu za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema za zaposlenog (član 13 stav 3);

4) organ Ministarstvu na propisanom obrascu ne podnese odjavu za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema za zaposlenog kome je u tom organu prestao radni odnos, odmah po prestanku radnog odnosa (član 13 stav 4);

5) prije pružanja usluga elektronske uprave preko informacionog sistema iz člana 14 stav 1 ovog zakona, organ ne podnese Ministarstvu zahtjev za pribavljanje saglasnosti, na propisanom obrascu (član 14 stav 2);

6) organ ne poštuje standarde pristupačnosti, kako bi usluge elektronske uprave bile dostupne svima, a naročito licima sa invaliditetom (član 15 st. 1 i 2);

7) organ ne ostvari pristup jedinstvenom informacionom sistemu korišćenjem informaciono-komunikacione mreže organa (član 17 stav 1);

8) organ ne otvori svoj domen ispod nacionalnog domena (član 18 stav 1);

9) organ državne uprave Ministarstvu ne podnese zahtjev za dodjeljivanje poddomena ispod domena organa državne uprave, na propisanom obrascu (član 18 stav 4);

10) organ podatke iz elektronskih registara i informacionih sistema ne razmjenjuje preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka (član 19 stav 1);

11) organ ne obezbijedi tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka iz tih registara (član 19 stav 2);

12) organ Ministarstvu nakon odobrenog pristupa jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka i korišćenje jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka, ne podnese prijavu za pristup zaposlenog tom sistemu, na propisanom obrascu (član 21 stav 1);

13) organ Ministarstvu, na propisanom obrascu, ne podnese zahtjev za ukidanje pristupa sistemu za elektronsku razmjenu podataka za zaposlenog kome je u tom organu prestao radni odnos, odmah, a najkasnije u roku od tri dana po prestanku radnog odnosa (član 21 stav 2);

14) evidencije i registre organ ne vodi u elektronskoj formi, kao i ako podatke o elektronskim registrima koje vodi i informacionim sistemima kojima upravlja, ne dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana uspostavljanja tog registra, odnosno sistema (član 23 stav 1);

15) organ u slučaju promjena (izmjene, brisanja ili dodavanja) podataka o elektronskom registru, odnosno o informacionom sistemu Ministarstvu ne dostavi podatke o izvršenoj promjeni u roku od deset dana od dana nastale promjene (član 23 stav 3);

16) organ u elektronskoj komunikaciji sa korisnicima ne koristi jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju (član 24 stav 1);

17) zaposleni u organu u službenoj elektronskoj komunikaciji ne koriste jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju (član 24 stav 2);

18) organ na svojoj internet stranici ne objavi jedinstvenu službenu adresu iz člana 24 stav 1 ovog zakona (član 24 stav 6);

19) organ ne pripremi i na svojoj internet stranici ažurno ne objavljuje katalog usluga elektronske uprave i istovremeno ga ne dostavi Ministarstvu u elektronskom obliku (član 27 stav 1);

20) organ o svim promjenama u katalogu usluga elektronske uprave ne obavijesti Ministarstvo u roku od 15 dana od dana nastale promjene (član 27 stav 3);

21) organ korisniku ne omogući plaćanje administrativnih taksi preko sistema za elektronsku naplatu administrativnih taksi koji je sastavni dio jedinstvenog informacionog sistema (član 28 stav 1);

22) organ ne upravlja informacionim sistemom koji sam uspostavlja na način propisan članom 11 stav 2 ovog zakona (član 29 stav 1);

23) organ ne razvija i ne unapređuje informacioni sistem koji sam uspostavlja na način propisan članom 11 stav 3 ovog zakona (član 30 stav 1);

24) organ državne uprave prije uspostavljanja, odnosno unapređenja informacionog sistema kojim upravlja ne pribavi saglasnost Ministarstva na idejno rješenje, kao i na projektnu dokumentaciju za taj informacioni sistem (član 32 stav 1);

25) organ državne uprave ne dostavi organu državne uprave nadležnom za poslove finansija saglasnost iz člana 32 stav 1 ovog zakona, u roku od 30 dana od dana dobijanja saglasnosti, u slučaju kada se uspostavljanje odnosno unapređenje informacionog sistema finansira iz budžeta Crne Gore (član 32 stav 5).

Član 36

Novčanom kaznom od 500 eura do 2000 eura kaznićе se za prekršaj odgovorno lice u drugom subjektu, ako:

1) drugi subjekt ne otvori svoj domen ispod nacionalnog domena (član 18 stav 1);

2) evidencije i registre drugi subjekt ne vodi u elektronskoj formi, kao i ako podatke o elektronskim registrima koje vodi i informacionim sistemima kojima upravlja, ne dostavi Ministarstvu u roku od 30 dana od dana uspostavljanja tog registra, odnosno sistema (član 23 stav 1);

3) drugi subjekt u slučaju promjena (izmjene, brisanja ili dodavanja) podataka o elektronskom registru, odnosno o informacionom sistemu Ministarstvu ne dostavi podatke o izvršenoj promjeni u roku od deset dana od dana nastale promjene (član 23 stav 3);

4) drugi subjekt u elektronskoj komunikaciji sa korisnicima ne koristi jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju (član 24 stav 1);

5) zaposleni u drugom subjektu u službenoj elektronskoj komunikaciji ne koriste jedinstvenu službenu adresu za elektronsku komunikaciju (član 24 stav2);

6) drugi subjekt na svojoj internet stranici ne objavi jedinstvenu službenu adresu iz člana 24 stav 1 ovog zakona (član 24 stav 6);

7) drugi subjekt ne pripremi i na svojoj internet stranici ažurno ne objavljuje katalog usluga elektronske uprave i istovremeno ga ne dostavi Ministarstvu u elektronskom obliku (član 27 stav 1);

8) drugi subjekt o svim promjenama u katalogu usluga elektronske uprave ne obavijesti Ministarstvo u roku od 15 dana od dana nastale promjene (član 27 stav 3).

VI. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 37

Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o elektronskoj upravi („Službeni list CG", broj 32/14), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Rok za obezbjeđivanje uslova za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema

Član 38

Organi državne uprave dužni su da obezbijede tehničke i druge uslove za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti iz člana 9 stav 1 ovog zakona, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Državni organi, državne agencije, državni fondovi i drugi nosioci javnih ovlašćenja dužni su da obezbijede tehničke i druge uslove za korišćenje jedinstvenog informacionog sistema, kao i uslove portabilnosti i responzivnosti iz člana 9 stav 1 ovog zakona i podnesu zahtjev iz člana 13 stav 1 ovog zakona, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za pribavljanje saglasnosti

Član 39

Organi koji pružaju usluge elektronske uprave preko informacionih sistema koje su sami uspostavili, dužni su da podnesu Ministarstvu zahtjev iz člana 14 stav 2 ovog zakona, u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za primjenu standarda pristupačnosti

Član 40

Ministarstvo, organi i drugi subjekti dužni su da obezbijede standarde pristupačnosti iz člana 15 ovog zakona, u roku od dvije godine od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za razmjenu podataka preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka

Član 41

Organi iz člana 19 stav 1 ovog zakona koji do dana početka primjenje ovog zakona nijesu vršili razmjenu podatka iz elektronskih registara i informacionih sistema kojima upravljaju preko jedinstvenog sistema za elektronsku razmjenu podataka dužni su da obezbijede tehničke uslove i sigurnosne standarde za pristup jedinstvenom sistemu za elektronsku razmjenu podataka i da zahtjev za pristup tom sistemu podnesu u roku od 90 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za dostavljanje podataka o registrima i informacionim sistemima

Član 42

Organi i drugi subjekti dužni su da evidencije i registre koje vode u štampanoj formi uspostave u elektronskoj formi, u roku od dvije godine od dana početka primjene ovog zakona.

Organi i drugi subjekti iz člana 21 stav 1 ovog zakona koji do dana početka primjene ovog zakona nijesu Ministarstvu dostavili podatke o elektronskim registrima koje vode i informacionim sistemima kojima upravljaju, dužni su da te podatke dostave u roku od 60 dana od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za prenos elektronskih registara i naloga za elektronsku komunikaciju

Član 43

Organi i drugi subjekti čiji su elektronski registri uskladišteni, odnosno čije se službene adrese za elektronsku komunikaciju nalaze na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi van Crne Gore, dužni su da te elektronske registre, odnosno službene adrese otvore na informaciono-komunikacionoj infrastrukturi u Crnoj Gori, u roku od 12 mjeseci od dana početka primjene ovog zakona, ako posebnim zakonom ili međunarodnim ugovorom nije drukčije utvrđeno.

Rok za uspostavljanje kataloga usluga

Član 44

Organi i drugi subjekti dužni su da katalog usluga elektronske uprave objave na svojoj internet stranici i dostave ih Ministarstvu, u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Rok za usklađivanje upravljanja informacionim sistemima

Član 45

Organi su dužni da upravljanje informacionim sistemima usklade sa članom 29 stav 1 i članom 30 stav 1 ovog zakona i obezbijede da informacioni sistemi ispune uslove portabilnosti i responzivnosti iz člana 16 stav 1 ovog zakona, u roku od 12 mjeseci od dana donošenja podzakonskih akata iz člana 16 stav 2, člana 29 stav 2 i člana 30 stav 2 ovog zakona.

Rok za obrazovanje Savjeta za elektronsku upravu

Član 46

Savjet za elektronsku upravu obrazovaće se u roku od tri mjeseca od dana početka primjene ovog zakona.

Prestanak važenja

Član 47

Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Zakon o elektronskoj upravi („Službeni list CG“, broj 32/14).

Stupanje na snagu

Član 48

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”, a primjenjivaće se nakon isteka šest mjeseci od dana stupanja na snagu.

Broj: 10-2/19-1/4
EPA 848 XXVI
Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O SANACIJI KREDITNIH INSTITUCIJA

Proglašavam Zakon o sanaciji kreditnih institucija, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2115/2
Podgorica, 6. decembra 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O SANACIJI KREDITNIH INSTITUCIJA

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se sanacija kreditnih institucija, osnivanje, finansiranje, upravljanje i korišćenje sredstava fonda za sanaciju kreditnih institucija, kao i druga pitanja od značaja za sanaciju kreditnih institucija.

Sanacija kreditne institucije

Član 2

Sanacija kreditne institucije je primjena mjera sanacije prema kreditnoj instituciji, radi ostvarivanja ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona.

Primjena zakona

Član 3

Ovaj zakon primjenjuje se na:
1) kreditnu instituciju;
2) finansijski holding i mješoviti holding sa sjedištem u Crnoj Gori;
3) matični finansijski holding u Crnoj Gori, matični finansijski holding u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori, matični mješoviti finansijski holding u Crnoj Gori i matični mješoviti finansijski holding u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori;
4) finansijsku instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno lice kreditne institucije ili lica iz tač. 2 ili 3 ovog člana i koja je obuhvaćena kontrolom na konsolidovanoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, i
5) filijalu kreditne institucije iz treće zemlje sa sjedištem u Crnoj Gori.

Izbor mjere sanacije

Član 4

(1) Centralna banka Crne Gore (u daljem tekstu: Centralna banka) odlučuje o preduzimanju i izboru mjera u sprovođenju ovog zakona, na osnovu prethodno utvrđenog finansijskog stanja, vrste, obima i složenosti poslova, vlasničke strukture, oblika organizovanja, rizičnog profila i veličine i pravnog statusa lica iz člana 3 ovog zakona, kao i povezanosti kreditne institucije i drugog lica sa drugim organizacionim oblicima i finansijskim sistemom u cjelini.

(2) Na kreditne institucije u sanaciji primjenjuju se propisi kojim se uređuju poslovanje kreditnih institucija i oblici obavljanja privrednih djelatnosti, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 5

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **institucija** je kreditna institucija i investiciono društvo;

2) **kreditna institucija** je privredno društvo čija je djelatnost primanje depozita ili ostalih povratnih sredstava od javnosti i odobravanje kredita za svoj račun;

3) **investiciono društvo** je pravno lice čija je redovna djelatnost ili poslovanje pružanje jedne ili više investicionih usluga trećim stranama i/ili obavljanje jedne ili više investicionih aktivnosti na profesionalnoj osnovi, na koje se primjenjuje zahtjev za inicijalnim kapitalom u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala, osim:

- kreditnih institucija;
- privrednih društava koja trguju za sopstveni račun na tržištima finansijskih fjučersa ili opcija ili drugih derivata i na novčanim tržištima, isključivo radi zaštite pozicija na tržištima derivata, ili koja trguju za račun drugih članova tih tržišta i za koje garantuju klirinški članovi istih tržišta, ako odgovornost za obezbjeđenje sprovođenja ugovora koje zaključuje takvo društvo preuzimaju klirinški članovi istih tržišta;
- društava koja nemaju odobrenje za pružanje pomoćnih usluga, a koja pružaju samo jednu ili više investicionih usluga ili aktivnosti utvrđenih zakonom kojim se uređuje tržište kapitala i kojima nije dozvoljeno da drže novac ili hartije od vrijednosti koji pripadaju njihovim klijentima i koja zbog toga ni u jednom trenutku ne smiju stupiti u dužnički odnos prema tim klijentima;

4) **finansijska institucija** je pravno lice, koje nije institucija, a čija je je isključiva ili pretežna djelatnost sticanje učešća u kapitalu ili pružanje jedne ili više osnovnih finansijskih usluga utvrđenih ovim zakonom, uključujući finansijski holding, mješoviti finansijski holding, platnu instituciju i društvo za upravljanje imovinom, a isključujući holdinge osiguravača i mješovite holdinge osiguravača;

5) **finansijski holding** je finansijska institucija, čija su zavisna društva isključivo ili pretežno institucije ili finansijske institucije, pri čemu je najmanje jedno od tih društava institucija, i koja nije mješoviti finansijski holding;

6) **mješoviti finansijski holding** je matično društvo u finansijskom konglomeratu koje nije kreditna institucija, društvo za osiguranje ili investiciono društvo, a koje zajedno sa

svojim zavisnim društvima, od kojih je najmanje jedno kreditna institucija, društvo za osiguranje ili investiciono društvo i sa drugim subjektima čini finansijski konglomerat;

7) **mješoviti holding** je matično društvo, koje nije finansijski holding, institucija ili mješoviti finansijski holding, ako je najmanje jedno njegovo zavisno društvo institucija;

8) **matični finansijski holding** je finansijski holding sa sjedištem u određenoj državi koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u istoj državi ili finansijskom holdingu ili mješovitom finansijskom holdingu koji je osnovan u toj državi;

9) **matični finansijski holding** iz EU je matični finansijski holding u državi članici koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici, a ne uključuje matični finansijski holding u Crnoj Gori;

10) **matični mješoviti finansijski holding** je mješoviti finansijski holding sa sjedištem u određenoj državi koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u istoj državi ili finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u toj istoj državi;

11) **matični mješoviti finansijski holding iz EU** je matični mješoviti finansijski holding u državi članici koji nije zavisno društvo institucije koja je odobrenje za rad dobila u bilo kojoj državi članici ili drugog finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u bilo kojoj državi članici, a ne uključuje matični mješoviti finansijski holding u Crnoj Gori;

12) **institucija koja je predmet sanacije** je kreditna institucija, finansijska institucija, finansijski holding, mješoviti finansijski holding, mješoviti holding, matični finansijski holding u državi članici, matični finansijski holding u Evropskoj uniji, matični mješoviti finansijski holding u zemlji članici ili matični mješoviti holding u Evropskoj uniji, u vezi sa kojima se sprovodi mjera sanacije;

13) **država članica** je država članica Evropske unije i država potpisnica Ugovora o Evropskom ekonomskom prostoru;

14) **treća zemlja** je strana država koja nije država članica;

15) **filijala** je organizacioni dio kreditne instutucije, koji nema svojstvo pravnog lica i koji obavlja sve ili samo dio poslova iz djelatnosti kreditne institucije;

16) **značajna filijala** je filijala kreditne instituciije u državi članici, koja je u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija utvrđena kao značajna za državu članicu u kojoj je sjedište te filijale;

17) **nadležni organ** je državni ili drugi organ koji je u skladu sa propisima određene države službeno priznat i ovlašćen za superviziju kreditnih institucija u okviru sistema supervizije koji je na snazi u toj državi;

18) **nadležno ministarstvo** je ministarstvo države članice nadležno za poslove finansija ili drugo ministarstvo koje je na državnom nivou odgovorno za odluke iz oblasti ekonomije, finansija i budžeta, a koje je imenovano za izvršavanje funkcije nadležnog ministarstva u skladu sa propisima te države kojima se uređuje sanacija kreditnih institucija;

19) **organ upravljanja** je organ, ili više organa pravnog lica, koji su u skladu sa propisima ovlašćeni da utvrđuju strategiju, ciljeve i opšte usmjerenje tog pravnog lica, a koji vrše nadzor i prate odlučivanje u vezi sa upravljanjem i uključuje lica koja stvarno upravljaju poslovanjem tog pravnog lica;

20) **više rukovodstvo** su fizička lica koja obavljaju izvršne funkcije u kreditnoj instituciji i koja su odgovorna organu upravljanja za dnevno upravljanje kreditnom institucijom;

21) **grupa** je matično društvo i njegova zavisna društva;

22) **član grupe** je pravno lice koje je dio grupe;

23) **prekogranična grupa** je grupa koja ima članove grupe u više od jedne države;

24) **hitna podrška za likvidnost** je obezbjeđivanje likvidnosti od strane Centralne banke, ili bilo koja druga pomoć koja može da kao rezultat ima povećanje likvidnosne podrške Centralne banke, solventnoj kreditnoj instituciji ili grupi solventnih kreditnih institucija koja ima privremene probleme sa likvidnošću, ako takva mjera nije dio monetarne politike;

25) **nadležni organ za konsolidaciju** je nadležni organ odgovoran za sprovođenje supervizije na konsolidovanoj osnovi matičnih kreditnih institucija i kreditnih institucija koje kontrolišu matični finansijski holdinzi ili matični mješoviti finansijski holdinzi;

26) **konsolidovana osnova** znači: na osnovu konsolidovanog položaja;

27) **potkonsolidovani položaj** znači: na osnovu konsolidovanog položaja matične kreditne institucije, finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga, isključujući podgrupu subjekata, ili na osnovu konsolidovanog položaja matične kreditne institucije, finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji nije konačna matična institucija, finansijski holding ili mješoviti finansijski holding;

28) **organ nadležan za sanaciju grupe** je organ za sanaciju u državi članici u kojoj se nalazi nadležni organ za konsolidaciju;

29) **osnovne linije poslovanja** su linije poslovanja i pripadajuće usluge koje čine bitne izvore prihoda, dobiti ili vrijednost franšize za kreditnu instituciju ili grupu kojoj kreditna institucija pripada;

30) **mjera sanacije** je odluka o otvaranju postupka sanacije kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, primjena instrumenta sanacije ili izvršavanje jednog ili više ovlašćenja za sanaciju;

31) **instrument sanacije** je instrument iz člana 68 stav 1 ovog zakona;

32) **sanacija grupe** je preduzimanje mjera sanacije na nivou matičnog društva ili kreditne institucije koja podliježe kontroli na konsolidovanoj osnovi, ili koordinirana primjena instrumenata sanacije i sprovođenje sanacionih ovlašćenja organa za sanaciju u odnosu na članove grupe koji ispunjavaju uslove za sanaciju;

33) **stečajni postupak** je svaki postupak u slučaju insolventnosti koji dovodi do djelimičnog ili potpunog oduzimanja imovine stečajnog dužnika i imenovanja stečajnog upravnika;

34) **likvidacija** je unovčenje i podjela imovine kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona;

35) **matična kreditna institucija** je kreditna institucija sa sjedištem u određenoj državi koja ima kao zavisno društvo kreditnu instituciju ili finansijsku instituciju, odnosno koja ima značajno učešće u toj kreditnoj ili finansijskoj instituciji, a koja nije zavisno društvo druge kreditne institucije koja je dobila odobrenje za rad u istoj državi, odnosno finansijskog holdinga ili mješovitom finansijskom holdingu koji je osnovan u toj državi;

36) **matična kreditna institucija iz EU** je matična kreditna institucija u državi članici koja nije zavisno društvo druge kreditne institucije koja je odobrenje za rad dobila u nekoj državi članici ili finansijskog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga koji je osnovan u nekoj državi članici;

37) **kolegijum supervizora** je tijelo koje osniva supervizor nadležan za konsolidaciju, u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

38) **vlasnički instrumenti** su akcije, drugi instrumenti koji daju pravo na vlasništvo, instrumenti koji se mogu konvertovati u akcije ili koji daju pravo sticanja akcija ili drugog vlasničkog instrumenta i instrumenti koji predstavljaju vlasništvo akcije ili drugog vlasničkog instrumenta;

39) **akcionar** je vlasnik akcija ili imalac drugog vlasničkog instrumenta;

40) **instrumenti regulatornog kapitala** su instrumenti kapitala koje emituje kreditna institucija i koji ispunjavaju uslove za instrumente redovnog osnovnog kapitala, instrumente dodatnog osnovnog kapitala ili instrumente dopunskog kapitala;

41) **instrumenti dodatnog osnovnog kapitala** su instrumenti kapitala koji ispunjavaju uslove da budu priznati kao element dodatnog osnovnog kapitala kreditne institucije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

42) **instrumenti dopunskog kapitala** su instrumenti kapitala ili subordinisane obaveze koji ispunjavaju uslove da budu priznati kao element dopunskog kapitala kreditne institucije, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

43) **relevantni instrumenti kapitala** su instrumenti dodatnog osnovnog kapitala i instrumenti dopunskog kapitala;

44) **oštećeni povjerilac** je povjerilac čije je potraživanje povezano sa obavezom koja je smanjena ili konvertovana u akcije ili druge vlasničke instrumente sprovođenjem ovlašćenja za smanjenje vrijednosti ili konvertovanje primjenom instrumenta interne sanacije;

45) **društvo primalac** je pravno lice na koje se sa kreditne institucije u sanaciji prenose akcije ili drugi vlasnički instrument, dužnički instrument i/ili imovina, prava i obaveze;

46) **pravo otkaza** je pravo na otkaz ugovora, pravo na prijevremeno ispunjenje, otkaz ili prebijanje obaveze ili drugo pravo kojim se odlaže, mijenja ili gasi neka obaveza ugovorne strane ili sprječava nastanak obaveze iz ugovora;

47) **radni dan** je svaki dan osim subote, nedjelje ili državnog praznika;

48) **zavisno društvo u Evropskoj uniji** je kreditna institucija sa sjedištem u državi članici koja je zavisno društvo kreditne institucije ili matičnog društva iz treće zemlje;

49) **matično društvo u Evropskoj uniji** je matična kreditna institucija u Evropskoj uniji, matični finansijski holding u Evropskoj uniji ili matični mješoviti finansijski holding u Evropskoj uniji;

50) **kreditna institucija** iz treće zemlje je pravno lice sa sjedištem u trećoj zemlji koje bi, da ima sjedište u Evropskoj uniji, imalo tretman kreditne institucije;

51) **matično društvo** iz treće zemlje je matično društvo, matični finansijski holding ili matični mješoviti finansijski holding, koji ima sjedište u trećoj zemlji;

52) **filijala u Evropskoj uniji** je filijala kreditne institucije iz treće zemlje u državi članici;

53) **relevantni organ treće zemlje** je organ iz treće zemlje koji je odgovoran za sprovođenje ovlašćenja koja su uporediva sa ovlašćenjima organa za sanaciju ili nadležnih organa iz ovog zakona;

54) **aranžman finansiranja grupe** je jedan ili više aranžmana finansiranja koji je dostupan u državi članici u kojoj se nalazi organ za sanaciju za grupu;

55) **naizmjenična transakcija (back-to-back)** je transakcija izvršena između dva člana grupe za potrebe potpunog ili djelimičnog prenosa rizika nastalog iz druge transakcije između jednog od članova grupe i treće strane;

56) **garantovani depozit** je dio zaštićenog depozita koji ne prelazi nivo pokrića;

57) **zaštićeni depozit** je svaki depozit u kreditnoj instituciji koji je uključen u sistem zaštite depozita u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita;

58) **pokrivene obveznice** su obveznice koje zadovoljavaju propisane uslove za pokrivene obveznice, a koje emituje kreditna institucija koja ima sjedište u državi članici i koja je predmet posebnog javnog nadzora čija je svrha zaštita imaoca tih obveznica;

59) **sporazum o netiranju** je sporazum u okviru kojeg se niz potraživanja ili obaveza može konvertovati u jedno neto potraživanje, uključujući sporazume o netiranju putem zatvaranja transakcije prema kojima se prilikom nastanka događaja izvršenja (bez obzira na to kako i kojim propisom je taj događaj definisan) obaveze strana ubrzavaju tako da odmah postaju dospjele ili prestaju i u svakom slučaju su konvertovane ili zamijenjene jednim neto potraživanjem, uključujući odredbe o konačnom netiranju i netiranje;

60) **odredbe o konačnom netiranju** su odredbe ugovora o finansijskom obezbjeđenju, ili ugovora koji uključuje finansijski kolateral, ili, u nedostatku takve odredbe, svaka zakonska

odredba kojom se, u slučaju nekog događaja izvršenja izazvanog operacijom netiranja, usklađivanja ili na neki drugi način:

- obaveze strana ubrzavaju kako bi odmah dospjele i kako bi se izrazile kao obaveza plaćanja iznosa koji predstavlja njihovu procijenjenu trenutnu vrijednost, ili se ukidaju i zamjenjuju obavezom plaćanja tog iznosa, i/ili
- vrši obračun dospjelih iznosa jedne strane prema drugoj u smislu ovih obaveza, pa je strana koja drugoj strani duguje veći iznos dužna da plati neto iznos koji odgovara saldu tog računa;

61) **netiranje** je konvertovanje u jedno neto potraživanje ili jednu neto obavezu potraživanja i dugovanja koja proizilaze iz naloga za prenos koje učesnik ili učesnici izdaju ili primaju od jednog ili više drugih učesnika što dovodi do toga da se može imati samo neto potraživanje ili imati samo neto dugovanje;

62) **sporazum o poravnanju** je sporazum kojim se vrši poravnanje dva ili više potraživanja odnosno obaveza između kreditne institucije u sanaciji i druge ugovorne strane;

63) **mjera za sprečavanje krize** je izvršavanje ovlašćenja za direktno otklanjanje nedostataka ili smetnji za oporavak u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, izvršavanje ovlašćenja za rješavanje ili otklanjanje smetnji mogućnosti sanacije u skladu sa ovim zakonom, primjena supervizorskih mjera u fazi rane intervencije uključujući mjeru uvođenja privremene uprave u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija ili izvršavanje ovlašćenja smanjenja vrijednosti i konverzije relevantnh instrumenata kapitala u skladu sa ovim zakonom;

64) **mjera za upravljanje krizom** je mjera sanacije ili imenovanje sanacione uprave, kao i imenovanje lica zaduženih za izradu plana reorganizacije u skladu sa ovim zakonom;

65) **deponent** je imalac ili, u slučaju zajedničkog računa, svaki od imalaca depozita u kreditnoj instituciji;

66) **regulisano tržište** je multilateralni sistem kojim upravlja organizator tržišta, koji obezbjeđuje uslove za spajanje višestrukih interesa trećih lica za zaključivanje ugovora o kupoprodaji finansijskih instrumenata uključenih u trgovanje po pravilima tog sistema i koje posluje kontinuirano u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala;

67) **matično društvo** ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

68) zavisno društvo ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

II. NADLEŽNOSTI U POSTUPKU SANACIJE

Organ ovlašćen za sanaciju

Član 7

(1) Centralna banka je organ za sanaciju, ovlašćen da primjenjuje instrumente sanacije i izvršava sanaciona ovlašćenja utvrđena ovim zakonom.

(2) Centralna banka je dužna da obezbijedi operativnu nezavisnost kojom se izbjegava sukob interesa pri izvršavanju ovlašćenja koje Centralna banka ima kao organ za sanaciju u skladu sa ovim zakonom i ovlašćenja koja ima kao nadležni organ za superviziju kreditnih institucija, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(3) Operativna nezavisnost iz stava 2 ovog člana se obezbjeđuje uspostavljanjem odvojenog izvještavanja i pripremanja predloga odluka i drugih akata u okviru funkcionalne cjeline za sanaciju i odluka i drugih akata u okviru funkcionalne cjeline za superviziju.

(4) Funkcionalnu cjelinu za sanaciju, odnosno superviziju, iz stava 3 ovog člana, čine zaposleni u Centralnoj banci koji u skladu sa aktom o unutrašnjoj organizaciji Centralne banke obavljaju poslove pripremanja odluka, mišljenja i drugih akata koje donose organi

Centralne banke u ostvarivanju funkcije supervizije, odnosno sanacije kreditnih institucija, uključujući i lica koja u skladu sa Statutom Centralne banke imaju ovlašćenja u oblasti supervizije, odnosno sanacije kreditnih institucija i predlažu akte koje donose organi Centralne banke.

(5) Centralna banka može, za obavljanje određenih poslova koji se odnose na sanaciju, da ovlasti revizora ili drugo profesionalno kvalifikovano lice koje nije zaposleno u Centralnoj banci, ako su ispunjeni uslovi koji se odnose na zaštitu povjerljivih informacija.

(6) Centralna banka je dužna da aktom o unutrašnjoj organizaciji i drugim internim aktima obezbijedi da zaposleni koji obavljaju poslove iz oblasti sanacije kreditnih institucija u skladu sa odredbama ovog zakona, budu strukturno i funkcionalno odvojeni od zaposlenih koji obavljaju poslove iz oblasti supervizije kreditnih institucija i da podliježu posebnim linijama izvještavanja.

(7) Centralna banka je dužna da na svojoj internet stranici objavljuje sažete informacije o sadržini internih akata Centralne banke kojima se uređuje organizacija poslova iz oblasti sanacije kreditnih institucija, uključujući pravila o poslovnoj tajni i razmjeni informacija između funkcionalnih oblasti sanacije i supervizije kreditnih institucija.

(8) Centralna banka može da utvrđuje smjernice za primjenu ovog zakona, u skladu sa smjernicama Evropskog bankarskog regulatora kojima se uređuju pitanja iz oblasti sanacije kreditnih institucija.

Obavljanje poslova iz oblasti sanacije

Član 8

(1) Funkcionalna cjelina za sanaciju i funkcionalna cjelina za superviziju iz člana 7 stav 4 ovog zakona dužne su da u pripremi akata, planiranju i obavljanju drugih poslova u skladu sa ovim zakonom međusobno blisko sarađuju.

(2) U izvršavanju poslova i ostvarivanju saradnje iz stava 1 ovog člana:

1) u okviru funkcionalne cjeline za sanaciju pripremaju se predlozi za odlučivanje o oduzimanju dozvole za rad kreditne institucije u sanaciji, u slučaju iz člana 68 stav 6 ovog zakona;

2) u okviru funkcionalne cjeline za superviziju pripremaju se:

- predlog za odlučivanje o pokretanju postupka sanacije kreditne institucije i finansijskih institucija i holdinga iz člana 43 ovog zakona;
- uz saglasnost funkcionalne cjeline za sanaciju, predlog mjera iz člana 71 stav 2 ovog zakona;

3) funkcionalna cjelina za sanaciju i funkcionalna cjelina za superviziju zajednički:

- vrše procjenu plana reorganizacije iz člana 106 stav 1 ovog zakona i izmijenjenog plana reorganizacije iz člana 106 stav 3 ovog zakona;
- vrše procjenu i pripremaju predlog za odlučivanje o prihvatanju plana reorganizacije iz člana 105 stav 1, kao i predlog za nalaganje izmjene odobrenog plana u smislu člana 106 stav 6 ovog zakona;
- pripremaju predloge stavova Centralne banke vezane za ocjenu ispunjenosti uslova iz člana 109 stav 4 tač. 1 i 3 ovog zakona;

4) funkcionalna cjelina za sanaciju, nakon konsultacija sa funkcionalnom cjelinom za superviziju, priprema predlog za odlučivanje o:

- planu sanacije iz člana 18 ovog zakona;
- mjerama za rješavanje ili otklanjanje prepreka za sanaciju iz člana 25 ovog zakona;
- minimalnom zahtjevu za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama iz člana 30 ovog zakona;
- oduzimanju dozvole za rad prelazne kreditne institucije u smislu člana 88 stav 5 ovog zakona,

- okončanju postupka sanacije iz člana 71 stav 2 ovog zakona;

5) funkcionalna cjelina za sanaciju dostavlja funkcionalnoj cjelini za superviziju:

- obavještenje kreditne institucije iz člana 18 stav 8 ovog zakona;
- planove sanacije kreditnih institucija;
- obavještenje iz člana 36 stav 5 ovog zakona o pokretanju postupka sanacije kreditne institucije,
- u slučaju neprihvatanja predloga za pokretanje sanacije iz člana 35 stav 1 ovog zakona, obavještenje o neprihvatanju predloga, radi daljeg postupanja u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;
- odluku iz člana 79 st. 2 i 3 ovog zakona;
- akt kreditne institucije u sanaciji iz člana 82 stav 2 ovog zakona kojim se utvrđuje strategija i rizični profil prelazne kreditne institucije;
- obavještenje iz člana 106 stav 3 ovog zakona;
- tromjesečne izvještaje sanacione uprave iz člana 106 stav 5 ovog zakona o sprovođenju plana reorganizacije;
- rješenja iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona;

6) funkcionalna cjelina za superviziju dostavlja funkcionalnoj cjelini za sanaciju:

- raspoložive informacije potrebne za izradu i sprovođenje planova sanacije;
- obavještenje iz člana 35 stav 4 ovog zakona o ispunjenosti uslova iz stava 1 tog člana,
- akt donesen u skladu sa članom 48 stav 4 kojim je utvrđeno postojanje okolnosti iz člana 48 stav 2 tač. 1 i 2 ovog zakona;
- rješenje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća iz člana 75 stav 6 ovog zakona.

Odgovornost za štetu

Član 9

Centralna banka, zaposleni u Centralnoj banci, članovi sanacione uprave, asistenti sanacione uprave, revizori ili bilo koje drugo lice koje Centralna banka ovlasti, ne odgovaraju za štetu koja nastane prilikom obavljanja dužnosti u okviru ovog zakona, osim ako se dokaže da su određenu radnju učinili ili propustili da učine namjerno ili s krajnjom nepažnjom.

Nadležno ministarstvo

Član 10

(1) Državne instrumenate finansijske stabilizacije iz ovog zakona, primjenjuje organ državne uprave koji je nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

(2) Centralna banka je dužna da obavještava Ministarstvo o odlukama i rješenjima donesenim u skladu sa odredbama ovog zakona.

Saradnja sa organom za sanaciju investicionih društava

Član 11

(1) Centralna banka ostvaruje saradnju sa organom nadležnim za sanaciju investicionih društava u Crnoj Gori u izvršavanju zadataka i ovlašćenja koja se odnose na sanaciju grupa i zalaže se za efikasno planiranje rješenja i primjenu mjera za sanaciju institucija.

(2) Centralna banka i organ nadležan za sanaciju investicionih društava, u najvećoj mogućoj mjeri, uspostavljaju jedinstvene prakse u vezi sa planiranjem sanacije i mjerama sanacije prema institucijama i usklađuju metodološke pristupe sanaciji.

(3) Centralna banka i organ za sanaciju investicionih društava međusobno razmjenjuju sve informacije koje su im potrebne za obavljanje njihovih zadataka i ovlašćenja koja se odnose na sanaciju ili prestanak rada institucija.

III. PLANIRANJE SANACIJE

Ciljevi sanacije

Član 12

(1) Prilikom primjene instrumenata sanacije ili izvršavanja sanacionih ovlašćenja, Centralna banka polazi od ciljeva sanacije iz stava 2 ovog člana i koristi instrumente i ovlašćenja kojima se najbolje ostvaruju ciljevi sanacije u odnosu na svaki pojedinačni slučaj.

(2) Ciljevi sanacije kreditne institucije su:

1) obezbjeđivanje kontinuiteta u obavljanju ključnih funkcija kreditne institucije;

2) izbjegavanje znatnog negativnog uticaja na stabilnost finansijskog sistema, naročito sprečavanje širenja negativnih uticaja na finansijski sistem, uključujući i njihovo širenje na tržišnu infrastrukturu i održavanje tržišne discipline;

3) zaštita budžetskih i drugih javnih sredstava, svođenjem na najmanju moguću mjeru korišćenje vanredne javne finansijske pomoći pri sanaciji kreditnih institucija;

4) zaštita deponenata koji imaju garantovane depozite položene u kreditnoj instituciji; i

5) zaštita novčanih sredstava i druge imovine klijenata.

(3) Ključne funkcije iz stava 2 tačka 1 ovog člana su aktivnosti, usluge ili djelatnosti čiji bi prestanak pružanja u Crnoj Gori ili bilo kojoj od država članica mogao da dovede do prekida usluga značajnih za realnu ekonomiju ili do poremećaja finansijske stabilnosti zbog veličine, tržišnog učešća, spoljne i unutrašnje međusobne povezanosti, složenosti ili prekograničnih aktivnosti kreditne institucije ili grupe, sa stanovišta mogućnosti njihovog prenošenja na drugo lice.

(4) Ciljevi iz stava 2 ovog člana jednakog su značaja i međusobno se usklađuju u postupku sanacije kreditne institucije primjereno svakom pojedinačnom slučaju.

(5) Centralna banka, pri ostvarivanju ciljeva sanacije iz stava 2 ovog člana, dužna je da vodi računa o smanjenju troškova sanacije na najmanju moguću mjeru i izbjegavanju smanjenja vrijednosti imovine kreditne institucije, osim kada je to neophodno radi ostvarivanja ciljeva sanacije.

Principi za sprovođenje sanacije

Član 13

(1) Centralna banka, pri primjeni instrumenata sanacije i izvršavanja sanacionih ovlašćenja, preduzima sve potrebne mjere kojima se obezbjeđuje da se sanacija sprovodi u skladu sa sljedećim principima:

1) teret sanacije prvo snose akcionari kreditne institucije u sanaciji, a ostali povjerioci kreditne institucije teret sanacije snose prema obrnutom redosljedu prioriteta, u odnosu na redosljed prioriteta za naplatu potraživanja utvrđen zakonom kojim se uređuje stečajni postupak nad kreditnim institucijama;

2) članovi nadzornog odbora, upravnog odbora i više rukovodstvo kreditne institucije u sanaciji, razrješavaju se od dužnosti, osim u slučaju kada je zadržavanje jednog ili više tih lica neophodno za ostvarivanje ciljeva sanacije;

3) nadzorni i upravni odbor i više rukovodstvo kreditne institucije dužni su da pruže svu potrebnu pomoć za postizanje ciljeva sanacije;

4) fizička i pravna lica koja su odgovorna za propadanje kreditne institucije, snose odgovornost u skladu sa propisima o naknadi štete i/ili krivičnoj odgovornosti;

5) prema povjeriocima koji po zakonu kojim se uređuje stečajni postupak pripadaju istom redu prioriteta pri naplati potraživanja, postupa se na isti način, ako ovim zakonom nije drugačije propisano;

6) povjerioci ne smiju pretrpjeti gubitke veće od gubitaka koji bi nastali da je nad kreditnom institucijom otvoren stečajni postupak, u skladu sa zaštitnim mjerama utvrđenim ovim zakonom;

7) instrumenti sanacije i izvršavanje sanacionih ovlašćenja se ne primjenjuju na garantovane depozite;

8) mjere sanacije preduzimaju se u skladu sa odredbama ovog zakona kojima se uređuju zaštitne mjere.

(2) Mjerama sanacije iz stava 1 ovog člana smatra se donošenje rješenja o otvaranju postupka sanacije kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, primjena instrumenata sanacije ili izvršavanje jednog ili više sanacionih ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom.

(3) Na kreditnu instituciju koja je član grupe, Centralna banka, u skladu sa ciljevima sanacije, primjenjuje instrumente sanacije i izvršava sanaciona ovlašćenja na način kojim se negativni efekti na članove grupe, grupu u cjelini i finansijsku stabilnost u Evropskoj uniji, njenim državama članicama, a naročito i državama u kojima grupa posluje, svode na najmanju moguću mjeru.

(4) Pri primjeni instrumenata sanacije i izvršavanju sanacionih ovlašćenja, ako je potrebno, postupa se u skladu sa propisima Evropske unije kojima se uređuje državna pomoć.

(5) Ako se instrument prodaje, instrument prenosa na prelaznu kreditnu instituciju ili instrument odvajanja imovine, primjenjuje na kreditnu instituciju ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, prava zaposlenih koja se prenose na novog poslodavca mogu se umanjiti.

(6) Centralna banka prilikom primjene mjera sanacije i sprovođenja postupka sanacije, po potrebi, obavještava predstavnike zaposlenih u kreditnoj instituciji u sanaciji.

Procjena mogućnosti sanacije kreditne institucije koja nije dio grupe

Član 14

(1) Centralna banka pri izradi i ažuriranju plana sanacije za kreditnu instituciju koja nije član grupe, procjenjuje mogućnost stečajnog postupka ili sanacije i identifikuje i analizira prepreke za sanaciju, odnosno utvrđuje mjere koje se mogu preduzeti za otklanjanje tih prepreka.

(2) Smatraće se da je kreditnu instituciju moguće sanirati, ako je nad njom moguće sprovesti stečajni postupak ili postupak sanacije, pod uslovom da sprovođenje tih postupaka, u mjeri u kojoj je to moguće, ne dovodi do štetnih posljedica na finansijski sistem i da se njihovim sprovođenjem obezbjeđuje kontinuitet obavljanja ključnih funkcija članova grupe.

(3) Procjena mogućnosti sanacije kreditne institucije ne smije se zasnivati na pretpostavci obezbjeđenja vanredne javne finansijske pomoći iz budžeta države i drugih javnih prihoda, osim iz sredstava sanacionog fonda, niti na hitnoj podršci za likvidnost ili podrške za održavanje likvidnosti koja se obezbjeđuje sa sredstvima obezbjeđenja, rokom otplate i kamatnim stopama koje odstupaju od uobičajenih.

(4) Vanredna javna finansijska pomoć iz stava 3 ovog člana je državna pomoć koja se odobrava u skladu sa zakonom kojim se uređuje kontrola državne pomoći, sa ciljem očuvanja ili obnavljanja održivosti, likvidnosti ili solventnosti kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ili grupe u čijem su sastavu ta institucija ili subjekt.

(5) Ako kreditna institucija ima značajnu filijalu u državi članici, Centralna banka u odnosu na tu filijalu, prije sprovođenja procjene iz stava 1 ovog člana, ostvaruje saradnju sa organom nadležnim za sanaciju kreditnih institucija te države.

(6) Pri procjeni mogućnosti sanacije kreditne institucije koja nije dio grupe Centralna banka je dužna da procijeni:

1) mogućnost raspoređivanja osnovnih linija poslovanja i ključnih funkcija kreditne institucije na druga pravna lica;

2) osposobljenost organizacione i korporativne strukture kreditne institucije da prati osnovne linije poslovanja i ključne funkcije;

3) organizacione, kadrovske, finansijske i infrastrukturne kapacitete i nivo likvidnosti i kapitala za podršku osnovnim linijama poslovanja i ključnim funkcijama kreditne institucije i njihovo održavanje;

4) održivost zaključenih ugovora o pružanju usluga i njihovu primjenljivost u slučaju sanacije kreditne institucije;

5) adekvatnost upravljačke strukture kreditne institucije za upravljanje i obezbjeđenje usklađenosti ugovora o pružanju usluga sa politikom kreditne institucije;

6) sposobnost kreditne institucije da u slučaju odvajanja ključnih funkcija ili osnovnih linija poslovanja obezbijedi postupak prenosa usluga koje su predmet ugovora o pružanju usluga trećim licima;

7) posjedovanje i adekvatnost planova za obezbjeđivanje kontinuiteta poslovanja i mjera za postupanje u kriznim situacijama, kojima se obezbjeđuje kontinuitet pristupa platnim sistemima i sistemima za saldiranje finansijskih instumenata;

8) kapacitete informacionog sistema kreditne institucije za pružanje pristupa tačnim i potpunim informacijama u vezi sa osnovnim linijama poslovanja i ključnim funkcijama, radi podrške blagovremenom odlučivanju u vezi sa sanacijom;

9) osposobljenost upravljačkih informacionih sistema za kontinuirano pružanje informacija neophodnih za efikasnu sanaciju kreditne institucije, uključujući i brze promjene uslova od značaja za sanaciju kreditne institucije;

10) rezultate testiranja upravljačkih informacionih sistema kreditne institucije korišćenjem stres scenarija;

11) sposobnost kreditne institucije da obezbijedi kontinuitet upravljačkih informacionih sistema u samoj kreditnoj instituciji ili u novom pravnom licu, u slučaju da se ključne funkcije i osnovne linije poslovanja izdvoje iz ostalih funkcija i linija poslovanja kreditne institucije;

12) posjedovanje odgovarajućeg postupka radi pružanja ažurnih i potpunih informacija potrebnih za utvrđivanje povjerilaca kreditne institucije, kao i deponenata sa garantovanim depozitima i iznosima garantovanih depozita;

13) uslove pod kojima su u okviru grupe date garancije, i da li su date po tržišnim uslovima kao i otpornost sistema upravljanja rizikom u vezi sa tim garancijama;

14) usklađenost i obim naizmjeničnih transakcija u okviru grupe, stepen usklađenosti tih transakcija sa tržišnim uslovima i otpornost sistema upravljanja rizikom u vezi s tim transakcijama;

15) uticaj korišćenja garancija u okviru grupe ili naizmjeničnih transakcija knjiženja na mogućnost širenja negativnog uticaja na funkcije u okviru grupe;

16) uticaj organizacione strukture grupe na primjenu instrumenata sanacije zbog brojnosti pravnih lica, složenosti strukture grupe ili prepreka za usklađivanje poslovanja po članovima grupe;

17) iznos i vrstu kvalifikovanih obaveza kreditne institucije;

18) postojanje i održivost sporazuma o uslugama;

19) da li u državi u kojoj posluje zavisni član grupe postoji organ ovlašćen za primjenu mjera sanacije ekvivalentan mjerama utvrđenim ovim zakonom i mogućnost koordinacije aktivnosti Centralne banke i tog organa;

20) sprovodivost mjera sanacije kojima se postižu ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona, u odnosu na mogućnosti njihove primjene i strukturu kreditne institucije;

21) da li struktura grupe dozvoljava Centralnoj banci da sanira cijelu grupu ili jednog ili više njenih članova, bez ostvarivanja značajnog direktnog ili indirektnog nepovoljnog uticaja

na finansijski sistem, povjerenje u tržište ili ekonomiju i radi maksimalnog povećanja vrijednosti grupe kao cjeline;

22) programe i postupke za sprovođenje neometane sanacije, ako grupa ima zavisna društva koja posluju u različitim pravnim sistemima;

23) opravdanost korišćenja mjera sanacije kojima se izvršavaju ciljevi sanacije, obzirom na moguće efekte primjena tih instrumenata na povjerioce, ugovorne strane, klijente i zaposlene i moguće mjere organa strane države nadležnog za sanaciju;

24) adekvatnost načina procjene uticaja sanacije kreditne institucije na stabilnost finansijskog sistema i povjerenje u finansijsko tržište;

25) efekat sanacije (pozitivan ili negativan) na stabilnost finansijskog sistema i povjerenje u finansijsko tržište i mogućnost vrednovanja efekata;

26) primjenu mjera i sanacionih ovlašćenja radi sprečavanja širenja negativnih efekata na druge kreditne institucije ili na finansijska tržišta; i

27) uticaj sanacije kreditne institucije na funkcionisanje platnih sistema i sistema za saldiranje finansijskih instrumenata.

(7) Izuzetno od stava 6 ovog člana, ako sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacije kreditne institucije, odnosno grupe, zbog prirode, obima i složenosti posla koji ta kreditna institucija obavlja, njene akcionarske strukture, rizičnog profila, veličine, pravnog oblika i statusa, međusobne povezanosti sa ostalim kreditnim institucijama ili uopšte sa finansijskim sistemom, neće imati negativan efekat na finansijska tržišta, druge kreditne institucije ili na uslove finansiranja, Centralna banka može da pojednostavi procjenu mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno mogućnosti za sanaciju na način što neće procjenjivati sve elemente iz stava 6 ovog člana.

(8) Kriterijume za procjenu mogućnosti sanacije kreditne institucije i grupe i procjenu uticaja sprovođenja postupka sanacije kreditne institucije na finansijska tržišta, druge institucije ili na uslove finansiranja propisuje Centralna banka

Procjena mogućnosti sanacije za grupu iz Crne Gore

Član 15

(1) Procjena mogućnosti sanacije grupe čiji članovi imaju sjedište u Crnoj Gori, vrši se shodnom primjenom člana 14 ovog zakona.

(2) Pri procjeni mogućnosti sanacije grupe iz stava 1 ovog člana, Centralna banka je dužna da pored elemenata procjene iz člana 14 stav 6 ovog zakona, procijeni i sljedeće elemente:

1) ako grupa koristi jemstva u okviru grupe, da li su ta jemstva data po tržišnim uslovima i da li su te transakcije ugovorene po tržišnim uslovima i da li je sistem upravljanja rizicima povezan sa tim transakcijama efikasan i pouzdan;

2) ako grupa ima zaključene ugovore o naizmjeničnim transakcijama, da li su te transakcije ugovorene po tržišnim uslovima i da li je sistem upravljanja rizicima povezan sa tim transakcijama efikasan i pouzdan;

3) mjeru u kojoj jemstva ili transakcije iz tač. 1 i 2 ovog stava mogu povećati rizik širenja negativnih efekata na ostale članove grupe;

4) mjeru u kojoj pravna struktura grupe onemogućava primjenu instrumenata sanacije zbog broja pravnih lica, složenosti strukture grupe ili nemogućnosti raspoređivanja linija poslovanja po pravnim licima;

5) nivo negativnog uticaja sanacije člana grupe koji je kreditna institucija ili finansijska institucija na nefinansijski dio grupe, ako procjena obuhvata i mješoviti holding;

6) mjeru u kojoj bi sanacija člana grupe koji je institucija ili finansijska institucija mogla imati negativan efekat na nefinansijski dio grupe, ako procjena obuhvata mješovite holdinge;

7) postupke i načine koji omogućavaju sprovođenje sanacije grupe koja ima društva na teritorijama na kojima se primjenjuju različiti propisi; i

8) mjeru u kojoj struktura grupe omogućava sanaciju cijele grupe ili jednog ili više članova grupe, a da se pri tome ne ostvaruje značajni nepovoljni efekat na finansijski sistem, povjerenje u tržište ili ekonomiju, a u cilju maksimalnog održavanja vrijednosti grupe kao cjeline.

(3) Jemstvom u okviru grupe iz stava 2 tačka 1 ovog člana smatra se ugovor prema kojem jedan član grupe jemči trećoj strani za obaveze drugog člana grupe.

Procjena mogućnosti sanacije grupe u EU kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 16

(1) Kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe iz Evropske unije, za potrebe izrade i ažuriranja plana sanacije iz člana 19 ovog zakona, procjenjuje mogućnost sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije grupe zajedno sa organima za sanaciju zavisnih društava iz te grupe.

(2) Smatraće se da je grupu moguće sanirati ako je nad njom moguće sprovesti stečajni postupak ili postupak sanacije, pod uslovom da sprovođenje tih postupaka, u mjeri u kojoj je to moguće, ne dovodi do štetnih posljedica na finansijski sistem Crne Gore, druge države članice, odnosno Evropske unije u cjelini i da se njihovim sprovođenjem obezbjeđuje kontinuitet obavljanja ključnih funkcija članova grupe.

(3) Procjena mogućnosti sanacije grupe ne smije se zasnivati na pretpostavci obezbjeđenja vanredne finansijske pomoći iz budžeta države i drugih javnih prihoda, osim iz sredstava sanacionog fonda, niti na hitnoj podršci za likvidnost ili podršci Centralne banke za održavanje likvidnosti koja se obezbjeđuje sa sredstvima obezbjeđenja, rokom otplate i kamatnim stopama koje odstupaju od uobičajenih.

(4) Procjena mogućnosti sanacije za prekograničnu grupu vrši se u postupku koji je članom 22 ovog zakona propisan za donošenje plana sanacije za grupu.

(5) Pri procjeni iz stava 1 ovog člana, Centralna banka je dužna da se savjetuje sa nadležnim organima za zavisna društva i organima za sanaciju u drugim državama u kojima članovi grupe imaju značajne filijale u mjeri u kojoj je to značajno za te filijale.

(6) Procjena iz stava 2 ovog člana razmatra se na sanacionom kolegijumu iz člana 127 ovog zakona.

(7) Procjena iz stava 1 ovog člana za prekograničnu grupu razmatra se na sanacionom kolegijumu iz člana 125 ovog zakona.

(8) Pri procjeni iz stava 1 ovog člana procjenjuju se naročito elementi iz člana 19 stav 2 ovog zakona.

(9) Izuzetno od stava 8 ovog člana organi za sanaciju iz stava 1 ovog člana mogu da pojednostave procjenu mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije kreditne institucije ili grupe u Evropskoj uniji na način da se ne procjenjuju svi elementi iz stava 8 ovog člana, ako stečajni postupak odnosno sanacija te grupe, zbog prirode, obima i složenosti posla koje obavlja, njene vlasničke strukture, rizičnog profila, veličine, forme organizovanja i statusa, međusobne povezanosti sa ostalim institucijama ili uopšte sa finansijskim sistemom, neće imati negativan efekat na finansijska tržišta, druge kreditne institucije ili na uslove finansiranja.

Procjena mogućnosti sanacije grupe u EU kada Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 17

(1) Centralna banka procjenjuje mogućnost sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije svake kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, odnosno grupe u Crnoj Gori koja je dio grupe u Evropskoj uniji za koju Centralna banka nije organ za sanaciju.

(2) Za potrebe izrade i ažuriranja plana sanacije iz člana 24 ovog zakona, Centralna banka zajedno sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju drugih zavisnih društava u grupi učestvuje u procjeni mogućnost sanacije grupe u EU.

(3) Procjena mogućnosti sanacije za prekograničnu grupu vrši se u postupku koji je članom 22 ovog zakona propisan za donošenje plana sanacije za grupu.

(4) Pri procjeni iz stava 2 ovog člana, Centralna banka se savjetuje sa nadležnim organima za zavisna društva i organima za sanaciju iz drugih država u kojima članovi grupe imaju značajnu filijalu, u mjeri u kojoj je to značajno za tu filijalu.

(5) Procjena iz stava 2 ovog člana razmatra se na sanacionom kolegijumu iz člana 127 ovog zakona.

(6) Pri procjeni iz stava 1 ovog člana procjenjuju se naročito elementi iz člana 19 stav 2 ovog zakona.

Plan sanacije za pojedinačnu kreditnu instituciju i grupu u Crnoj Gori

Član 18

(1) Centralna banka izrađuje nacrt plana sanacije za:

1) svaku kreditnu instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori koja nije dio grupe, i

2) grupu čija matična kreditna institucija i članovi grupe imaju sjedište u Crnoj Gori.

(2) Planom sanacije obezbjeđuju se mjere sanacije koje Centralna banka može da preduzme ako kreditna institucija ispunjava uslove za sanaciju.

(3) Prilikom izrade plana sanacije, Centralna banka određuje sve bitne prepreke za sanaciju i ako je potrebno, utvrđuje relevantne mjere za otklanjanje tih prepreka, u skladu sa odredbama ovog zakona kojim se uređuje otklanjanje prepreka sanaciji.

(4) Prilikom izrade plana sanacije, uzimaju se u obzir različiti scenariji po kojima može doći do nastupanja ili širenja ozbiljnih makroekonomskih i finansijskih poremećaja od značajnog uticaja na finansijski sistem u cjelini.

(5) Plan iz stava 1 ovog člana ne smije se zasnivati na bilo kakvoj:

1) vanrednoj javnoj finansijskoj pomoći iz budžeta države ili iz javnih prihoda, osim iz sredstava sanacionog fonda obrazovanog u skladu sa ovim zakonom;

2) hitnoj podršci za likvidnost; ili

3) podršci Centralne banke za održavanje likvidnosti koja nije obezbijeđena uobičajenim sredstvima obezbjeđenja, nema uobičajeni rok dospijeća ili uobičajene kamatne uslove.

(6) Centralna banka preispituje i ažurira planove sanacije najmanje jednom godišnje, kao i u slučaju promjene organizacione strukture kreditne institucije, promjena u njenom poslovanju ili finansijskom položaju, kada te promjene imaju značajan uticaj na primjenu plana sanacije, kao i u slučajevima drugih promjena koje su od značaja za mogućnost primjene tog plana.

(7) Centralna banka dostavlja kreditnoj instituciji rezime ključnih elemenata plana sanacije iz člana 19 stav 2 tačka 1 ovog zakona.

(8) Kreditna institucija je dužna da obavijesti Centralnu banku o svakoj promjeni zbog koje je potrebno preispitati ili ažurirati plan sanacije.

Sadržaj plana sanacije kreditne institucije

Član 19

(1) Planom sanacije kreditne institucije predviđa se primjena odgovarajućih instrumenata sanacije i ovlašćenja Centralne banke nakon donošenja rješenja o otvaranju postupka sanacije.

(2) Plan sanacije kreditne institucije naročito sadrži:

1) rezime ključnih elemenata plana sanacije;

2) kratak pregled bitnih promjena koje su nastupile u kreditnoj instituciji nakon posljednje izmjene plana sanacije;

3) prikaz načina na koji bi, u mjeri u kojoj je to neophodno, kreditna institucija mogla da odvoji ključne funkcije i osnovne linije poslovanja od ostalih poslova, radi obezbjeđenja kontinuiteta poslovanja u slučaju pokretanja postupka sanacije kreditne institucije;

4) rokove za sprovođenje bitnih elemenata plana sanacije;

5) detaljan opis procjene mogućnosti sanacije u skladu sa članom 14 ovog zakona;

6) opis mjera iz člana 25 ovog zakona kojima se otklanjaju prepreke za sprovođenje sanacije;

7) opis procedura za utvrđivanje tržišne vrijednosti ključnih funkcija, osnovnih linija poslovanja i imovine kreditne institucije;

8) detaljan opis načina na koji se obezbjeđuje kontinuirano pribavljanje ažuriranih informacija i podataka od kreditne institucije;

9) opis mogućih načina finansiranja različitih sanacionih strategija, cijeneći ograničenja iz člana 18 stav 5 ovog zakona;

10) detaljan opis različitih sanacionih strategija koje bi mogle da se primijene sa rokovima za njihovo sprovođenje, a na osnovu razmatranja različitih scenarija u kojima mogu nastupiti ozbiljni makroekonomski i finansijski poremećaji od značaja za poslovanje kreditne institucije;

11) opis mogućih sistemskih posljedica sanacije kreditne institucije;

12) opis različitih opcija za očuvanje pristupa platnim uslugama i sistemima i ocjenu prenosivosti sredstava klijenata;

13) analizu posljedica sprovođenja plana sanacije na zaposlene, uključujući i analizu troškova koji s tim u vezi mogu nastati, kao i opis predviđenih postupaka za konsultovanje sa zaposlenima za vrijeme postupka sanacije, uključujući i dijalog sa socijalnim partnerima, ako je primjenljivo;

14) plan pružanja informacija sredstvima javnog informisanja i javnosti u vezi sa sanacijom kreditne institucije;

15) minimalne zahtjeve za regulatornim kapitalom kreditne institucije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i minimalne zahtjeve za obezbjeđenje nivoa kvalifikovanih obaveza iz člana 29 ovog zakona sa rokom u kojem je kreditna institucija dužna da dostigne propisani nivo tih zahtjeva, ako je potrebno;

16) minimalni zahjev za regulatornim kapitalom i ugovornim instrumentima interne sanacije iz člana 31 stav 6 ovog zakona sa rokom u kojem je kreditna institucija dužna da dostigne propisani nivo tih zahtjeva, ako je primjenljivo;

17) opis aktivnosti i sistema u kreditnoj instituciji koji su neophodni za kontinuirano obavljanje operativnih poslova kreditne institucije;

18) opis bitnih postupaka i sistema za održavanje kontinuiteta operativnih procesa kreditne institucije;

19) po potrebi, mišljenje kreditne institucije u vezi sa planom sanacije;

20) analizu kako i kada kreditna institucija može, pod uslovima koji su utvrđeni planom, da se prijavi za korišćenje sredstava Centralne banke i identifikovanje imovine koja bi se mogla smatrati kolateralom.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, Centralna banka može da pojednostavi sadržaj plana sanacije ako sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacija određene kreditne institucije, zbog prirode, obima i složenosti posla koji obavlja ta kreditna institucija ili grupa kojoj pripada, akcionarske strukture, rizičnog profila, veličine, pravnog oblika i statusa, međusobne povezanosti sa ostalim kreditnim institucijama ili uopšte sa finansijskim sistemom, neće imati negativan efekat na finansijska tržišta, druge kreditne institucije ili na uslove finansiranja.

(4) Sadržinu planova sanacije kreditnih institucija i planova sanacije za grupu bliže propisuje Centralna banka.

Informacije potrebne za izradu planova sanacije

Član 20

(1) Kreditna institucija je dužna da na zahtjev Centralne banke pruži svu potrebnu pomoć i informacije potrebne za izradu, izmjenu i sprovođenje plana sanacije.

(2) Centralna banka može, za potrebe izrade i ažuriranja planova sanacije da zahtijeva od kreditnih institucija informacije koje se odnose na:

1) detaljan opis organizacione strukture kreditne institucije, uključujući listu svih pravnih lica;

2) identifikovanje direktnih vlasnika i procenat akcija sa pravom glasa i bez prava glasa za svako pravno lice;

3) sjedište, nadležnost prema osnivanju društva, dozvolu za rad i podatke o ključnim članovima organa upravljanja za svako pravno lice;

4) raspored ključnih aktivnosti kreditne institucije i osnovnih linija poslovanja, uključujući značajniju aktivu i pasivu povezanu sa takvim aktivnostima i poslovanjem uz navođenje pravnih lica;

5) detaljan opis sastavnih djelova kreditne institucije i obaveza svih njenih pravnih lica, sa posebnim iskazivanjem, minimalno po vrsti i iznosu, kratkoročnog i dugoročnog duga, obezbijeđenim, neobezbijeđenim i podređenim obavezama;

6) pojedinosti o obavezama institucije koje predstavljaju kvalifikovane obaveze;

7) identifikovanje potrebnih postupaka kako bi se utvrdilo da li je kreditna institucija založila kolateral, lice koje drži kolateral i jurisdikcija u kojoj se kolateral nalazi;

8) opis vanbilansnih izloženosti riziku kreditne institucije i njenih pravnih lica, uključujući raspored njenih ključnih aktivnosti i osnovnih linija poslovanja;

9) značajne zaštite kreditne institucije od rizika, uključujući raspored po pravnim licima;

10) identifikovanje glavnih ili ključnih glavnih ugovornih strana kreditne institucije i analiza uticaja propadanja glavnih ugovornih strana na finansijsko stanje kreditne institucije;

11) sisteme u okviru kojih kreditna institucija sprovodi značajan broj privrednih aktivnosti ili privredne aktivnosti velike vrijednosti, uključujući raspored po pravnim licima, ključnim aktivnostima i osnovnim linijama poslovanja kreditne institucije;

12) svaki platni sistem, klirinški sistem ili sistem saldiranja čiji je kreditna institucija član, direktno ili indirektno, uključujući raspored po pravnim licima, ključnim aktivnostima i osnovnim linijama poslovanja kreditne institucije;

13) detaljan popis i opis ključnih upravljačkih informacionih sistema, uključujući sisteme za upravljanje rizikom, računovodstvo i finansijsko i regulatorno izvještavanje koje kreditna institucija koristi, uključujući raspored po pravnim licima, ključnim aktivnostima i osnovnim linijama poslovanja institucije;

14) utvrđivanje vlasnika sistema iz tačke 13 ovog stava, pratećih sporazuma o nivou usluga i svih softvera i sistema ili dozvola, uključujući raspored po pravnim licima, ključnim aktivnostima i osnovnim linijama poslovanja institucije;

15) identifikovanje i raspored pravnih lica i međusobne veze i odnose zavisnosti između različitih pravnih lica, kao što su:

- zajedničko ili podijeljeno osoblje, prostori i sistemi,
- aranžmani u vezi sa kapitalom, finansiranjem ili likvidnošću,
- postojeća ili potencijalna kreditna izloženost,
- postojanje sporazuma o unakrsnoj garanciji, o unakrsnoj garanciji kolateralom, o unakrsnoj odgovornosti kod neplaćanja ili sporazumi o unakrsnom netiranju između povezanih društava;

- prenosi rizika i sporazumi o naizmjeničnom trgovanju i sporazumi o nivou usluga;

16) nadležni organ i organ nadležan za sanaciju za svako pravno lice;

17) člana organa upravljanja odgovornog za pružanje informacija potrebnih za pripremu plana sanacije kreditne institucije i, ako se ne radi o istom licu, odgovorna lica za različita pravna lica, ključne aktivnosti i osnovne linije poslovanja kreditne institucije;

18) opis programa kojim kreditna institucija raspolaže, a kojim se obezbjeđuje da u slučaju sanacije Centralna banka ima sve potrebne informacije za odlučivanje i primjenu sanacionih ovlašćenja;

19) sporazume koje su kreditna institucija i njena pravna lica zaključili sa trećim stranama do čijeg bi raskidanja moglo doći zbog primjene nekog instrumenta sanacije i da li bi posljedice raskida mogle uticati na primjenu tog instrumenta sanacije;

20) opis mogućih izvora likvidnosti za pomoć pri sanaciji; i

21) informacije o imovini sa teretom, likvidnoj imovini, vanbilansnim aktivnostima, strategijama zaštite od rizika i praksama knjiženja.

(3) Kreditna institucija je dužna da obavijesti Centralnu banku o svakoj promjeni pravne ili organizacione strukture, poslovanja ili finansijskog položaja, kao i o svakoj drugoj promjeni iz koje proizilazi potreba izmjene plana sanacije, a naročito ako ta promjena značajno utiče na efektivnost tog plana, i to najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka te promjene.

(4) Kreditna institucija, odnosno pravna lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, dužni su da uspostave i redovno ažuriraju evidenciju svih finansijskih ugovora u kojima su ugovorna strana.

(5) Finansijskim ugovorima iz stava 4 ovog člana smatraju se:

1) ugovori o hartijama od vrijednosti, i to:

- ugovor o kupovini, prodaji ili pozajmljivanju hartija od vrijednosti, grupe, ili indeksa hartija od vrijednosti,

- ugovor o opciji na hartiju od vrijednosti, grupi ili indeksu hartija od vrijednosti, i

- ugovor o repo transakciji ili obrnutoj repo transakciji bilo koje od tih hartija od vrijednosti, grupe ili indeksa hartija od vrijednosti;

2) ugovori o robi, i to:

- ugovor o kupovini, prodaji ili pozajmljivanju robe, grupe, ili indeksa robe,

- ugovor o opciji na robu, grupu ili indeks robe, i

- ugovor o repo transakciji ili obrnutoj repo transakciji za bilo koju od tih roba, grupe ili indeksa robe);

3) fjučers ugovor i nestandardizovani terminski ugovor (forward), uključujući ugovor (koji nije ugovor o robi) o kupovini, prodaji ili prenosu robe ili imovine bilo koje druge vrste, usluge, prava ili udjela po dogovorenoj cijeni na budući datum;

4) sporazum o svopu, koji uključuje:

- svopove i opcije u vezi sa kamatnim stopama, sporazum o spot ili drugom trgovanju devizama; valutu; indeks vlasničkog kapitala ili vlasnički kapital, dužnički indeks ili dug, indekse robe ili robu; vrijeme; emisije ili inflaciju,

- ukupni povraćaj (total return swap), kreditnu maržu (credit spread) ili kreditne svopove,

- bilo koji sporazum ili transakcije koji su slični sporazumima iz al. 1 ili 2 ove tačke kojima se periodično trguje na tržištima svopova ili derivata;

5) međubankarski sporazum o pozajmljivanju, ako je rok zajma tri mjeseca ili manje, i

6) okvirni sporazum za bilo koji ugovor ili sporazum iz tač. 1 do 5 ovog stava.

(6) Obaveze iz st. 1 i 4 ovog člana za članove grupe dužna je da izvršava matična kreditna institucija u toj grupi.

Sadržaj plana sanacije za grupu iz EU

Član 21

(1) Plan sanacije za grupu iz čl. 22 i 24 ovog zakona obuhvata plan sanacije cijele grupe čija je matična kreditna institucija u Evropskoj uniji i koja se sprovodi sanacijom matične kreditne institucije u Evropskoj uniji ili sanacijom djelova grupe, odnosno pojedinog člana grupe.

(2) Plan sanacije za grupu sadrži mjere za sanaciju:

1) matičnog društva u Evropskoj uniji;

2) zavisnih društava u Evropskoj uniji koja su dio grupe;

3) pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona; i

4) zavisnih društava sa sjedištem van Evropske unije koja su dio grupe, u skladu sa poglavljem X ovog zakona.

(3) Plan sanacije za grupu sadrži:

1) mjere sanacije koje treba preduzeti prema grupi, koje obuhvataju mjere sanacije koje se preduzimaju prema pravnim licima iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, prema matičnom društvu i zavisnim kreditnim institucijama i koordinisane mjere prema zavisnim institucijama, uzimajući u obzir scenarije iz člana 18 stav 4 ovog zakona;

2) procjenu mogućnosti preduzimanja međusobno usklađenih aktivnosti i mjera organa za sanaciju članova grupe u Evropskoj uniji, uključujući mjere kojima se olakšava prodaja trećim licima grupe u cjelini ili pojedinih linija poslovanja ili poslova koje obavlja jedan ili više članova grupe i potencijalne prepreke za usklađene aktivnosti organa za sanaciju članova grupe;

3) odgovarajuće mehanizme za saradnju i koordinaciju sa relevantnim organima trećih zemalja u kojoj članovi grupe imaju sjedište i njihov efekat na sanaciju grupe;

4) opis mjera, uključujući pravno i ekonomsko odvajanje pojedinih funkcija ili linija poslovanja, potrebnih za provođenje sanacije grupe, nakon ispunjavanja uslova za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona;

5) moguće načine finansiranja mjera sanacije za grupu, a ako je predviđeno korišćenje aranžmana finansiranja grupe, osnovne principe raspodjele tereta finansiranja između država članica, s tim da se kao način finansiranja ne može planirati korišćenje vanredne finansijske pomoći, pomoći centralnih banaka za održavanje likvidnosti u vanrednim situacijama ili kredita centralnih banaka za likvidnost sa sredstvima obezbeđenja, rokom otplate i kamatnim stopama koji odstupaju od uobičajenih;

6) opis drugih mjera i aktivnosti koje će se preduzeti radi sanacije grupe, a koje nijesu izričito utvrđene ovim zakonom.

(4) Plan sanacije za grupu sadrži rezultate procjene iz čl. 16 ili 17 ovog zakona i njihovo detaljno obrazloženje.

(5) Načini finansiranja mjera sanacije za grupu iz stava 3 tačka 5 ovog člana treba da se zasnivaju na jednakim i uravnoteženim kriterijumima, a pri njihovom utvrđivanju uzima se u obzir efekat na finansijsku stabilnost u svim državama članicama u kojima je sjedište članova grupe.

(6) Plan sanacije za grupu ne smije da ima nesrazmjeran uticaj na bilo koju od država članica.

Plan sanacije za prekograničnu grupu u EU kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 22

(1) Ako je Centralna banka organ za sanaciju grupe u EU, plan sanacije za tu grupu izrađuje zajedno sa organima za sanaciju zavisnih društava u grupi.

(2) Plan sanacije za grupu kreditnih institucija u Evropskoj uniji izrađuje se na osnovu svih raspoloživih informacija, a naročito informacija koje pribavi u skladu sa članom 20 ovog zakona.

(3) Informacije potrebne za izradu plana sanacije grupe, Centralna banka, ako su ispunjeni uslovi za razmjenu povjerljivih informacija iz člana 129 ovog zakona, dostavlja:

1) Evropskom bankarskom regulatoru;

2) organima nadležnim za sanaciju zavisnih društava;

3) organima za sanaciju u državama u kojima je sjedište značajne filijale, ako je to značajno za te filijale;

4) nadležnim organima koji učestvuju u kolegijumu supervizora za tu grupu; i

5) organima za sanaciju u državama članicama u kojima se nalaze sjedišta pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(4) Informacije iz stava 3 ovog člana obuhvataju naročito informacije relevantne za zavisna društva ili značajne filijale.

(5) Evropskom bankarskom regulatoru dostavljaju se informacije koje su od značaja za ostvarivanje njegove uloge u izradi i donošenju planova sanacije grupe.

(6) Informacije koje se odnose na zavisna društva sa sjedištem u trećoj zemlji, Centralna banka nije dužna da dostavi bez prethodne saglasnosti relevantnog nadležnog organa ili organa za sanaciju te zemlje.

(7) Centralna banka, sa organima za sanaciju iz stava 1 ovog člana, na sanacionim kolegijumima iz člana 125 ovog zakona i nakon savjetovanja sa relevantnim nadležnim organima, uključujući nadležne organe država članica u kojima je sjedište značajne filijale, donosi i vrši izmjene plana sanacije za grupu.

(8) Centralna banka može, ako je to potrebno i ako su ispunjeni uslovi za razmjenu povjerljivih informacija iz člana 129 ovog zakona, da u postupak izrade i izmjene plana sanacije za prekograničnu grupu, uključi organ za sanaciju treće zemlje u kojoj je sjedište zavisnog društva, finansijskog holdinga ili značajne filijale u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(9) Plan sanacije za grupu preispituje se i ako je potrebno mijenja najmanje jednom godišnje, kao i nakon svake značajne promjene pravne ili organizacione strukture grupe ili pojedinog člana grupe, njihovog poslovanja ili finansijskog položaja koja bi mogla da značajno utiče na efektivnost plana i potrebu njegove izmjene.

(10) Izmjene plana sanacije vrše se u postupku koji je ovim zakonom propisan za njegovo donošenje.

(11) Plan sanacije za grupu i njegove izmjene Centralna banka dostavlja svim relevantnim nadležnim organima.

Postupak donošenja plana sanacije za grupu u EU ako je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 23

(1) Prije izrade plana sanacije za grupu, organi za sanaciju savjetuju se sa organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija članova te grupe, u mjeri u kojoj je to važno za tu filijalu.

(2) Centralna banka i organi nadležni za sanaciju zavisnih društava, u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja informacija iz člana 22 stav 3 ovog zakona, donose zajedničku odluku o usvajanju plana sanacije za grupu, kojom mogu biti obuhvaćeni svi ili pojedini članovi grupe i koja mora biti detaljno obrazložena.

(3) U postupku donošenja zajedničke odluke o planu sanacije za grupu Centralna banka može da traži pomoć Evropskog bankarskog regulatora.

(4) Ako zajednička odluka nije donijeta u roku iz stava 2 ovog člana, Centralna banka samostalno donosi plan sanacije za grupu, vodeći računa o stavovima i izdvojenim mišljenjima drugih organa za sanaciju i rezime ključnih elemenata donesenog plana za grupu dostavlja matičnoj kreditnoj instituciji.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, ako je u roku iz stava 2 ovog člana, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ za sanaciju iz druge države članice u kojoj je sjedište člana grupe, tražila posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka odlaže donošenje plana sanacije za grupu.

(6) U slučaju iz stava 5 ovog člana, ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana, Centralna banka donosi plan sanacije grupe u skladu sa tom odlukom, a ako nije, Centralna banka samostalno donosi plan sanacije za grupu.

(7) U slučaju donošenja zajedničke odluke iz stava 2 ovog člana i u slučaju iz stava 6 ovog člana, kada pojedini organ za sanaciju smatra da je razlog njihovog neslaganja sa planom sanacije za grupu negativan uticaj na fiskalnu odgovornost te države članice, Centralna banka ponovo procjenjuje plan sanacije grupe, uključujući minimalne zahtjeve za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama.

Postupak donošenja plana sanacije za grupu u EU kada Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 24

(1) Kada nije organ za sanaciju grupe, Centralna banka, zajedno sa organom nadležnim za sanaciju grupe i organima nadležnim za sanaciju članova grupe, na sanacionim kolegijumima iz člana 127 ovog zakona, a nakon savjetovanja sa relevantnim nadležnim organima, uključujući nadležne organe država članica u kojima je sjedište značajne filijale, učestvuje u donošenju zajedničke odluke o planu sanacije grupe i izmjenama plana.

(2) Ako zajednička odluka iz stava 1 ovog člana nije donesena u roku od četiri mjeseca od dana kada je od organa za sanaciju grupe primila informacije iz člana 22 stav 3 ovog zakona, Centralna banka, uzimajući u obzir stavove i izdvojena mišljenja tih organa nadležnih za sanaciju, samostalno donosi plan sanacije za člana grupe za kojeg je nadležna i o toj odluci obavještava sve članove kolegijuma za sanaciju.

(3) Odluka iz stava 2 ovog člana mora da bude detaljno obrazložena, uz navođenje razloga neslaganja sa predloženim planom sanacije grupe.

(4) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako prije isteka roka od četiri mjeseca od dana kada je od organa za sanaciju grupe primila informacije iz člana 22 stav 3 ovog zakona, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ za sanaciju iz druge države članice u kojoj je sjedište drugog člana grupe, zatraže posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka će odložiti donošenje plana za člana grupe za koga je nadležna.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana od dobijanja zahtjeva za posredovanje, Centralna banka donosi odluku u skladu sa tom odlukom, a ako nije, Centralna banka samostalno donosi plan sanacije za člana grupe za koga je nadležna.

(6) Centralna banka može, zajedno sa organima za sanaciju koji nijesu postupili na način iz stava 2 ovog člana, donijeti zajedničku odluku o planu sanacije grupe kojom su obuhvaćeni članovi grupe iz njihove nadležnosti.

(7) Zajedničke odluke iz st. 1 i 6 ovog člana, kao i odluke Centralne banke koje, zbog nepostojanja zajedničke odluke, donese u skladu sa st. 2 i 5 ovog člana smatraju se konačnim i Centralna banka će postupiti u skladi sa tim odlukama.

(8) Ako je zajednička odluka iz stava 1 ovog člana donesena, a Centralna banka smatra da plan sanacije za grupu ima negativan uticaj na fiskalnu odgovornost Crne Gore, može da traži

od organa za sanaciju grupe da sprovede novu procjenu plana sanacije grupe, uključujući minimalne zahtjeve za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama.

Otklanjanje prepreka za sprovođenje postupka sanacije kreditne institucije koja nije dio grupe i grupe koja nije prekogranična

Član 25

(1) Ako Centralna banka, na osnovu procjene mogućnosti sprovođenja stečajnog postupka odnosno sanacije kreditne institucije u Crnoj Gori koja nije dio grupe, odnosno grupe koja nije prekogranična, izvršene u skladu sa čl. 14 i 15 ovog zakona, utvrdi da postoje značajne prepreke za sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacije te kreditne institucije odnosno grupe, dužna je da o tome obavijesti kreditnu instituciju, odnosno matičnu kreditnu instituciju u Crnoj Gori i naloži da u roku od četiri mjeseca pripremi i dostavi predlog mjera za rješavanje ili otklanjanje tih prepreka sa rokovima za njihovo sprovođenje, a koje su srazmjerne potrebi otklanjanja prepreka.

(2) O postojanju prepreka za sprovođenje sanacije kreditne institucije ili grupe iz stava 1 ovog člana Centralna banka, bez odlaganja,obavještava organ nadležan za sanaciju države u kojoj je sjedište značajne filijale kreditne institucije.

(3) Ako Centralna banka procijeni da su predložene mjere iz stava 1 ovog člana efikasne za rješavanje ili otklanjanje prepreka za sanaciju kreditne institucije, odnosno grupe, o tome bez odlaganja obavještava kreditnu instituciju, koja je dužna da predložene mjere izvrši u predloženom roku.

(4) Ako ocijeni da mjere koje je kreditna institucija predložila u skladu sa stavom 1 ovog člana, ne mogu efektivno umanjiti, odnosno otkloniti prepreke za sanaciju, Centralna banka može, vodeći računa o mogućem negativnom uticaju koji te prepreke predstavljaju za finansijsku stabilnost i poslovanje i stabilnost kreditne institucije, rješenjem naložiti:

1) da kreditna institucija:

- preispita sporazum o finansijskoj podršci u okviru grupe ili razmotri mogućnost zaključivanja tog sporazuma, ili da zaključi ugovor o pružanju odgovarajućih usluga u okviru grupe ili sa trećim licima radi obezbjeđivanja obavljanja ključnih funkcija,
- ograniči ukupnu izloženost,
- redovno dostavlja dodatne informacije i podatke značajne za sanaciju kreditne institucije, odnosno da članovi grupe dostave određene informacije i podatke značajne za sanaciju u pojedinačnom slučaju,
- otuđi određeni dio imovine, ili
- ograniči ili prestane da obavlja određenu poslovnu aktivnost, ograniči ili prestane da razvija nove ili postojeće linije poslovanja ili prodaju novih ili postojećih proizvoda;

2) da se izvrše, odnosno obezbijede odgovarajuće organizacione promjene kreditne institucije i/ili drugog člana grupe kojoj kreditna institucija pripada, radi smanjivanja složenosti te kreditne institucije i/ili grupe kojoj ta kreditna institucija pripada i omogućavanja odvajanja njenih ključnih funkcija od ostalih poslova tokom sprovođenja postupka sanacije;

3) da kreditna institucija ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona preuzme kvalifikovane obaveze za ispunjenje zahtjeva iz člana 29 ovog zakona;

4) da kreditna institucija ili matično društvo osnuje finansijski holding u Crnoj Gori;

5) da kreditna institucija ili matično društvo osnuje matični finansijski holding u Evropskoj uniji;

6) da kreditna institucija ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona preduzme druge mjere radi ispunjenja minimalnog zahtjeva za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama iz člana 29 ovog zakona, uključujući aktivnosti za ponovno definisanje uslova za kvalifikovane obaveze, instrumenata dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala, radi

omogućavanja sprovođenja odluke Centralne banke o smanjenju vrijednosti ili konverziji obaveza ili relevantnih instrumenata kapitala u kapital u skladu sa zakonom;

7) ako je kreditna institucija zavisno društvo mješovitog holdinga, da se osnuje posebni finansijski holding koji kontroliše tu instituciju, ako je to potrebno za lakše sprovođenje sanacije i izbjegavanja primjene instrumenata sanacije i ovlašćenja za sanaciju na nefinansijski dio grupe, koja bi imala negativan uticaj na taj dio grupe.

(5) Prije nalaganja mjera iz stava 4 ovog člana, Centralna banka može da izvrši savjetovanje sa Savjetom za finansijsku stabilnost i sa dužnom pažnjom razmotri mogući uticaj tih mjera na kreditnu instituciju, tržište finansijskih usluga i finansijsku stabilnost.

(6) U rješenju iz stava 4 ovog člana Centralna banka je dužna da obrazloži razloge zbog kojih smatra da mjere predložene od strane kreditne institucije nijesu efektivne i da su mjere koje nalaže Centralna banka srazmjerne potrebi otklanjanja prepreka.

(7) U slučaju utvrđivanja prepreka za sprovođenje stečajnog postupka, odnosno sanacije, postupak donošenja plana sanacije iz člana 18 ovog zakona odlaže se do dostavljanja obavještenja iz stava 3 ovog člana ili nalaganja mjera iz stava 4 ovog člana.

(8) Kreditna institucija je dužna da u roku od mjesec dana od dana prijema rješenja iz stava 4 ovog člana dostavi Centralnoj banci plan za usklađivanje sa naloženim mjerama.

Dodatne mjere za otklanjanje prepreka za sanaciju kreditne institucije koja nije dio grupe i grupe koja nije prekogranična

Član 26

(1) Ako je planom sanacije predviđena primjena instrumenta interne sanacije na kreditnu instituciju ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ili na njihova zavisna društva, za potrebe izvršavanja ovlašćenja iz člana 113 stav 1 tač. 6 i 7 ovog zakona, Centralna banka može rješenjem iz člana 25 stav 4 ovog zakona, ako ocijeni da je potrebno, kreditnoj instituciji i pravnom licu iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona naložiti da obezbijede dovoljan iznos odobrenog osnovnog kapitala ili drugih instrumenata redovnog osnovnog kapitala, radi obezbjeđenja emitovanja potrebnog broja novih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata u slučaju konverzije obaveza u instrumente redovnog osnovnog kapitala

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka provjerava da li odobreni osnovni kapital ili drugi instrument redovnog osnovnog kapitala može da pokrije planirani zbir iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona.

(3) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka rješenjem iz člana 25 stav 4 ovog zakona nalaže da se iz statuta ili drugog osnivačkog akta kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona isključe odredbe koje predstavljaju prepreku za konverziju obaveza u akcije ili druge vlasničke instrumente.

(4) Radi obezbjeđivanja sprovođenja sanacije kreditne institucije ili grupe korišćenjem instrumenta interne sanacije, Centralna banka može mjerama iz člana 25 stav 4 ovog zakona da ograniči plasmane kreditne institucije u kvalifikovane obaveze, odnosno primanje kvalifikovanih obaveza od drugih institucija, osim plasmana društava u okviru grupe.

Otklanjanje prepreka za sprovođenje postupka sanacije prekogranične grupe u EU ako je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 27

(1) Ako je organ nadležan za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, Centralna banka, nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma nadležnih organa, sa organima za sanaciju zavisnih društava, odnosno i organa nadležnih za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija članova grupe, u mjeri u kojoj je to od značaja za filijalu, na sanacionom kolegijumu razmatra procjenu iz člana 16 ovog zakona i preduzima mjere za

donošenje zajedničke odluke o nalaganju mjera iz člana 25 stav 4 i člana 26 st. 1 i 3 ovog zakona u odnosu na kreditne institucije koje su članovi prekogranične grupe.

(2) Centralna banka dužna je da u saradnji sa Evropskim bankarskim regulatorom, nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma supervizora, pripremi izvještaj koji sadrži:

1) analizu značajnih prepreka za efikasnu primjenu instrumenata sanacije i izvršavanja sanacionih ovlašćenja u odnosu na prekograničnu grupu;

2) uticaj na model poslovanja kreditnih institucija koje su članovi grupe;

3) predloge potrebnih mjera za otklanjanje prepreka za sprovođenje sanacije, koje su srazmjerne i adekvatne za otklanjanje utvrđenih prepreka.

(3) Izvještaj iz stava 2 ovog člana Centralna banka dostavlja matičnom društvu u Evropskoj uniji, organima nadležnim za sanaciju u državama članicama i organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale matičnog društva ili zavisnih pravnih lica sa sjedištem u Crnoj Gori.

(4) Matično društvo u Evropskoj uniji iz stava 3 ovog člana, dužno je da izvještaj iz stava 2 ovog člana dostavi svim članovima grupe.

(5) Matično društvo iz stava 3 ovog člana će se, u roku od četiri mjeseca od dana prijema izvještaja iz stava 2 ovog člana, izjasniti o izvještaju i predložiti alternativne mjere za otklanjanje prepreka za sanaciju utvrđenih u izvještaju.

(6) Centralna banka je dužna da o svakoj mjeri koju predloži matično društvo iz stava 3 ovog člana, obavijesti Evropskog bankarskog regulatora i organ nadležan za sanaciju u državi u kojoj posluje značajna filijala, ako je to od značaja za tu filijalu.

(7) Centralna banka sa organima nadležnim za sanaciju zavisnih društava, a nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma supervizora i organima nadležnim za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija koje su članovi te grupe, na sanacionom kolegijumu donosi zajedničku odluku o utvrđivanju postojanja značajnih prepreka za sprovođenje stečajnog postupka odnosno sanacije i, po potrebi, procjenu mjera za otklanjanje prepreka koje je predložilo matično društvo i mjera koje zahtijevaju organi nadležni za sanaciju, radi rješavanja ili otklanjanja prepreka, cijeneći mogući uticaj tih mjera u državama članicama u kojima grupa posluje.

(8) Odluka iz stava 7 ovog člana donosi se u roku od četiri mjeseca, od dana dobijanja izjašnjenja matičnog društva, ili isteka roka iz stava 5 ovog člana, ako izjašnjenje nije dostavljeno.

(9) Ako odluka iz stava 7 ovog člana nije donijeta u roku iz stava 8 ovog člana, Centralna banka samostalno donosi odluku o mjerama iz člana 25 stav 4 ovog zakona, koje treba da preduzme matično društvo na konsolidovanoj osnovi, odnosno mjerama koje treba da preduzme član grupe sa sjedištem u Crnoj Gori.

(10) Izuzetno od stava 9 ovog člana, ako u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja izvještaja iz stava 2 ovog člana, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ države članice nadležan za sanaciju u kojoj je sjedište člana grupe zatraži posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka će odložiti donošenje odluke o mjerama za otklanjanje prepreka na konsolidovanoj osnovi, odnosno za člana grupe za čiju sanaciju je nadležna.

(11) Ako je Evropski bankarski regulator po zahtjevu iz stava 10 ovog člana donio odluku u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva, Centralna banka će odlučiti u skladu sa odlukom Evropskog bankarskog regulatora.

(12) Ako Evropski bankarski regulator po zahtjevu iz stava 10 ovog člana nije donio odluku u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva, Centralna banka, donosi odluku o mjerama na konsolidovanoj osnovi, odnosno za člana grupe za čiju sanaciju je nadležna.

Otklanjanje prepreka mogućnosti sprovođenja postupka sanacije prekogranične grupe u EU ako Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 28

(1) Ako nije organ nadležan za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, Centralna banka nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma supervizora i organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija članova te grupe, u mjeri u kojoj je to značajno za te filijale, zajedno sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju zavisnih društva, na sanacionom kolegijumu razmatra procjenu iz člana 17 ovog zakona radi učestvovanja u donošenju zajedničke odluku o nalaganju mjera iz člana 25 stav 4 i člana 26 st. 1 i 3 ovog zakona u odnosu na kreditne institucije koje su članovi prekogranične grupe.

(2) Izvještaj o analizi značajnih prepreka efikasnu primjenu instrumenata sanacije i izvršavanje sanacionih ovlašćenja koji je dostavio organ nadležan za sanaciju grupe, sa predlogom mjera potrebnih za oklanjanje tih prepreka, Centralna banka dostavlja zavisnom društvu za čiju sanaciju je nadležna.

(3) Centralna banka sa organom nadležnim za sanaciju grupe i organima nadležnim za sanaciju zavisnih pravnih lica, nakon savjetovanja sa članovima kolegijuma supervizora i nadležnim organima za sanaciju u državama u kojima posluju značajne filijale kreditnih institucija članova te grupe, na sanacionom kolegijumu donosi odluku o utvrđivanju postojanja značajnih prepreka za sprovođenje postupka stečaja, odnosno sanacije i, po potrebi, procjenu mjera za otklanjanje prepreka koje je predložilo matično društvo u Evropskoj uniji i mjera koje zahtijevaju organi nadležni za sanaciju radi otklanjanja prepreka, uz procjenu mogućeg uticaja tih mjera u državama članicama u kojima grupa posluje.

(4) Odluka iz stava 3 ovog člana donosi se u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja izjašnjenja matičnog društva u Evropskoj uniji o izvještaju organa nadležnog za sanaciju grupe ili istekom četiri mjeseca od dana dostavljanja zahtjeva za izjašnjenje matičnog društva, ako izjašnjenje nije dato.

(5) Ako odluka iz stava 3 ovog člana nije donijeta u roku iz stava 4 ovog člana, Centralna banka, ako ocjeni da je potrebno, donosi odluku o mjerama iz člana 25 stav 4 i člana 26 st. 1 i 3 ovog zakona, koje je dužan da preduzme član grupe sa sjedištem u Crnoj Gori.

(6) Ako u roku od četiri mjeseca od dana prijema izvještaja nadležnog organa za sanaciju grupe, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ nadležan za sanaciju države članice u kojoj je sjedište drugog člana grupe, zatraže posredovanje Evropskog bankarskog regulatora, Centralna banka će da odloži donošenje odluke o mjerama za člana grupe za čiju sanaciju je nadležna do donošenja odluke Evropskog bankarskog regulatora.

(7) Ako je Evropski bankarski regulator donio odluku iz stava 6 ovog člana u roku od mjesec dana od dana podnošenja zahtjeva za posredovanje, Centralna banka će odlučiti u skladu sa tom odlukom.

(8) Ako Evropski bankarski regulator po zahtjevu iz stava 7 ovog člana nije donio odluku u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva, Centralna banka, donosi odluku o mjerama na konsolidovanoj osnovi, odnosno za člana grupe za čiju sanaciju je nadležna.

Minimalni zahtjevi za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama

Član 29

(1) Minimalni zahtjev za regulatornim kapitalom i kvalifikovanim obavezama (u daljem tekstu: minimalni zahtjev) izračunava se kao odnos između zbira regulatornog kapitala i kvalifikovanih obaveza i zbira regulatornog kapitala i ostalih ukupnih obaveza kreditne institucije koje nijesu uključene u regulatorni kapital, iskazan kao procenat.

(2) Regulatorni kapital iz stava 1 ovog člana predstavlja zbir osnovnog i dopunskog kapitala kreditne institucije, izračunat u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditne institucije.

(3) Kvalifikovanim obavezama iz stava 1 ovog člana smatraju se obaveze i instrumenti kapitala, osim instrumenta redovnog osnovnog kapitala, dodatnog ili dopunskog kapitala kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona koji nijesu isključeni iz primjene instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 4 i članom 94 stav 1 ovog zakona.

(4) Pri izračunavanju minimalnog zahtjeva uključuju se samo kvalifikovane obaveze koje ispunjavaju sljedeće uslove:

1) instrument je emitovan i uplaćen u cijelosti;

2) povjerilac po toj obavezi nije kreditna institucija, obaveza nije obezbijeđena od strane kreditne institucije i nije pokrivena garancijom te kreditne institucije;

3) kreditna institucija nije direktno ili indirektno finansirala kupovinu instrumenta;

4) preostali rok do dospijeća obaveze je najmanje godinu dana, a ako je ugovoreno pravo na prijevremeno ispunjenje, preostali rok do dospijeća te obaveze izračunava se kao preostali rok do dana kada bi povjerilac mogao da ostvari pravo na prijevremeno ispunjenje obaveze;

5) obaveza ne proizilazi iz derivata; i

6) obaveza ne proizilazi iz depozita koji imaju prioritet pri naplati u slučaju stečaja kreditne institucije.

(5) Derivati iz stava 4 tačka 5 ovog člana su prenosive hartije od vrijednosti koje daju pravo na sticanje ili prodaju tih hartija od vrijednosti ili na osnovu kojih se može obavljati plaćanje u novcu, a čiji iznos se utvrđuje na osnovu hartija od vrijednosti, valuta, kamatnih stopa ili prinosa.

(6) Prilikom izračunavanja ostalih ukupnih obaveza iz stava 1 ovog člana, obaveze po osnovu derivata uključuju se na način da se ugovoreno pravo druge ugovorne strane na netiranje u potpunosti priznaje i obaveza po derivatima se utvrđuje u neto iznosu.

(7) Prilikom izračunavanja minimalnog zahtjeva, kreditna institucija ne može da u kvalifikovane obaveze uključi obaveze koje proizilaze iz obligacionih odnosa na koje se primjenjuju propisi treće zemlje, ako po propisima te zemlje odluku Centralne banke o smanjenju vrijednosti ili konverziji te obaveze nije moguće izvršiti, uzimajući u obzir uslove iz ugovora kojim je obaveza uređena i međunarodne sporazume o priznavanju sanacije.

(8) Centralna banka može da, od kreditne institucije koja je u izračun minimalnog zahtjeva uključila obaveze koje proizilaze iz obligacionih odnosa na koje se primjenjuju propisi treće zemlje, zahtijeva da dokaže da se te obaveze mogu izvršiti.

Određivanje minimalnog zahtjeva za kreditnu instituciju koja nije dio grupe i grupu koja nije prekogranična

Član 30

(1) Minimalni zahtjev za kreditnu instituciju i grupu koja nije prekogranična određuje Centralna banka, naročito na osnovu:

1) potrebe da se obezbijedi sprovođenje sanacije kreditne institucije primjenom instrumenata sanacije uključujući, ako je potrebno i instrument interne sanacije, radi ostvarivanja ciljeva sanacije;

2) potrebe da se obezbijedi da kreditna institucija ima dovoljan nivo kvalifikovanih obaveza u slučaju primjene instrumenta interne sanacije, radi obezbjeđenja mogućnosti pokrivanja gubitaka i ponovnog uspostavljanja stope redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije u nivou koji omogućava nastavak ispunjavanja zahtjeva utvrđenih zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje kreditnih institucija i održavanje potrebnog povjerenja tržišta u kreditnu instituciju;

3) potrebe da se obezbijedi da kreditna institucija ima dovoljno kvalifikovanih obaveza radi obezbjeđenja pokrivanja gubitaka i ponovno uspostavljanje stope osnovnog kapitala na nivou kojim se omogućava nastavak ispunjavanja zahtjeva utvrđenih zakonom kojim se uređuje organizacija i poslovanje kreditnih institucija ako je planom sanacije predviđena mogućnost da se na određene vrste kvalifikovanih obaveza ne primijeni instrument interne sanacije iz člana 95 stav 1 tačka 1 ovog zakona ili da se određene vrste kvalifikovanih obaveza u potpunosti prenesu na primaoca na bazi djelimičnog prenosa;

4) veličine, modela poslovanja, modela finansiranja i rizičnog profila kreditne institucije;

5) obima u kojem se sredstva Fonda za zaštitu depozita mogu koristiti pri finansiranju sanacije; i

6) obima u kojem bi prestanak vršenja poslova kreditne institucije imao negativan uticaj na finansijsku stabilnost, uključujući širenje negativnih posljedica na druge kreditne institucije, obzirom na povezanost sa drugim kreditnim institucijama ili sa drugim subjektima finansijskog sistema.

(2) Centralna banka može i pravnom licu iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona naložiti primjenu minimalnog zahtjeva utvrđenog u skladu sa ovim članom.

(3) Bliže kriterijume na osnovu kojih se određuje minimalni zahtjev iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

Održavanje minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi

Član 31

(1) Kreditna institucija je dužna da na pojedinačnoj osnovi održava minimalni zahtjev iz člana 29 stav 1 ovog zakona, minimalno na nivou određenom rješenjem Centralne banke.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana Centralna banka može da oslobodi od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi kreditnu instituciju koja je zavisno društvo kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, ako:

1) je dozvola za rad te kreditne institucije i njene matične kreditne institucije izdata u Crnoj Gori i superviziju njihovog poslovanja vrši Centralna banka;

2) je kreditna institucija uključena u superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

3) matična kreditna institucija ispunjava minimalni zahtjev na konsolidovanoj osnovi;

4) ne postoje i ne mogu se predvidjeti značajne stvarne ili pravne prepreke za neometan prenos regulatornog kapitala ili za podmirenje obaveza matične kreditne institucije prema toj kreditnoj instituciji;

5) matična kreditna institucija:

- po mišljenju funkcionalne cjeline za superviziju, sa dužnom pažnjom upravlja tom zavisnom kreditnom institucijom; i

- uz saglasnost Centralne banke, da ovjerenu izjavu da će izmiriti sve obaveze koje preuzima zavisna kreditna institucija, ili da rizici te kreditne institucije nijesu od značaja za poslovanje matične kreditne institucije;

6) postupci procjene, mjerenja i kontrole rizika matične kreditne institucije obuhvataju i tu kreditnu instituciju;

7) matična kreditna institucija ima više od 50% učešća u glasačkim pravima kreditne institucije, ili ima pravo da imenuje ili razriješi većinu članova nadzornog odbora; i

8) je Centralna banka nadležna za superviziju kreditnih institucija, izuzela tu kreditnu instituciju od primjene kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(3) Kapitalni zahtjevi iz stava 2 tačka 8 ovog člana su zahtjevi za minimalnim stopama redovnog osnovnog, osnovnog i ukupnog kapitala kreditne institucije, propisanim zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(4) Matična kreditna institucija ili kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno lice finansijskog holdinga, mješovitog holdinga ili mješovitog finansijskog holdinga sa sjedištem u Crnoj Gori, a koja je na osnovu zakona kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija dužna da ispunjava kapitalne zahtjeve za tu grupu, dužna je da, pored ispunjavanja minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, kontinuirano ispunjava minimalni zahtjev utvrđen ovim članom i na konsolidovanoj osnovi za svoju grupu.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može da kreditnu instituciju iz stava 3 ovog člana oslobodi od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, ako je ta kreditna institucija izuzeta od primjene kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(6) Centralna banka može da naloži da se minimalni zahtjev na pojedinačnoj ili konsolidovanoj osnovi ispunjava instrumentima za koje je kreditna institucija ugovorila da:

1) se, pri primjeni instrumenata interne sanacije nad tom kreditnom institucijom, vrijednost tih instrumenata do potrebnog iznosa smanji ili se instrumenti konvertuju u akcije ili druge vlasničke instrumente prije smanjenja vrijednosti ili konverzije druge kvalifikovane obaveze, i

2) ako je nad kreditnom institucijom pokrenut stečajni postupak, ti se instrumenti uključuju u isplatni red iza isplatnog reda u koji se uključuju druge kvalifikovane obaveze i ne mogu se isplatiti dok se ne izmire druge nepodmirene kvalifikovane obaveze.

(7) Kontrolu održavanja minimalnog zahtjeva iz čl. 29 i 30 ovog zakona i zahtjeva iz stava 6 ovog člana vrši Centralna banka.

(8) Rješenje o minimalnom zahtjevu donosi se u postupku izrade i izmjene plana sanacije i čini sastavni dio tog plana.

(9) Centralna banka dužna je da obavjesti Evropskog bankarskog regulatora o minimalnom zahtjevu, a po potrebi i o zahtjevu iz stava 6 ovog člana, koji su određeni za svaku kreditnu instituciju.

Minimalni zahtjev za grupu u EU kada je Centralna banka organ nadležan za sanaciju grupe

Član 32

(1) Ako je organ nadležan za sanaciju grupe u Evropskoj uniji Centralna banka, priprema predlog minimalnog zahtjeva na konsolidovanoj osnovi, polazeći od kriterijuma iz člana 30 stav 1 ovog zakona, kao i da li se zavisna društva sa sjedištem u trećoj zemlji saniraju posebno prema planu sanacije.

(2) Predlog iz stava 1 ovog člana Centralna banka dostavlja organima država članica nadležnim za sanaciju u kojima je sjedište zavisnih društava, radi donošenja zajedničke odluke o minimalnom zahtjevu na konsolidovanoj osnovi.

(3) Radi donošenja zajedničke odluke o nivou minimalnog zahtjeva koji se primjenjuje na konsolidovanoj osnovi Centralna banka sarađuje sa organima država članica nadležnim za sanaciju zavisnih društava.

(4) Odluka iz stava 3 ovog člana obavezno se sačinjava u pisanoj formi sa obrazloženjem i donosi se u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja predloga iz stava 2 ovog člana i dostavlja se matičnom društvu u grupi.

(5) Ako je odluka iz stava 3 ovog člana donijeta, Centralna banka u skladu sa tom odlukom donosi rješenje o nivou minimalnog zahtjeva na konsolidovanoj osnovi.

(6) Ako odluka iz stava 3 ovog člana nije donijeta u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja predloga Centralne banke, Centralna banka donosi odluku o nivou minimalnog zahtjeva na konsolidovanoj osnovi, vodeći računa o procjenama koje su izradili organi za sanaciju iz država članica u kojima je sjedište zavisnih društava.

(7) Ako u roku od četiri mjeseca od dana dostavljanja predloga iz stava 1 ovog člana, a prije donošenja zajedničke odluke, Centralna banka ili organ nadležan za sanaciju zavisnog društva, društva iz države članice, uputi zahtjev za posredovanje Evropskom bankarskom regulatoru, Centralna banka će odložiti donošenje odluke o minimalnom zahtjevu na konsolidovanoj osnovi, do donošenja odluke Evropskog bankarskog regulatora.

(8) Ako je Evropski bankarski regulator donio odluku u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva iz stava 7 ovog člana, Centralna banka će odlučiti u skladu sa odlukom regulatora.

(9) Ako Evropski bankarski regulator nije donio odluku u roku od mjesec dana od dana prijema zahtjeva iz stava 7 ovog člana, Centralna banka će samostalno odlučiti o minimalnom zahtjevu na konsolidovanoj osnovi.

(10) Centralna banka donosi rješenje o minimalnom zahtjevu na pojedinačnoj osnovi za matično društvo u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori i za zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori koje je dio grupe u Evropskoj uniji, cijeneći:

1) kriterijume iz člana 30 stav 1 ovog zakona, a naročito veličinu, model poslovanja i rizični profil zavisnog društva, uključujući njegov regulatorni kapital; i

2) minimalni zahtjev na konsolidovanoj osnovi koji je određen za tu grupu u skladu sa ovim članom.

(11) Izuzetno od stava 10 ovog člana Centralna banka može matično društvo u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori koje ispunjava minimalni zahtjev na konsolidovanoj osnovi, u potpunosti izuzeti od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, ako je to društvo u potpunosti izuzeto od primjene kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Određivanje minimalnog zahtjeva za zavisna društva matičnog društva iz EU

Član 33

(1) Ako je organ nadležan za sanaciju grupe u EU Centralna banka učestvuje u donošenju zajedničke odluke o minimalnom zahtjevu koji se primjenjuje na pojedinačnoj osnovi na zavisna društva u drugim državama članicama.

(2) Zajednička odluka iz stava 1 ovog člana donosi se u roku od četiri mjeseca od dana kad su organi za sanaciju članova grupe dostavili Centralnoj banci predloge minimalnog zahtjeva za pojedine članove grupe.

(3) Centralna banka može, u roku od četiri mjeseca od dana prijema predloga iz stava 2 ovog člana, a prije donošenja zajedničke odluke, tražiti posredovanje Evropskog bankarskog regulatora.

(4) Ako minimalni zahtjev na pojedinačnoj osnovi koji je predložio organ za sanaciju zavisnog društva ne razlikuje više od jednog procentnog poena u odnosu na procentualni iskaz minimalnog zahtjeva određenog na konsolidovanoj osnovi ne može se zahtijevati posredovanje Evropskog bankarskog regulatora.

(5) Odluka o minimalnom zahtjevu za pojedine članove grupe donesena u skladu sa ovim članom redovno se preispituje i po potrebi ažurira.

(6) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može u potpunosti da izuzme kreditnu instituciju koja je zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori od primjene minimalnog zahtjeva na pojedinačnoj osnovi, ako su ispunjeni uslovi iz člana 31 stav 2 ovog zakona.

(7) Odlukom iz stava 1 ovog člana može se obuhvatiti i zahtjev da se minimalni zahtjev na konsolidovanoj ili pojedinačnoj osnovi djelimično ispunjava instrumentima za koje su ugovorene odredbe iz člana 31 stav 6 ovog zakona.

IV. ODLUČIVANJE O SANACIJI

Ispunjenost uslova za sanaciju

Član 34

(1) Centralna banka supervizijom kreditne institucije utvrđuje da kreditna institucija ne može ili neće moći da nastavi da posluje ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

1) stekli su se uslovi za oduzimanje dozvole za rad kreditne institucije ili su nastupile činjenice koje upućuju da će nastupiti razlozi za oduzimanje dozvole za rad, uključujući i okolnosti koje upućuju na to da je kreditna institucija ostvarila ili će vjerovatno ostvariti gubitke koji prelaze značajan dio ili cjelokupni iznos njenog regulatornog kapitala;

2) imovina kreditne institucije je manja od njenih obaveza ili postoje objektivne činjenice na osnovu kojih se utvrđuje da će imovina kreditne institucije u periodu koji neposredno nastupa biti manja od njenih obaveza;

3) kreditna institucija ne može, ili postoje činjenice koje upućuju da kreditna institucija neće moći, da ispunjava dospjele obaveze;

4) kreditnoj instituciji je potrebna vanredna finansijska podrška, osim podrške za otklanjanje ozbiljnih smetnji u ekonomiji i održavanje finansijske stabilnosti koja se daje kao:

- garancije države za izmirenje pomoći za likvidnost koju daje Centralna banka, u skladu sa propisanim uslovima,
- državne garancije za nove obaveze kreditne institucije, ili
- ulaganja u regulatorni kapital ili kupovinu instrumenata kapitala po tržišnim cijenama i pod tržišnim uslovima, ako u trenutku odobravanja vanredne finansijske pomoći nijesu utvrđeni uslovi iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava, kao ni uslovi za smanjenje i konverziju kapitala iz člana 48 stav 2 ovog zakona.

(2) Vanredna javna finansijska pomoć iz stava 1 tačka 4 alineja 3 ovog člana odnosi se na ulaganja potrebna za nadoknađivanje nedostatka regulatornog kapitala utvrđenog testovima otpornosti na stres, odnosno procjenama kvaliteta aktive, koje sprovodi ili nalaže Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija.

(3) Za vanrednu finansijsku pomoć iz stava 1 tačka 4 ovog člana, moraju da budu ispunjeni sljedeći uslovi:

1) pomoć se pruža solventnoj kreditnoj instituciji i u skladu sa propisima kojima se uređuje državna pomoć;

2) preduzete mjere su privremenog karaktera i srazmjerne su otklanjanju posljedica ozbiljnog finansijskog poremećaja, i

3) preduzete mjere se ne koriste radi nadoknađivanja gubitaka koje je kreditna institucija ostvarila ili je vjerovatno da će ostvariti.

Uslovi za sanaciju

Član 35

(1) Centralna banka pokreće postupak sanacije kreditne institucije, ako:

1) je u skladu sa članom 34 ovog zakona utvrđeno je da kreditna institucija ne može ili neće moći da nastavi redovno poslovanje;

2) mjere podrške finansijskih institucija i drugih privrednih subjekata, mjere institucionalnog sistema zaštite, supervizorske mjere uključujući i mjere u fazi rane intervencije ili smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa ovim zakonom, ne bi u razumnom vremenskom periodu otklonile razloge zbog kojih kreditna institucija može ili ne može da nastavi poslovanje;

3) je sanacija kreditne institucije neophodna u javnom interesu.

(2) Institucionalni sistem zaštite iz stava 1 tačka 2 ovog člana je sistem zaštite kreditnih institucija, uspostavljen na osnovu zakona ili ugovora, kojim se obezbjeđuje likvidnost i

solventnost učesnika u tom sistemu, radi izbjegavanja pokretanja stečajnog postupka nad učesnikom tog sistema, ako su, u skladu sa propisom kojim se uređuje izračunavanje regulatornog kapitala kreditnih institucija, ispunjeni uslovi da se izloženosti prema drugim ugovornim stranama sa kojima je kreditna institucija ušla u institucionalni sistem zaštite ne uključuju u izloženosti na koje se primjenjuju ponderi rizika.

(3) Smatra se da je sprovođenje postupka sanacije u javnom interesu ako je potrebno da se postigne jedan ili više ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona, ako je srazmjerno tim ciljevima i ako se sprovođenjem stečajnog, odnosno likvidacionog postupka nad kreditnom institucijom ne bi u istoj mjeri postigli ti ciljevi.

(4) Kreditna institucija, odnosno pravno lice iz člana 3 st. 2, 3 i 4 ovog zakona, dužna je da najkasnije u roku od tri radna dana od dana ispunjavanja uslova iz člana 34 stav 1 ovog zakona o nastupanju tih uslova obavijesti Centralnu banku.

(5) Uz obavještenje o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana, dostavlja se i pregled mjera preduzetih prema kreditnoj instituciji u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(6) Predlog za pokretanje postupka sanacije sadrži obrazloženje o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana.

(7) O pokretanju postupka sanacije Centralna banka bez odlaganja i na način kojim se obezbjeđuje povjerljivost informacija dostavlja obavještenje:

1) Ministarstvu;

2) Fondu za zaštitu depozita;

3) organima država nadležnim za superviziju i sanaciju članova grupe kojoj kreditna institucija pripada, uključujući i organ nadležan za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi;

4) organu nadležnom za superviziju kreditnih insititucija u državi u kojoj posluje filijala kreditne institucije;

5) Evropskom odboru za sistemske rizike.

(8) Za kreditnu instituciju za koju, u skladu sa stavom 1 ovog člana, utvrdi da ne može ili neće moći da nastavi sa poslovanjem, Centralna banka donosi rješenje o preduzimanju mjera u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, ako je planom sanacije utvrđeno da sanacija te kreditne institucije nije neophodna u javnom interesu.

(9) Način obavještavanja iz stava 7 ovog člana i člana 36 ovog zakona propisuje Centralna banka.

Odlučivanje o sanaciji kreditne institucije ili grupe koja nije prekogranična

Član 36

(1) O predlogu za pokretanje postupka sanacije iz člana 35 stav 1 ovog zakona odlučuje rješenjem Savjet Centralne banke, u roku od tri radna dana od dana prijema predloga.

(2) Rješenje o pokretanju postupka sanacije kreditne institucije sadrži:

1) razloge za pokretanje postupka sanacije;

2) obrazloženje uslova za sanaciju uključujući i rezultate procjene vrijednosti;

3) mjere sanacije koje će se preduzeti;

4) imenovanje sanacione uprave; i

5) podatak o danu, satu i minutu pokretanja postupka sanacije.

(3) Ako više kreditnih institucija ili privrednih društava članova iste grupe koja nema članove sa sjedištem u stranoj državi ispunjavaju uslove za sanaciju, odnosno stečaj, a superviziju njihovog poslovanja vrši Centralna banka, može se donijeti jedno rješenje kojim se obuhvataju svi članovi grupe koji ispunjavaju uslove za sanaciju i može se imenovati ista sanaciona uprava za te subjekte.

(4) Pri izboru mjera sanacije Centralna banka cijeni mjere predviđene u planu sanacije usvojenom za tu kreditnu instituciju ili grupu, osim ako Centralna banka, procijeni da će se ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nijesu predviđene u planu sanacije.

(5) Rješenje o pokretanju postupka sanacije Centralna banka je dužna da, bez odlaganja, dostavi:

1) kreditnoj instituciji na koju se rješenje odnosi;

2) Ministarstvu;

3) Fondu za zaštitu depozita,

4) organima drugih država koji su nadležni za superviziju i sanaciju članova grupe kojoj kreditna institucija pripada, uključujući i organ nadležan za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi matičnih institucija i institucija koje kontrolišu matični finansijski holdinzi ili matični mješoviti holdinzi iz države u kojoj imaju sjedište;

5) organima nadležnim za superviziju kreditnih insititucija u državi u kojoj posluje filijala te kreditne institucije;

6) operaterima sistema u kojima kreditna institucija učestvuje;

7) Evropskom odboru za sistemske rizike;

8) Evropskoj komisiji, Evropskoj Centralnoj banci, Evropskom bankarskom regulatoru, Evropskom organu za hartije od vrijednosti i tržište kapitala (ESMA) i Evropskom organu za osiguranje i dobrovoljne penzione fondove (EIOPA).

(6) Preduzimanje mjera u fazi rane intervencije ne predstavlja uslov za pokretanje postupka sanacije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(7) Danom donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije nad kreditnom institucijom prestaju da važe sve mjere preduzete prema kreditnoj instituciji u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

Izrada programa sanacije grupe iz EU kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 37

(1) Kada, kao organ za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, primi obavještenje organa za sanaciju zavisnog društva koje sadrži informaciju da to društvo ispunjava uslove za pokretanje postupka sanacije odnosno stečaja i mjere sanacije koje taj organ namjerava preduzeti prema tom društvu, ili informaciju o namjeri pokretanja stečajnog postupka nad tim društvom, Centralna banka, nakon savjetovanja sa drugim članovima sanacionog kolegijuma iz člana 125 ovog zakona, procjenjuje efekte predloženih mjera sanacije, odnosno pokretanja stečajnog postupka, na grupu i članove grupe u drugim državama članicama, a naročito procjenjuje da li te mjere utiču na ispunjavanje uslova za sprovođenje sanacije odnosno stečajnog postupka nad drugim članovima grupe.

(2) Ako Centralna banka procijeni da predložene mjere sanacije odnosno sprovođenje stečajnog postupka iz stava 1 ovog člana ne mogu imati za posljedicu ispunjavanje uslova za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona, odnosno stečajnog postupka nad drugim članovima grupe, dužna je da o tome bez odlaganja, a najkasnije u roku od 24 časa od prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana, obavijesti članove sanacionog kolegijuma.

(3) Ako Centralna banka procijeni da bi sprovođenje predložene mjere sanacije odnosno sprovođenje stečajnog postupka iz stava 1 ovog člana imalo za posljedicu ispunjavanje uslova za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona, odnosno sprovođenje stečajnog postupka nad drugim članovima grupe, dužna je da u roku od 24 časa od prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana, ili u dužem roku uz saglasnost organa za sanaciju koji je poslao obavještenje, izradi program sanacije grupe i dostavi ga članovima sanacionog kolegijuma.

(4) Program sanacije grupe iz stava 3 ovog člana treba da uzima u obzir i da bude usklađen sa planom sanacije za tu grupu donesenim u skladu sa članom 22 ovog zakona, osim ako organi sanacije, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, procijene da će se ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nijesu predviđene planom sanacije i da sadrži:

1) mjere koje bi radi ostvarivanja ciljeva sanacije iz člana 12 i principa iz člana 13 ovog zakona trebalo da preduzmu relevantni organi za sanaciju u odnosu na matično društvo u Evropskoj uniji ili člana grupe;

2) detalje o načinu usklađivanja pojedinih mjera sanacije;

3) plan finansiranja koji se zasniva i na planu sanacije za grupu, principima podjele odgovornosti za finansiranje na način utvrđen članom 21 stav 3 tačka 5 ovog zakona i opštim principima uzajamnosti utvrđenim u skladu sa članom 153 ovog zakona.

(5) Ako Centralna banka namjerava da donese odluku o sanaciji matičnog društva u Evropskoj uniji za koje je nadležna, dužna je da o tome bez odlaganja dostavi članovima sanacionog kolegijuma obavještenje koje mora da sadrži informacije i predložene mjere iz stava 1 ovog člana.

(6) U slučaju iz stava 5 ovog člana Centralna banka može da, mjere sanacije koje namjerava da preduzme prema tom društvu, predloži u formi programa sanacije grupe iz stava 5 ovog člana, ako:

1) mjere preduzete prema matičnom društvu dovode do ispunjavanja uslova za sanaciju članova grupe u drugim državama članicama;

2) mjere preduzete samo prema matičnom društvu ne bi bile dovoljne, odnosno nije vjerovatno da bi se na taj način ostvario optimalni rezultat sanacije;

3) prema procjeni nadležnog organa za sanaciju jedno ili više zavisnih društava ispunjava uslove za sanaciju odnosno otvaranje stečajnog postupka; ili

4) mjere nad matičnim društvom će pozitivno uticati na ostala društva u grupi, čime se opravdava donošenje programa sanacije grupe.

(7) U slučaju iz stava 5 ovog člana, ako Centralna banka nakon savjetovanja sa članovima sanacionog kolegijuma odluči da nije potreban program sanacije grupe, Centralna banka će, u skladu sa članom 18 ovog zakona samostalno donijeti odluku za matično društvo za koje je ona organ za sanaciju i o tome obavijestiti druge članove sanacionog kolegijuma.

(8) Centralna banka prilikom donošenja odluke iz stava 7 ovog člana uzima u obzir:

1) usklađenost te odluke sa planom sanacije za grupu donijetim u skladu sa članom 22 ovog zakona osim ako, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, procijeni da će se ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nijesu bile predviđene planom sanacije, i

2) finansijsku stabilnost relevantnih država članica.

Donošenje zajedničke odluke o programu sanacije grupe u EU za koju je Centralna banka organ za sanaciju

Član 38

(1) Centralna banka i organi za sanaciju koji su saglasni sa predlogom programa sanacije grupe iz člana 37 stav 3 ovog zakona donose zajedničku odluku o usvajanju programa sanacije grupe.

(2) Centralna banka će, u skladu sa zajedničkom odlukom iz stava 1 ovog člana, a na način utvrđen članom 36 ovog zakona, donijeti rješenje za člana grupe za čiju sanaciju je nadležna.

(3) Centralna banka može, uputiti Evropskom bankarskom regulatoru zahtjev za pružanje pomoći za donošenje zajedničke odluke o programu sanacije za grupu.

(4) Postupci u skladu sa čl. 37 i 38 ovog zakona sprovode se bez odlaganja.

(5) Ako nije usvojena zajednička odluka o programu sanacije grupe, Centralna banka je dužna da blisko sarađuje sa članovima sanacionog kolegijuma iz člana 125 ovog zakona, sa ciljem da se postignu, u mjeri u kojoj je to moguće, usklađene strategije sanacije za sve članove grupe za koje je utvrđeno da ne mogu, ili vjerovatno neće moći da nastave redovno poslovanje.

(6) Centralna banka je dužna da članove sanacionog kolegijuma redovno i detaljno obavještava o preduzetim mjerama sanacije i njihovim rezultatima, u skladu sa ovim članom.

Donošenje odluke o sanaciji grupe u EU za koju Centralna banka nije organ za sanaciju

Član 39

(1) Ako Centralna banka nije organ za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, prije donošenja rješenja iz člana 36 stav 1 ovog zakona za zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori, dužna je da bez odlaganja, organu za sanaciju grupe, nadležnom organu za konsolidaciju grupe ako taj organ nije organ za sanaciju grupe i članovima sanacionog kolegijuma za tu grupu, dostavi obavještenje da to zavisno društvo ispunjava uslove iz člana 35 stav 1 ovog zakona, sa informacijama o mjerama sanacije koje namjerava da preduzme prema tom društvu.

(2) Izuzetno od člana 36 stav 1 ovog zakona, ako Centralna banka nije organ za sanaciju grupe u Evropskoj uniji, odložiće donošenje rješenja o pokretanju postupka sanacije nad zavisnim društvom grupe u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori, do prijema obavještenja organa za sanaciju grupe iz stava 4 ovog člana, a najkasnije 24 časa od dostavljanja obavještenja iz stava 1 ovog člana, odnosno do usvajanja zajedničke odluke iz stava 8 ovog člana.

(3) Izuzetno, rok od 24 časa iz stava 2 ovog člana može se produžiti uz prethodnu saglasnost Centralne banke.

(4) Ako je organ za sanaciju grupe, nakon savjetovanja sa drugim članovima sanacionog kolegijuma iz člana 127 ovog zakona, procijenio da predložene mjere iz stava 1 ovog člana ne mogu imati za posljedicu ispunjavanje uslova za sanaciju odnosno pokretanje stečajnog postupka nad jednim ili više članova grupe i o tome obavijestio Centralnu banku, Centralna banka će donijeti rješenje iz člana 36 stav 1 ovog zakona.

(5) Ako je organ za sanaciju grupe, nakon savjetovanja sa drugim članovima sanacionog kolegijuma procijenio da pokretanje postupka sanacije, odnosno mjere iz stava 1 ovog člana utiču na način da jedan ili više članova grupe u drugim državama članicama zbog toga ispunjava uslove za pokretanje postupka sanacije i ako je u roku od 24 časa nakon prijema obavještenja iz stava 1 ovog člana predložio program sanacije grupe i dostavio ga sanacionom kolegijumu, Centralna banka će učestvovati u donošenju zajedničke odluke o programu sanacije grupe.

(6) Centralna banka može da uputi Evropskom bankarskom regulatoru zahtjev za pružanje pomoći za donošenje zajedničke odluke o programu sanacije grupe.

(7) Ako je za Centralnu banku prihvatljiv program sanacije grupe iz stava 5 ovog člana, donijeće sa organom za sanaciju grupe i organima za sanaciju drugih članova grupe zajedničku odluku o programu sanacije te grupe.

(8) U skladu sa zajedničkom odlukom iz stava 7 ovog člana Centralna banka će, na način utvrđen članom 36 stav 1 ovog zakona, donijeti rješenje o sanaciji člana grupe za koga je organ za sanaciju.

Postupanje Centralne banke u slučaju neslaganja sa programom sanacije grupe u EU za koju nije organ za sanaciju

Član 40

(1) Ako za Centralnu banku nije prihvatljiv program sanacije grupe iz člana 39 stav 5 ovog zakona, odnosno ako radi očuvanja finansijske stabilnosti namjerava da preduzme drugačije mjere, donijeće, u skladu sa članom 36 ovog zakona, samostalnu odluku za člana grupe za koga je organ za sanaciju i tu odluku bez odlaganja dostaviti organu za sanaciju grupe i drugim organima za sanaciju koji učestvuju u donošenju zajedničke odluke o programu sanacije grupe.

(2) Uz odluku iz stava 1 ovog člana Centralna banka dostavlja i obrazloženje razloga zbog kojih se ne slaže sa programom sanacije grupe, odnosno sa mjerama predloženim u tom programu.

(3) Centralna banka će pri obrazlaganju razloga za neslaganje iz stava 2 ovog člana uzeti u obzir usvojeni plan sanacije za grupu iz člana 24 ovog zakona i moguće efekte mjera koje namjerava da preduzme, na finansijsku stabilnost drugih država članica, odnosno na članove grupe u drugim državama članicama.

(4) U slučaju iz stava 1 ovog člana, Centralna banka je dužna da blisko sarađuje sa članovima sanacionog kolegijuma iz člana 127 ovog zakona u cilju postizanja, u mjeri u kojoj je to moguće, usklađene sanacione strategije za sve članove grupe za koje je utvrđeno da propadaju ili će vjerovatno propasti.

(5) Centralna banka je dužna da članove sanacionog kolegijuma redovno obavještava o preduzetim mjerama i toku postupka sanacije.

Javno objavljivanje i dostavljanje rješenja i odluka u postupku sanacije

Član 41

(1) Centralna banka je dužna da na svojoj internet stranici objavi rješenje o pokretanju postupka sanacije i druga rješenja i odluke kojima se sprovodi rješenje o pokretanju postupka sanacije ili obavještenje sa kratkim pregledom dejstva mjera sanacije, a naročito uticaja tih mjera na fizička lica, mikro, mala i srednja privredna društva.

(2) Kreditna institucija je dužna da, istog dana po prijemu, na svojoj internet stranici objavi rješenje o pokretanju postupka sanacije i rješenja i odluke kojima se sprovodi rješenje o pokretanju postupka sanacije.

(3) Ako se akcije ili drugi vlasnički instrumenti ili dužnički instrumenti kreditne institucije u sanaciji kotiraju na berzi, kreditna institucija je dužna da o pokretanju postupka sanacije obavijesti tu berzu, koja je dužna da tu informaciju objavi u skladu sa pravilima berze.

(4) Ako se akcije ili drugi vlasnički instrumenti ili dužnički instrumenti kreditne institucije u sanaciji ne kotiraju na berzi objavljivanje odluke na način iz stava 1 ovog člana smatra se dostavljanjem odluke o pokretanju postupka sanacije vlasnicima tih instrumenata.

(5) Ako rješenje o pokretanju postupka sanacije odnosno rješenja kojima se sprovodi rješenje o pokretanju postupka sanacije predviđaju odlaganje, odnosno ograničenja iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona, obavještenja o uslovima i periodu tog odlaganja ili ograničenja objavljuju se na način iz stava 1 ovog člana.

(6) Rješenja iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona Centralna banka dostavlja Fondu za zaštitu depozita i Centralnom klirinško depozitarnom društvu.

(7) Centralna banka dužna je da kreditnoj instituciji u sanaciji dostavi sva rješenja koja donosi radi sprovođenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, a kreditna institucija u sanaciji dužna je da o tome odmah obavijesti lica na koje se rješenje odnosi, u dijelu u kojem se rješenje odnosi na ta lica.

(8) Pravno dejstvo rješenja iz stava 6 ovog člana nastupa danom njihovog donošenja i od tog trenutka se može koristi pravo na pravni lijek iz člana 42 stav 1 ovog zakona.

Pravo na osporavanje rješenja u sanaciji

Član 42

(1) Protiv rješenja o pokretanju postupka sanacije iz člana 41 stav 1 ovog zakona, kao i rješenja i odluka koje je Centralna banka donijela radi sprovođenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, nije dozvoljena žalba, a lice koje smatra da su mu tim aktima povrijeđena prava i pravni interesi može pokrenuti upravni spor, u roku od 20 dana od dana prijema tih akata.

(2) Rok iz stava 1 ovog člana počinje da teče istekom osmog dana od dana objavljivanja rješenja odnosno odluke na način utvrđen članom 41 stav 1 ovog zakona.

(3) Podnošenje tužbe iz stava 1 ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja o pokretanju postupka sanacije, odnosno ostalih rješenja i odluka koje Centralna banka donosi u cilju sprovođenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, niti sud može izreći privremenu mjeru odlaganja izvršenja.

(4) Nadležni sud o tužbi iz stava 1 ovog člana odlučuje po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 30 dana od dana njenog prijema.

(5) Nadležni sud pri odlučivanju o tužbi koristi detaljnu i sveobuhvatnu procjenu finansijskog stanja kreditne institucije koja je vršena do pokretanja postupka sanacije nad kreditnom institucijom.

(6) Ako nadležni sud djelimično ili u cjelosti poništi odluku o pokretanju postupka sanacije ili drugi akt donesen na osnovu te odluke, posljedice takve odluke ostaće na snazi do donošenja nove odluke koja će zamijeniti odluku koja je poništena, a Centralna banka, po prijemu odluke suda, može odrediti mjere za umanjenje štete koja bi nastala daljom primjenom akta koji je poništen.

(7) Naknada štete iz stava 6 ovog člana isplaćuje se na teret Sanacionog fonda.

Uslovi sanacije u vezi sa finansijskim institucijama i holdinzima

Član 43

(1) Ako su za finansijsku instituciju iz člana 3 tačka 2 ovog zakona i njeno matično društvo koje podliježe superviziji na konsolidovanoj osnovi, istovremeno ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona, Centralna banka donosi rješenje o pokretanju postupka sanacije te finansijske institucije.

(2) Ako su za pravno lice iz člana 3 tač. 3 ili 4 ovog zakona i jednu ili više kreditnih institucija koje su zavisno društvo tog subjekta istovremeno ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona, Centralna banka može donijeti rješenje o pokretanju postupka sanacije nad tim subjektom.

(3) Ako pravno lice iz člana 3 tač. 3 i 4 ovog zakona ima zavisnu kreditnu instituciju sa sjedištem u trećoj zemlji, a i relevantni organ te zemlje je utvrdio da kreditna institucija ispunjava uslove za sanaciju, organ za sanaciju može donijeti rješenje o pokretanju postupka sanacije nad tim pravnim licem.

(4) Ako je kreditna institucija zavisno društvo mješovitog holdinga u direktnom ili indirektnom vlasništvu posredničkog finansijskog holdinga, Centralna banka, radi sprovođenja mjera sanacije u grupi, može donijeti rješenje o pokretanju postupka sanacije nad tim posredničkim finansijskim holdingom.

(5) Ako pravno lice iz člana 3 tač. 3 ili 4 ovog zakona ne ispunjava uslove za sanaciju iz člana 34 stav 1 i člana 35 stav 1 ovog zakona, Centralna banka može donijeti rješenje o pokretanju postupka sanacije nad tim subjektom ako:

1) jedna ili više kreditnih institucija koje su zavisna društva tog pravnog lica ispunjavaju uslove utvrđene članom 34 stav 1 i članom 35 stav 1 ovog zakona;

2) su imovina i obaveze kreditnih institucija iz tačke 1 ovog stava takve da prestanak poslovanja kreditnih institucija može dovesti do prestanka redovnog poslovanja grupe u cjelini; i

3) je preduzimanje mjere prema pravnom licu iz člana 3 tač. 3 ili 4 ovog zakona neophodno za sanaciju kreditnih institucija – zavisnih lica tog subjekta ili za sanaciju grupe u cjelini.

(6) U slučajevima iz st. 2, 3 i 5 ovog člana, pri utvrđivanju uslova iz člana 34 stav 1 i člana 35 stav 1 ovog zakona za jednu ili više kreditnih institucija-zavisnih lica, kao i prilikom smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, organi za sanaciju mogu odlučiti da se ne uzimaju u obzir prenosi kapitala ili gubitaka između subjekata u okviru grupe.

V. PROCJENA VRIJEDNOSTI IMOVINE I OBAVEZA

Ciljevi procjene vrijednosti imovine i obaveza

Član 44

(1) Prije preduzimanja mjera sanacije ili smanjenja ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, Centralna banka je dužna da obezbijedi nezavisnu, poštenu, opreznu i realnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(2) Procjena vrijednosti iz stava 1 ovog člana se vrši radi utvrđivanja vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona koji ispunjavaju uslove iz člana 34 stav 1 i člana 35 stav 1 ovog zakona.

(3) Procjena iz stava 1 ovog člana vrši se radi obezbjeđivanja informacija za:

1) utvrđivanje ispunjenosti uslova za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona ili uslova za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapitala;

2) odlučivanje o preduzimanju odgovarajućih mjera sanacije prema kreditnoj instituciji ili drugom pravnom licu iz člana 2 ovog zakona, ako su ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona;

3) odlučivanje o iznosu u kojem se poništavaju akcije ili se umanjuje vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, kao i iznosa u kojem se smanjuje vrijednost relevantnih instrumenata kapitala ili njihova konverzija u instrumente redovnog osnovnog kapitala, ako se primjenjuje ovlašćenje za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala;

4) odlučivanje o iznosu u kojem se smanjuje vrijednost ili konvertuju kvalifikovane obaveze, ako se primjenjuje instrument interne sanacije;

5) odlučivanje o imovini, pravima, obavezama ili akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti, kao i za odlučivanje o vrijednosti svih naknada koje treba platiti kreditnoj instituciji u sanaciji ili akcionaru, ako se primjenjuje instrument prelazne kreditne institucije ili instrument odvajanja imovine;

6) odlučivanje o imovini, pravima, obavezama ili akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima koje je potrebno prenijeti, kao i pribavljanja informacija koje su Centralnoj banci potrebne za određivanje komercijalnih uslova iz člana 73 ovog zakona, ako se primjenjuje instrument prodaje;

7) obezbjeđenje podataka o gubicima za koje je potrebno umanjiti imovinu kreditne institucije ili drugog pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona u trenutku primjene instrumenata sanacije ili smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala.

(4) Ovlašćenjima za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala iz stava 3 tačka 3 ovog člana smatraju se ovlašćenja Centralne banke iz čl. 55 do 67 i člana 113 stav 1 tač. 6 do 10 i stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona.

Obaveze nezavisnog procjenjivača

Član 45

(1) Procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije može da obavlja pravno i fizičko lice koje je nezavisno od državnih organa, organizacija kojima je povjereno vršenje javnih ovlašćenja, kreditne institucije i pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona (u daljem tekstu: nezavisni procjenjivač).

(2) Nezavisni procjenjivač koji vrši procjenu vrijednosti iz stava 1 ovog člana, dužan je da tu procjenu zasniva na opreznim pretpostavkama koje uključuju i pretpostavke o stopama neispunjenja obaveza i značaju gubitaka, odrebama st. 3 do 7 ovog člana i pravilima struke.

(3) Prilikom procjene vrijednosti iz stava 1 ovog člana, ne smije se polaziti od pretpostavke da će kreditna institucija, odnosno pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona pri preduzimanju mjere sanacije ili smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, dobiti vanrednu javnu finansijsku pomoć ili hitnu podršku za likvidnost ili drugu pomoć za likvidnost Centralne banke, na osnovu nestandardnih instrumenata obezbjeđenja, roka dospijeća ili kamatnih uslova.

(4) Prilikom izrade izvještaja o procjeni, nezavisan procjenjivač je dužan da cijeni da li:

1) Centralna banka i Sanacioni fond mogu da izvrše povraćaj svih razumnih i osnovano nastalih izdataka od kreditne institucije u sanaciji u skladu sa članom 72 ovog zakona; i

2) Sanacioni fond ima pravo na obračunatu kamatu ili naknadu za sve kredite ili garancije koji su kreditnoj instituciji dati u skladu sa ovim zakonom.

(5) Izvještaj o procjeni treba da sadrži i podatke iz poslovnih knjiga i evidencija kreditne institucije, odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, i to:

1) ažurirani bilans i izvještaj o finansijskoj poziciji;

2) analizu i procjenu računovodstvene vrijednosti imovine;

3) popis neizmirenih bilansnih i vanbilansnih obaveza sa naznakom odgovarajućih protivstavki i naznakom isplatnog reda kojem pripada ta obaveza u skladu sa propisima kojima se uređuje stečajni postupak nad kreditnim institucijama; i

4) druge informacije od značaja za procjenu.

(6) Centralna banka može, radi donošenja odluke iz člana 44 stav 3 tač. 5 i 6 ovog zakona od nezavisnog procjenjivača da zahtijeva da dio izvještaja iz stava 5 tačka 2 ovog člana dopuni analizom i procjenom tržišne vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije, odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(7) Izvještaj o procjeni vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona mora da sadrži podatke o isplatnom redu kojem pripada pojedino potraživanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija, odnosno pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona sa procjenom efekata za svakog akcionara i povjerioca kreditne institucije, odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, u slučaju ako bi nad kreditnom institucijom ili tim pravnim licem bio sproveden stečajni postupak, s tim da takva procjena ne smije uticati na primjenu zaštitne mjere iz člana 139 ovog zakona.

(8) Na osnovu konačne procjene vrijednosti iz člana 44 stav 1 ili privremene procjene iz člana 46 st. 1 i 2 ovog zakona, Centralna banka može da preduzme mjeru sanacije i da sprovede smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, uključujući

preuzimanje kontrole nad kreditnom institucijom ili pravnim licem iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona nad kojima je pokrenut postupak sanacije.

(9) Izvještaj o procjeni vrijednosti iz stava 7 ovog člana je sastavni dio rješenja o pokretanju postupka sanacije ili rješenja o izvršavanju smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala.

(10) Protiv izvještaja o procjeni vrijednosti iz stava 7 ovog člana ne može se podnijeti tužba nadležnom sudu, ali se ta procjena može pobijati tužbom protiv rješenja iz stava 9 ovog člana, a u skladu sa članom 42 ovog zakona.

(11) Uslove koje treba da ispunjava nezavisni procjenjivač propisuje Centralna banka.

Privremena procjena

Član 46

(1) Izuzetno, ako okolnosti pojedinog slučaja zahtijevaju hitno postupanje zbog kojih nije moguće izvršiti nezavisnu procjenu vrijednosti na način utvrđen članom 45 ovog zakona, Centralna banka je dužna da obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši privremenu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije, odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, u slučaju da zbog hitnosti postupka nije moguće obezbijediti nezavisnu procjenu vrijednosti, organ za sanaciju može samostalno da izvrši privremenu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili drugog pravnog lica iz člana 3 ovog zakona.

(3) Privremena procjena vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana vrši se u skladu sa članom 45 st. 2, 3 i 4 ovog zakona i u mjeri u kojoj je to moguće i izvodljivo u skladu sa članom 45 st. 1, 5 i 7 ovog zakona i uključuje i procjenu dodatnog kapitala za dodatne gubitke i ta procjena mora biti adekvatno obrazložena.

Naknadna procjena vrijednosti

Član 47

(1) Ako je privremenu procjenu vrijednosti obavio nezavisni procjenjivač u skladu sa članom 46 stav 1 ovog zakona ili Centralna banka u skladu sa članom 46 stav 2 ovog zakona i na osnovu tako izvršene procjene vrijednosti je donijeto rješenje o pokretanju postupka sanacije nad kreditnom institucijom ili pravnim licem iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, Centralna banka je dužna da, u što kraćem roku, obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši naknadnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(2) Ako je privremenu procjenu vrijednosti obavio nezavisni procjenjivač u skladu sa članom 46 stav 1 ovog zakona ili Centralna banka u skladu sa članom 46 stav 2 ovog zakona, a nije doneseno rješenje o pokretanju postupka sanacije nad kreditnom institucijom ili pravnim licem iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona već je sprovedeno smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala, Centralna banka je dužna da, u što kraćem roku, obezbijedi da nezavisni procjenjivač izvrši naknadnu procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(3) Naknadnu procjenu vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana i procjenu vrijednosti iz člana 138 ovog zakona može da obavi isti nezavisni procjenjivač.

(4) Naknadnom procjenom vrijednosti iz st. 1 i 2 ovog člana mora da se obezbijedi:

1) da su procjenom utvrđeni svi gubici za koje je potrebno umanjiti imovinu kreditne institucije odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona i da su ti gubici u potpunosti evidentirani u njihovim poslovnim knjigama, i

2) pribavljanje informacija za donošenje rješenja iz stava 5 ovog člana o povećanju vrijednosti potraživanja povjerilaca čija je vrijednost smanjena, ili o povećanju naknade.

(5) Ako je doneseno rješenje o pokretanju postupka sanacije nad kreditnom institucijom ili pravnim licem iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, a naknadnom procjenom vrijednosti iz ovog člana se utvrdi da je procijenjena neto vrijednost imovine kreditne institucije, odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona viša od neto vrijednosti njihove imovine iz privremene procjene vrijednosti izvršene u smislu člana 46 ovog zakona, Centralna banka može da:

1) poveća vrijednost potraživanja povjerilaca ili vlasnika relevantnih instrumenata kapitala kojima je vrijednost smanjena primjenom instrumenta interne sanacije, odnosno primjenom ovlašćenja u skladu sa ovim zakonom; ili

2) naloži prelaznoj kreditnoj instituciji ili društvu za upravljanje imovinom isplatu dodatne naknade za imovinu, prava i obaveze kreditnoj instituciji u sanaciji, ili zavisno od slučaja, akcionarima - za akcije ili druge vlasničke instrumente.

(6) Ako nije doneseno rješenje o pokretanju postupka sanacije nad kreditnom institucijom ili pravnim licem iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, a Centralna banka je sprovela smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, pa je naknadnom procjenom vrijednosti iz st. 3, 4 i 5 ovog člana procijenjena neto vrijednost imovine viša od neto vrijednosti iz privremene procjene vrijednosti iz člana 46 ovog zakona, Centralna banka može da poveća vrijednost potraživanja povjerilaca ili oštećenih imalaca.

(7) Oštećenim imaocem iz stava 6 ovog člana smatra se imalac akcije ili drugog vlasničkog instrumenta koji se poništava ili mu se smanjuje vrijednost u skladu sa ovlašćenjem iz člana 113 stav 3 tačka 1 ovog zakona.

VI. SMANJENJE VRIJEDNOSTI ILI KONVERZIJA RELEVANTNIH INSTRUMENATA KAPITALA

Uslovi za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala

Član 48

(1) Smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala može da se izvrši prije primjene mjera sanacije ili u kombinaciji sa mjerama sanacije, ako su ispunjeni uslovi za sanaciju iz člana 35 stav 1 ovog zakona.

(2) Centralna banka može da sprovede smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala u akcije ili druge vlasničke instrumente kreditne institucije, odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, ako:

1) kreditna institucija neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala;

2) grupa neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovalo zavisno društvo u grupi sa sjedištem u Crnoj Gori, a koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva tog zavisnog društva i na konsolidovanoj osnovi;

3) je donesena zajednička odluka u skladu sa članom 39 st. 5 i 7 ovog zakona kojom je utvrđeno da grupa neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala u slučaju instrumenata kapitala koje je izdalo zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva tog društva i na konsolidovanoj osnovi;

4) grupa neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovalo matično društvo sa

sjedištem u Crnoj Gori, a koji se priznaju za potrebe ispunjavanja kapitalnih zahtjeva na pojedinačnoj osnovi tog matičnog društva ili na konsolidovanoj osnovi za grupu; ili

5) je kreditnoj instituciji ili pravnom licu iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona potrebna vanredna javna finansijska pomoć, osim u slučaju iz člana 34 stav 1 tačka 4 alineja 3 ovog zakona.

(3) Smatra se da kreditna institucija, grupa, ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona neće moći da nastavi redovno poslovanje ako se ne izvrši smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala, za:

1) kreditnu instituciju ako:

- je Centralna banka u ostvarivanju supervizorske funkcije, u skladu sa članom 34 stav 1 ovog zakona utvrdila da kreditna institucija ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ne može ili u neposrednoj budućnosti neće moći da nastavi redovno poslovanje; i

- imajući u vidu potrebno vrijeme i druge relevantne okolnosti, nije razumno očekivati da bi druga mjera, uključujući podršku privatnog sektora ili nalaganje mjera kontrole uključujući i mjere u fazi rane intervencije, u razumnom roku spriječila prestanak poslovanja kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona;

2) grupu, ako:

- je Centralna banka, kao organ nadležan za superviziju grupe na konsolidovanoj osnovi, utvrdila da grupa ne ispunjava, ili postoje objektivne okolnosti koje upućuju da grupa u neposrednoj budućnosti neće ispunjavati zahtjeve na konsolidovanoj osnovi, uključujući i okolnosti koje upućuju da je grupa ostvarila ili će vjerovatno ostvariti gubitke koji prelaze značajan dio ili cijeli iznos regulatornog kapitala grupe u mjeri koja opravdava preduzimanje supervizorske mjere; i

- imajući u vidu potrebno vrijeme i druge relevantne okolnosti, nije razumno očekivati da bi druga mjera, uključujući podršku privatnog sektora ili nalaganje supervizorskih mjera uključujući i mjere u fazi rane intervencije, u razumnom roku spriječila prestanak poslovanja kreditne institucije, grupe ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(4) Ako relevantni instrumenti kapitala služe za ispunjavanje zahtjeva za regulatornim kapitalom (stope redovnog osnovnog, osnovnog i dodatnog kapitala) kreditne institucije sa sjedištem u Crnoj Gori, na pojedinačnoj osnovi i grupa u Crnoj Gori, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, postojanje okolnosti iz stava 2 tač. 1 i 2 ovog člana utvrđuje Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija.

(5) Ako relevantne instrumente kapitala emituje kreditna institucija ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona sa sjedištem u Crnoj Gori, koje je zavisno društvo matičnog društva iz Evropske unije i ako ti instrumenti služe za ispunjavanje zahtjeva za regulatornim kapitalom na pojedinačnoj i na konsolidovanoj osnovi:

1) okolnosti iz stava 2 tačka 1 ovog člana utvrđuje Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija;

2) u donošenju zajedničke odluke za utvrđivanje okolnosti iz stava 2 tačka 3 ovog člana učestvuje Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija.

(6) Ako relevantne instrumente kapitala izdaje kreditna institucija ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona koja je matično društvo u Evropskoj uniji sa sjedištem u Crnoj Gori i ako ti instrumenti služe za ispunjavanje zahtjeva za regulatornim kapitalom na pojedinačnoj i na konsolidovanoj osnovi, okolnosti iz stava 2 tačka 4 ovog člana utvrđuje Centralna banka.

(7) U slučaju smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala iz stava 2 tačka 2 ovog člana, vrijednost instrumenata kapitala koje je emitovalo zavisno društvo sa sjedištem u Crnoj Gori koji se priznaju za ispunjavanje kapitalnih zahtjeva tog društva i na konsolidovanoj osnovi neće biti smanjena za veći iznos niti će instrumenti biti konvertovani po nepovoljnijim uslovima od instrumenata kapitala istog nivoa matičnog društva kojima je smanjena vrijednost ili su konvertovani.

Sprovođenje smanjenja vrijednosti i konverzije instrumenata kapitala

Član 49

(1) Prije sprovođenja smanjenja vrijednosti instrumenata kapitala ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, Centralna banka je dužna da obezbijedi procjenu vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona u skladu sa članom 44 stav 1 ovog zakona.

(2) Procjena vrijednosti iz stava 1 ovog člana predstavlja osnovu za utvrđivanje iznosa smanjenja vrijednosti relevantnih instrumenata kapitala u cilju smanjenja gubitka na teret instrumenata kapitala i za utvrđivanje nivoa konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala u cilju uspostavljanja adekvatnog nivoa kapitala kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, vrši se na osnovu procjenjene vrijednosti iz stava 1 ovog člana.

(3) Centralna banka sprovodi smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala na sljedeći način:

1) gubici utvrđeni procjenom vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona se prvo pokrivaju smanjenjem stavki redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i sprovodivo na način iz člana 53 st. 1 i 2 ovog zakona;

2) gubici utvrđeni procjenom vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona koji nijesu pokriveni na način iz tačke 1 ovog stava pokrivaju se smanjenjem glavnice instrumenata dodatnog redovnog kapitala, pa se sprovodi konverzija tih instrumenata u instrumente osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno radi postizanja ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona;

3) gubici utvrđeni procjenom vrijednosti iz člana 44 stav 1 ovog zakona koji nijesu pokriveni na način iz tač. 1 i 2 ovog stava pokrivaju se smanjenjem glavnice instrumenata dopunskog kapitala pa se sprovodi konverzija tih instrumenata u instrumente redovnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno radi postizanja ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona.

(4) Ako je u skladu sa stavom 3 ovog člana smanjena vrijednost glavnice relevantnih instrumenata kapitala, to smanjenje ima sljedeće posljedice:

1) smanjenje je trajno, uz mogućnost povećanja vrijednosti u skladu sa postupkom iz člana 47 stav 6 ili člana 97 stav 4 ovog zakona;

2) vlasnik relevantnog instrumenta kapitala nema prava po osnovu dijela vrijednosti instrumenta koja je smanjena ili konvertovana, osim prava:

- na kamate i druga potraživanja po osnovu tog instrumenta obračunata na dan smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnog instrumenta kapitala,
- na podnošenje tužbe nadležnom sudu, u skladu sa članom 42 ovog zakona, i
- iz st. 5 i 6 ovog člana.

(5) Centralna banka može da, kreditnoj instituciji ili pravnom licu iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, naloži emitovanje novih instrumenata redovnog osnovnog kapitala vlasnicima relevantnih instrumenata kapitala čija je vrijednost smanjena radi konverzije tih instrumenata iz stava 3 ovog člana.

(6) Relevantni instrumenti kapitala mogu se konvertovati u instrumente redovnog osnovnog kapitala samo ako:

1) su emitovani od kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ili matičnog društva kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, uz prethodno odobrenje Centralne banke ili, ako je potrebno, uz odobrenje organa nadležnog za sanaciju matičnog društva;

2) su emitovani prije nego što kreditna institucija ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona emituje akcije ili druge vlasničke instrumente za sprovođenje državne pomoći ulaganjem u regulatorni kapital;

3) se dodjeljuju i prenose bez odlaganja nakon izvršenja ovlašćenja smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala;

4) je stopa konverzije kojom se određuje broj instrumenata redovnog osnovnog kapitala koji se dodjeljuju za svaki relevantni instrument kapitala usklađena sa principima iz člana 54 ovog zakona.

(7) Radi obezbjeđivanja instrumenata redovnog osnovnog kapitala iz stava 2 ovog člana Centralna banka može da naloži kreditnoj instituciji ili pravnom licu iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona da pribavi sva potrebna prethodna odobrenja za emitovanje potrebnog broja instrumenata redovnog osnovnog kapitala.

Rješenje o smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala

Član 50

(1) O smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala odlučuje Savjet Centralne banke rješenjem.

(2) Rješenje iz stava 1 ovog člana sadrži:

1) iznos gubitka za koji se smanjuju sve rezerve i zadržana dobit kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona;

2) iznos smanjenja redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije ili drugog pravnog lica iz člana 3 ovog zakona;

3) iznos smanjenja glavnice relevantnih instrumenata kapitala; ili

4) iznos povećanja osnovnog kapitala.

(3) Rješenjem o smanjenju redovnog osnovnog kapitala iz stava 2 tačka 2 ovog člana vrši se smanjenje redovnog osnovnog kapitala poništavanjem akcija, uz navođenje iznosa osnovnog kapitala koji se odnosi na poništene akcije i osnovni kapital nakon smanjenja.

(4) Ako je iznos gubitka veći od iznosa osnovnog kapitala kreditne institucije, donosi se rješenje o smanjenju glavnice relevantnih instrumenata kapitala iz stava 2 tačka 3 ovog člana.

(5) Rješenje o povećanju osnovnog kapitala iz stava 2 tačka 4 ovog člana sadrži iznos za koji se povećava osnovni kapital, kao i nominalni iznos akcija, njihovu vrstu i klasu i iznos na koji se emituju, odnosno iznose novih osnovnih uloga, prava koja se ulažu, lica koja će ih uložiti i broj akcija koje se na taj način stiču.

Posljedice donošenja rješenja o smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala

Član 51

(1) Danom donošenja rješenja iz člana 50 stav 1 ovog zakona, smatra se da je osnovni kapital smanjen, odnosno povećan.

(2) Donošenjem rješenja iz stava 1 ovog člana kojim se povećava osnovni kapital, nove akcije se smatraju preuzetim od strane vlasnika relevantnih instrumenata kapitala koji se konvertuju i od tog momenta se smatra da su akcije odnosno ulozi uplaćeni i da je sprovedeno povećanje osnovnog kapitala.

(3) Centralna banka, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana, podnosi odgovarajuću prijavu za upis promjene kapitala u Centralni registar privrednih subjekata.

(4) Rješenje iz stava 1 ovog člana se, pri upisu promjene kapitala u Centralni registar privrednih subjekata tretira kao izmjena statuta kreditne institucije, odnosno pravnog lica iz

člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona u dijelu koji se odnosi na visinu osnovnog kapitala, broj emitovanih akcija i njihovu nominalnu vrijednost.

(5) Centralni registar privrednih subjekata dužan je da bez odlaganja rješava o prijavi za upis iz stava 4 ovog člana, nezavisno od redosljeda ostalih primljenih prijava za upis.

(6) Rješenje iz člana 50 stav 1 ovog zakona Centralna banka, najkasnije sljedećeg radnog dana od dana donošenja, dostavlja Centralnom klirinško depozitarnom društvu, koje je dužno da bez odlaganja izvrši odgovarajući upis.

(7) Za emitovanje novih akcija na osnovu rješenja iz člana 50 stav 2 ovog zakona kojim se povećava osnovni kapital, kreditna institucija i pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ne objavljuju prospekt, a vlasnici akcija za koje je sprovedeno smanjenje osnovnog kapitala nemaju pravo prvenstva pri upisu akcija.

Smanjenje vrijednosti i konverzija relevantnih instrumenata kapitala kod prekograničnih grupa

Član 52

(1) Prije donošenja odluke o postojanju okolnosti iz člana 48 stav 2 ovog zakona za kreditnu instituciju sa sjedištem u Crnoj Gori koja je zavisno društvo matičnog društva u Evropskoj uniji sa sjedištem u drugoj državi članici, a koje izdaje relevantne instrumente kapitala koji su priznati za svrhu ispunjavanja zahtjeva za regulatornim kapitalom na pojedinačnoj i konsolidovanoj osnovi, Centralna banka, dužna je da:

1) o postojanju okolnosti iz člana 48 stav 2 tačka 1 ovog zakona bez odlaganja obavijesti nadležni organ za konsolidaciju i mjerodavni organ u toj državi članici;

2) o postojanju okolnosti iz člana 48 stav 2 tačka 2 ovog zakona bez odlaganja obavijesti nadležni i mjerodavni organ za svaku instituciju ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona koji su emitovali instrumente kapitala u vezi sa kojim se mora izvršiti smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala.

(2) Mjerodavni organ iz stava 1 ovog člana je organ iz države članice koji je po propisima te države odgovoran za utvrđivanje uslova za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala, a u Crnoj Gori mjerodavni organ je Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija.

(3) Centralna banka prilikom utvrđivanja okolnosti iz člana 48 stav 2 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona za kreditnu instituciju koja je član grupe u Evropskoj uniji uzima u obzir potencijalne efekte te odluke u svim državama članicama u kojima kreditna institucija ili grupa posluju.

(4) Centralna banka je dužna da uz obavještenja iz stava 1 ovog člana dostavi obrazloženje razloga zbog kojih razmatra utvrđivanje okolnosti iz člana 48 stav 2 ovog zakona.

(5) Centralna banka, nakon savjetovanja sa organima iz stava 1 ovog člana, ocjenjuje:

1) da li postoji alternativna mjera smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala u skladu sa članom 48 stav 2 ovog zakona;

2) ako alternativna mjera iz tačke 1 ovog stava postoji, da li se može primijeniti; i

3) ako se alternativna mjera iz tačke 1 ovog stava može primijeniti, da li postoji realna mogućnost da ta mjera u odgovarajućem vremenskom periodu može rezultirati prestankom potrebe za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala iz člana 48 stav 2 ovog zakona.

(6) Alternativnim mjerama iz stava 5 ovog člana smatraju se:

1) supervizorske mjere u fazi rane intervencije i druge supervizorske mjere utvrđene zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija; ili

2) uplata sredstava ili instrumenata kapitala od strane matičnog društva.

(7) Centralna banka će primijeniti jednu ili više alternativnih mjera iz stava 5 ovog člana ako se njihovom primjenom može otkloniti potreba za smanjenje vrijednosti ili konverziju relevantnih instrumenata kapitala iz člana 48 stav 2 ovog zakona.

(8) Ako u skladu sa stavom 5 ovog člana Centralna banka ocijeni da ne postoji alternativna mjera kojom bi se postigao rezultat iz stava 5 tačka 3 ovog člana, Centralna banka odlučuje o postojanju uslova iz člana 48 stav 2 ovog zakona.

(9) Ako Centralna banka odluči da utvrđuje okolnosti iz člana 48 stav 2 tačka 2 ovog zakona, bez odlaganja obavještava mjerodavne organe država članica u kojima su sjedišta zavisnih društava na koju ta odluka ima uticaj.

(10) Primjenu alternativnih mjera iz stava 7 ovog člana, Centralna banka određuje rješenjem o pokretanju postupka sanacije.

(11) Centralna banka, odmah po usvajanju, sprovodi odluku o smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala.

(12) Centralna banka je dužna da na poziv mjerodavnog organa države članice učestvuje u donošenju zajedničke odluke o postojanju uslova iz člana 48 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

Postupanje prema akcionarima pri smanjenju vrijednosti ili konverziji relevantnih instrumenata kapitala

Član 53

(1) Centralna banka prilikom smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantnih instrumenata kapitala, u odnosu na akcionare:

1) sprovodi smanjenje osnovnog kapitala poništenjem postojećih akcija ili drugih vlasničkih instrumenta;

2) ako je, u skladu sa procjenom vrijednosti sprovedenom na osnovu člana 44 ovog zakona, imovina kreditne institucije u sanaciji veća od njenih obaveza, razrjeđuje akcionarsku strukturu konverzijom u instrumente redovnog osnovnog kapitala relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovala kreditna institucija, u skladu sa ovlašćenjem iz člana 113 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

(2) Razrjeđivanje iz stava 1 tačka 2 ovog člana vrši se primjenom stope konverzije kojom se značajno razrjeđuje postojeća akcionarska struktura.

(3) Mjere iz stava 1 ovog člana odnose se i na akcionare koji su vlasnici emitovanih ili dodijeljenih instrumenata redovnog osnovnog kapitala:

1) na osnovu konverzije dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente u skladu sa ugovorenim uslovima prvobitnih dužničkih instrumenata prilikom nastupanja događaja koji je prethodio ili je nastupio istovremeno sa donošenjem rješenja o pokretanju postupka sanacije; i

2) na osnovu konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala iz člana 49 ovog zakona.

(4) Centralna banka prilikom odlučivanja o preduzimanju mjera iz stava 1 ovog člana uzima u obzir:

1) da li je procjena vrijednosti sprovedena u skladu sa članom 44 ovog zakona;

2) iznos u kojem, prema procjeni Centralne banke, stavke redovnog osnovnog kapitala i vrijednost relevantnih instrumenta kapitala moraju biti smanjeni ili ti instrumenti moraju biti konvertovani u skladu sa članom 49 stav 3 ovog zakona; i

3) ukupni iznos koji je procijenila na način iz člana 97 ovog zakona.

(5) Ako zbog konverzije relevantnih instrumenta kapitala dolazi do sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća iznad nivoa za koji je dato odobrenje, Centralna banka po službenoj dužnosti, radi stvaranja uslova za bržu primjenu konverzije relevantnih instrumenata kapitala i omogućavanja da se mjerom sanacije ostvare njeni ciljevi, u najkraćem roku sprovodi postupak odlučivanja o izdavanju odgovarajućeg odobrenja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(6) Ako postupak odlučivanja o odobrenju za sticanje kvalifikovanog učešća nije okončan do dana početka konverzije relevantnih instrumenata kapitala, ili ako je taj postupak okončan

donošenjem rješenja kojim se ne izdaje odobrenje, na sva sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća od strane sticaoca, koja proizilaze iz konverzije relevantnih instrumenata kapitala, primjenjuju se član 75 st. 5 do 8 i član 76 st.1 i 2 ovog zakona.

(7) U slučaju iz stava 6 ovog člana, pravo na glas i druga upravljačka prava na osnovu vlasničkih instrumenata ima Centralna banka, s tim što nema obavezu da koristi pravo na glas, niti je odgovorna ako to pravo nije koristila tokom perioda sanacije.

Stopa konverzije

Član 54

(1) Stopa konverzije je stopa po kojoj se jedan instrument određene kategorije ili određena jedinica kvalifikovane obaveze konvertuje u određenu nominalnu vrijednost akcija ili drugih vlasničkih instrumenata.

(2) U slučaju iz člana 48 stav 2 ovog zakona Centralna banka može da primijeni različitu stopu konverzije na različite kategorije relevantnih instrumenata kapitala i obaveza u skladu sa pravilima iz st. 3 i/ili 4 ovog člana.

(3) Stopa konverzije mora da odražava odgovarajuću naknadu oštećenom povjeriocu za svaki gubitak koji je pretrpio zbog smanjenja vrijednosti ili konverzije iz stava 1 ovog člana.

(4) Ako Centralna banka primjenjuje različite stope konverzije iz stava 1 ovog člana, stopa konverzije koja se primjenjuje na obaveze koje u stečajnom postupku ulaze u više isplatne redove i imaju pravo prvenstva pri namirenju u stečajnom postupku biće viša od stope konverzije za obaveze koje ulaze u niže isplatne redove.

(5) Bliže uslove za određivanje stope konverzije propisuje Centralna banka.

VII. SANACIONA UPRAVA

Imenovanje sanacione uprave

Član 55

(1) Centralna banka imenuje sanacionu upravu rješenjem o pokretanju postupka sanacije.

(2) Sanaciona uprava ima najmanje dva člana, od kojih je jedan predsjednik sanacione uprave.

(3) Član sanacione uprave može biti lice koje ispunjava uslove utvrđene zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija za člana upravnog odbora kreditne institucije.

Sadržaj rješenja o imenovanju sanacione uprave

Član 56

(1) Rješenje o pokretanju sanacije, u dijelu kojim se imenuje sanaciona uprava, naročito sadrži:

1) imena predsjednika i članova sanacione uprave;

2) trajanje mandata sanacione uprave; i

3) elemente izvještaja koje sanaciona uprava dostavlja Centralnoj banci u vezi sa finansijskim stanjem kreditne institucije i sprovedenim mjerama pri izvršavanju dužnosti, kao i rokove za njihovo dostavljanje.

(2) Rješenje iz stava 1 ovog člana objavljuje se na internet stranici Centralne banke.

Asistenti sanacione uprave

Član 57

(1) Rješenjem o pokretanju sanacije, mogu biti imenovani i asistenti sanacione uprave.

(2) Asistenti sanacione uprave, po nalogu sanacione uprave, obavljaju pomoćne, administrativne i tehničke poslove u postupku sanacije.

Trajanje sanacione uprave

Član 58

(1) Sanaciona uprava i asistenti sanacione uprave imenuju se na period od 12 mjeseci.

(2) Ako utvrdi da i nakon isteka perioda iz stava 1 ovog člana, postoje razlozi zbog kojih je uvedena sanacija Centralna banka može, produžiti taj period za ukupno najduže 12 mjeseci.

Upis promjena u Centralni registar privrednih subjekata

Član 59

(1) Imenovanje sanacione uprave i promjena lica ovlašćenih za zastupanje kreditne institucije u sanaciji upisuje se u Centralni registar privrednih subjekata.

(2) Prijavu za upis podataka iz stava 1 ovog člana podnosi sanaciona uprava u roku od dva radna dana od dana donošenja rješenja o pokretanju sanacije.

Pravne posljedice imenovanja sanacione uprave

Član 60

(1) Danom donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije prestaju ovlašćenja članova nadzornog i upravnog odbora, kao i ovlašćenja skupštine akcionara kreditne institucije u sanaciji.

(2) Sanaciona uprava ima sva ovlašćenja skupštine akcionara, nadzornog odbora i upravnog odbora kreditne institucije u sanaciji, koja ostvaruje pod kontrolom Centralne banke.

(3) Danom donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije, članovima nadzornog odbora i upravnog odbora prestaje funkcija na koju su imenovani, a prestaju da važe i ugovori na osnovu kojih su ta lica bila zaposlena u kreditnoj instituciji.

(4) U slučaju iz stava 3 ovog člana dotadašnji članovi nadzornog i upravnog odbora kreditne institucije u sanaciji gube pravo na isplatu otpremnine i varijabilnih primanja.

Prava i obaveze članova sanacione uprave

Član 61

(1) Prava i obaveze članova sanacione uprave počinju danom donošenja rješenja iz člana 55 stav 1 ovog zakona.

(2) Članovi sanacione uprave zastupaju kreditnu instituciju u sanaciji pojedinačno.

(3) Članovi i asistenti sanacione uprave imaju pravo na naknadu za rad, koju isplaćuje kreditna institucija u sanaciji, a čiji iznos utvrđuje Centralna banka.

(4) Ako naknadu iz stava 3 ovog člana, ne može da isplati kreditna institucija u sanaciji,isplata naknade vrši se iz Sanacionog fonda.

Obaveze sanacione uprave

Član 62

(1) Sanaciona uprava je dužna da preduzima potrebne mjere za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona i sprovodi mjere sanacije u skladu sa rješenjem o pokretanju sanacije.

(2) Mjere iz stava 1 ovog člana uključuju naročito: povećanje kapitala, promjenu vlasničke strukture kreditne institucije ili preuzimanje imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u

sanaciji od strane kreditnih institucija koje su finansijski i organizaciono stabilne, a u skladu sa uvedenim instrumentima sanacije.

(3) Ako su obaveze sanacione uprave utvrđene ovim zakonom uređene da način koji se razlikuje od načina na koji su internim aktima kreditne institucije uređene obaveze organa upravljanja, primjenjivaće se odredbe ovog zakona.

(4) Obaveze koje proizilaze iz drugih propisa odnosno internih akata kreditne institucije, sanaciona uprava je dužna da izvrši odmah po prestanku razloga zbog kojih bi njihovo izvršavanje predstavljalo smetnju sa izvršavanje obaveza iz stava 1 ovog člana.

Nalozi i uputstva sanacionoj upravi

Član 63

(1) U postupku sprovođenja sanacije Centralna banka sanacionoj upravi izdaje pisane naloge i uputstva.

(2) Sanaciona uprava je dužna da postupa po nalozima i uputstvima Centralne banke i da je redovno izvještava o izvršenju naloga i uputstava, a naročito o ekonomskom i finansijskom stanju kreditne institucije i mjerama koje je sprovela prilikom izvršavanja svojih dužnosti, a u rokovima utvrđenim rješenjem o pokretanju sanacije.

(3) Sanaciona uprava dužna je da, bez odlaganja, obavijesti Centralnu banku o svim okolnostima koje mogu negativno uticati na ostvarenje ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona i sprovođenje mjera sanacije u skladu sa rješenjem o pokretanju postupka sanacije.

Obaveza saradnje sa sanacionom upravom

Član 64

(1) Razriješeni članovi nadzornog i upravnog odbora i druga lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima u kreditnoj instituciji u sanaciji dužni su da sanacionoj upravi i asistentima sanacione uprave bez odlaganja omoguće pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji kreditne institucije i sačine zapisnik o primopredaji poslova.

(2) Lica iz stava 1 ovog člana dužna su da sanacionoj upravi ili pojedinom članu sanacione uprave daju sva pojašnjenja ili dodatne izvještaje o poslovanju kreditne institucije.

(3) Zaposleni u kreditnoj instituciji u sanaciji dužni su da sarađuju sa sanacionom upravom i asistentima sanacione uprave.

(4) Član sanacione uprave ima pravo da udalji sa rada lice koje onemogućava njegov rad i da, ako je potrebno, traži pomoć nadležnog organa unutrašnjih poslova.

Razrješenje članova sanacione uprave

Član 65

(1) Centralna banka će razriješiti člana ili asistenta sanacione uprave ako ne obavlja svoju dužnost ili je ne obavlja na zadovoljavajući način i imenovati novog člana ili asistenta sanacione uprave, čiji mandat može trajati najduže do isteka mandata člana ili asisenta sanacione uprave kojeg zamjenjuje.

(2) Ako funkcionalna cjelina Centralne banke za superviziju utvrdi da član sanacione uprave više ne ispunjava uslove za imenovanje ili ne obezbjeđuje zakonito poslovanje kreditne institucije u sanaciji, o tome se bez odlaganja obavještava Savjet Centralne banke radi preduzimanja mjere iz stava 1 ovog člana.

Prestanak mandata sanacione uprave

Član 66

(1) Mandat predsjednika i članova sanacione uprave prestaje:

1) danom prijema rješenja o okončanju postupka sanacije;
2) istekom roka na koji je imenovana; ili
3) danom donošenja rješenja o oduzimanju dozvole za rad kreditne institucije u sanaciji.
(2) Danom prestanka mandata sanacione uprave prestaje i mandat asistenata sanacione uprave.

Imenovanje sanacione uprave za grupu

Član 67

Ako je potrebno imenovati sanacionu upravu kod više članova grupe sa sjedištem u Crnoj Gori, organ za sanaciju može imenovati istu sanacionu upravu za pojedine ili sve članove grupe u sanaciji, radi nesmetanog sprovođenja mjera za ponovno uspostavljanje finansijske stabilnosti tih članova grupe.

VIII. INSTRUMENTI SANACIJE

Vrste i primjena instrumenata sanacije

Član 68

(1) Centralna banka primjenjuje na kreditne institucije u sanaciji sljedeće instrumente sanacije:
1) instrument prodaje poslovanja, koji obuhvata postupak prenosa pojedinih linija poslovanja, akcija ili drugih vlasničkih instrumenta koje emituje kreditna institucija u sanaciji, ili imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji na kupca koji nije prelazna kreditna institucija;
2) instrument prelazne kreditne institucije, koji obuhvata postupak prenosa akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje emituje kreditna institucija u sanaciji ili imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji na prelaznu kreditnu instituciju;
3) instrument odvajanja imovine, koji obuhvata postupak prenosa imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji od strane organa za sanaciju na društvo za upravljanje imovinom; i
4) instrument interne sanacije (»bail in«), koji obuhvata postupak izvršavanja ovlašćenja smanjenja vrijednosti ili konverzije relevantih instrumenata kapitala od strane organa za sanaciju u odnosu na obaveze kreditne institucije u sanaciji.
(2) Prelazna kreditna institucija iz stava 1 tačka 2 ovog člana je pravno lice koje je u potpunom ili djelimičnom državnom vlasništvu, a može ga osnovati i Centralna banka, a koje je osnovano za namjene primanja i držanja dijela ili svih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji ili djelova ili cjelokupne imovine, prava i obaveza jedne ili više institucija u sanaciji sa ciljem održavanja pristupa ključnim funkcijama i prodaje kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.
(3) Instrumenti sanacije iz stava 1 ovog člana primjenjuju se pojedinačno ili u kombinaciji sa drugim instrumentom sanacije.
(4) Instrumenti sanacije iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana koriste se za prenos imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji.
(5) Izuzetno od stava 1 tačka 3 ovog člana, instrument odvajanja imovine primjenjuje se samo u kombinaciji sa drugim instrumentom sanacije.
(6) U slučaju djelimičnog prenosa iz stava 4 ovog člana, Centralna banka, najkasnije do dana donošenja rješenja o okončanju postupka sanacije, oduzima dozvolu za rad i otvara stečajni postupak nad kreditnom institucijom u sanaciji u kojoj je ostao nepreneseni dio imovine, prava i obaveza.

(7) Radi ostvarivanja ciljeva sanacije, a u skladu sa članom 12 ovog zakona, stečajni upravnik je dužan da postupak iz stava 6 ovog člana sprovede u razumnom roku, a na način da omogući društvu primaocu nastavak prenesenih aktivnosti, odnosno usluga.

Primjena dodatnih instrumenata i sanacionih ovlašćenja

Član 69

(1) Ako je pokrenut postupak sanacije nad kreditnom institucijom ili drugim pravnim licem iz člana 3 ovog zakona, Centralna banka može da primijeni dodatne instrumente i ovlašćenja koji su usklađeni sa čl. 12 i 13 ovog zakona, na način da primjena tih ovlašćenja ne predstavlja prepreku za efikasnu sanaciju prekogranične grupe.

(2) Centralna banka može da traži finansiranje iz alternativnih izvora finansiranja korišćenjem državnih instrumenata finansijske stabilizacije u skladu sa ovim zakonom, samo u slučaju sistemske krize, ako:

1) su akcionari, imaoci odgovarajućih instrumenata kapitala i kvalifikovanih obaveza doprinijeli pokriću gubitaka i dokapitalizaciji smanjenjem, konverzijom ili na drugi način i to u iznosu od najmanje 8% ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital kreditne institucije u sanaciji prema izračunu u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa procjenom vrijednosti iz člana 44 ovog zakona, i

2) je finansiranje u skladu sa zakonom kojim se uređuje državna pomoć.

(3) Sistemska kriza iz stava 1 ovog člana je poremećaj u finansijskom sistemu koji može da ima ozbiljne negativne posljedice na unutrašnje tržište i realnu ekonomiju.

Isključivanje primjene drugih propisa

Član 70

(1) Prilikom primjene instrumenata sanacije ne primjenjuju se odredbe:

1) zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, u dijelu koji se odnosi na:

- obavezu revizije povećanja kapitala ulozima u stvarima i pravima, kao ni posebni uslovi povećanja kapitala ulozima u stvarima i pravima bez revizije tog povećanja osnivačkog kapitala;
- obavezu sazivanja skupštine akcionara;
- obavezu donošenja odluke skupštine akcionara o povećanju, odnosno smanjenju kapitala i objavljivanje te odluke;
- saglasnost akcionara svake klase akcija koje daju pravo glasa na odluku skupštine akcionara o povećanju odnosno smanjenju kapitala društva;
- pravo prioriteta postojećih akcionara na sticanje novih akcija kreditne institucije;
- zaštitu povjerilaca prilikom smanjenja kapitala kreditne institucije;
- poništavanje akcija;

2) zakona kojim se uređuje finansijsko obezbjeđenje, u dijelu koji se odnosi na realizaciju finansijskog obezbjeđenja, pravo korišćenja založenog instrumenta obezbjeđenja, priznavanje obezbjeđenja prenosom instrumenta finansijskog obezbjeđenja i uslovi za prijevremenom realizaciju sredstava obezbjeđenja; i

3) zakona kojim se uređuje preuzimanje akcionarskih društava u dijelu koji se odnosi na obaveznu ponudu za preuzimanje akcija.

Status kreditne institucije u sanaciji i akcionara

Član 71

(1) Centralna banka, u ostvarivanju funkcije supervizije, može dozvoliti kreditnoj instituciji u sanaciji da u određenom periodu nije dužna da ispunjava jedan ili više zahtjeva iz propisa kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(2) Nakon prestanka razloga za pokretanje sanacije, odnosno nakon sprovođenja predviđenih mjera sanacije, Centralna banka donosi rješenje o okončanju postupka sanacije.

(3) Za vrijeme trajanja postupka sanacije akcionari, odnosno druga lica nemaju nikakva prava iz akcija ili drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

(4) Ako je nad kreditnom institucijom u sanaciji pokrenut stečajni postupak, pravne radnje prenosa imovine, prava ili obaveza sa kreditne institucije u sanaciji na drugi subjekt primjenom instrumenta sanacije ili izvršavanjem sanacionih ovlašćenja ili državnih instrumenata finansijske stabilizacije ne mogu se pobijati niti oglasiti ništavim.

Pravo na naknadu troškova pri primjeni instrumenata sanacije

Član 72

Centralna banka, Ministarstvo i Sanacioni fond imaju pravo na naknadu svih razumnih troškova u vezi sa primjenom instrumenata sanacije, vođenjem postupka sanacije ili primjenom državnih instrumenata finansijske stabilizacije, na jedan ili više sljedećih načina:

1) na teret naknade koju je društvo primalac platilo kreditnoj instituciji u sanaciji ili vlasnicima akcija ili drugih vlasničkih instrumenata;

2) od kreditne institucije u sanaciji u svojstvu povlašćenog povjerioca; ili

3) od svih prihoda koji su rezultat prestanka statusa, odnosno likvidacije ili stečaja prelazne kreditne institucije ili društva za upravljanje imovinom, u svojstvu povlašćenog povjerioca u odnosu na sve druge povjerioce kreditne institucije u stečaju.

Korišćenje instrumenta prodaje poslovanja

Član 73

(1) Centralna banka može sticaocu, osim prelaznoj kreditnoj instituciji, prodati:

1) cjelokupnu imovinu, prava ili obaveze kreditne institucije u sanaciji, ili njihov dio, i/ili

2) akcije ili druge vlasničke instrumente koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji.

(2) Ako je rješenjem o pokretanju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi primjenom instrumenta prodaje imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji, u cjelosti ili djelimično, Centralna banka odlučuje o toj prodaji i ovlašćuje sanacionu upravu za sprovođenje te prodaje.

(3) Ako je rješenjem o sanaciji određeno da se sanacija sprovodi korišćenjem instrumenta prodaje akcija ili drugih vlasničkih instrumenata izdatih od kreditne institucije u sanaciji Savjet Centralne banke donosi odluku o prodaji tih vlasničkih instrumenata određenom kupcu.

(4) Za prodaju iz stava 1 ovog člana nije potrebna saglasnost akcionara kreditne institucije u sanaciji, povjerilaca ili drugog lica.

(5) O odluci o prodaji iz st. 2 i 3 ovog člana kreditna institucija u sanaciji je dužna da bez odlaganja obavijesti lica na koja se odluka odnosi u dijelu u kojem se ta odluka odnosi na ta lica.

(6) Centralna banka može, prodaju iz st. 2 i 3 ovog člana, da izvrši odjednom ili iz više puta.

(7) Kupac koji je u skladu sa ovim članom stekao vlasničke instrumente kreditne institucije u sanaciji ima sva imovinska prava iz tih vlasničkih instrumenata.

Uslovi prodaje

Član 74

(1) Prodaja iz člana 73 st. 2 i 3 ovog zakona sprovodi se po tržišnim uslovima, a Centralna banka preduzima sve potrebne radnje za postizanje najboljih mogućih uslova prodaje, polazeći od procjene vrijednosti sprovedene u skladu sa ovim zakonom.

(2) Iznos dobijen prodajom, umanjen za iznose iz člana 72 ovog zakona, isplaćuje se:

1) vlasnicima akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, ako je prodaja tih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata izvršena prenosom tih instrumenata sa vlasnika instrumenata na kupca; i

2) kreditnoj instituciji u sanaciji ako je prodaja imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji, u cjelosti ili djelimično, izvršena prenosom sa kreditne institucije u sanaciji na kupca.

(3) Po izvršenoj prodaji iz člana 73 st. 2 i 3 ovog zakona Centralna banka može da odluči da se sa kupcem zaključi ugovor kojim kupac prenesenu imovinu, prava i/ili obaveze vraća kreditnoj instituciji u sanaciji, ili akcije ili druge vlasničke instrumente vraća akcionarima, a kreditna institucija u sanaciji ili akcionari su dužni da preuzmu tu imovinu, prava ili obaveze, odnosno akcije ili druge vlasničke instrumente.

Obaveze kupaca

Član 75

(1) U slučaju prodaje imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji kupac mora u trenutku prodaje imati sva potrebna odobrenja za pružanje usluga koje su predmet prodaje.

(2) U slučaju prodaje postojećih akcija, kao i u slučaju upisa novoemitovanih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji, kupac koji tom kupovinom stiče kvalifikovano učešće u kreditnoj instituciji u sanaciji dužan je da, u trenutku kupovine, ima odobrenje za sticanje kvalifikovanog učešća u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija.

(3) Centralna banka dužna je da o zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća iz stava 2 ovog člana odluči u roku od 15 dana, od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, ako bi se odlaganjem prodaje onemogućilo ostvarivanje ciljeva sanacije, može se izvršiti prodaja prije isteka roka za odlučivanje o zahtjevu iz stava 3 ovog člana, a Centralna banka o zahtjevu za sticanje kvalifikovanog učešća odlučuje naknadno.

(5) U slučaju da kupac nije ispunio uslov iz stava 2 ovog člana, protiv tog lica se neće preduzimati mjere koje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, preduzimaju u slučaju sticanja kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji bez prethodnog odobrenja Centralne banke.

(6) Rješenje po zahtjevu za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća Centralna banka u skladu sa zakonom, bez odlaganja dostavlja podnosiocu zahtjeva.

(7) Ako je kupac stekao kvalifikovano učešće u skladu sa stavom 4 ovog člana, ugovor o prodaji proizvodi pravno dejstvo i prenos vlasništva se može izvršiti, a kupac stiče imovinska prava iz tih vlasničkih instrumenata, a glasačka i druga upravljačka prava po osnovu tih vlasničkih instrumenata stiče Centralna banka, s tim što nema pravo glasa.

(8) U slučaju iz stava 7 ovog člana, nakon dobijanja odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća, odnosno po donošenju odluke o prodaji - ako odobrenje nije potrebno, pravo glasa po osnovu tih vlasničkih instrumenata prelaze sa Centralne banke na sticaoca.

Posljedice odbijanja zahtjeva za sticanje kvalifikovanog učešća

Član 76

(1) Ako Centralna banka, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, rješenjem iz člana 75 stav 6 ovog člana odbije zahtjev za izdavanje odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji, pravo glasa i druga upravljačka prava po osnovu akcija zadržava Centralna banka i može naložiti sticaocu prodaju tih akcija u određenom roku.

(2) Ako sticalac akcija u naloženom roku ne proda akcije ili druge vlasničke instrumente, Centralna banka će preduzeti mjere koje se u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, preduzimaju u slučaju sticanja kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji bez prethodnog odobrenja Centralne banke.

(3) Na prenose izvršene korišćenjem instrumenta prodaje primjenjuju se zaštitne mjere iz čl. 137 do 144 ovog zakona.

Prava kupaca, akcionara i povjerilaca

Član 77

(1) Kupac iz člana 75 stav 1 ovog zakona ima pravo članstva i pristupa platnim sistemima, sistemu za saldiranje finansijskih instrumenata, berzi i sistemu zaštite depozita kreditne institucije u sanaciji, pod uslovom da ispunjava uslove za učestvovanje u tim sistemima, s tim što pristup tim sistemima ne može biti onemogućen zbog toga što kupac ne posjeduje rejting agencije za kreditni rejting ili ako rejting nije u skladu sa nivoom rejtinga potrebnim za pristup tim sistemima.

(2) Ako kupac ne ispunjava uslove za članstvo i pristup sistemima iz stava 1 ovog člana, organi nadležni za odobravanje članstva i pristupima tim sistemima mogu da odobre da se ta prava ostvaruju u periodu do 24 mjeseca od prodaje imovine, prava i obaveza kreditne institucije u sanaciji, s tim da se taj rok, na zahtjev kupca, može produžiti za još 12 mjeseci.

(3) Akcionari ili povjerioci kreditne institucije u sanaciji i druga lica čija imovina, prava ili obaveze nijesu prodati korišćenjem instrumenta prodaje, nemaju prava u odnosu na prodatu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere iz čl. 137 do 144 ovog zakona.

(4) Kupac se smatra pravnim sljedbenikom kreditne institucije u sanaciji i može da nastavi da koristi sva prava koja je koristila kreditna institucija u sanaciji u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, radi pružanja usluga ili osnivanja u drugoj državi članici.

Zahtjevi u postupku prodaje

Član 78

(1) Postupak prodaje imovine, prava ili obaveza ili akcija i drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji, s tim što se djelovi prava, imovine i obaveza mogu prodavati i odvojeno, sprovodi Centralna banka.

(2) Postupak prodaje iz stava 1 ovog člana se sprovodi u skladu sa načelima:

1) transparentnosti i u mjeri u kojoj je to moguće, tačnog prikazivanja vrijednosti imovine, prava, obaveza ili akcija i drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji, vodeći računa o očuvanju finansijske stabilnosti;

2) ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca;

3) izbjegavanja konflikta interesa;

4) hitnosti postupka sanacije; i

5) postupanja sa pažnjom dobrog privrednika.

(3) Centralna banka može, ako to doprinosi efikasnijem sprovođenju sanacije, ponuditi prodaju imovine, prava ili obaveza ili akcija i drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji određenoj kategoriji kupaca ili ugovoriti prodaju neposredno sa

određenim kupcem, a takva prodaja se ne smatra narušavanjem načela ravnopravnosti položaja potencijalnih kupaca iz stava 2 tačka 2 ovog člana.

(4) Radi obezbjeđivanja finansijske stabilnosti, objavljivanje informacija o prodaji kreditne institucije u sanaciji i pregovorima sa potencijalnim kupcima prije prodaje može se odložiti na period koji je potreban za planiranje i sprovođenje sanacije kreditne institucije.

(5) Centralna banka može da sprovede postupak prodaje bez javnog objavljivanja prodaje ako utvrdi da bi objavljivanje onemogućilo ili otežalo ispunjenje jednog ili više ciljeva sanacije, a naročito ako ocijeni da postoji značajna prijetnja za finansijsku stabilnosti koja proizilazi iz mogućeg prestanka rada kreditne institucije u sanaciji, a javnim objavljivanjem prodaje bi se dovela u pitanje efikasnost prodaje ili ostvarivanje cilja sanacije iz člana 12 stav 2 tačka 2 ovog zakona.

Instrument prelazne kreditne institucije

Član 79

(1) Prenos akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je emitovala jedna ili više kreditnih institucija u sanaciji i/ili imovine, prava ili obaveza jedne ili više kreditnih institucija u sanaciji, u cjelosti ili djelimično na prelaznu kreditnu instituciju, vrši se odlukom Savjeta Centralne banke, radi ostvarivanja ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona.

(2) Ako je rješenjem o pokretanju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi prenosom akcija ili drugih vlasničkih instrumenata emitovanih od strane jedne ili više kreditnih institucija u sanaciji na prelaznu kreditnu instituciju, Centralna banka donosi odluku o osnivanju prelazne kreditne institucije prenosom vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji.

(3) Ako je rješenjem o pokretanju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi prenosom imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji u cjelosti ili djelimično na prelaznu kreditnu instituciju, Centralna banka donosi odluku o odvajanju kreditne institucije u sanaciji osnivanjem prelazne kreditne institucije sa imovinom, pravima i obavezama kreditne institucije u sanaciji i ovlašćuje sanacionu upravu da sprovede taj prenos na prelaznu kreditnu instituciju.

(4) Prelazna kreditna institucija iz stava 2 ovog člana osniva se kao akcionarsko društvo koje obavlja djelatnost holdinga, čije akcije ili druge vlasničke instrumente u cjelosti ili djelimično upisuje Centralna banka.

(5) Prelazna kreditna institucija je pravno lice i ima status kreditne institucije u sanaciji.

(6) Odluku iz st. 2 i 3 ovog člana Centralna banka bez odlaganja dostavlja kreditnoj instituciji u sanaciji i Centralnom klirinško depozitarnom društvu.

(7) O odluci iz st. 2 i 3 ovog člana prelazna kreditna institucija dužna je da bez odlaganja obavijesti lica na koja se odluka odnosi u dijelu u kojem se odluka odnosi na ta lica.

(8) Ovlašćenja skupštine prelazne kreditne institucije izvršava Centralna banka, a sanaciona uprava ima ovlašćenja nadzornog i upravnog odbora prelazne kreditne institucije.

(9) Za prenos iz stava 1 ovog člana nije potrebna saglasnost akcionara kreditne institucije u sanaciji ni drugih lica, kao ni usklađenost i postupanje u skladu sa zahtjevima postupka iz zakona kojim se uređuje poslovanje privrednih društava ili tržište kapitala koji su suprotni ovom članu u dijelu kojim se reguliše restrukturiranje akcionarskih društava.

(10) Odluka iz stava 1 ovog člana osporava se na način utvrđen članom 42 ovog zakona.

Kapital prelazne institucije

Član 80

(1) Odluka iz člana 79 st. 2 i 3 ovog zakona sadrži odluku o emitovanju akcija ili drugih vlasničkih instrumenata prelazne kreditne institucije, a na osnovu te odluke Centralna banka ovlašćuje sanacionu upravu kreditne institucije za sprovođenje emisije akcija.

(2) Kapital prelazne kreditne institucije upisuje Centralna banka, a taj kapital se formira:

1) prenosom viška imovine nad obavezama, ili

2) uplatom iz Sanacionog fonda.

(3) Na upis kapitala koji vrši Centralna banka ne primjenjuju se odredbe zakona kojim se uređuje izdavanje saglasnosti za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnim institucijama.

Dozvola za rad prelazne kreditne institucije

Član 81

(1) Rješenje o izdavanju privremene dozvole za rad prelazne kreditne institucije donosi Savjet Centralne banke.

(2) Centralna banka je dužna da izda privremenu dozvolu za rad najmanje za poslove koji su prenijeti na prelaznu kreditnu instituciju i utvrdi rok u kojem prelazna kreditna institucija nije dužna da ispunjava zakonom propisane uslove za dobijanje dozvole za rad.

Akti prelazne kreditne institucije

Član 82

(1) Statut prelazne kreditne institucije usvaja Centralna banka.

(2) Sanaciona uprava dužna je da u rokovima koje odredi Centralna banka i uz njenu saglasnost, utvrdi i dostavi Centralnoj banci strategiju i rizični profil prelazne kreditne institucije.

Upis prelazne kreditne institucije u Centralni registar privrednih subjekata

Član 83

(1) Centralna banka je dužna da, najkasnije u roku od 24 časa od donošenja odluke o osnivanju prelazne kreditne institucije, podnese prijavu za upis osnivanja prelazne kreditne institucije u Centralni registar privrednih subjekata, koji po hitnom postupku, a najkasnije u roku od 24 časa od podnošenja prijave, vrši odgovarajući upis.

(2) Uz prijavu za upis prelazne kreditne institucije u Centralni registar privrednih subjekata, prilažu se:

1) rješenje o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 stav 1 ovog zakona;

2) odluka o osnivanju prelazne kreditne institucije prenosom akcija ili drugih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji iz člana 79 stav 2 ovog zakona, odnosno odluka o odvajanju kreditne institucije u sanaciji sa osnivanjem prelazne kreditne institucije iz člana 79 stav 3 ovog zakona;

3) privremena dozvola za rad iz člana 81 ovog zakona; i

4) statut prelazne kreditne institucije.

Primjena instrumenta prenosa na prelaznu kreditnu instituciju

Član 84

(1) Ukupna vrijednost obaveza prenesenih na prelaznu kreditnu instituciju ne smije biti viša od ukupne vrijednosti prava i imovine prenesenih sa kreditne institucije u sanaciji ili prava i imovine obezbijeđenih iz drugih izvora.

(2) Nakon osnivanja prelazne kreditne institucije, Centralna banka može da izmjeni odluku iz člana 79 st. 2 i 3 ovog zakona kojom:

1) prava, imovinu ili obaveze vraća sa prelazne kreditne institucije na kreditnu instituciju u sanaciji ili akcije ili druge vlasničke instrumente vraća akcionarima kreditne institucije u sanaciji, a kreditna institucija u sanaciji ili akcionari kreditne institucije u sanaciji dužni su da preuzmu tu imovinu, prava ili obaveze ili akcije ili druge vlasničke instrumente, ako su ispunjeni uslovi iz stava 3 ovog člana;

2) prodaje akcije ili druge vlasničke instrumente, odnosno imovinu, prava ili obaveze, prelazne kreditne institucije trećem licu.

(3) Izmjena odluke iz stava 2 tačka 1 ovog člana može da se izvrši, ako je:

1) ta mogućnost sadržana u dispozitivu odluke iz člana 79 st. 2 i 3 ovog zakona, ili

2) određene akcije ili drugi vlasnički instrumenti, imovina, prava ili obaveze ne ispunjavaju uslove, odnosno ne pripadaju kategoriji akcija ili drugih vlasničkih instrumenata, prava, imovine ili obaveza koji su navedeni u ugovoru kojim je izvršen prenos.

(4) Centralna banka može da prenos iz člana 79 stav 1 ovog zakona na prelaznu kreditnu instituciju izvrši odjednom ili iz više puta.

(5) Povraćaj iz stava 2 tačka 1 ovog člana može da se izvrši do donošenja rješenja o okončanju postupka sanacije i mora da bude u skladu sa uslovima iz stava 4 ovog člana i drugim uslovima određenim odlukom kojom je osnovana prelazna kreditna institucija, odnosno izmjenama te odluke.

(6) Prenos izvršen između kreditne institucije u sanaciji ili akcionara kreditne institucije u sanaciji - sa jedne strane i prelazne kreditne institucije - sa druge strane, podliježe zaštitnim mjerama u skladu sa čl. 137 do 144 ovog zakona.

Status prelazne kreditne institucije

Član 85

(1) Prelazna kreditna institucija se smatra pravnim sljedbenikom kreditne institucije u sanaciji u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama i prelazna kreditna institucija stupa na mjesto kreditne institucije u sanaciji u svim postupcima u kojima je kreditna institucija u sanaciji učestvovala u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama, nezavisno od pristanka druge ugovorne strane.

(2) Pravo pružanja usluga ili osnivanja filijale u stranoj državi u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, ako je postojalo, prelazi sa kreditne institucije u sanaciji na prelaznu kreditnu instituciju.

(3) Prelazna kreditna institucija može da koristi prava članstva i pristupa platnim sistemima i sistemu saldiranja finansijskih instrumenata, berzi i sistemu zaštite depozita kreditne institucije u sanaciji, pod uslovom da ispunjava uslove za učešće u tim sistemima, s tim da se pristup ne može uskratiti ako prelazna kreditna institucija ne posjeduje rejting agencije za kreditni rejting ili ako je taj rejting niži od rejtinga koji je uslov za pristup tim sistemima.

(4) Ako prelazna kreditna institucija ne ispunjava uslove za članstvo i pristup sistemima iz stava 3 ovog člana, organi nadležni za odobravanje pristupa tim sistemima, u okviru nadležnosti, mogu odobriti da se pristup ostvaruje u periodu ne dužem od 24 mjeseca od donošenja odluke o osnivanju prelazne kreditne institucije, s tim da taj rok može biti produžen na zahtjev prelazne kreditne institucije za još 12 mjeseci.

(5) Akcionar ili povjerilac kreditne institucije u sanaciji i treće lice čija imovina, prava ili obaveze nijesu preneseni na prelaznu kreditnu instituciju nemaju nikakva prava u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, na njene organe upravljanja ili više rukovodstvo.

Poslovanje prelazne kreditne institucije

Član 86

(1) Prelazna kreditna institucija pri osnivanju mora da ispunjava zahtjeve utvrđene zakonom i podzakonskim propisima kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i podliježe superviziji u skladu sa tim propisima.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, guverner Centralne banke može na zahtjev prelazne kreditne institucije da odobri da kreditna institucija određeni zahtjev iz stava 1 ovog člana ispuni u određenom roku.

(3) Sanaciona uprava je dužna da upravlja prelaznom kreditnom institucijom na način kojim se obezbjeđuje kontinuitet obavljanja ključnih funkcija i preduzima postupke radi prodaje prelazne kreditne institucije, odnosno njene imovine, prava ili obaveza, u skladu sa uslovima iz člana 87 ovog zakona u rokovima iz člana 88 ovog zakona i u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita konkurencije.

Prodaja prelazne kreditne institucije

Član 87

(1) Centralna banka je dužna da prodaju prelazne kreditne institucije, odnosno njene imovine, prava ili obaveza sprovede po tržišnim uslovima i uvažavajući načelo transparentnosti, da u najvećoj mogućoj mjeri tačno prikaže imovinu, prava ili obaveze prelazne kreditne institucije i da poštuje načelo ravnopravnosti potencijalnih kupaca.

(2) Iznos dobijen prodajom prelazne kreditne institucije umanjen za iznos utvrđen u skladu sa članom 72 ovog zakona, isplaćuje se:

1) akcionarima kreditne institucije u sanaciji, ako je prenosom njihovih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata osnovana ta prelazna kreditna institucija;

2) kreditnoj instituciji u sanaciji, ako je ta prelazna kreditna institucija osnovana prenosom, u cjelosti ili djelimično, imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji.

Prestanak prelazne kreditne institucije

Član 88

(1) Prelazna kreditna institucija prestaje da postoji kao prelazna kreditna institucija iz člana 68 stav 2 ovog zakona, ako:

1) je Centralna banka donijela odluku o prestanku prelazne kreditne institucije, zbog toga što:

- su imovina, prava ili obaveze prelazne kreditne institucije u sanaciji, ili njihov pretežni dio, prodati, ili
- je imovina u cijelosti naplaćena i obaveze izmirene;

2) prelazna kreditna institucija više ne ispunjava uslove iz člana 68 stav 2 ovog zakona;

3) se prelazna kreditna institucija spoji sa drugim privrednim društvom; ili

4) se prelazna kreditna institucija pripoji drugom privrednom društvu.

(2) Ako nijesu nastupile okolnosti iz stava 1 ovog člana, Centralna banka će donijeti odluku o prestanku statusa prelazne kreditne institucije najkasnije istekom roka od dvije godine od dana posljednje odluke o prenosu sa ili na prelaznu kreditnu instituciju, akcija ili drugih vlasničkih instrumenata koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji i/ili imovine, prava ili obaveza jedne ili više kreditnih institucija u sanaciji.

(3) Centralna banka može da produži rok iz stava 2 ovog člana, za 12 mjeseci, ako to:

1) doprinosi nastupanju okolnosti iz stava 1 ovog člana, ili

2) obezbjeđuje kontinuitet ključnih funkcija prelazne kreditne institucije.

(4) Odluka iz stava 3 ovog člana mora da bude obrazložena i da sadrži detaljnu procjenu stanja, uključujući tržišne uslove i razloge produženja roka.

(5) U slučaju iz stava 1 tačka 1 i stava 2 ovog člana, Centralna banka oduzima dozvolu iz člana 81 ovog zakona i pokreće postupak stečaja ili likvidacije prelazne kreditne institucije.

(6) Iznos koji ostane nakon sprovedene likvidacije odnosno stečaja prelazne kreditne institucije iz stava 5 ovog člana, uplaćuje se Centralnoj banci, koja taj iznos, umanjen za iznose utvrđene u skladu sa članom 72 ovog zakona isplaćuje akcionarima prelazne kreditne institucije.

(7) Ako se prelazna kreditna institucija koristi za prenos imovine i obaveza više od jedne kreditne institucije u sanaciji, obaveza iz stava 6 ovog člana odnosi se na imovinu i obaveze prenesene sa svake pojedinačne kreditne institucije u sanaciji, a ne na prelaznu kreditnu instituciju.

Primjena instrumenta odvajanje imovine

Član 89

(1) Ako je rješenjem o pokretanju postupka sanacije određeno da se sanacija sprovodi i putem instrumenta odvajanja imovine, Centralna banka donosi odluku o prenosu imovine, prava ili obaveza kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije na jedno ili više društava za upravljanje imovinom, osnovanih u skladu sa članom 90 ovog zakona.

(2) Centralna banka donosi odluku iz stava 1 ovog člana samo ako je:

1) stanje na određenom tržištu za tu imovinu takvo da bi njena prodaja u stečajnom postupku negativno uticala na jedno ili više finansijskih tržišta,

2) prenos potreban radi obezbjeđenja redovnog funkcionisanja kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije; ili

3) prenos potreban za postizanje najvećeg prihoda od unovčenja imovine.

(3) Prenos iz stava 1 ovog člana vrši se bez saglasnosti akcionara, deponenata i drugih povjerilaca kreditne institucije u sanaciji ili bilo kojeg trećeg lica.

(4) Akcionar ili povjerilac kreditne institucije u sanaciji i treća lica čija imovina, prava ili obaveze nijesu preneseni na društvo za upravljanje imovinom, nemaju nikakva prava u odnosu na prenesenu imovinu, prava ili obaveze, osim prava na zaštitne mjere iz. čl 137 do 144 ovog zakona.

(5) Na odluku o prenosu iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe člana 42 ovog zakona.

Osnivanje društva za upravljanje imovinom

Član 90

(1) Društvo za upravljanje imovinom iz člana 89 stav 1 ovog člana je privredno društvo koje u cilju primanja dijela ili cjelokupne imovine, prava i obaveza jedne ili više kreditnih institucija u sanaciji ili prelazne kreditne institucije osniva Centralna banka.

(2) Osnivački kapital društva za upravljanje imovinom može da se obezbijedi:

1) iz sredstava Sanacionog fonda;

2) konverzijom instrumenata kapitala odnosno kvalifikovanih obaveza kreditne institucije u sanaciji, kada se u skladu sa ovim zakonom u okviru instrumenta konverzije instrumenata kapitala odnosno kvalifikovanih obaveza imaocima tih instrumenata obezbjeđuju akcije ili udjeli društva za upravljanje imovinom,

3) iz budžetskih sredstava.

(3) Centralna banka:

1) usvaja osnivačke akte društva za upravljanje imovinom;

2) imenuje organ upravljanja društva za upravljanje imovinom;

3) odobrava strategiju i rizični profil društva za upravljanje imovinom;

4) odobrava naknadu članovima organa upravljanja i utvrđuje njihove dužnosti, prava i obaveze.

Status društva za upravljanje imovinom

Član 91

(1) Društvo za upravljanje imovinom se smatra pravnim sljedbenikom kreditne institucije u sanaciji, odnosno prelazne kreditne institucije, u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama.

(2) Društvo za upravljanje imovinom, organ upravljanja i više rukovodstvo društva za upravljanje imovinom ne odgovaraju akcionaru ili povjeriocu prelazne kreditne institucije zbog svog djelovanja ili propusta tokom obavljanja svojih dužnosti, osim ako je šteta prouzrokovana namjerno ili grubom nepažnjom.

(3) Društvo za upravljanje imovinom stupa na mjesto kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije u svim postupcima u kojima je kreditna institucija u sanaciji ili prelazna kreditna institucija učestvovala u vezi sa prenesenom imovinom, pravima i obavezama, nezavisno od pristanka protivne strane.

Postupanje sa prenesenom imovinom

Član 92

(1) Društvo za upravljanje imovinom dužno je da upravlja imovinom i pravima koja su mu prenesena sa pažnjom dobrog privrednika, sa ciljem postizanja najveće moguće vrijednosti unovčavanjem imovine i prava.

(2) Prilikom primjene instrumenta odvajanja imovine, Centralna banka, polazeći od procjene vrijednosti sprovedene u skladu sa članom 44 ovog zakona utvrđuje iznos naknade za koji se imovina, prava i obaveze prenose na nosioca upravljanja imovinom, s tim da se ne isključuje mogućnost utvrđivanja iznosa naknade u nominalnom ili negativnom iznosu.

(3) Naknadu za imovinu, prava ili obaveze koje je steklo direktno od kreditne institucije u sanaciji, društvo za upravljanje imovinom uplaćuje Centralnoj banci koja primljeni iznos, umanjen za iznose iz člana 72 ovog zakona, isplaćuje kreditnoj instituciji u sanaciji, a ta naknada može biti isplaćena i u obliku dužničkog instrumenta koji emituje društvo za upravljanje imovinom.

(4) Ako se instrument odvajanja imovine koristi zajedno sa instrumentom prelazne kreditne institucije, društvo za upravljanje imovinom može, nakon primjene instrumenta prelazne kreditne institucije, sticati imovinu, prava ili obaveze od prelazne kreditne institucije i u kom slučaju se naknada iz stava 3 ovog člana isplaćuje prelaznoj kreditnoj instituciji.

(5) Centralna banka može tokom korišćenja instrumenta odvajanja imovine donositi više odluka o prenosu imovine, prava ili obaveza sa kreditne institucije u sanaciji na jedno ili više društava za upravljanje imovinom, odnosno više odluka o povraćaju imovine, prava ili obaveza sa jednog ili više društava za upravljanje imovinom na kreditnu instituciju u sanaciji, pod uslovima iz stava 6 ovog člana, a kreditna institucija u sanaciji je dužna da preuzme svu imovinu, prava ili obaveze iz odluke o povraćaju.

(6) Centralna banka može da donese odluku o povraćaju imovine, prava ili obaveza sa društva za upravljanje imovinom na kreditnu instituciju u sanaciji,ako:

1) je takva mogućnost povraćaja izričito navedena u ugovoru kojim je izvršen prenos prava, imovine ili obaveza, ili

2) određena prava, imovina ili obaveze nijesu u kategoriji prava, imovine ili obaveza utvrđenih ugovorom kojim je izvršen prenos, odnosno ne ispunjavaju uslove za prenos utvrđene ugovorom kojim je izvršen prenos.

(7) U slučajevima iz stava 6 ovog člana, povraćaj imovine se može izvršiti u svako vrijeme i mora biti u skladu sa uslovima utvrđenim ugovorom kojim je prenos izvršen.

Instrument interne sanacije

Član 93

(1) Ako Centralna banka rješenjem o pokretanju postupka sanacije kreditne institucije odredi da će se sanacija sprovesti korišćenjem instrumenta interne sanacije, primjena tog instrumenta se vrši:

1) dokapitalizacijom kreditne institucije, odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, u mjeri koja je dovoljna da bi kreditna institucija, odnosno drugo pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, ponovo ispunjavala uslove koji su potrebni za dobijanje dozvole za rad, nastavila sa pružanjem usluga za koje je dobila dozvolu za rad i održavala povjerenje tržišta; ili

2) konverzijom potraživanja i dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente ili smanjenje glavnice potraživanja i dužničkih instrumenata koji se prenose:

- na prelaznu kreditnu instituciju radi obezbjeđivanja kapitala za tu prelaznu kreditnu instituciju, ili
- primjenom instrumenta prodaje ili instrumenta odvajanja imovine.

(2) Za primjenu instrumenta interne sanacije iz stava 1 ovog člana Centralna banka koristi sanaciona ovlašćenja iz člana 113 stav 1 ovog zakona.

(3) Centralna banka donosi odluku iz stava 1 tačka 1 ovog člana ako postoji realna mogućnost da će primjenom tog instrumenta, uz druge mjere, uključujući i mjere koje se sprovode u skladu sa planom reorganizacije poslovanja iz člana 102 ovog zakona, kreditna institucija odnosno pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ponovo postati finansijski stabilna i dugoročno održiva.

(4) Ako ne postoji realna mogućnost da će primjenom instrumenta iz stava 1 ovog člana, uz druge mjere uključujući i mjere koje se sprovode u skladu sa planom reorganizacije poslovanja iz člana 102 ovog zakona, kreditna institucija odnosno pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ponovo postati finansijski stabilna i dugoročno održiva, Centralna banka donosi odluku iz stava 1 tačka 2 ovog člana.

(5) U postupku primjene instrumenta interne sanacije na kreditnu instituciju ili pravna lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, Centralna banka može promijeniti organizacioni oblik tih lica.

Kvalifikovane obaveze

Član 94

(1) Instrument interne sanacije primjenjuje se na kvalifikovane obaveze kreditne institucije, odnosno drugog pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(2) Kvalifikovane obaveze iz stava 1 ovog člana su obaveze i instrumenti kapitala kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, koji nijesu instrumenti redovnog osnovnog kapitala, dodatnog osnovnog kapitala ili dopunskog kapitala i koji nijesu isključeni od primjene instrumenata interne sanacije iz stava 3 ovog člana i člana 95 stav 1 ovog zakona.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ne vrši se smanjenje vrijednosti ili konverzija:

1) depozita koji je zaštićen u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, do iznosa garantovanog depozita;

2) obezbijeđene obaveze, u dijelu koji je pokriven kolateralom, uključujući pokrivene obveznice i obaveze u obliku finansijskih instrumenata koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće, a koji su obezbijeđeni na sličan način kao pokrivene

obveznice, pri čemu je Centralna banka dužna da obezbijedi da sva imovina koja služi kao obezbjeđenje pokrivenim obveznicama ostane jednaka, odvojena i u iznosu koji je dovoljan za pokriće tih obaveza;

3) obaveze nastale upravljanjem imovinom i novcem klijenata od strane kreditne institucije, pod uslovom da sredstva tog klijenta ne ulaze u stečajnu masu kreditne institucije ili drugog pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona u slučaju stečaja;

4) obaveze nastale fiducijarnim odnosom između kreditne institucije ili drugog pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona u svojstvu dužnika i drugog lica u svojstvu povjerioca, pod uslovom da je taj povjerilac zaštićen na osnovu zakona kojim se uređuje stečajni postupak ili na osnovu drugih propisa;

5) obaveze prema kreditnim institucijama, osim obaveza prema članovima iste grupe, čiji je inicijalno ugovoreni rok dospijeća kraći od sedam dana;

6) obaveze sa preostalim rokom dospijeća kraćim od sedam dana prema sistemima za poravnanje platnih instrumenata, operaterima ili učesnicima u tom sistemu u skladu sa propisima kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za saldiranje finansijskih instrumenata, a koja je nastala učešćem u takvim sistemima;

7) obaveze prema nekom od sljedećih lica:

- zaposlenom, u pogledu obračunatih a neisplaćenih zarada, penzija ili ostalih fiksnih primanja, osim varijabilnog dijela zarade koja nije utvrđena zakonom ili kolektivnim ugovorom, kao i varijabilnih primanja zaposlenih čije profesionalne aktivnosti imaju značajan uticaj na rizični profil kreditne institucije u skladu sa propisima kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija,

- povjeriocima iz ugovora o isporuci robe ili pružanja usluga kreditnoj instituciji ili drugom pravnom licu iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, koje su ključne za dnevno obavljanje poslovanja, uključujući informatičke usluge, komunalne usluge, zakup, obezbjeđenje i održavanje prostora;

- poreskim organima i tijelima nadležnim za zdravstveno, penziono i druga socijalna osiguranja, ukoliko te obaveze imaju prednost pri namirenju povjerilaca u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj; i

- Fondu za zaštitu depozita, na osnovu uplate premije za zaštitu depozita u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita depozita.

(4) Obezbijeđena obaveza iz stava 3 tačka 2 ovog člana je obaveza kod koje je pravo povjerioca na naplatu ili drugi način ispunjenja obezbjeđeno teretom, zalogom, založnim pravom ili ugovorom o finansijskom obezbjeđenju, uključujući prava koja proizlaze iz repo transakcija i drugih ugovora o kolateralu sa prenosom vlasništva.

Isključivanje i djelimično isključivanje obaveza iz područja primjene instrumenta interne sanacije

Član 95

(1) Izuzetno od člana 94 ovog zakona, Centralna banka može u potpunosti ili djelimično da isključi određene obaveze od primjene instrumenta interne sanacije, ako:

1) vrijednost obaveze, i pored mjera Centralne banke preduzetih sa pažnjom dobrog stručnjaka, nije moguće smanjiti ili konvertovati u razumnom roku;

2) je isključenje neophodno radi omogućavanja kontinuiteta ključnih funkcija i osnovnih linija poslovanja na način kojim se omogućava dalje obavljanje ključnih aktivnosti, pružanje ključnih usluga i sprovođenje ključnih transakcija;

3) je isključenje nužno radi izbjegavanja širenja negativnih efekata na finansijski sistem, posebno u pogledu depozita koji podliježu zaštiti u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, a koji prelaze visinu garantovanog depozita, čime bi se ozbiljno narušilo

funkcionisanje finansijskih tržišta, uključujući infrastrukture finansijskih tržišta, na način kojim bi se mogao prouzrokovati ozbiljan poremećaj ekonomije Crne Gore; ili

4) bi primjena instrumenta interne sanacije na obaveze prouzrokovala veće gubitke za druge povjerioce, nego što bi bile posljedice isključenja tih obaveza od primjene instrumenta interne sanacije.

(2) Ako Centralna banka, djelimično ili u potpunosti, isključi određenu obavezu ili grupu obaveza, pod uslovima iz stava 1 ovog člana, iznos smanjenja ili konverzije koji se primjenjuje na ostale obaveze može biti povećan za iznos tih isključenja, pod uslovom da je iznos tog smanjenja ili konverzije koji se primjenjuje na ostale obaveze u skladu sa članom 13 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

(3) Prilikom donošenja odluke iz stava 1 ovog člana, Centralna banka naročito cijeni:

1) pravilo da gubitke prvo snose akcionari, a zatim povjerioci kreditne institucije u sanaciji prema redosljedu prioriteta u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija;

2) nivo kapaciteta kreditne institucije u sanaciji da pokrije gubitke koje bi imala u slučaju isključenja obaveza; i

3) potrebu da se zadrže odgovarajuća sredstva za finansiranje sanacije.

(4) Centralna banka je dužna da prije donošenja odluke iz stava 1 ovog člana o tome obavijesti Evropsku komisiju.

Korišćenje sredstava Sanacionog fonda u slučaju Isključivanja ili djelimičnog isključivanja obaveza

Član 96

(1) Ako, u skladu sa članom 95 st. 1 i 2 ovog zakona, Centralna banka odluči da djelimično ili u cjelosti isključi obaveze od primjene instrumenta interne sanacije, a gubici nastali u vezi sa tim obavezama nijesu u potpunosti prenijeti na preostale povjerioce, Centralna banka može da uplati razliku kreditnoj instituciji u sanaciji iz sredstava Sanacionog fonda, radi:

1) pokrivanja svih gubitaka koji nijesu u potpunosti prenijeti na preostale povjerioce radi svođenja neto vrijednosti imovine kreditne institucije u sanaciji na nulu u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 1 ovog zakona, ili

2) kupovine vlasničkih instrumenata ili drugih instrumenata kapitala kreditne institucije u sanaciji radi dokapitalizacije kreditne institucije u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(2) Sredstva iz Sanacionog fonda mogu da se koriste za namjene iz stava 1 ovog člana samo ako:

1) su akcionari i ostali povjerioci putem smanjenja vrijednosti, konverzije ili na drugi način, učestvovali u pokrivanju gubitaka i dokapitalizaciji u iznosu od najmanje 8% ukupnih obaveza, uključujući stavke regulatornog kapitala kreditne institucije u sanaciji, izračunate u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa vrednovanjem iz člana 44 ovog zakona; i

2) iznos sredstava iz Sanacionog fonda ne prelazi 5% ukupnih obaveza kreditne institucije koja je u sanaciji, uključujući stavke regulatornog kapitala, izračunate u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa vrednovanjem iz člana 44 ovog zakona.

(3) Sredstva Sanacionog fonda koja se koriste u skladu sa stavom 1 ovog člana mogu se finansirati iz:

1) redovnih doprinosa koji su uplaćeni u skladu sa članom 146 stav 2 tačka 1 i članom 149 ovog zakona;

2) vanrednih doprinosa u skladu sa članom 146 stav 2 tačka 2 i članom 150 ovog zakona, za period koji ne može biti duži od tri godine; i

3) iz sredstava koja se prikupljaju na osnovu dodatnih izvora finansiranja u skladu sa članom 151 ovog zakona, ako doprinosi iz tač. 1 i 2 ovog stava nijesu dovoljni.

(4) Centralna banka može da, u vanrednim okolnostima, prikupi dodatna sredstva iz stava 3 tačka 3 ovog člana samo ako je:

1) dostignut iznos od 5% utvrđen stavom 2 tačka 2 ovog člana, i

2) svim neobezbijeđenim obavezama, osim depozita koji podliježu zaštiti, a koje po zakonu kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija nemaju prednost pri namirenju, smanjena vrijednost ili su potpuno konvertovane.

(5) U slučaju ispunjenosti uslova iz stava 4 ovog člana, Centralna banka može da kreditnoj instituciji u sanaciji naknadno uplati sredstva iz Sanacionog fonda i ako sredstva koja su prikupljena uplatom redovnih doprinosa nijesu u potpunosti iskorišćena.

(6) Izuzetno od stava 2 tačka 1 ovog člana, Centralna banka može dodijeliti sredstva iz stava 1 ovog člana kreditnoj instituciji koja je u sanaciji pod uslovom da:

1) učešće lica iz stava 2 tačka 1 ovog člana u pokrivanju gubitaka i dokapitalizaciji nije manje od 20 % rizikom ponderisane aktive kreditne institucije koja je u sanaciji;

2) Sanacioni fond raspolaže sredstvima u iznosu koji je veći od 3% garantovanih depozita svih kreditnih institucija koje su dobile dozvolu za rad od Centralne banke; i

3) aktiva kreditne institucije koja je u sanaciji, na konsolidovanoj osnovi, prema procjeni izvršenoj u skladu sa članom 44 ovog zakona, iznosi manje od 900 milijardi EUR.

(7) Odluka Centalne banke o korišćenju sredstava Sanacionog fonda u slučaju isključenja iz člana 95 ovog zakona, može se izvršiti ako Evropska komisija u roku od 24 časa od prijema obavještenja o toj odluci, ili u dužem roku uz pristanak Centralne banke, ne zabrani ili zahtijeva izmjenu te odluke.

Procjena iznosa interne sanacije

Član 97

(1) Prilikom primjene instrumenta interne sanacije, a na osnovu rezultata vrednovanja iz člana 44 ovog zakona, organ za sanaciju, po potrebi, utvrđuje:

1) iznos za koji se moraju smanjiti obaveze na koje se primjenjuje instrument interne sanacije radi obezbjeđenja da vrijednost imovine kreditne institucije koja je u sanaciji bude jednaka vrijednosti njenih obaveza, i

2) iznos obaveza na koje se primjenjuje instrument interne sanacije koje moraju biti konvertovane u akcije ili druge vlasničke instrumente radi obezbjeđivanja potrebne stope redovnog osnovnog kapitala kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije.

(2) Centralna banka utvrđuje iznos iz stava 1 ovog člana uzimajući u obzir:

1) sve uplate kapitala u skladu sa članom 147 stav 1 tačka 4 ovog zakona;

2) iznos kapitala koji je potreban radi obezbjeđenja da kreditna institucija u sanaciji ili prelazna kreditna institucija, u periodu od najmanje 12 mjeseci, nastavi da ispunjava uslove za dobijanje dozvole za rad i poslovanje u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

3) kapital potreban da bi se održalo zadovoljavajuće povjerenje tržišta.

(3) Ako Centralna banka namjerava da koristi instrument odvajanja imovine iz člana 89 ovog zakona, pri utvrđivanju iznosa iz stava 1 tačka 1 ovog člana sa pažnjom dobrog stručnjaka vrši procjenu potrebnog kapitala društva za upravljanje imovinom.

(4) Ako su primjenom instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 1 ovog zakona djelimično ili u cjelosti smanjene obaveze i ako je u skladu sa ovim zakonom smanjena vrijednost instrumenata kapitala, a iznos smanjenja, zasnovan na rezultatima privremenog vrednovanja iz člana 44 ovog zakona, je veći od potrebnog iznosa umanjenja zasnovanog na rezultatima naknadnog vrednovanja iz člana 47 ovog zakona, Centralna banka može da poveća iznos obaveza, a nakon toga i vrijednost instrumenata kapitala radi nadoknade tih razlika povjeriocima i akcionarima.

(5) Centralna banka je dužna da sa pažnjom dobrog stručnjaka, sprovodi naknadnu procjenu i vrednovanje na osnovu ažurnih i potpunih informacija o imovini i obavezama kreditne institucije u sanaciji.

Postupanje prema akcionarima pri primjeni instrumenta interne sanacije

Član 98

(1) Prilikom primjene instrumenta interne sanacije iz člana 93 stav 1 ovog zakona, Centralna banka može u odnosu na akcionare da:

1) sprovede pojednostavljeno smanjenje akcijskog kapitala i poništenje postojećih akcija, odnosno drugih vlasničkih instrumenata ili da ih prenese na povjerioce kreditne institucije nad kojom je sprovedena interna sanacija, ili

2) ako, u skladu sa vrednovanjem iz člana 44 ovog zakona imovina kreditne institucije u sanaciji ima pozitivnu neto vrijednost, izvrši razrđivanje akcionarske strukture konverzijom u instrumente redovnog osnovnog kapitala:

- relevantnih instrumenata kapitala koje je emitovala kreditna institucija, u skladu sa ovlašćenjem iz člana 48 stav 1 ovog zakona;
- na koje se primjenjuje instrument interne sanacije koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji, u skladu sa ovlašćenjem iz člana 113 stav 1 tačka 7 ovog zakona.

(2) Razrđivanje iz stava 1 tačka 2 ovog člana vrši se po stopi konverzije kojom se značajno razrđuje postojeća akcionarska struktura.

(3) Mjere iz stava 1 ovog člana odnose se i na akcionare koji su vlasnici emitovanih ili dodijeljenih instrumenata redovnog osnovnog kapitala:

1) na osnovu konverzije dužničkih instrumenata u akcije ili druge vlasničke instrumente u skladu sa ugovorenim uslovima prvobitnih dužničkih instrumenata prilikom nastupanja događaja koji je prethodio ili je nastupio istovremeno sa donošenjem rješenja o pokretanju postupka sanacije, i

2) na osnovu konverzije relevantnih instrumenata kapitala u instrumente redovnog osnovnog kapitala iz člana 49 ovog zakona.

(4) Prilikom odlučivanja o preduzimanju mjere iz stava 1 ovog člana, Centralna banka cijeni:

1) rezultate vrednovanja iz člana 44 ovog zakona;

2) iznos do kojeg, prema procjeni Centralne banke, stavke osnovnog kapitala moraju biti smanjene i relevantni instrumenti kapitala smanjeni ili konvertovani u skladu sa članom 49 ovog zakona; i

3) ukupni iznos za koji se, prema procjeni Centralne banke, vrši otpis ili konverzija kvalifikovanih obaveza u skladu sa članom 97 ovog zakona.

(5) Ako bi zbog konverzije relevantnih instrumenta kapitala došlo do sticanja ili povećanja kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji, Centralna banka je dužna da u što kraćem roku sprovede postupak odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija, radi sprečavanja odlaganja primjene instrumenta interne sanacije i omogućavanja ostvarivanja ciljeva sanacije primjenom mjera sanacije.

(6) Centralna banka obavještava nove sticaoce kvalifikovanog učešća o obavezi podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća u slučajevima iz stava 5 ovog člana, kao i o posljedicama nepostupanja tih lica u skladu sa tom obavezom.

(7) Ako Centralna banka ne okonča postupak odlučivanja o izdavanju odobrenja za sticanje kvalifikovanog učešća iz stava 5 ovog člana do dana početka primjene instrumenta interne sanacije, ili ako odbije da izda odobrenje za takvo sticanje, na sva sticanja ili

povećanja kvalifikovanog učešća od strane sticaoca koja proizilaze iz primjene instrumenta interne sanacije primjenjuju se odredbe čl. 75 i 76 ovog zakona.

Redosljed smanjenja vrijednosti i konverzije

Član 99

(1) Prilikom primjene instrumenta interne sanacije Centralna banka može da smanji ili izvrši konverziju instrumenta, odnosno obaveze, koja nije izuzeta u skladu sa ovim zakonom, na sljedeći način:

1) stavke osnovnog kapitala se smanjuju u skladu sa članom 49 ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno;

2) ako je ukupno smanjenje iz tačke 1 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, smanjuje se glavnica instrumenta dodatnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta;

3) ako je ukupno smanjenje iz tač. 1 i 2 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, smanjuje se glavnica instrumenta dodatnog osnovnog kapitala u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno i u skladu sa svojstvima instrumenta;

4) ako je ukupno smanjenje iz tač. 1, 2 i 3 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, da bi se zajedno sa smanjenjem vrijednosti dostigao taj zbir iznosa, smanjuje se glavnica podređenog duga koji nije uključen u osnovni i dopunski kapital, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu sa redosljedom namirenja u stečajnom postupku;

5) ako je ukupno smanjenje iz tač. 1 do 4 ovog stava manje od zbira iznosa iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona, radi dostizanja tog zbira, smanjuje se glavnica ili preostali iznos obaveza, u mjeri u kojoj je to moguće i potrebno, u skladu sa redosljedom namirenja u stečajnom postupku, uključujući rangiranje namirenja depozita u stečajnom postupku u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija, osim ako na osnovu člana 95 ovog zakona nije određen drugačiji raspored pokrića gubitaka.

(2) Centralna banka, prilikom sprovođenja smanjenja i konverzije, proporcionalno raspodjeljuje gubitak iz člana 98 stav 4 tač. 2 i 3 ovog zakona na akcije, odnosno druge vlasničke instrumente i obaveze na koje se primjenjuje instrument interne sanacije iste kategorije, osim ako na osnovu člana 95 ovog zakona ne proizilazi da se vrši drugačija raspodjela.

(3) Odredbe stava 2 ovog člana ne utiču na ovlašćenje Centralne banke da povlašćeno postupa sa obavezama koje su isključene iz primjene instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 95 ovog zakona, u odnosu na ostale obaveze na koje se primjenjuje ovaj instrument a koje su isto rangirane u stečajnom postupku.

(4) Prije smanjenja ili konverzije instrumenata odnosno, obaveze iz stava 1 ovog člana, Centralna banka smanjuje ili konvertuje glavnicu instrumenata iz stava 1 tač. 2, 3 i 4 ovog člana ako instrument sadrži sljedeće uslove:

1) glavnica instrumenta se smanjuje sa svakim događajem koji je povezan sa finansijskim stanjem, solventnošću ili nivoima regulatornog kapitala kreditne institucije ili drugog pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona;

2) pri nastanku događaja iz tačke 1 ovog stava dozvoljava se konverzija instrumenata u vlasničke instrumente.

(5) Ako je u skladu sa stavom 4 tačka 1 ovog člana došlo do smanjenja glavnice instrumenta na iznos koji je veći od nule, Centralna banka može smanjiti ili izvršiti konverziju ostatka glavnice u skladu sa stavom 1 ovog člana.

(6) Pri odlučivanju o smanjenju ili konverziji u instrumente redovnog osnovnog kapitala, ne može se izvršiti konverzija glavnice jedne kategorije obaveza dok obaveza koja je

podređena toj kategoriji većim dijelom nije konvertovana u instrumente redovnog osnovnog kapitala ili nije smanjena, osim ako je to dozvoljeno u skladu sa čl. 94 i 95 ovog zakona.

Derivati

Član 100

(1) Smanjenje i konverzija obaveza iz ugovora o derivatima vrši se nakon njihovog netiranja.

(2) Prilikom pokretanja postupka sanacije, Centralna banka može ugovor o derivatu da proglasi dospjelim i raskine na dan donošenja rješenja o pokretanju postupka sanacije.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako je obaveza iz ugovora o derivatu isključena iz primjene instrumenta interne sanacije na osnovu člana 95 ovog zakona, Centralna banka nije dužna da otkaže i raskine obaveze iz ugovora o derivatu.

(4) Ako ugovor o derivatu podliježe sporazumu o netiranju, Centralna banka ili nezavisni procjenjivač u okviru vrednovanja u skladu sa članom 44 ovog zakona utvrđuje obavezu koja proizilazi iz te transakcije na neto osnovi u skladu sa uslovima tog sporazuma.

(5) Centralna banka utvrđuje iznos obaveza koje proizilaze iz derivata u skladu sa:

1) metodologijom za utvrđivanje vrijednosti kategorija derivata, uključujući transakcije koje podliježu ugovorima o netiranju;

2) kriterijumima za utvrđivanje odgovarajućeg trenutka u kojem treba da se utvrdi vrijednost derivata; i

3) metodologijom za upoređivanje smanjenja vrijednosti derivata koje nastaje kao posljedica prijevremenog dospijeća i interne sanacije sa iznosom gubitaka koje bi snosile ugovorne strane iz ugovora o derivatima, koji su uključeni u internu sanaciju.

(6) Metodologije i kriterijume iz stava 5 ovog člana propisuje Centralna banka.

Stopa konverzije duga u vlasnički kapital

Član 101

(1) Prilikom primjene ovlašćenja za smanjenje i konverziju relevantnih instrumenata kapitala iz člana 113 stav 1 tačka 7 ovog zakona, Centralna banka nije dužna da primjenjuje istu stopu konverzije na različite kategorije instrumenata kapitala i obaveza u skladu sa st. 2 i/ili 3 ovog člana.

(2) Stopa konverzije, u smislu stava 1 ovog člana, odražava odgovarajuću naknadu oštećenom povjeriocu, za svaki gubitak koji je za njega nastao zbog smanjenja ili konverzije iz stava 1 ovog člana.

(3) Ako Centralna banka primjenjuje različite stope konverzije u skladu sa stavom 1 ovog člana, stopa konverzije koja se primjenjuje na obaveze sa pravom prioriteta na osnovu redosljeda namirenja u stečajnom postupku biće viša od stope konverzije koja se primjenjuje za obaveze u drugim isplatnim redovima.

(4) Propisom Centralne banke bliže se uređuje način određivanja stopa konverzije.

Mjere oporavka i reorganizacije koje se sprovode uz internu sanaciju i plan reorganizacije poslovanja

Član 102

(1) Kreditna institucija, ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona nad kojom je primijenjen instrument interne sanacije radi dokapitalizacije u skladu sa članom 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona, dužna je da u roku od mjesec dana od primjene instrumenta interne sanacije izradi plan reorganizacije poslovanja u skladu sa članom 104 ovog zakona i dostavi ga Centralnoj banci.

(2) Plan reorganizacije iz stava 1 ovog člana priprema sanaciona uprava kreditne institucije.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može ako ocijeni da je to potrebno radi ostvarivanja ciljeva sanacije, na predlog sanacione uprave da produži rok iz stava 1 ovog člana na najviše dva mjeseca od dana primjene instrumenta interne sanacije.

Zahtjevi u slučaju planiranja državne pomoći

Član 103

(1) Ako je planom reorganizacije iz člana 102 stav 1 ovog zakona predviđena državna pomoć na koju se primjenjuju propisi Evropske unije o državnoj pomoći, plan reorganizacije poslovanja mora biti usklađen sa planom reorganizacije koji se dostavlja Evropskoj komisiji u skladu sa tim propisima.

(2) Za plan reorganizacije iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može da produži rok iz člana 102 stav 1 ovog zakona na najviše dva mjeseca od primjene instrumenta interne sanacije, ili do roka određenog u skladu sa pravnim okvirom Evropske unije za državne pomoći, zavisno od toga koji je rok kraći.

Plan reorganizacije poslovanja za grupu

Član 104

(1) Ako se instrument interne sanacije iz člana 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona primjenjuje na grupu u Crnoj Gori, plan reorganizacije poslovanja, priprema matična kreditna institucija u grupi, po pravilima koja se primjenjuju prilikom pripreme planova oporavka u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i dostavi ga Centralnoj banci.

(2) Ako se instrument interne sanacije iz člana 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona primjenjuje na dva ili više članova grupe, matična kreditna institucija u grupi u Evropskoj uniji za koju je Centralna banka nadležan organ za sanaciju, izradiće plan reorganizacije poslovanja koji uključuje sve članove grupe, po pravilima koja se primjenjuju pri pripremi planova oporavka grupe u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija i dostaviće ga Centralnoj banci.

(3) Plan reorganizacije iz stava 2 ovog člana, Centralna banka dostavlja organima nadležnim za sanaciju kreditnih institucija u državama članicama u kojima članovi grupe imaju sjedište i Evropskom bankarskom regulatoru.

Sadržaj plana reorganizacije poslovanja

Član 105

(1) Planom reorganizacije poslovanja utvrđuju se mjere kojima se u razumnom roku obezbjeđuje obnavljanje dugoročne održivosti kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ili dijela njihovog poslovanja, a koje se zasnivaju na realnim pretpostavkama o ekonomskim i finansijskim uslovima na tržištu pod kojim će kreditna institucija ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona poslovati.

(2) Prilikom izrade plana reorganizacije poslovanja uzima se u obzir i trenutno stanje i budući izgledi finansijskih tržišta koji odražavaju pretpostavke o najboljem i najgorem razvoju događaja, uključujući kombinaciju događaja, čime se omogućava utvrđivanje glavnih slabosti kreditne institucije u sanaciji, pri čemu se pretpostavke upoređuju sa odgovarajućim referentnim vrijednostima na nivou cijelog sektora.

(3) Plan reorganizacije poslovanja obuhvata najmanje:

1) analizu faktora i problema koji su prouzrokovali da kreditna institucija ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona ne može ili vjerovatno neće moći da nastavi poslovanje; i

2) opis aktivnosti i mjera sa rokovima koje će kreditna institucija u sanaciji preduzeti radi ponovnog uspostavljanja dugoročno održivog poslovanja.

(4) Aktivnosti i mjere iz stava 3 tačka 2 ovog člana mogu da obuhvataju:

1) reorganizaciju poslovanja kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, koja je u sanaciji;

2) promjene u organizacionoj strukturi, operativnim sistemima i infrastrukturi kreditne institucije koja je u sanaciji;

3) prestanak pružanja usluga iz kojih proizilaze gubici;

4) restrukturiranje postojećih aktivnosti radi postizanja konkurentnosti;

5) prodaju imovine ili linija poslovanja; ili

6) drugu aktivnost kojom se uspostavlja dugoročna održivost poslovanja.

(5) Sadržaj plana reorganizacije poslovanja kreditne institucije u sanaciji i način izvještavanja Centralne banke o sprovođenju plana reorganizacije bliže propisuje Centralna banka.

Procjena plana reorganizacije poslovanja

Član 106

(1) Centralna banka u roku od mjesec dana od dana prijema plana reorganizacije poslovanja procjenjuje taj plan i odobrava ga ako procijeni da će sprovođenje plana obezbijediti ponovno uspostavljanje dugoročne održivosti poslovanja kreditne institucije ili drugog pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(2) Ako Centralna banka procijeni da planom reorganizacije poslovanja neće biti uspostavljena dugoročna održivost iz stava 1 ovog člana, obavijestiće sanacionu upravu o utvrđenim nedostacima i naložiti joj da u roku koji ne može biti duži od 15 radnih dana izradi i dostavi izmijenjeni plan kojim se otklanjaju utvrđeni nedostaci.

(3) Centralna banka u roku od pet radnih dana od dana prijema izmijenjenog plana reorganizacije poslovanja procjenjuje da li su otklonjeni utvrđeni nedostaci i ako utvrdi da su utvrđeni nedostaci otklonjeni o tome obavještava sanacionu upravu i sprovodi postupak odobrenja plana iz stava 1 ovog člana.

(4) Ako Centralna banka ocijeni da utvrđeni nedostaci iz stava 2 ovog člana nijesu otklonjeni, dužna je da sanacionoj upravi nalaži dodatne izmjene plana reorganizacije poslovanja iz stava 2 ovog člana.

(5) Sanaciona uprava je dužna da sprovede odobreni plan reorganizacije poslovanja i da o sprovođenju plana najmanje tromjesečno, odnosno na zahtjev i češće, izvještava Centralnu banku.

(6) Ako Centralna banka odluči da odobreni plan reorganizacije poslovanja treba izmijeniti radi uspostavljanja dugoročne održivosti poslovanja kreditne institucije, naložiće sanacionoj upravi da izradi i dostavi izmijenjeni plan u skladu sa st. 2 i 4 ovog člana.

Posljedice primjene instrumenta interne sanacije

Član 107

(1) Rješenje Centralne banke doneseno u izvršavanju ovlašćenja iz čl. 48 do 54 i člana 113 stav 1 tač. 6 do 10 ovog zakona, korišćenjem instrumenta interne sanacije, proizvodi pravno dejstvo danom koji je utvrđen u rješenju.

(2) Centralna banka, radi izvršavanja ovlašćenja iz čl. 48 do 54 i člana 113 stav 1 tač. 6 do 10 ovog zakona, ovlašćena je da:

1) Centralnom registru privrednih subjekata i Centralnom depozitarno klirinškom društvu podnosi zahtjeve za evidentiranje izmjena podataka u registrima koje vode ti subjekti;

2) Komisiji za tržište kapitala podnosi zahtjeve za sprovođenje postupaka koji se odnose na:

- privremeno obustavljanje trgovanja, isključivanje iz trgovanja ili isključivanje akcija ili drugih vlasničkih instrumenata ili dužničkih instrumenata sa berze;
- kotaciju ili uključivanje novih akcija ili drugih vlasničkih instrumenata na berzu;
- ponovnu kotaciju ili uključivanje na berzu dužničkih instrumenata čija je vrijednost smanjena bez zahtjeva za izdavanje prospekta u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

(3) Nadležni subjekti kojima je Centralna banka uputila zahtjev iz stava 2 ovog člana dužni su da po tom zahtjevu postupe bez odlaganja.

(4) Ako Centralna banka na osnovu ovlašćenja iz člana 113 stav 1 tačka 6 ovog zakona smanji glavnicu ili nepodmireni iznos obaveze na nulu, ta obaveza i sva potraživanja koja iz nje proizilaze, uključujući i one koje nijesu obračunate u trenutku izvršavanja ovlašćenja, smatraju se ispunjenim, a ispunjenje te obaveze se ne može zahtijevati u naknadnim postupcima koji se vode u odnosu na kreditnu instituciju u sanaciji, odnosno njenog pravnog sljedbenika, uključujući likvidaciju i stečaj.

(5) Ako Centralna banka na osnovu ovlašćenja iz člana 113 stav 1 tačka 6 ovog zakona djelimično smanji glavnicu obaveze ili nepodmireni iznos obaveze, smatra se da je obaveza ispunjena u visini smanjenog iznosa, a na tako smanjeni iznos glavnice i sporednih potraživanja primjenjuju se uslovi iz instrumenta ili ugovora iz kojeg je nastala obaveza, kao i izmjene uslova koje bi Centralna banka mogla da izvrši na osnovu ovlašćenja iz člana 113 stav 1 tačka 9 ovog zakona.

(6) Na sadržaj i posljedice donošenja odluke iz stava 1 ovog člana primjenjuju se odredbe čl. 50 i 51 ovog zakona.

Ugovorno priznavanje instrumenta interne sanacije u obavezama koje su uređene pravom treće zemlje

Član 108

(1) Kreditna institucija i pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, dužna je da obezbijedi da ugovor zaključen sa licem iz treće zemlje sadrži odredbu da obaveza koja proizilazi iz tog ugovornog odnosa može biti predmet smanjenja ili konverzije i da povjerilac ili druga ugovorna strana pristaju na smanjenje glavnice i nepodmirenog iznosa, konverzijom ili poništenjem te obaveze u slučaju primjene instrumenta interne sanacije.

(2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se na obaveze koje:

1) nijesu isključene članom 94 stav 2 ovog zakona;

2) nijesu:

- dio zaštićenog depozita koji je veći od iznosa garantovanog depozita;
- depozit koji bi bio zaštićen da nije položen preko filijale u trećoj zemlji;

3) su u skladu sa propisima treće zemlje; i

4) su nastale nakon stupanja na snagu ovog zakona.

(3) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se ako Centralna banka u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija utvrdi da se obaveze iz stava 2 ovog člana mogu smanjiti ili konvertovati na osnovu propisa treće zemlje ili na osnovu potvrđenog međunarodnog ugovora.

(4) Radi procjene iz stava 3 ovog člana, Centralna banka može zahtijevati od kreditne institucije ili drugog pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona da joj dostavi mišljenje o sprovodivosti odredbe stava 1 ovog člana prema propisima treće zemlje.

(5) Centralna banka može da izvrši smanjenje ili konverziju obaveze kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona i ako ta kreditna institucija, odnosno pravno lice, ne uključi u ugovor sa licem iz treće zemlje odredbu iz stava 1 ovog člana.

(6) Obaveze iz stava 2 ovog člana bliže se utvrđuju propisom Centralne banke.

Državni instrumenti finansijske stabilizacije

Član 109

(1) Državni instrumenti finansijske stabilizacije koriste se radi učešća u sanaciji kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona, uključujući direktnu intervenciju radi ispunjenja cilja sanacije iz člana 12 stav 2 ovog zakona.

(2) Državni instrumenti finansijske stabilizacije su:

1) instrument javne pomoći za vlasnički kapital iz člana 111 ovog zakona; i

2) instrument privremenog javnog vlasništva iz člana 112 ovog zakona.

(3) Državni instrumenti finansijske stabilizacije koriste se izuzetno, nakon primjene drugih instrumenata sanacije, radi očuvanja finansijske stabilnosti.

(4) U rješenju o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 ovog zakona, odnosno njenim naknadnim izmjenama i dopunama, državni instrumenti finansijske stabilizacije mogu se predvidjeti samo:

1) ako Ministarstvo, po pribavljenom mišljenju Centralne banke u ostvarivanju funkcije supervizije kreditnih institucija, utvrdi da primjena drugih instrumenata sanacije ne bi bila dovoljna za izbjegavanje znatnih nepovoljnih efekata na finansijsku stabilnost;

2) ako Ministarstvo utvrdi da primjena drugih mjera sanacije ne bi bila dovoljna za zaštitu javnog interesa u slučajevima kada je kreditna institucija od Centralne banke već dobila hitnu podršku za likvidnost; ili

3) u odnosu na instrument privremenog javnog vlasništva iz člana 111 ovog zakona, ako Ministarstvo, po pribavljenom mišljenju Centralne banke, utvrdi da primjena drugih mjera sanacije ne bi bila dovoljna za zaštitu javnog interesa u slučajevima kada je kreditna institucija u skladu sa članom 110 ovog zakona već dobila pomoć za vlasnički kapital.

(5) Prilikom korišćenja instrumenata finansijske stabilizacije Ministarstvo postupa u skladu sa zakonom kojim se uređuje kontrola državne pomoći.

Odobravanje korišćenja instrumenata državne pomoći

Član 110

(1) Ako su ispunjeni uslovi iz člana 109 st. 3 i 4 i člana 69 stav 2 ovog zakona, a prije donošenja odluke o korišćenju državnih instrumenata finansijske stabilizacije koja je sastavni dio odluke o pokretanju postupka sanacije, Ministarstvo će u skladu sa pravnim okvirom Evropske unije za državne pomoći i pravilima kojima se uređuje državna pomoć finansijskom sektoru, a u saradnji sa kreditnom institucijom u sanaciji kao korisnikom državne pomoći prijaviti pojedinačnu državnu pomoć Evropskoj komisiji radi odobrenja njene dodjele.

(2) Nakon dobijanja odobrenja iz stava 1 ovog člana Ministarstvo će obezbijediti i vršiti nadzor nad primjenom vanredne finansijske državne pomoći korišćenjem državnih instrumenata finansijske stabilizacije iz člana 109 stav 2 ovog zakona.

(3) Prilikom korišćenja instrumenata finansijske stabilizacije Ministarstvo postupa u skladu s pravnim okvirom Evropske unije za državne pomoći i pravilima kojima se uređuje pomoć finansijskom sektoru.

Instrument javne pomoći za vlasnički kapital

Član 111

(1) U skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje privrednih društava, Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada) u ime države Crne Gore učestvuje u povećanju osnovnog kapitala kreditne institucije ili drugih pravnih lica iz člana 3 ovog zakona uplatom

instrumenata osnovnog kapitala ili instrumenata dopunskog kapitala koji ispunjavaju zahtjeve iz propisa kojim se reguliše adekvatnost kapitala kreditnih institucija.

(2) Vlada obezbjeđuje da se kreditnom institucijom upravlja sa pažnjom dobrog privrednika, u mjeri u kojoj to omogućava vlasnički udio države u kreditnoj instituciji u sanaciji na koju je primijenjen instrument iz stava 1 ovog člana.

(3) Ako je primijenjen instrument iz stava 1 ovog člana Vlada će obezbijediti da se vlasnički udio države u kreditnoj instituciji u sanaciji proda čim to poslovne i finansijske okolnosti dozvole.

Instrument privremenog javnog vlasništva

Član 112

(1) Vlada može kreditnu instituciju ili pravno lice iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona prenijeti u privremeno državno vlasništvo.

(2) U slučaju iz stava 1 ovog člana Vlada će Centralnom klirinško depozitarnom društvu izdati jedan ili više naloga za prenos akcija, a Centralno klirinško depozitarno društvo je dužno da taj nalog sprovede bez odlaganja.

(3) Prenos iz stava 2 ovog člana može da se izvrši na društvo u državnoj svojini ili drugo lice koje je odredila Vlada.

(4) Vlada obezbjeđuje da se pravnim licem u sanaciji nad kojim je sproveden instrument iz stava 1 ovog člana upravlja sa pažnjom dobrog privrednika.

(5) Ako je primijenjen instrument iz stava 1 ovog člana Vlada će obezbijediti da se preneseno učešće u kapitalu proda čim to poslovne i finansijske okolnosti omoguće.

IX. SANACIONA OVLAŠĆENJA

Opšta sanaciona ovlašćenja

Član 113

(1) Centralna banka je ovlašćena da:

1) primjenjuje instrumente sanacije na kreditne institucije i pravna lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona koji ispunjavaju uslove za sanaciju;

2) zahtijeva od bilo kojeg lica davanje informacija potrebnih za pripremu i odlučivanje o mjeri sanacije, uključujući ažuriranje i dopune informacija datih u planovima sanacije i zahtjev da se informacije prikupe tokom neposredne kontrole koja se sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje kreditnih institucija;

3) preuzme kontrolu nad kreditnom institucijom u sanaciji, uključujući kontrolu izvršavanja prava i ovlašćenja koja imaju akcionari, nadzorni i upravni odbor kreditne institucije u sanaciji od strane sanacione uprave;

4) prenosi vlasničke instrumente koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji;

5) prenosi prava, imovinu ili obaveze kreditne institucije u sanaciji na drugo lice uz saglasnost tog lica;

6) djelimično ili u cjelosti smanji vrijednost glavnice ili preostalog neizmirenog duga na osnovu kvalifikovanih obaveza kreditne institucije u sanaciji;

7) konvertuje kvalifikovane obaveze kreditne institucije u sanaciji ili pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona u redovne akcije ili druge vlasničke instrumente kreditne institucije u sanaciji, relevantne matične institucije ili prelazne kreditne institucije na koju se prenosi imovina, prava ili obaveze kreditne institucije u sanaciji ili pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona;

8) poništi dužničke instrumente koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji, osim obezbijeđenih obaveza iz člana 94 stav 2 ovog zakona;

9) izmijeni rok dospijeća dužničkih instrumenata koje je emitovala kreditna institucija u sanaciji i ostalih kvalifikovanih obaveza, kamatnu stopu koja se plaća na osnovu tih instrumenata i ostalih kvalifikovanih obaveza, datum dospijeća kamate i privremeno obustavi plaćanja, osim plaćanja na osnovu obezbijeđenih obaveza iz člana 94 stav 2 ovog zakona;

10) proglasi dospjelim i raskine finansijski ugovor ili ugovor o derivatu radi sprovođenja člana 100 ovog zakona;

11) razriješi, odnosno smijeni članove nadzornog i upravnog odbora i više rukovodstvo kreditne institucije u sanaciji; i

12) zahtijeva da se procjena ispunjenosti uslova za sticanje kvalifikovanog učešća u kreditnoj instituciji u sanaciji sprovede u najkraćem mogućem roku.

(2) Dužnički instrumenti iz stava 1 tač. 8 i 9 ovog člana su obveznice i ostali oblici prenosivog duga, instrumenti kojima se stvara ili priznaje dug i instrumenti koji daju pravo na sticanje dužničkih instrumenata.

(3) Pored ovlašćenja iz stava 1 ovog člana Centralna banka je ovlašćena da:

1) smanji nominalnu vrijednost vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji ili da ih poništi;

2) zahtijeva od kreditne institucije u sanaciji, odnosno relevantne matične institucije, emitovanje novih vlasničkih instrumenata uključujući povlašćene akcije i instrumente koji se mogu konvertovati u akcije;

3) pri primjeni instrumenata sanacije ili izvršavanja sanacionih ovlašćenja, ta ovlašćenja izvršava bez prethodnog odobrenja ili saglasnosti bilo kojeg lica, uključujući državne organe, akcionare ili povjerioce kreditne institucije prema kojoj se izvršavaju ta ovlašćenja, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno; i

4) pri primjeni instrumenta sanacije ili izvršavanja sanacionih ovlašćenja, ta ovlašćenja izvršava bez obaveze javnog objavljivanja informacija ili prospekta, odnosno dostavljanja ili podnošenja isprava bilo kojem organu, osim:

- u slučajevima iz člana 35 stav 7 i člana 41 ovog zakona, i
- u skladu sa pravnim okvirom Evropske unije za državne pomoći.

(4) Relevantne matične institucije iz stava 1 tačka 7 i stava 3 tačka 2 ovog člana su:

1) matična kreditna institucija i finansijski holding, mješoviti finansijski holding, mješoviti holding, matični finansijski holding u Crnoj Gori i mješoviti matični holding u Crnoj Gori; i

2) matična kreditna institucija u Evropskoj uniji, matični finansijski holding u Evropskoj uniji i mješoviti matični holding u Evropskoj uniji.

(5) Ovlašćenja iz stava 3 ovog člana izvršavaju se nezavisno od ograničenja prenosa ili obaveze dobijanja pristanka na prenos finansijskih instrumenata, prava, imovine ili obaveza, koji bi se primjenjivali u slučaju da se nad kreditnom institucijom ne sprovode mjere sanacije.

(6) Ako sanaciono ovlašćenje iz st. 1 i 3 ovog člana ne može da se primijeni na pravno lice iz člana 3 ovog zakona zbog njegovog specifičnog oblika organizovanja, primjenjuju se ovlašćenja kojima se postiže sličan efekat.

(7) Prilikom izvršavanja sanacionih ovlašćenja iz stava 5 ovog člana, na fizička i pravna lica na koja ona utiču, uključujući akcionare, povjerioce i druge ugovorne strane, primjenjuju se zaštitne mjere iz čl. 137 do 144 ovog zakona.

Dodatna sanaciona ovlašćenja

Član 114

(1) Prilikom sprovođenja sanacije, radi ostvarivanja ciljeva sanacije, Centralna banka je ovlašćena da:

1) obezbijedi da prenos u skladu sa članom 141 ovog zakona bude oslobođen bilo kakvih obaveza ili tereta koji utiču na prenesene finansijske instrumente, prava, imovinu ili obaveze,

s tim da se bilo koje pravo na naknadu u skladu sa ovim zakonom ne smatra teretom ili obavezom;

2) ukine prava na sticanje novih vlasničkih instrumenata kreditne institucije u sanaciji;

3) zahtijeva od nadležnog organa obustavljanje trgovanja i isključenje sa regulisanog tržišta ili službene kotacije finansijskih instrumenata kreditne institucije u sanaciji;

4) obezbijedi identično postupanje prema društvu primaocu kao prema kreditnoj instituciji u sanaciji u pogledu svih prava, obaveza ili mjera, pri primjeni instrumenta prodaje i instrumenta prelazne kreditne institucije iz ovog zakona, uključujući prava ili obaveze povezane sa učestvovanjem na tržištu;

5) zahtijeva od kreditne institucije u sanaciji ili društva primaoca da međusobno razmjenjuju informacije i pružaju pomoć; i

6) otkaže ili izmijeni uslove ugovora u kojem je kreditna institucija u sanaciji jedna od ugovornih strana ili da obezbijedi da društvo primalac stupi na njeno mjesto kao stranka.

(2) Radi nastavljanja prenesenog poslovanja, Centralna banka ima ovlašćenje da društvu primaocu obezbijedi:

1) nastavak primjene ugovora koje je zaključila kreditna institucija u sanaciji, na način da društvo primalac prihvata prava i obaveze u vezi sa finansijskim instrumentima, pravima, imovinom ili obavezama, kao i da stupi na mjesto kreditne institucije u sanaciji kao ugovorna strana, i

2) da društvo primalac stupi na mjesto kreditne institucije u sanaciji kao stranka u svim pravnim postupcima u vezi sa prenesenim finansijskim instrumentima, pravima, imovinom ili obavezama nezavisno od pristanka suprotne strane.

(3) Ovlašćenja iz stava 1 tačka 4 i stava 2 tačka 2 ovog člana ne utiču na:

1) pravo zaposlenih u kreditnoj instituciji u sanaciji na otkazivanje ugovora o radu, i

2) pravo ugovorne strane uključujući i pravo na raskid ugovora iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona, ako je ugovoreno pravo raskida u slučaju činjenja ili nečinjenja kreditne institucije u sanaciji prije prenosa imovine prava ili obaveza, u skladu sa ovim zakonom, ili društva primaoca nakon prenosa.

Ovlašćenje za zahtijevanje nastavljanja pružanja usluga i korišćenja sredstava

Član 115

(1) Centralna banka može da naloži kreditnoj instituciji u sanaciji, ili određenom članu grupe, nastavak pružanja svih usluga ili korišćenje poslovnog prostora i opreme koji su potrebni društvu primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni.

(2) Ako je nad kreditnom institucijom u sanaciji ili određenim članom grupe otvoren stečajni postupak, Centralna banka može da naloži stečajnom upravniku nastavak pružanja svih usluga ili korišćenje prostora i opreme koji su potrebni društvu primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni.

(3) Pružanje usluga i korišćenje prostora iz st. 1 i 2 ovog člana ne uključuju finansijsku podršku.

(4) Usluge i prostori iz st. 1, 2 i 3 ovog člana pružaju se:

1) pod uslovima iz ugovora o pružanju usluga ili korišćenju prostora, koji je važio neposredno prije preduzimanja mjere sanacije i tokom trajanja tog ugovora; ili

2) ako ugovor o pružanju usluga ili korišćenju prostora ne postoji ili je prestao da važi prije ili tokom preduzimanja mjere sanacije, pod razumnim uslovima.

(5) Minimalni popis usluga, prostora i opreme iz stava 1 ovog člana primaocu za efikasno obavljanje poslova koji su na njega preneseni propisuje Centralna banka.

(6) Centralna banka može da postupi u skladu sa stavom 1 ovog člana prema članovima grupe sa sjedištem u Crnoj Gori, ako to zahtijeva organ za sanaciju iz druge države članice.

Ovlašćenja organa za sanaciju iz druge države članice za upravljanje u kriznim situacijama ili sprečavanje krize na teritoriji Crne Gore

Član 116

(1) Ako organ nadležan za sanaciju iz druge države članice primjenjuje ovlašćenje prenosa vlasničkih instrumenata, imovine, prava ili obaveza, koji se nalaze na teritoriji Crne Gore ili prava i obaveze na koje se primjenjuju propisi Crne Gore, taj prenos se smatra pravno valjanim.

(2) Ako organ za sanaciju iz druge države članice namjerava ili primjenjuje ovlašćenje prenosa instrumenata vlasništva, imovine, prava ili obaveza na teritoriji Crne Gore, organi iz Crne Gore su dužni da omoguće prenos na društvo primaoca u skladu sa zakonom.

(3) Akcionari, povjerioci i treća lica na koja se odnosi prenos vlasničkih instrumenata, imovine, prava ili obaveza iz stava 1 ovog člana ne mogu osporavati prenos pozivanjem na propise Crne Gore.

(4) Ako organ za sanaciju iz druge države članice primjenjuje ovlašćenje smanjenja ili konverzije instrumenata kapitala na način utvrđen propisima te države članice i na kvalifikovane obaveze ili relevantne instrumente kapitala kreditne institucije u sanaciji, ovlašćenje smanjenja ili konverzije primjenjuje se i na:

1) instrumente ili obaveze na koje se primjenjuju propisi Crne Gore;

2) obaveze prema povjeriocima iz Crne Gore.

(5) Smanjenje glavnice, obaveza ili instrumenata kapitala ili konverzija obaveza ili instrumenata kapitala iz stava 4 ovog člana sprovodi se u skladu sa ovlašćenjima za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapitala, organa nadležnog za sanaciju druge države članice.

(6) Povjerioci na koje se primjenjuje ovlašćenje smanjenja vrijednosti ili konverzije iz stava 4 ovog člana ne mogu da osporavaju to smanjenje ili konverziju.

(7) Ako organ nadležan za sanaciju iz druge države članice primjenjuje ovlašćenje djelimičnog ili potpunog prenosa, djelimičnog ili potpunog smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala, imovine, prava i obaveza na teritoriji Crne Gore, pravo na pravni lijek i zaštitne mjere ostvaruje se u državi članici u kojoj je sjedište tog organa za sanaciju i u skladu sa propisima te države članice.

Ovlašćenje Centralne banke za upravljanje krizom ili sprečavanje krize

Član 117

(1) Ako Centralna banka primjenjuje ovlašćenje smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala i na kvalifikovane obaveze ili relevantne instrumente kapitala kreditne institucije u sanaciji, ovlašćenje smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala primjenjuje se i na:

1) instrumente ili obaveze na koje se primjenjuju propisi drugih država članica;

2) obaveze prema povjeriocima iz drugih država članica.

(2) Smanjenje glavnice obaveza ili instrumenata kapitala ili konverzija obaveza ili instrumenata kapitala iz stava 1 ovog člana, sprovodi se u skladu sa ovlašćenjima Centralne banke za smanjenje vrijednosti ili konverziju instrumenata kapitala, utvrđenih ovim zakonom.

(3) Ako Centralna banka primjenjuje ovlašćenje djelimičnog ili potpunog prenosa, djelimičnog ili potpunog smanjenja vrijednosti ili konverzije instrumenata kapitala, imovine, prava i obaveza na teritoriji druge države članice, pravo na pravni lijek i zaštitne mjere ostvaruju se u skladu sa ovim zakonom.

Sanaciona ovlašćenja u odnosu na imovinu, prava, obaveze i vlasničke instrumente koji se nalaze u trećim zemljama

Član 118

(1) Ako mjera sanacije obuhvata mjeru preduzetu u vezi imovine koja se nalazi u trećoj zemlji, kao i vlasničkim instrumentima, pravima ili obavezama na koje se primjenjuju propisi druge zemlje, Centralna banka je ovlašćena da zahtijeva da:

1) sanaciona uprava i društvo primalac preduzmu sve potrebne radnje kako bi se obezbijedilo da prenos, smanjenje vrijednosti, konvertovanje ili preduzete radnje postanu pravno valjani;

2) sanaciona uprava raspolaže akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima, imovinom, pravima, obavezama ili ispunjava obaveze u ime društva primaoca, dok prenos, smanjenje vrijednosti ili konverzija relevantnih instrumenata kapitala ili preduzete radnje ne postanu pravno valjani;

3) se opravdani troškovi koji su nastali pri obavljanju radnji iz tač. 1 i 2 ovog stava, od strane društva primaoca nadoknade na način utvrđen članom 72 ovog zakona.

(2) Ako Centralna banka procijeni da radnje koje su preduzeli sanaciona uprava i društvo primalac, neće imati zadovoljavajući efekat, neće nastaviti sa daljim prenosom, smanjenjem, konverzijom ili drugim preduzetim radnjama u vezi sa imovinom koja se nalazi u trećoj zemlji, odnosno akcijama ili drugim vlasničkim instrumentima, pravima ili obavezama na koje se primjenjuje zakonodavstvo treće zemlje, a ako je već zahtijevao da se izvrši prenos, smanjenje, konverzija ili preduzimanje druge mjere, povući će zahtjev u dijelu koji se odnosi na imovinu koja se nalazi u toj trećoj zemlji.

Isključenje određenih ugovornih uslova pri sanaciji

Član 119

(1) U odnosu na ugovorne obaveze pravnog lica na koje se primjenjuje ovaj zakon i nad kojim je primijenjena mjera za sprečavanje krize ili mjera za upravljanje krizom u skladu sa ovim zakonom, primjena tih mjera, uključujući i nastupanje događaja direktno povezanog sa primjenom tih mjera, ne smatra se pretpostavkom za realizaciju instrumenta finansijskog obezbjeđenja u skladu sa zakonom kojim se uređuje finansijsko obezbjeđenje ili stečajnim razlogom u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečajni postupak, ako se te ugovorne obaveze i dalje u značajnoj mjeri izvršavaju, uključujući plaćanja odnosno isporuku, sticanje, korišćenje i raspolaganje instrumentom finansijskog obezbjeđenja.

(2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na ugovore koje je zaključilo:

1) zavisno lice pravnog lica iz stava 1 ovog člana, ako pravno lice ili drugi član grupe jemči ili na drugi način obezbjeđuje ugovorne obaveze tog zavisnog lica;

2) član grupe kojoj pripada pravno lice iz stava 1 ovog člana, ako ugovor uključuje odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza (cross-default provisions).

(3) Ako se postupci sanacije u drugim zemljama priznaju u skladu sa članom 132 ovog zakona, odnosno kada Centralna banka donese odluku o sanaciji, taj postupak će se smatrati mjerom za upravljanje krizom u skladu sa ovim zakonom.

(4) Ako se i dalje u značajnoj mjeri izvršavaju ugovorne obaveze, odnosno isporuka, sticanje, korišćenje i raspolaganje instrumentom finansijskog obezbjeđenja, primjena mjere za sprječavanje krize ili mjere za upravljanje krizom, uključujući nastupanje događaja direktno povezanog sa primjenom tih mjera, onemogućava:

1) raskid ugovora, odlaganje, izmjenu, netiranje ili poravnanje, uključujući:

- ugovorne obaveze zavisnog lica pravnog lica iz stava 1 ovog člana, ako pravno lice ili drugi član grupe jemči ili na drugi način obezbjeđuje ugovorne obaveze tog zavisnog lica:

- ugovorne obaveze člana grupe kojoj pripada pravno lice iz stava 1 ovog člana, ako ugovor sadrži odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza (cross-default provisions);

2) sticanje svojine, kontrolu ili prinudnu realizaciju prava zaloge imovinom pravnog lica iz stava 1 ovog člana, uključujući i ugovorne obaveze člana grupe kojoj pravno lice iz stava 1 ovog člana pripada, ako ugovor sadrži odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza;

3) uticaj na prava iz ugovora pravnog lica iz stava 1 ovog člana, uključujući ugovorne obaveze bilo kojeg člana grupe kojoj pripada pravno lice iz stava 1 ovog člana, ako ugovor sadrži odredbe o unakrsnom statusu neispunjenja obaveza.

(5) Odredbe st. 1, 2 i 3 ovog člana ne utiču na pravo fizičkog ili pravnog lica da preduzme radnje iz stava 4 ovog člana, ako to pravo nastaje na osnovu događaja koji nije posljedica primjene mjere za sprečavanje krize ili mjere za upravljanje krizom uključujući nastupanje događaja direktno povezanog sa primjenom tih mjera.

(6) Odlaganje ili ograničenje iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona ne smatra se neizvršenjem ugovorne obaveze iz st. 1, 2 i 3 ovog člana.

Odlaganja plaćanja ili ispunjenja obaveza

Član 120

(1) Centralna banka može da donese rješenje o odlaganju obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveza iz ugovora u kojima je kreditna institucija u sanaciji jedna od ugovornih strana i to rješenje je dužna da odmah objavi na način iz člana 41 ovog zakona.

(2) Centralna banka je dužna da u dispozitivu rješenja iz stava 1 ovog člana, kao i u obavještenju iz člana 41 ovog zakona, navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja.

(3) Odlaganje iz stava 1 ovog člana može može se odrediti i rješenjem o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 ovog zakona.

(4) Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana.

(5) Ako obaveza plaćanja ili ispunjenja obaveze dospijeva tokom perioda odlaganja, obaveza dospijeva odmah nakon isteka perioda odlaganja.

(6) Ako su obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveze kreditne institucije u sanaciji prema ugovoru odložene u skladu sa stavom 1 ovog člana, obaveze plaćanja ili ispunjenja obaveze drugih ugovornih strana iz tog ugovora odlažu se na isti vremenski period.

(7) Izuzetno od stava 1 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na:

1) zaštićene depozite;

2) obaveze plaćanja i ispunjenja obaveze prema sistemima ili operaterima sistema iz zakona kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i konačnost saldiranja u sistemu finansijskih instrumenata; i

3) potraživanja klijenata koja su predmet zaštite od strane sistema za zaštitu investitora u skladu sa zakonom kojim se uređuje tržište kapitala.

(8) Investitor iz stava 7 tačka 3 ovog člana je lice koje je novac ili instrumente povjerilo investicionoj kompaniji u vezi sa investicionim poslom.

(9) Centralna banka, prilikom donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana cijeni uticaj koji bi njegovo izvršavanje moglo da ima na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

Odlaganje sprovođenja izvršenja

Član 121

(1) Centralna banka može da donese rješenje o odlaganju sprovođenja izvršenja nad imovinom kreditne institucije u sanaciji od strane povjerilaca te kreditne institucije i dužna je da to rješenje odmah objavi na način iz člana 41 ovog zakona.

(2) Centralna banka je dužna da u dispozitivu rješenja iz stava 1 ovog člana kao i u obavještenju datom iz člana 41 ovog zakona, navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja iz stava 1 ovog člana.

(3) Odlaganje iz stava 1 ovog člana može se odrediti i rješenjem o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 ovog zakona.

(4) Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na sisteme ili operatere sistema iz propisa kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i konačnost saldiranja u sistemu finansijskih instrumenata

(6) U slučaju iz člana 143 ovog zakona, Centralna banka će pri donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana voditi računa o tome da su ograničenja iz stava 1 ovog člana istovjetna za sve članove grupe obuhvaćene mjerom sanacije.

(7) Centralna banka prilikom donošenja rješenja iz stava 1 ovog člana cijeni uticaj koji bi njegovo izvršavanje moglo da ima na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

Privremeno odlaganje prava na otkaz ugovora

Član 122

(1) Centralna banka može da donese rješenje o privremenom odlaganju prava druge ugovorne strane na otkazivanje ugovornog odnosa sa kreditnom institucijom u sanaciji, pod uslovom da se i dalje izvršavaju ugovorne obaveze, osim ako je u vezi sa tim obavezama sprovedeno ovlašćenje odlaganja plaćanja ili ispunjenja obaveza iz člana 120 ovog zakona, uključujući plaćanja i izdavanje instrumenata obezbjeđenja.

(2) Rješenje o odlaganju iz stava 1 ovog člana može biti sastavni dio rješenja o pokretanju postupka sanacije iz člana 36 ovog zakona.

(3) Centralna banka je dužna da obavještenje o donošenju rješenja iz stava 1 ovog člana odmah objavi na način propisan članom 41 ovog zakona i da u tom obavještenju navede dan, sat i minut nastupanja odlaganja iz stava 1 ovog člana.

(4) Odlaganje iz stava 1 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana računajući od dana navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju.

(5) Ovlašćenje iz stava 1 ovog člana može da se odnosi i na ugovorne odnose koje je druga ugovorna strana zaključila sa zavisnim licem kreditne institucije u sanaciji ako:

1) za te ugovorne obaveze jemči ili ih na drugi način obezbjeđuje kreditna institucija u sanaciji;

2) je pravo otkaza ugovora zasnovano isključivo na insolventnosti, odnosno finansijskom stanju kreditne institucije u sanaciji; i

3) se na kreditnu instituciju u sanaciji primjenjuje ili se može primijeniti ovlašćenje za prenos i to ako su sva imovina ili obaveze zavisnog lica povezane sa tim ugovorom prenesene ili se mogu prenijeti primaocu koji ih je preuzeo ili će preuzeti, ili ako organ nadležan za sanaciju na drugi način jemči za te obaveze.

(6) Ovlašćenje za prenos iz stava 5 tačka 3 ovog člana je ovlašćenje iz člana 113 stav 1 tač. 4 i 5 ovog zakona za prenos akcija, ostalih vlasničkih instrumenata, dužničkih instrumenata, imovine, prava ili obaveza ili druge kombinacije prenosa tih instrumenata sa kreditne institucije u sanaciji na primaoca.

(7) Odlaganje iz stava 5 ovog člana primjenjuje se od trenutka navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju i traje do ponoći sljedećeg radnog dana računajući od dana navedenog u dispozitivu rješenja o odlaganju.

(8) Izuzetno od st. 1 i 5 ovog člana rješenje o odlaganju se ne primjenjuje na sisteme ili operatere sistema iz zakona kojim se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i konačnost saldiranja u sistemu finansijskih instrumenata.

(9) Izuzetno od st. 1 do 8 ovog člana ugovorna strana može da otkaže ugovor prije isteka perioda odlaganja ako primi obavještenje Centralne banke da se prava i obaveze obuhvaćeni ugovorom ne prenose na primaoca ili neće biti smanjene ili konvertovane pri primjeni instrumenta interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona.

(10) Pravo otkaza ugovora iz st. 1 i 5 ovog člana može da se izvrši po isteku roka odlaganja na sljedeći način:

1) ako su prava ili obaveze obuhvaćene ugovorom prenesene na primaoca, druga ugovorna strana može otkazati ugovor samo ako nakon trenutka prenosa nastupe uslovi za otkaz ugovora u odnosu na primaoca;

2) kada prava ili obaveze obuhvaćene ugovorom ostaju u kreditnoj instituciji u sanaciji i ako organ za sanaciju nije primijenio instrument interne sanacije u skladu sa članom 93 stav 1 tačka 1 ovog zakona na taj ugovor, druga ugovorna strana može otkazati ugovor ako nakon isteka roka odlaganja nastupe uslovi za otkaz ugovora.

(11) Centralna banka prilikom donošenja rješenja iz st. 1 i 5 ovog člana cijeni uticaj koji bi izvršavanje tog ovlašćenja moglo da ima na uredno funkcionisanje finansijskih tržišta.

Kontrola nad kreditnom institucijom u sanaciji

Član 123

(1) Pri sprovođenju mjere sanacije, Centralna banka može da ostvaruje kontrolu nad kreditnom institucijom u sanaciji na način što:

1) upravlja kreditnom institucijom u sanaciji sa svim ovlašćenjima akcionara, nadzornog odbora i upravnog odbora; i

2) upravlja i raspolaže imovinom kreditne institucije u sanaciji.

(2) Kontrolu iz stava 1 ovog člana Centralna banka ostvaruje posredstvom sanacione uprave kreditne institucije u sanaciji.

(3) Pri odlučivanju o izvršenju ovlašćenja iz stava 1 ovog člana Centralna banka vodi računa o podobnosti sprovođenja tog ovlašćenja uzimajući u obzir ciljeve i opšta načela sanacije, posebne okolnosti kreditne institucije u sanaciji i potrebu efikasne sanacije prekogranične grupe.

X. SANACIJA PREKOGRANIČNIH GRUPA

Opšti principi u vezi sa odlučivanjem kojim je obuhvaćeno više od jedne države članice

Član 124

(1) Preduzimanje mjera koje mogu imati efekte u jednoj ili više drugih država članica Centralna banka i Ministarstvo zasnivaju na principima:

1) efikasnog odlučivanja i minimalnih troškova sanacije prilikom preduzimanja mjera sanacije;

2) blagovremenog donošenja odluka i preduzimanju mjera, vodeći računa o potrebnoj hitnosti;

3) saradnje sa drugim organima, radi obezbjeđivanja usklađenog i efikasnog donošenja odluka i preduzimanja mjera i;

4) jasnog utvrđivanja uloge i dužnosti relevantnih organa u Crnoj Gori;

5) dužne pažnje prema interesima država članica u kojima matična društva u Evropskoj uniji imaju sjedište, a posebno efektima svake odluke ili mjere ili propuštanja donošenja odluka na finansijsku stabilnost, sredstva budžeta, sanacioni fond i sistem zaštite depozita;

6) dužne pažnje prema interesima države članice u kojoj zavisno društvo ima sjedište, a posebno efektima svake odluke ili mjere ili propuštanja donošenja odluka na finansijsku stabilnost, sredstva budžeta, sanacioni fond, sistem zaštite depozita ili sistem za zaštitu investitora tih država članica;

7) dužne pažnje prema efektima odluka ili mjera ili propuštanja donošenja odluka na finansijsku stabilnost tih država članica;

8) usklađivanja interesa uključenih država članica i izbjegavanja nepravednih pretpostavki ili nepravedne zaštite interesa pojedinih država članica, uključujući izbjegavanje nepravedne raspodjele opterećenja među državama članicama

9) savjetovanja sa nadležnim organima prije donošenja odluka naročito o djelovima predložene odluke ili mjere koji imaju ili će vjerojatno imati:

- uticaj na matično društvo u Evropskoj uniji, zavisno društvo ili filijalu; i
- efekat na stabilnost države članice u kojoj matično društvo u Evropskoj uniji, zavisno društvo ili filijala imaju sjedište;

10) zasnivanja mjera sanacije na planovima sanacije iz čl. 23 i 24 ovog zakona, osim ako se procijeni, da će se ciljevi sanacije iz člana 12 ovog zakona efikasnije postići preduzimanjem mjera koje nijesu predviđene u planovima sanacije;

11) transparentnosti kada je vjerovatno da će predložena odluka ili mjera imati posljedice na finansijsku stabilnost, sredstva budžeta, sanacioni fond, ili sistem osiguranja depozita; i

12) veće vjerovatnoće postizanja rezultata kojim se smanjuje ukupni trošak sanacije, ako postoji usklađenost i saradnja relevantnih organa.

(2) Sistem zaštite depozita iz stava 1 tačka 5 ovog člana je sistem osiguranja depozita koji na svojoj teritoriji primjenjuje i priznaje država članica.

Sanacioni kolegijumi kada je Centralna banka organ za sanaciju grupe

Član 125

(1) Ako je Centralna banka organ nadležan za sanaciju grupe obrazovaće sanacioni kolegijum za izvršavanje obaveza iz čl. 16, 21, 22, 27, 32 i 37 ovog zakona, i po potrebi, za obezbjeđivanje saradnje i usklađenosti sa organima za sanaciju trećih zemalja.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka, kao organ za sanaciju grupe, nije dužna da uspostavi sanacioni kolegijum, ako druge grupe ili kolegijumi izvršavaju iste funkcije ili obavljaju iste zadatke iz ovog člana i u skladu su sa svim uslovima i postupcima, uključujući uslove koji se odnose na članstvo i učestvovanje u sanacionim kolegijumima, utvrđene ovim članom i članom 128 ovog zakona i u tom slučaju sva upućivanja na sanacione kolegijume u ovom zakonu tumače se kao upućivanja na te grupe ili kolegijume.

(3) Članovi kolegijuma iz stava 1 ovog člana na sanacionom kolegijumu:

1) razmjenjuju informacije od značaja za izradu planova sanacije za grupu, za primjenu pripremnih i preventivnih ovlašćenja na grupu i za sanaciju grupe;

2) izrađuju planove sanacije za grupu u skladu sa čl. 21 i 22 ovog zakona;

3) procjenjuju mogućnost sanacije grupe u skladu sa članom 16 ovog zakona;

4) donose odluku o izvršavanju ovlašćenja otklanjanja prepreka mogućnosti za sanaciju grupe u skladu sa članom 27 ovog zakona;

5) donose odluku o potrebi utvrđivanja programa sanacije grupe iz člana 37 ovog zakona;

6) donose odluku o programu sanacije grupe, predloženom u skladu sa članom 37 ovog zakona;

7) usklađuju plan komunikacije sa medijima i javnošću, a vezano za strategije i program sanacije grupe;

8) usklađuju korišćenje aranžmana finansiranja sanacije;

9) određuju minimalni zahtjev za grupu na konsolidovnoj osnovi i pojedinih članova grupe iz člana 32 ovog zakona;

10) razmatraju druga pitanjima povezana sa sanacijom prekogranične grupe.

(4) Članovi sanacionog kolegijuma iz stava 1 ovog člana su:

1) Centralna banka;

2) Ministarstvo;

3) Fond za zaštitu depozita;

4) organi države članice nadležni za sanaciju u kojoj zavisno društvo obuhvaćeno supervizijom na konsolidovanoj osnovi ima sjedište;

5) organi država članica nadležni za sanaciju u kojima matični finansijski holding ili matični mješoviti finansijski holding koji je matično društvo jednog ili više članova grupe ima sjedište;

6) organi država članica nadležni za sanaciju u kojima se nalaze značajne filijale članica grupe;

7) predstavnici Centralne banke iz funkcionalne cjeline za superviziju;

8) nadležni organi država članica u kojima je organ za sanaciju član sanacionog kolegijuma;

9) predstavnici centralnih banaka država članica u kojima su članovi grupe, ako nadležni organi tih država članica nijesu centralne banke;

10) nadležna ministarstva država članica u kojima su članovi grupe, a koja nijesu istovremeno i organi za sanaciju tih država članica;

11) organi nadležni za sisteme zaštite depozita drugih država članica, ako je organ iz te države članice nadležan za sanaciju član sanacionog kolegijuma; i

12) Evropski bankarski regulator, na način iz stava 6 ovog člana.

(5) Ako neki član grupe sa sjedištem u Evropskoj uniji ima zavisno društvo ili značajnu filijalu u trećoj zemlji, Centralna banka može, ako smatra da je obezbijeđeno ispunjavanje obaveze čuvanja povjerljivih informacija koje je ekvivalentno obavezi čuvanja povjerljivih informacija iz člana 129 ovog zakona, na zahtjev organa za sanaciju iz treće zemlje dozvoliti tom organu da učestvuje u radu sanacionog kolegijuma u svojstvu posmatrača.

(6) Evropski bankarski regulator učestvuje na sanacionom kolegijumu u cilju promovisanja efikasnosti, efektivnosti i dosljednosti rada sanacionih kolegijuma, ali nema pravo glasa.

Obaveze Centralne banke kao predsjedavajućeg sanacionog kolegijuma

Član 126

(1) Centralna banka, kao organ nadležan za sanaciju grupe predsjedava sanacionim kolegijumom i:

1) nakon savjetovanja sa drugim članovima sanacionog kolegijuma utvrđuje pravila za rad sanacionog kolegijuma;

2) usklađuje aktivnosti sanacionog kolegijuma;

3) saziva sanacioni kolegijum;

4) obavještava članove sanacionog kolegijuma o mjestu i vremenu održavanja sastanaka i o osnovnim pitanjima koja će biti predmet rasprave na tim sastancima, kao i o aktivnostima koje će se razmatrati;

5) odlučuje koji organi iz člana 125 st. 3 i 4 ovog zakona učestvuju na sastancima ili pojedinim aktivnostima kolegijuma, polazeći od relevantnosti pitanja koja će se razmatrati za te organe, a naročito njihovog potencijalnog uticaja na stabilnost finansijskog sistema država članica;

6) obavještava članove sanacionog kolegijuma o odlukama i zaključcima sa tih sastanaka.

(2) Izuzetno od stava 1 tačka 5 ovog člana, Centralna banka dužna je da na sastanak sanacionog kolegijuma na kojem se razmatra zajednička odluka ili pitanja povezana sa članicom grupe sa sjedištem u njihovoj državi članici, pozove organ za sanaciju tog člana grupe.

Sanacioni kolegijumi kada Centralna banka nije organ za sanaciju grupe

Član 127

Centralna banka, kada nije organ nadležan za sanaciju grupe, sa Ministarstvom i drugim članovima sanacionog kolegijuma učestvuje u radu sanacionog kolegijuma radi:

1) razmjene informacija od značaja za izradu planova sanacije za grupu, za primjenu pripremnih i preventivnih ovlašćenja na grupu i za sanaciju grupe;

2) izrade planova sanacije za grupu u skladu sa čl. 21 i 23 ovog zakona;

3) procjene mogućnosti sanacije grupe u skladu sa članom 16 ovog zakona;

4) donošenja odluke o izvršavanju ovlašćenja otklanjanja prepreka mogućnosti za sanaciju grupe u skladu sa članom 27 ovog zakona;

5) donošenja odluke o potrebi izrade programa sanacije grupe iz člana 37 ovog zakona;

6) donošenja odluke o programu sanacije grupe predloženom u skladu sa članom 37 ovog zakona;

7) usklađivanja plana komunikacije sa medijima i javnošću, a vezano za strategije i program sanacije grupe;

8) usklađivanja korišćenja aranžmana finansiranja sanacije;

9) određivanja minimalnog zahtjeva za grupu na konsolidovnoj osnovi i pojedinih članova grupe u skladu sa članom 32 ovog zakona;

10) raspravljanja o svim ostalim pitanjima povezanim sa sanacijom prekogranične grupe.

Evropski sanacioni kolegijum

Član 128

(1) Ako kreditna institucija iz treće zemlje ili matično društvo iz treće zemlje ima zavisna društva sa sjedištem u Crnoj Gori i jednoj ili više drugih država članica ili ako ima dvije ili više filijala u Evropskoj uniji, a filijala u Crnoj Gori se smatra značajnom, Centralna banka će sa organima za sanaciju drugih država članica u kojima ta zavisna društva odnosno značajne filijale imaju sjedište, osnovati evropski sanacioni kolegijum.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka nije dužna da sa relevantnim organima za sanaciju drugih država članica osnuje evropski sanacioni kolegijum ako druge grupe ili kolegijumi, uključujući sanacioni kolegijum osnovan u skladu sa čl. 125 ili 127 ovog zakona, izvršavaju iste funkcije ili obavljaju iste zadatke iz ovog člana i usklađeni su sa svim uslovima i postupcima, uključujući one koji se odnose na članstvo, učestvovanje u radu i razmjenu informacija na sanacionim kolegijumima, u skladu sa ovim članom i članom 102 ovog zakona i u tom slučaju sva upućivanja u ovom zakonu na sanacione kolegijume smatraju se upućivanjem na te druge grupe ili kolegijume.

(3) Evropski sanacioni kolegijum osniva se radi sprovođenja aktivnosti i izvršavanja zadataka iz čl. 125 i 126 ili člana 127 ovog zakona u odnosu na zavisna društva i, ako je to relevantno za njih, na filijale iz stava 1 ovog člana.

(4) Članovi evropskog sanacionog kolegijima imenuju člana kolegijuma koji će predsjedavati radom tog kolegijuma.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, ako je matično društvo zavisnog društva u Crnoj Gori finansijski holding, ili ako taj holding ima značajnu filijalu u Crnoj Gori i ako je u skladu sa propisima kojima se uređuje poslovanje kreditnih institucija Centralna banka nadležni organ za konsolidaciju, Centralna banka će predsjedavati tim evropskim sanacionim kolegijumom.

(6) Na rad evropskog sanacionog kolegijuma, pored odredbi ovog člana shodno se primjenjuju odredbe čl. 125 i 126 ili člana 127 ovog zakona.

Obaveza čuvanja povjerljivih informacija

Član 129

(1) Informacije do kojih su došli u skladu sa ovim zakonom, dužni su da kao povjerljive čuvaju:

1) Centralna banka i Ministarstvo;

2) organi država članica nadležni za sanaciju;

3) nadležni organi država članica i trećih zemalja kojima su dostavljene povjerljive informacije;

4) nadležna ministarstva država članica i trećih zemalja kojima su dostavljene povjerljive informacije

5) Evropski bankarski regulator;

6) sanacione uprave;

7) potencijalni sticaoci vlasničkih instrumenata, imovine, prava i obaveza kreditne institucije u sanaciji koji su od Centralne banke dobili povjerljive informacije, nezavisno od toga da li je taj aranžman realizovan;

8) društvo za reviziju, revizori, pravni i stručni savjetnici, procjenjivači i ostala stručna lica koja povjerljive informacije dobiju od lica iz tač. 1 ili 5 ovog stava;

9) Fond za zaštitu depozita;

10) prelazna kreditna institucija ili društvo za upravljanje imovinom;

11) centralne banke i druga tijela uključena u postupak sanacije;

12) druga lica koja direktno ili indirektno, trajno ili povremeno pružaju ili su pružale usluge licima iz tač. 1 do 7 ovog stava;

13) članovi organa upravljanja, višeg rukovodstva i zaposleni kod organa i lica iz tač. 1 do 8 ovog stava, tokom i nakon prestanka zaposlenja odnosno funkcije na koju su imenovani.

(2) Organi iz stava 1 tač. 1, 7 i 9 ovog člana dužni su da, radi obezbjeđenja zaštite informacija, utvrde i primjenjuju pravila kojima se obezbjeđuje čuvanje povjerljivosti informacija iz stava 1 ovog člana.

(3) Lica iz stava 1 ovog člana ne smiju da otkrivaju povjerljive informacije koje tokom obavljanja profesionalnih aktivnosti dobiju od nadležnog organa i organa za sanaciju, bilo kojem licu ili organu, osim ako su te informacije date u sažetom ili zbirnom obliku tako da pojedine kreditne institucije ili druge subjekte sanacije nije moguće identifikovati, ili uz izričiti prethodni pristanak organa za sanaciju, kreditne institucije ili drugog subjekta sanacije koji je pružio te informacije.

(4) Organi iz stava 1 ovog člana dužni su da sprovedu procjenu efekata otkrivanja povjerljivih informacija, radi procijene efekata koje bi njihovo otkrivanje moglo da ima na javni interes (finansijsku, monetarnu ili ekonomsku politiku i komercijalne interese, superviziju, istragu i reviziju).

(5) Postupak procjene iz stava 4 ovog člana obuhvata procjenu pojedinačnog efekta otkrivanja sadržaja i pojedinosti iz plana sanacije i rezultata procjene izvršene na osnovu ovog zakona

(6) Izuzetno od st. 1 do 5 ovog člana povjerljive informacije mogu da razmjenjuju:

1) međusobno zaposleni kod organa i lica iz stava 1 ovog člana;

2) Centralna banka, uključujući njene zaposlene, sa zaposlenim kod organa nadležnih za sanaciju i nadležnih organa država članica, nadležnih ministarstava, centralnih banaka, sistema osiguranja depozita, pravosudnih, sudskih i drugih organa nadležnih za sprovođenje stečajnog postupka ili postupka likvidacije i Evropskog bankarskog regulatora u skladu sa

članom 136 ovog zakona, sa organima trećih zemalja koji izvršavaju dužnosti koje su ekvivalentne dužnostima organa za sanaciju i sa potencijalnim kupcima.

(7) Odredbe st. 1, 3 i 6 ovog člana ne odnose se na otkrivanje informacija za potrebe sudskih postupaka.

(8) Način saopštavanja povjerljivih informacija iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

Razmjena informacija

Član 130

(1) Organi za sanaciju i nadležni organi pružaju na zahtjev sve informacije relevantne za izvršavanje zadataka drugog organa u skladu sa ovim zakonom pridržavajući se odredbi o čuvanju povjerljivih informacija iz člana 129 ovog zakona.

(2) Centralna banka, kada je organ za sanaciju grupe, koordinira tok svih relevantnih informacija između organa za sanaciju, pri čemu je naročito dužna da organima za sanaciju iz drugih država članica blagovremeno pruži sve relevantne informacije radi olakšavanja obavljanja zadataka iz člana 125 stav 3 tač. 2 do 10 ovog zakona.

(3) Ako od Centralne banke budu zatražene informacije koje je primila od organa za sanaciju treće države, Centralna banka će da pruži te informacije samo uz izričitu saglasnost organa koji je informaciju dao.

(4) Centralna banka i Ministarstvo međusobno razmjenjuju informacije ako je to propisano ovim zakonom, kao i informacije o odlukama i radnjama koje mogu imati uticaj na budžetska sredstva.

(5) Centralna banka može, radi sprovođenja ovog zakona zaključivati pisane sporazume sa relevantnim organima drugih država članica i trećih zemalja kojima se detaljnije uređuje međusobna saradnja i razmjena informacija.

Sporazumi o saradnji

Član 131

(1) Centralna banka može da zaključi neobavezujući bilateralni sporazum sa organom za sanaciju iz treće zemlje radi razmjene informacija u vezi sa planiranjem sanacije u odnosu na kreditne institucije, finansijske institucije i matična društva, i to u slučajevima kada:

1) matično društvo sa sjedištem u trećoj zemlji ima zavisnu kreditnu instituciju ili značajnu filijalu u Crnoj Gori;

2) matično društvo sa sjedištem u Crnoj Gori ima zavisno društvo u trećoj zemlji;

3) kreditna institucija sa sjedištem u Crnoj Gori ima filijalu u trećoj zemlji.

(2) Sporazumom iz stava 1 ovog člana posebno se obezbjeđuje uspostavljanje postupaka i dogovora o saradnji između Centralne banke i organa za sanaciju iz trećih zemalja radi izvršavanja nekih ili svih zadataka i za sprovođenje nekih ili svih ovlašćenja iz člana 113 ovog zakona.

(3) Sporazum ne može da sadrži odredbe koje se odnose na pojedinačne institucije, finansijske institucije, matična društva ili institucije trećih zemalja.

(4) Sporazum iz stava 1 ovog člana može se zaključiti do stupanja na snagu međunarodnog sporazuma u vezi sa načinima saradnje organa za sanaciju i relevantnih organa trećih zemalja, koji Evropska komisija zaključi sa jednom ili više trećih zemalja.

Priznavanje i sprovođenje sanacionih postupaka treće zemlje

Član 132

(1) Odredbe ovog člana primjenjuju se u odnosu na postupak sanacije u trećoj zemlji, ako sa relevantnom trećom zemljom nije stupio na snagu međunarodni sporazum iz člana 131 stav 4 ovog zakona i to do stupanja na snagu tog sporazuma.

(2) Postupkom sanacije u trećoj zemlji iz stava 1 ovog člana smatra se postupanje u skladu sa propisima treće zemlje radi sanacije kreditne institucije ili matičnog društva iz te zemlje, koja je, u smislu ciljeva i planiranih rezultata, uporediva sa mjerama sanacije propisanim ovim zakonom.

(3) Odredbe ovog člana primjenjuju se i na postupke sanacije koje sprovodi treća zemlja nakon stupanja na snagu međunarodnog sporazuma iz člana 131 stav 4 ovog zakona, ako priznavanje i sprovođenje postupaka sanacije u toj zemlji nije obuhvaćeno tim sporazumom.

(4) Ako je u skladu sa članom 128 ovog zakona uspostavljen evropski sanacioni kolegijum u čijem radu učestvuje Centralna banka, na tom kolegijumu se donosi zajednička odluka o tome da li će se priznati, osim u slučajevima iz člana 133 ovog zakona, postupci sanacije u trećim zemaljama u odnosu na kreditnu instituciju ili matično društvo iz treće zemlje, koje:

1) ima zavisno društvo ili značajne filijale u dvije ili više država članica; ili

2) ima imovinu, prava ili obaveze u dvije ili više država članica ili na koje se primjenjuje pravo tih država članica.

(5) Ako se donese zajednička odluka o priznavanju postupaka sanacije treće zemlje, Centralna banka će omogućiti sprovođenje priznatih postupaka sanacije u trećim zemljama u skladu sa nacionalnim pravom.

(6) Ako zajednička odluka iz stava 4 ovog člana o priznavanju postupaka sanacije u trećim zemljama nije donesena, Centralna banka donosi odluku o tome da li će priznati i sprovesti, osim u slučajevima iz člana 133 ovog zakona, postupke sanacije koje ta treća zemlja primjenjuje na kreditnu instituciju ili matično društvo iz treće zemlje, a koje imaju efekte u Crnoj Gori.

(7) Pri donošenju odluke iz stava 5 ovog člana Centralna banka će uzeti u obzir interese svake države članice u kojoj kreditna institucija ili matično društvo iz te treće zemlje posluje, a naročito mogući uticaj priznavanja i sprovođenja postupaka sanacije treće zemlje na druge članove grupe i na finansijsku stabilnost u tim državama članicama.

(8) Centralna banka je ovlašćena da:

1) sprovodi sanaciona ovlašćenja u odnosu na:

- imovinu kreditne institucije ili matičnog društva iz treće zemlje koja se nalazi u Crnoj Gori ili se na nju primjenjuju propisi Crne Gore,

- prava ili obaveze kreditne institucije iz treće zemlje koje se nalaze u bilansu filijale u Crnoj Gori ili se na njih primjenjuju propisi Crne Gore, ili ako su potraživanja u vezi sa tim pravima i obavezama ispunjavaju u Crnoj Gori;

2) sprovodi ili zahtijeva sprovođenje prenosa akcija ili drugih vlasničkih instrumenata u zavisnom društvu u Crnoj Gori;

3) izvršava ovlašćenja iz čl. 120, 121 i 122 ovog zakona u odnosu na prava bilo koje ugovorne strane sa pravnim licem iz stava 4 ovog člana, ako su takva ovlašćenja potrebna za sprovođenje postupka sanacije od strane organa za sanaciju treće zemlje; i

4) ukine pravo otkaza ugovora, ispunjenje ili prijevremeno dospijeće ugovorene obaveze ili utiče na ugovorena prava pravnih lica iz stava 4 ovog člana i drugih članova grupe, ako takvo pravo proizilazi iz mjere sanacije koju u odnosu na kreditnu instituciju ili matično društvo iz treće zemlje pravnih lica iz stava 4 ovog člana i drugih članova grupe preduzima organ za sanaciju iz te treće zemlje, ili je na neki drugi način u skladu sa pravnim ili regulatornim zahtjevima povezanim sa programom sanacije u toj zemlji, pod uslovom da se i

dalje izvršavaju bitne obaveze iz ugovora, uključujući obaveze plaćanja i isporuke i obaveze povezane sa kolateralom.

(9) Ako relevantno tijelo treće zemlje utvrdi da kreditna institucija sa sjedištem u toj zemlji u skladu sa propisima te zemlje ispunjava uslove za sanaciju, Centralna banka može, kada je to u javnom interesu, preduzeti mjere sanacije i primijeniti sva sanaciona ovlašćenja iz ovog zakona, a na te postupke se primjenjuje član 119 ovog zakona.

(10) Priznavanje i sprovođenje postupaka sanacije treće zemlje ne utiče na mogućnost pokretanja stečajnog postupka u skladu sa propisima kojima se uređuje postupak u slučaju insolventnosti.

Pravo na odbijanje priznavanja ili sprovođenja postupka sanacije u trećoj zemlji

Član 133

Ako je osnovan evropski sanacioni kolegijum u skladu sa članom 128 ovog zakona, Centralna banka može, nakon savjetovanja sa drugim organima za sanaciju, odbiti priznavanje ili sprovođenje postupka sanacije treće zemlje u skladu sa članom 132 ovog zakona ako procijeni da:

1) bi postupak u trećoj zemlji imao nepovoljan uticaj na finansijsku stabilnost u Crnoj Gori ili bi postupak mogao imati nepovoljan uticaj na finansijsku stabilnost neke druge države članice;

2) je neophodna nezavisna mjera sanacije u skladu sa članom 134 ovog zakona u odnosu na filijalu u Evropskoj uniji kako bi se postigao jedan ili više ciljeva sanacije;

3) povjerioci, a naročito deponenti koji se nalaze ili im se plaćanje vrši u Crnoj Gori, ne bi imali jednak tretman kao povjerioci iz treće zemlje i deponenti sa sličnim zakonom utvrđenim pravima u okviru postupka sanacije koji sprovodi matična treća zemlja;

4) bi priznavanje ili sprovđenje postupka sanacije treće zemlje imalo značajne posljedice za budžet Crne Gore; ili

5) bi efekti takvog priznavanja ili sprovođenja postupka bili u suprotnosti sa propisima Crne Gore.

Sanacija filijale koja pripada prekograničkoj grupi u Evropskoj uniji

Član 134

(1) Centralna banka je ovlašćena za postupanje prema filijalama u Evropskoj uniji bez obzira da li podliježu ili ne podliježu postupku sanacije koji sprovodi treća zemlja u slučaju postojanja okolnosti utvrđenih članom 132 ovog zakona.

(2) Centralna banka može da izvršava ovlašćenja iz stava 1 ovog člana ako smatra mjeru potrebnom u cilju zaštite javnog interesa i ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova:

1) filijala iz Evropske unije više ne ispunjava ili vjerovatno neće ispunjavati uslove pod kojima je izdato odobrenje za njen rad u Crnoj Gori i nije vjerovatno da bilo koja mjera privatnog sektora, organa nadzora ili treće zemlje može ponovo uspostaviti usklađenost filijale sa tim uslovima ili spriječiti njeno propadanje u razumnom vremenskom roku;

2) kreditna institucija treće zemlje, prema mišljenju Centralne banke, nije u mogućnosti, ne želi ili vjerovatno neće biti u mogućnosti da izmiri svoje obaveze povjeriocima ili obaveze koje su nastale ili su knjižene u filijali, kako dospijevaju, a Centralna banka je uvjerena da u odnosu na tu kreditnu instituciju treće zemlje nije pokrenut ili da neće biti pokrenut postupak sanacije ili stečajni postupak u razumnom vremenskom roku;

3) relevantni organ treće zemlje je pokrenuo, ili je obavijestio Centralnu banku o namjeri pokretanja postupka sanacije u odnosu na kreditnu instituciju treće zemlje.

(3) Centralna banka, kada preduzme nezavisnu mjeru u odnosu na filijalu u Evropskoj uniji, uzima u obzir ciljeve sanacije i preduzima mjeru u skladu sa primjenljivim principima iz člana 13 ovog zakona i zahtjevima koji se odnose na primjenu instrumenata sanacije iz ovog zakona.

Saradnja sa nadležnim organima trećih zemalja

Član 135

(1) Odredbe ovog člana primjenjuju se do stupanja na snagu međunarodnog sporazuma sa trećom zemljom u skladu sa članom 131 stav 1 ovog zakona kao i nakon stupanja na snagu tog sporazuma, u mjeri u kojoj predmet uređenja ovim članom nije obuhvaćen tim sporazumom.

(2) Centralna banka po potrebi zaključuje neobavezujuće sporazume o saradnji u skladu sa okvirnim sporazumom Evropskog bankarskog regulatora sa relevantnim organima trećih zemalja.

(3) Odredbe ovog člana ne utiču na bilateralne ili multilateralne sporazume koje zaključuje Centralna banka u funkciji organa za superviziju kreditnih institucija sa trećim zemljama u skladu sa zakonom kojim se uređuju kreditne institucije.

(4) U sporazume o saradnji između Centralne banke i trećih zemalja u skladu sa odredbama ovog člana mogu se uključiti odredbe o:

1) razmjeni informacija potrebnih za pripremu i održavanje planova sanacije;

2) savjetovanju i saradnji u razvoju planova sanacije, uključujući principe o sprovođenju ovlašćenja u skladu sa čl. 132 i 134 ovog zakona i sličnih ovlašćenja u skladu sa propisima relevantnih trećih zemalja;

3) razmjeni informacija neophodnih za primjenu instrumenata sanacije i izvršavanje sanacionih ovlašćenja i sličnih ovlašćenja koja mogu izvršavati organi relevantnih trećih zemalja;

4) ranom upozoravanju ili savjetovanju sa stranama u sporazumu o saradnji prije preduzimanja bilo kakvih značajnih mjera u skladu sa odredbama ovog zakona ili propisima relevantne treće zemlje koji utiču na kreditnu instituciju ili grupu na koju se sporazum odnosi;

5) koordinaciji komunikacije sa javnošću u slučaju zajedničkih mjera sanacije;

6) postupcima i mehanizmima za razmjenu informacija i saradnju u skladu sa odredbama tač. 1 do 5 ovog stava i po potrebi uspostavljanjem i radom grupa za upravljanje krizama.

(5) Centralna banka obavještava Evropskog bankarskog regulatora o svakom sporazumu o saradnji koji je zaključila u skladu sa odredbama ovog člana.

Razmjena povjerljivih informacija sa trećim zemljama

Član 136

(1) Centralna banka razmjenjuje povjerljive informacije, uključujući planove oporavka, sa relevantnim organima treće zemlje samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) taj organ podliježe zahtjevima i standardima profesionalne tajne koji su najmanje jednaki zahtjevima iz člana 129 ovog zakona, a razmjena podataka o ličnosti vrši se u skladu sa odredbama propisa kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti, koji odgovaraju zahtjevima iz važećih propisa o zaštiti podataka koji se primjenjuju u Evropskoj uniji;

2) informacija je potrebna za izvršavanje sanacionih ovlašćenja i obaveza relevantnog nadležnog tijela treće zemlje, čije je nacionalno zakonodavstvo uporedivo sa odredbama ovog zakona i u skladu sa odredbama tačke 1 ovog stava se ne koristi u druge svrhe.

(2) Informacija iz stava 1 ovog člana se smatra povjerljivom ako su na nju primjenljivi zahtjevi za povjerljivošću koji su propisani važećim propisima Evropske unije.

(3) Povjerljive informacije dobijene od druge države članice Centralna banka može učiniti dostupnim relevantnom organu treće zemlje samo ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) relevantni organ zemlje od koje je informacija pribavljena je saglasan da se informacija učini dostupnom toj trećoj zemlji;

2) informacija se saopštava trećoj zemlji samo za svrhe koje je odobrio organ od kojeg je informacija pribavljena.

XI. ZAŠTITNE MJERE

Postupanje prema akcionarima i povjeriocima u slučaju djelimičnog prenosa i primjene instrumenta interne sanacije

Član 137

(1) Ako Centralna banka primjenom jednog ili više instrumenata sanacije prenese samo dio prava, imovine i obaveza kreditne institucije u sanaciji, dužna je da primjenom člana 139 ovog zakona obezbijedi da akcionari i povjerioci čija potraživanja nijesu prenesena dobiju kao namirenje svojih potraživanja najmanje onaj iznos u kojem bi bili namireni da je u vrijeme kada je doneseno rješenje iz člana 36 ovog zakona nad kreditnom institucijom u sanaciji sproveden stečajni postupak.

(2) Ako Centralna banka primjenjuje instrument interne sanacije, dužna je da primjenom člana 139 ovog zakona obezbijedi da akcionari i povjerioci za potraživanja čija je vrijednost smanjena ili konvertovana u instrument redovnog osnovnog kapitala, ne snose gubitak veći od gubitka koji bi snosili da je u vrijeme kad je doneseno rješenje iz člana 36 ovog zakona nad kreditnom institucijom u sanaciji sproveden stečajni postupak.

Efekti različitog postupanja

Član 138

(1) Nakon sprovođenja prenosa dijela prava, imovine i obaveza ili nakon primjene instrumenta interne sanacije, Centralna banka je dužna da bez odlaganja, obezbijedi nezavisnu procjenu vrijednosti imovine, koja se razlikuje od procjene vrijednosti iz člana 44 ovog zakona, a kojom se utvrđuje:

1) efekat koji bi na akcionare, povjerioce i Fond za zaštitu depozita imao stečajni postupak da je pokrenut u vrijeme kad je doneseno rješenje iz člana 36 ovog zakona;

2) efekat koji je na akcionare i povjerioce imala sanacija kreditne institucije; i

3) razlika između efekata iz tač. 1 i 2 ovog stava.

(2) Nezavisni procjenjivač dužan je da sprovede procjenu vrijednosti iz stava 1 ovog člana koristeći pretpostavke da:

1) je nad kreditnom institucijom u sanaciji bio pokrenut stečajni postupak u vrijeme kad je donijeto rješenje iz člana 36 ovog zakona;

2) mjere sanacije nijesu preduzete; i

3) nije pružena vanredna javna finansijska pomoć kreditnoj instituciji u sanaciji.

(3) Metodologiju za procjenu vrijednosti imovine iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

Zaštitne mjere za akcionare i povjerioce

Član 139

(1) Ako je procjenom vrijednosti izvršenom u skladu sa članom 138 ovog zakona utvrđeno da je akcionar ili povjerilac iz člana 137 ovog zakona ili Fond za zaštitu depozita iz člana 154 stav 1 ovog zakona, snosio veći gubitak od gubitka koji bi snosili da je u vrijeme kad je donijeto rješenje o pokretanju postupka sanacije nad kreditnom institucijom u sanaciji

sproveden stečajni postupak, akcionar, povjerilac i Fond za zaštitu depozita imaju pravo na naknadu razlike iz sredstava Sanacionog fonda.

(2) Način isplata naknada iz stava 1 ovog člana propisuje Centralna banka.

Zaštitne mjere za druge ugovorne strane kod djelimičnih prenosa

Član 140

(1) Kada se imovina, prava ili obaveze kreditne institucije u sanaciji djelimično prenose na drugo lice ili kada se, primjenom instrumenta sanacije, djelimično prenosi imovina, prava ili obaveze kreditne institucije u sanaciji sa prelazne kreditne institucije ili društva za upravljanje imovinom na drugo lice i u izvršavanju ovlašćenja Centralne banke iz člana 113 stav 1 tačka 7 ovog zakona, zaštićene su druge ugovorne strane u:

1) ugovorima o obezbjeđenju, na osnovu kojih lice ima po osnovu obezbjeđenja stvarni ili potencijalni interes u imovini ili pravima koji su predmet prenosa, nezavisno od toga da li je taj interes obezbijeđen specifičnom imovinom ili pravima ili preko promjenljive naknade ili sličnog sporazuma;

2) ugovorima o finansijskom obezbjeđenju sa prenosom prava svojine po kojima se obezbjeđenje ili pokriće ispunjenja određenih obaveza sprovodi prenosom vlasništva nad imovinom sa davaoca na primaoca obezbjeđenja u slučaju neizvršenja obaveza davaoca obezbjeđenja;

3) ugovorima o poravnanju, po kojima se dva ili više potraživanja odnosno obaveza kreditne institucije u sanaciji i druge ugovorne strane mogu međusobno poravnati;

4) ugovorima o netiranju;

5) ugovorima o pokrivenim obveznicama;

6) strukturiranim finansijskim ugovorima, uključujući sekjuritizaciju i instrumente koji se koriste za zaštitu od rizika i čine sastavni dio imovine za pokriće i koji su prema važećim propisima obezbijeđeni na sličan način kao pokrivene obveznice, na osnovu kojih jedna strana iz sporazuma ili kastodi, povjerenik ili imalac stiče i drži hartiju od vrijednosti.

(2) Ugovor o finansijskom obezbjeđenju sa pravom prenosa svojine iz stava 1 tačka 2 ovog člana je ugovor, uključujući i repo ugovor, u skladu sa kojim davalac kolaterala prenosi puno pravo svojine nad finansijskim kolateralom primaocu kolaterala radi obezbjeđenja ili nekog drugog načina namirenja relevantnih finansijskih obaveza.

(3) Zaštita ugovora iz stava 1 ovog člana vrši se u skladu sa čl. 141 do 144 ovog zakona, uz primjenu ograničenja iz čl. 119 do 122 ovog zakona.

(4) Odredbe st. 1 i 2 ovog člana primjenjuju se nezavisno od broja ugovornih strana i nezavisno od toga:

1) da li su pravni odnosi nastali na osnovu ugovora, prenosom prava vlasništva radi obezbjeđenja ili na neki drugi način, ili su nastali na osnovu zakona;

2) da li se na te pravne odnose u cjelosti ili djelimično primjenjuju propisi druge države članice ili treće zemlje.

Zaštita ugovora o finansijskom obezbjeđenju, prebijanju i netiranju

Član 141

(1) Centralna banka ne može da primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja, izvrši djelimični prenos prava i obaveza ni djelimično promijeni ili otkaže prava i obaveze koji su zaštićeni ugovorom o finansijskom obezbjeđenju sa prenosom prava vlasništva, o poravnanju i netiranju, a koji je zaključen između kreditne institucije u sanaciji i drugog lica.

(2) Prava i obaveze iz stava 1 ovog člana su zaštićeni ugovorom, ako je za ugovorne strane utvrđeno pravo na prebijanje ili netiranje tih prava i obaveza.

(3) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može, radi dostupnosti garantovanih depozita:

1) prenijeti garantovane depozite koji su dio ugovora iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog ugovora, ili

2) prenijeti, konvertovati ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja garantovanih depozita.

Zaštita ugovora o obezbjeđenju

Član 142

(1) Centralna banka, radi zaštite obaveza obezbijeđenih ugovorom o obezbjeđenju, ne može:

1) prenijeti imovinu kojom je obaveza obezbijeđena ako ne prenosi tu obavezu i pripadajuću korist;

2) prenijeti obezbijeđene obaveze ako se ne prenosi i pripadajuća korist;

3) prenijeti pripadajuću korist ako ne prenosi i obezbijeđenu obavezu;

4) izmijeniti ili raskinuti sporazum o obezbjeđenju primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja, ako je efekat te izmjene ili raskida takav da obaveza više nije obezbijeđena.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka može, radi obezbjeđenja dostupnosti garantovanih depozita:

1) prenijeti garantovane depozite koji su dio bilo kojeg sporazuma iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog sporazuma, ili

2) prenijeti, konvertovati ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja garantovanih depozita.

Zaštita strukturiranih finansijskih sporazuma i pokrivenih obveznica

Član 143

(1) Centralna banka, radi obezbjeđenja zaštite strukturiranih finansijskih sporazuma, uključujući sporazume iz člana 140 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, ne može primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja izvršiti djelimični prenos prava i obaveza niti djelimično izmijeniti ili otkazati prava i obaveze koji su sastavni dio strukturiranog finansijskog sporazuma, uključujući sporazume iz člana 140 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, zaključenog između kreditne institucije u sanaciji i drugog lica.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, Centralna banka, radi obezbjeđenja dostupnosti garantovanih depozita, može:

1) prenijeti garantovane depozite koji su dio bilo kojeg sporazuma iz stava 1 ovog člana bez prenošenja druge imovine, prava ili obaveza koji su dio tog sporazuma, ili

2) prenijeti, konvertovati ili unovčiti imovinu, prava ili obaveze bez prenošenja garantovanih depozita.

Zaštita sistema trgovanja, kliringa i saldiranja

Član 144

(1) Centralna banka, primjenom instrumenata sanacije ne smije da utiče na rad i pravila sistema koji su uređeni propisima kojima se uređuje konačnost poravnanja u platnim sistemima i sistemima za saldiranje finansijskih instrumenata, ako izvršava djelimični prenos imovine, prava i obaveza sa kreditne institucije u sanaciji na drugi subjekat, ili ako primjenom dodatnih sanacionih ovlašćenja mijenja ili otkazuje uslove iz ugovora u kojima je kreditna institucija u sanaciji ugovorna strana, odnosno obezbjeđuje da društvo primalac stupi na njeno mjesto kao stranka.

(2) Prenosom, izmjenom ili otkazom uslova iz stava 1 ovog člana ne opoziva se, ne mijenja ili uskraćuje izvršenje naloga za prenos i poravnanje u platnim sistemima i sistemima za saldiranje finansijskih instrumenata, kao i korišćenje fondova, hartija od vrijednosti ili zajmova na propisani način.

XII. SANACIONI FOND

Osnivanje Sanacionog fonda

Član 145

(1) Radi obezbjeđenja sredstava za primjenu instrumenata sanacije i sanacionih ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom osniva se Sanacioni fond.

(2) Sredstva Sanacionog fonda koriste se za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona, u skladu sa principima iz člana 13 ovog zakona.

(3) Sanacionim fondom upravlja Centralna banka u skladu sa ovim zakonom.

(4) Novčana sredstva Sanacionog fonda vode se na posebnom računu Centralne banke.

(5) Centralna banka dužna je da imovinu Sanacionog fonda vodi odvojeno od imovine i obaveza Centralne banke.

Prikupljanje sredstava za Sanacioni fond

Član 146

(1) Sanacioni fond treba da raspolaže dovoljnim sredstvima za ostvarivanje ciljeva sanacije iz člana 12 ovog zakona.

(2) Centralna banka, u ime i za račun Sanacionog fonda:

1) prikuplja redovne doprinose u skladu sa članom 149 ovog zakona radi dostizanja nivoa iz člana 148 ovog zakona;

2) prikuplja vanredne doprinose u skladu sa članom 150 ovog zakona ako sredstva za podmirivanje obaveza iz tačke 1 ovog stava nijesu dovoljni; i

3) ugovara zajmove i druge dodatne izvore finansiranja u skladu sa čl. 151 i 152 ovog zakona.

(3) Sredstva prikupljena u skladu sa ovim članom čine imovinu Sanacionog fonda čije korišćenje odobrava Centralna banka, za namjene utvrđene članom 147 stav 1 ovog zakona.

Korišćenje sredstava Sanacionog fonda

Član 147

(1) Sredstva Sanacionog fonda mogu da se koriste za:

1) davanje garancija za imovinu ili obaveze kreditne institucije u sanaciji, njenih zavisnih lica, prelazne kreditne institucije ili društva za upravljanje imovinom;

2) odobravanje zajmova kreditnoj instituciji u sanaciji, njenim zavisnim licima, prelaznoj kreditnoj instituciji ili društvu za upravljanje imovinom;

3) kupovinu imovine kreditne institucije u sanaciji;

4) uplatu kapitala i obezbjeđivanje drugih potrebnih sredstava prelaznoj kreditnoj instituciji ili društvu za upravljanje imovinom;

5) plaćanja naknade iz člana 139 ovog zakona;

6) naknadu kreditnoj instituciji u sanaciji iznosa nastalog isključenjem kvalifikovanih obaveza određenih povjerilaca od primjene instrumenata interne sanacije u skladu sa čl. 95 i 96 ovog zakona;

7) preduzimanje bilo koje kombinacije mjera iz tač. 1 do 6 ovog stava;

8) plaćanje svih opravdanih izdataka Centralnoj banci u vezi sa primjenom instrumenata sanacije koji nijesu nadoknađeni u skladu sa članom 72 ovog zakona;

9) plaćanje naknade za upravljanje Sanacionim fondom; i

10) druge namjene utvrđene ovim zakonom.

(2) Prilikom primjene instrumenta prodaje, sredstva Sanacionog fonda se mogu koristiti i za preduzimanje mjera iz stava 1 tač. 1 do 6 ovog člana koje se odnose na kupca.

(3) Sredstva Sanacionog fonda ne mogu da se koriste neposredno za naknadu gubitaka ili za dokapitalizaciju kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(4) Ako korišćenje sredstava Sanacionog fonda za namjene iz st. 1 i 2 ovog člana indirektno dovede do toga da se dio gubitaka kreditne institucije ili pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona pokrije iz Sanacionog fonda, primjenjuju se pravila korišćenja sredstava Sanacionog fonda iz čl. 95 i 96 ovog zakona.

Iznos sredstava Sanacionog fonda

Član 148

(1) Sredstva Sanacionog fonda moraju iznositi najmanje 1% iznosa garantovanih depozita svih kreditnih institucija, po stanju utvrđenom na bazi godišnjih revidiranih finansijskih iskaza za prethodnu godinu.

(2) Ako se sredstva Sanacionog fonda smanje ispod iznosa iz stava 1 ovog člana na iznos koji predstavlja više od dvije trećine iznosa iz stava 1 ovog člana, doprinosi prikupljeni u skladu sa članom 149 ovog zakona nastavljaju da se prikupljaju po dinamici kojom su do tada prikupljani, dok se ne dostigne iznos iz stava 1 ovog člana.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako se sredstva Sanacionog fonda smanje na iznos koji predstavlja manje od dvije trećine ciljnog iznosa iz stava 1 ovog člana, doprinos se utvrđuje na način koji omogućava dostizanje iznosa iz stava 1 ovog člana u roku od šest godina.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, Centralna banka može da utvrdi drugačiju dinamiku plaćanja doprinosa, ako je to opravdano, imajući u vidu fazu poslovnog ciklusa i uticaj koji prociklični doprinosi mogu da imaju na određivanje godišnjih doprinosa.

Redovni doprinosi

Član 149

(1) Kreditne institucije su dužne da, radi dostizanja ciljnog iznosa sredstava Sanacionog fonda iz člana 148 stav 1 ovog zakona, jednom godišnje uplaćuju redovni doprinos, i to do 31. marta za tekuću godinu.

(2) Doprinos iz stava 1 ovog člana za pojedinačnu kreditnu instituciju utvrđuje se u iznosu koji je srazmjeran učešću njenih obaveza (isključujući regulatorni kapital) umanjenom za iznos garantovanih depozita u ukupnom iznosu obaveza svih kreditnih institucija (isključujući regulatorni kapital) umanjenom za iznos garantovanih depozita svih kreditnih institucija.

(3) Iznos pojedinačnog doprinosa iz stava 2 ovog člana se prilagođava srazmjerno rizičnom profilu pojedinačnih kreditnih institucija u skladu sa kriterijumima za utvrđivanje rizičnosti kreditnih institucija, koje propisuje Centralna banka.

(4) Centralna banka, u ostvarivanju funkcije upravljanja Sanacionim fondom, cijeneći iznos ukupnih obaveza umanjenih za stavke regulatornog kapitala i ulazne parametre za izračun rizičnog profila, obračunava iznos doprinosa iz stava 1 ovog člana za svaku kreditnu instituciju.

(5) Na zahtjev kreditne institucije, Centralna banka može da odobri da se obaveza plaćanja doprinosa iz stava 1 ovog člana izvrši neopozivim obavezama plaćanja doprinosa koje su u potpunosti obezbijeđene sredstvima obezbjeđenja niskog rizika koja nijesu opterećena pravima trećih lica, stoje na raspolaganju i izdvojena su isključivo za potrebe iz člana 147 st.1 i 2 ovog zakona, s tim da ukupno učešće tih neopozivih obaveza plaćanja ne smije preći 30% ukupnog iznosa doprinosa prikupljenih u skladu sa ovim članom.

(6) Sredstva prikupljena iz redovnih doprinosa koriste se isključivo za namjene utvrđene članom 147 ovog zakona.

(7) Iznosi primljeni od kreditne institucije u sanaciji ili prelazne kreditne institucije, kamate i drugi prihodi od ulaganja, kao i drugi prihodi, primjenom instrumenta sanacije u skladu sa ovim zakonom, predstavljaju prihod Sanacionog fonda.

(8) Bliži način ispunjavanja obaveza uplate doprinosa, izvještavanje i ispunjavanje drugih obaveza u odnosu na uplatu redovnih doprinosa propisuje Centralna banka.

Vanredni doprinosi

Član 150

(1) Ako raspoloživa finansijska sredstva Sanacionog fonda nijesu dovoljna za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda, Centralna banka će uvesti obavezu plaćanja vanrednih doprinosa.

(2) Kreditne institucije su dužne da plaćaju vanredne doprinose u iznosu i rokovima koje utvrdi Centralna banka.

(3) Vanredni doprinosi ne mogu preći iznos trostrukog godišnjeg iznosa doprinosa utvrđenog u skladu sa članom 149 ovog zakona.

(4) Na vanredne doprinose primjenjuju se odredbe člana 149 st. 2 do 7 ovog zakona.

(5) Centralna banka može, na zahtjev kreditne institucije, djelimično ili u cjelosti, da odloži obavezu plaćanja vanrednog doprinosa, ako bi to ugrozilo njenu likvidnost ili solventnost.

(6) Odlaganje plaćanja iz stava 5 ovog člana može se odobriti najduže do šest mjeseci, a izuzetno, ako nakon isteka tog roka i dalje postoje razlozi za odlaganje plaćanja, taj rok se može produžiti za još šest mjeseci.

(7) Obaveza plaćanja vanrednog doprinosa nastupa i prije isteka roka iz stava 5 ovog člana ako prestanu razlozi za odlaganje iz stava 4 ovog člana.

(8) Propisom Centralne banke se bliže uređuju uslovi pod kojima se kreditnoj instituciji može odložiti plaćanje vanrednog doprinosa u smislu stava 5 ovog člana.

Ugovaranja pozajmica i drugih dodatnih izvora finansiranja

Član 151

Sanacioni fond može da se zaduži kod kreditnih institucija ili drugih lica ako raspoloživa finansijska sredstva prikupljena u skladu sa članom 149 ili vanredni doprinosi iz člana 150 ovog zakona nijesu dovoljni ili dostupni za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda.

Pozajmljivanje između Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja država članica

Član 152

(1) Sanacioni fond može tražiti zajam od aranžmana finansiranja sanacije drugih država članica kada:

1) iznosi prikupljeni u skladu sa članom 149 ovog zakona nijesu dovoljni za pokriće gubitaka, troškova ili drugih rashoda;

2) vanredni doprinosi iz člana 150 ovog zakona nijesu odmah dostupni; i

3) zajam i drugi dodatni izvori finansiranja iz člana 151 ovog zakona nijesu dostupni pod razumnim uslovima.

(2) Sanacioni fond može dati zajam aranžmanima finansiranja drugih država članica kada za taj aranžman finansiranja nastupe okolnosti iz stava 1 ovog člana.

(3) Centralna banka, po hitnom postupku, odlučuje po zahtjevu za davanje zajma iz Sanacionog fonda aranžmanu finansiranja druge države članice.

(4) Sanacioni fond će dati zajam pod jednakim uslovima kao i ostali aranžmani finansiranja koji učestvuju u finansiranju aranžmana finansiranja jedne države članice, osim kada se aranžmani finansiranja drugačije dogovore.

(5) Iznos zajma koji Sanacioni fond daje aranžmanu finansiranja druge države članice biće srazmjeran učešću iznosa garantovanih depozita u Crnoj Gori u ukupnom iznosu garantovanih depozita država članica čiji aranžmani finansiranja učestvuju u tom postupku, s tim što se tako utvrđena stopa učešća u finansiranju može mijenjati sporazumom svih aranžmana finansiranja koji učestvuju u tom postupku.

(6) Neizmireni zajam koji je Sanacioni fond dao aranžmanu finansiranja sanacije iz druge države članice predstavlja imovinu Sanacionog fonda i uključuje se u obračun njegovog ciljnog nivoa.

Uzajamna finansijska podrška Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja drugih država članica u slučaju sanacije grupe

Član 153

(1) U slučaju sanacije grupe u skladu sa čl. 38 i 39 ovog zakona Sanacioni fond će učestvovati u finansiranju sanacije grupe.

(2) U slučaju kada je organ za sanaciju grupe, Centralna banka nakon savjetovanja sa organima za sanaciju kreditnih institucija koje su članovi grupe u sanaciji predlaže plan finansiranja, kao dio programa sanacije grupe u skladu sa članom 38 ovog zakona.

(3) Plan finansiranja iz stava 2 ovog člana obuhvata:

1) vrednovanje imovine i obaveza člana grupe u skladu sa članom 44 ovog zakona;

2) iznose gubitaka svakog člana grupe u sanaciji u trenutku primjene instrumenata za sanaciju;

3) iznose gubitaka koje bi imala svaka kategorija akcionara i povjerilaca pojedinih članova grupe u sanaciji;

4) iznos gubitka koji bi teretio Fond za zaštitu depozita i druge sisteme zaštite depozita kojima članovi grupe pripadaju u skladu sa članom 147 stav 1 ovog zakona;

5) ukupni iznos potrebnih sredstava Sanacionog fonda i drugih aranžmana finansiranja uključenih u sanaciju grupe i svrhu i oblik finansiranja;

6) kriterijume za izračunavanje učešća Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja drugih država članica u kojima se nalaze članovi grupe u sanaciji u ukupnom iznosu sredstava iz tačke 5 ovog stava;

7) iznos učešća Sanacionog fonda i sistema finansiranja drugih država članica u kojima se nalaze članovi grupe u sanaciji u ukupnom iznosu sredstava iz tačke 5 ovog stava;

8) iznose koje će Sanacioni fond i drugi aranžmani finansiranja uključeni u sanaciju grupe pozajmiti u skladu sa članom 152 ovog zakona;

9) predviđeni rok korišćenja sredstava Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja država članica uključenih u sanaciju grupe, koji se po potrebi može produžiti.

(4) Kriterijum za izračunavanje učešća Sanacionog fonda i drugih aranžmana finansiranja država članica uključenih u sanaciju grupe u ukupnom iznosu iz stava 3 tačke 5 ovog člana treba da bude usklađen sa stavom 5 ovog člana i pravilima iz člana 21 stav 3 tačka 5 i stav 5 ovog zakona, ako nije dogovoreno drugačije.

(5) Osim ako u planu finansiranja nije dogovoreno drugačije, pri utvrđivanju kriterijuma za izračun učešća Sanacionog fonda i drugih aranžmana finansiranja država članica uključenih u sanaciju grupe uzima se u obzir:

1) učešće rizikom ponderisane aktive kreditne institucije i pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona sa sjedištem u državi članici tog aranžmana finansiranja u odnosu na iznos rizikom ponderisane aktive grupe kojoj pripadaju;

2) učešće imovine kreditne institucije i pravnih lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona sa sjedištem u državi članici tog aranžmana finansiranja u odnosu na imovinu grupe kojoj pripadaju;

3) učešće gubitaka svih članova grupe pod nadzorom istih nadležnih organa države članice, a koji su doveli do sanacije grupe;

4) procijenjeno učešće sredstava Sanacionog fonda i svakog drugog aranžmana finansiranja uključenog u sanaciju grupe, čije korišćenje bi direktno donijelo korist članovima grupe u sanaciji sa sjedištem u državi članici tog aranžmana finansiranja.

(6) Na osnovu donesenih pravila i postupka Sanacioni fond bez odlaganja i ne dovodeći u pitanje odredbe stava 2 ovog člana uplaćuje svoj doprinos finansiranju sanacije grupe.

(7) U slučaju sanacije grupe, za namjenu uzajamne podrške Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja sanacije drugih država članica, Sanacioni fond može da ugovori zajam i druge oblike podrške pod uslovima utvrđenim članom 152 ovog zakona.

(8) Sanacioni fond može da jemči za zajmove koji su ugovorili aranžmani finansiranja sanacije drugih država članica koji su uključeni u sanaciju grupe.

(9) Svi prihodi i druga korist ostvarena korišćenjem sredstava Sanacionog fonda i aranžmana finansiranja sanacije drugih država članica koji su uključeni u sanaciju grupe raspodjeljuju se u skladu sa njihovim doprinosima finansiranju u skladu sa planom finansiranja iz stava 2 ovog člana.

Korišćenje sistema zaštite depozita u sprovođenju postupka sanacije

Član 154

(1) U slučaju primjene mjere sanacije, koja i dalje omogućava pristup deponenata depozitima, Centralna banka može, nakon pribavljanja mišljenja Fonda za zaštitu depozita, odlučiti da Fond za zaštitu depozita nadoknadi:

1) ako se primjenjuje instrument interne sanacije, iznos koji bi deponentima sa garantovanim depozitom bio smanjen kako bi se nadoknadili gubici u kreditnoj instituciji u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 1 ovog zakona da su garantovani depoziti bili uključeni u obim interne sanacije i smanjeni do jednakog iznosa kao i povjerioci i istim redosljedom prioriteta u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj kreditnih institucija; ili

2) iznos gubitaka koje bi deponenti sa garantovanim depozitima pretrpjeli ako je njihov gubitak srazmjeran gubicima povjerioca istog isplatnog reda u skladu sa propisima koji uređuju stečaj kreditnih institucija u slučaju primjene jednog ili više instrumenata sanacije, izuzev instrumenta unutrašnje sanacije.

(2) U sprovođenju postupka sanacije, odgovornost Fonda za zaštitu depozita ne može biti veća od iznosa gubitaka koje bi trebalo da snosi u slučaju sprovođenja stečajnog postupka nad kreditnom institucijom.

(3) Ako se primjenjuje instrument interne sanacije, Fond za zaštitu depozita nema obavezu dokapitalizacije kreditne institucije ili prelazne kreditne institucije u skladu sa članom 97 stav 1 tačka 2 ovog zakona.

(4) Ako je procjenom iz člana 138 ovog zakona utvrđeno da je doprinos Fonda za zaštitu depozita bio veći od neto gubitaka koji bi nastali u stečajnom postupku, Fond za zaštitu depozita ima pravo na isplatu razlike od strane Sanacionog fonda u skladu sa članom 139 ovog zakona.

(5) Iznos do kojeg Fond za zaštitu depozita vrši nadoknađivanje u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana određuje se primjenom odredaba člana 44 ovog zakona.

(6) Doprinos iz Fonda za zaštitu depozita za potrebe stava 1 ovog člana isplaćuje se u gotovini.

(7) U slučaju da se zaštićeni depoziti kreditne institucije u sanaciji prenesu na drugi subjekt primjenom instrumenta prodaje ili prelazne kreditne institucije, deponent nema pravo

obeštećenja od Fonda za zaštitu depozita za onaj dio depozita koji nije prenesen iz kreditne institucije u sanaciji, pod uslovom da je iznos prenesenih sredstava jednak ili veći od ukupnog iznosa prava na obeštećenje u skladu sa propisom kojim se uređuje zaštita depozita.

(8) U slučaju da se finansijska sredstva Fonda za zaštitu depozita koriste u skladu sa st. 1 do 7 ovog člana i da se ta sredstva smanje na manje od dvije trećine utvrđene ciljne visine sredstava Fonda za zaštitu depozita, povećava se stopa premije do visine koja omogućava postizanje nivoa iz člana 148 stav 1 ovog zakona u roku od šest godina.

(9) U sprovođenju postupka sanacije odgovornost Fonda za zaštitu depozita ne može biti veća od 50% ciljnog nivoa, utvrđenog u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita depozita, kao ni od gubitka koji bi nastao u stečajnom postupku nad kreditnom institucijom u sanaciji.

XIII. KAZNENE ODREDBE

Prekršaji kreditnih institucija i članova grupe

Član 155

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1% do 10% povrijeđene zaštićene vrijednosti kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) na zahtjev Centralne banke ne pruži svu potrebnu pomoć i informacije potrebne za izradu, izmjenu i sprovođenje plana sanacije (član 20 stav 1);

2) ne obavijesti Centralnu banku o svakoj promjeni svoje pravne ili organizacione strukture, poslovanja ili finansijskog položaja, kao i o svakoj drugoj promjeni iz koje proizilazi potreba za izmjenom plana, u roku od osam dana od dana nastanka te promjene (član 20 stav 3);

3) ne uspostavi ili redovno ne ažurira evidenciju svih finansijskih ugovora u kojima je ugovorna strana (član 20 stav 4);

4) ne izvršava obaveze iz člana 20 st. 1 i 4 ovog zakona za članove grupe (član 20 stav 6);

5) u roku od mjesec dana od dana prijema rješenja iz člana 25 stav 4 ovog zakona ne dostavi Centralnoj banci plan za usklađivanje sa naloženim mjerama (član 25 stav 8);

6) najkasnije u roku od tri radna dana od dana ispunjavanja uslova iz člana 34 stav 1 ovog zakona o nastupanju tih uslova ne obavijesti Centralnu banku (član 35 stav 4);

7) rješenje o pokretanju postupka sanacije, svako naknadno rješenja i odluku kojom se sprovodi rješenje o pokretanju postupka sanacije, ne objavi na svojoj internet stranici istog dana po prijemu tog rješenja, odnosno odluke (član 41 stav 2);

8) ne obezbijedi da ugovor zaključen sa licem iz treće zemlje sadrži odredbu da obaveza koja proizilazi iz tog ugovornog odnosa može biti predmet smanjenja ili konverzije i da povjerilac ili druga ugovorna strana pristaju na smanjenje glavnice i nepodmirenog iznosa, konverzijom ili poništenjem te obaveze u slučaju primjene instrumenta interne sanacije (član 108 stav 1);

9) ne uplati u propisanom roku redovni doprinos za Sanacioni fond (član 149 stav 1);

10) ne uplati vanredne doprinose za Sanacioni fond u visini i rokovima koje utvrdi Centralna banka (član 150 stav 2).

(2) Povrijeđenom zaštićenom vrijednošću, u smislu stava 1 ovog člana, smatra se očuvanje stabilnosti bankarskog sistema i zaštita sredstava klijenata koja se, za potrebe prekršajnog postupka, izražava kao neto prihod kreditne institucije ostvaren u poslovnoj godini koja prethodi godini u kojoj je prekršaj učinjen i koji je objavljen u godišnjem finansijskom izvještaju te kreditne institucije.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako je prekršaj počinila kreditna institucija koja je zavisno društvo matičnom društvu u Crnoj Gori, relevantni neto prihod utvrđuje se iz konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja krajnjeg matičnog društva u Crnoj Gori.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 5.000 do 20.000 eura.

(5) Za prekršaje iz koristoljublja kojima je ostvarena imovinska korist kazniće se pravno lice i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u dvostrukom iznosu novčane kazne propisane za taj prekršaj.

Prekršaji drugih lica

Član 156

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj nezavisni procjenjivač-pravno lice, ako ne izvrši dopunu izvještaja iz člana 45 stav 5 tačka 2 ovog zakona analizom i procjenom tržišne vrijednosti imovine i obaveza kreditne institucije odnosno pravnog lica iz člana 3 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona. (član 45 stav 6).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i nezavisni procjenitelj-fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 2.000 eura.

(3) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 eura do 2.000 eura kazniće eura kazniće se za prekršaj razriješeni članovi nadzornog odbora, upravnog odbora i druga lica sa posebnim ovlašćenjima i odgovornostima u kreditnoj instituciji, ako:

1) sanacionoj upravi i asistentima sanacione uprave odmah ne omoguće pristup cjelokupnoj poslovnoj i ostaloj dokumentaciji kreditne institucije ili ne sačine zapisnik o primopredaji poslova (član 64 stav 1);

2) sanacionoj upravi ili pojedinom članu sanacione uprave ne daju sva pojašnjenja ili dodatne izvještaje o poslovanju kreditne institucije (član 64 stav 2).

Javno objavljivanje podataka o prekršajima kreditnih institucija i odgovornih lica u kreditnim institucijama

Član 157

(1) Centralna banka na svojoj internet stranici, bez odlaganja, objavljuje podatke o pravosnažnim kaznama izrečenim kreditnoj instituciji i odgovornim licima u kreditnoj instituciji, u prekršajnom postupku zbog kršenja odredbi ovog zakona ili propisa donesenih na osnovu ovog zakona, pokrenutima na zahtjev Centralne banke kao ovlašćenog organa i prekršaje za koje je Centralna banka izdala prekršajni nalog u skladu sa zakonom kojim se uređuju prekršaji.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, odluke o prekršajnim kaznama izrečenim kreditnim institucijama i odgovornim licima u kreditnim institucijama Centralna banka će objaviti na način kojim se ne odaju podaci o kreditnoj instituciji i odgovornim licima, ako:

1) je kazna izrečena odgovornim licima kreditne institucije, a Centralna banka je procijenila da objavljivanje ličnog podatka nije srazmjerno utvrđenom prekršaju;

2) bi objavljivanje ugrozilo stabilnost finansijskog tržišta ili su u toku istražne radnje u krivičnom postupku;

3) bi objavljivanje prouzrokovalo nesrazmjernu štetu za kreditnu institucije ili odgovorna lica, koju je moguće utvrditi.

(3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako ocjeni da će se u razumnom periodu steći uslovi za objavljivanje odluke na način iz stava 1 ovog člana, Centralna banka može odložiti objavljivanje odluke o prekršajnim kaznama izrečenim kreditnim institucijama i odgovornim licima u kreditnim institucijama do sticanja tih uslova.

(4) Podaci iz st. 1 i 3 ovog člana ostaju na internet stranici Centralne banke do isteka roka od pet godina od dana objavljivanja.

(5) Podaci koji se u skladu sa ovim zakonom smatraju povjerljivim ne objavljuju se na način utvrđen st. 1 i 2 ovog člana.

XIV. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Podzakonski akti

Član 158

Podzakonski propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Prelazni period za dostizanje ciljnog nivoa sredstava Sanacionog fonda

Član 159

(1) Prvu uplatu redovnog godišnjeg doprinosa za Sanacioni fond kreditne institucije su dužne da izvrše najkasnije do 31. maja 2021. godine.

(2) Sredstva Sanacionog fonda u skladu sa članom 148 stav 1 ovog zakona moraju najkasnije do 31. maja 2030. godine dostići nivo od najmanje 1% iznosa garantovanih depozita svih kreditnih institucija kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a prema revidiranim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu.

(3) Tokom perioda iz stava 1 ovog člana doprinosi Sanacionom fondu koji se prikupljaju u skladu sa članom 146 ovog zakona, u mjeri u kojoj je to moguće, vremenski se ravnomjerno raspodjeljuju do dostizanja propisanog nivoa.

(4) Izuzetno od stava 2 ovog člana Centralna banka može da odluči, uzimajući u obzir fazu poslovnog ciklusa i uticaj koji prociklični doprinosi mogu imati na finansijski položaj kreditnih institucija koje uplaćuju doprinose, utvrdi drugačiju raspodjelu doprinosa Sanacionom fondu u periodu iz stava 1 ovog člana.

(5) Izuzetno od stava 1 ovog člana Centralna banka može produžiti rok iz stava 1 ovog člana za najviše četiri godine ako je iz Sanacionog fonda tokom perioda iz stava 1 ovog člana isplaćen ukupan iznos sredstava veći od 0,5% garantovanih depozita svih kreditnih institucija kojima je Centralna banka izdala dozvolu za rad, a prema revidiranim finansijskim izvještajima za prethodnu godinu.

Uspostavljanje evidencije finansijskih ugovora

Član 160

Kreditne institucije su dužne da uspostave evidenciju svih finansijskih ugovora iz člana 20 stav 4 ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Planovi sanacije

Član 161

Centralna banka će pripremiti prve planove sanacije u skladu sa odredbama ovog zakona u roku od šest mjeseci od dana početka primjene ovog zakona.

Sanacija investicionih društava

Član 162

(1) Do donošenja zakona kojim će se urediti sanacija investicionih društava, odredbe ovog zakona kojima se uređuje sanacija kreditnih institucija primjenjivaće se na sanaciju investicionih društava.

(2) Organ za sanaciju investicionih društava je Komisija za tržište kapitala.

Prelazni period za uslove za finansiranje iz alternativnih izvora finansiranja

Član 163

Izuzetno od člana 69 stav 2 i člana 96 stav 2 ovog zakona, u periodu od početka primjene ovog zakona do kraja 2023. godine, smatraće se da su ispunjeni uslovi iz tačke člana 69 stav 2 tačka 1, odnosno člana 96 stav 2 tačka 1 ovog zakona, za finansiranje iz alternativnih izvora finansiranja korišćenjem državnih instrumenata finansijske stabilizacije, odnosno korišćenjem sanacionog fonda, ako su akcionari, imaoci odgovarajućih instrumenata kapitala i kvalifikovanih obaveza doprinijeli pokriću gubitaka i dokapitalizaciji smanjenjem, konverzijom ili na drugi način i to u iznosu od najmanje:

1) 5% ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital kreditne institucije u sanaciji prema izračunu u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa procjenom vrijednosti iz člana 44 ovog zakona - za period od početka primjene ovog zakona do kraja 2021 godine;

2) 6% ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital kreditne institucije u sanaciji prema izračunu u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa procjenom vrijednosti iz člana 44 ovog zakona – za 2022. godinu;

3) 7% ukupnih obaveza, uključujući regulatorni kapital kreditne institucije u sanaciji prema izračunu u trenutku preduzimanja mjere sanacije u skladu sa procjenom vrijednosti iz člana 44 ovog zakona – za 2023. godinu.

Odložena primjena

Član 164

Odredbe člana 13 st. 3 i 4, člana 14 stav 5, člana 16, člana 17, čl. 21 do 24, člana 25 stav 4 tačka 5, člana 27, člana 28, člana 31 stav 9, člana 32, člana 33, člana 35 stav 7 tačka 5, člana 36 stav 5 tač.7 i 8, čl. 37 do 40, člana 48 stav 2 tačka 3 i st. 5, 6 i 7, člana 52, člana 77 stav 4, člana 95 stav 4, člana 96 stav 7, član 104, člana 110, člana 113 stav 3 tačka 4 alineja 2 i stav 4 tačka 2, člana 115 stav 6, člana 116, člana 117, čl. 124 do 128, člana 130, člana 131 stav 4, čl. 132 do 135, člana 152 i člana 153 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 165

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“, a primjenjivaće se od 1. januara 2021. godine.

Broj: 09-1/19-5/5
EPA 820 XXVI
Podgorica, 2. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O ODREĐIVANjU I ZAŠTITI KRITIČNE INFRASTRUKTURE

Proglašavam Zakon o određivanju i zaštiti kritične infrastrukture, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2212/2
Podgorica, 23. decembra 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O ODREĐIVANjU I ZAŠTITI KRITIČNE INFRASTRUKTURE

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Kritična infrastruktura određuje se i štiti na način i pod uslovima propisanim ovim zakonom, međunarodnim ugovorima i standardima Evropske unije.

Kritična infrastruktura

Član 2

Kritična infrastruktura obuhvata sisteme, mreže, objekte, odnosno njihove djelove koji se nalaze na teritoriji Crne Gore, čiji prekid funkcionisanja, odnosno prekid isporuka roba ili usluga preko tih sistema, mreža, objekata, odnosno njihovih djelova može imati ozbiljne posljedice po nacionalnu bezbjednost, zdravlje i život ljudi, imovinu, životnu sredinu, bezbjednost građana, ekonomsku stabilnost, odnosno vršenje djelatnosti od javnog interesa.

Zaštita kritične infrastrukture

Član 3

Zaštita kritične infrastrukture predstavlja skup aktivnosti i mjera koje imaju za cilj da spriječe nastanak poremećaja u radu, oštećenje ili uništenje kritične infrastrukture u slučaju prijetnje, obezbijede funkcionisanje i otpornost kritične infrastrukture u slučaju poremećaja u radu ili oštećenja i spriječe nastanak posljedica poremećaja u radu, odnosno oštećenja ili uništenja kritične infrastrukture.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) operatori kritične infrastrukture su državni organi, organi državne uprave, organi lokalne samouprave, organi lokalne uprave i službe obrazovane u skladu sa zakonom kojim se uređuje lokalna samouprava, privredna društva i druga pravna lica koji koriste, odnosno upravljaju sistemima, mrežama, objektima, odnosno njihovim djelovima koji su određeni kao kritična infrastruktura;

2) analiza rizika podrazumijeva razmatranje mogućih opasnosti i konvencionalnih, odnosno hibridnih prijetnji radi procjene mogućih posljedica poremećaja u radu ili mogućeg prekida funkcionisanja kritične infrastrukture, njenog oštećenja, odnosno uništenja;

3) kritična informatička infrastruktura obuhvata informacione sisteme kojima upravljaju operatori kritične infrastrukture, čijim bi se prekidom rada ili uništenjem ugrozili život, zdravlje, bezbjednost građana i funkcionisanje države i od čijeg funkcionisanja zavisi vršenje djelatnosti od javnog interesa;

4) osjetljive informacije o zaštiti kritične infrastrukture su informacije o kritičnoj infrastrukturi koje bi se, kad bi bile otkrivene, mogle upotrijebiti za planiranje i preduzimanje aktivnosti kojima će se izazvati poremećaj u radu ili prekid funkcionisanja kritične infrastrukture, odnosno njeno oštećenje ili uništenje;

5) Evropska kritična infrastruktura podrazumijeva kritičnu infrastrukturu koja se nalazi na teritoriji države članice Evropske unije, čiji bi poremećaj u radu, prekid funkcionisanja, oštećenje ili uništenje imalo značajne posljedice za najmanje dvije države članice.

II. ODREĐIVANJE KRITIČNE INFRASTRUKTURE

Kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture

Član 6

Kritična infrastruktura određuje se na osnovu kriterijuma koji se odnose na procjenu mogućih posljedica poremećaja u radu ili mogućeg prekida funkcionisanja kritične infrastrukture u oblasti energetike, saobraćaja, snabdijevanja vodom, zdravstva, finansija, elektronskih komunikacija i informaciono-komunikacionih tehnologija, zaštite životne sredine, funkcionisanja državnih organa, kao i u drugim oblastima od javnog interesa (u daljem tekstu: kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture).

Kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture mogu biti sektorski i međusektorski.

Sektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture

Član 7

Sektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture utvrđuju se na osnovu analiza rizika koje za svaki sektor kritične infrastrukture sačinjavaju ministarstva nadležna za određene sektore, uzimajući u obzir karakteristike tih sektora.

Pri određivanju procjene rizika i potrebnog nivoa zaštite kritične infrastrukture mora se uzeti u obzir i uticaj pojedinog sektora kritične infrastrukture na kritične infrastrukture drugih sektora, kako bi se obezbijedila razmjena podataka potrebnih za izradu analize rizika.

Sektorske kriterijume za određivanje kritične infrastrukture propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Akt iz stava 2 ovog člana označava se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Međusektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture

Član 8

Međusektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture utvrđuju se na osnovu analize rizika koja se odnosi na sve sektore kritične infrastrukture.

Međusektorski kriterijumi iz stava 1 ovog člana su:

- mogući broj poginulih ili povrijeđenih zbog ozbiljnih poremećaja u radu ili prekida funkcionisanja kritične infrastrukture;
- ekonomske posljedice, mogući ekonomski gubici i/ili pogoršanje kvaliteta proizvoda ili usluga, kao i moguće posljedice po okolinu zbog ozbiljnih poremećaja u radu ili prekida funkcionisanja kritične infrastrukture;
- uticaj na nacionalnu bezbjednost;
- uticaj na javnost, odnosno moguće posljedice poremećaja u radu ili prekida funkcionisanja kritične infrastrukture na povjerenje javnosti i redovne životne aktivnosti.

Sistem, mreža, objekat, odnosno njihov dio može se odrediti kao kritična infrastruktura ako ispunjava najmanje jedan kriterijum iz stava 2 ovog člana.

Sektori kritične infrastrukture

Član 9

Sektori kritične infrastrukture su oblasti u kojima se vrši identifikacija i određivanje kritične infrastrukture, i to energetika, saobraćaj, snabdijevanje vodom, zdravstvo, finansije, elektronske komunikacije, informaciono-komunikacione tehnologije, zaštita životne sredine, funkcionisanje državnih organa, kao i druge oblasti od javnog interesa.

Obaveza operatora kritične infrastrukture

Član 10

Ministarstva nadležna za sektore za koje su utvrđeni sektorski kriterijumi za određivanje kritične infrastrukture operatorima kritične infrastrukutre daju podatke o sektorskim kriterijumima propisanim aktom iz člana 7 stav 3 ovog zakona za te sektore.

Operatori kritične infrastrukture, na osnovu međusektorskih i sektorskih kriterijuma za određivanje kritične infrastrukture, procjenjuju koji sistemi, mreže, objekti, odnosno njihovi djelovi koje oni koriste, odnosno kojima upravljaju predstavljaju kritičnu infrastrukturu u određenom sektoru kritične infrastrukture, o čemu dostavljaju obavještenje ministarstvu nadležnom za taj sektor.

Obavještenje iz stava 2 ovog člana sadrži detaljan opis i tehničku specifikaciju sistema, mreža, objekata, odnosno njihovih djelova koji predstavljaju kritičnu infrastrukturu i druge podatke za koje se procijeni da mogu biti od značaja za određivanje kritične infrastrukture, kao i razloge zbog kojih operator kritične infrastrukture smatra da ti sistemi, mreže, objekti, odnosno njihovi djelovi predstavljaju kritičnu infrastrukturu.

Određivanje kritične infrastrukture

Član 11

Ministarstva nadležna za određene sektore utvrđuju da li sistemi, mreže, objekti, odnosno njihovi djelovi iz člana 10 stav 2 ovog zakona ispunjavaju kriterijume iz čl. 7 i 8 ovog zakona i sačinjavaju predloge za određivanje kritične infrastrukture za te sektore, koje dostavljaju organu državne uprave nadležnom za unutrašnje poslove (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Objedinjene predloge iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi.

Na osnovu objedinjenih predloga iz stava 2 ovog člana, Vlada određuje kritičnu infrastrukturu.

Obavještenje iz člana 10 stav 3 ovog zakona, predlozi iz st. 1 i 2 i akt iz stava 3 ovog člana označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Promjene u kritičnoj infrastrukturi

Član 12

Operator kritične infrastrukture dužan je da, najmanje jednom godišnje, ministarstvu nadležnom za određeni sektor dostavi obavještenje o stanju, odnosno promjenama u sistemima, mrežama, objektima, odnosno njihovim djelovima koje koristi, odnosno kojima upravlja, a koji su određeni kao kritična infrastruktura.

Na osnovu obavještenja iz stava 1 ovog člana, ministarstvo nadležno za određeni sektor utvrđuje da li je potrebno izvršiti izmjene, odnosno dopune u pogledu određivanja kritične infrastrukture u tom sektoru.

Ako utvrdi da je potrebno izvršiti izmjene, odnosno dopune iz stava 2 ovog člana, ministarstvo nadležno za određeni sektor sačinjava predlog izmjena, odnosno dopuna za određivanje kritične infrastrukture koji dostavlja Ministarstvu.

Predlog iz stava 3 ovog člana Ministarstvo dostavlja Vladi, radi izmjena, odnosno dopuna akta iz člana 11 stav 3 ovog zakona.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana i predlog iz stava 3 ovog člana označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

III. ZAŠTITA KRITIČNE INFRASTRUKTURE

Način zaštite kritične infrastrukture

Član 13

Zaštita kritične infrastrukture vrši se primjenom fizičke i tehničke zaštite, na način i pod uslovima propisanim za zaštitu objekata i prostora u kojima se vrše djelatnosti od javnog interesa, djelatnosti koje predstavljaju povećanu opasnost za život i zdravlje ljudi, kao i objekti čijim oštećenjem ili uništenjem bi mogle nastupiti teže posljedice po život i zdravlje većeg broja ljudi, u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbjeđuje država, ako ovim zakonom nije drukčije propisano.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, način zaštite kritične informatičke infrastrukture, kao i način zaštite kritične infrastrukture koju koriste, odnosno kojom upravljaju organ državne uprave nadležan za poslove odbrane, organ uprave nadležan za policijske poslove, Vojska Crne Gore i Agencija za nacionalnu bezbjednost Crne Gore vrši se u skladu sa posebnim zakonom.

Bezbjednosni plan

Član 14

Operatori kritične infrastrukture, osim operatora koji koriste, odnosno upravljaju informacionim sistemima i drugih operatora iz člana 13 stav 2 ovog zakona, dužni su da izrade bezbjednosni plan za zaštitu kritične infrastrukture koju koriste, odnosno kojom upravljaju (u daljem tekstu: bezbjednosni plan) i na taj plan pribave saglasnost Ministarstva, u roku od jedne godine od donošenja akta iz člana 11 stav 3 ovog zakona, kojim su sistemi, mreže, objekti, odnosno djelovi objekata koje oni koriste, odnosno kojima upravljaju određeni kao kritična infrastruktura.

Bezbjednosni plan sadrži naročito:

1) opis sistema, mreža, objekata, odnosno njihovih djelova koji predstavljaju kritičnu infrastrukturu;

2) analizu rizika; i

3) aktivnosti i mjere koje imaju za cilj da spriječe nastanak poremećaja u radu, oštećenja ili uništenja kritične infrastrukture u slučaju prijetnje, obezbijede funkcionisanje kritične infrastrukture u slučaju poremećaja u radu ili oštećenja i spriječe nastanak posljedica poremećaja u radu, odnosno oštećenje ili uništenje kritične infrastrukture, i to:

- trajne mjere bezbjednosti (tehničke, organizacione, komunikacione mjere i mjere ranog upozoravanja i jačanja svijesti) koje se kontinuirano preduzimaju; i

- mjere bezbjednosti koje se preduzimaju u zavisnosti od nivoa rizika i prijetnji za funkcionisanje kritične infrastrukture.

Bliži sadržaj bezbjednosnog plana propisuje Ministarstvo.

Bezbjednosni plan i akt iz stava 3 ovog člana označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Plan zaštite kao bezbjednosni plan

Član 15

Ako operator kritične infrastrukture ima plan zaštite i jačanje otpornosti sistema, mreža, objekata, odnosno njihovih djelova koje koristi, odnosno kojima upravlja, a koji su određeni kao kritična infrastruktura, izrađen u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbjeđuje država, odnosno zakonom kojim se uređuje bezbjednosna zaštita brodova i luka ili drugim posebnim zakonom, taj plan se smatra bezbjednosnim planom ako komisija iz člana 16 ovog zakona utvrdi da ispunjava uslove u pogledu zaštite kritične infrastrukture u skladu sa ovim zakonom.

Saglasnost na bezbjednosni plan

Član 16

Radi davanja saglasnosti na bezbjednosne planove i utvrđivanja da li planovi zaštite iz člana 15 ovog zakona ispunjavaju uslove u pogledu zaštite kritične infrastrukture, Ministarstvo obrazuje komisiju.

Ako bezbjednosni plan ne ispunjava uslove u skladu sa članom 14 ovog zakona, komisija iz stava 1 ovog člana operatoru kritične infrastrukture daje uputstva, odnosno preporuke na koji način je potrebno izmijeniti, odnosno dopuniti taj plan.

Komisija iz stava 1 ovog člana dužna je da, prije davanja saglasnosti na plan zaštite iz člana 15 ovog zakona, u saradnji sa predstavnicima ministarstva nadležnog za određeni sektor, utvrdi da li taj plan ispunjava uslove u pogledu zaštite kritične infrastrukture.

Ako komisija iz stava 1 ovog člana utvrdi da plan zaštite iz člana 15 ovog zakona ne ispunjava uslove u pogledu zaštite kritične infrastrukture postupiće na način iz stava 2 ovog člana.

Operatori kritične infrastrukture dužni su da postupe po uputstvima, odnosno preporukama iz st. 2 i 4 ovog člana, u roku od 90 dana.

Operatori su dužni da jednom u pet godina, odnosno ako dođe do promjene okolnosti u funkcionisanju sistema, mreža, objekata, odnosno njihovih djelova koje koristi, odnosno kojima upravlja, a koji su određeni kao kritična infrastruktura, izvrše reviziju bezbjednosnog plana, odnosno plana zaštite iz člana 15 ovog zakona.

Izrada bezbjednosnog plana

Član 17

Bezbjednosni plan izrađuje lice zaposleno kod operatora kritične infrastrukture koje ima:

- VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja i najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima zaštite kritične infrastrukture u sektoru kritične infrastrukture za koju se bezbjednosni plan izrađuje ili poslovima zaštite u smislu zakona kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbjeđuje država; i
- uvjerenje o položenom stručnom ispitu za zaštitu kritične infrastrukture.

Ako operator kritične infrastrukture nema zaposleno lice koje ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana, izradu bezbjednosnog plana može ugovorom povjeriti privrednom društvu, drugom pravnom licu ili preduzetniku koje obavlja djelatnost zaštite u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita lica i imovine koju ne obezbjeđuje država i ima zaposleno lice koje ispunjava uslove iz stava 1 ovog člana.

Koordinator

Član 18

Operatori kritične infrastrukture, osim operatora koji koriste, odnosno upravljaju informacionim sistemima i drugih operatora iz člana 13 stav 2 ovog zakona, dužni su da iz reda zaposlenih odrede lice za zaštitu kritične infrastrukture (u daljem tekstu: koordinator), u roku od šest mjeseci od dana donošenja akta iz člana 11 stav 3 ovog zakona, kojim su sistemi, mreže, objekti, odnosno njihovi djelovi koje oni koriste, odnosno kojima upravljaju određeni kao kritična infrastruktura.

Koordinator može biti lice koje:

1) ima prebivalište, odnosno odobren boravak u Crnoj Gori;
2) ima VII1 nivo kvalifikacije obrazovanja;
3) ima opštu zdravstvenu sposobnost;
4) nije pravosnažno osuđeno za krivično djelo za koje se goni po službenoj dužnosti, odnosno za takvo krivično djelo protiv njega nije pokrenut krivični postupak;
5) je stručno osposobljeno za zaštitu kritične infrastrukture; i
6) ima položen stručni ispit za zaštitu kritične infrastrukture.

Zdravstvena sposobnost iz stava 2 tačka 3 ovog člana dokazuje se uvjerenjem koje izdaje nadležna zdravstvena ustanova, u skladu sa zakonom.

Uvjerenje iz stava 3 ovog člana sadrži ocjenu o zdravstvenoj sposobnosti lica za zaštitu kritične infrastrukture i ne smije da sadrži podatke o njegovom zdravstvenom stanju.

Operatori kritične infrastrukture dužni su da, najkasnije u roku od 15 dana od dana određivanja koordinatora, Ministarstvu dostave podatke o koordinatoru, kao i da o svakoj promjeni tih podataka obavijeste Ministarstvo, u roku od pet dana od dana nastale promjene.

Poslovi koordinatora

Član 19

Koordinator:

1) prati propise i međunarodne ugovore iz oblasti zaštite kritične infrastrukture;

2) prati primjenu i reviziju bezbjednosnog plana, odnosno plana zaštite iz člana 15 ovog zakona;

3) posreduje u komunikaciji između operatora kritične infrastrukture i ministarstva nadležnog za određeni sektor u vezi sa zaštitom kritične infrastrukture;

4) priprema i sprovodi obuke zaposlenih kod operatora kritične infrastrukture u vezi zaštite kritične infrastrukture i vodi evidenciju o njihovim obukama;

5) savjetuje zaposlene kod operatora kritične infrastrukture u vezi zaštite kritične infrastrukture; i

6) vrši i druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Osposobljavanje i polaganje stručnog ispita za zaštitu kritične infrastrukture

Član 20

Osposobljavanje iz člana 18 stav 2 tačka 5 ovog zakona vrši organizator obrazovanja odraslih koji ima licencu izdatu u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

Osposobljavanje iz člana 18 stav 2 tačka 5 ovog zakona sprovodi se po programu obrazovanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje obrazovanje odraslih.

Stručni ispit iz člana 18 stav 2 tačka 6 ovog zakona polaže se pred komisijom za polaganje stručnog ispita za zaštitu kritične infrastrukture, koju obrazuje ministar unutrašnjih poslova.

O položenom stručnom ispitu za zaštitu kritične infrastrukture Ministarstvo izdaje uvjerenje.

Članovima komisije za zaštitu kritične infrastrukture pripada naknada za rad, koju utvrđuje ministar unutrašnjih poslova rješenjem, a koja se isplaćuje iz budžeta Crne Gore.

Troškove polaganja stručnog ispita za zaštitu kritične infrastrukture snosi operator kritične infrastrukture, odnosno privredno društvo, drugo pravno lice, odnosno preduzetnik iz člana 17 stav 2 ovog zakona.

Program i način polaganja stručnog ispita za zaštitu kritične infrastrukture, sastav komisije za polaganje stručnog ispita za zaštitu kritične infrastrukture i visinu naknade za rad te komisije, obrazac uvjerenja iz stava 4 ovog člana, kao i visinu troškova polaganja stručnog ispita propisuje Ministarstvo.

Koordinaciono tijelo za zaštitu kritične infrastrukture

Član 21

U slučaju nastanka poremećaja u radu, odnosno oštećenja ili uništenja kritične infrastrukture rukovođenje i koordinaciju sprovođenja mjera i aktivnosti u skladu sa ovim zakonom, preduzima koordinacioni tim obrazovan u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita i spašavanje.

U radu koordinacionog tima iz stava 1 ovog člana, po pozivu, mogu učestvovati starješine i predstavnici drugih organa državne uprave nadležnih za određene sektore kritične infrastrukture, kao i stručnjaci iz oblasti zaštite kritične infrastrukture.

Postupanje sa tajnim podacima i osjetljivim informacijama

Član 22

Operatori kritične infrastrukture, koordinatori i drugi subjekti, u vršenju svojih poslova i prilikom učestvovanja u razmjeni podataka u vezi sa kritičnom infrastrukturom, dužni su da sa tajnim podacima koji se odnose na kritičnu infrastrukturu postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Operatori kritične infrastrukture, koordinatori i drugi subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da osjetljive informacije koriste isključivo u svrhu zaštite kritične infrastrukture propisane ovim zakonom.

Postupanje sa podacima o ličnosti

Član 23

Operatori kritične infrastrukture, koordinatori, i drugi subjekti, prilikom postupanja sa podacima o ličnosti u vezi sa kritičnom infrastrukturom, dužni su da postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

IV. EVROPSKA KRITIČNA INFRASTRUKTURA

Određivanje evropske kritične infrastrukture

Član 24

Evropska kritična infrastruktura može se odrediti u sektorima koje utvrđuje organ Evropske komisije nadležan za zaštitu kritične infrastrukture.

Evropsku kritičnu infrastrukturu na teritoriji Crne Gore određuje Vlada, na predlog Ministarstva, a na zahtjev i uz saglasnost zainteresovanih država članica Evropske unije.

O određivanju evropske kritične infrastrukture na teritoriji Crne Gore Ministarstvo obavještava zainteresovane države članice Evropske unije.

Ako bi poremećaj u radu, prekid funkcionisanja, oštećenje, odnosno uništenje kritične infrastrukture koja se nalazi na teritoriji druge države članice Evropske unije imalo značajne posljedice za Crnu Goru, Ministarstvo predlaže određivanje evropske kritične infrastrukture organu Evropske komisije nadležnom za zaštitu kritične infrastrukture.

Zaštita evropske kritične infrastrukture

Član 25

Evropska kritična infrastruktura na teritoriji Crne Gore štiti se u skladu sa ovim zakonom, ako propisima Evropske unije nije drukčije propisano.

Izvještavanje o evropskoj kritičnoj infrastrukturi

Član 26

Vlada, na predlog Ministarstva, usvaja godišnji izvještaj o evropskoj kritičnoj infrastrukturi po sektorima i broju zainteresovanih država na koje određena kritična infrastruktura ima uticaj.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana Ministarstvo dostavlja organu Evropske komisije nadležnom za zaštitu kritične infrastrukture.

Vlada Crne Gore, svake dvije godine, dostavlja organu Evropske komisije nadležnom za zaštitu kritične infrastrukture pregled podataka o vrstama opasnosti, prijetnji i slabosti utvrđenih u svakom sektoru u kojem je u Crnoj Gori određena evropska kritična infrastruktura.

Izvještaj iz stava 1 ovog člana i podaci iz stava 3 ovog člana, označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka.

Razmjena informacija o evropskoj kritičnoj infrastrukturi

Član 27

Kontakt tačka za razmjenu informacija i koordinaciju aktivnosti u vezi sa evropskom kritičnom infrastrukturom sa drugim državama članicama i organima Evropske unije je Ministarstvo.

Postupanje sa tajnim podacima i osjetljivim informacijama

Član 28

Operatori evropske kritične infrastrukture, koordinatori i drugi subjekti iz stava 1 ovog člana dužni su da osjetljive informacije u vezi sa evropskom kritičnom infrastrukturom koriste isključivo u svrhu zaštite evropske kritične infrastrukture.

Odredbe iz st. 1 i 2 ovog člana odnose se i na nepisane podatke koji se razmjenjuju tokom sastanaka u vezi sa zaštitom evropske kritične infrastrukture.

Postupanje sa podacima o ličnosti

Član 29

Operatori evropske kritične infrastrukture, koordinatori, i drugi subjekti, prilikom postupanja sa podacima o ličnosti u vezi sa evropskom kritičnom infrastrukturom, dužni su da postupaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti i međunarodnim ugovorima o razmjeni podataka o ličnosti.

V. EVIDENCIJE

Evidencije koje vodi Ministarstvo

Član 30

Ministarstvo vodi evidencije o:

1) položenom stručnom ispitu za zaštitu kritične infrastrukture, koja sadrži sljedeće podatke:

- redni broj,
- ime, prezime, jedinstveni matični broj, pol, datum, mjesto i državu rođenja i prebivalište lica koje je položilo stručni ispit,
- datum polaganja stručnog ispita,
- uspjeh na polaganju stručnog ispita, i
- broj uvjerenja o položenom stručnom ispitu i datum izdavanja;

2) saglasnostima na bezbjednosne planove, koja sadrži sljedeće podatke:

- redni broj,
- naziv, sjedište i adresu operatora kritične infrastrukture koji je izradio bezbjednosni plan,
-broj i datum davanja saglasnosti na bezbjednosni plan,
- broj bezbjednosnog plana na koji je data saglasnost;

3) koordinatorima, koja sadrži sljedeće podatke:

- redni broj,
- ime i prezime koordinatora,
- naziv, sjedište i adresu operatora kritične infrastrukture koji je odredio koordinatora,
- datum određivanja koordinatora.

Evidencije koje vodi operator kritične infrastrukture

Član 31

Operator kritične infrastrukture vodi evidenciju o:

1) kritičnoj infrastrukturi, koja sadrži sljedeće podatke:

- redni broj,
- broj i nazive sistema, mreža, objekata ili njihovih djelova koji čine kritičnu infrastrukturu,
- mjesta na kojim se kritična infrastruktura nalazi,

- podatak da operator kritične infrastrukture nije dužan da izradi bezbjednosni plan u skladu sa članom 14 ovog zakona;

2) bezbjednosnim planovima, odnosno planovima zaštite iz člana 15 ovog zakona, koja sadrži sljedeće podatke:

- redni broj,
- datum upućivanja bezbjednosnog plana Ministarstvu na saglasnost i datum dobijanja saglasnosti,
- broj bezbjednosnog plana, odnosno plana zaštite iz člana 15 ovog zakona,
- datum izvršene revizije bezbjednosnog plana, odnosno plana zaštite iz člana 15 ovog zakona;

3) koordinatoru, koja sadrži sljedeće podatke:

- redni broj,
- ime, prezime, jedinstveni matični broj, datum, mjesto, državu rođenja i prebivalište koordinatora, i
- datum određivanja koordinatora.

Način vođenja evidencija

Član 32

Evidencije iz čl. 30 i 31 ovog zakona vode se u pisanoj i elektronskoj formi.

Tajni podaci koji se unose u evidencije iz čl. 30 i 31 ovog zakona obrađuju se i štite u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, a podaci o ličnosti koji se unose u te evidencije obrađuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita podataka o ličnosti.

VI. NADZOR

Član 33

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo.

Inspekcijski nadzor, u skladu sa ovim zakonom i zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor, vrši inspektor za zaštitu kritične infrastrukture.

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 34

Novčanom kaznom u iznosu od 2.000 do 15.000 eura kazniće se pravno lice, ako:

1) najmanje jednom godišnje ne dostavi ministarstvu nadležnom za određeni sektor kritične infrastrukture obavještenje o stanju, odnosno o promjenama u sistemima, mrežama, objektima, odnosno njihovim djelovima koje koristi, odnosno kojim upravlja, a koji su određeni kao kritična infrastruktura (član 12 stav 1);

2) ne izradi bezbjednosni plan i ne pribavi saglasnost Ministarstva na taj bezbjednosni plan u roku od jedne godine od donošenja akta iz člana 11 stav 3 ovog zakona (član 14 stav 1);

3) ne postupi po uputstvima, odnosno preporukama iz člana 16 st. 2 i 4 ovog zakona u roku od 90 dana (član 16 stav 5);

4) jednom u pet godina, odnosno u slučaju da dođe do promjene okolnosti u funkcionisanju sistema, mreža, objekata, odnosno njihovih djelova koje koristi, odnosno kojima upravlja, a koji su određeni kao kritična infrastruktura, ne izvrši reviziju bezbjednosnog plana, odnosno plana zaštite iz člana 15 ovog zakona (član 16 stav 6);

5) ne odredi koordinatora iz reda zaposlenih u roku od šest mjeseci od dana donošenja akta iz člana 11 stav 3 ovog zakona, kojim su sistemi, mreže, objekti, odnosno njihovi djelovi,

koje oni koriste, odnosno kojima upravljaju određeni kao kritična infrastruktura (član 18 stav 1);

6) zaposli lice koje ne ispunjava uslove za koordinatora u skladu sa ovim zakonom (član 18 stav 2);

7) Ministarstvu ne dostavi podatke o koordinatoru najkasnije u roku od 15 dana od dana određivanja koordinatora i ne obavijesti ga o svakoj promjeni tih podataka u roku od 5 dana od dana nastale promjene (član 18 stav 5);

8) ne koristi osjetljive informacije isključivo u svrhu zaštite kritične infrastrukture propisane ovim zakonom (član 22 stav 2).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 200 do 1000 eura.

Član 35

Novčanom kaznom od 200 do 1.000 eura kazniće se za prekršaj odgovorno lice u nadležnom državnom organu, organu državne uprave, organu lokalne samouprave, organu lokalne uprave, ako:

1) najmanje jednom godišnje ne dostavi ministarstvu nadležnom za određeni sektor kritične infrastrukture obavještenje o stanju, odnosno o promjenama u sistemima, mrežama, objektima, odnosno njihovim djelovima koje koristi, odnosno kojim upravlja, a koji su određeni kao kritična infrastruktura (član 12 stav 1);

2) ne izradi bezbjednosni plan i ne pribavi saglasnost Ministarstva na taj bezbjednosni plan u roku od jedne godine od dana donošenja akta iz člana 11 stav 3 ovog zakona (član 14 stav 1);

3) ne postupi po uputstvima, odnosno preporukama iz člana 16 st. 2 i 4 ovog zakona u roku od 90 dana (član 16 stav 5);

4) jednom u pet godina, odnosno u slučaju da dođe do promjene okolnosti u funkcionisanju sistema, mreža, objekata, odnosno njihovih djelova koje koristi, odnosno kojima upravlja, a koji su određeni kao kritična infrastruktura, ne izvrši reviziju bezbjednosnog plana, odnosno plana zaštite iz člana 15 ovog zakona (član 16 stav 6);

5) ne odredi koordinatora iz reda zaposlenih u roku od šest mjeseci od dana donošenja akta iz člana 11 stav 3 ovog zakona, kojim su sistemi, mreže, objekti, odnosno njihovi djelovi, koje oni koriste, odnosno kojima upravljaju određeni kao kritična infrastruktura (član 18 stav 1);

6) zaposli lice koje ne ispunjava uslove za koordinatora u skladu sa ovim zakonom (član 18 stav 2);

7) Ministarstvu ne dostavi podatke o koordinatoru najkasnije u roku od 15 dana od dana određivanja koordinatora i ne obavijesti ga o svakoj promjeni tih podataka u roku od 5 dana od dana nastale promjene (član 18 stav 5);

8) ne koristi osjetljive informacije isključivo u svrhu zaštite kritične infrastrukture propisane ovim zakonom (član 22 stav 2).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 36

Propisi za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 37

Operatori kritične infrastrukture dužni su da, u roku od šest mjeseci od donošenja akta iz člana 7 stav 3 ovog zakona, ministarstvima nadležnim za određene sektore dostave obavještenja iz člana 10 stav 2 ovog zakona.

Primjena odredaba o evropskoj kritičnoj infrastrukturi

Član 38

Odredbe poglavlja IV. ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 39

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u ,,Službenom listu Crne Gore''.

Broj: 24-5/19-1/4
EPA 849 XXVI
Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANjU

Proglašavam Zakon o dopunama Zakona o visokom obrazovanju, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2201/2
Podgorica, 23. decembra 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANjU

Član 1

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, br. 44/14, 47/15, 40/16, 42/17, 71/17, 55/18, 3/19 i 47/19) u članu 69a poslije stava 3 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Izuzetno od stava 1 ovog člana studenti I i II ciklusa za studije koje se realizuju na engleskom jeziku plaćaju naknadu za studiranje.

Visinu naknade iz stava 4 ovog člana utvrđuje organ upravljanja javne ustanove, uz saglasnost Ministarstva.“

Član 2

Poslije člana 121a dodaje se novi član koji glasi:

„Član 121b

Ustanovi visokog obrazovanja koja je akreditovala programe osnovnih, master i doktorskih studija (3+2+3) poslije 1. januara 2016. godine, na period od tri godine, akreditacija važi do kraja studijske 2021/2022. godine.“

Član 3

Poslije člana 122đ dodaju se dva nova člana koji glase:

„Upis na specijalističke studije

Član 122e

Ustanove koje su akreditovale studijske programe specijalističkih studija do dana stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju („Službeni list CG“, broj 42/17) mogu da vrše upis studenata na specijalističke studije do studijske 2021/2022. godine.

Studenti koji su upisani na specijalističke studije do dana stupanja na snagu ovog zakona i studenti iz stava 1 ovog člana, imaju pravo da završe studije prema studijskom programu koji je važio u vrijeme upisa, po zakonu po kojem su upisani, a najkasnije do kraja studijske 2023/2024. godine.

Status studenata

Član 122f

Studenti, upisani na magistarske studije na javnim ustanovama do dana stupanja na snagu ovog zakona, a koji su izmirili odnosno izmire školarinu u skladu sa ugovorom o studiranju, nijesu dužni da plaćaju troškove za magistarski rad, ako te studije završe do kraja studijske 2020/2021. godine.“

Član 4

Ovaj zakon stupa na snagu danom objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 26-1/19-3/10
EPA 837 XXVI
Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STEČAJU I LIKVIDACIJI BANAKA

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o stečaju i likvidaciji banaka, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2117/2
Podgorica, 6. decembar 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 2. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O STEČAJU I LIKVIDACIJI BANAKA

Član 1

U Zakonu o stečaju i likvidaciji banaka („Službeni list RCG”, broj 47/01 i „Službeni list CG", br. 62/08 i 44/10) u članu 4 stav 1 riječi: „i zaključka“ brišu se.

Član 2

Član 5 briše se.

Član 3

U članu 6 stav 1 riječi: „i registarskog suda“ brišu se.

Član 4

U članu 7 st. 1 i 2, članu 10 stav 1, članu 17 st. 2 i 5, članu 22 st. 1 i 2, članu 43 st. 7 i 8, članu 51 stav 1 i članu 52 stav 1 riječi: „Centralna banka“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „Savjet Centralne banke“ u odgovarajućem padežu.

Član 5

U članu 13 stav 1 i članu 28 stav 1 riječi: „organa upravljanja i izvršnih direktora” zamjenjuju se riječima: „nadzornog odbora i upravnog odbora“.

Član 6

U članu 15 stav 2 poslije riječi „ili” dodaju se riječi: „Savjeta, odnosno guvernera”.

Član 7

U članu 16 stav 4 riječi: „izvršnih direktora” zamjenjuju se riječima: „članova upravnog odbora“.

U stavu 5 riječi: „Centralna banka“ zamjenjuju se riječima: „Savjet Centralne banke“.

Član 8

U članu 18 stav 1 riječi: „Centralnoj banci” zamjenjuju se riječima: „guverneru Centralne banke”.

Član 9

U članu 23 stav 2 riječi: „Centralne banke, banke i registarskog suda“ zamjenjuju se riječima: „Centralne banke i banke”.

U stavu 4 riječi: „registarskom sudu“ zamjenjuju se riječima: „Centralnom registru privrednih subjekata (u daljem tekstu: CRPS)“.

Član 10

U članu 29 stav 3 poslije riječi „saglasnosti” dodaje se riječ „guvernera”.

Član 11

U članu 30 stav 1 riječi: „Članovi organa upravljanja banke, izvršni direktori” zamjenjuju se riječima: „Članovi nadzornog odbora, članovi upravnog odbora”.

Član 12

U članu 48 poslije stava 1 dodaju se dva nova stava koja glase:

„Potraživanja povjerilaca banke isplaćuju se po sljedećem redosljedu prioriteta:

1) obezbijeđena potraživanja do vrijednosti njihovog obezbjeđenja, umanjena za razumne troškove prodaje;

2) potraživanja Centralne banke po osnovu kredita datih banci ili drugih obaveza banke nastalih tokom privremene uprave, postupka sanacije ili stečajnog postupka nad bankom, u skladu sa zakonom;

3) potraživanja Fonda za zaštitu depozita po osnovu isplaćenih garantovanih depozita;

4) potraživanja fizičkih lica i pravnih lica koja su u skladu sa zakonom kojim se uređuje računovodstvo razvrstana kao mikro, mala ili srednja pravna lica, po osnovu zaštićenih depozita u iznosima koji prelaze iznose garantovanih depozita;

5) potraživanja po osnovu zaštićenih depozita koji nijesu obuhvaćeni tač. 3 i 4 ovog stava;

6) potraživanja po osnovu dužničkih instrumenata za koja su ispunjeni sljedeći uslovi:

- izvorni ugovoreni rok dospijeća instrumenta iznosi najmanje godinu dana,
- instrument nije derivat niti sadrži ugrađene derivate,
- ugovor o instrumentu i, ako je primjenjivo, prospekt u vezi sa emitovanjem tog instrumenta, sadrži odredbu o tretmanu tog instrumenta u slučaju stečaja banke;

7) potraživanja drugih povjerilaca, osim povjerilaca iz tač. 8 do 11 ovog stava;

8) potraživanja akcionara banke;

9) potraživanja po osnovu instrumenata koje je emitovala banka, a koja u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje i organizacija kreditnih institucija, ispunjavaju uslove za instrumente dopunskog kapitala banke i druga podređena potraživanja, koja se na osnovu ugovora u slučaju stečaja banke isplaćuju istovremeno sa potraživanjima po osnovu instrumenata dopunskog kapitala banke;

10) potraživanja po osnovu instrumenata kapitala koje je emitovala banka, a koja u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje i organizacija kreditnih institucija, ispunjavaju uslove za instrumente dodatnog osnovnog kapitala banke i druga podređena potraživanja, koja se na osnovu ugovora u slučaju stečaja banke isplaćuju istovremeno sa potraživanjima po osnovu instrumenata dodatnog osnovnog kapitala banke;

11) potraživanja po osnovu instrumenata kapitala koje je emitovala banka, a koja u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje i organizacija kreditnih institucija, ispunjavaju uslove za instrumente redovnog osnovnog kapitala banke i druga podređena potraživanja, koja se na osnovu ugovora u slučaju stečaja banke isplaćuju istovremeno sa potraživanjima po osnovu instrumenata redovnog osnovnog kapitala.

Dužnički instrumenti iz stava 2 tačka 6 ovog člana su obveznice i ostali oblici prenosivog duga i instrumenti kojima se stvara ili priznaje dug.”

Dosadašnji st. 2 i 3 postaju st. 4 i 5.

Član 13

U članu 50 stav 2 mijenja se i glasi:

„Rješenje o zaključenju stečajnog postupka donosi Savjet Centralne banke.”

U stavu 3 riječi: „registarskom sudu radi brisanja banke iz Centralnog registra Privrednog suda” zamjenjuju se riječima: „CRPS-u, radi brisanja banke iz tog registra.”

Član 14

U članu 53 stav 1 riječi: „Glavni izvršni direktor” zamjenjuju se riječima: „Predsjednik upravnog odbora“.

Član 15

Poslije člana 59 dodaju se tri nova člana koji glase:

„Član 59a

Stečajni postupci, odnosno postupci likvidacije banke započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, okončaće se po zakonu po kojem su započeti.

Član 59b

Ovlašćenja organa upravljanja i izvršnog direktora banke utvrđenih Zakonom o stečaju i likvidaciji banaka („Službeni list RCG”, broj 47/01 i „Službeni list CG", br. 62/08 i 44/10) iz člana 13 stav 1, člana 16 stav 4, člana 28 stav 1, člana 30 i člana 53 stav 1 ovog zakona primjenjivaće se do dana stupanja na dužnost nadzornih i upravnih odbora kreditne institucije u skladu sa zakonom kojim se uređuje poslovanje i organizacija kreditnih institucija.

Član 59c

Odredba člana 48 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se od dana početka primjene zakona kojim se uređuje poslovanje i organizacija kreditnih institucija, kada prestaje da važi član 48 stav 1 Zakona o stečaju i likvidaciji banaka („Službeni list RCG”, broj 47/01 i „Službeni list CG", br. 62/08 i 44/10).”

Član 16

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 09-1/19-4/4
EPA 819 XXVI
Podgorica, 2. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O MEĐUNARODNIM RESTRIKTIVNIM MJERAMA

Proglašavam Zakon o izmjenama Zakona o međunarodnim restriktivnim mjerama, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2202/2
Podgorica, 23.12.2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 Ustava Crne Gore i Amandmana IV stav 1 na Ustav Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA ZAKONA O MEĐUNARODNIM RESTRIKTIVNIM MJERAMA

Član 1

U Zakonu o međunarodnim restriktivnim mjerama („Službeni list CG", broj 56/18) u članu 9 stav 2 alineja 2 mijenja se i glasi:

„- predloga Agencije za nacionalnu bezbjednost, organa državne uprave nadležnog za poslove odbrane, organa uprave nadležnog za policijske poslove i državnog tužilaštva,“.

Član 2

U članu 16 stav 3, članu 25 stav 3 i članu 32 stav 1 tačka 4 riječi riječi: „organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove“ zamjenjuju se riječima: „organ uprave nadležan za policijske poslove“.

Član 3

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore’’.

Broj: 31-4/19-1/5
EPA 859 XXVI
Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu čiana 95 tačka 3 Ustava Crne Gore donosim

UKAZ
O PROGLAŠENjU ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKOJ IDENTIFIKACIJI I ELEKTRONSKOM POTPISU

Proglašavam Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu, koji je donijela Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine.

Broj: 01-2213/2
Podgorica, 23. decembra 2019. godine

Predsjednik Crne Gore,
Milo Đukanović, s.r.

Na osnovu člana 82 stav 1 tačka 2 i člana 91 stav 1 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

ZAKON
O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ELEKTRONSKOJ IDENTIFIKACIJI I ELEKTRONSKOM POTPISU

Član 1

U Zakonu o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu („Službeni list CG“, broj 31/17) član 2 mijenja se i glasi:

„Elektronska identifikacija je postupak korišćenja identifikacionih podataka u elektronskom obliku koji na jedinstven način predstavljaju fizičko lice, pravno lice ili organ vlasti.

Sistem elektronske identifikacije je sistem za izdavanje sredstava elektronske identifikacije fizičkim licima, pravnim licima, organima vlasti, odnosno fizičkim licima koja zastupaju pravna lica ili organe vlasti.

Sredstvo elektronske identifikacije može biti skup podataka, računarska oprema (hardver) ili računarski program (softver) koji sadrže identifikacione podatke u elektronskom obliku ili povezuju fizičko lice, pravno lice ili organ vlasti sa tim podacima, a koji se koriste za autentifikaciju za uslugu u elektronskom obliku.“

Član 2

Član 3 mijenja se i glasi:

„Elektronske usluge povjerenja

Član 3

Radi korišćenja elektronskog potpisa, elektronskog pečata, elektronskog vremenskog pečata i usluge elektronske preporučene dostave u pravnom prometu, upravnim, sudskim i

drugim postupcima, kao i certifikata za autentifikaciju internet stranice, fizičko i pravno lice i organ vlasti oslanjaju se na elektronsku uslugu povjerenja.

Elektronske usluge povjerenja su usluge kojima se omogućava visok nivo pouzdanosti razmjene i obrade podataka u elektronskom obliku.

Elektronske usluge povjerenja su: izrada certifikata za elektronski potpis, elektronski pečat i autentifikaciju internet stranice; izrada elektronskog vremenskog pečata; usluga elektronske preporučene dostave; verifikacija elektronskog potpisa i elektronskog pečata; čuvanje elektronskog potpisa, elektronskih pečata ili certifikata koji se odnose na te usluge.

Elektronske usluge povjerenja koje ispunjavaju posebne uslove propisane ovim zakonom su kvalifikovane elektronske usluge povjerenja.“

Član 3

Član 4 mijenja se i glasi:

„Davaoci elektronske usluge povjerenja

Član 4

Elektronske usluge povjerenja vrši fizičko ili pravno lice koje ispunjava uslove propisane ovim zakonom (u daljem tekstu: davalac elektronske usluge povjerenja).

Kvalifikovane elektronske usluge povjerenja vrši fizičko ili pravno lice koje ispunjava uslove za vršenje tih usluga propisane ovim zakonom (u daljem tekstu: kvalifikovani davalac elektronske usluge povjerenja).

Elektronske usluge povjerenja i kvalifikovane elektronske usluge povjerenja za organe državne uprave, a kad je to propisano zakonom i za druge organe vlasti, vrši organ državne uprave nadležan za poslove elektronske uprave i elektronskog poslovanja (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Elektronske usluge povjerenja i kvalifikovane elektronske usluge povjerenja mogu vršiti i drugi organi vlasti u okviru poslova iz svoje nadležnosti, u skladu sa posebnim zakonom.”

Član 4

Član 5 mijenja se i glasi:

„Dostupnost elektronskih usluga povjerenja licima sa invaliditetom

Član 5

Elektronske usluge povjerenja, kao i računarska oprema (hardver) ili računarski program (softver) koji se koriste prilikom vršenja tih usluga, kad je to moguće, dostupni su licima sa invaliditetom.“

Član 5

U članu 8 stav 1 tač. 1, 3, 4, 6, 8 i 9 mijenjaju se i glase:

„1) identifikacioni podaci obuhvataju skup podataka u elektronskom obliku koji omogućavaju da se utvrdi identitet fizičkog lica, pravnog lica ili organa vlasti;

3) korisnik je fizičko, pravno lice ili organ vlasti koje se oslanja na elektronsku identifikaciju ili elektronsku uslugu povjerenja;

4) potpisnik je fizičko lice koje se potpisuje u svoje ime ili u ime fizičkog ili pravnog lica korišćenjem podataka za izradu elektronskog potpisa;

6) autor elektronskog pečata je pravno lice ili organ vlasti koje upotrebljava elektronski pečat korišćenjem podataka za izradu elektronskog pečata;

8) certifikat za elektronski pečat je elektronska potvrda koja povezuje podatke za verifikaciju elektronskog pečata sa pravnim licem ili organom vlasti i potvrđuje naziv tog pravnog lica ili organa vlasti;

9) kvalifikovani certifikat za elektronski pečat je certifikat za elektronski pečat koji izdaje kvalifikovani davalac elektronske usluge povjerenja;”.

Član 6

U članu 15, članu 20 st. 1 i 2, članu 23 stav 1 tačka 2 i stav 3, članu 24 stav 1, članu 26 stav 2 tačka 3, članu 31 stav 1 tač. 1 i 4 i stav 2, član 32 stav 3, nazivu poglavlja V, članu 36, nazivu i članu 37, čl. 41, 42 i 43, nazivu poglavlja VII, nazivu i članu 45, članu 47 stav 1, članu 50 stav 1, članu 52 stav 1, nazivu i članu 53, članu 54, članu 55 stav 1, članu 56, članu 57 st. 1, 3, 4 i 5, članu 58 st. 1, 2, 3, 5 i 6, članu 63 stav 1, članu 72 stav 1 tačka 3 riječi: „usluge certifikovanja za elektronske transakcije“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „elektronske usluge povjerenja“ u odgovarajućem padežu.

Član 7

Član 16 mijenja se i glasi:

„Kvalifikovani certifikat za elektronski potpis je certifikat koji izdaje kvalifikovani davalac elektronske usluge povjerenja, odnosno organ vlasti iz člana 4 st. 3 i 4 ovog zakona i koji sadrži:

1) oznaku da se radi o kvalifikovanom certifikatu za elektronski potpis u obliku prikladnom za automatsku obradu podataka;

2) skup identifikacionih podataka o pravnom licu, fizičkom licu ili organu vlasti koji izdaje kvalifikovani certifikat za elektronski potpis, uz navođenje naziva države u kojoj je to lice odnosno organ vlasti registrovan kao kvalifikovani davalac elektronskih usluga povjerenja, i to za:

- pravno lice, odnosno organ vlasti: naziv, matični, odnosno poreski identifikacioni broj;
- fizičko lice: ime i prezime i poreski identifikacioni broj;

3) skup identifikacionih podataka o potpisniku (ime i prezime ili pseudonim) koji, ako se koristi, mora biti jasno naznačen;

4) podatke za verifikaciju elektronskog potpisa koji odgovaraju podacima za izradu elektronskog potpisa i koji su pod kontrolom potpisnika;

5) podatke o periodu važenja tog certifikata;

6) identifikacionu oznaku izdatog kvalifikovanog certifikata za elektronski potpis koja mora biti jedinstvena za kvalifikovanog davaoca elektronskih usluga povjerenja;

7) napredni elektronski potpis kvalifikovanog davaoca elektronske usluge povjerenja koji izdaje taj certifikat;

8) lokaciju na kojoj je besplatno dostupan taj certifikat na kojem se zasniva napredni elektronski potpis ili napredni elektronski pečat kvalifikovanog davaoca elektronskih usluga povjerenja;

9) lokaciju usluga koje se mogu koristiti za ispitivanje validnosti tog certifikata;

10) odgovarajuću naznaku, u obliku pogodnom za automatsku obradu podataka, ako se podaci za izradu elektronskog potpisa koji su povezani sa podacima za verifikaciju elektronskog potpisa nalaze u kvalifikovanom sredstvu za izradu elektronskog potpisa.

Kvalifikovani certifikat za elektronski potpis pored podataka iz stava 1 ovog člana sadrži i identifikacioni broj potpisnika koji određuje organ državne uprave nadležan za unutrašnje poslove.

Kvalifikovani certifikat za elektronski potpis, pored podataka iz stava 1 ovog člana, može da sadrži i druge podatke o potpisniku ako to potpisnik zahtijeva, a ti podaci ne utiču na interoperabilnost i priznavanje kvalifikovanih elektronskih potpisa.

Način određivanja identifikacionog broja uređuje Vlada Crne Gore.”

Član 8

U članu 18 stav 2 briše se.

Član 9

Član 27 mijenja se i glasi:

„Na punovažnost, prihvatljivost i pravno dejstvo elektronskog pečata, elektronskog vremenskog pečata, kvalifikovanog elektronskog pečata i kvalifikovanog elektronskog vremenskog pečata, zahtjeve za napredni elektronski pečat, sadržaj i izdavanje certifikata za kvalifikovani elektronski pečat, gubitak validnosti, opoziv i privremenu suspenziju certifikata za elektronski pečat i certifikata za kvalifikovani elektronski pečat, zahtjeve za kvalifikovana sredstva za izradu elektronskog pečata, ocjenu usaglašenosti kvalifikovanog sredstva za izradu elektronskog pečata, verifikaciju i čuvanje elektronskog pečata, shodno se primjenjuju odredbe čl. 10, 12, 13, 14 i čl.16 do 24 ovog zakona."

Član 10

U članu 29 riječi: „Organ vlasti, odnosno pravno lice" zamjenjuju se riječima: „Fizičko lice, pravno lice, odnosno organ vlasti".

Član 11

Član 33 mijenja se i glasi:

Kvalifikovani certifikat za autentifikaciju internet stranice mora da sadrži:

1) oznaku da se radi o kvalifikovanom certifikatu za autentifikaciju internet stranice u elektronskom obliku pogodnom za automatsku obradu;

2) skup identifikacionih podataka o pravnom licu, fizičkom licu ili organu vlasti koji izdaje kvalifikovani certifikat za autentifikaciju internet stranice, uz navođenje naziva države u kojoj je to lice odnosno organ vlasti registrovan kao kvalifikovani davalac elektronskih usluga povjerenja, i to za:

- pravno lice, odnosno organ vlasti: naziv, matični, odnosno poreski identifikacioni broj,
- fizičko lice: ime i prezime i poreski identifikacioni broj;

3) skup identifikacionih podataka o:

- pravnom licu ili organu vlasti kojem je izdat certifikat: naziv, matični, odnosno poreski identifikacioni broj i sjedište (minimum naziv grada i države),
- fizičkom licu kome je izdat certifikat: ime i prezime ili pseudonim koji, ako se koristi, mora biti jasno naznačen i adresu (minimum naziv grada i države);

4) naziv jednog ili više domena kojim upravlja fizičko lice, pravno lice ili organ vlasti kojem je izdat certifikat za autentifikaciju internet stranice;

5) podatke o periodu važenja kvalifikovanog certifikata za autentifikaciju internet stranice;

6) identifikacionu oznaku izdatog kvalifikovanog certifikata za autentifikaciju internet stranice koja mora biti jedinstvena za kvalifikovanog davaoca elektronske usluge povjerenja;

7) napredni elektronski potpis ili napredni elektronski pečat kvalifikovanog davaoca elektronske usluge povjerenja koji izdaje certifikat;

8) lokaciju na kojoj je besplatno dostupan certifikat na kojem se zasniva napredni elektronski potpis ili napredni elektronski pečat kvalifikovanog davaoca elektronske usluge povjerenja;

9) lokaciju usluga koje se mogu koristiti za ispitivanje validnosti kvalifikovanog certifikata za autentifikaciju internet stranice."

Član 12

Član 34 mijenja se i glasi:

„Uslovi u vezi sa kvalifikovanim davaocima elektronske usluge povjerenja

Član 34

Kvalifikovani davalac elektronske usluge povjerenja mora da ispunjava sljedeće uslove, i to da:

1) ima ažuriran plan prekida pružanja elektronske usluge povjerenja radi obezbjeđivanja njenog kontinuiteta, koji donosi u skladu sa internim aktima iz člana 37 stav 4 ovog zakona;

2) obezbijedi obradu podataka o ličnosti u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti;

3) obezbijedi, na odgovarajući način i u skladu sa ovim zakonom i internim aktima iz člana 37 stav 4 ovog zakona, provjeru identiteta potpisnika i, po potrebi, drugog obilježja fizičkog i pravnog lica, kojima se izdaje kvalifikovani certifikat za elektronski potpis, odnosno kvalifikovani certifikat za elektronski pečat;

4) ima zaposlena lica sa specijalističkim znanjima, iskustvom i stručnim kvalifikacijama potrebnim za pružanje elektronskih usluga povjerenja, a naročito u odnosu na: sposobnosti na upravljačkom nivou, stručnost u primjeni tehnologija elektronskog potpisa i odgovarajućih sigurnosnih procedura, zaštitu podataka o ličnosti i primjenu upravnog postupka;

5) koristi pouzdane sisteme i proizvode koji su zaštićeni od neovlašćenih izmjena i koji obezbjeđuju tehničku i kriptografsku sigurnost procesa;

6) preduzima mjere za sprječavanje falsifikovanja certifikata, a u slučajevima u kojima kreira podatke za izradu elektronskog potpisa, garantuje tajnost procesa kreiranja tih podataka i dostavlja certifikate potpisnicima na bezbjedan način;

7) posjeduje finansijska sredstva za osiguranje od rizika i odgovornosti za moguću štetu nastalu izdavanjem kvalifikovanih certifikata, u iznosu koji može pokriti rizik od štete i odgovornosti nastalih korišćenjem kvalifikovanih certifikata koje je izdao, ukoliko za štetu nije odgovoran potpisnik ili je zaključio ugovor o osiguranju od rizika i odgovornosti za tu vrstu štete;

8) posjeduje sistem čuvanja svih relevantnih podataka koji se odnose na kvalifikovane certifikate u određenom vremenskom periodu, a naročito radi davanja tih podataka iz evidencije kvalifikovanih certifikata za potrebe sudskih i drugih pravnih postupaka, pri čemu se ti podaci mogu čuvati i u elektronskom obliku, na način koji omogućava provjeru elektronskih potpisa;

9) koristi pouzdan sistem čuvanja kvalifikovanih certifikata u obliku koji omogućava provjeru, kako bi:

- unos i promjene podataka prilikom pružanja elektronske usluge povjerenja vršila samo ovlašćena lica,
- mogla biti provjerena autentičnost podataka iz kvalifikovanog certifikata,
- podaci bili javno dostupni za pretraživanje na brz i siguran način samo u onim slučajevima za koje je registrovani potpisnik dao odobrenje,
- bilo koja tehnička promjena, koja bi mogla narušiti sigurnosne zahtjeve, bila vidljiva kvalifikovanom davaocu elektronske usluge povjerenja.

Bliže uslove iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.”

Član 13

Član 35 mijenja se i glasi:

„Vršenje kvalifikovanih elektronskih usluga povjerenja za organe vlasti

Član 35

Kad Ministarstvo i organ vlasti iz člana 4 stav 4 ovog zakona vrše kvalifikovane elektronske usluge povjerenja moraju ispunjavati uslove iz člana 34 stav 1 tač. 1 do 6 i tač. 8 i 9 ovog zakona.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

Način vršenja elektronskih usluga povjerenja i kvalifikovanih elektronskih usluga povjerenja za organe državne uprave propisuje Ministarstvo.”

Član 14

U članu 38 st. 1 i 2 riječi: „usluge certifikovanja za elektronske transakcije“ zamjenjuju se riječima: „elektronske usluge povjerenja“.

Stav 3 briše se.

Dosadašnji st. 4 i 5 postaju st. 3 i 4.

Član 15

Član 39 mijenja se i glasi:

„Rješenje o ispunjenosti uslova za vršenje kvalifikovanih elektronskih usluga povjerenja

Član 39

Davalac elektronskih usluga povjerenja koji je upisan u evidenciju može podnijeti zahtjev za upis u registar kvalifikovanih davalaca elektronskih usluga povjerenja (u daljem tekstu: registar), koji vodi Ministarstvo.

Uz zahtjev iz stava 1 ovog člana, davalac elektronskih usluga povjerenja dužan je da priloži dokumentaciju kojom dokazuje da ispunjava uslove iz člana 34 ovog zakona.

O ispunjenosti uslova za vršenje kvalifikovanih elektronskih usluga povjerenja propisanih ovim zakonom Ministarstvo donosi rješenje, na osnovu uvida u priloženu dokumentaciju iz stava 1 ovog člana i, po potrebi, na osnovu neposrednog uvida.

Rješenje iz stava 3 ovog člana donosi se, u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva.”

Član 16

U članu 40 st. 2 i 3 riječi: „usluge certifikovanja za elektronske transakcije“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „elektronske usluge povjerenja“ u odgovarajućem padežu.

Stav 4 briše se.

U stavu 5 poslije riječi „obradu“ dodaje se riječ „podataka“.

Dosadašnji st. 5 do 8 postaju st. 4 do 7.

Član 17

Član 44 mijenja se i glasi:

„Kvalifikovani certifikat može se izdati pravnom licu, fizičkom licu ili organu vlasti, na njegov zahtjev, na osnovu utvrđenog identiteta i drugih podataka o pravnom licu, fizičkom licu ili organu vlasti za koje se izdaje kvalifikovani certifikat.”

Član 18

U nazivu člana 49 i uvodnoj rečenici stava 1 riječi: „usluge certifikovanja za elektronske transakcije“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „elektronske usluge povjerenja“ u odgovarajućem padežu.

U stavu 1 tač. 2 i 3 mijenjaju se i glase:

„2) sprovede potpunu provjeru identiteta fizičkog lica, pravnog lica, odnosno organa vlasti kojem se izdaje kvalifikovani certifikat;

3) o izdatim kvalifikovanim certifikatima vodi evidenciju i obezbijedi tačnost i cjelovitost podataka koji se unose u tu evidenciju;”

Poslije stava 1 dodaju se tri nova stava koja glase:

„Provjeru identiteta iz stava 1 tačka 2 ovog člana, kvalifikovani davalac elektronske usluge povjerenja vrši dobijanjem podataka na osnovu kojih se vrši provjera neposredno od fizičkog lica ili ovlašćenog predstavnika pravnog lica ili organa vlasti ili od drugog lica.

Provjera identiteta iz stava 1 tačka 2 ovog člana vrši se na neki od sljedećih načina:

1) uz prisustvo fizičkog lica ili ovlašćenog predstavnika pravnog lica ili organa vlasti;

2) na daljinu, pomoću sredstava elektronske identifikacije, za koja je prije izdavanja kvalifikovanog certifikata obezbijeđeno prisustvo fizičkog lica ili ovlašćenog predstavnika pravnog lica, ili organa vlasti i ako sistem za elektronsku identifikaciju iz kojeg su izdata ta sredstva ispunjavaju zahtjeve iz člana 60 ovog zakona u pogledu stepena sigurnosti „značajan" ili „visok";

3) pomoću certifikata kvalifikovanog elektronskog potpisa ili kvalifikovanog elektronskog pečata, koji je izdat uz provjeru na način iz tačke 1 ili tačke 2 ovog stava; ili

4) primjenom drugih metoda identifikacije koje u pogledu pouzdanosti pružaju sigurnost provjere identiteta jednaku provjeri identiteta na osnovu fizičkog prisustva.

Prije primjene metoda iz stava 3 tačka 4 ovog člana kvalifikovani davalac elektronskih usluga povjerenja dužan je da pribavi saglasnost Ministarstva za primjenu te metode."

U stavu 2 riječi: „usluga certifikovanja za elektronske transakcije" zamjenjuju se riječima: „elektronskih usluga povjerenja".

Dosadašnji stav 2 postaje stav 5.

Član 19

U članu 51 u uvodnoj rečenici stava 1 i u tački 5 riječi: „usluga certifikovanja za elektronske transakcije" zamjenjuju se riječima: „elektronskih usluga povjerenja", a u tački 6 riječi: „usluge certifikovanja" zamjenjuju se riječima: „elektronske usluge povjerenja".

Stav 2 mijenja se i glasi:

"Davalac elektronskih usluga povjerenja dužan je da na svojoj internet stranici objavi listu opozvanih certifikata, a opoziv certifikata proizvodi dejstvo od trenutka objavljivanja ove liste."

U stavu 3 riječi: „usluga certifikovanja za elektronske transakcije" zamjenjuju se riječima: „elektronskih usluga povjerenja".

St. 4 i 5 mijenjaju se i glase:

„Datum i vrijeme suspenzije i opoziva certifikata unose se u evidenciju iz člana 49 stav 1 tačka 5 ovog zakona.

Davalac elektronskih usluga povjerenja dužan je da obavijesti potpisnika, odnosno autora elektronskog pečata o suspenziji ili opozivu certifikata, u roku od 24 časa od primljenog zahtjeva ili obavještenja, odnosno nastanka okolnosti iz stava 1 ovog člana."

Član 20

Član 59 mijenja se i glasi:

„Upravljanje sistemom elektronske identifikacije

Član 59

„Sistemima elektronske identifikacije upravljaju fizičko i pravno lice, kao i organ vlasti iz člana 4 st. 3 i 4 ovog zakona, u okviru kojih se izdaju sredstva elektronske identifikacije."

Član 21

U članu 60 stav 1 mijenja se i glasi:

„Sistem elektronske identifikacije može imati nizak, značajan ili visok stepen sigurnosti koji se odnosi i na sredstva elektronske identifikacije".

U stavu 2 riječi: „elektronske transakcije" zamjenjuju se riječima: „sredstva elektronske identifikacije".

Član 22

Poslije člana 60 dodaju se dva nova člana koji glase:

„Uslovi u vezi sa sistemom za elektronsku identifikaciju

Član 60a

Sistem elektronske identifikacije mora da ispunjava sljedeće uslove, i to da:

1) sistem elektronske identifikacije i sredstva elektronske identifikacije izdata u okviru tog sistema, ispunjavaju zahtjeve najmanje jednog od stepena sigurnosti iz člana 60 stav 2 ovog zakona;

2) fizičko lice, pravno lice, odnosno organ vlasti koji izdaje sredstva elektronske identifikacije obezbjeđuje da identifikacioni podaci na osnovu kojih se izdaju sredstva elektronske identifikacije nedvosmisleno predstavljaju fizičko lice, pravno lice, odnosno organ vlasti kojem se to sredstvo izdaje, u momentu izdavanja, u skladu sa tehničkim standardima i procedurama iz člana 60 stav 3 ovog zakona za odgovarajući stepen sigurnosti;

3) fizičko lice, pravno lice, odnosno organ vlasti koji izdaje sredstva elektronske identifikacije obezbjeđuje da ta sredstva budu izdata fizičkom licu, pravnom licu, odnosno organu vlasti na osnovu čijih identifikacionih podataka je sredstvo izdato, u skladu sa tehničkim standardima i procedurama iz člana 60 stav 3 ovog zakona za odgovarajući stepen sigurnosti i

4) sistem elektronske identifikacije ispunjava tehničke i operativne zahtjeve iz člana 61 stav 1 ovog zakona.

Ispunjenost uslova iz stava 1 ovog člana utvrđuje Ministarstvo.

„Registar sistema elektronske identifikacije

Član 60b

Sistem elektronske identifikacije koji ispunjava uslove iz člana 60a ovog zakona upisuje se u registar sistema elektronske identifikacije.

Registar sistema elektronske identifikacije sadrži:

1) opis sistema elektronske identifikacije,

2) stepen sigurnosti sistema elektronske identifikacije i sredstava elektronske identifikacije koji se izdaju u okviru tog sistema,

3) podatke o fizičkom licu, pravnom licu, odnosno organu vlasti koji upravljaju sistemom elektronske identifikacije i to za:

- pravno lice, odnosno organ vlasti: naziv, matični, odnosno poreski identifikacioni broj;
- fizičko lice: ime i prezime i poreski identifikacioni broj;

4) datum upisa sistema elektronske identifikacije, kao i izmjene i brisanja iz registra.

Registar sistema elektronske identifikacije vodi Ministarstvo.

Registar se vodi u elektronskom obliku pogodnom za automatsku obradu i dostupan je javnosti na internet stranici Ministarstva.

Registar potpisuje Ministarstvo naprednim elektronskim potpisom.”

Član 23

Član 61 mijenja se i glasi:

Sistemi elektronske identifikacije koji su upisani u registar sistema elektronske identifikacije moraju da ispunjavaju minimalne tehničke standarde i procedure iz člana 60 stav 3 ovog zakona i tehničke i operativne zahtjeve koji se odnose na čvor, operatera čvora i podatke o identitetu korisnika, i proces uspostavljanja okvira interoperabilnosti.

Čvor je mjesto priključenja sistema elektronske identifikacije, koji je dio strukture interoperabilnosti sistema elektronske identifikacije i ima mogućnost prepoznavanja i obrade, odnosno prosleđivanja prenosa podataka na druge čvorove i povezivanja sa sistemima elektronske identifikacije drugih država.

Čvor uspostavlja i njime upravlja Ministarstvo.

Tehničke i operativne zahtjeve koji se odnose na čvor, operatera čvora i podatke o identitetu korisnika, i proces uspostavljanja okvira interoperabilnosti propisuje Ministarstvo.”

Član 24

U članu 62 stav 1 tačka 1 riječi: „evidenciju i registar“ zamjenjuju se riječima: „registar sistema elektronske identifikacije“.

Član 25

U članu 64 stav 1 tačka 1 mijenja se i glasi:

„1) opis sistema elektronske identifikacije i njegove stepene sigurnosti, podatke o fizičkom i pravnom licu, odnosno organu vlasti iz člana 4 st. 3 i 4 ovog zakona koji izdaje sredstva elektronske identifikacije;“

U tač. 2 i 3 riječi: „davaoci usluga certifikovanja za elektronske transakcije“ u različitom padežu zamjenjuju se riječima: „fizičko i pravno lice, odnosno organ vlasti iz člana 4 st. 3 i 4 ovog zakona“ u odgovarajućem padežu.

Tačka 4 mijenja se i glasi:

4) opis načina ispunjavanja tehničkih i operativnih zahtjeva koji se odnose na okvir interoperabilnosti iz člana 61 stav 4 ovog zakona;”

U stavu 2 riječi: „evidenciju, odnosno u registar“ zamjenjuju se riječima: „registar sistema elektronske identifikacije“.

Član 26

U članu 65 stav 1 tačka 2 riječi: „certifikovanja za elektronske transakcije“ brišu se.

U tački 5 riječi: „certifikovanja za elektronske transakcije“ zamjenjuju se riječima: „elektronske identifikacije“.

Član 27

U članu 66 stav 1 riječi: „certifikovanja za elektronske transakcije“ zamjenjuju se riječima: „elektronske identifikacije“, a riječi: „evidenciju ili registar,“ zamjenjuju se riječima: „registar sistema elektronske identifikacije,“.

Član 28

U članu 67 st. 2 i 3 riječi: „certifikovanja za elektronske transakcije“ zamjenjuju se riječima: „elektronske identifikacije“.

Član 29

U članu 68 stav 2 mijenja se i glasi:

„Inspekcijski nadzor nad radom davalaca elektronskih usluga povjerenja i kvalifikovanih davalaca elektronskih usluga povjerenja i ispunjenošću uslova sistema elektronske identifikacije vrši inspekcija za usluge informacionog društva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor i ovim zakonom.”

Član 30

Član 70 mijenja se i glasi:

„Član 70

Novčanom kaznom u iznosu od 1.000 do 10.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) nema ažuriran plan prekida pružanja elektronske usluge povjerenja radi obezbjeđivanja njenog kontinuiteta, koji donosi u skladu sa internim aktima iz člana 37 stav 4 ovog zakona (član 34 stav 1 tačka 1);

2) ne obezbijedi obradu podataka o ličnosti u skladu sa propisima o zaštiti podataka o ličnosti (član 34 stav 1 tačka 2);

3) ne obezbijedi, na odgovarajući način i u skladu sa ovim zakonom i internim aktima iz člana 37 stav 4 ovog zakona, provjeru identiteta potpisnika i, po potrebi, drugog obilježja fizičkog i pravnog lica, kojima se izdaje kvalifikovani certifikat za elektronski potpis, odnosno kvalifikovani certifikat za elektronski pečat (član 34 stav 1 tačka 3);

4) nema zaposlena lica sa specijalističkim znanjima, iskustvom i stručnim kvalifikacijama potrebnim za pružanje elektronskih usluga povjerenja, a naročito u odnosu na: sposobnosti na upravljačkom nivou, stručnost u primjeni tehnologija elektronskog potpisa i odgovarajućih sigurnosnih procedura, zaštitu podataka o ličnosti i primjenu upravnog postupka (član 34 stav 1 tačka 4);

5) ne koristi pouzdane sisteme i proizvode koji su zaštićeni od neovlašćenih izmjena i koji obezbjeđuju tehničku i kriptografsku sigurnost procesa (član 34 stav 1 tačka 5);

6) ne preduzima mjere za sprječavanje falsifikovanja certifikata, a u slučajevima u kojima kreira podatke za izradu elektronskog potpisa, ne garantuje tajnost procesa kreiranja tih podataka i ne dostavlja certifikate potpisnicima na bezbjedan način (član 34 stav 1 tačka 6);

7) ne posjeduje finansijska sredstva za osiguranje od rizika i odgovornosti za moguću štetu nastalu izdavanjem kvalifikovanih certifikata, u iznosu koji može pokriti rizik od štete i odgovornosti nastalih korišćenjem kvalifikovanih certifikata koje je izdao, ukoliko za štetu nije odgovoran potpisnik ili je zaključio ugovor o osiguranju od rizika i odgovornosti za tu vrstu štete (član 34 stav 1 tačka 7);

8) ne posjeduje sistem čuvanja svih relevantnih podataka koji se odnose na kvalifikovane certifikate u određenom vremenskom periodu, a naročito radi davanja tih podataka iz evidencije kvalifikovanih certifikata za potrebe sudskih i drugih pravnih postupaka, pri čemu se ti podaci mogu čuvati i u elektronskom obliku, na način koji omogućava provjeru elektronskih potpisa (član 34 stav 1 tačka 8);

9) ne koristi pouzdan sistem čuvanja kvalifikovanih certifikata u obliku koji omogućava provjeru podataka, kako bi unos i promjene podataka za izradu elektronskih usluga povjerenja vršila samo ovlašćena lica, kako bi mogla biti provjerena autentičnost podataka iz kvalifikovanog certifikata, kako bi podaci bili javno dostupni za pretraživanje na brz i siguran način samo u onim slučajevima za koje je registrovani potpisnik dao odobrenje i kako bi bilo koja tehnička promjena, koja bi mogla narušiti sigurnosne zahtjeve bila vidljiva kvalifikovanom davaocu elektronskih usluga povjerenja (član 34 stav 1 tačka 9);

10) ne podnese Ministarstvu prijavu o promjenama u vršenju elektronskih usluga povjerenja (član 37 stav 3);

11) ne sprovede potpunu provjeru identiteta fizičkog lica, pravnog lica, odnosno organa vlasti kojem se izdaje kvalifikovani certifikat (član 49 stav 1 tačka 2);

12) o izdatim kvalifikovanim certifikatima ne vodi evidenciju i ne obezbijedi tačnost i cjelovitost podataka koji se unose u tu evidenciju (član 49 stav 1 tačka 3);

13) ne vodi ažurnu, tačnu i sigurnosnim mjerama zaštićenu evidenciju o validnosti certifikata (član 49 stav 1 tačka 5);

14) ne da obavještenje pravnom ili fizičkom licu, koje je podnijelo zahtjev za izdavanje certifikata o svim važnim okolnostima za njegovo korišćenje, prije zaključivanja ugovora iz člana 45 stav 3 ovog zakona (član 50);

15) ne izvrši opoziv certifikata na zahtjev potpisnika, odnosno autora elektronskog pečata ili njegovog ovlašćenog zastupnika (član 51 stav 1 tačka 1);

16) ne izvrši opoziv certifikata kad utvrdi da je podatak u certifikatu pogrešan ili je certifikat izdat na osnovu pogrešnih podataka (član 51 stav 1 tačka 2);

17) ne izvrši opoziv certifikata kad primi obavještenje da je potpisnik ili pravno, odnosno fizičko lice u čije ime potpisuje izgubilo poslovnu sposobnost, umrlo ili je prestalo da postoji, odnosno istekao rok važenja ovlašćenja za potpisivanje ili su se promijenile činjenice koje utiču na važenje certifikata (član 51 stav 1 tačka 3);

18) ne izvrši opoziv certifikata kad utvrdi da su podaci za izradu elektronskog potpisa ili informacioni sistem potpisnika ugroženi na način koji utiče na pouzdanost i bezbjednost izrade elektronskog potpisa ili kad treće lice te podatke koristi na neprimjeren način (član 51 stav 1 tačka 4);

19) ne izvrši opoziv certifikata kad utvrdi da su podaci za provjeru elektronskog potpisa ili informacioni sistem davaoca elektronskih usluga povjerenja ugroženi na način koji utiče na bezbjednost i pouzdanost certifikata (član 51 stav 1 tačka 5);

20) ne izvrši opoziv certifikata kad prestaje sa radom ili mu je rad zabranjen, a izdatim certifikatima nije istekao rok važenja, osim ako elektronske usluge povjerenja ne prenese na drugog davaoca tih usluga (član 51 stav 1 tačka 6);

21) ne izvrši opoziv certifikata kad istekne rok važenja certifikata (član 51 stav 1 tačka 7);

22) ne izvrši opoziv certifikata kad primi sudsku odluku ili upravni akt koji se odnose na važenje certifikata (član 51 stav 1 tačka 8);

23) ne izvrši opoziv certifikata kad postoje drugi pravni razlozi predviđeni internim aktima iz člana 37 stav 4 ovog zakona (član 51 stav 1 tačka 9);

24) ne objavi na svojoj internet stranici listu opozvanih certifikata (član 51 stav 2);

25) bez odlaganja ne suspenduje certifikat do utvrđivanja činjenica iz člana 51 stav 1 ovog zakona, ako se činjenice ne mogu odmah utvrditi na nesumnjiv način (član 51 stav 3);

26) ne obavijesti potpisnika, odnosno autora elektronskog pečata o suspenziji ili opozivu certifikata u roku od 24 časa od primljenog zahtjeva ili obavještenja, odnosno nastanka okolnosti zbog kojih se certifikat suspenduje odnosno opoziva (član 51 stav 5);

27) ne primjenjuje organizacione i tehničke mjere zaštite certifikata i podataka vezanih za potpisnike i autore elektronskog pečata (član 52 stav 1 tačka 1);

28) ne uspostavi i ne primjenjuje sistem zaštite pristupa evidenciji certifikata i opozvanih i suspendovanih certifikata koji će omogućiti pristup samo ovlašćenim licima i koji obezbjeđuje provjeru tačnosti prenosa podataka i blagovremeni uvid u eventualne greške tehničkih sredstava (član 52 stav 1 tačka 2);

29) ne obavijesti potpisnika, odnosno autora elektronskog pečata i Ministarstvo, najmanje tri mjeseca prije dana predviđenog za raskid ugovora, da raskida ugovor iz člana 45 stav 3 ovog zakona, zbog mogućeg stečaja ili potrebe, odnosno namjere prestanka poslovanja (član 53 stav 1);

30) ne obezbijedi nastavak vršenja elektronskih usluga povjerenja za potpisnike, odnosno autore elektronskog pečata, kojima je izdao certifikate kod drugog davaoca usluga kojem dostavlja kompletnu dokumentaciju u vezi sa vršenjem elektronskih usluga povjerenja, a potpisnike, odnosno autore elektronskog pečata ne obavijesti o uslovima elektronskih usluga povjerenja kod drugog davaoca elektronske usluge povjerenja (član 53 stav 2);

31) ne opozove sve izdate certifikate i o tome, odmah, a najkasnije u roku od 48 časova, ne obavijesti Ministarstvo i ne dostavi mu kompletnu dokumentaciju u vezi sa izvršenim elektronskim uslugama povjerenja ako ne obezbijedi nastavak vršenja tih usluga kod drugog davaoca elektronske uslugepovjerenja, (član 53 stav 3);

32) ne omogući povezanost svoje evidencije izdatih i evidencije opozvanih i suspendovanih certifikata sa drugim davaocima elektronskih usluga povjerenja uz primjenu dostupne informacione tehnologije i uz upotrebu tehničkih i programskih sredstava čije je djelovanje u skladu sa važećim međunarodnim standardima (član 54);

33) ne osigura rizik od odgovornosti za štete koje nastanu vršenjem elektronskih usluga povjerenja (član 55 stav 1);

34) ne da podatke o identitetu potpisnika državnom organu koji je zakonom ovlašćen za njihovo prikupljanje i obradu, na njegov zahtjev (član 57 stav 4).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2 000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se odgovorno lice u organu vlasti novčanom kaznom u iznosu od 150 eura do 2 000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom u iznosu od 150 do 1000 eura. “

Član 31

U članu 71 stav 3 riječi: „državnom organu“ zamjenjuju se riječima: „organu vlasti“.

St. 4, 5 i 6 brišu se.

Član 32

Poslije člana 73 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 73a

Podzakonski akti donijeti na osnovu Zakona o elektronskoj identifikaciji i elektronskom potpisu („Službeni list CG“, broj 31/17) uskladiće se sa ovim zakonom u roku od 12 mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 33

U članu 74 riječi: „člana 40 st. 2 i 7,” zamjenjuju se riječima: „člana 40 st. 2 i 6,”.

Član 34

Poslije člana 75 dodaje se novi član i glasi:

„Član 75a

Kvalifikovani certifikati za elektronski potpis i sredstva za izradu elektronskog potpisa, koji se zasniva na kvalifikovanom certifikatu za elektronski potpis, izdati do dana stupanja na snagu ovog zakona smatraju se kvalifikovanim certifikatima za elektronski potpis, odnosno kvalifikovanim sredstvima za izradu elektronskog potpisa u skladu sa ovim zakonom do datuma isteka roka važenja tih certifikata.“

Član 35

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 10-2/19-2/4
EPA 856 XXVI
Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 82 tačka 3 Ustava Crne Gore, Skupština Crne Gore 26. saziva, na Šestoj sjednici Drugog redovnog (jesenjeg) zasijedanja u 2019. godini, povodom razmatranja Predloga zakona o Završnom računu Budžeta Crne Gore za 2018. godinu i Godišnjeg izvještaja o izvršenim revizijama i aktivnostima Državne revizorske institucije Crne Gore za period oktobar 2018 - oktobar 2019. godine, dana 17. decembra 2019. godine, donijela je

Z A K L J U Č A K

Skupština Crne Gore poziva Vladu Crne Gore na poštovanje i ispunjavanje svih preporuka Državne revizorske institucije datih u Izvještaju o reviziji Predloga zakona o Završnom računu budžeta Crne Gore za 2018. godinu. Takođe, Vlada je dužna da prati realizaciju svih preporuka Državne revizorske institucije koje se odnose na pojedinačne revizije urađene u periodu oktobar 2018 – oktobar 2019. godine i preporuka koje se ponavljaju iz ranijeg perioda, i o tome kvartalno izvještava Skupštinu Crne Gore.

Broj: 33/19-5/10
EPA 791 XXVI
Podgorica, 17. decembar 2019. godine

Skupština Crne Gore 26. saziva
Predsjednik,
Ivan Brajović, s.r.

Na osnovu člana 12 stav 4 Zakona o regionalnom razvoju („Službeni list CG”, br. 20/11, 26/11, 20/15 i 47/19), Vlada Crne Gore, na sjednici od 12. decembra 2019. godine, donijela je

UREDBU
O IZMJENAMA I DOPUNI UREDBE O NAČINU IZRAČUNAVANjA INDEKSA RAZVIJENOSTI JEDINICE LOKALNE SAMOUPRAVE

Član 1

U Uredbi o načinu izračunavanja indeksa razvijenosti jedinica lokalne samouprave („Službeni list CG“, broj 42/11), u članu 2 stav 1 tačka 3 briše se.

Dosadašnje tač. 4 i 5 postaju tač. 3 i 4.

Član 2

U članu 4 stav 3, članu 6 stav 2 i članu 7 stav 2 riječ „Zavod“ u različitom padežu zamjenjuje se riječju „Uprava“ u odgovarajućem padežu.

U stavu 3 riječi: „poslednjem popisu stanovništva“ zamjenjuju se riječima: „zvaničnim godišnjim procjenama stanovništva, za posljednje tri godine koje prethode godini u kojoj se vrši izračunavanje“.

Član 3

Član 5 briše se.

Član 4

U članu 6 stav 1 riječi: „dobijenih na osnovu rezultata dva poslednja popisa stanovništva“ zamjenjuju se riječima: „prema zvaničnim godišnjim procjenama stanovništva za prvu i treću posmatranu godinu“.

Član 5

Član 9 mijenja se i glasi:

„Pokazatelji iz člana 2 ove uredbe u ukupnoj vrijednosti indeksa razvijenosti imaju sljedeće učešće:

1) stopa nezaposlenosti - 25%,
2) dohodak po stanovniku - 25%,
3) stopa rasta stanovništva - 25%, i
4) stopa obrazovanja stanovništva - 25%.“

Član 6

U članu 10 stav 1 riječi: „dva poslednja“ zamjenjuje se riječju „posljednjeg“.

Član 7

Poslije člana 10 dodaje se novi član koji glasi:

„Član 10a

Izuzetno od člana 10 ove uredbe, indeks razvijenosti za opštinu Tuzi izračunava se na osnovu raspoloživih podataka nadležnih organa uprave i organizacija do obezbjeđivanja podataka za izračunavanje njenog stepena razvijenosti, u skladu sa ovom uredbom.“

Član 8

Ova uredba stupa na snagu danom objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

Broj: 07-7602
Podgorica, 12. decembra 2019. godine

Vlada Crne Gore
Predsjednik,
Duško Marković, s.r.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

ODLUKU
O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA DETALJNI URBANISTIČKI PLAN „HOTELI I VILE VISOKE KATEGORIJE", PINjEŠ, OPŠTINA ULCINj

1. Pristupa se izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: Strateška procjena) za Detaljni urbanistički plan „Hoteli i vile visoke kategorije", Pinješ, opština Ulcinj (u daljem tekstu: DUP).
2. Planski osnov za izradu DUP-a predstavlja PUP Ulcinj ("Službeni list CG - opštinski propisi", broj 24/10), PPPN za obalno područje ("Službeni list CG", broj 56/18) i druga dokumentacija sa državnog i lokalnog nivoa (razvojna dokumenta, studije).
3. Područje za koje se izrađuje DUP prostire se sa južne strane ulice Mirka Srzentića, do same obale, odnosno do saobraćajnice koja opslužuje obalu.
4. Orijentacioni obuhvat DUP-a iznosi 3,85 ha.
5. Realizacija planiranih aktivnosti može da dovede do povećanja zauzetosti prostora i do promjene morfologije terena, devastacije postojećeg šumskog staništa, a samim tim i do privremenog ili trajnog gubljenja staništa biljnog i životinjskog svijeta.
6. O izvršenoj strateškoj procjeni izradiće se Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: Izvještaj) u skladu sa članom 15 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.
7. Izvještajem treba dati poseban osvrt na identifikaciju negativinih uticaja, propisivanje mjera zaštite i preporuka za razmatranje i izbor najboljeg varijantnog rješenja, a poseban akcenat treba biti na očuvanju biodiverziteta, prirodnih i kulturnih dobara, te zaštiti zemljišta i očuvanju prirodnog pejzaža.
8. Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kao organ nadležan za pripremu predmetnog plana odlučuje o izboru nosioca izrade Izvještaja u postupku javnih nabavki.
9. Izvještaj će se izraditi u roku predviđenom za izradu DUP-a.
10. U postupku izrade Strateške procjene obezbijediće se učešće javnosti, zainteresovanih organa i organizacija i organizovati javna rasprava u skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.
11. Finansijska sredstva potrebna za izradu Izvještaja obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 2.500,00 eura.
12. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

Broj: 101-3150/43
Podgorica, 23. decembra 2019. godine

Rukovodilac radom Ministarstva,
Duško Marković, predsjednik Vlade Crne Gore, s.r.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

ODLUKU
O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA DETALJNI URBANISTIČKI PLAN „INDUSTRIJSKA ZONA ZELENI", OPŠTINA ROŽAJE

1. Pristupa se izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: Strateška procjena) za Detaljni urbanistički plan „Industrijska zona Zeleni", opština Rožaje (u daljem tekstu: DUP).

2. Planski osnov za izradu DUP-a predstavlja Prostorno - urbanistički plan Opštine Rožaje („Službeni list CG - opštinski propisi", br. 31/12 i 2/17) i druga dokumentacija sa državnog i lokalnog nivoa (razvojna dokumenta, master planovi, studije).

3. Površina zahvata za koji se planira izrada DUP-a je 119,17 ha.

4. Realizacija planiranih aktivnosti može da dovede do povećanja zauzetosti prostora i do promjene morfologije terena, a samim tim i do privremenog ili trajnog gubljenja staništa biljnog i životinjskog svijeta.

5. O izvršenoj strateškoj procjeni izradiće se Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: Izvještaj) u skladu sa članom 15 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

6. Izvještajem treba dati poseban osvrt na identifikaciju negativinih uticaja, propisivanje mjera zaštite i preporuka za razmatranje i izbor najboljeg varijantnog rješenja, a poseban akcenat treba biti na očuvanju biodiverziteta, prirodnih i kulturnih dobara, te zaštiti zemljišta i očuvanju prirodnog pejzaža.

7. Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kao organ nadležan za pripremu DUP-a odlučuje o izboru nosioca izrade Izvještaja u postupku javnih nabavki.

8. Izvještaj će se izraditi u roku predviđenom za izradu DUP-a.

9. U postupku izrade Strateške procjene obezbijediće se učešće javnosti, zainteresovanih organa i organizacija i organizovati javna rasprava u skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

10. Finansijska sredstva potrebna za izradu Izvještaja obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 4.000,00 eura.

11. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore".

Broj: 101-1901/43
Podgorica, 23. decembra 2019. godine

Rukovodilac radom Ministarstva,
Duško Marković, predsjednik Vlade Crne Gore, s.r.

Na osnovu člana 9 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu ("Službeni list RCG", broj 80/05 i "Službeni list CG", br. 59/11 i 52/16), Ministarstvo održivog razvoja i turizma donijelo je

ODLUKU
O IZRADI STRATEŠKE PROCJENE UTICAJA NA ŽIVOTNU SREDINU ZA IZMJENE I DOPUNE PROSTORNO – URBANISTIČKOG PLANA OPŠTINE KOLAŠIN

1. Pristupa se izradi Strateške procjene uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: Strateška procjena) za Izmjene i dopune Prostorno - urbanističkog plana Opštine Kolašin (u daljem tekstu: Izmjene i dopune PUP-a).

2. Planski osnov za izradu Izmjena i dopuna PUP-a predstavljaju: Prostorni plan Crne Gore ("Službeni list CG", br. 24/08, 44/12 i 8/16), Prostornog plana posebne namjene „Bjelasica i Komovi“ ("Službeni list CG", broj 4/11), Detaljni prostorni plan Autoput Bar - Boljare i druga prostorno planska dokumentacija (nacionalne sektorske strategije i master planovi u oblastima saobraćaja, energetike, upravljanja otpadom, održivog razvoja, regionalne studije).

3. Područje za koje se izrađuju Izmjene i dopune PUP-a zahvata cjelokupnu teritoriju opštine u površini od 897 km2.

4. Realizacija planiranih aktivnosti može da dovede do povećanja zauzetosti prostora i do promjene morfologije terena, a samim tim i do privremenog ili trajnog gubljenja staništa biljnog i životinjskog svijeta.

5. O izvršenoj strateškoj procjeni izradiće se Izvještaj o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu (u daljem tekstu: Izvještaj) u skladu sa članom 15 Zakona o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

6. Izvještajem treba dati poseban osvrt na identifikaciju negativnih uticaja, propisivanje mjera zaštite i preporuka za razmatranje i izbor najboljeg varijantnog rješenja, a poseban akcenat treba biti na očuvanju biodiverziteta, prirodnih i kulturnih dobara, te zaštiti zemljišta i očuvanju prirodnog pejzaža.

7. Ministarstvo održivog razvoja i turizma, kao organ nadležan za pripremu Izmjena i dopuna PUP-a odlučuje o izboru nosioca izrade Izvještaja u postupku javnih nabavki.

8. Izvještaj će se izraditi u roku predviđenom za izradu Izmjena i dopuna PUP-a.

9. U postupku izrade Strateške procjene obezbijediće se učešće javnosti, zainteresovanih organa i organizacija i organizovati javna rasprava u skladu sa Zakonom o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu.

10. Finansijska sredstva potrebna za izradu Izvještaja obezbijediće se iz Budžeta Crne Gore u iznosu od 5.000,00 eura.

11. Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj: 101-2723/38
Podgorica, 23. decembra 2019. godine

Rukovodilac radom Ministarstva,
Duško Marković, predsjednik Vlade Crne Gore, s.r.

Ministarstvo javne uprave, na osnovu člana 15 Zakona o političkim partijama („Službeni list RCG", broj 21/04 i „Službeni list CG", broj 59/11) i člana 46 Zakona o upravnom postupku („Službeni list CG", br. 56/14, 20/15, 40/16 i 37/17), u postupku upisa političke partije Socijalisti Crne Gore, skraćenog naziva Socijalisti od 11.12.2019. godine, donosi

R J E Š E Nj E

1. U Registar političkih partija, u Knjigu br. 1, pod rednim brojem 70 upisuje se politička partija Socijalisti Crne Gore.
2. Skraćeni naziv političke partije je Socijalisti.
3. Sjedište Partije je u Podgorici, II Crnogorskog bataljona bb.
4. Statut Partije je usvojen na Osnivačkoj skupštini održanoj dana 29.11.2019. godine.
5. Program Partije je usvojen na Osnivačkoj skupštini održanoj dana 29.11.2019. godine.
6. Partiju naziva Socijalisti Crne Gore, skraćenog naziva Socijalisti, zastupaće Snežana Jonica.

Obrazloženje

Politička partija Socijalisti Crne Gore, skraćenog naziva Socijalisti, obratila se Ministarstvu javne uprave, prijavom broj 06/2-005/19-UPI-1277 od 11.12.2019. godine, radi upisa u Registar političkih partija.

U prilogu prijave i dopune prijave od 17.12.2019. godine, dostavljeni su Statut i Program partije i Odluka o osnivanju partije čiji sastavni dio su izjave osnivača o osnivanju partije, potpisane i ovjerene od strane notara.

Kako su uz prijavu za upis u Registar priložena sva potrebna dokumenta propisana odredbom člana 14 Zakona o političkim partijama, to je Ministarstvo javne uprave u skladu sa odredbom člana 15 istog zakona odlučilo kao u dispozitivu ovog Rješenja.

Pravna pouka: Protiv ovog rješenja može se podnijeti tužba Upravnom sudu Crne Gore u roku od 20 dana od prijema rješenja.

Broj: 01-005/19-UPI-1277/3
Podgorica, 19. decembra 2019. godine

Ministarka,
Suzana Pribilović, s.r.